

RAPORT O STANIE MIASTA

BYTOM 2022

URZĄD MIEJSKI W BYTOMIU

MAJ 2023

Prezydent Miasta Bytomia na podstawie art. 28aa ustawy o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 r. przedstawia „Raport o stanie miasta. Bytom 2022”, zawierający podstawowe informacje charakteryzujące różne dziedziny funkcjonowania miasta w 2022 r.

Niniejszy dokument obejmuje 5 bloków tematycznych, do których należą:

1. Ogólna charakterystyka miasta,
2. Zarządzanie miastem,
3. Społeczność,
4. Gospodarka,
5. Środowisko.

Podstawowym założeniem przygotowanego raportu jest zaprezentowanie możliwie pełnego spektrum życia miasta w oparciu o publicznie udostępniane dane statystyczne oraz inne informacje pozyskane i przetworzone na potrzeby tego dokumentu.

Niniejszy raport został opracowany przez pracowników Wydziału Strategii, Funduszy Europejskich i Obsługi Inwestora na podstawie informacji oraz danych przekazanych przez komórki organizacyjne Urzędu Miejskiego, a także jednostki organizacyjne i spółki komunalne gminy Bytom i podmioty zewnętrzne.

Elementy graficzne: Wydziały Urzędu Miejskiego w Bytomiu i miejskie jednostki organizacyjne, internet.

SPIS TREŚCI

Spis treści

1. Ogólna charakterystyka miasta	5
1.1 Położenie	5
1.2 Przynależność do organizacji regionalnych i krajowych	6
2. Zarządzanie miastem	10
2.1 Planowanie strategiczne i operacyjne wraz z elementami monitoringu	10
2.1.1 Program Rewitalizacji Miasta Obszar Strategicznej Interwencji	10
2.1.2 Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT)	21
2.1.3 Transformacja górnicza	25
2.2 Zagospodarowanie przestrzenne	27
2.2.1 Planowanie przestrzenne	27
2.2.2 Bytomska Infrastruktura Informacji Przestrzennej	28
2.3 Finanse miasta	30
2.3.1 Dochody i przychody budżetu miasta	30
2.3.2 Wydatki i rozchody budżetu miasta	34
2.3.3 Pozyskane środki zewnętrzne	38
2.4 Obsługa klienta	70
2.5 Promocja miasta	73
2.6 Współpraca z zagranicą	77
2.6.1 Miasta partnerskie	77
2.7 Aktywność prawodawcza organów gminy	78
2.6.2 Miasta partnerskie, z którymi zakończono współpracę	78
2.6.3 Pozostała współpraca	78
2.8 Pomoc Ukrainie	79
3. Społeczność	85
3.1 Demografia	85
3.2 Oświata i wychowanie	88
3.3 Ochrona zdrowia	97
3.4 Stan sanitarny miasta i działania Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej	101
3.5 Pomoc społeczna	104
3.6 Kultura	119
3.7 Ochrona dziedzictwa kulturowego	130
3.8 Sport i rekreacja	132
3.9 Bezpieczeństwo publiczne	138
3.10 Organizacje pozarządowe	144
3.10.1 Bytomska Rada Seniorów	148
3.10.2 Bytomska Rada Działalności Pożytku Publicznego	150
3.10.3 Bytomski Budżet Obywatelski	150
3.10.4 Partycypacja społeczna i konsultacje z mieszkańcami	151
3.10.5 Młodzieżowa Rada Miejska	153

4. Gospodarka	154
4.1 Przedsiębiorczość w mieście	154
4.1.1 Otoczenia biznesu	156
4.1.2 Oferta inwestycyjna miasta	157
4.2 Rynek pracy	158
4.2.1. Bezrobocie	158
4.2.2. Współpraca z Powiatową Radą Rynku Pracy	166
4.3 Infrastruktura techniczna i usługi komunalne	168
4.3.1 Gospodarka wodno-kanalizacyjna	168
4.3.2. Gospodarka odpadami komunalnymi i oczyszczanie miasta	170
4.3.3 Utrzymanie czystości, terenów zieleni oraz obiektów komunalnych	175
4.3.4. Ciepłownictwo	176
4.3.5 Gazownictwo	177
4.3.6 Drogi publiczne i komunikacja	179
4.3.7 Transport publiczny	182
4.4 Inwestycje	184
4.4.1 Inwestycje miasta	184
4.4.2. Zasoby mieszkaniowe w mieście	189
4.4.3. Gospodarka nieruchomościami	197
4.5 Mienie komunalne	200
4.5.2 Udziały kapitałowe miasta w spółkach prawa handlowego i innych podmiotach	201
4.5.3. Wybrane informacje na temat działalności spółek miejskich	203
5. Środowisko	207
5.1 Uwarunkowania środowiskowe	207
5.1.1 Morfologia terenu i warunki geologiczne	207
5.1.2 Warunki glebowe	207
5.1.3 Warunki hydrologiczne	207
5.1.4 Warunki klimatyczne	208
5.1.5 Szata roślinna i fauna	209
5.1.6 Obszary cenne przyrodniczo	209
5.1.7 Obszar NATURA 2000	211
5.2 Działania na rzecz ochrony środowiska i stan ogólny środowiska naturalnego w Bytomiu	212
5.2.1 Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego	212
5.2.2 Pola elektromagnetyczne	212
5.2.3 Zanieczyszczenie wód	212
5.2.4 Zanieczyszczenie gleb	213
5.2.5 Ochrona powietrza	213
5.2.6 Ochrona przed hałasem	216
5.2.7 Ochrona przyrody i ochrona zwierząt	216
5.2.8 Edukacja ekologiczna	217
5.2.9 Gospodarka odpadami (odpady przemysłowe)	218
5.2.10 Poprawa efektywności energetycznej	219
5.3 Eksploatacja górnictwa	220
5.3.1 Zakłady górnicze prowadzące działalność na terenie Bytomia	220
5.3.2 Wpływ i skutki eksploatacji górniczej – ujęcie dzielnicowe	222
5.3.3 Zadania związane z usuwaniem szkód górniczych	224
Indeks materiałów graficznych	230

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA MIASTA

1.1 POŁOŻENIE

Historia Bytomia sięga XII wieku, natomiast prawa miejskie otrzymał w 1254 roku i tym samym jest jednym z najstarszych miast Polski. Bytom położony jest na terenie Górnego Śląska w centralnej części Wyżyny Śląskiej na średniej wysokości 280–290 m n.p.m., chociaż w rejonie rezerwatu przyrody Segiet osiąga wysokość do 346 m n.p.m., zaś w dolinie rzeki Bytomki jedynie 249 m n.p.m. Obecna rzeźba terenu Bytomia jest wynikiem wielowiekowej działalności górniczej. W związku z tym, na terenie miasta można spotkać następujące, już antropogeniczne, formy rzeźby terenu: garby, hałdy, nasypy, niecki czy doły. Częstym widokiem są również stawy powstałe w miejscach zapadlisk poeksploatacyjnych.

Bytom wraz z całym obszarem Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego leży w strefie klimatu umiarkowanego przejściowego. Wpływ na warunki pogodowe mają tu zarówno masy powietrza napływające znad Atlantyku jak i te kontynentalne ze wschodu, a okresowo nawet ciepłe masy powietrza zwrotnikowego.

Bytom stanowi ważny węzeł komunikacyjny zarówno drogowy, jak i kolejowy. Miasto znajduje się na trasie łączącej Kraków i Katowice z Poznaniem czy Wrocławiem. Przez Bytom przebiega również odcinek autostrady A1 łączącej przejście graniczne z Czechami w Gorzyczkach z Łodzią i Gdańskiem na północy.

Mapa 1: Mapa Bytomia z podziałem na dzielnice

Infografika 1: PStruktura i powierzchnia gruntów według sposobu użytkowania

Powierzchnia miasta ogółem

69,48 km²

Struktura gruntów według sposobu użytkowania

Powierzchnia Bytomia wynosi 69,48 km² a długość granic z poszczególnymi sąsiadami prezentuje się następująco:

- Tarnowskie Góry – 7,8 km,
- Radzionków – 8,4 km,
- Piekary Śląskie – 8,0 km,
- Chorzów – 5,3 km,
- Świętochłowice – 2,6 km,
- Ruda Śląska – 3,4 km,
- Zabrze – 12,5 km,
- Zbroslawice – 6,4 km.

1.2 PRZYNALEŻNOŚĆ DO ORGANIZACJI REGIONALNYCH I KRAJOWYCH

Miasto Bytom jest członkiem takich organizacji regionalnych, jak: Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia, Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego, Śląski Związek Gmin i Powiatów, Śląska Organizacja Turystyczna, Stowarzyszenie Gmin Górniczych w Polsce, Stowarzyszenie Biznes – Nauka – Samorząd „Pro Silesia”, Lokalna Organizacja Turystyczna Miasta Gwarków, Stowarzyszenie Górnośląskich Kolei Wąskotorowych, a także organizacji o zasięgu krajowym – Związek Miast Polskich.

Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia
Związek metropolitalny został utworzony 1 lipca 2017 r. rozporządzeniem Rady Ministrów i rozpoczął swoją działalność 1 stycznia 2018 r. W okresie od 24 listopada 2020 r. do 9 listopada 2021 r. prezydent Bytomia Mariusz Wołosz pełnił funkcję przewodniczącego Zgromadzenia Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii, natomiast od 16 listopada 2022 r. objął stanowisko Wiceprzewodniczącego Zgromadzenia Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii. Gmina Bytom została liderem podregionu bytomskiego i koordynuje działania dla całego podregionu związane z realizacją zadań w ramach Metropolitalnego Funduszu Solidarności i Programu działań na rzecz ograniczenia niskiej emisji.

Związek jest formalnym usankcjonowaniem istniejących i sukcesywnie pogłębianych więzi społecznych, gospodarczych i kulturalnych, integrujących gminy Górnego Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego. W skład Metropolii wchodzi 41 gmin/miast województwa śląskiego. Obejmuje ona swoim zasięgiem teren zamieszkały przez ok. 2,3 mln mieszkańców oraz ok. 240 tys. firm i przedsiębiorstw, które wytwarzają ok. 8% PKB naszego kraju. Związek otrzymuje dochody z budżetu państwa – 5% udziału z podatku PIT od osób mieszkających na obszarze związku oraz ze składek członkowskich gmin i miast tworzących GZM.

Metropolia została powołana do realizacji zadań publicznych w zakresie: wspierania rozwoju społecznego i gospodarczego, kształtowania ładu przestrzennego, rozwoju publicznego transportu zbiorowego i zrównoważonej mobilności miejskiej oraz polityki rowerowej, promocji związku metropolitalnego i jego całego obszaru, rozwoju instytucjonalnego. Związek metropolitalny może realizować zadania

publiczne należące do zakresu działania gminy, powiatu lub samorządu województwa, administracji rządowej na podstawie porozumienia zawartego z jednostkami samorządu terytorialnego lub ich związkami oraz organami administracji rządowej. Może również nawiązywać współpracę z podmiotami o charakterze metropolitalnym z innych państw.

Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia to obszar o łącznej powierzchni 2,5 tys. km kw., na terenie którego mieszka ok. 2,3 mln mieszkańców, działa 240 tys. firm i przedsiębiorstw, wytwarzających ok. 8 proc. PKB naszego kraju.

Metropolia posiada organy wykonawczy, którym jest Zarząd GZM oraz uchwałodawczo-kontrolny – Zgromadzenie GZM. Wiceprzewodniczącym Zgromadzenia Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii jest Prezydent Bytomia Mariusz Wołosz.

W skład Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii wchodzi 41 miast i gmin znajdujących się w centrum województwa śląskiego. Umownie zostały podzielone na pięć podregionów:

- bytomski: Bytom, Ożarówce, Piekary Śląskie, Radzionków, Świerklaniec, Tarnowskie Góry, Zbrosławice;
- gliwicki: Gliwice, Gierałtowice, Knurów, Pilchowice, Pyskowice, Rudziniec, Sośnicowice, Zabrze;
- katowicki: Katowice, Chorzów, Mysłowice, Ruda Śląska, Siemianowice Śląskie, Świętochłowice;
- sosnowiecki: Sosnowiec, Będzin, Bobrowniki, Czeladź, Dąbrowa Górnicza, Mierzęcice, Psary, Siewierz, Sławków, Wojkowice;
- tyski: Tychy, Bieruń, Bojszowy, Chełm Śląski, Imielin, Kobiór, Łędziny, Łaziska Górne, Mikołów, Wiry.

Gmina Bytom została Liderem podregionu bytomskiego. W ramach obowiązków lidera Bytom koordynuje działania dla całego podregionu bytomskiego związane z realizacją zadań w ramach:

- Metropolitalnego Funduszu Solidarności - którego celem jest niwelowanie różnic w rozwoju społeczno-gospodarczym miast i gmin Metropolii poprzez finansowe wsparcie projektów inwestycyjnych, mających na celu poprawę jakości i komfortu życia mieszkańców.
- Programu działań na rzecz ograniczenia niskiej emisji – celem programu jest zmniejszenie szkodliwej emisji do powietrza nad obszarem Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii. Program to kolejny krok ku przyszłości.

W ramach Metropolitalnego Funduszu Solidarności podregion bytomski otrzymał w 2022 roku 2 mln zł, z czego Gmina Bytom 285 714,29 zł.

W ramach Programu działań na rzecz ograniczenia niskiej emisji podregion bytomski otrzymał w 2022 roku 4 959 411,95 zł.

Wśród działań realizowanych wspólnie z Górnośląsko-Zagłębiowską Metropolią Gmina Bytom bierze udział, między innymi, w następujących projektach metropolitalnych:

- opracowywanie strategii rozwoju Metropolii - współpraca gmin tworzących Metropolię pozwala na realizację zadań, które ze względów organizacyjnych i finansowych były nieosiągalne dla poszczególnych gmin. Wspólny bilet metropolitalny, nowa siatka połączeń transportowych, kolej metropolitalna, system tras i wypożyczalni rowerów, to tylko niektóre z projektów realizowanych wspólnie z Gminami GZM. Wynikają one z opracowanego Programu działań strategicznych Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii do roku 2022 (tzw. PDS). To pierwszy dokument, wspólny dla całego obszaru metropolitalnego, określający działania rozwojowe na najbliższe lata;

- rozwój metropolitalnego transportu publicznego - początkiem zmian w komunikacji miejskiej było wprowadzenie wspólnych biletów w 41 gminach tworzących GZM dla wszystkich organizatorów – najpierw jednorazowych, a później okresowych. Bytom również przyłączył się do tej rewolucji komunikacyjnej. Ujednolicono zapisy taryf, dzięki czemu korzystanie z komunikacji miejskiej stało się prostsze i bardziej wygodne. Wprowadzono również bezpłatne przejazdy dla dzieci i młodzieży do 16. roku życia, których celem jest promowanie wśród nich transportu publicznego i budowanie proekologicznych nawyków. Dzieci i młodzież z tego uprawnienia mogą korzystać przez cały rok – także w weekendy, ferie, wakacje i święta;

- „Kolej+” - celem programu jest uzupełnienie sieci kolejowej w miejscowościach powyżej 10 tys. mieszkańców, nieposiadających dostępu do połączeń pasażerskich z miastami wojewódzkimi lub takich, które posiadają dostęp do kolei, ale istniejące połączenia wymagają usprawnienia;

- rower metropolitalny - wszelkie zmiany – również w nawykach mobilności – należy zaczynać od siebie. Dlatego Gmina Bytom zgłosiła chęć przystąpienia do projektu „Rowerem na kole” i otrzymała rowery elektryczne dla urzędników oraz funkcjonariuszy Straży Miejskiej;

- GZM Data Store – Dane to potężny zasób współczesnej metropolii. Projekt pozwoli na „zmapowanie” tego potencjału, z uwzględnieniem wszystkich czynników prawnych, organizacyjnych i technicznych, które wpływają na tworzenie, przetwarzanie, wykorzystanie i udostępnienie danych. W wyniku projektu na portalu GZM Open Data udostępnionych zostanie 150 zbiorów danych. Dzięki uzgodnieniu podejścia do danych na poziomie metropolii, projekt przyczyni się do wdrożenia zarządzania opartego na faktach na poziomie gmin oraz całej GZM;

- Udział w grupach zakupowych energii elektrycznej oraz gazu;

- STOP SMOG - W ramach programu na terenie gminy zostały przeprowadzone przedsięwzięcia niskoemisyjne w budynkach osób ubogich energetycznie. Nastąpiła likwidacja niespełniających standardów niskoemisyjnych źródeł ciepła w budynkach jednorodzinnych oraz inne przedsięwzięcia mające na celu poprawę efektywności energetycznej budynków

- oraz w innych projektach takich jak: „Seniorzy w Metropolii”, „Młodzi w Metropolii”, Projekt „Elena”, rozwój kolei metropolitalnej czy zrównoważona mobilność miejska.

Związek Miast Polskich

Organizacja samorządów miejskich powołana do opracowywania wspólnego stanowiska wobec rządu i promocji miast członkowskich w Polsce i za granicą. Jest najstarszą organizacją samorządową, założoną w 1917 r. Poprzez propagowanie wymiany doświadczeń w zakresie wykonywanych zadań, inspirowanie i podejmowanie wspólnych inicjatyw gospodarczych, ma wpływ na rozwój i bogacenie się miast polskich oraz prowadzenie prac informacyjnych, konsultacyjnych i programowych. Związek od wielu lat wspiera miasta członkowskie w prowadzeniu współpracy między-narodowej oraz promuje ideę miast partnerskich. Związek realizuje wiele projektów we współpracy ze stowarzyszeniami skupiającymi samorządy w Europie oraz wspiera miasta członkowskie w poszukiwaniach zagranicznych partnerów do współpracy. Reprezentuje interesy miast członkowskich w organizacjach europejskich i międzynarodowych, takich, jak: Komitet Regionów Unii Europejskiej, Rada Gmin i Regionów Europy (CEMR) oraz Kongres Władz Lokalnych i Regionalnych Europy (CLRAE).

Śląski Związek Gmin i Powiatów

Stowarzyszenie, którego priorytetowym zadaniem jest działalność na rzecz rozwoju województwa śląskiego, a przede wszystkim społeczności lokalnych i samorządów terytorialnych. Zajmuje się kształtowaniem wspólnej polityki rozwoju gospodarczego i reprezentowaniem interesów samorządów lokalnych, także w zakresie promocji. Prowadzi działalność informacyjno-szkoleniową i edukacyjną na rzecz gmin i powiatów w dziedzinie polityki i programów UE. Integruje śląskie gminy i powiaty na płaszczyźnie regionalnej, wspiera i promuje samorządność lokalną, inicjatywy na rzecz rozwoju gmin i powiatów oraz kształtuje lobbing samorządowy. Obecnie Związek zrzesza 154 jednostki samorządu terytorialnego z województwa śląskiego (w tym wszystkie miasta na prawach powiatu), a swoim zasięgiem obejmuje teren zamieszkały przez ponad 4 mln osób.

Związek Gmin i Powiatów
Subregionu Centralnego
Województwa Śląskiego

Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego

Województwa Śląskiego

Stowarzyszenie prowadzi działalność na rzecz zrzeszonych w nim gmin i powiatów członkowskich. W jego skład wchodzi: 81 członków jednostek samorządu terytorialnego województwa śląskiego, 14 miast na prawach powiatu oraz 8 powiatów ziemskich.

Związek został powołany dla realizacji wspólnych przedsięwzięć i inwestycji oraz rozwoju i ochrony wspólnych interesów. Wspiera wzrost innowacyjności i konkurencyjności podmiotów gospodarczych gmin związku (w tym sektora małych i średnich przedsiębiorstw). Dąży do wymiany doświadczeń, promuje osiągnięcia i wspiera ideę samorządności lokalnej. Członkowie związku współpracują ze sobą także w zakresie efektywnego wykorzystania środków finansowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, a w szczególności w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych oraz pozyskiwania funduszy krajowych i zagranicznych, w tym funduszy Unii Europejskiej. Ważnym aspektem działalności związku jest też poprawa jakości środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz zwiększenie atrakcyjności przestrzeni publicznej.

SGGP

Stowarzyszenie Gmin
Górnictw w Polsce

Stowarzyszenie Gmin Górniczych w Polsce, jako organizacja samorządowa ma na celu ochronę interesów gmin górniczych oraz wspieranie rozwoju gospodarczego w tych gminach. W jego skład wchodzi 25 górniczych gmin członkowskich z województw: śląskiego, małopolskiego, lubelskiego oraz dolnośląskiego. Do głównych kierunków działania Stowarzyszenia należą: pozyskiwanie wewnętrznych i zewnętrznych źródeł finansowania; działania na rzecz prawnych możliwości efektywnego egzekwowania podatków, opłat i odszkodowań należnych gminom górniczym; działania polegające na zmianie niekorzystnego stanu legislacyjnego; propagowanie i wdrażanie działań dotyczących ekorozwoju, czystej produkcji oraz programów rewitalizacji obszarów zdegradowanych działalnością górniczą.

Śląska Organizacja Turystyczna

Organizacja powołana dla kreowania atrakcyjnego wizerunku województwa

śląskiego w kraju i za granicą, sprzyjającego zwiększeniu liczby turystów odwiedzających region oraz dochodów z turystyki. Jej najważniejszym zadaniem jest szeroko pojęta promocja Województwa Śląskiego. Organizacja została założona w 2004 r. przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, powiat cieszyński, miasto Gliwice, Beskidzką Izbę Turystyki, Górnosląską Izbę Turystyki i Polską Izbę Turystyki.

Stowarzyszenie Górnosląskich Kolei Wąskotorowych

Od połowy XIX w. na terenie Bytomia funkcjonuje Górnosląska Kolej Wąskotorowa (GKW), której operatorem jest działające od 2003 r. Stowarzyszenie Górnosląskich Kolei Wąskotorowych, posiadające licencję na wykonywanie transportu kolejowego. Celem Stowarzyszenia jest zachowanie w jak najlepszym stanie istniejących linii, obiektów i taboru GKW oraz ochrona dóbr kultury i tradycji jakie stanowią zabytki kolejnictwa i techniki. Stowarzyszenie realizuje swoje cele w szczególności poprzez: prowadzenie ruchu pociągów Górnosląskich Kolei Wąskotorowych, zarządzanie przyległą infrastrukturą kolejową, eksploatację taboru kolejowego, a także dbanie o eksponaty muzealne kolejnictwa i techniki w celu ich utrzymania lub prowadzenia działalności muzealnej. Utrzymanie GKW w dobrym stanie wymaga stałych nakładów i modernizacji jej infrastruktury. Stąd też miasto aktywnie włączyło się w proces zabezpieczenia dalszej przyszłości GKW, ratując jedną ze swoich największych

szych turystycznych atrakcji. Gmina Bytom od dawna wspierała działalność Stowarzyszenia, a od 2021 roku jest jego pełnoprawnym członkiem. Decyzja o przystąpieniu do Stowarzyszenia została podjęta poprzez uchwałę nr XLII/582/21 z dnia 26 kwietnia 2021 r. Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie przystąpienia Gminy Bytom do Stowarzyszenia Górnośląskich Kolei Wąskotorowych.

Stowarzyszenie Biznes – Nauka – Samorząd „Pro Silesia”

Stowarzyszenie Biznes – Nauka – Samorząd „Pro Silesia” powstało w 2017 r. Skupia się na tworzeniu sprawnego partnerstwa międzysektorowego i rozwoju międzynarodowego działalności zrzeszonych podmiotów tj. samorządów, biznesu oraz nauki. Głównym celem jest reprezentowanie, promowanie oraz wspieranie interesów swoich członków w kraju i za granicą. Stowarzyszenie działa na rzecz zrównoważonego rozwoju województwa śląskiego, wzmacniania współpracy między środowiskami, rozwijania i promowania działań na rzecz województwa śląskiego, a także promowania uczelni w naszym regionie.

Lokalna Organizacja Turystyczna Miasta Gwarków
Powstanie Lokalnej Organizacji Turystycznej Miasta Gwarków to wspólna inicjatywa samorządów

Tarnowskich Gór, Bytomia, Zbrośławic, Powiatu Tarnogórskiego, Stowarzyszenia Miłośników Ziemi Tarnogórskiej, zarządzającego jedynymi obiektami wpisanymi na listę UNESCO w województwie śląskim oraz Muzeum w Tarnowskich Górach, Stowarzyszenia Górnośląskie Koleje Wąskotorowe, Stowarzyszenia Gliwicka 66 i Stowarzyszenia Dziedzictwo. Głównym celem organizacji jest utworzenie i zarządzanie produktem turystycznym „Miasta Gwarków. Szlak Srebra i Wody w Tarnowskich Górach, Bytomiu i Zbrośławicach”.

Do powstającego szlaku LOT Miasta Gwarków planuje włączyć 16 obiektów, związanych z wydobywaniem i transportem rud ołowiu, srebra i cynku, odwadnianiem wyrobisk, ale także z kultem religijnym czy życiem codziennym gwarków. Połowa z obiektów pochodzi z listy UNESCO. Celem LOT jest także włączenie do oferty szlakowej przedsiębiorców z branży turystycznej i gastronomicznej.

LOT zmierza do tego, by cały szlak i poszczególne, położone na nim obiekty, stwarzały okazję do zrozumienia oraz pocucia każdym zmysłem fenomenu, jakim była rewolucja przemysłowa. Korzenie dziedzictwa industrialnego w Tarnowskich Górach, Bytomiu i okolicach, sięgają znacznie dalej niż do początków wieku pary, co czyni lokalną historię jeszcze bardziej wyjątkową i atrakcyjną w odbiorze.

2. ZARZĄDZANIE MIASTEM

2.1 PLANOWANIE STRATEGICZNE I OPERACYJNE WRAZ Z ELEMENTAMI MONITORINGU

Strategia Rozwoju Miasta Bytomia „Bytom 2030+” stanowi istotny dokument planowania rozwoju lokalnego, określający kluczowe kierunki rozwoju miasta. W 2022 r. kontynuowane były prace nad opracowaniem projektu strategii rozwoju miasta Bytomia rozpoczęte w poprzednim roku. Przeprowadzone zostały wywiady z przedstawicielami samorządu, administracji publicznej, organizacji pozarządowych i menadżerami sektora prywatnego. Na przełomie września i października 2022 r. przeprowadzono konsultacje społeczne z mieszkańcami projektu dokumentu Strategii Rozwoju Miasta Bytomia „Bytom 2030+” zgodnie z zasadami oraz w trybie określonym w uchwale nr XL/556/21 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 22 lutego 2021 r. w sprawie określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu strategii. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, ww. projekt został pozytywnie zaopiniowany m.in. przez sąsiednie gminy, Zarząd Górnośląsko – Zagłębiowskiej Metropolii oraz Zarząd Województwa Śląskiego. Na potrzeby Strategii Rozwoju Miasta Bytomia „Bytom 2030+”, po uzgodnieniu z właściwymi organami tj. Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Katowicach oraz Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Katowicach odstąpiono od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. W październiku 2022 r. zorganizowano debatę publiczną z udziałem mieszkańców, autorów dokumentu i władz miasta. Projekt dokumentu był również opiniowany w grudniu 2022 r. przez członków powołanego przez prezydenta miasta zarządzeniem nr 197/21 z 12 maja 2021 r. zespołu ds. opracowania projektu strategii.

Strategia Rozwoju Miasta Bytomia „Bytom 2030+” została przyjęta Uchwałą nr LXIII/930/23 Rady Miejskiej z dnia 30 stycznia 2023 r.

2.1.1 Program Rewitalizacji Miasta Obszar Strategicznej Interwencji

Obszar Strategicznej Interwencji (OSI) to obszar obejmujący najbardziej problemowe regiony Unii Euro-

pejskiej. Za jeden z takich obszarów – w perspektywie finansowej funduszy Unii Europejskiej 2014-2020 – uznane zostało miasto Bytom (obok Łodzi i Wałbrzycha). W Bytomiu wskutek wieloletniej eksploatacji górniczej i procesów likwidacyjnych w przemyśle wydobywczym i hutniczym doszło do dewastacji tkanki miejskiej, w tym dekapitalizacji budynków mieszkalnych, obiektów zabytkowych i poprzemysłowych, znacznego zanieczyszczenia środowiska, wysokiego poziomu niskiej emisji, zaniedbania przestrzeni publicznych, a równocześnie zmiany na rynku pracy (likwidacja miejsc pracy w górnictwie i przemyśle oraz przedsiębiorstwach około górniczych, niedostosowanie kierunków wykształcenia do zmieniających się potrzeb rynku) pociągnęły za sobą nawarstwianie się licznych problemów społecznych, jak wysoki poziom bezrobocia różnych grup społecznych, niski poziom wykształcenia osób bezrobotnych i niechęć do podnoszenia kwalifikacji, niska aktywność społeczna mieszkańców, niski poziom kapitału społecznego, wysoki udział osób korzystających z pomocy społecznej w ogólnej liczbie mieszkańców, wysoki poziom przestępczości, uzależnień, przemocy w rodzinie, wysokie zadłużenie czynszowe. Konsekwencją trudnej sytuacji w mieście jest przyznanie w 2012 r. Bytomowi dodatkowej puli wsparcia w wysokości 100 mln euro (tzw. środki OSI Bytom) na przedsięwzięcia obejmujące kompleksową rewitalizację miasta. Środki te stanowią część Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 i wydatkowane mogą być jedynie w ramach wskazanych przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego osi priorytetowych przy założeniu, że rewitalizacja fizyczna dotycząca przestrzeni miejskiej, powinna jedynie wspierać procesy przemian społecznych na obszarach, gdzie koncentracja problemów jest najwyższa. Dlatego też aż 45% środków przeznaczonych zostało na działania skierowane do społeczności lokalnej (tzw. projekty miękkie). Pozostała część środków wspiera działania inwestycyjne, pod warunkiem, że wynikają one bezpośrednio z potrzeb społecznych.

Projekty inwestycyjne w ramach OSI

Obszarami, w ramach których miasto mogło ubiegać się o wsparcie projektów inwestycyjnych były:

- Termomodernizacja budynków zlokalizowanych przy ul. Sądowej 1 i 2 – siedziby Prokuratury Rejonowej w Bytomiu;

Tabela 1: Zestawienie poddziałań, w których miasto mogło ubiegać się o dotacje dla OSI wraz z przyznaną alokacją (w euro i zł)

Poddziałanie EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020	Alokacja z EFRR wg Urzędu Marszałkowskiego
4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej	7 500 000 euro 30 000 000 zł
5.3 Dziedzictwo kulturowe	5 000 000 euro 20 000 000 zł
5.4 Ochrona różnorodności biologicznej	637 500 euro 2 550 000 zł
10.2 Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomagane i chronione oraz infrastruktury usług społecznych	10 883 250 euro 43 533 000 zł
10.3 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych	30 979 250 euro 123 917 000 zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie alokacji przekazanej przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego

W trakcie perspektywy finansowej 2014-2020 miały miejsce dwa główne nabory projektów do OSI i ich identyfikacja (akceptacja do wsparcia) przez Instytucję Zarządzającą RPO WSL na lata 2014-2020 (tj. Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego). Pierwotna lista podstawowych projektów inwestycyjnych do wsparcia w ramach OSI ustalona została z Instytucją Zarządzającą w 2017 roku. Obejmowała 35 projektów, które zostały wpisane do załącznika 4 Wykaz projektów zidentyfikowanych w ramach trybu pozakonkursowego do Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych RPO WSL na lata 2014-2020.

Dla zaplanowanych do wsparcia w ramach OSI projektów inwestycyjnych do Instytucji Zarządzającej złożono wnioski o dofinansowanie dla wszystkich 35 projektów, z czego do końca 2022 r.:

- z realizacji 9 projektów zrezygnowano,
- 22 projekty zostały zakończone,
- 4 projekty były w trakcie realizacji.

Z realizacji zaplanowanych pierwotnie w Gminnym Programie Rewitalizacji. Bytom 2020+ 9 projektów zrezygnowano ze względu na znaczny wzrost cen robót budowlanych, nierealnie zaplanowane koszty projektów oraz inne uwarunkowania w mieście (m.in. postawienie w stan upadłości Bytomsko-Radzionkowskiej Spółdzielni Socjalnej, w stan likwidacji Bytomskiej Agencji Rozwoju Inwestycji Sp. z o.o., rezygnacja Prokuratury Rejonowej z użytkowania budynku przy ul. Sądowej, konsekwencje środowiskowe związane z nielegalnym składowaniem odpadów). Ostatecznie z pierwotnie zaplanowanej listy nie będą realizowane następujące projekty:

- Renowacja zabytkowego kościoła Św. Krzyża w Bytomiu;
- Renowacja zabytkowego kościoła Św. Wojciecha w Bytomiu;
- Utworzenie Centrum Usług Społecznych oraz lokali socjalnych, wspomaganych i chronionych w Bytomiu (Bobrek);
- Rewitalizacja obiektów na potrzeby Centrum Integracji Aktywnej;
- Rewitalizacja części podobszaru 8 - Bytom Bobrek (zastąpiony projektem pn. Rewitalizacja podobszaru 8 w Bytomiu – w tym przestrzeni Nowej Kolonii Robotniczej w dzielnicy Bobrek);
- Remont konserwatorski elewacji budynku plebani kościoła p.w. Św. Trójcy w Bytomiu zlokalizowanego przy ul. Kwietniewskiego 1;
- Masz firmę masz lokal - Program Aktywizacji Lokali Użytkowych;
- Rewitalizacja obiektów po byłym zakładzie naprawczym zabytkowej Górnośląskiej Kolei Wąskotorowej w Bytomiu.

W związku z uwolnioną alokacją w poszczególnych poddziałaniach w połowie 2019 r. ogłoszono przystąpienie do aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji. Bytom 2020+ i nabór propozycji uzupełniających projektów do OSI. Nabór uzupełniający skierowano w szczególności do podmiotów zewnętrznych jak wspólnoty mieszkaniowe, przedsiębiorcy czy stowarzyszenia. Wpłynęło wówczas około 180 propozycji projektów, z których część uwzględniono w aktualizacji programu, część natomiast nie kwalifikowała się do GPR ze względu na zakres prac lub lokalizację

poza obszarem rewitalizacji.

23 września 2019 r. podjęta została uchwała Rady Miejskiej nr XVII/223/19 zmieniająca uchwałę nr XXXVIII/487/17 Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Rewitalizacji. Bytom 2020+”.

Celem wykorzystania powstałych w ramach OSI oszczędności, w 2021 r. zakończyła się identyfikacja przez Instytucję Zarządzającą uzupełniających pro-

jektów OSI Bytom. Do wsparcia wskazano łącznie 18 nowych projektów, z których do końca 2022 r.:

- zrezygnowano z realizacji 4 projektów (w przypadku jednego wnioskodawca otrzymał negatywną ocenę merytoryczną, w przypadku trzech pozostałych wnioskodawcy odstąpili od realizacji przedsięwzięć);
- 4 projekty zostały zakończone;
- 10 projektów było w trakcie realizacji.

Tabela 2: Zestawienie projektów OSI EFRR z I i II naboru wraz ze stanem realizacji na koniec 2022 r.

Poddziałanie RPO WSL	Nazwa projektu	Podmiot nadzorujący	Stan realizacji na koniec 2022 r.
nabór I			
4.3.3	Termomodernizacja oraz zmiana systemów ogrzewania nieruchomości zlokalizowanych w Śródmieściu Bytomia	Bytomskie Mieszkania, Gmina Bytom	w trakcie realizacji
4.3.3	Termomodernizacja budynków zlokalizowanych przy ul. Sądowej 1 i 2 – siedziby Prokuratury Rejonowej w Bytomiu	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów, Gmina Bytom	rezygnacja
4.3.3	Termomodernizacja budynku Wydziału Zdrowia Publicznego w Bytomiu przy ul. Piekarskiej 18	Śląski Uniwersytet Medyczny	zakończony
4.3.3	Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół Gastronomiczno - Hotelarskich w Bytomiu	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów, Gmina Bytom	zakończony
4.3.3	Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół Mechaniczno-Elektronicznych w Bytomiu	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów, Gmina Bytom	zakończony
4.3.3	Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej nr 4 w Bytomiu	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów, Gmina Bytom	zakończony
4.3.3	Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej nr 5 w Bytomiu	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów, Gmina Bytom	zakończony
4.3.3	Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół Administracyjno-Ekonomicznych i Ogólnokształcących w Bytomiu	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów, Gmina Bytom	zakończony
4.3.3	Termomodernizacja budynków Zespołu Szkół Specjalnych nr 3 w Bytomiu	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów, Gmina Bytom	zakończony
5.3.2	Rewaloryzacja zespołu pałacowego Tiele-Wincklerów zlokalizowanego w Parku Ludowym przy ul. Dzierżonia w Bytomiu-Miechowicach	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów, Gmina Bytom	zakończony
5.3.2	Renowacja zabytkowego kościoła św. Wojciecha w Bytomiu	Parafia Św. Wojciecha	rezygnacja
5.3.2	Remont budynku kościoła p.w. Świętej Trójcy w Bytomiu	Parafia Św. Trójcy	zakończony

5.3.2	Prace renowacyjne przy kościele parafialnym p.w. Wniebowzięcia NMP w Bytomiu	Parafia WNMP	zakończony
5.3.2	Prace remontowe przy kościele filialnym p.w. Ducha Św. w Bytomiu	Parafia WNMP	zakończony
5.3.2	Renowacja zabytkowego kościoła Św. Krzyża w Bytomiu	Parafia Św. Krzyża	rezygnacja
5.3.2	Konserwacja i zachowanie zabytkowego kościoła św. Małgorzaty w Bytomiu	Parafia Św. Małgorzaty	zakończony
5.3.2	Renowacja budynku i pomieszczeń Młodzieżowego Domu Kultury Nr 1 w Bytomiu	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów, Gmina Bytom	zakończony
5.4.2	Uporządkowanie ruchu turystycznego na terenie Zespołu Przyrodniczo – Krajobrazowego Żabie Doły celem ochrony przyrody i bioróżnorodności oraz przystosowanie obszaru na cele edukacyjne i rekreacyjno - wypoczynkowe	Miejski Zarząd Zieleni i Gospodarki Komunalnej (obecnie Miejski Zarząd Dróg i Mostów), Gmina Bytom	zakończony
10.2.3	Program Terapii dla Młodzieży	Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom w Bytomiu, Gmina Bytom	zakończony
10.2.3	Uruchomienie mieszkań chronionych z zapleczem treningowym dla mieszkańców DPS dla Dorosłych oraz osób przewlekłe psychicznie chorych mieszkańców miasta Bytom	Dom Pomocy Społecznej dla Dorosłych, Gmina Bytom	zakończony
10.2.3	Przebudowa i adaptacja budynku przy ulicy Karola Miarki 10 na potrzeby Centrum Integracji Społecznej	Centrum Integracji Społecznej, Gmina Bytom	zakończony
10.2.3	Utworzenie Centrum Usług Społecznych oraz lokali socjalnych, wspomaganych i chronionych w Bytomiu (Śródmieście, Rozbark)	Bytomskie Mieszkania, Gmina Bytom	w trakcie realizacji
10.2.3	Utworzenie Centrum Usług Społecznych oraz lokali socjalnych, wspomaganych i chronionych w Bytomiu (Bobrek)	Bytomskie Mieszkania, Gmina Bytom	zamiana
10.2.3	Rewitalizacja obiektów na potrzeby Centrum Integracji Aktywnej (BARI)	Bytomska Agencja Rozwoju Inwestycji Sp. z o.o.	rezygnacja
10.3.4	Rewitalizacja podobszarów 10, 11, 12, 13 – Bytom Śródmieście, Rozbark	Bytomskie Mieszkania, Gmina Bytom	w trakcie realizacji
10.3.4	Rewitalizacja części podobszaru nr 8 – Bytom Bobrek	Bytomskie Mieszkania, Gmina Bytom	zamiana
10.3.4	Stworzenie przyjemnych i bezpiecznych przestrzeni dla mieszkańców Rozbarku	Miejski Zarząd Zieleni i Gospodarki Komunalnej (obecnie Miejski Zarząd Dróg i Mostów), Gmina Bytom	zakończony

10.3.4	Remont konserwatorski elewacji budynku plebani kościoła p.w. Św. Trójcy w Bytomiu zlokalizowanego przy ul. Kwietniewskiego 1	Parafia Św. Trójcy	rezygnacja
10.3.4	Rewitalizacja starego domu katechetycznego przy ul. ks. Koziółka 3 w Bytomiu	Parafia WNMP	zakończony
10.3.4	Rewitalizacja społeczna poprzez kulturę kościoła Św. Jacka w Bytomiu	Parafia Św. Jacka	zakończony
10.3.4	Rewitalizacja gmachu Bytomskiego Centrum Kultury III etap	Bytomskie Centrum Kultury	zakończony
10.3.4	Modernizacja obiektu UL na cele działalności społecznej bytomskich harcerzy	Związek Harcerstwa Polskiego	zakończony
10.3.4	Masz firmę masz lokal -Program Aktywizacji Lokali Użytkowych	Bytomsko Radzionkowska Spółdzielnia Socjalna	rezygnacja
10.3.4	Rewitalizacja obiektów po byłym zakładzie naprawczym zabytkowej Górnosląskiej Kolei Wąskotorowej w Bytomiu	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów, Gmina Bytom	rezygnacja
10.3.4	Rewitalizacja podobszaru 19 – Bytom zabytkowe osiedle Kolonia Zgorzelec	Bytomskie Mieszkania, Gmina Bytom	w trakcie realizacji
nabór II			
10.2.3	Rozwój mieszkalnictwa socjalnego w Bytomiu – podobszar 8 Bobrek	Bytomskie Mieszkania, Gmina Bytom	w trakcie realizacji
10.2.3	Zmiana sposobu użytkowania zdegradowanego budynku przy ul. Batorego 2 w Bytomiu z przeznaczeniem na dom dla seniorów oraz osób z częściową niepełnosprawnością	Centrala Obrotu Towarami Masowymi DAW Bytom Tadeusz Bieniek	rezygnacja
10.2.3	Nowoczesny przykład mieszkalnictwa na przykładzie Domu dla Seniora w Bytomiu przy ul. Czarnieckiego 4	NWR Silesia Aleksander Słota	rezygnacja
10.2.3	Nowoczesny model mieszkalnictwa wspomaganego w Bytomiu - Korfantego 10	TSL Silesia Sp. z o.o.	rezygnacja
10.2.3	Adaptacja przyparafialnego budynku na potrzeby utworzenia Klubu Seniora w Gminie Bytom	Parafia Św. Rodziny	zakończony
10.2.3	Nowa przestrzeń dla bytomskich seniorów. Remont zabytkowego budynku ELIM na potrzeby mieszkalnictwa wspomaganego dla osób starszych oraz zagospodarowanie terenu	Parafia Ewangelicko-Augsburska w Bytomiu Miechowicach	zakończony
10.3.4	Rewitalizacja podobszaru 8 w Bytomiu - w tym przestrzeni Nowej Kolonii Robotniczej w dzielnicy Bobrek	Miejski Zarząd Dróg i Mostów, Gmina Bytom	w trakcie realizacji
10.3.4	Rewitalizacja podobszaru 19 – zabytkowe osiedle Kolonia Zgorzelec (etap II)	ZBM -Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	w trakcie realizacji
10.3.4	Rewitalizacja podobszaru 10 w Bytomiu - kwartał ulic: Głęboka, Matejki, Katowicka	ZBM -Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	w trakcie realizacji
10.3.4	Rewitalizacja podobszaru 10 w Bytomiu - okolice ulicy Dworcowej i Rynku	ZBM -Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	w trakcie realizacji
10.3.4	Rewitalizacja podobszaru 13 w Bytomiu - okolice ulicy Mickiewicza	ZBM -Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	w trakcie realizacji

10.3.4	Rewitalizacja przestrzeni publicznych na terenie Rozbarku i Śródmieścia w Bytomiu	Parafia Św. Jacka	realizacja projektu wstrzymana
10.3.4	Uratowanie przed rozbiórką i rewitalizacja dawnej kopalni „Rozbark” wpisanej do rejestru zabytków nieruchomości województwa śląskiego poprzez utworzenie unikatowego w skali kraju centrum sportów wspinaczkowych i siłowych w Bytomiu przy ul. Chorzowskiej – Etap 2a	Klub Sportowy Skarpa Bytom	zakończony
10.3.4	Uratowanie przed rozbiórką i rewitalizacja dawnej kopalni „Rozbark” wpisanej do rejestru zabytków nieruchomości województwa śląskiego poprzez utworzenie unikatowego w skali kraju centrum sportów wspinaczkowych i siłowych w Bytomiu przy ul. Chorzowskiej – Etap 2b	Klub Sportowy Skarpa Bytom	zakończony
10.3.4	Zagospodarowanie przestrzeni miejskich Śródmieścia Bytomia na cele społeczno-integracyjne (Kwietniewskiego 11 - 15)	KBP BWI Polska Sp. z o.o. Sp. komandytowa	w trakcie realizacji
10.3.4	Stworzenie przyjemnych i bezpiecznych przestrzeni dla mieszkańców Bytomia – etap II	Miejski Zarząd Dróg i Mostów, Gmina Bytom	w trakcie realizacji
10.3.4	Bezpieczna i przyjazna przestrzeń dla mieszkańców Śródmieścia Bytomia (Wrocławska, Kolejowa, Batorego)	Centrala Obrotu Towarami Masowymi DAW Bytom Tadeusz Bieniek	w trakcie realizacji
10.3.4	Zmiana sposobu użytkowania budynków przy ul. Wrocławskiej 6 oraz 6 A w Bytomiu z przeznaczeniem na żłobek i przedszkole	Centrala Obrotu Towarami Masowymi DAW Bytom Tadeusz Bieniek	w trakcie realizacji

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji wydziałów Urzędu Miejskiego i podmiotów z terenu miasta

*uchwałą XXII/329/19 Rady Miejskiej w Bytomiu z 16 grudnia 2019 r. z późn. zm. Miejski Zarząd Zieleni i Gospodarki oraz Miejski Zarząd Dróg i Mostów zostały połączone w jedną instytucję - Miejski Zarząd Dróg i Mostów, która obecnie realizuje/utrzymuje trwałość projektów zgłaszanych przez MZZiGK.

Mimo zakończenia perspektywy finansowej 2014-2020, w 2022 r. nadal trwała realizacja części projektów wspartych funduszami unijnymi tej perspektywy. W związku z końcem okresu programowania Unii Europejskiej, zakończenie wszystkich projektów

będących w trakcie realizacji zaplanowano do końca 2023 r.

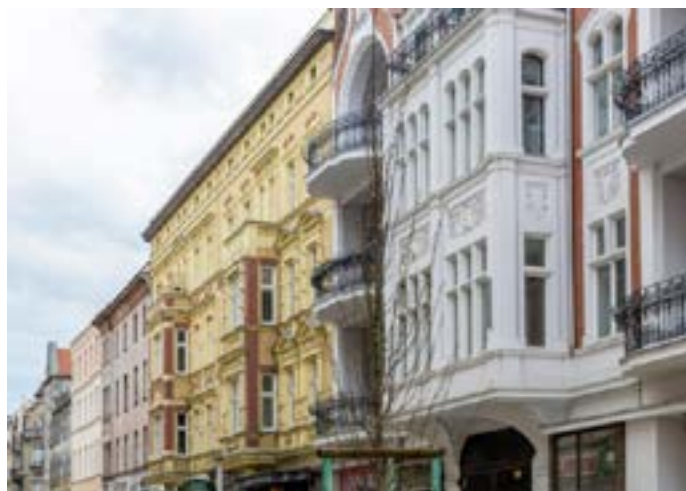
Podsumowanie stanu realizacji projektów inwestycyjnych OSI na koniec 2022 r. przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3: Stan realizacji projektów OSI EFRR na koniec 2022 r.

Liczba zidentyfikowanych projektów inwestycyjnych OSI Bytom w perspektywie finansowej 2014-2020 (łącznie)	53
w tym:	
Liczba projektów zrealizowanych	26
Liczba projektów w trakcie realizacji	14
Liczba projektów, z realizacji których zrezygnowano	12
Liczba projektów, których realizację wstrzymano	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji wydziałów Urzędu Miejskiego i podmiotów z terenu miasta

Zdjęcia 1-6: Efekty prac przy Kamienicach w Śródmieściu Bytomia

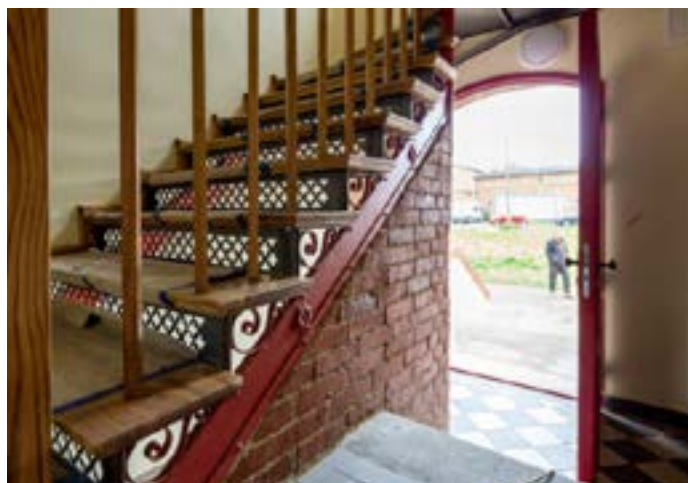
*Kamienice przy ul. Mickiewicza, Kamienica przy ul. Dworcowej, Kamienica przy ul. Piłsudskiego, Kamienica przy Szymanowskiego.
Źródło: www.bytom.pl

Zdjęcia 7-10: Zagospodarowanie przestrzeni w ulicy Zaulek

Źródło: www.bytom.pl

Zdjęcia 11-12: Efekty prac na Kolonii Zgorzelec

Źródło: www.bytom.pl

Wysokość kosztów całkowitych oraz przyznane-
go dofinansowania dla poszczególnych projektów
OSI Bytom w trakcie ich realizacji ulega zmianom
spowodowanym wzrostem kosztów robót, rozstrzy-
gnięciami postępowań w ramach zamówień pu-
blicznych, pojawianiem się niespodziewanych do-
datkowych prac, a z drugiej strony występowaniem

oszczędności na poddziałaniach RPO WSL na lata
2014-2020, które mogą być dodatkowo przyzna-
ne projektom. Ostateczne wartości projektów oraz
przyznanego dofinansowania ze środków unijnych
wykazać można dla projektów zakończonych
i rozliczonych, co prezentuje poniższa tabela.

*Tabela 4: Wartość kosztów całkowitych i dofinansowania
dla zakończonych projektów inwestycyjnych OSI Bytom*

Tytuł projektu	Beneficjent	Koszt całko- wity (w zł)	Przyznane dofinan- sowanie ze środków UE (w zł)
Termomodernizacja budynku Wydziału Zdrowia Publicznego w Bytomiu przy ul. Piekar- skiej 18	Śląski Uniwersytet Medyczny	8 786 317,52	7 468 369,89
Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół Gastronomiczno - Hotelarskich w Bytomiu	Wydział Realizacji In- westycji i Remontów, Gmina Bytom	519 473,50	310 305,00
Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół Mechaniczno-Elektronicznych w Bytomiu	Wydział Realizacji In- westycji i Remontów, Gmina Bytom	1 920 500,50	1 151 969,50
Termomodernizacja budynku Szkoły Podsta- wowej nr 4 w Bytomiu	Wydział Realizacji In- westycji i Remontów, Gmina Bytom	1 143 690,50	449 873,09
Termomodernizacja budynku Szkoły Podsta- wowej nr 5 w Bytomiu	Wydział Realizacji In- westycji i Remontów, Gmina Bytom	1 479 690,50	645 370,72
Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół Administracyjno-Ekonomicznych i Ogólnokształcących w Bytomiu	Wydział Realizacji In- westycji i Remontów, Gmina Bytom	1 532 140,81	895 688,18
Termomodernizacja budynków Zespołu Szkół Specjalnych nr 3 w Bytomiu	Wydział Realizacji In- westycji i Remontów, Gmina Bytom	1 629 674,50	1 089 918,36
Rewaloryzacja zespołu pałacowego Tiele- -Wincklerów zlokalizowanego w Parku Ludo- wym przy ul. Dzierżonia w Bytomiu-Miechowi- cach	Wydział Realizacji In- westycji i Remontów, Gmina Bytom	11 645 314,67	5 916 105,51
Remont budynku kościoła p.w. Świętej Trójcy w Bytomiu	Parafia Św. Trójcy	459 400,00	390 490,00
Prace renowacyjne przy kościele parafialnym p.w. Wniebowzięcia NMP w Bytomiu	Parafia WNMP	733 128,83	545 789,16
Prace remontowe przy kościele filialnym p.w. Ducha Św. w Bytomiu	Parafia WNMP	364 948,18	257 658,04
Konserwacja i zachowanie zabytkowego ko- ścioła św. Małgorzaty w Bytomiu	Parafia Św. Małgorzaty	2 380 000,00	2 023 000,00

Renowacja budynku i pomieszczeń Młodzieżowego Domu Kultury Nr 1 w Bytomiu	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów, Gmina Bytom	8 760 665,70	4 054 234,67
Uporządkowanie ruchu turystycznego na terenie Zespołu Przyrodniczo – Krajobrazowego Żabie Doły celem ochrony przyrody i bioróżnorodności oraz przystosowanie obszaru na cele edukacyjne i rekreacyjno - wypoczynkowe	Miejski Zarząd Zieleni i Gospodarki Komunalnej (obecnie Miejski Zarząd Dróg i Mostów), Gmina Bytom	2 747 625,00	1 990 448,05
Program Terapii dla Młodzieży	Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom w Bytomiu, Gmina Bytom	1 018 608,61	864 795,34
Uruchomienie mieszkań chronionych z zapleczem treningowym dla mieszkańców DPS dla Dorosłych oraz osób przewlekle psychicznie chorych mieszkańców miasta Bytom	Dom Pomocy Społecznej dla Dorosłych, Gmina Bytom	3 038 182,27	2 501 036,17
Przebudowa i adaptacja budynku przy ulicy Karola Miarki 10 na potrzeby Centrum Integracji Społecznej	Centrum Integracji Społecznej, Gmina Bytom	5 826 592,24	4 907 551,29
Stworzenie przyjemnych i bezpiecznych przestrzeni dla mieszkańców Rozbarku	Miejski Zarząd Zieleni i Gospodarki Komunalnej (obecnie Miejski Zarząd Dróg i Mostów), Gmina Bytom	11 204 669,86	9 523 969,38
Rewitalizacja starego domu katechetycznego przy ul. ks. Koziołka 3 w Bytomiu	Parafia WNMP	183 867,85	148 741,90
Rewitalizacja społeczna poprzez kulturę kościoła Św. Jacka w Bytomiu	Parafia Św. Jacka	8 399 000,00	7 139 150,00
Rewitalizacja gmachu Bytomskiego Centrum Kultury III etap	Bytomskie Centrum Kultury	8 554 861,16	5 791 907,62
Modernizacja obiektu UL na cele działalności społecznej bytomskich harcerzy	Związek Harcerstwa Polskiego	1 866 869,00	1 416 413,65
Adaptacja przyparafialnego budynku na potrzeby utworzenia Klubu Seniora w Gminie Bytom	Parafia Św. Rodziny	1 505 863,81	1 279 984,24
Nowa przestrzeń dla bytomskich seniorów. Remont zabytkowego budynku ELIM na potrzeby mieszkalnictwa wspomaganego dla osób starszych oraz zagospodarowanie terenu	Parafia Ewangelicko-Augsburska w Bytomiu Miechowicach	1 056 287,00	649 510,55
Uratowanie przed rozbiórką i rewitalizacja dawnej kopalni „Rozbark” wpisanej do rejestru zabytków nieruchomych województwa śląskiego poprzez utworzenie unikatowego w skali kraju centrum sportów wspinaczkowych i siłowych w Bytomiu przy ul. Chorzowskiej – Etap 2a	Klub Sportowy Skarpa Bytom	1 043 655,00	721 225,00
Uratowanie przed rozbiórką i rewitalizacja dawnej kopalni „Rozbark” wpisanej do rejestru zabytków nieruchomych województwa śląskiego poprzez utworzenie unikatowego w skali kraju centrum sportów wspinaczkowych i siłowych w Bytomiu przy ul. Chorzowskiej – Etap 2b	Klub Sportowy Skarpa Bytom	6 620 735,80	4 472 275,00

Szersze informacje o projektach dostępne są na mapie dotacji pod linkiem: <https://mapadotacji.gov.pl/>, na stronie miasta <https://www.bytom.pl/dla-mieszkanca/fundusze-europejskie>, a także na stronach poszczególnych beneficjentów.

Rok 2022 był także czasem rozpoczęcia prac nad nowymi projektami, o wsparcie których miasto będzie ubiegać się z funduszy nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej, tj. na lata 2021-2027.

Trwały również konsultacje dokumentów programowych dla naszego województwa, w szczególności programu „Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027”, który decyzją Komisji Europejskiej pod koniec roku został przyjęty 8 grudnia 2022 r. w Muzeum Śląskim w Katowicach odbyła się konferencja inaugurująca nową perspektywę unijnego finansowania na lata 2021-2027 w województwie śląskim.

W okresie tym Obszary Strategicznej Interwencji nie będą rozumiane jak dotychczas i Bytom nie otrzyma już szczególnego, nakierowanego tylko na nasze miasto wsparcia. Jednakże w kolejnych latach, w ramach nowych instrumentów, takich jak Fundusz Sprawiedliwej Transformacji, Zintegrowane Inwestycje Terytorialne czy Obszar Strategicznej Interwencji w nowym rozumieniu (skierowany do wielu miast), a także w naborach konkursowych nadal będzie starał się pozyskiwać fundusze na kontynuowanie jakże ważnych dla miasta procesów rewitalizacyjnych.

Projekty nieinwestycyjne w ramach OSI

Spośród projektów nieinwestycyjnych dofinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, wpisanych na listę przedsięwzięć podstawowych Gminnego Programu Rewitalizacji. Bytom 2020+ do końca 2022 roku zrealizowanych zostało 15 przedsięwzięć, dla których beneficjentem było Miasto Bytom:

- Rewitalizacja społeczna bezrobotnych mieszkańców Bytomia poprzez aktywizację zawodową - etap I;
- Rewitalizacja społeczna bezrobotnych mieszkańców Bytomia poprzez specjalistyczne szkolenia zawodowe w wybranych zawodach rzemieślniczych;
- Droga do aktywności zawodowej – Bytomianie na Start;
- Aktywizacja bytomskiej przedsiębiorczości;
- Rewitalizacja z Klubem Integracji Społecznej edycja I;
- Rewitalizacja z Klubem Integracji Społecznej edycja II;
- Lepszy start;
- Centrum Integracji Społecznej przestrzeni dla aktywności osób wykluczonych;
- Centrum Wsparcia Rodziny edycja I;
- S.O.S. Dla dzielnicy Bobrek - aktywizacja zawodowa i społeczna;

- Kompleksowe, alternatywne i aktywizacyjne usługi terapeutyczne dla osób przewlekle psychicznie chorych – mieszkańców miasta Bytom, w tym mieszkańców DPS dla Dorosłych;
- Jak w rodzinie – utworzenie zespołu placówek opiekuńczo – wychowawczych;
- Bytomska szkoła = pewność i gwarancja wysokiej jakości kształcenia;
- Aktywizacja osób pozostających bez pracy. Będę przedszkolakiem! - dodatkowe miejsca w Przedszkolu Miejskim nr 48 w Bytomiu;
- Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Bytomiu.

Ponadto do końca 2022 roku zakończyła się realizacja projektów, których beneficjentami były podmioty zewnętrzne – programów aktywności lokalnej „Śródmieście”, „Godna Starość”, „Międzypokoleniowe Centrum Integracji” i „Aktywny Senior” realizowanych przez Fundację INICJATYWA oraz projektów: „Podwórka bez przemocy – program z zakresu pedagogiki podwórkowej w rejonie Bobrka, Rozbarku i Śródmieścia” realizowanego przez Centrum Misji Ewangelizacji Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP, „Świetlica Środowiskowa Rozbark dla Młodych” realizowanego przez Parafię Św. Jacka oraz „Bytomskie Centrum Aktywności Społecznej – działalność społeczna bytomskich harcerzy” realizowanego przez Hufiec ZHP w Bytomiu.

W przypadku 7 przedsięwzięć planowanych do dofinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego wnioskodawcy odstąpili od ich realizacji lub od podpisania umowy o dofinansowanie.

Spośród projektów wpisanych do „Gminnego Programu Rewitalizacji. Bytom 2020+” w trakcie realizacji lub z odpisaną umową o dofinansowanie w 2022 roku były następujące przedsięwzięcia miejskie:

- Rewitalizacja społeczna bezrobotnych mieszkańców Bytomia poprzez aktywizację zawodową - etap II;
 - NHZ - Nowe horyzonty zawodowe;
 - Usługi rozwojowe dla bytomskich przedsiębiorstw. Podmiotowy System Finansowania;
 - Szansa dla dziecka;
 - Centrum Wsparcia Rodziny edycja II;
 - Program Aktywności Lokalnej w Gminie Bytom;
 - Zero ryzyka dla pracownika - wspólny projekt MOPR i PUP w Bytomiu;
- oraz zewnętrzne:
- Program Aktywności Lokalnej Kolonia Zgorzelec realizowany przez Fundację „INICJATYWA”.

Komitet Rewitalizacji Bytomia

W 2022 r. zakończył swoją II kadencję działający od 13 listopada 2019 r. Komitet Rewitalizacji Bytomia.

Zgodnie z zapisami ustawy o rewitalizacji do zadań Komitetu Rewitalizacji należy wspieranie działań Prezydenta Miasta w obszarach związanych z rewitalizacją, wyrażanie opinii i stanowisk. W związku z powyższym w trakcie roku członkowie komitetu opiniowali sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji. Bytom 2020+. Brali również udział w pracach nad projektem Strategii Rozwoju Miasta Bytomia „Bytom 2030+”. Przedstawiciele komitetu uczestniczyli w spotkaniach zespołu ds. opracowania projektu strategii powołanego przez prezydenta. Zgłaszali swoje uwagi do projektu dokumentu na różnych etapach jego powstawania, a w konsekwencji zaopiniowali pozytywnie gotowy projekt strategii.

W związku z dobiegającą końca kadencją, we wrześniu 2022 r. ogłoszono nabór kandydatów na członków Komitetu Rewitalizacji III kadencji. Nowy skład został powołany zarządzeniem nr 458/22 Prezydenta Miasta z dnia 2 listopada 2022 r. W skład weszli przedstawiciele trzech sektorów: społecznego - 3 osoby, gospodarczego - 3 osoby i publicznego - 1 osoba. Zwołanie I posiedzenia zainaugurowało działalność nowego Komitetu. W trakcie obrad członkom zespołu zostały wręczone akty powołania do Komitetu Rewitalizacji, został również przyjęty regulamin Komitetu Rewitalizacji.

2.1.2 Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT)

W 2022 r. kontynuowano wdrażanie przedsięwzięć w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych realizowanych w oparciu o zapisy Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 i dofinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) lub Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS). Zintegrowane Inwestycje Terytorialne są instrumentem wspierającym rozwój terytorialny i promującym partnerski model współpracy między jednostkami samorządu terytorialnego działającymi na obszarze Subregionu Centralnego.

Zarządzanie i wdrażanie instrumentu ZIT prowadzone było przez Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego (ZSC), które jest stowarzyszeniem gmin i powiatów, powołanym dla wsparcia idei samorządności lokalnej, ochrony wspólnych interesów, wymiany doświadczeń, promocji osiągnięć oraz realizacji wspólnych przedsięwzięć i inwestycji. Jest największym z czterech subregionów w województwie śląskim. W obrębie Związku znajduje się 81 jednostek samorządu terytorialnego, wchodzących w skład pięciu podregionów, tj.: bytomskiego, gliwickiego, katowickiego, sosnowieckiego i tyskiego.

Mapa 2. Obszar Subregionu Centralnego, na którym wdrażany jest ZIT

Związek obejmuje swym zasięgiem 81 jednostek samorządu terytorialnego w tym:

8 powiatów ziemskich
14 miast na prawach powiatu
28 gmin miejskich i miejsko-wiejskich
31 gmin wiejskich

- 1** Podregion bytomski
- 2** Podregion gliwicki
- 3** Podregion katowicki
- 4** Podregion sosnowiecki
- 5** Podregion tyski

W skład Zarządu Związku wchodzi po 3 przedstawicieli każdego z pięciu podregionów. Bytom jest członkiem stowarzyszenia, a prezydent Mariusz Wołosz jest jednym z 15 członków Zarządu ZSC. Ogólny stan wdrażania ZIT Subregionu Centralnego w ramach RPO WSL 2014-2020 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 5: Stan wdrażania ZIT Subregionu Centralnego według stanu na koniec 2022 r.

Fun-dusz	Alokacja ZIT w zł	Wnioski wybrane do dofinansowania w zł	% wykorzysta-nia alokacji	Podpisane umowy w zł	% wykorzysta-nia alokacji
EFRR	3 087 095 041,40	3 151 720 715,33	101,8%	3 141 518 675,23	101,8%
EFS	240 710 019,19	258 257 118,77	107,3%	258 257 118,77	107,3%
Razem	3 327 805 060,59	3 409 977 834,00	102,5%	3 399 775 794,00	102,2%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego

W 2022 r. Związek Subregionu Centralnego kontynuował działania związane z przygotowaniem do nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej 2021-2027, w tym m.in.:

- realizował prace związane z opracowaniem Strategii Rozwoju Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2021-2027, z perspektywą do roku 2030, która będzie dokumentem o charakterze zintegrowanym umożliwiającym wdrażanie ZIT, łączącym ze sobą sfery: społeczną, gospodarczą, środowiskową i przestrzenną;
- współuczestniczył w pracach zmierzających do opracowania programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 (FE SL 2021-2027), w ramach którego realizowany również będzie instrument rozwoju terytorialnego: Zintegrowane Inwestycje Terytorialne. W grudniu 2022 r. Komisja Europejska przyjęła program FE SL 2021-

2027, który przewiduje dziesięć merytorycznych osi priorytetowych i dysponuje trzema funduszami:

1) Europejskim Funduszem Rozwoju Regionalnego (EFRR), służącym wzmocnieniu spójności gospodarczej i społecznej Unii Europejskiej, łagodzeniu dysproporcji w rozwoju europejskich regionów i zmniejszaniu braków w zakresie rozwoju regionów

znajdujących się w najmniej korzystnej sytuacji,

2) Europejskim Funduszem Społecznym+ (EFS+), mającym na celu zwiększanie spójności społecznej i gospodarczej, odpowiadanie na wyzwania rynku pracy i wyzwania społeczne oraz stymulowanie zrównoważonego rozwoju gospodarczego poprzez inwestowanie w kapitał ludzki,

3) Funduszem Sprawiedliwej Transformacji (FST), którego celem jest łagodzenie skutków społecznych i ekonomicznych transformacji energetycznej. Całkowita alokacja programu wynosi 5,14 mld EUR, z tego 41% obejmuje środki z EFRR, 16% z EFS+ i 43% z FST. Na realizację instrumentu ZIT przeznaczono 538,88 mln EUR w ramach EFRR i 356,22 mln EUR w ramach FST. W 2022 r. trwały prace związane z przygotowaniem uruchomienia wdrażania programu. Rozpoczęcie pierwszych naborów w ramach ZIT zaplanowane jest na kwiecień 2023 r.

Zdjęcia 13-14: Wymienione okna w budynku Urzędu Stanu Cywilnego

Źródło: www.bytom.pl

W 2022 r. w ramach ZIT zakończono rzeczową realizację dwóch projektów inwestycyjnych miasta polegających na poprawie efektywności energetycznej budynku:

- Urzędu Stanu Cywilnego przy ul. Olejniczaka 22 - projekt obejmował w szczególności: ocieplenie stropodachu, wymianę okien, modernizację instalacji centralnego ogrzewania, wymianę opraw oświetlenia wewnętrznego na oświetlenie energooszczędne LED; łączna wartość projektu wynosiła 600,61 tys. zł, z czego otrzymane dofinansowanie ze środków unijnych 510,52 tys. zł. W dalszej perspektywie rozważana jest możliwość przeprowadzenia kolejnych prac modernizacyjnych obejmujących swoim zakresem m.in.: remont elewacji i schodów, malowanie pomieszczeń, a także renowację zdobień sufitów;

- Przedszkola Miejskiego nr 10 przy ul. Strzelców Bytomskich 152 - przedmiotem projektu były m.in. roboty ociepleniowe dachów, ścian zewnętrznych i piwnic, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, instalacji odgromowej, opraw oświetleniowych, a także regulacja instalacji c.o. oraz usprawnienie wentylacji, łączny koszt inwestycji wynosił 2,42 mln zł, z tego dofinansowanie ze środków unijnych - 1,96 mln zł.

Dzięki zrealizowanym inwestycjom nie tylko ograni-

czono straty ciepła, zaoszczędzono energię i zmniejszono koszty ogrzewania budynków, ale przede wszystkim podwyższono komfort pracy i obsługi klientów Urzędu Stanu Cywilnego oraz pracowników przedszkola i przebywających w nim dzieci.

W 2022 r. podejmowano również działania zmierzające do przeprowadzenia modernizacji energetycznej budynku Rady Miejskiej przy ul. Parkowej oraz sali gimnastycznej Szkoły Podstawowej nr 3 położonej przy Placu Klasztornym.

W przypadku projektów dofinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w 2022 r. w ramach ZIT zakończono realizację dwóch projektów:

Zdjęcie 19: Plakat promujący projekt

Źródło: www.mopr.bytom.pl

Zdjęcia 15-18: Budynki Przedszkola Miejskiego nr 10 po termomodernizacji

Źródło: www.bytom.pl

- Zero ryzyka dla pracownika - wspólny projekt MOPR i PUP w Bytomiu, gdzie podejmowane były działania na rzecz eliminacji zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy oraz poprawy ergonomii stanowisk pracy poprzez zakupy odpowiedniego wyposażenia oraz szkolenia dla pracowników ww. miejskich jednostek organizacyjnych; wartość projektu wyniosła 995,61 tys. zł, w tym środki EFS - 846,27 tys. zł;

- Program Aktywności Lokalnej w Gminie Bytom (PAL) – jego celem była aktywizacja bytomian, którzy z różnych powodów pozostawali bez pracy lub byli zagrożeni ubóstwem czy wykluczeniem społecznym. Projekt realizowany był w partnerstwie z 4EDU Sp. z o.o. (lider projektu) i Fundacją Pomocy Dzieciom „ULICA” (partner projektu). Kluczowym zadaniem PAL była aktywna integracja uczestników projektu oraz działania środowiskowe angażujące również otoczenie tych osób. Dla dorosłych mieszkańców, ze szczególnym uwzględnieniem rodziców dzieci biorących udział w projekcie, przewidziano możliwość udziału w bezpłatnych: kursach zawodowych, treningu rozwoju umiejętności miękkich i doradztwie zawodowym w celu podniesienia kwalifikacji zawodowych i zwiększenia szans na rynku pracy. Program objął wsparciem 150 osób dorosłych oraz 280 dzieci i młodzieży w wieku szkolnym.

Zdjęcie 20: Plakat promujący projekt

Źródło: zasoby Ośrodka Sportu i Rekreacji w Bytomiu

Część projektu, za którą odpowiadało Miasto Bytom, dotyczyła przeprowadzenia cyklu zajęć sportowych dla dzieci w pięciu dyscyplinach: koszykówka, piłka nożna, hokej, boks i tenis ziemny. Realizacja zadania koordynowana była przez Ośrodek Sportu i Rekreacji. W zajęciach uczestniczyła grupa 100 dzieci, a zajęcia prowadzone były w okresie od września 2021 r. do czerwca 2022 r. Dodatkowo ze względu na duże zainteresowanie i wysoką frekwencję na prowadzonych zajęciach w I półroczu 2022 r. zakupiony został sprzęt do ćwiczeń ogólnorozwojowych, z którego korzystały wszystkie dzieci niezależnie od uprawianej w ramach projektu dyscypliny sportowej. Zakupiony sprzęt po zakończeniu projektu został w posiadaniu OSiR i będzie wykorzystywany w obiektach zarządzanych przez ww. jednostkę, tj. w hali sportowej „Na Skarpie” oraz na lodowisku im. Braci Nikodemowiczów. W grudniu 2022 r. na zakończenie realizacji projektu w hali na Skarpie odbyła się impreza sportowo-rekreacyjna, w której dzieci uczestniczące przez rok w zajęciach sportowych mogły rywalizować ze sobą na specjalnie przygotowanym torze przeszkód. Na wszystkie dzieci biorące udział w wydarzeniu czekały nagrody i poczęstunek.

Poprzez udział w grupowych zajęciach sportowych zorganizowanych w ramach projektu dzieci miały szansę na przezwyciężenie obciążeń i negatywnych wzorców wynikających z dorastania w trudnym społecznie obszarze. Aktywność sportowa wpłynęła na polepszenie socjalizacji oraz integrację społeczną dzieci, a tym samym na kształtowanie ich osobowości poprzez budowanie pozytywnej samooceny i zwiększenie wiary we własne siły i możliwości. Projekt uzyskał dofinansowanie ze środków EFS w wysokości 4,09 mln zł, przy łącznej wartości projektu 4,30 mln zł, a Miasto Bytom otrzymało wsparcie w kwocie 690,29 tys. zł.

Zdjęcia 21-23: Impreza sportowo-integracyjna prowadzona w ramach projektu Program Aktywności Lokalnej w Gminie Bytom

Źródło: zasoby Wydziału Strategii, Funduszy Europejskich i Obsługi Inwestora Urzędu Miejskiego w Bytomiu

2.1.3 Transformacja górnicza

Transformacja energetyczna jest kluczowym elementem fundamentalnych zmian w gospodarce europejskiej znanych jako Sprawiedliwa Transformacja, polegająca na odchodzeniu od wydobywania i zużycia węgla z uwzględnieniem potrzeb i obaw społeczności zamieszkujących regiony węglowe. Odejście od paliw kopalnych oznacza także konieczność zapewnienia miejsc pracy osobom dotychczas pracującym w sektorze górnictwa oraz w otoczeniu. Dla Bytomia nieuchronność schyłku górnictwa węgla kamiennego oznacza ogromne wyzwania. Ich skalę obrazuje złożoność i różnorodność działań niezbędnych do realizacji dla powodzenia procesu transformacji. Dywersyfikacja struktury gospodarczej miasta możliwa będzie dzięki równoczesnej interwencji podejmowanej w zakresie infrastruktury, technologii, przestrzeni czy szeroko rozumianej jakości środowiska miejskiego poprzez m.in. ożywienie terenów poprzemysłowych o strategicznym znaczeniu dla rozwoju gospodarczego, rozwój innowacyjności zielonych technologii, niwelowanie skutków działalności górniczej, poprawę efektywności energetycznej budynków, zwiększenie poziomu produkcji energii ze źródeł odnawialnych, rozwój technologii przetwarzania odpadów czy poprawę jakości środowiska miejskiego. Bytom jest jednym z miast, które będzie starać się o pozyskanie środków z Funduszu Sprawiedliwej Transformacji na realizację przedsięwzięć mających złagodzić skutki społeczno-gospodarcze transformacji terenów pogórnicznych i poprzemysłowych w mieście. W 2022 roku trwały intensywne prace nad identyfikacją przedsięwzięć planowanych do realizacji w perspektywie finansowanej na lata 2021 - 2027.

Współpraca na forum krajowym

Zespół Regionalny dla inicjatywy transformacji regionów górniczych w województwie śląskim

Województwo śląskie w 2018 r., zostało włączone do grona europejskich regionów górniczych będących w okresie transformacji i uczestniczy w europejskiej inicjatywie pn. Regiony Górnicze w Transformacji (Coal Regions in Transition). Celem inicjatywy jest współpraca na rzecz kreowania dogodnych warunków dla postępu zmian w regionach, które realizują trudne wyzwania związane z eliminacją negatywnych skutków restrukturyzacji przemysłu górniczego.

W 2019 r. Zarząd Województwa powołał Zespół Regionalny dla inicjatywy transformacji regionów górniczych w województwie śląskim, któremu przewodniczy marszałek województwa śląskiego Jakub Chelstowski. Członkiem Zespołu Regionalnego został Zastępca Prezydenta Michał Bieda. Zespół

ma charakter opiniodawczo-konsultacyjny i współpracuje z władzami regionalnymi nad planowaniem działań w ramach Funduszu Sprawiedliwej Transformacji. W 2022 r. zespół kontynuował prace, których efektem był m.in.: projekt badawczy nt. sytuacji gmin górniczych w perspektywie sprawiedliwej transformacji.

Członkostwo w Stowarzyszeniu Gmin Górniczych w Polsce

W 2022 roku Miasto kontynuowało działania na rzecz łagodzenia skutków transformacji oraz pogłębiało relacje z partnerami w celu osiągnięcia założeń Europejskiego Zielonego Ładu, w tym w ramach działalności na forum Stowarzyszenia Gmin Górniczych w Polsce - podmiotu zrzeszającego jednostki samorządu terytorialnego, w których prowadzona była lub jest intensywna działalność górnicza. W ramach programu wymiany między regionami górniczymi realizowanego przez Stowarzyszenie Gmin Górniczych 13 lipca 2022 r. w Bytomiu odbyła się wizyta delegacji z Kosowa. Podczas spotkania z przedstawicielami kosowskich urzędów, samorządów oraz firm poruszano kwestie transformacji sektora górniczego i zmian zachodzących w Bytomiu. Goście udali się na poletka doświadczalne biomasy w mieście. Delegacji z Kosowa towarzyszyli przedstawiciele Biura Stowarzyszenia, Referatu Transformacji Regionu Departamentu Rozwoju i Transformacji Regionu Urzędu Marszałkowskiego oraz Instytutu Ekologii Terenów Uprzemysłowionych.

Współpraca z Koksownią Bytom

Na mocy porozumienia w 2022 r. Miasto kontynuowało współpracę nad założeniami projektu pn. „Transformacja poprzemysłowych terenów dawnej huty Bobrek poprzez utworzenie Strefy Rozwoju Inwestycji i Aktywizacji Zawodowej oraz budowę instalacji oczyszczania gazu koksowniczego oraz systemu wytwarzania energii elektrycznej i ciepła w technologii wysokosprawnej kogeneracji” z Koksownią Bytom, będącą wnioskodawcą dla przedsięwzięcia.

Współpraca na forum międzynarodowym

W dniach 10-12 maja 2022 r. w Brukseli odbyło się piąte spotkanie Platformy Sprawiedliwej Transformacji. Wydarzenie poświęcone jest regionom węglowym, transformacji klimatycznej oraz jej wpływowi na bezpieczeństwo energetyczne i gospodarkę Unii Europejskiej, jak również między innymi postępom terytorialnym związanymi ze Sprawiedliwą Transformacją i ich wdrażaniem. W sesji otwierającej spotkanie wziął udział zastępca prezydenta Bytomia Michał Bieda, który w panelu „Rola

Sprawiedliwej Transformacji w czasach kryzysu” mówił m.in. o wpływie wojny na Ukrainie na przygotowania samorządów do transformacji.

W dniach 5-6 października 2022 r. w hiszpańskim Oviedo odbyły się warsztaty i debaty poświęcone sprawiedliwej transformacji w ramach programu wymiany doświadczeń pomiędzy regionami górniczymi Unii Europejskiej ExchangeEU. Bytom i Asturia zostały wybrane jako jedno z ośmiu partnerstw w całej Unii. W spotkaniach w hiszpańskim Oviedo wzięła udział delegacja Bytomia

i województwa śląskiego: zastępca prezydenta Bytomia Michał Bieda wraz z pracownikami Wydziału Strategii, Funduszy Europejskich i Obsługi Inwestora Urzędu Miejskiego w Bytomiu oraz przedstawiciele: Stowarzyszenia Gmin Górniczych oraz Referatu Transformacji Regionu w Departamencie Rozwoju i Transformacji Regionu Urzędu Marszałkowskiego. Wyjazd finansowany był w ramach programu wymiany doświadczeń pomiędzy regionami górniczymi Unii Europejskiej ExchangeEU, który skierowany jest do regionów związanych z wydobywaniem węgla kamiennego i brunatnego, torfu oraz oleju łupkowego w Unii Europejskiej, będących w okresie sprawie-

dliwej i niskoemisyjnej transformacji energetycznej. Uczestnicy wymieniali się swoimi doświadczeniami dotyczącymi zarządzania sprawiedliwą transformacją, w tym zagospodarowaniem terenów poprzemysłowych. Podczas paneli dyskusyjnych zastępca prezydenta Bytomia mówił m.in. o wyzwaniach, jakie stoją przed Bytomiem w związku ze sprawiedliwą transformacją, zrealizowanych oraz planowanych projektach, programie rewitalizacji oraz transformacji z perspektywy miejskiej, regionalnej i społecznej. Przedstawiciele regionu Asturii oraz burmistrzowie tamtejszych gmin górniczych dzielili się swoimi doświadczeniami oraz praktykami związanymi z rewitalizacją, zawieraniem partnerstw między interesariuszami oraz metodologią wybierania projektów.

2.2 ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE

2.2.1 Planowanie przestrzenne

W zakresie planowania przestrzennego w 2022 roku podjęto następujące działania:

1. Uchwalone zostały następujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego oraz jedna zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego:

- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie ulic: Suchogórskiej i Tęczowej w Bytomiu – etap II – część południowa – uchwała nr LIII/720/22 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 24 stycznia 2022 roku; publikacja: Dziennik Urzędowy Woj. Śląskiego poz. 903 z dnia 10 lutego 2022 roku;
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie ulicy Bernardyńskiej w Bytomiu – uchwała nr LIII/721/22 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 24 stycznia 2022 roku; publikacja: Dziennik Urzędowy Woj. Śląskiego poz. 904 z dnia 10 lutego 2022 roku;
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla południowej części Miechowic w Bytomiu – uchwała nr LIV/737/22 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 28 lutego 2022 roku; publikacja: Dziennik Urzędowy Woj. Śląskiego poz. 1440 z dnia 7 marca 2022 roku;
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla śródmieścia Bytomia oraz terenu położonego w rejonie ul. Wrocławskiej w Bytomiu – część 2 – uchwała nr LIV/738/22 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 28 lutego 2022 roku; publikacja: Dziennik Urzędowy Woj. Śląskiego poz. 1441 z dnia 7 marca 2022 roku;
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego fragmentu obszaru Rozbarku w Bytomiu – uchwała nr LVII/756/22 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 28 marca 2022 roku; publikacja: Dziennik Urzędowy Woj. Śląskiego poz. 2059 z dnia 4 kwietnia 2022 roku;
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie ulic: Strzelców Bytomskich i Magdaleny w Bytomiu – uchwała nr LXI/788/22 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 30 maja 2022 roku; publikacja: Dziennik Urzędowy Woj. Śląskiego poz. 4029 z dnia 13 czerwca 2022 roku;
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego pomiędzy ulicami: Świętochłowską, Krzyżową i Chorzowską w Bytomiu, zwany planem „Łagiewniki - Wschód” – uchwała

nr LXII/817/22 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 20 czerwca 2022 roku; publikacja: Dziennik Urzędowy Woj. Śląskiego poz. 4201 z dnia 28 czerwca 2022 roku;

- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie ulic: Dworskiej, Strzelców Bytomskich i Stanisława Witczaka w Bytomiu – etap I – uchwała nr LXIII/833/22 z dnia 25 lipca 2022 roku; publikacja: Dziennik Urzędowy Woj. Śląskiego poz. 5066 z dnia 2 sierpnia 2022 roku;
- zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w południowej części Bytomia, zwanego planem „Szombierki – Zachód”, dla terenu położonego przy ul. Zabrzeńskiej 55 w Bytomiu – uchwała nr LVII/757/22 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 28 marca 2022 roku; publikacja: Dziennik Urzędowy Woj. Śląskiego poz. 2060 z dnia 4 kwietnia 2022 roku.

2. Kontynuowano procedury planistyczne dotyczące następujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

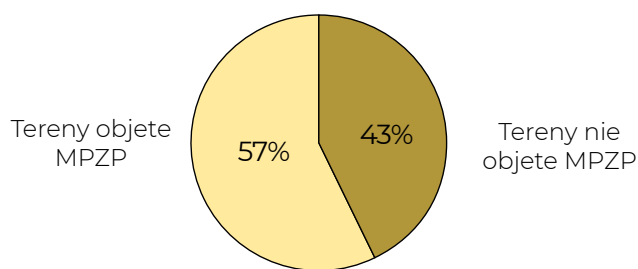
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w rejonie Placu Jana w Bytomiu – na podstawie uchwały nr VIII/119/15 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 27 kwietnia 2015 roku;
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w rejonie ulicy Żołnierskiej w Bytomiu – etap II – na podstawie uchwały nr VIII/120/15 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 27 kwietnia 2015 roku;
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie ulic: Dworskiej, Strzelców Bytomskich i Stanisława Witczaka w Bytomiu (etap II) – na podstawie uchwały nr XXIX/425/20 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 22 czerwca 2020 roku.

3. Przystąpiono do sporządzenia następujących opracowań planistycznych:

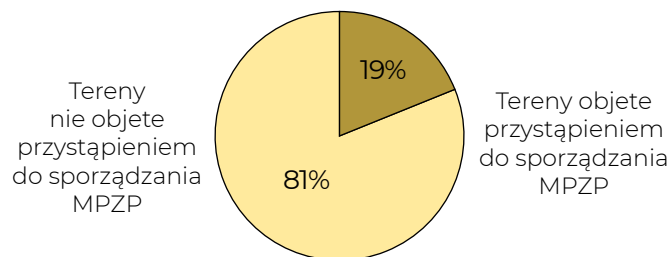
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie ulicy Orzegowskiej w Bytomiu – na podstawie uchwały nr LIII/722/22 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 24 stycznia 2022 roku;
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie ul. Łużyckiej w Bytomiu – na podstawie uchwały nr LVII/758/22 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 28 marca 2022 roku;

Wykresy 1 i 2: Pokrycie miasta miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego na dzień 31 grudnia 2021 r.

% powierzchni miasta pokrytej MPZP

% powierzchni miasta objęte przystąpieniami do sporządzania MPZP

Źródło: dane Wydziału Architektury Urzędu Miejskiego w Bytomiu

- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w rejonie ul. Zabrzeńskiej w Bytomiu, zwanego planem „Szombierki-Północ” – na podstawie uchwały nr LX/774/22 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 25 kwietnia 2022 roku;
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Bytom – na podstawie uchwały nr LXXII/915/22 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 19 grudnia 2022 roku;
- zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego śródmieścia Bytomia oraz terenu położonego w rejonie ul. Wrocławskiej w Bytomiu – część 2 – na podstawie uchwały nr LXXII/916/22 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 19 grudnia 2022 roku;
- zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bytom dla 32 obszarów – na podstawie uchwały nr LX/775/22 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 25 kwietnia 2022 roku;
- zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bytom dla terenów położonych w rejonie ul. Brzezińskiej i Siemianowickiej – na podstawie uchwały nr LXVII/864/22 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 26 września 2022 roku.

W dniu 31 grudnia 2022 roku 3956,2 ha (to jest 57,0% powierzchni miasta) objęte było obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania, natomiast 1336,7 ha (to jest 19,3% powierzchni miasta) objęte było przystąpieniami do sporządzania planów. W stosunku do roku poprzedniego nastąpił znaczny wzrost powierzchni miasta pokrytej MPZP, tj. o 6,3%.

2.2.2 Bytomska Infrastruktura Informacji Przestrzennej

Ostatnie lata podkreśliły korzyści, jakie niosą ze sobą e-usługi. Wzrost świadomości społeczeństwa o możliwościach, jakie daje informatyzacja administracji publicznej, przyczynił się również do zwiększenia

wachlarza usług świadczonych przez Wydział Geodezji. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom współczesnego klienta, w 2022 r. zrealizowano szereg przedsięwzięć związanych z wdrożeniem e-usług z zakresu geodezji i kartografii w naszym mieście.

Zaimplementowano moduł i.Konto, który integruje np. portale skierowane zarówno do obywateli jak i grup profesjonalistów z zakresu geodezji i kartografii. W ramach i.Konta wdrożono a także rozszerzono dotychczas działające usługi w zakresie aplikacji:

- i.Wniosek to portal przeznaczony dla klientów indywidualnych, umożliwia obsługę wniosków o wypisy, wyrisy z ewidencji gruntów i budynków oraz udostępnienie wybranych materiałów z powiatowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego. Jego głównymi zaletami są: szybka autoryzacja wnioskodawcy za pośrednictwem ePUAP, łatwe przygotowanie wniosku za pomocą interaktywnych formularzy, natychmiastowe otrzymywanie informacji o przygotowanych materiałach i dokumencie obliczenia opłaty na podany kontakt e-mail, realizacja opłat przez system płatności internetowych oraz automatyczne przygotowanie i udostępnienie zamówienia.

Zdjęcie 25: i.Wniosek

Źródło – zasoby BIIP

wionych materiałów po dokonaniu wpłaty. Do portalu można zalogować się, wykorzystując platformę ePUAP lub zarejestrować własne konto i.Wniosek (w tym celu należy złożyć do Wydziału Geodezji prawidłowo wypełniony wniosek o uzyskanie dostępu do aplikacji).

- i.Rzeczoznawca to portal przeznaczony dla rzeczoznawców majątkowych. Osoby legitymujące się odpowiednimi uprawnieniami mogą zawrzeć umowę na korzystanie z modułu i.Rzeczoznawca. Dzięki tej aplikacji możliwe jest wykupienie dostępu czasowego do danych Powiatowego Zasobu Geodezyjnego i Kartograficznego, a następnie wygenerowanie zbioru danych z Rejestru Cen Nieruchomości oraz dostęp do materiałów stanowiących podstawę zmian ewidencyjnych. Portal umożliwia złożenie wniosku, dokonanie płatności online oraz przeglądanie zamówień.

- i.Projektant to portal przeznaczony dla projektantów, umożliwia zarejestrowanym podmiotom składanie wniosków o skoordynowanie usytuowania projektowanej sieci uzbrojenia terenu. Portal oferuje interaktywny formularz wniosku, otrzymywanie informacji mailowej o opłatach oraz możliwość ich dokonania przez system płatności internetowych. Ponadto, projektanci mogą śledzić, na jakim etapie narady koordynacyjnej znajduje się złożona dokumentacja.

- i.Komornik to portal dedykowany głównie dla kancelarii komorniczych. Komornicy mogą w łatwy sposób przyspieszyć i zautomatyzować swoje zapytania o dane podmioty bez przysyłania dodatkowych wniosków o udostępnienie dokumentów z bazy danych egib. Portal oferuje możliwość złożenia wniosku o wydanie wypisów z ewidencji gruntów oraz dokonanie za zamówione dokumenty opłaty przez system płatności internetowych.

- i.KERG to portal służący jednostkom wykonawstwa geodezyjnego do zgłaszania robót geodezyjnych – w ubiegłym roku uruchomiono opcję płatności internetowych.

Ponadto w 2022 r. skutecznie wdrożono terminal płatności elektronicznych w punkcie obsługi klienta Wydziału Geodezji, co znacznie usprawniło czas obsługi oraz wpłynęło na wzrost komfortu klientów, którzy mogą uzyskać zamawiane dokumenty i równocześnie opłacić je na tym samym stanowisku.

Dodatkowo w 2022 r. zrealizowano następujące działania związane z rozwijaniem i zwiększaniem funkcjonalności Bytomskiej Infrastruktury Informacji Przestrzennej:

- Wdrożenie narzędzia edycji topologicznej. Wdrożenie przedmiotowego narzędzia umożliwia two-

zenie nowych oraz weryfikację istniejących w systemie WIIP warstw mapowych pod względem ich spójności topologicznej. Działanie to pozwoli utrzymać w należyтым stanie geometrię warstw, która musi być spójna z geometrią warstw nadrzędnych np. krawędzie MPZP muszą być zgodne z krawędziami działek ewidencyjnych.

- Wdrożenie narzędzia edycji zaawansowanego dociągania. Wdrożenie narzędzia umożliwia użytkownikom systemu WIIP precyzyjne dokonywanie pomiarów na mapie oraz na precyzyjne rysowanie obiektów w szkicowniku. Funkcjonalność może m.in. pomóc w przygotowaniu analiz przestrzennych oraz kompozycji mapowych.

- Pozyskanie z zasobów Głównego Geodety Kraju najnowszej ortofotomapy dla całego obszaru miasta. Rozdzielczość terenowa opracowania wynosi 5 cm/pixel.

Miasto Bytom jest jednym z kilku miast w Polsce, publikujących tak dokładną ortofotomapę. Warstwa udostępniona jest również jako usługa WMS. Ponadto w ciągu roku realizowane są w sposób ciągły następujące zadania związane z rozwojem i obsługą Bytomskiej Infrastruktury Informacji Przestrzennej:

- Realizacja szkoleń z obsługi aplikacji wchodzących w skład BIIP dla jednostek i instytucji miejskich;

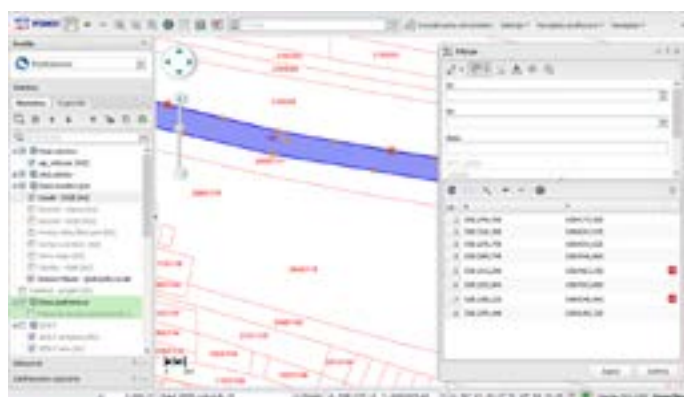
- Zaktualizowanie na bieżąco warstw: wspólnot mieszkaniowych, bezpieczeństwa miasta, zdarzeń drogowych;

- Opracowanie i weryfikacja map oraz warstw mapowych dotyczących ofert inwestycyjnych.

Stała współpraca z Wydziałem Strategii, Funduszy Europejskich i Obsługi Inwestora - Referatem Obsługi Inwestora i Przedsiębiorcy w zakresie ofert inwestycyjnych i aktualizacji danych dotyczących rewitalizacji, a w szczególności wskaźników realizacji celów GPR;

- Wykonanie map koniecznych do aktualizacji katalogu ofert inwestycyjnych.

Zdjęcie 26: System WIIP - narzędzia edycji topologicznej

Źródło: zasoby BIIP

2.3 FINANSE MIASTA

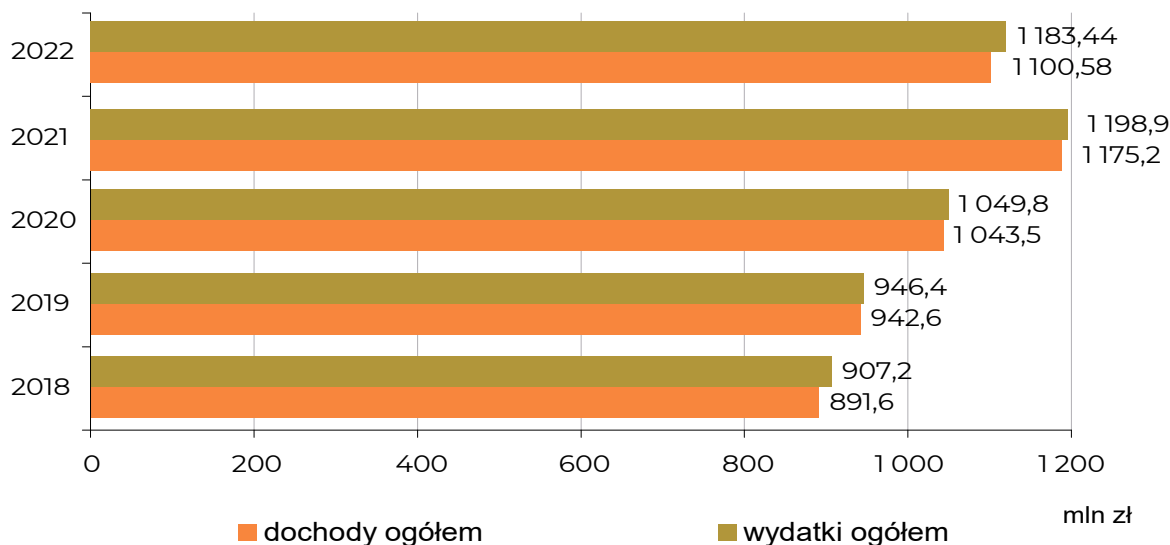
Uchwałą nr LII/698/21 z dnia 20 grudnia 2021 r. Rada Miejska w Bytomiu uchwaliła budżet miasta Bytomia na 2022 rok, a uchwałą nr LII/697/21 wieloletnią prognozę finansową miasta Bytomia na lata 2022 – 2046 (WPF).

W 2022 roku zrealizowano wszystkie nałożone na mia-

sto ustawami zadania, a płatności wszystkich zobowiązań odbywały się terminowo.

Dochody budżetu miasta w 2022 roku wykonano w kwocie 1 100 582 046 zł, wydatki w kwocie 1 183 442 697 zł, co dało deficyt budżetu na poziomie 82 860 651 zł.

Wykres 3: Kształtowanie się dochodów i wydatków miasta w latach 2018-2022

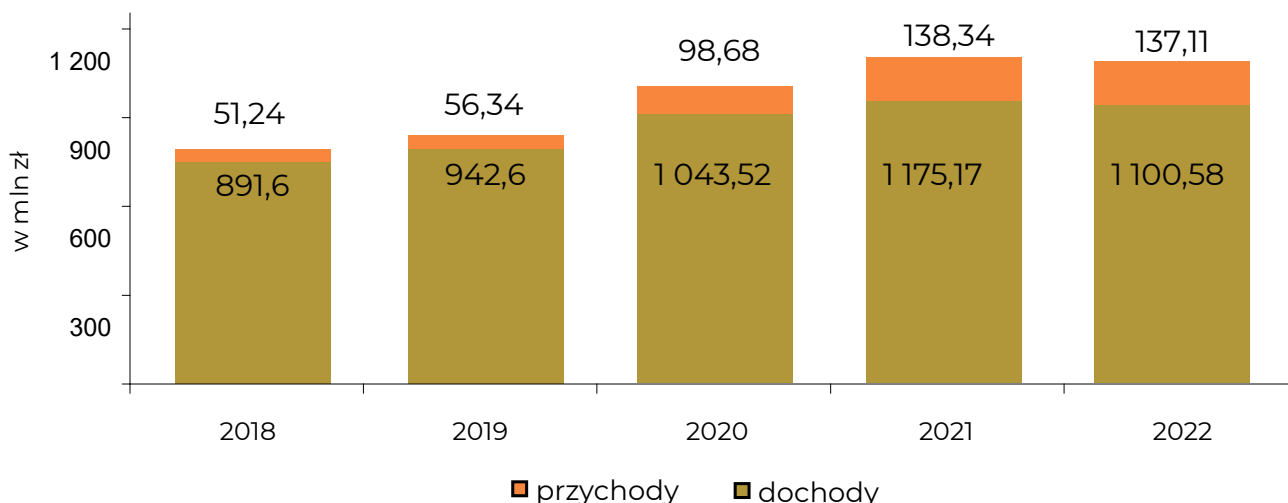
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

2.3.1 Dochody i przychody budżetu miasta

Budżet miasta po stronie wpływów kształtują dochody uzyskiwane przez miasto i jego jednostki budżetowe oraz przychody, czyli wyemitowane w danym roku obligacje, zaciągnięte kredyty i pożyczki, a także nadwyżka budżetowa z lat poprzednich. W 2022 roku wyniosły one łącznie 1 237 691 460 zł (w tym dochody stanowiły 88,9% wpływów) i były niższe o 5,8% od wykonanych w roku poprzednim.

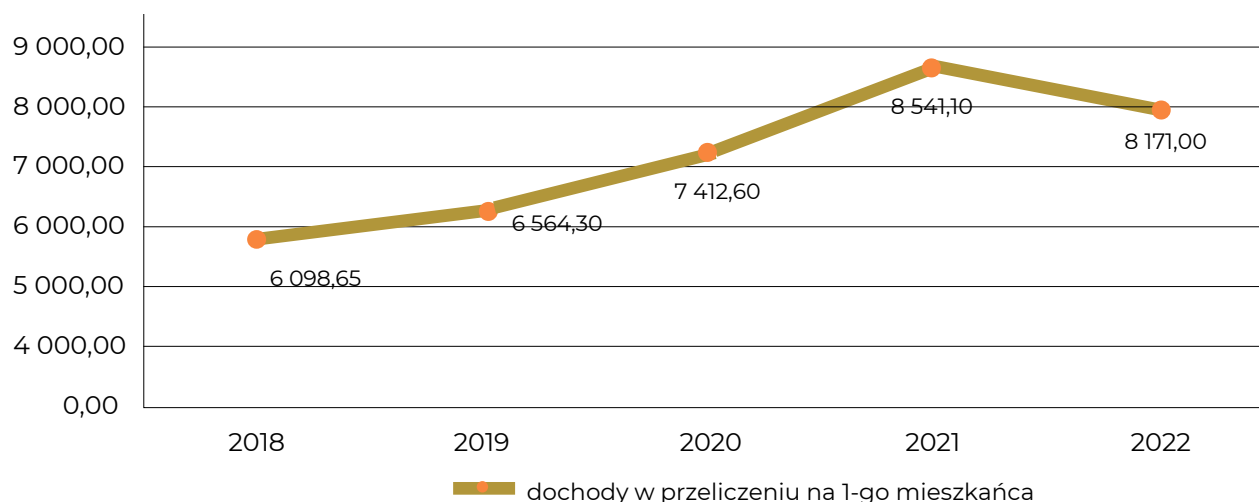
W przeliczeniu na jednego mieszkańca dochody miasta wyniosły w 2022 roku 8 171,00 zł i były niższe o 370,10 zł, tj. o 4,3% w porównaniu do roku 2021 (liczba mieszkańców zgodnie z rejestrem mieszkańców gminy Bytom prowadzonym przez Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego w Bytomiu na dzień 31 grudnia 2022 r. wynosiła 134 694 osoby).

Wykres 4: Kształtowanie się dochodów i przychodów miasta w latach 2017-2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Wykres 5: Dochody w przeliczeniu na jednego mieszkańca

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Poniżej przedstawiono podstawowe źródła dochodów w podziale na zadania (w mln zł):

Tabela 6: Zestawienie dochodów i przychodów budżetu miasta według rodzaju zadań (w mln zł)

Wyszczególnienie	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.
Dochody i przychody ogółem:	942,82	998,95	1 142,20	1 313,51	1 237,69
1. Dochody ogółem, w tym:	891,58	942,62	1 043,52	1 175,17	1 100,58
- dochody zadań gminy:	702,75	739,27	821,78	949,69	859,79
• dochody zadań własnych	552,70	558,56	608,91	743,06	689,36
• dotacje z budżetu państwa na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej	149,24	180,31	212,48	206,38	170,15
• dotacje z budżetu państwa na zadania realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej	0,47	0,10	0,24	0,05	0,12
• dotacje na zadania realizowane w ramach porozumień z innymi jednostkami samorządu terytorialnego	0,34	0,30	0,15	0,20	0,16
- dochody zadań powiatu:	188,83	203,34	221,74	225,48	240,79
• dochody zadań własnych	167,27	171,96	189,95	202,47	213,96
• dotacje z budżetu państwa na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej	20,84	30,47	31,13	22,10	25,44
• dotacje z budżetu państwa na zadania realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej	0,18	0,34	0,14	0,33	0,81
• dotacje na zadania realizowane w ramach porozumień z innymi jednostkami samorządu terytorialnego	0,54	0,56	0,52	0,58	0,58
2. Przychody	51,24	56,34	98,68	138,34	137,11

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Porównując strukturę dochodów i przychodów budżetu miasta według rodzaju zadań w latach 2021 – 2022, można zauważyć zwiększenie udziału dochodów z zakresu zadań własnych powiatu oraz zmniejszenie dochodów otrzymanych na realizację zadań z zakresu administracji rządowej wykonywanych przez gminę i powiat.

W tabeli poniżej przedstawiono strukturę uzyskanych w 2022 roku dochodów w podziale na dochody bieżące – uzyskane z bieżącej działalności miasta oraz majątkowe – pochodzące ze sprzedaży majątku i dotacji uzyskanych na inwestycje:

Tabela 7: Struktura dochodów w podziale na dochody bieżące oraz majątkowe, uzyskanych w 2022 roku

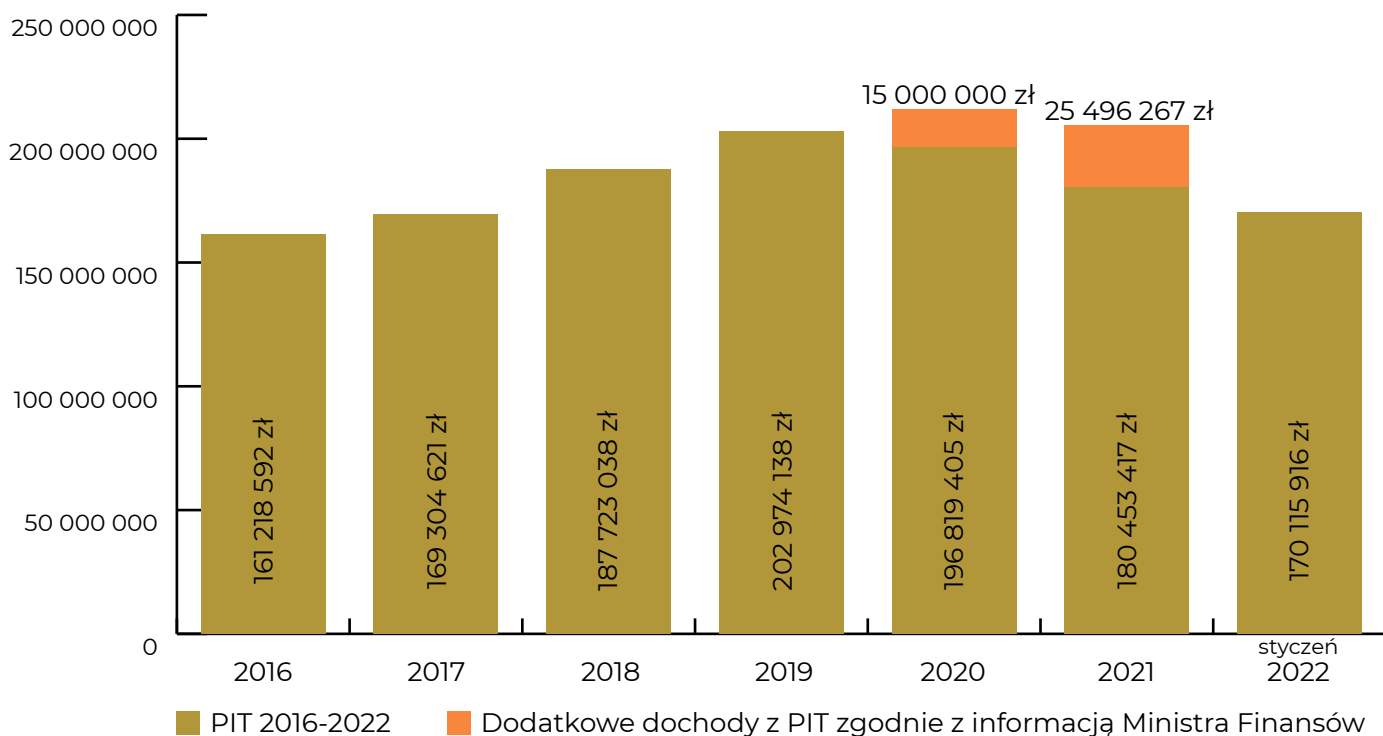
Wyszczególnienie	Plan na 31.12.2022 [zł]	Wykonanie na 31.12.2022 [zł]	Realizacja planu
DOCHODY OGÓŁEM	1 138 489 891	1 100 582 046	96,7%
1. Dochody bieżące, w tym:	1 044 518 595	1 031 976 339	98,8%
dochody własne razem z udziałami w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa, w tym:	495 815 235	489 598 737	98,7%
– udziały PIT	205 949 685	205 949 684	100,0%
– udziały CIT	7 513 624	7 513 622	100,0%
subwencje z budżetu państwa	298 335 783	298 335 783	100,0%
dotacje celowe na zadania bieżące	241 353 095	233 475 045	96,7%
środki unijne i inne zagraniczne na zadania bieżące	9 014 482	10 566 774	117,2%
2. Dochody majątkowe, w tym:	93 971 296	68 605 707	73,0%
dochody z majątku gminy i powiatu	26 037 601	25 311 509	97,2%
dotacje na inwestycje	12 443 483	10 482 307	84,2%
środki unijne i inne zagraniczne na inwestycje	55 490 212	32 811 891	59,1%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

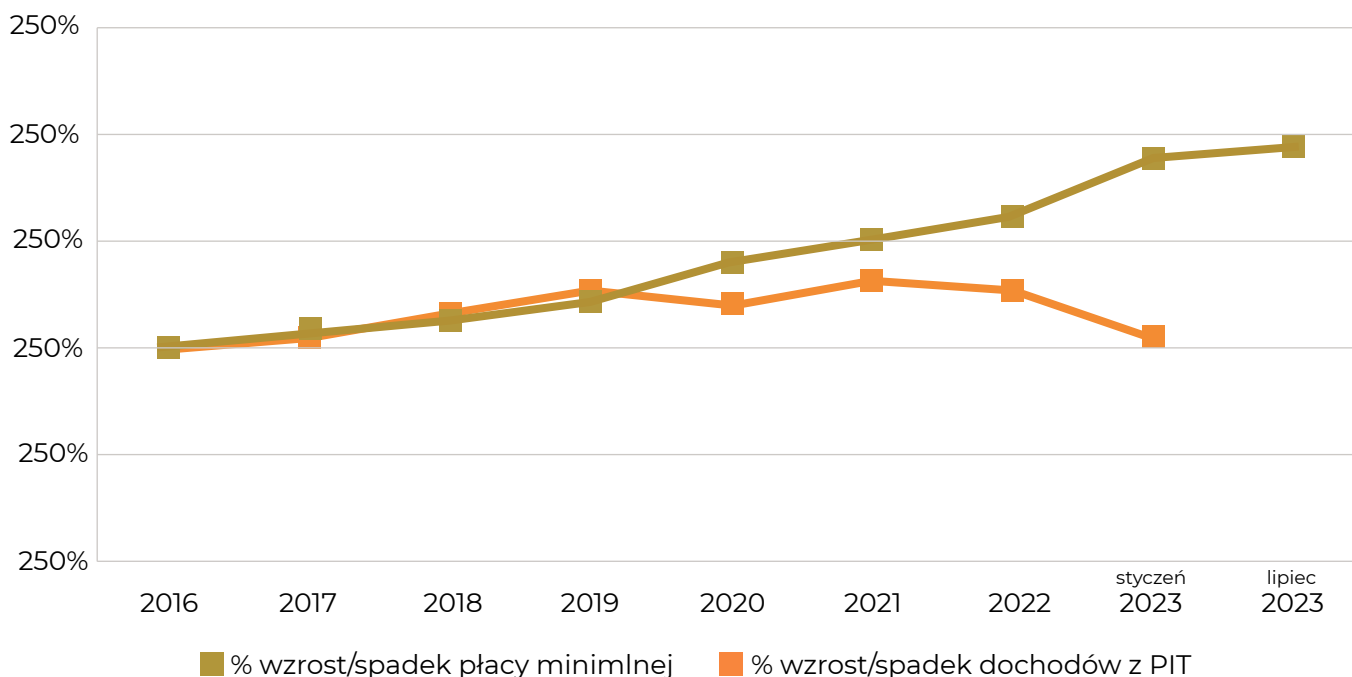
W zakresie dochodów z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych w 2022 roku otrzymano kwotę 205,9 mln zł, tj. kwotę niższą od otrzymanych udziałów w roku 2021, który był ostatnim rokiem przekazywania samorządom rzeczywistych kwot udziałów od pobranego przez urzędy skarbowe podatku dochodowego. Jednocześnie wzrastała płaca minimalna przy spadku udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych. Należy bowiem zauważyć, że wzrost płacy minimalnej i podatku dochodowego związanego z wynagrodzeniami, a odprowadzanego

bezpośrednio do budżetu państwa winien w sposób wprost proporcjonalny przekładać się na wzrost udziałów. Zmiany legislacyjne, wprowadzone w latach 2019 – 2022, znacząco ograniczyły to podstawowe źródło dochodów jednostek samorządu terytorialnego. Warto przytoczyć przy tym wyliczenia Związku Miast Polskich, przekazane pismem z dnia 15 września 2022 r., które wskazują, że wskutek zmian legislacyjnych Bytom utracił dochody z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych za lata 2019-2023 w łącznej kwocie aż 215,7 mln zł.

Wykres 6: Udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych w latach 2016-2022

Wykres 7: Udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych w latach 2016-2022

W strukturze dochodów za 2022 rok tzw. dochody transferowe z budżetu państwa (subwencje, udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych) stanowiły 46,5% ogółu dochodów.

Przychody w 2022 roku zrealizowano z tytułu:

- kredytu zaciągniętego w Powszechnej Kasie Oszczędności Banku Polskim SA w kwocie 40 000 000 zł,
- pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach w kwocie 1 474 200 zł,

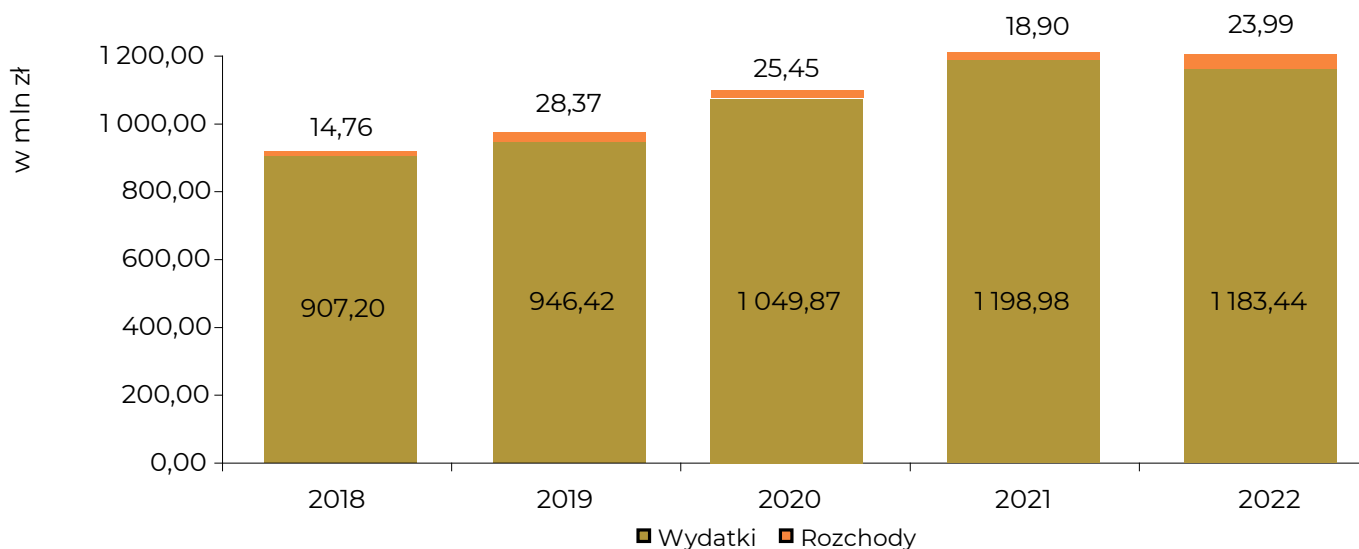
- niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikające z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w kwocie 33 882 968 zł,
- rozliczenia środków określonych w art. 5 ust.1 pkt 2 uofp i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków w wysokości 4 141 670 zł,
- wolnych środków w kwocie 57 610 576 zł.

2.3.2 Wydatki i rozchody budżetu miasta

Budżet po stronie wydatkowej kształtują wydatki związane z realizacją zadań miasta oraz utrzymaniem miejskich jednostek budżetowych oraz rozchody, tj. spłaty zaciągniętych w latach wcześniej-

szych zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek, obligacji itp. W 2022 roku wydatki i rozchody budżetu miasta wyniosły ogółem 1 207 431 742 zł i były o 0,9% niższe w odniesieniu do roku poprzedniego.

Wykres 8: Kształtowanie się wydatków i rozchodów miasta w latach 2017–2021

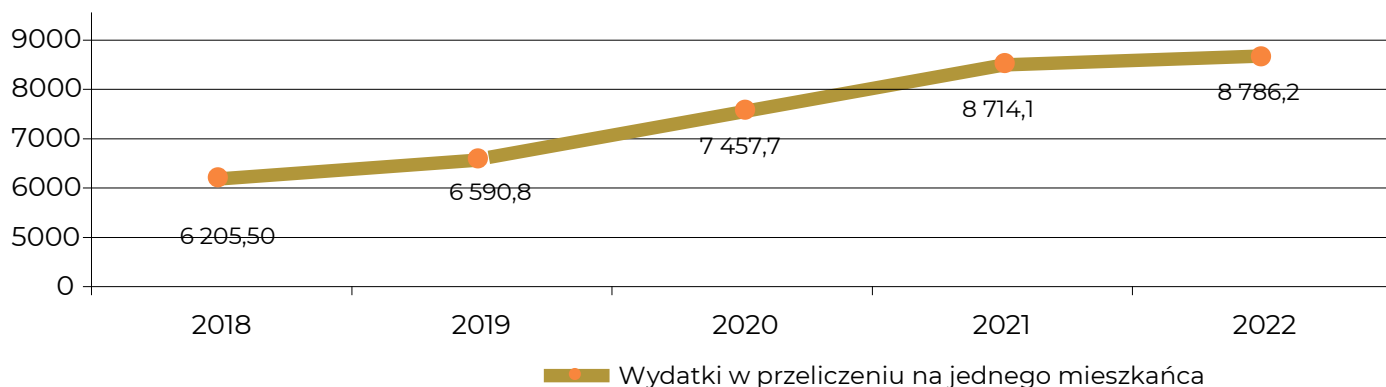
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Udział rozchodów w strukturze wydatków wynika z konieczności spłaty uprzednio zaciągniętych kredytów, pożyczek i obligacji. W 2021 roku udział rozchodów wyniósł 1,6%, natomiast w 2022 osiągnął wartość 2,0%.

W przeliczeniu na jednego mieszkańca Bytomia

wydatki miasta wyniosły 8 786,20 zł i były niższe o 72,10 zł, tj. 0,8% w porównaniu do roku 2021 (liczba mieszkańców zgodnie z rejestrem mieszkańców gminy Bytom prowadzonym przez Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego w Bytomiu na dzień 31 grudnia 2022 r. wynosiła 134 694 osoby).

Wykres 9: Wydatki w przeliczeniu na 1-go mieszkańca (w zł)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Poniżej przedstawiono zestawienie wydatków i rozchodów budżetu miasta według rodzaju zadań (w mln zł):

Tabela 8: Zestawienie wydatków i rozchodów budżetu miasta według rodzaju zadań (w mln zł)

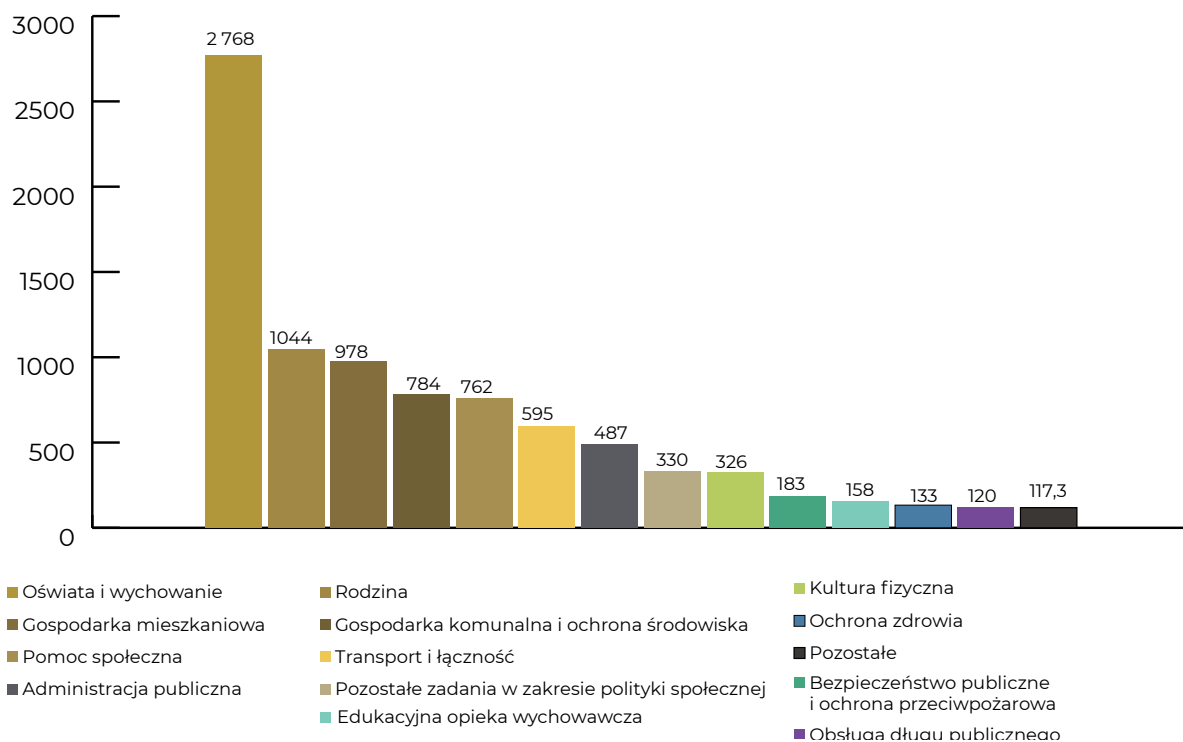
Wyszczególnienie	2018	2019	2020	2021	2022
Wydatki i rozchody ogółem:	921,96	974,80	1 075,32	1 217,87	1 207,43
1. Wydatki ogółem, w tym:	907,20	946,42	1 049,87	1 198,98	1 183,44
– wydatki zadań gminy:	712,24	739,60	826,64	961,41	948,41
▪ wydatki na zadania własne	562,53	559,18	613,92	754,98	778,15
▪ wydatki na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej	149,24	180,31	212,48	206,38	170,14
▪ wydatki na zadania administracji rządowej realizowane na podstawie porozumień	0,47	0,11	0,24	0,05	0,12
– wydatki zadań powiatu:	194,96	206,82	223,23	237,57	235,03
▪ wydatki na zadania własne	171,39	173,04	189,10	212,66	206,40
▪ wydatki na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej	20,84	30,47	31,11	21,85	25,16
▪ wydatki na zadania administracji rządowej realizowane na podstawie porozumień	0,18	0,34	0,14	0,34	0,81
▪ wydatki na zadania realizowane w ramach porozumień z innymi jednostkami samorządu terytorialnego	2,55	2,97	2,88	2,72	2,66
2. Rozchody	14,76	28,38	25,45	18,89	23,99

Tabela 9: Struktura wydatków budżetu miasta wg działów klasyfikacji budżetowej (w złotych)

Wyszczególnienie	Kwota wydatków	Udział w wydatkach ogółem
Oświata i wychowanie	372 880 388	31,5%
Rodzina	140 667 781	11,9%
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	131 704 805	11,1%
Gospodarka mieszkaniowa	105 623 041	8,9%
Pomoc społeczna	102 659 882	8,7%
Transport i łączność	80 196 048	6,8%
Administracja publiczna	65 543 696	5,5%
Kultura fizyczna	44 392 394	3,8%
Edukacyjna opieka wychowawcza	43 918 818	3,7%
Ochrona zdrowia	24 619 730	2,1%
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	21 340 875	1,8%
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	17 931 662	1,5%
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	16 114 754	1,4%
pozostałe	15 848 822	1,3%
RAZEM	1 183 442 697	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

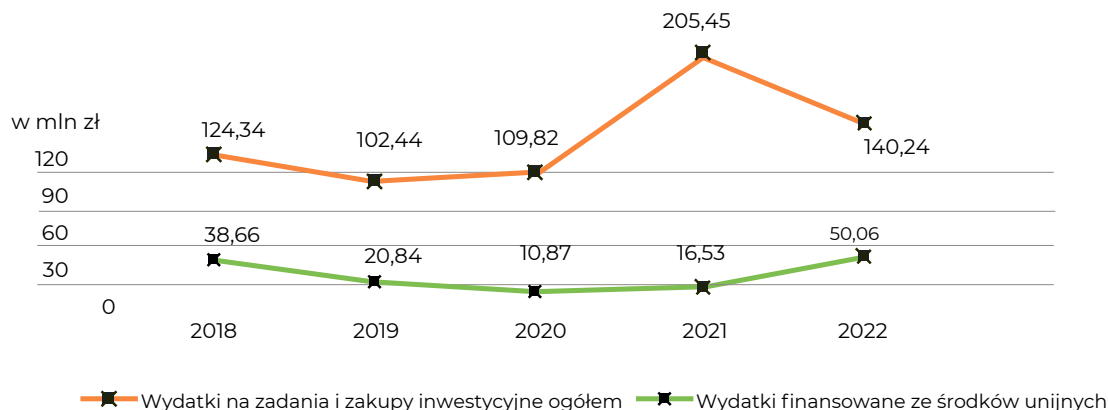
Wykres 10: Wykonanie wydatków budżetowych miasta na 1-go mieszkańca Bytomia (w zł) według działów klasyfikacji budżetowej

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

W 2022 roku zrealizowano inwestycje w kwocie 140 236 325 zł, stanowiącej 11,8% ogółu wydatków.

Wykres 11: Wydatki na zadania i zakupy inwestycyjne w latach 2018 – 2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Znaczącą część inwestycji przeznaczono na realizację zadań związanych z gospodarką mieszkaniową – 44,6%, transportem i łącznością – 19,7%, kulturą fizyczną – 14,1% oraz oświatą i wychowaniem – 12,0%. Najważniejsze zadania inwestycyjne zrealizowane w 2022 roku to:

- Współfinansowanie zadań związanych z realizacją inwestycji: Budowa kompleksu sportowego przy ulicy Olimpijskiej w Bytomiu – etap II,
- Rewitalizacja podobszarów 10, 11, 12, 13 – Bytom Śródmieście, Rozbark,
- Rewitalizacja podobszaru 19 – Bytom zabytkowe osiedle przy ul. Kolonia Zgorzelec,
- Rewitalizacja ul. Dworcowej w Bytomiu
- Termomodernizacja oraz zmiana systemów ogrze-

wania nieruchomości zlokalizowanych w Śródmieściu Bytomia,

- Utworzenie Centrum Usług Społecznych oraz lokali socjalnych, wspomaganych i chronionych w Bytomiu (Śródmieście i Rozbark),
- Budowa budynku Przedszkola Miejskiego nr 58 w Bytomiu,
- Stworzenie przyjemnych i bezpiecznych przestrzeni dla mieszkańców Bytomia – etap II,
- Przebudowa ulic Nawrota i Smolenia,
- Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 2 w Bytomiu przy ul. Arki Bożka 21 w Bytomiu,
- Likwidacja niskiej emisji oraz termomodernizacja budynków stanowiących własność Gminy Bytom,

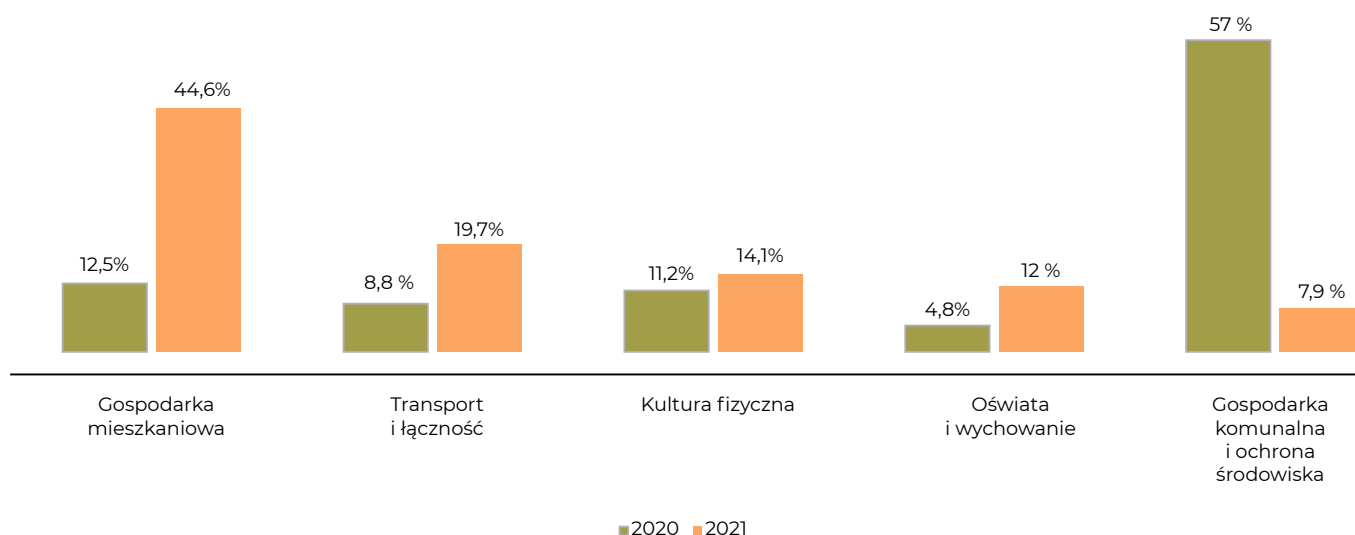
- Przebudowa ul. Piekarskiej w związku z planowaną przez Tramwaje Śląskie SA przebudową torowiska tramwajowego,
- Termomodernizacja budynku Przedszkola Miejskiego nr 10 przy ul. Strzelców Bytomskich 152 w Bytomiu,
- Przebudowa ul. Węglowej – etap I,
- Termomodernizacje budynków placówek oświatowych.

zadań realizowanych w ramach działów klasyfikacji budżetowej:

- Transport i łączność – 7 172 941 zł,
- Gospodarka mieszkaniowa – 7 099 577 zł,
- Gospodarka komunalna i ochrona środowiska – 5 445 435 zł,
- Oświata i wychowanie – 1 743 539 zł.

Kolejnym czynnikiem wpływającym na kondycję finansową miasta jest wynik operacyjny, czyli róż-

Wykres 12: Struktura wydatków majątkowych budżetu miasta według wybranych działów klasyfikacji budżetowej

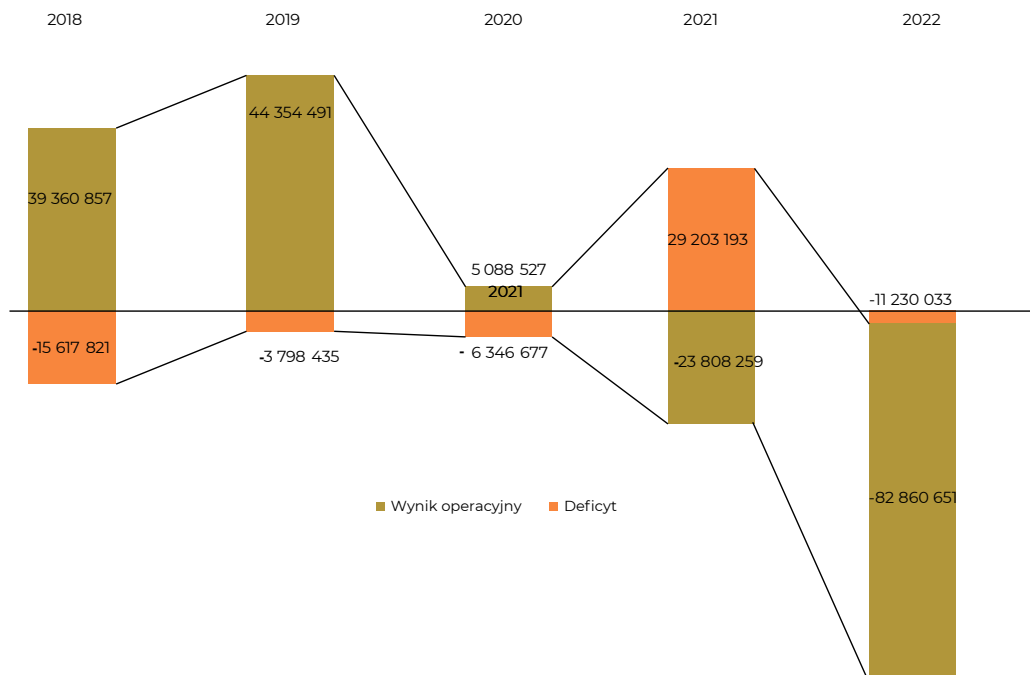

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

W porównaniu do roku poprzedniego można zaobserwować wzrost wydatków przeznaczonych na realizację zadań remontowych: w roku 2021 – 21 699 875 zł, a w 2022 – 22 372 262 zł. Główne wydatki na działalność remontową w 2022 roku dotyczyły

nicą między dochodami a wydatkami bieżącymi. W minionym roku dochody bieżące zrealizowano w kwocie 1 031 976 340 zł, wydatki bieżące wyniosły 1 043 206 373 zł, co dało deficyt operacyjny na poziomie 11 230 033 zł.

Wykres 13: Wynik finansowy budżetu miasta w latach 2018-2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

2.3.3 Pozyskane środki zewnętrzne

W 2022 roku Gmina Bytom pozyskała środki unijne w łącznej kwocie 18 386 842,12 zł (umowy zawarte w 2022 r.), z czego w 2022 r. wpłynęło 5 388 752,59 zł, a pozostałe środki przekazywane będą w kolejnych latach. Były to dotacje z następujących programów:

W 2022 r. realizowane były też projekty, na które dofinansowanie ze środków unijnych uzyskano w latach wcześniejszych. Łączna wartość tych projektów to 269 986 430,98 zł przy pozyskanym dofinansowaniu w kwocie 217 882 510,28 zł, z czego w 2022 r. 67 010 257,31 zł.

Tabela 10: Liczba projektów dofinansowanych ze środków unijnych w 2022 r. w rozbiciu na źródła finansowania

źródło finansowania	wartość projektów (w zł)	Wysokość dofinansowania (w zł)	środki z dofinansowania otrzymane w 2022 r.	liczba projektów
RPO WSL na lata 2014-2020 (EFRR)	17 004 783,69	13 705 289,38	2 351 342,96	5
RPO WSL na lata 2014-2020 (EFS)	1 683 035,00	1 444 552,25	0,00	4
POWER na lata 2014-2020 (EFS)	241 620,80	241 620,80	144 973,48	1
PO CPC na lata 2014-2020 (EFRR)	2 070 000,00	2 070 000,00	2 070 000,00	2
POLiS na lata 2014-2020 (Fundusz Spójności)	0,00	0,00	0,00	0
Program Erasmus+	1 111 867,12	925 379,69	822 436,15	5
Razem:	22 111 306,61	18 386 842,12	5 388 752,59	

Uwaga: w przypadku projektów wspartych ze środków EFS, EFRR, Funduszu Spójności w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 oraz programów krajowych w dofinansowaniu uwzględniono przyznawane automatycznie dofinansowanie z budżetu państwa.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji otrzymanych z wydziałów Urzędu Miejskiego i instytucji

- Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 w kwocie 13 705 289,38 zł;
- Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 w kwocie 2 070 000,00 zł;
- Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 w kwocie 1 444 552,25 zł;
- Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 w kwocie 241 620,80 zł;
- Programu Erasmus+ w kwocie 925 379,69 zł.

Wśród powyższych projektów dofinansowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 środki pozyskiwane są z różnych narzędzi:

- w ramach Obszaru Strategicznej Interwencji pozyskano kwotę 9 038 750,00 zł na 1 projekt inwestycyjny (EFRR);
- w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych pozyskano kwotę 4 666 539,38 zł na 4 projekty inwestycyjne (EFRR);
- w naborach konkursowych pozyskano kwotę 1 444 552,25 zł na 4 projekty nieinwestycyjne (EFS).

Zestawienie projektów dofinansowanych ze środków Unii Europejskiej przedstawia poniższa tabela:

Tabela 11: Zestawienie projektów dofinansowanych ze środków unijnych w 2022 r.

projekt	źródło dofinansowania	całkowita wartość projektu (w zł)	całkowita kwota dofinansowania (w zł)	środki z dotacji otrzymane w 2022 r. (w zł)	okres realizacji	stan realizacji projektu	podmiot odpowiedzialny za realizację projektu
projekty w ramach OSI		9 851 180,00	9 038 750,00	373 610,30			
EFRR OSI		9 851 180,00	9 038 750,00	373 610,30			
Rozwój mieszkalnictwa socjalnego w Bytomiu - podobszar 8 Bobrek	EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 10.2.3. Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomagane i chronione oraz infrastruktury usług społecznych - OSI	9 851 180,00	9 038 750,00	373 610,30	2021-2023	W trakcie realizacji	Bytomskie Mieszkania

EFS OSI		0,00	0,00	0,00			
projekty w ramach ZIT		7 153 603,69	4 666 539,38	1 977 732,66			
EFRR ZIT		7 153 603,69	4 666 539,38	1 977 732,66			
Modernizacja energetyczna budynku użyteczności publicznej w Bytomiu ul. Parkowa 2 - budynek Rady Miejskiej	EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Działanie 4.3. Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej Poddziałanie 4.3.1. Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej – ZIT/ konkurs	2 100 320,61	1 194 887,89	44 808,80	2018-2023	Podpisana umowa z wykonawcą - w trakcie realizacji.	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów
Modernizacja energetyczna budynku użyteczności publicznej w Bytomiu ul. Olejniczaka 22 - Urząd Stanu Cywilnego	EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Działanie 4.3. Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej Poddziałanie 4.3.1. Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej – ZIT/ konkurs	819 201,00	510 518,50	20 910,00	2017-2022	Zakończony	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów
Termomodernizacja sali gimnastycznej Szkoły Podstawowej nr 3 przy Placu Klasztorным w Bytomiu	EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Działanie 4.3. Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej Poddziałanie 4.3.1. Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej – ZIT/ konkurs	1 810 000,00	1 000 648,81	0,00	2020-2023	Podpisana umowa z wykonawcą - w trakcie realizacji.	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów

Termomodernizacja budynku Przedszkola Miejskiego nr 10 przy ul. Strzelców Bytomskich 152 w Bytomiu	EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Działanie 4.3. Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej Poddziałanie 4.3.1. Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej – ZIT/ konkurs	2 424 082,08	1 960 484,18	1 912 013,86	2020-2022	Zakończony i rozliczony	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów
EFS ZIT		0,00	0,00	0,00			
projekty w ramach konkursów/ pozakonkursowe		5 106 522,92	4 681 552,74	3 037 409,63			
Fundusz Spójności		0,00	0,00	0,00			
EFRR konkursy/ pozakonkursowe		2 070 000,00	2 070 000,00	2 070 000,00			
Wsparcie dzieci z rodzin pegeerowskich w rozwoju cyfrowym – Granty PPGR	PO Polska Cyfrowa na lata 2014-2020, działanie 5.1 Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia, Program „Wsparcie dzieci z rodzin pegeerowskich w rozwoju cyfrowym - Granty PPGR” (REACT-EU - Fundusze związane z walką z pandemią COVID-19)	70 000,00	70 000,00	70 000,00	2022-2023	Na etapie procedury przetargowej	Wydział Informatyki
Cyfrowa Gmina	PO Polska Cyfrowa na lata 2014-2020, działanie 5.1 Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia, Program „Cyfrowa Gmina” (REACT-EU - Fundusze związane z walką z pandemią COVID-19)	2 000 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00	2022-2024	Wykonano wymaganą diagnozę cyberbezpieczeństwa. Na etapie przygotowania postępowania	Wydział Informatyki

EFS konkur- sy/ pozakon- kursowe		1 924 655,80	1 686 173,05	144 973,48			
Wsparcie dla Uczniów z Ukrainy – Bytom – miasto na prawach powiatu	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 11.1.6. Wzrost dostępności do edukacji ogólnej dla uczniów z Ukrainy – tryb nadzwyczajny	279 450,00	251 505,00	0,00	2022-2023	Przygotowanie postępowań i konkursu ofert	Wydział Edukacji
Usługi społeczne na rzecz ograniczenia skutków kryzysu wywołanego konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy - BYTOM - miasto na prawach powiatu - cz. 1	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 Poddziałanie 9.2.10 Usługi społeczne na rzecz ograniczenia skutków kryzysu wywołanego konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy	529 000,00	449 650,00	0,00	2022-2023	W trakcie realizacji	Wydział Polityki Społecznej (we współpracy z Bytomskim Centrum Kultury i organizacjami pozarządowymi)
Usługi społeczne na rzecz ograniczenia skutków kryzysu wywołanego konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy - BYTOM - miasto na prawach powiatu - cz. 2	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 Poddziałanie 9.2.10 Usługi społeczne na rzecz ograniczenia skutków kryzysu wywołanego konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy	390 000,00	331 500,00	0,00	2022-2023	W trakcie realizacji	Wydział Polityki Społecznej (we współpracy z Bytomskim Centrum Kultury i organizacjami pozarządowymi)
Usługi społeczne na rzecz ograniczenia skutków kryzysu wywołanego konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy - BYTOM - miasto na prawach powiatu - cz. 3	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 Poddziałanie 9.2.10 Usługi społeczne na rzecz ograniczenia skutków kryzysu wywołanego konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy	484 585,00	411 897,25	0,00	2022-2023	W trakcie realizacji	Wydział Polityki Społecznej (we współpracy z Bytomskim Centrum Kultury i organizacjami pozarządowymi)

Asystent ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi – pilotaż	EFS w ramach PO WER na lata 2014-2020, Działanie 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty Projekt realizowany jest przez Fundację Edukacyjną ODITK w partnerstwie ze Stowarzyszeniem „Sztuka Włączania”, Fundacją Fundusz Współpracy oraz Uniwersytetem Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie	241 620,80	241 620,80	144 973,48	2022-2023	W trakcie realizacji	Wydział Edukacji/ Przedszkole Miejskie nr 4, Przedszkole Miejskie Integracyjne nr 8, Szkoła Podstawowa nr 26, Technikum nr 5 w Zespole Szkół Administracyjno-Ekonomicznych i Ogólnokształcących
inne		1 111 867,12	925 379,69	822 436,15			
Szkoła przyszłości – rozwój i szkolenie zawodowe dla uczniów i nauczycieli	Program Erasmus + (Kształcenie i szkolenie zawodowe)	222 000,00	222 000,00	175 476,61	2022-2023	W trakcie realizacji	Wydział Edukacji/ Zespół Szkół Gastronomiczno-Hotelarskich
Praktyki zawodowe uczniów Technikum nr 4 oraz staże zawodowe nauczycieli w europejskich przedsiębiorstwach	Program Erasmus +	244 492,12	244 492,12	188 071,97	2022-2023	W 2022 nierealizowany	Wydział Edukacji/ Technikum nr 4
Zagraniczne staże zawodowe	Program Erasmus + (Mobilność edukacyjna osób)	271 861,00	205 197,02	205 197,02	2022-2023	W trakcie realizacji	Wydział Edukacji/ Zespół Szkół Technicznych
Zagraniczne staże zawodowe	Program Erasmus + (Mobilność edukacyjna osób)	317 114,00	253 690,55	253 690,55	2021-2022	Zakończony, przygotowany raport końcowy	Wydział Edukacji/ Zespół Szkół Technicznych

Together We Win (Razem Wygramy)	Program Erasmus +	56 400,00	0,00	0,00	2022-2024	Przed zawarciem umowy	Wydział Edukacji/ Zespół Szkół Technicznych
RAZEM		22 111 306,61	18 386 842,12	5 388 752,59			
w tym:							
	OSI EFRR	9 851 180,00	9 038 750,00	373 610,30			
	OSI EFS	0,00	0,00	0,00			
	OSI razem	9 851 180,00	9 038 750,00	373 610,30			
	ZIT EFRR	7 153 603,69	4 666 539,38	1 977 732,66			
	ZIT EFS	0,00	0,00	0,00			
	ZIT razem	7 153 603,69	4 666 539,38	1 977 732,66			
	RPO WSL 2014-2020 (EFRR)	17 004 783,69	13 705 289,38	2 351 342,96			
	RPO WSL 2014-2020 (EFS)	1 683 035,00	1 444 552,25	0,00			
	PO IiS 2014-2020 (Fundusz Spójności)	0,00	0,00	0,00			
	PO WER 2014-2020 (EFS)	241 620,80	241 620,80	144 973,48			
	PO Polska Cyfrowa (EFRR)	2 070 000,00	2 070 000,00	2 070 000,00			
	inne programy unijne (Erasmus+)	1 111 867,12	925 379,69	822 436,15			

Uwaga: w przypadku projektów wspartych ze środków EFS, EFRR, Funduszu Spójności w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 oraz programów krajowych w dofinansowaniu uwzględniono przyznawane automatycznie dofinansowanie z budżetu państwa.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji otrzymanych z wydziałów Urzędu Miejskiego i instytucji

Tabela 12: Zestawienie projektów dofinansowanych ze środków unijnych w latach wcześniejszych, których realizacja trwała w 2022 r.

projekt	źródło dofinansowania	całkowita wartość projektu (w zł)	całkowita kwota dofinansowania (w zł)	środki z dotacji otrzymane w 2022 r. (w zł)	okres realizacji	stan realizacji projektu	podmiot odpowiedzialny za realizację projektu
projekty w ramach OSI		191 592 988,01	157 289 831,13	53 076 362,46			
EFRR		180 209 827,30	146 556 405,35	47 968 465,61			
Stworzenie przyjemnych i bezpiecznych przestrzeni dla mieszkańców Bytoma – etap II	EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 Poddziałanie 10.3.4. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych - OSI	6 130 000,00	5 823 500,00	0,00	2022-2023	W trakcie realizacji	Miejski Zarząd Dróg i Mostów

Rewitalizacja podobszarów 10, 11, 12, 13 - Bytom Śródmieście, Rozbark	EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 10.3.4 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych - OSI	38 510 926,00	35 072 515,96	8 683 237,46	2017-2023	W trakcie realizacji	Bytomskie Mieszkania
Rewitalizacja podobszaru 19 - Bytom zabytkowe osiedle Kolonia Zgorzelec	EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 10.3.4 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych - OSI	30 971 609,00	24 524 067,50	13 589 927,90	2018-2023	W trakcie realizacji	Bytomskie Mieszkania
Utworzenie Centrum Usług Społecznych oraz lokali socjalnych, wspomaganych i chronionych w Bytomiu (Śródmieście i Rozbark)	EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 10.2.3 Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomagane i chronione oraz infrastruktury usług społecznych - OSI	20 482 587,00	15 190 500,31	0,00	2018-2023	W trakcie realizacji	Bytomskie Mieszkania
Termomodernizacja oraz zmiana systemów ogrzewania nieruchomości zlokalizowanych w Śródmieściu Bytomia	EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 4.3.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej - OSI	32 777 209,00	29 452 014,32	0,00	2018-2023	W trakcie realizacji	Bytomskie Mieszkania
Rewitalizacja podobszaru 19 - zabytkowe osiedle Kolonia Zgorzelec (etap II)	EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 10.3.4 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych - OSI	7 972 322,66	7 573 706,55	3 031 849,32	2021-2023	W trakcie realizacji	ZBM-TBS Sp. z o.o. (lider projektu)
Rewitalizacja podobszaru 10 w Bytomiu - kwartał ulic: Głębocka, Matejki, Katowicka	EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 10.3.4 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych - OSI	6 762 485,90	4 930 000,00	3 565 079,45	2021-2023	W trakcie realizacji	ZBM-TBS Sp. z o.o. (lider projektu)
Rewitalizacja podobszaru 10 w Bytomiu - okolice ulicy Dworcowej i Rynku	EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 10.3.4 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych - OSI	26 097 898,45	15 351 000,00	12 873 831,67	2021-2023	W trakcie realizacji	ZBM-TBS Sp. z o.o. (lider projektu)

Rewitalizacja podobszaru 13 w Bytomiu - okolice ulicy Mickiewicza	EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 10.3.4 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych - OSI	10 504 789,29	8 639 100,71	6 224 539,81	2021-2023	W trakcie realizacji	ZBM-TBS Sp. z o.o. (lider projektu)
EFS		11 383 160,71	10 733 425,78	5 107 896,85			
Podmiotowy System Finansowania dla przedsiębiorstw OSI	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 8.2.3 Wsparcie dla przedsiębiorców i ich pracowników w zakresie rozwoju przedsiębiorstwa	1 102 000,00	1 102 000,00	160 400,00	2021-2023	W trakcie realizacji	Powiatowy Urząd Pracy w Bytomiu (liderem jest Centrum Szkoleniowo-Doradcze Dr Kurnicki Spółka Komandytowa, Bytom jest partnerem w projekcie)
Kompleksowe, alternatywne i aktywizacyjne usługi terapeutyczne dla osób przewlekłe psychicznie chorych - mieszkańców miasta Bytom, w tym mieszkańców DPS dla Dorosłych	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 Działanie 9.2.3. Rozwój usług społecznych i zdrowotnych -OSI	1 627 656,00	1 513 720,00	369 396,08	2020-2022	Zakończony	Wydział Polityki Społecznej/ Dom Pomocy Społecznej dla Dorosłych
Szansa dla dziecka - projekt adaptacji społecznej i zawodowej 50 wychowanków pieczy zastępczej w wieku 13-24 lat wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym, w szczególności z obszaru rewitalizacji Bytomia	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 Poddziałanie 9.1.3. Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym - OSI	565 025,00	536 773,75	0,00	2019-2023	W trakcie realizacji do połowy 2023	Wydział Polityki Społecznej/ Dom Dziecka nr 1

S.O.S. dla dzielnicy Bobrek – aktywizacja zawodowa i społeczna	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 Poddziałanie 9.1.3 Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym - OSI	854 329,75	811 613,26	474 101,00	2021-2022	Zakończony, w trakcie rozliczania	Wydział Polityki Społecznej/ Centrum Integracji Społecznej
Rewitalizacja z Klubem Integracji Społecznej - edycja II	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 9.1.3 Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym - OSI	2 077 965,19	1 974 066,93	508 747,93	2020-2022	Zakończony	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
Centrum Wsparcia Rodziny - edycja II	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 9.2.3 Rozwój usług społecznych i zdrowotnych - OSI	5 156 184,77	4 795 251,84	3 595 251,84	2021-2023	W trakcie realizacji	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
projekty w ramach ZIT		151 769,00	151 769,00	60 000,00			
EFRR		0,00	0,00	0,00			
EFS		151 769,00	151 769,00	60 000,00			
NHZ - Nowe horyzonty zawodowe	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 Poddziałanie 7.4.1 Outplacement - ZIT	151 769,00	151 769,00	60 000,00	2018-2022	Zakończony	Powiatowy Urząd Pracy w Bytomiu (Liderem projektu jest RECON Consulting Sp. z o.o., Bytom jest partnerem w projekcie)
projekty w ramach konkursów/ pozakonkursowe		78 241 673,97	60 440 910,15	13 873 894,85			
Fundusz Spójności		29 981 457,00	17 040 740,00	2 874 291,73			
Likwidacja niskiej emisji na terenie miasta Bytom w latach 2020-2021	Fundusz Spójności w ramach POLiŚ na lata 2014-2020, Poddziałanie 1.7.2 Efektywna dystrybucja ciepła i chłodu w województwie śląskim	6 744 090,00	4 396 030,00	1 082 866,06	2020-2023	Zakończony, w trakcie końcowego rozliczania	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.

Modernizacja systemu ciepłowniczego wraz z likwidacją niskiej emisji na terenie miasta Bytom w latach 2019-2023	Fundusz Spójności w ramach POIiŚ na lata 2014-2020, Poddziałanie 1.7.2 Efektywna dystrybucja ciepła i chłodu w województwie śląskim	18 761 190,00	10 638 810,00	1 666 140,00	2020-2023	Zakończony, w trakcie końcowego rozliczania	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.
Likwidacja niskiej emisji oraz termomodernizacja budynków stanowiących własność Gminy Bytom	Fundusz Spójności w ramach POIiŚ na lata 2014-2020, Poddziałanie 1.7.1. Wspieranie efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych w województwie śląskim	4 476 177,00	2 005 900,00	125 285,67	2019-2023	W trakcie realizacji	Bytomskie Mieszkania
EFRR		0,00	0,00	0,00			
EFS		46 889 033,05	42 045 199,63	10 999 603,12			
Program Aktywności Lokalnej w Gminie Bytom	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 9.5.1 Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym - konkurs (uwzględniono dofinansowanie dla Bytomia)	4 304 290,15	690 291,66	258 028,78	2020-2022	Zakończony	Ośrodek Sportu i Rekreacji w Bytomiu oraz Wydział Strategii, Funduszy Europejskich i Obsługi Inwestora (miasto Bytom było partnerem w projekcie); Lider: 4EDU Sp. z o.o. z Gliwic, drugi partner: Fundacja Pomocy Dzieciom „Ulica” z Katowic
Wysoka jakość kształcenia zawodowego w szkołach w miastach: Bytom i Żory	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 11.2.3. Wsparcie szkolnictwa zawodowego - konkurs (podano kwoty dotyczące Bytomia)	240 612,20	235 727,70	0,00	2018-2022	Zakończony	Wydział Edukacji (liderem jest SYNTEA SA, Gmina Bytom jest partnerem projektu)

Od szkole- nia do za- trudnienia	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 Poddziałanie 11.2.3. Wsparcie szkolnictwa zawodowego	1 748 404,80	1 660 984,56	52 074,53	2020- 2023	Zakoń- czony ze strony Bytomia jako part- nera	Wydział Edukacji (liderem jest Fun- dacja Polskiej Akade- mii Nauk, Gmina Bytom jest partnerem projektu)
Nowe kwalifikacje kluczem do sukcesu	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 Poddziałanie 11.2.3. Wsparcie szkolnictwa zawodowego	2 327 698,90	2 211 313,95	24 562,20	2020- 2022	Zakoń- czony ze strony Bytomia jako part- nera	Wydział Edukacji (liderem jest Fun- dacja Polskiej Akade- mii Nauk, Gmina Bytom jest partnerem projektu)
Aktywizacja osób bez- robotnych w wieku 30+ zarejestro- wanych w Powiato- wym Urzę- dzie Pracy w Bytomiu (IV)	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 Działanie 7.2 Poprawa zdolności do zatrud- nienia osób poszukują- cych pracy i pozostają- cych bez zatrudnienia - projekty pozakonkur- sowe	20 989 618,77	20 989 618,77	3 050 153,71	2019- 2022	Zakoń- czony	Powiatowy Urząd Pra- cy w Byto- miu
ZERO RY- ZYKA DLA PRACOWNI- KA - wspól- ny projekt MOPR i PUP w Bytomiu	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 8.3.2 Re- alizowanie aktywizacji zawodowej poprzez zapewnienie właściwej opieki zdrowotnej - konkurs	995 607,50	876 134,60	0,00	2020- 2022	Zakoń- czony	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie i Powiato- wy Urząd Pracy
Rewitaliza- cja społecz- na bezro- botnych mieszkań- ców Byto- mia poprzez aktywizację zawodową – etap II	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 Działanie 7.1 Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu - konkurs	4 710 218,99	4 474 708,04	2 631 107,94	2020- 2023	W trakcie realizacji	Powiatowy Urząd Pra- cy w Byto- miu

Kierunek - lepsze jutro	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 9.1.5 Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym - konkurs	3 596 978,60	3 057 431,81	1 510 585,81	2021-2022	Na ukończeniu	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Bytomiu (V)	EFS w ramach PO WER na lata 2014-2020 Poddziałanie 1.1.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego - projekty pozakonkursowe	6 260 354,76	6 260 354,76	3 184 414,75	2021-2022	Zakończony	Powiatowy Urząd Pracy w Bytomiu
Bytomska Tarcza Dla Młodych	EFS w ramach PO WER na lata 2014-2020 Poddziałanie 1.2.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego	440 800,38	440 800,38	160 400,00	2021-2023	W trakcie realizacji	Powiatowy Urząd Pracy w Bytomiu
Uzupełnienie kształcenia zawodowego ZST poprzez staże zagraniczne dla techników	EFS w ramach PO WER na lata 2014-2020, Działanie 4.2 Programy Mobilności Ponadnarodowej	633 071,00	506 456,40	0,00	2020-2022	Zakończony, złożony raport końcowy	Wydział Edukacji/ Zespół Szkół Technicznych
Staż na południu Europy dla techników ZSTiO szansą na lepszy start w zawodzie	EFS w ramach PO WER na lata 2014-2020, Działanie 4.2 Programy Mobilności Ponadnarodowej	641 377,00	641 377,00	128 275,40	2019-2022	Zakończony, zatwierdzony	Wydział Edukacji/ Zespół Szkół Technicznych
inne		1 371 183,92	1 354 970,52	0,00			
Innowacje drogą do sukcesu w turystyce, hotelarstwie i gastronomii	Program Erasmus + (Mobilność edukacyjna)	645 648,92	656 243,98	0,00	2019-2022	Zakończony	Wydział Edukacji/ Zespół Szkół Gastronomiczno-Hotelarskich
Europejskie mobilności uczniów i nauczycieli	Program Erasmus + (Mobilność edukacyjna)	595 132,00	595 132,00	0,00	2020-2022	Zakończony, oczekiwanie na zatwierdzenie raportu końcowego	Wydział Edukacji/ Technikum nr 4

The Angevins, a European dynasty: testimonies, settlements, relics (Spuścizna Andegawenów w Europie)	Program Erasmus + (Partnerstwa współpracy szkół)	130 403,00	103 594,54	0,00	2020-2023	W trakcie realizacji	Wydział Edukacji/ Zespół Szkół Technicznych
RAZEM		269 986 430,98	217 882 510,28	67 010 257,31			
w tym:							
	OSI EFRR	180 209 827,30	146 556 405,35	47 968 465,61			
	OSI EFS	11 383 160,71	10 733 425,78	5 107 896,85			
	OSI razem	191 592 988,01	157 289 831,13	53 076 362,46			
	ZIT EFRR	0,00	0,00	0,00			
	ZIT EFS	151 769,00	151 769,00	60 000,00			
	ZIT razem	151 769,00	151 769,00	60 000,00			
	RPO WSL 2014-2020 (EFRR)	180 209 827,30	146 556 405,35	47 968 465,61			
	RPO WSL 2014-2020 (EFS)	50 448 359,62	45 081 405,87	12 694 409,82			
	POIiS 2014-2020 (Fundusz Spójności)	29 981 457,00	17 040 740,00	2 874 291,73			
	POWER 2014-2020 (EFS)	7 975 603,14	7 848 988,54	3 473 090,15			
	inne programy unijne (Erasmus+)	1 371 183,92	1 354 970,52	0,00			

Uwaga: w przypadku projektów wspartych ze środków EFS, EFRR, Funduszu Spójności w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 oraz programów krajowych w dofinansowaniu uwzględniono przyznawane automatycznie dofinansowanie z budżetu państwa.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji otrzymanych z wydziałów Urzędu Miejskiego i instytucji

W 2022 roku pozyskano dla Gminy Bytom i jednostek podległych również dotacje z innych źródeł w łącznej wysokości 93 802 338,07 zł, z czego w 2022 r. wpłynęło 19 667 772,67 zł. Zestawienie pro-

jektów, źródła ich dofinansowania, wartości projektów oraz kwoty dofinansowania przedstawia poniższa tabela.

Tabela 13: Zestawienie projektów dofinansowanych z innych niż unijne źródła zewnętrznych w 2022 r.

projekt	źródło dofinansowania	całkowita wartość projektu (w zł)	łącznie pozyskane dofinansowanie (w zł)	środki z dotacji otrzymane w 2022 r. (w zł)	okres realizacji	etap realizacji	podmiot odpowiedzialny za realizację projektu
Program Polski Ład		54 097 232,86	41 964 702,73	1 907 509,73			
Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 2 przy ul. Arki Bożka 21 w Bytomiu	Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych (edycja 1, 2020)	4 560 000,00	4 104 000,00	1 824 000,00	2021-2022	Trwają roboty budowlane	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów
Remont i adaptacja pomieszczeń budynku zaplecza stadionu przy ul. Worpie 18 oraz budynków i schronu przy ul. Stolarzowickiej 19 z rewitalizacją szybu południowego	Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych (edycja 2, 2022)	5 000 000,00	4 500 000,00	0,00	2022-2024	Przygotowanie dokumentacji do postępowania zakupowego	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów
Przebudowa dróg i chodników wraz z infrastrukturą towarzyszącą w części ulic Piłsudskiego, Matejki, Krakowskiej oraz pl. Sobieskiego w Bytomiu	Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych (edycja 1, 2020)	41 148 659,85	29 999 993,00	0,00	2022-2023	Podpisano umowę z wykonawcą w trybie zaprojektuj-buduj. Rozpoczął się etap projektowania	Miejski Zarząd Dróg i Mostów

Poznaj Polskę edycja wiosenna 2022	Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, Przedsięwzięcie Ministra Edukacji i Nauki pn. „Poznaj Polskę”	26 434,39	20 908,80	20 908,80	2022	Zakończony	Wydział Edukacji/ Branżowa Szkoła I Stopnia Nr 8 Specjalna, Technikum nr 3 w ZSME, Branżowa Szkoła I Stopnia nr 3 w ZSME
Poznaj Polskę edycja jesienna 2022	Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, Przedsięwzięcie Ministra Edukacji i Nauki pn. „Poznaj Polskę”	84 938,62	62 600,93	62 600,93	2022	Zakończony	Gmina Bytom Wydział Edukacji/ Branżowa Szkoła I Stopnia Nr 8 Specjalna, Technikum nr 3 w ZSME, Branżowa Szkoła I Stopnia nr 3 w ZSME, Szkoła Podstawowa Specjalna nr 17 w ZSS nr 3, Technikum nr 4
Laboratoria Przyszłości	Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, Inicjatywa edukacyjna realizowana przez Ministerstwo Edukacji i Nauki we współpracy z Centrum GovTech	3 277 200,00	3 277 200,00	0,00	2022	Zakończony	Wydział Edukacji/ wszystkie miejskie szkoły podstawowe
Fundusz Przeciwdziałania COVID 19 - Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych (RFIL)		35 092 807,94	34 393 326,94	7 609 882,54			

Budowa budynku Przedszkola Miejskiego nr 58 w Bytomiu	Fundusz Przeciwdziałania COVID -19 - Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych (RFIL)	13 500 000,00	13 500 000,00	6 882 939,61	2021-2023	Trwają roboty budowlane	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów
Modernizacja budynku dawnego Gimnazjum w Bytomiu przy ul. Stolarzowickiej wraz z salą gimnastyczną, adaptacja i przystosowanie obiektu do nowych celów kulturalnych	Fundusz Przeciwdziałania COVID -19 - Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych (RFIL)	255 721,94	255 721,94	227 682,93	2021-2022	Roboty budowlane zakończone	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów
Modernizacja płyty boiska w Szkole Podstawowej nr 21	Fundusz Przeciwdziałania COVID -19 - Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych (RFIL)	199 260,00	199 260,00	199 260,00	2022	Zakończony	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów
Modernizacja kotłów w Szkole Podstawowej nr 38	Fundusz Przeciwdziałania COVID -19 - Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych (RFIL)	73 345,00	73 345,00	0,00	2023	Przygotowania dokumentacji do ogłoszenia postępowania	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów
Budowa rolkowiska w Bytomiu przy ul. Pułaskiego 71	Fundusz Przeciwdziałania COVID -19 - Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych (RFIL)	2 939 700,00	3 000 000,00	300 000,00	2021-2022	Zakończony	Ośrodek Sportu i Rekreacji w Bytomiu
Przebudowa ul. Nickla wraz ze skrzyżowaniem z ul. Daleką	Fundusz Przeciwdziałania COVID -19 - Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych (RFIL)	6 000 000,00	6 000 000,00	0,00	2021-2023	Trwa opracowywanie dokumentacji	Miejski Zarząd Dróg i Mostów
Przebudowa ul. Frycza Modrzewskiego	Fundusz Przeciwdziałania COVID -19 - Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych (RFIL)	9 000 000,00	9 000 000,00	0,00	2021-2023	Trwa opracowywanie dokumentacji	Miejski Zarząd Dróg i Mostów

Przebudowa ul. Węglowej - etap I	Fundusz Przeciwdziałania COVID-19 - Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych (RFIL)	2 436 381,00	1 850 000,00	0,00	2021-2022	Zakończony	Miejski Zarząd Dróg i Mostów
Dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych ciągu komunikacyjnego ze Śródmieścia do dzielnicy Rozbark wraz z przebudową chodników	Fundusz Przeciwdziałania COVID-19 - Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych (RFIL)	688 400,00	515 000,00	0,00	2021-2022	Zakończony	Miejski Zarząd Dróg i Mostów
Fundusze krajowe na pomoc obywatelom Ukrainy (poza GZM)		679 713,96	673 204,70	673 204,70			
Refundacja wydatków poniesionych w związku z utrzymaniem nieruchomości zlokalizowanej przy ul. Racławickiej 17 w Bytomiu, wykorzystywanej jako centrum logistyczne do gromadzenia, selekcjonowania i wydawania do poszczególnych jednostek wszelkich przedmiotów niezbędnych do realizacji zadania	Decyzja Wojewody Śląskiego nr ZKI.6330.21.5.2022 odnośnie pomocy obywatelom Ukrainy	103 908,00	103 908,00	103 908,00	2022	Zakończony	Wydział Nadzoru Właścicielskiego

Realizacja zadań dotyczących zabezpieczenia pobytu na terenie miasta ludności uchodźczej z terytorium Ukrainy objętej konfliktem zbrojnym	Fundusz Pomocy (art. 12 ustawy)	2 396,00	2 396,00	2 396,00	2022	Zakończony	Wydział Polityki Społecznej/ DPS Kombatan
Realizacja zadań dotyczących zabezpieczenia pobytu na terenie miasta ludności uchodźczej z terytorium Ukrainy objętej konfliktem zbrojnym	Fundusz Pomocy (art. 12 ustawy)	36 797,01	30 287,75	30 287,75	2022	Zakończony	Wydział Polityki Społecznej/ DPS Wędrowiec
Realizacja zadań dotyczących zabezpieczenia pobytu na terenie miasta ludności uchodźczej z terytorium Ukrainy objętej konfliktem zbrojnym	Fundusz Pomocy (art. 12 ustawy)	473 970,00	473 970,00	473 970,00	2022	Zakończony	Wydział Polityki Społecznej
Realizacja zadań dotyczących zabezpieczenia pobytu na terenie miasta ludności uchodźczej z terytorium Ukrainy objętej konfliktem zbrojnym	Fundusz Pomocy (art. 12 ustawy)	40 379,50	40 379,50	40 379,50	2022	Zakończony	Wydział Polityki Społecznej/ Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 4

Realizacja zadań dotyczących zabezpieczenia pobytu na terenie miasta ludności uchodźczej z terytorium Ukrainy objętej konfliktem zbrojnym (wynagrodzenie oraz pochodne od wynagrodzenia koordynatora)	Fundusz Pomocy (art. 12 ustawy)	16 267,20	16 267,20	16 267,20	2022	Zakończony	Wydział Polityki Społecznej/ Centrum Integracji Społecznej
Realizacja zadań dotyczących zabezpieczenia pobytu na terenie miasta ludności uchodźczej z terytorium Ukrainy objętej konfliktem zbrojnym (wynagrodzenie oraz pochodne od wynagrodzenia koordynatora)	Fundusz Pomocy (art. 12 ustawy)	5 996,25	5 996,25	5 996,25	2022	Zakończony	Wydział Polityki Społecznej/ Żłobek Miejski nr 1
Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia		2 021 887,00	759 233,00	759 233,00			
Projekt Kierunek GZM – organizacja wycieczek w ramach Świąta GZM	Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia	5 216,00	4 733,00	4 733,00	2022	Zakończony	Wydział Komunikacji Medialnej i Promocji
Zielona strefa ulicy Katowickiej w Bytomiu	Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia, Metropolitalny Fundusz Solidarności	1 632 000,00	370 000,00	370 000,00	2021-2022	Zakończony	Miejski Zarząd Dróg i Mostów

Modernizacja pomieszczeń wewnętrznych Sali gimnastycznej w ramach inwestycji „Termomodernizacja budynku Sali gimnastycznej Szkoły Podstawowej nr 3 przy pl. Klasztornym w Bytomiu”	Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia, Metropolitalny Fundusz Solidarności	184 500,00	184 500,00	184 500,00	2022	W trakcie realizacji przy wsparciu środków UE, komponent wsparty ze środków GZM zakończony	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów
Zakup materiałów i narzędzi edukacyjnych potrzebnych do przeprowadzenia zajęć integracyjnych dla dzieci i młodzieży ukraińskiej i polskiej w MBP Bytom	Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia, dotacja celowa na wsparcie w dostępie do usług publicznych t.j. organizacji wspólnych przedsięwzięć kulturalnych i społecznych aktywizujących obywateli Polski i Ukrainy	25 000,00	25 000,00	25 000,00	2022	Zakończony	Miejska Biblioteka Publiczna
Projekty integrujące społeczność ukraińską i polską	Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia	175 171,00	175 000,00	175 000,00	2022	Zakończony	Bytomskie Centrum Kultury
WFOŚiGW/ NFOŚiGW		1 285 461,75	794 816,24	178 838,24			
Przebudowa wodociągu w ul. Musioła i ul. Dunikowskiego w Bytomiu część 2	NFOŚiGW, Priorytet 1. Ochrona wód, adaptacja do zmian klimatu i gospodarka wodna; 1.2. Gospodarka Wodna	720 212,00	559 728,00	0,00	2021-2022	Zakończony, w trakcie rozliczania	Bytomskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o.

Mój elektryk (zakupiono 3 pojazdy elektryczne M1)	NFOŚiGW, Program 6.2 Zeroemisyjny program Mój elektryk (2021)	303 160,00	56 250,00	0,00	2021	Pozytywna ocena, przed podpisaniem umowy o dofinansowanie	Bytomskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o.
Kampania edukacyjna związana z tematem segregacji odpadów	WFOŚiGW	19 069,92	10 862,22	10 862,22	2022	Zakończony	Wydział Komunalny
Dofinansowanie do wyjazdu uczniów „Zielona Szkoła”	WFOŚiGW	89 244,30	18 000,00	18 000,00	2022	Zakończony	Szkoła Podstawowa Specjalna nr 2
BIO-STREFA	WFOŚiGW, Nagroda oraz dotacja w ramach konkursu Zielona Pracownia Projekt’2022 oraz Zielona Pracownia’2022	53 787,53	49 988,02	49 988,02	2022	Zakończony	Wydział Edukacji/ II LO
Kraina atomu	WFOŚiGW, Nagroda oraz dotacja w ramach konkursu Zielona Pracownia Projekt’2022 oraz Zielona Pracownia’2022	50 000,00	50 000,00	50 000,00	2022	Zakończony	Wydział Edukacji/ SP 33
Kreatywni badacze przyrody – poznajemy świat wielozmysłowo	WFOŚiGW, Nagroda oraz dotacja w ramach konkursu Zielona Pracownia Projekt’2022 oraz Zielona Pracownia’2022	49 988,00	49 988,00	49 988,00	2022	Zakończony	Wydział Edukacji/ Branżowa Szkoła I Stopnia Nr 8 Specjalna

Inne programy		36 820 950,56	15 217 054,46	8 539 104,46			
Przebudowa ulicy Piekar- skiej w związku z planowaną przez Tramwa- je Śląskie SA	Rządowy Fun- dusz Rozwoju Dróg	18 964 200,66	8 130 300,00	2 750 000,00	2022- 2023	Trwają roboty drogo- we	Miejski Za- rząd Dróg i Mostów
Przebudowa ulic Nawrota i Smolenia	Rządowy Fun- dusz Rozwoju Dróg	2 597 345,00	1 113 150,00	1 113 150,00	2021- 2022	Zakoń- czony	Miejski Za- rząd Dróg i Mostów
Przedsięwzię- cia remontowe (14 dotacji) dla wspólnot: Głowackie- go 10, 10A, Gwarecka 5a, Klonowa 6, Koł- łątaja 2, 4, KEN 3a, Kościelna 10, 10ab, Ligęzy 5, Powstań- ców Śląskich 2abc, Prusa 46, Pułaskiego 31, Rudzkiego 18, Rydzia Śmigłe- go 11abc, Smół- ki 6a, Strzelców Bytomskich 267	Bank Gospodar- stwa Krajowego	6 927 722,71	988 942,89	988 942,89	2021- 2022	Zakoń- czone	ZBM-TBS Sp. z o.o.
Przedsięwzię- cia termomo- dernizacyjne (4 dotacje) dla wspólnot: Witczaka 95, Wojciechow- skiego 3ab, Wojciechow- skiego 9abcde, Wyczółkow- skiego 5	Bank Gospodar- stwa Krajowego	2 833 772,08	425 065,81	425 065,81	2021- 2022	Zakoń- czone	ZBM-TBS Sp. z o.o.
Pomoc w prze- ciwdziałaniu skutkom roz- przestrzenia- nia się wirusa SARS-Cov-2	Wojewoda Śląski (dotacja celowa) Fundusz prze- ciwdziałania COVID-19	112 912,00	112 912,00	112 912,00	2022	Zakoń- czony	Wydział Polityki Społecz- nej/ DPS Wędro- wiec

Dofinansowanie do zakupu środków ochrony indywidualnej, sprzętu do walki z COVID-19 oraz kosztów wynagrodzeń dla pracowników	Wojewoda Śląski (dotacja celowa) Fundusz przeciwdziałania COVID-20	35 766,00	35 766,00	35 766,00	2022	Zakończony	Wydział Polityki Społecznej/ DPS Wędrowiec
Dofinansowanie do zakupu środków ochrony indywidualnej, sprzętu do walki z COVID-19 oraz kosztów wynagrodzeń dla pracowników	Wojewoda Śląski (dotacja celowa) Fundusz przeciwdziałania COVID-21	123 924,00	123 924,00	123 924,00	2022	Zakończony	Wydział Polityki Społecznej
Dofinansowanie do zakupu środków ochrony indywidualnej, sprzętu do walki z COVID-19 oraz kosztów wynagrodzeń dla pracowników	Wojewoda Śląski (dotacja celowa) Fundusz przeciwdziałania COVID-22	118 773,00	118 773,00	118 773,00	2022	Zakończony	Wydział Polityki Społecznej/ DPS dla Dorosłych
Korpus Wsparcia Seniorów 2022	Fundusz Przeciwdziałania COVID-19 Program Minister Rodziny i Polityki Społecznej „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2022	379 657,00	379 657,00	379 657,00	2022	Zakończony	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej – edycja 2022	Fundusz Solidarnościowy Program Minister Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2022	149 022,00	149 022,00	149 022,00	2022	Zakończony	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
Opieka wychowawcza w formie pobytu dziennego – edycja 2022	Fundusz Solidarnościowy Minister Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka wychowawcza” – edycja 2022 Pobyt dzienny	146 880,00	146 880,00	146 880,00	2022	Zakończony	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie

Modernizacja tarasu Środowiskowego Domu Samopomocy „Integracja” w Bytomiu wraz z podjazdem celem przystosowania dla osób niepełnosprawnych	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	429 772,63	150 000,00	150 000,00	2021-2022	Zakończony	Wydział Polityki Społecznej/ ŚDS Integracja
Remont i modernizacja elewacji budynku terapeutycznego	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	340 200,00	160 000,00	160 000,00	2021-2022	Zakończony	Wydział Polityki Społecznej/ Bytomskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej
Remont zewnętrznych ścian kondygnacji piwnic i ścian fundamentowych, wykonanie warstw izolacyjnych w budynku terapeutycznym	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	262 319,61	160 000,00	160 000,00	2022-2023	W trakcie realizacji	Wydział Polityki Społecznej/ Bytomskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej
Kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawcy - limit podstawowy 2019 r.	Krajowy Fundusz Szkoleniowy (Minister Rodziny Pracy i Polityki Społecznej) za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy	3 311,00	2 648,00	2 648,00	2022	Zakończony	Bytomskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o.
Szkolenia pracowników	Krajowy Fundusz Szkoleniowy (Minister Rodziny Pracy i Polityki Społecznej) za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy	3 292,00	2 633,00	0,00	2022	Zakończony	Wydział Polityki Społecznej/ DPS Wędrowiec

Posiłek w szkole i w domu	Wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” dotyczący wspierania w latach 2019-2023 organów prowadzących publiczne szkoły podstawowe w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki przez organizację stołówek i miejsc spożywania posiłków (Moduł 3)	394 099,01	315 273,20	315 273,20	2022	Zakończony	Wydział Edukacji/ SP 44, 45, 46, 47, 54
Aktywna tablica	Rządowy program rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych na lata 2020-2024 „Aktywna tablica”	222 290,00	177 832,00	177 832,00	2022	Zakończony	Wydział Edukacji/ SP 21, 27, 37, 38, 43, Branżowa Szkoła I Stopnia nr 7 w ZSUR
Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa	Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego Program Wieloletni „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025”, Priorytet 3	159 003,19	127 000,00	127 000,00	2022	Zakończony	Wydział Edukacji/ Przedszkole Miejskie 4, 5, 8, 29, 30, 32, 40, 54, 59, SP 16, 27, 33, 36, 46, Technikum nr 5 w ZSAEiO, Technikum nr 6 w ZST, IV LO, Branżowa Szkoła I Stopnia nr 8 Specjalna

Działania poradni w ramach programu na podstawie porozumienia z MEiN (MEiN/2022/DWEW/1016)	Ministerstwo Edukacji i Nauki Program kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” w zakresie: zapewnienia realizacji zadań wiodącego ośrodka koordynacyjno-rehabilitacyjno-opiekuńczego na obszarze powiatu. Zadanie 2.4 „Wieloaspektowa i kompleksowa pomoc niepełnosprawnemu dziecku w okresie od 0 roku życia do rozpoczęcia nauki w szkole oraz jego rodzinie”.	1 486 947,00	1 486 947,00	255 717,00	2022-2026	Zakończony	Wydział Edukacji/ Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
Prowadzenie świetlicy Amaro Strychos	Program integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030	102 000,00	102 000,00	102 000,00	2022	Zakończony	Szkoła Podstawowa nr 16 za pośrednictwem Stowarzyszenie „Przyjazna ósemka”
Dofinansowanie uczniom niepełnosprawnym zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych na rok 2022	Rządowy program pomocy uczniom niepełnosprawnym w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w latach 2020-2022	88 970,35	88 970,35	88 970,35	2022	Zakończony	Wydział Edukacji/ wsparcie finansowe dla uczniów szkół ponadpodstawowych z niepełnosprawnościami
Oddział Przygotowania Wojskowego	Minister Obrony Narodowej, Centralne Wojskowe Centrum Rekrutacji	117 300,00	93 840,00	93 840,00	2022	Zakończony	Wydział Edukacji/ Państwowe Szkoły Budownictwa – Zespół Szkół

Program Wieloletni „Senior +” na lata 2021-2025 edycja 2022	Budżet Państwa	77 760,00	77 760,00	77 760,00	2022	Zakończony	Wydział Polityki Społecznej/ Bytomskie Centrum Wsparcia
Spotkanie autorskie z Agatą Listoś – Kostrzewą - spotkanie zorganizowane w ramach Projektu Dyskusyjne Kluby Książki w województwie śląskim 2022	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Instytut Książki	1 200,00	1 200,00	1 200,00	2022	Zakończony	Miejska Biblioteka Publiczna
Dofinansowania dla bibliotek publicznych na zakup nowości wydawniczych oraz usługi zdalnego dostępu do książek w formatach e-booków i/lub audiobooków i/lub synchrobooków – Priorytet 1, Kierunek interwencji 1.1. w ramach NPRCz 2.0	Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego Program Wieloletni „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025”, Priorytet 1 Poprawa oferty bibliotek publicznych	76 923,00	26 923,00	26 923,00	2022	Zakończony	Miejska Biblioteka Publiczna
XVI Bytomska Jesień Literacka	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Program: Promocja czytelnictwa	86 072,87	64 000,00	64 000,00	2022	Zakończony	Bytomskie Centrum Kultury
BECEK CZYTA. Bytomski Festiwal dla Dzieci i Młodzieży	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Program: Promocja czytelnictwa	107 929,63	79 950,00	79 950,00	2022	Zakończony	Bytomskie Centrum Kultury
Bytomskie Perły	Muzeum Historii Polski	16 329,05	14 000,00	14 000,00	2022	Zakończony	Bytomskie Centrum Kultury
Przytul mnie	Stowarzyszenie sieci kin studyjnych	3 700,33	1 850,00	1 850,00	2022	Zakończony	Bytomskie Centrum Kultury

Historia Jednego Budynku	Fundusz Popierania Twórczości ZAIKS	4 000,00	4 000,00	4 000,00	2022-2023	Projekt w trakcie realizacji	Bytomskie Centrum Kultury
Drewniaki EKO-cudaki – wymyśl, zaprojektuj, zbuduj!	Fundacja Orlen Moje miejsce na Ziemi	15 000,00	15 000,00	0,00	2022-2023	Projekt w trakcie realizacji	Bytomskie Centrum Kultury
Przystań Świętego Mikołaja II edycja	Fundacja Świętego Mikołaja	54 765,68	54 650,00	54 650,00	2022	Zakończony	Bytomskie centrum Kultury/ Pałac w Miechowie
Nic nie wiem, wszystko czuję	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Program: Edukacja kulturalna	86 072,87	64 000,00	64 000,00	2022	Zakończony	Bytomskie Centrum Kultury/ Centrum Sztuki Współczesnej Kronika
Wystawa Długa Przerwa	Fundusz Popierania Twórczości ZAIKS	5 000,00	5 000,00	5 000,00	2022	Zakończony	Bytomskie Centrum Kultury/ Centrum Sztuki Współczesnej Kronika
Produkcja spektaklu „Dziadowsko” oraz organizacja jego prezentacji	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	66 000,00	38 000,00	28 000,00	2022	Zakończony	Teatr Tańca i Ruchu Rozbark
„Art. (Out) OF HOME”- plan rezydencyjny dla twórców i twórczyń o statusie uchodźcy-czyni w Bytomskim Teatrze Tańca i Ruchu Rozbark oraz katalogi sztuki online	Narodowe Centrum Kultury	37 520,00	28 000,00	9 520,00	2022	Zakończony	Teatr Tańca i Ruchu Rozbark

Lato w Teatrze Akcja Miejska „Schulz.Performans Malarsko - Teatralny	Instytut Teatralny im. Zbigniewa Raszewskiego	40 957,00	36 832,00	4 125,00	2022	Zakończony	Teatr Tańca i Ruchu Rozbark
Realizacja projektu Polska Sieć Tańca 2022	Narodowy Instytut Muzyki i Tańca	34 900,00	11 250,00	23 650,00	2022	Zakończony	Teatr Tańca i Ruchu Rozbark
Dofinansowanie do kosztów zakupu oleju opałowego – dodatek dla podmiotów wrażliwych	Urząd Wojewódzki	48 980,89	48 980,89	48 980,89	2022	Zakończony	Wydział Polityki Społecznej/ DPS Wędrowiec
Stworzenie przewodnika „Bytom nieoczywisty. Część druga”	Śląska Organizacja Turystyczna	8 360,00	4 122,32	4 122,32	2022	Zakończony	Wydział Komunikacji Medialnej i Promocji
Konserwacja techniczna i estetyczna balustrad wraz z pochwytyami klatki schodowej budynku IV Liceum Ogólnokształcącego im. Bolesława Chrobrego	Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Katowicach (dotacja celowa Skarbu Państwa)	40 000,00	40 000,00	40 000,00	2022	Zakończony	Wydział Edukacji/ IV LO
„Książeczkowo”	FIO Śląskie lokalnie 2021 - 2023	5 000,00	5 000,00	5 000,00	2022	Zakończony	Przedszkole Miejskie nr 2, grupa nieformalna „Rodzinkowo”
„Bytomskie Graszki”	FIO Śląskie lokalnie 2021 - 2023	5 000,00	5 000,00	5 000,00	2022	Zakończony	Przedszkole Miejskie nr 2, grupa nieformalna „Rechtorki”
RAZEM		129 998 054,07	93 802 338,07	19 667 772,67			

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji otrzymanych z wydziałów Urzędu Miejskiego i instytucji

Ponadto na koniec 2022 r. w trakcie oceny (na różnym etapie: ocena formalna, merytoryczna) znajdowały się 33 projekty, w tym:

- 1 projekt złożony do RPO WSL na lata 2014-2020 (EFRR);
- 1 projekt złożony do RPO WSL na lata 2014-2020 (EFS);
- 1 projekt złożony do Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg;
- 2 projekty złożone do programów dotyczących sportów (Programu Sportowa Polska oraz Programu Inwestycji o szczególnym znaczeniu dla Sportu 2022);
- 1 projekt złożony do Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2014-2022;
- 27 projektów złożonych do innych programów i funduszy krajowych (programy poszczególnych ministerstw, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach, fundacje).

Dodatkowe informacje dotyczące projektów realizowanych w Bytomiu w 2022 r.:

W 2022 r. zakończono realizację kilku dużych projektów miasta współfinansowanych ze środków zewnętrznych, m.in.:

- dokonano uroczystego otwarcia rolnikowskiego przy ul. Pułaskiego, udostępniając je mieszkańcom do codziennego użytku (wsparcie ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych RFIL);
- działalność rozpoczęło Centrum Usług Społecznych w wyremontowanym i oddanym do użytku budynku przy ul. Piekarskiej 39 (wsparcie ze środków EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, z puli OSI Bytom);
- odnowiono kilka kamienic przy ul. Dworcowej, Mickiewicza, Szymanowskiego (róg Rynku) oraz na Kolonii Zgorzelec (wsparcie ze środków EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, z puli OSI Bytom).

Nadal realizowany był szereg projektów rewitalizacyjnych i termomodernizacyjnych wykazanych w powyższej tabeli.

Na terenie miasta projekty wsparte ze środków unijnych realizowały też inne podmioty:

Na przełomie 2021 i 2022 r. zakończył się generalny remont budynku przyparafialnego parafii Św. Rodziny przy ul. Konstytucji 26 w Bytomiu-Bohrku. Remont był realizowany w ramach projektu „Adaptacja przyparafialnego budynku na potrzeby utworzenia Klubu Seniora w Gminie Bytom” (wsparcie

ze środków EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, z puli OSI Bytom). W 2022 r. w obiekcie prowadzono zajęcia w ramach projektu „Utworzenie klubu seniora w przyparafialnym budynku Parafii Świętej Rodziny w Bytomiu-Bohrku”, wspierając osoby starsze w ramach zajęć aktywizacyjnych, prozdrowotnych, kulturalnych, edukacyjnych i sportowych.

Zakończył się kolejny etap (2b) prac przy Centrum Sportów Wspinaczkowych i Siłowych na Rozbarku realizowany przez Klub Sportowy Skarpa w ramach trzech edycji projektu „Uratowanie przed rozbiórką i rewitalizacja dawnej kopalni „Rozbark” wpisanej do rejestru zabytków nieruchomości województwa śląskiego poprzez utworzenie unikatowego w skali kraju centrum sportów wspinaczkowych i siłowych w Bytomiu przy ul. Chorzowskiej” (wsparcie ze środków EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, z puli OSI Bytom). Centrum prowadzi aktywną działalność sportową i społeczną.

Na terenie Bytomia Tramwaje Śląskie realizowały I i II etap projektu pn. „Zintegrowany Projekt modernizacji i rozwoju infrastruktury tramwajowej w Aglomeracji Śląsko-Zagłębiowskiej wraz z zakupem taboru tramwajowego” (wsparcie ze środków Funduszu Spójności w ramach PO Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020). Prace na terenie Bytomia obejmowały m.in. remonty i przebudowę torowisk przy ul. Powstańców Warszawskich, Sądowej, Piekarskiej, Tarnogórskiej, Strzelców Bytomskich, Frycza Modrzewskiego, Zabrzeńskiej, a także zakup nowych tramwajów.

KBP BWI Polska Sp. z o.o. Spółka Komandytowa prowadziła prace przy ul. Kwietniewskiego w ramach projektu pn. „Zagospodarowanie przestrzeni miejskich Śródmieścia Bytomia na cele społeczno-integracyjne (Kwietniewskiego 11, 15)” (wsparcie ze środków EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, z puli OSI Bytom). Na terenie tym ma powstać zielona przestrzeń rekreacyjna, z której korzystać będą mieszkańcy, artyści czy rzemieślnicy. Pierwszym efektem prac było zachowanie i remont elewacji kamienicy przy Kwietniewskiego 11, która włączona zostanie w oszklony pasaż zlokalizowany wzdłuż ulicy.

Dwa projekty wsparte ze środków unijnych w 2022 r. realizowała Opera Śląska. W ramach projektu „Przeprowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich oraz robót budowlanych w celu zwiększenia atrakcyjności Opery Śląskiej i ochrony jej dziedzictwa kulturowego” (wsparcie ze środków EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 oraz Rządowego

Funduszu Inwestycji Lokalnych) poprawiona zostanie mechanika sceny, elektroakustyka, oświetlenie, wyremontowane będą instalacje, a obiekt dostosowany zostanie do potrzeb osób niepełnosprawnych. W ramach projektu „Śląskie Digitalium” (wsparcie ze środków EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020; liderem jest Biblioteka Śląska) zdigitalizowane i udostępnione zostaną zasoby kultury województwa śląskiego, w tym rekwizyty i kostiumy operowe.

Projekty realizowane w Bytomiu w 2022 r. zgłaszane były do konkursów:

- na Najlepszą Przestrzeń Województwa Śląskiego 2022 zgłoszono projekt dotyczący budowy lodowiska im. Braci Nikodemowiczów - projekt zajął 7 miejsce w głosowaniu internautów;
- park kieszonkowy przy ul. Katowickiej zdobył wyróżnienie w konkursie „Zaprojektowane po ludzku” organizowanym przez Gazetę Wyborczą;
- Centrum Sportów Wspinaczkowych i Siłowych uzyskało nominację w konkursie na Najlepszy Produkt Turystyczny 2022 w konkursie Polskiej Organizacji Turystycznej.

W 2022 r. nadal udzielane było wsparcie na walkę z pandemią koronawirusa COVID-19. Bytom otrzymał z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 pomoc na łączną kwotę 34 mln zł przeznaczoną na:

- organizację transportu do punktów szczepień,
- wsparcie domów pomocy społecznej,
- wsparcie seniorów,
- dodatek węglowy (ponad 32 mln zł),
- wsparcie odbiorców ciepła.

Ponadto różne podmioty z terenu miasta pozyskały wsparcie:

Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. pozyskało z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach pożyczki na łączną kwotę 1 425 782 zł na modernizację systemów ogrzewania w budynkach przy ul. Strzelców Bytomskich 132-136, Palińskiego 1-3, Obywatelskiej 5, Kruszcowej 11, Łagiewnickiej 17-23, Racjonalizatorów 50, Murarskiej 10, Piekarskiej 5, Armii Krajowej 18, Łużyckiej 2, 3, 13, 15 oraz w budynku Szkoły Podstawowej nr 9 przy ul. Matejki 15 w Bytomiu (pożyczki mogą być częściowo umarzane z przeznaczeniem na kolejne działania termomodernizacyjne). Prace w projektach zaplanowano na lata 2022-2023.

Przedszkole Miejskie Integracyjne nr 8 za grant w wysokości 15 000 zł z Fundacji Orlen oddało do użytku nowe miejsce ekologiczne na terenie ogrodu przedszkolnego.

Centrum Integracji Społecznej było partnerem projektu „Ośrodek Wsparcia Architektury Dostępnej (OWDA) - kompleksowe usługi w zakresie dostępności architektonicznej dla podmiotów publicznych” współfinansowanego ze środków UE, realizowanego przez FAR, PFRON oraz ARQiteka Biuro Projektowe Marta Kulik.

W ramach projektu Centrum uzyskało wsparcie obejmujące:

- audyt dostępności architektonicznej wraz z raportem i rekomendacjami dla budynku przy ul. Karola Miarki 10 (budynek CIS);
- doradztwo na etapie wdrażania rekomendacji zawartych w raporcie z audytu dostępności architektonicznej;
- doradztwo w zakresie możliwości finansowania rozwiązań zapewniających dostępność architektoniczną;
- doradztwo w zakresie spełnienia warunków dostępności architektonicznej w obszarze BHP/ewakuacji/PPOŻ.

18 mieszkanki Domu Pomocy Społecznej „Wędrowiec” brało udział w projekcie „Gotowi na lepszy świat” realizowanym przez Centrum Rozwoju i Edukacji Karina Indryka przy wsparciu środków EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020. Projekt przeznaczony był dla osób niepełnosprawnych intelektualnie z terenu miasta Bytom nieaktywnych zawodowo. Dzięki udziałowi w projekcie w 2022 r. trzy mieszkanki DPS „Wędrowiec” podjęły samodzielną pracę w ramach stażu.

W październiku 2022 r. z okazji obchodów roku Brunona Schulza otwarto w Bytomiu Skwer Spotkania z murałem inspirowanym obrazem „Spotkanie” i wmurowaną kostką z ulicy Krokodyli przywiezioną z Drohobycza, a w mieście partnerskim Drohobycz (Ukraina) odsłonięto Ławeczkę Marzeń Błękitnookiego. Dotację na przedsięwzięcie pozyskał Bytomski Klub Samorządowy w ramach programu „Polonia i Polacy za granicą 2022” Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Działania dofinansowało również Miasto Bytom.

W okresie wrzesień - grudzień 2022 w Bytomiu działał Mobilny Punkt Informacyjny o Funduszach Europejskich.

Punkt zorganizowany został przez Miasto Bytom we współpracy z Głównym Punktem Informacyjnym Funduszy Europejskich w Katowicach. Zadaniem pracowników punktu było bezpłatne udzielanie informacji odnośnie możliwości pozyskania wsparcia ze środków unijnych zainteresowanym podmiotom i osobom z terenu Bytomia. Punkt działał raz w miesiącu w siedzibie Urzędu Miejskiego.

Zpoznanie się z rezultatami realizowanych w Bytomiu projektów rewitalizacyjnych było przedmiotem wizyty przedstawicieli miast i gmin Małopolski w Bytomiu we wrześniu 2022 r. Delegacja odwiedziła teren dawnej kopalni Rozbark, zwiedziła Teatr Tańca

i Ruchu Rozbark oraz Centrum Sportów Wspinaczkowych i Siłowych.

Zdjęcia ze zrealizowanych w Bytomiu przy wsparciu środków zewnętrznych projektów:

Zdjęcie 27-30: Centrum Sportów Wspinaczkowych i Siłowych na Rozbarku, Skwer Spotkania, Centrum Usług Społecznych, Rolkowisko przy ul. Pułaskiego

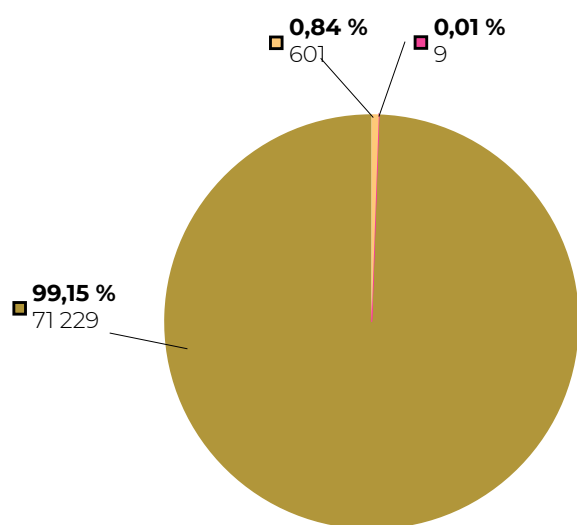

2.4 OBSŁUGA KLIENTA

W 2022 roku poszerzany był zakres usług świadczonych drogą elektroniczną, w tym za pośrednictwem nowych aplikacji. Wdrożono m.in. system bezpośrednich płatności przy użyciu terminali dostępnych w poszczególnych wydziałach. Uruchomiony został system e – Urząd pozwalający na uzyskanie informacji o wnoszonych opłatach.

Jednym ze wskaźników obrazujących funkcjonowanie Urzędu jest prawidłowość prowadzonych postępowań, w tym terminowość wydawania decyzji administracyjnych i postanowień, a także ilość rozstrzygnięć nadzorczych podjętych w stosunku do wniesionych odwołań.

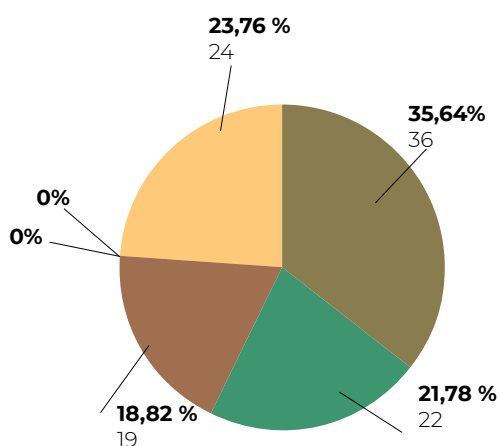
Wykres 14: Terminowość wydawania decyzji w 2022 r. – zadania własne i zlecone

- Decyzje wydane w terminie - 30 dni lub innym wynikającym z przepisów szczególnych
- Decyzje, w których termin został przedłużony (zgodnie z k.p.a lub przepisami szczególnymi)
- Decyzje, w których termin został przekroczony (zgodnie z k.p.a lub przepisami szczególnymi)

Źródło: dane Wydziału Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

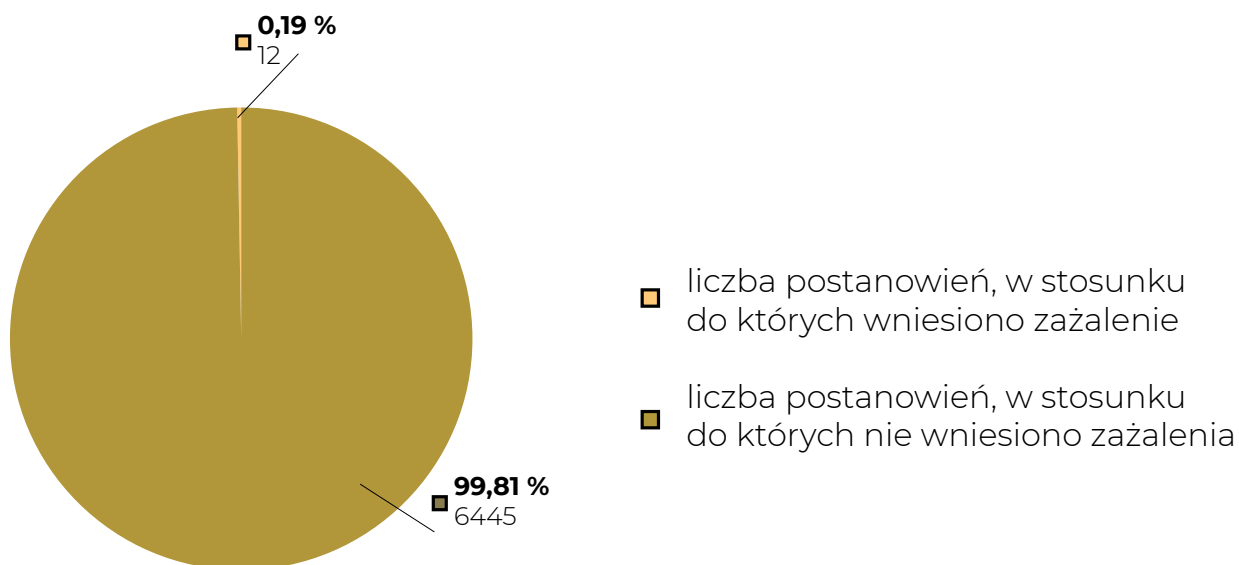
Wykres 15: Decyzje, do których wniesiono środki odwoławcze w 2022 r. – zadania własne i zlecone

- liczba decyzji utrzymanych w mocy
- liczba decyzji przekazanych do ponownego rozpatrzenia
- liczba decyzji uchylonych
- liczba decyzji uznanych za nieważne
- liczba decyzji wydanych z naruszeniem prawa
- w toku/inne

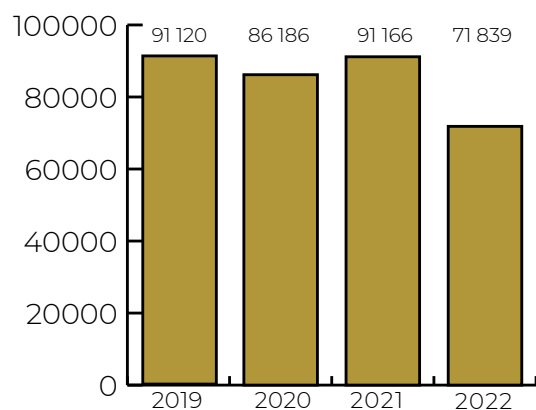
Źródło: dane Wydziału Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Wykres 16: Postanowienia, do których wniesiono zażalenie w 2022 r. – zadania własne i zlecone

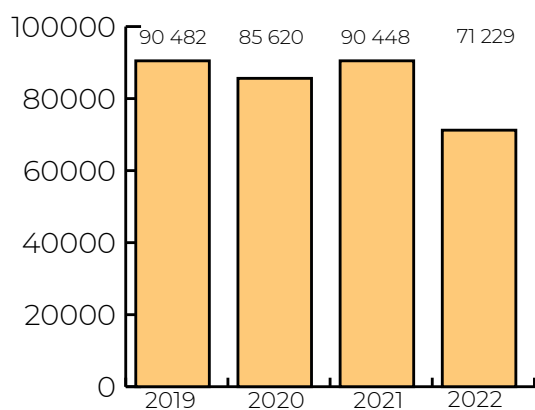

Źródło: dane Wydziału Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Wykres 17: Liczba decyzji wydanych w terminie w latach 2019-2022

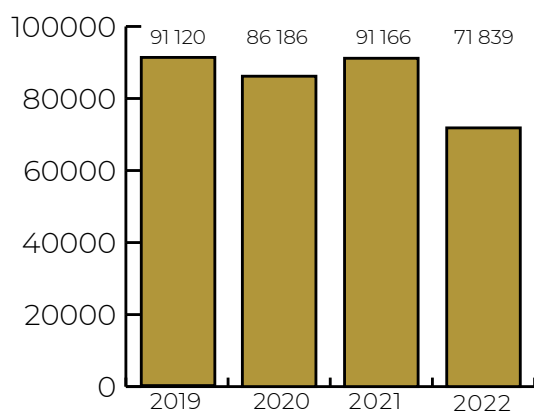
Wydane ogółem

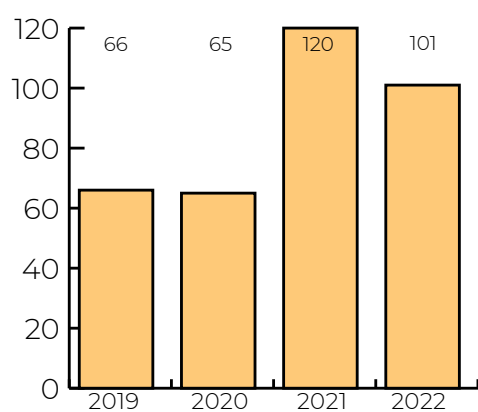
Wydane w terminie - 30 dni lub innym wynikającym z przepisów szczególnych

Źródło: dane Wydziału Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Wykres 18: Liczba decyzji zaskarżonych w latach 2019-2022

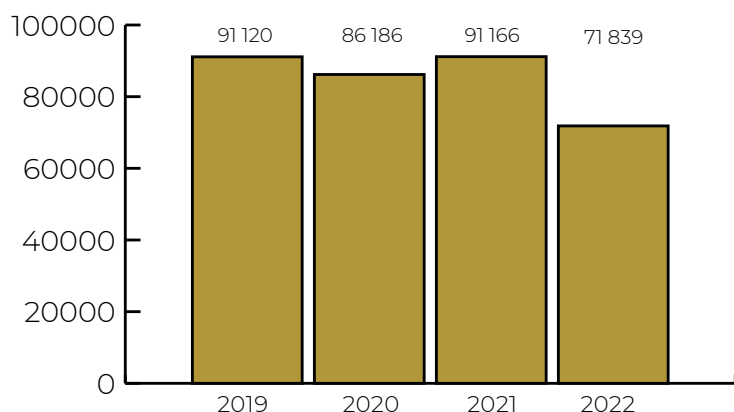
Wydane ogółem

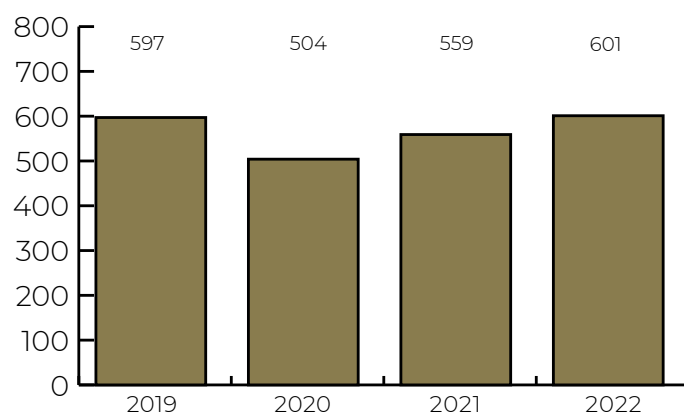
Liczba decyzji zaskarżonych

Źródło: dane Wydziału Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Wykres 19: Liczba decyzji, w których termin został przedłużony w latach 2019-2022

Wydane ogółem

Decyzje, w których termin został przedłużony (zgodnie z kpa lub przepisami szczególnymi)

Źródło: dane Wydziału Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Wydany w 2020 r. certyfikat PRS, na podstawie auditu potwierdzającego funkcjonowanie Urzędu w oparciu o normę ISO 9001:2015 obowiązuje do czerwca 2023 r.

Zakres certyfikacji obejmuje:

- zadania własne gminy,
- zadania własne powiatu,
- zadania z zakresu administracji rządowej,
- zadania ustawowo zlecone realizowane przez Urząd Miejski w Bytomiu.

Wytyczne normy były podstawą do prowadzenia działań ukierunkowanych na zapewnienie standar-

dów obsługi klienta, terminową i zgodną z przepisami realizacją zadań.

Podstawą podejmowania określonych rozwiązań było przeprowadzana cyklicznie analiza ryzyka.

W budynku Urzędu przy ul. Parkowej 2 prowadzony jest Punkt Paszportowy. Został on uruchomiony z myślą o mieszkańcach Bytomia, którzy na miejscu mogą załatwić swoje sprawy paszportowe. Za obsługę i prowadzenie Punktu odpowiada wyłącznie Śląski Urząd Wojewódzki.

2.5 PROMOCJA MIASTA

Bieżąca komunikacja urzędu z otoczeniem oraz dbałość o kreowanie pozytywnego wizerunku miasta to zadania realizowane przez Wydział Komunikacji Medialnej i Promocji. Działania w tym zakresie w 2022 roku były oparte na kierunkach wyznaczonych we wcześniejszych latach, ze szczególnym uwzględnieniem komunikacji z mieszkańcami prowadzonej za pomocą mediów społecznościowych, poprzez organizację spotkań Prezydenta Bytomia z mieszkańcami oraz konsultacji społecznych w ważnych dla miasta sprawach.

Rzetelne informowanie mediów o ważnych dla funkcjonowania miasta sprawach to jedno z głównych działań Wydziału Komunikacji Medialnej i Promocji. W 2022 roku udzielił on dziennikarzom 496 odpowiedzi drogą mailową. Informacje były udzielane na bieżąco w trakcie rozmów telefonicznych, nagrań radiowych i telewizyjnych. Ponadto Wydział organizował briefingi i konferencje prasowe oraz przygotowywał i wysyłał do mediów lokalnych, regionalnych, ogólnopolskich i branżowych informacje prasowe (62 razy).

Wydział realizował także bieżące zadania z zakresu publikacji ogłoszeń w prasie. Łącznie w prasie lokalnej, regionalnej i krajowej pojawiło się 276 ogłoszeń, z czego najwięcej opublikowanych zostało w prasie o zasięgu regionalnym i lokalnym, a dotyczących

sprzedaży nieruchomości gminy Bytom oraz lokalnych wydarzeń odbywających się na terenie Miasta Bytomia.

Wydział zapewniał dostęp mieszkańcom do aktualności z życia miasta. Na stronie internetowej www.bytom.pl pracownicy Wydziału Komunikacji Medialnej i Promocji zamieścili łącznie 2316 artykułów dotyczących życia miasta, gospodarki, zdrowia i polityki społecznej, działań kulturalnych, sportowych, edukacyjnych, turystyki, imprez w mieście, a także atrakcji dla dzieci oraz wydarzeń związanych z historią Miasta Bytomia. Ponadto zamieszczano także informacje dotyczące spraw komunalnych, działań związanych z ochroną środowiska, a także działalnością organizacji pozarządowych na terenie miasta. Ważnym aspektem zapewnienia komunikacji z nowymi mieszkańcami miasta, było publikowanie ogłoszeń w języku ukraińskim skierowanych do uchodźców z Ukrainy, którzy uciekli przed działaniami wojennymi do Bytomia. Na stronie internetowej www.bytom.pl uruchomiliśmy specjalną zakładkę w języku ukraińskim, w której znalazły się ważne informacje dotyczące wieloaspektowej pomocy ofertowanej przez miasto uchodźcom.

Mieszkańcy mogli korzystać z nowego Biuletynu Informacji Publicznej, w którym w przejrzysty, uporządkowany i dostępny sposób prezentowane

Infografika 2: Aktywność miasta w mediach społecznościowych

W 2022 r. zwiększyło się zainteresowanie miejskimi aktualnościami w mediach społecznościowych.

Wzrosła liczba fanów fanpage'a Miasta Bytom na Facebooku – **z 32 tys. do 36 tys.** osób. W 2021 r. opublikowano **ponad 1300 postów**. Zasięg fanpage'a Miasta Bytom w 2021 roku wyniósł **2,1 mln użytkowników** i był o **11%** wyższy niż w roku 2021.

Na kanale Youtube.com przybyło **352 subskrybentów**, co dało łączną liczbę **1798 subskrypcji**. W 2021 roku opublikowano **178 materiałów wideo**. Wszystkie materiały na kanale Miasto Bytom w 2020 roku były **oglądane 143,9 tys. razy**.

Profil UM Bytom prowadzony w serwisie społecznościowym Twitter.com zyskał w 2022 roku **378 nowych obserwujących**. Łączna liczba obserwujących na koniec 2021 roku wyniosła **1954**. W 2021 roku na Twitterze **opublikowano 1360 tweetów**.

W 2021 r. na profilu bytom.pl w serwisie Instagram **opublikowano 1202 postów**, co przyciągnęło **ponad 5000 obserwujących**.

Na portalu fotograficznym Pinterest.com w 2021 roku zarejestrowano **49,9 tys. wyświetleń**, profil Bytomia zainteresował **23,8 tys. odbiorców**.

są informacje dotyczące funkcjonowania Urzędu Miejskiego w Bytomiu. Nowa wersja BIP spełnia standardy WCAG 2.0 i WCAG 2.1 oraz wymogi responsywności i standardy dostępności dla osób niepełnosprawnych. W 2022 roku w BIP opublikowano 4888 publikacji.

Wydział Komunikacji Medialnej i Promocji prowadził też stronę internetową, za pomocą której mieszkańcy mogą składać wnioski i głosować na projekty w ramach Bytomskiego Budżetu Obywatelskiego. Strona <https://bo.bytom.pl/> wyposażona jest w nowoczesne mechanizmy wspomagające zarządzanie treścią i publikowanie informacji o realizowanych projektach. Co najważniejsze, strona poświęcona Bytomskiemu Budżetowi Obywatelskiemu wyposażona jest w system głosowania online w budżecie obywatelskim z rozbiciem na grupy wiekowe głosujących oraz system weryfikacji głosów. Również wnioskodawcy mogą za pośrednictwem strony internetowej zgłaszać projekty, które następnie poddawane są pod głosowanie. Ponadto strona <https://bo.bytom.pl> wyposażona jest również w interaktywną mapę zrealizowanych na przestrzeni ostatnich lat projektów oraz stanowi kompendium wiedzy o projektach na każdym etapie realizacji. Witryna posiada także automatyczny licznik prezentujący czas do ważnego wydarzenia, którym samodzielnie administrują pracownicy wydziału, dbający również o stałe zachowanie dostępności treści dla osób z niepełnosprawnościami.

Wydział Komunikacji Medialnej i Promocji administrował również stroną bytomodnowa.pl, która zawiera wszystkie informacje związane z realizowanym w mieście procesem rewitalizacji. Na stronie bytomodnowa.pl w 2022 roku zostało opublikowanych 21 aktualności.

Wydział Komunikacji Medialnej i Promocji kontynuował realizację zadań związanych z organizacją spotkań prezydenta z mieszkańcami. Nie tylko zachęcał do udziału w wydarzeniach, ale i opracowywał w przystępnej, multimedialnej formie informacje z życia poszczególnych dzielnic. Spotkania te były okazją do dyskusji i przyjrzenia się problemom poszczególnych części Bytomia zgłaszanym przez mieszkańców podczas bezpośrednich spotkań oraz online (spotkania w formule Q&A). Spotkania z mieszkańcami odbyły się w następujących dzielnicach:

1. W formule Q&A.
 - 10 stycznia, Miechowice, SP 54, ul. Reptowska 86,
 - 24 stycznia, Szombierki, SP 45, ul. Zakątek 20,
 - 7 lutego, Stroszek, SP 23, ul. Wojciechowskiego 6,

- 28 lutego, os. Gen. Ziętka,
 - 28 marca, Łagiewniki,
 - 11 kwietnia, Bobrek;
2. Spotkania bezpośrednie:
 - 7 listopada, Śródmieście, ZSGH, ul. Żeromskiego 26,
 - 21 listopada, Rozbark, SP 42, ul. Chorzowska 28H,
 - 5 grudnia, Szombierki, ZST, ul. Frycza-Modrzewskiego 5.

Zapoczątkowane w październiku 2019 roku i kontynuowane przez ostatnie lata zarówno z formie stacjonarnej, jak i zdalnej formule (q&a) cykliczne spotkania władz miasta z mieszkańcami cieszą się dużym zainteresowaniem bytomian. Świadczą o tym liczby wyświetleń poszczególnych transmisji spotkań (każdorazowo śledziło spotkania od 10 do 30 tys. internautów). Spotkania z mieszkańcami pozwalają spojrzeć na problemy dzielnic z bliższej perspektywy, a bezpośrednio rozmowy, niejednokrotnie dotyczące trudnych kwestii, uzmysławiają mieszkańcom, jak działają mechanizmy zarządzania miastem i jakie są procedury przy rozwiązywaniu konkretnych kwestii.

Zainteresowani mogą osobiście podczas spotkań zadawać pytania albo dzielić się pomysłami na poprawę standardu życia w mieście. Najczęściej poruszonymi tematami w trakcie spotkań są remonty ulic i chodników, a także stan czystości w mieście. Mieszkańcy mogą dowiedzieć się też m.in. o zrealizowanych i planowanych inwestycjach w danej dzielnicy. Podczas spotkań prezydentowi towarzyszą zawsze przedstawiciele: Miejskiego Zarządu Dróg i Mostów, Bytomskiego Przedsiębiorstwa Komunalnego, Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej, Bytomskich Mieszkań, a także pracownicy wydziałów: Inżynierii Środowiska, Komunalnego, Realizacji Inwestycji i Remontów czy Zarządzania Kryzysowego.

Zdjęcie 31: Spotkanie prezydenta z mieszkańcami

Źródło: www.bytom.pl

Kolejnym ważnym zadaniem kontynuowanym przez Wydział Komunikacji Medialnej i Promocji był zapoczątkowany w 2019 roku projekt miejskiej telewizji internetowej pn. Bytomski Serwis Informacyjny. W 2022 roku za pośrednictwem materiałów wideo przekazywane były najważniejsze wydarzenia z życia Bytomia. Kamera była wszędzie tam, gdzie działo się coś ciekawego i ważnego. Prezentowano nie tylko wydarzenia kulturalne, sportowe czy edukacyjne, ale też ważne tematy związane z ekologią, bytomską gospodarką i życiem społecznym. Nie brakło relacji z bieżących wydarzeń, zapowiedzi imprez kulturalnych, wywiadów i sond ulicznych przeprowadzanych wśród mieszkańców. Najważniejsze wydarzenia w mieście można było śledzić na miejskim kanale w serwisie YouTube.com. Na rzetelnie przygotowany serwis informacyjny w 2022 roku składały się trzy aktualności oraz jedno podsumowanie miesiąca (łącznie 3 materiały wideo w tygodniu). Każdego miesiąca na kanale YT w ramach funkcjonowania Bytomskiego Serwisu Informacyjnego publikowano 12 informacji. Łącznie w ciągu roku to 156 materiałów informacyjnych.

W 2022 roku Miasto Bytom realizowało także wydawanie miesięcznika o tematyce kulturalno-społecznej „Rynek 7” – ukazało się 11 numerów tego pisma. Na jego łamach publikowane były wywiady z bytomianami, którzy mają ciekawe pasje, zawody, osiągnięcia w swoich dziedzinach, a także wywiady na temat zielonych terenów w mieście i działaniach proekologicznych. W miesięczniku ukazały się ponadto teksty o historii Bytomia, działalności organizacji pozarządowych, wyjątkowych miejscach na mapie miasta i ciekawych inicjatywach mieszkańców. Można w nim także było znaleźć ofertę bytomskich placówek kulturalnych. Pismo w nakładzie 3000 egzemplarzy było dystrybuowane do wielu miejsc w różnych dzielnicach miasta.

Czasopismo było dostępne również w formie elektronicznej. Warto dodać, że w miesięczniku „Rynek

Zdjęcie 32: okładka informatora „Rynek 7”

Źródło: www.bytom.pl

7” publikowane były fotokody odsyłające do podcastów zamieszczanych w cyklu „Bytom rozmaity” w serwisach YouTube.com, Spotify, PodcastApple.com, ListenNotes.com, Podcasts.Google.com.

W sumie powstało 18 podcastów, których rozmówcami byli m.in. Anna Piotrowska – choreografka tańca, Gabriela Anna Kańtor – pisarka, Mikołaj Wilga – youtuber, Karolina Chłobuszewska – zawodniczka MMA, Bartłomiej Brede – poeta, Adam Matys – mistrz świata w Tetrisie Klasycznym, Patryk Strojewski – aktor, twórca Sztukoffni, Piotr Reiman – pływak lodowy, Paweł Niemczuk – współtwórca Stowarzyszenia Górnośląskich Kolei Wąskotorowych. W serwisie YouTube były wyświetlane 2,5 tys. razy.

W zakresie promocji atrakcji turystycznych powstał przewodnik „Bytom nieoczywisty 2” z propozycjami czterech tras spacerowych: „Bytomskie kamienice – architektoniczne wehikuły czasu” Teresy Ebis, „Grossfeld. Szlakiem architektury międzywojnia” Dariusza Pietruchy, „Żabie Doły. Ostoja lęgowa na pograniczu miast” Arkadiusza Makowskiego oraz „Od drewnianej chaty po sanatorium parkowe. Jak zmieniała się zabudowa Bytomia na przełomie XIX i XX w.” Jacka Manieckiego. Publikacja przybliży walory bytomskiej architektury, historii i przyrody, a także inne powiązane kontekstowo atrakcje turystyczne w regionie. Do każdego rozdziału przewodnika dołączono fotokody odsyłające do mapy z trasą spaceru wyznaczoną w serwisie GoogleMaps oraz do pliku dźwiękowego opublikowanego w serwisach YouTube i Spotify, pełniącego rolę audioprzewodnika. W okresie wakacyjnym odbyły się także cztery spacer w grupach prowadzone przez autorów przewodnika. Wzięło w nich udział około 150 osób. Publikacja powstała w nakładzie 1000 egzemplarzy.

Ważnym zadaniem Wydziału Komunikacji Medialnej i Promocji była w 2022 roku promocja działań związanych z historią Bytomia. Na stronie www.bytom.pl oraz w miesięczniku „Rynek 7” pojawiały się artykuły historyczne dotyczące między innymi: rocznic związanych z powołaniem Polskiego Komisariatu Plebiscytowego, Wojciecha Korfatego na Polskiego Komisarza Plebiscytowego, powstań śląskich, Tragedii Miechowskiej i Tragedii Górnośląskiej, ochrony zabytkowego szybu „Krystyna”, Elektrociepłowni Szombierki, a także ukazywały się ciekawostki związane z bytomską historią i architekturą, a dotyczące: historii Piastów bytomskich i wybitnych bytomian, wydobywania rud srebrna, cynku i ołowiu oraz węgla kamiennego na terenie Miasta Bytomia, bytomskich zakładów przemysłowych.

wych oraz zabytkowych obiektów, które dziś pełnią funkcje kulturalne, sportowe, edukacyjne lub związane z biznesem. Jak co roku promowane były również wydarzenia organizowane przez Stowarzyszenie Na Rzecz Zabytków Fortyfikacji „Pro Fortalicium” oraz ProFort Centrum, jakie odbywały się przy schronie w Bytomiu-Miechowicach przy ul. Kasztanowej. Wielokrotnie pojawiały się zapowiedzi imprez, wydarzeń i wystaw związanych z miechowskim schronem. Ponadto pojawiały się informacje związane z przygotowaniem do kolejnego Widowiska Historycznego „Walki o Miechowice”.

Promocję lokalnych atrakcji turystycznych Miasto Bytom realizowało także we współpracy z Górnośląskim Związkiem Metropolitalnym podczas pierwszego święta Metropolii pn. „Kierunek GZM. Poznajmy się 2 lipca” organizowanego z udziałem 36 gmin. W Bytomiu turyści mogli wziąć udział w trzech spacerach. „Szpacyr z Grzegorzem Kulikiem. O Bytomiu po śląsku” poprowadził znawca śląskiej Godki i autor książek po śląsku; spacerowi „Zielony Bytom. Kolejną wąskotorową za miasto” przewodzili przyrodnicy z Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach, zaś atrakcje na trasie spaceru „Stylowy Bytom. Odkrywamy miasto na nowo” zaprezentował historyk i autor publikacji o mieście Tomasz Śmiałek. Uzupełnieniem spaceru były warsztaty z artystką i edukatorką sztuk plastycznych Elżą Flaszewską. Łącznie w spacerach wzięło udział około 90 osób.

W 2022 Miasto Bytom przygotowało także nową propozycję zwiedzania Śródmieścia – Szlakiem Karin Stanek, przypominającym życie i twórczość Królowej Bigbitu. Na trasie znalazło się osiem punktów, m.in. związanych z dzieciństwem i edukacją artystki czy lokalizacją upamiętniającą ją rzeźby plenerowej. Mapka z opisem punktów na trasie została opublikowana w formie papierowej w nakładzie 2000 sztuk i była bezpłatnie dystrybuowana w Biurze Promocji Bytomia przy Rynku 7 oraz w formie elektronicznej.

W ramach kampanii promocyjnej związanej z rewitalizacją miasta, w 2022 roku Wydział Komunikacji Medialnej i Promocji wydał dwa numery Biuletynu Informacyjnego bytom.pl, każdorazowo po 75 tys. egzemplarzy. W Biuletynie Informacyjnym bytom.pl znalazły się najważniejsze informacje o zrealizowanych inwestycjach w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji, ale również zapowiedzi planowanych inwestycji związanych z rewitalizacją Śródmieścia, Rozbarku oraz Kolonii Zgorzelec i Bobrka. Dzięki szerokiej dystrybucji Biuletynu Informacyjnego bytom.pl, który był kolportowany bezpośrednio do skrzynek pocztowych mieszkańców miasta oraz dostępny był w budynkach użyteczności publicznej należących do gminy Bytom, informacja o realizowanych ze środków unijnych projektach dotarła do większości mieszkańców naszego miasta.

Biuro Promocji Miasta podobnie jak w latach ubiegłych w ramach działań promocyjnych wspierało instytucje, podmioty prawne oraz osoby fizyczne, przekazując materiały promocyjne na potrzeby organizowanych imprez i wydarzeń związanych z miastem. W 2022 roku wsparto materiałami promocyjnymi 86 podmiotów, przekazując między innymi: książki, kubki, magnesy, widokówki, koszulki, kalendarze, długopisy oraz inne gadżety miejskie promujące Miasto Bytom.

Jedną z form promocji najważniejszych wydarzeń w mieście były także organizowane kampanie billboardowe na 10 miejskich nośnikach zlokalizowanych przy głównych drogach w mieście. W 2022 roku przeprowadzono łącznie 17 kampanii billboardowych promujących między innymi takie wydarzenia jak: widowisko historyczne walki o Miechowice 1945, galę boksu zawodowego w Hali na Skarpie w Bytomiu, mistrzostwa Polski w tenisie ziemnym, Festiwal Organizacji Pozarządowych, Mistrzostw Świata w hokeju na lodzie U20 oraz festiwale, koncerty i wystawy.

2.6 WSPÓŁPRACA Z ZAGRANICĄ

2.6.1 Miasta partnerskie

W 2022 roku w ramach umów partnerskich miasto Bytom kontynuowało współpracę międzynarodową z następującymi miastami:

Recklinghausen (Niemcy)

Umowę partnerską miasta podpisały 15 grudnia 2000 r. w Bytomiu, a następnie 13 marca 2001 r. w Recklinghausen. W marcu odbyła się wizyta burmistrza Recklinghausen Christopha Teschego. Podczas spotkania z prezydentem Ma-

riuszem Wołoszem, burmistrz

przekazał czek na wsparcie działań związanych z utrzymaniem gości z Ukrainy w naszym mieście.

W czerwcu delegacja z Recklinghausen wzięła udział w uroczystych obchodach Dni Bytomia.

W listopadzie bytomska młodzież (w tym przedstawiciele Młodzieżowej Rady Miejskiej) wzięła udział w projekcie pn.: „Poznajemy systemy parlamentarne”, w ramach którego spotkała się z młodzieżą z Recklinghausen.

Vsetín (Czechy)

Umowę partnerską miasta podpisały 11 listopada 2003 r. w Bytomiu. W czerwcu zaplanowano wizytę delegacji z Vsetína z okazji obchodów Dni Bytomia. Wizyta została odwołana z uwagi na analogiczną uroczy-

stość we Vsetinie.

Drohobycz (Ukraina)

Umowę partnerską miasta podpisały 5 grudnia 2011 r. W ciągu całego roku Prezydent Miasta Bytomia Mariusz Wołosz był w stałym kontakcie telefonicznym i mailowym z merem Drohobycza zapewniając go o gotowości Bytomia w niesieniu pomocy mieszkańcom Droho-

bycza. W czerwcu 2022 r. miała miejsce wizyta delegacji z Drohobycza z merem Tarasem Kuczmą na czele, który dziękował bytomianom za ogromną pomoc, jaką okazują mieszkańcy naszego miasta uchodźcom z Ukrainy oraz miastu Drohobycz. W sierpniu Pre-

zydent Mariusz Wołosz złożył wizytę w Drohobyczu z okazji Dnia Niepodległości.

Jak co roku Miasto Bytom wzięło udział w akcji „Podaruj Znicz na kresy. Znicze zapłonęły na opuszczonych grobach Polaków, którzy zostali pochowani w dziesiątkach nekropolii w Boryslawiu, Chmielnickim, Drohobyczu, Lwowie, Rudkach, Samborze, a także w Stryju i w miejscach narodowej pamięci w obwodzie lwowskim.

Samorząd Bytomia wraz z Fundacją Petralaną w ekspresowym tempie zorganizował zbiórkę pieniędzy, dzięki której zakupiony został ambulans, który został przekazany merowi Drohobycza.

Ormož (Słowenia)

Umowę partnerską miasta podpisały 9 września 2017 r. w Bytomiu. W 2022 r. poza korespondencją kurtuazyjną, nie prowadzono wspólnych działań.

Żytomierz (Ukraina)

Umowę partnerską miasta podpisały podczas I Międzynarodowego Festiwalu NGO w Bytomiu w dniu 9 września 2016 r. W czerwcu 2022 r. delegacja z tego miasta odwiedziła Bytom z okazji Dni Bytomia.

Mer Żytomierza Serhij Suchom-

łyn zwrócił się z prośbą do Miasta Bytomia o pomoc w zakupie ładowarek solarnych. Dzięki zaangażowaniu bytomian oraz Fundacji Petralana, do Żytomierza trafiły urządzenia, które umożliwiają ładowanie różnego rodzaju sprzętów niezbędnych dla żołnierzy walczących na froncie. Delegacja z Żytomierza wzięła udział w obchodach Dni Bytomia.

Butte Silver Bow (Montana, USA)

Umowę partnerską miasta podpisały 22 maja 2001 r. w Bytomiu. W 2022 r. poza korespondencją kurtuazyjną, nie prowadzono wspólnych działań.

2.6.2 Miasta partnerskie, z którymi zakończono współpracę

Dmitrov (Rosja) Umowę partnerską miasta podpisały 5 kwietnia 2005 r. w Dmitrovie i 11 lipca 2005 r. w Bytomiu. W geście solidarności z naszymi miastami partnerskimi na Ukrainie - Żytomierzem i Drohobyczem, w oparciu o uchwałę Rady Miejskiej z dnia 24.02.2022 r. w sprawie

zakończenia współpracy pomiędzy Miastem Bytom a Miastem Dmitrov w Federacji Rosyjskiej, z dniem 24.02.2022 r. wypowiedziano Umowę o partnerstwie między Bytomiem a Dmitrovem zawartą dnia 11 lipca 2005 r.

2.6.3 Pozostała współpraca

Poza współpracą z miastami partnerskimi wspólne działania realizowane z partnerami zagranicznymi w 2022 r. obejmowały następujące przedsięwzięcia:

- Uroczyste obchody roku Brunona Schultza, w ramach których nadano imię skwerowi u zbiegu ulic Korfanteo i Rycerskiej. Na Skwerze Spotkania - bo taką nazwę nadano tej przestrzeni, odsłonięto nowy mural.

Ponadto, wmurowano w bytomskim chodniku kostki z ulicy Krokodyli w Drohobyczu, zaprezentowano także Ławeczkę Marzeń Błękitnookiego, która z Bytomia trafiła do Drohobycza.

- Występ w BCK Zespołu tanecznego „Sonechko” Żytomierskiej Miejskiej Szkoły Sztuki Choreograficznej i Regionalnego Centrum Choreografii. Zespół składał się z 40 tancerzy i artystów w wieku 14-25 lat.

- Organizacja jednego z największych w Polsce turniejów bokserskich - Międzynarodowy Memoriał im. Leszka Błazińskiego. Prawie 60 młodych bokserów z Polski i zagranicy rywalizowało o prestiż i zwycięstwo w turnieju.

- Wizyta delegacji ukraińsko-mołdawskiej w Bytomiu w ramach projektu realizowanego przez Instytut Rozwoju Miast i Regionów. W trakcie wizyty uczestnicy zwiedzili obiekty, które przeszły rewitalizację takie jak: Bytomski Teatr Tańca i Ruchu ROZBARK, Klub Sportowy Skarpa Bytom.

- Wizyta delegacji z Kosowa w ramach projektu pn.: „Doświadczenia gmin górniczych w procesie transformacji” organizowanego przez Stowarzyszenie Gmin Górniczych w Polsce. Delegacja spotkała się z Zastępcą Prezydenta Miasta Michałem Biedą.

2.7 AKTYWNOŚĆ PRAWODAWCZA ORGANÓW GMINY

W 2022 r. Prezydent Bytomia wydał 599 zarządzeń, spośród których 4 zarządzenia podlegały publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

W roku 2022 Rada Miejska w Bytomiu podjęła 216 uchwał, z czego 45 uchwał miało charakter prawa miejscowego.

Uchwały podejmowano na 20 sesjach Rady (24 stycznia, 24 i 28 lutego, 9, 28 i 30 marca, 19 i 25 kwietnia, 30 maja, 20 czerwca, 25 lipca, 1 i 29 sierpnia, 19 i 26 września, 18, 24 i 28 października, 28 listopada oraz 19 grudnia). Poza sesjami wynikającymi z rocznego harmonogramu Rada obradowała na 7 se-

sjach zwołanych w trybie art. 10 ust. 3 Statutu Miasta Bytomia oraz 1 sesji uroczystej z okazji nadania tytułu Honorowego Obywatela Miasta Bytomia Panu Henrykowi Konwińskiemu. W trybie zdalnym, z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość odbyło się 11 sesji Rady Miejskiej w Bytomiu. Na LX sesji Rady Miejskiej w Bytomiu odwołano Przewodniczącego Rady Miejskiej Pana Mariusza Janasa, a na jego miejsce wybrano Pana Michała Staniszewskiego. Rada wybrała także nowego Wiceprzewodniczącego Rady, którym został Pan Marek Wilk.

2.8 POMOC UKRAINIE

Inwazja Rosji na Ukrainę 24 lutego 2022 r. wpłynęła bezpośrednio na niemal wszystkie sfery życia społecznego. W geście solidarności z miastami partnerskimi na Ukrainie – Żytomierzem i Drohobyczem Rada Miejska podjęła uchwałę nr LV/730/22 z dnia 24 lutego 2022 r. w sprawie zakończenia współpracy pomiędzy Miastem Bytom a Miastem Dmitrov w Federacji Rosyjskiej.

ORGANIZACJA BIEŻĄCEJ POMOCY

Wszelkie działania podejmowane były na spotkaniach sztabu kryzysowego, który w pierwszym najtrudniejszym okresie odbywał się codziennie, później w miarę stabilizacji sytuacji w dłuższych odstępach czasowych. W spotkaniach uczestniczyli przedstawiciele zarządu miasta oraz członkowie wspomnianego wyżej zespołu. Koordynatorem działań związanych z pomocą uchodźcom został Naczelnik Wydziału Strategii, Funduszy Europejskich i Obsługi Inwestora Stanisław Korman. W tych samych terminach odbywały się spotkania z koordynatorami miejsc doraźnego zakwaterowania. W pierwszych dniach konfliktu najważniejszą kwestią było zapewnienie miejsc noclegowych oraz wyżywienia dla przybywających do miasta uchodźców. W związku z powyższym Rada Miejska podjęła uchwałę nr LVII/764/22 określającą zakres pomocy obywatelom Ukrainy. Na mocy zarządzenia prezydenta zostało również utworzonych kilkadziesiąt miejsc doraźnego zakwaterowania. Pomoc uchodźcom obejmowała zakwaterowanie bezpośrednio po przyjeździe, zaopatrzenie ich w rzeczy pierwszej potrzeby: jedzenie, środki czystości, ubrania itp., czy organizację pomocy psychologicznej.

Na potrzeby zakwaterowania uchodźców przygotowano miejsca noclegowe w 21 punktach na terenie miasta, w których znalazło schronienie 1002 uchodźców. Pierwsi uchodźcy dotarli do Bytomia 26 lutego 2022 r. W organizację pomocy od samego początku włączyło się Centrum Organizacji Pozarządowych – Lokal w Bytomiu, które koordynowało zbórkę darów. To tam skupili się wolontariusze, którzy pomagali w przyjmowaniu i wydawaniu darów oraz organizacji innej pomocy (m.in. zbieranie informacji o oferowanych przez mieszkańców formach pomocy).

Gmina Bytom w 2022 r. cały czas wspierała swoje miasta partnerskie Drohobycz i Żytomierz wysła-

jąc wspólnie z organizacjami pozarządowymi i Fundacją „Petalana” pomoc humanitarną w postaci odzieży, żywności, leków i materiałów opatrunkowych.

Fundacja „Petalana” od początku konfliktu aktywnie włączyła się w organizowanie pomocy dla miast partnerskich Bytomia. Dzięki darowiznom mieszkańców Bytomia zakupiła

i przekazała do Drohobycza specjalistyczny ambulanś z wyposażeniem, zakupiła ładowarki solarne dla ukraińskich żołnierzy z Żytomierza, sprzęt AGD i przekazała materiały potrzebne do budowy lokali mieszkalnych w Drohobyczu.

W pomoc miastom partnerskim włączyło się również miasto Recklinghausen przekazując darowiznę w kwocie 20 tys. euro na wsparcie działań związanych z utrzymaniem uchodźców z Ukrainy w naszym mieście oraz darowiznę w wysokości 19 875 tys. euro na konto Fundacji „Petalana” na zakup generatorów prądu.

W ramach usprawnienia procesu udzielania pomocy uchodźcom, Wydziałowi Strategii, Funduszy Europejskich i Obsługi Inwestora powierzono organizację i prowadzenie począwszy od 1 marca punktu rejestracji i pomocy uchodźcom. W czasie największego napływu ludności uchodźczej do miasta punkt był czynny od 7.30 do 21.00 oraz w dniach wolnych od pracy, a dziennie obsługiwano setki obywateli Ukrainy. W punkcie pomocy udzielali pracownicy urzędu oraz wolontariusze. W celu ułatwienia lepszej komunikacji z uchodźcami zostały zatrudnione osoby posługujące się językiem ukraińskim, uruchomiono również osobną linię telefoniczną (w ramach prowadzonego punktu rejestracji i pomocy) obsługiwaną w języku ukraińskim. Poza rejestracją uchodźcy kierowani byli do instytucji udzielających im wsparcia finansowego, punktów wydawania żywności, środków higieny i odzieży, otrzymywali również niezbędne informacje pomocne w odnalezieniu się w nowym miejscu pobytu. W 2022 r. zarejestrowano 3 289 uchodźców, z innej pomocy skorzystało szacunkowo ok. 10 tys. osób. Pracownicy posługujący się językiem ukraińskim często udzielali wsparcia uchodźcom poza urzędem występując w roli tłumacza w czasie wizyt w poradniach zdrowia, szpitalach i innych instytucjach. Z ich pomocy korzystała również min. Komenda Miejska Policji, Ośrodek Interwencji Kryzysowej.

W dniu 30 marca 2022 r. przyjęto zarządzenie nr 122/22 Prezydenta Bytomia w sprawie powołania Zespołu ds. koordynowania działań realizowanych przez komórki organizacyjne Urzędu Miejskiego w Bytomiu i miejskie jednostki organizacyjne na rzecz pomocy uchodźcom z Ukrainy. W skład zespołu weszli przedstawiciele wydziałów i biur urzędu miejskiego, a także jednostek miejskich, a do koordynowania jego działań został wyznaczony Naczelnik Wydziału Strategii, Funduszy Europejskich i Obsługi Inwestora Stanisław Korman.

Wydział Zarządzania Kryzysowego

W 2022 r., w związku z wojną w Ukrainie Wydział Zarządzania Kryzysowego koordynował liczne działania i współ-pracował z innymi komórkami urzędu, jednostkami organizacyjnymi oraz służbami, w zakresie pobytu obywateli Ukrainy w Bytomiu.

- uczestnictwo w wyborze i przeglądzie obiektów przeznaczonych dla uchodźców,
- pozyskanie sprzętu kwaterunkowego do placówek,
- koordynowanie umieszczania uchodźców w obiektach miejskich oraz stowarzyszeń na terenie miasta,
- ścisła współpraca z Urzędem Wojewódzkim odnośnie przekazywania informacji o uchodźcach przebywających na terenie miasta,
- przekazywanie do Urzędu Wojewódzkiego informacji finansowych związanych z Funduszem Pomocy,
- rozliczanie i kontrola czasu pobytu uchodźców w obiektach,
- nadzór nad przyjmowaniem i wydawaniem darów dla uchodźców zmagazynowanych w strażnicy PSP

Wydział Spraw Obywatelskich

Zorganizowano i wyposażono dodatkowo 6 stanowisk do nadawania numerów pesel i statusów UKR, obsługiwanych w początkowym okresie także w godzinach popołudniowych i w soboty. Dzięki temu ok. 3828 uchodźców uzyskało stosowny dokument.

Wydział Administracyjny

Zaangażowany był we wszystkie działania od pierwszych dni wojny począwszy od zorganizowania miejsc zakwaterowania, poprzez zapewnienie wyżywienia, rzeczy pierwszej potrzeby. Na bieżąco prowadzone były prace przy przyjmowaniu darów przywożonych samochodami TiR z zagranicy. Rozprowadzane były dary pozyskane od mieszkańców Bytomia, po wcześniejszym dokonaniu analizy potrzeb uchodźców. Jednocześnie na bieżąco pozyskiwane były posiłki od prywatnych restauratorów i rozwożone do miejsc pobytu uchodźców. Stale współpracowano z Lokalem w Bytomiu. Pokłosiem tych działań było stworzenie darmowego punktu

wydawania odzieży, jak również darmowego punktu wydawania żywności i środków chemicznych. Pomocni w tej kwestii okazali się pracownicy BOE, Żłobka Miejskiego nr 1 w Bytomiu, jak i OSP. Wydział koordynował realizację umowy z GZM. Zorganizował bony żywnościowe i na bieżąco koordynował ich wydawanie oraz rozliczanie. Na bieżąco kupowano i organizowano przewóz darów do miast partnerskich na Ukrainę. Nadzorowano remont budynku przy ulicy Rostka, zakupiono i wyposażono w sprzęty (meble, sprzęt AGD etc). Zorganizowano przeprowadzkę uchodźców z dotychczasowego miejsca zakwaterowania.

Wydział Organizacyjny

W ramach nieodpłatnej pomocy prawnej zorganizowano cykl szkoleń dla uchodźców z Ukrainy. Tematyka szkoleń obejmowała pojęcia z zakresu prawa pracy, prawa rodzinnego i opiekuńczego, najmu lokali, aspektów opiekuńczo-wychowawczych, ruchu drogowego w Polsce. Można było również uzyskać informacje dotyczące m.in. zakładania działalności gospodarczej przez uchodźców z Ukrainy, warunkach uzyskania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

Wydział Finansowy

W 2022 roku na realizację zadań wynikających z ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 103, z późn. zm.) otrzymano środki z budżetu państwa w kwocie 244 440 zł, Funduszu Pomocy w kwocie 17 790 975 zł oraz Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii w kwocie 560 596 zł. Na realizację zadań z zakresu pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa wydatkowano środki w łącznej kwocie 19 510 287 zł, w szczególności na dofinansowanie kosztów:

- pobytu uchodźców w miejscach doraźnego zakwaterowania,
- dodatkowych zadań oświatowych związanych z kształceniem, wychowaniem i opieką nad dziećmi i uczniami,
- wypłaty świadczenia pieniężnego z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy w wysokości 40 zł od osoby na dzień, jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł od osoby na dzień, świadczeń rodzinnych i rodzicielskich, stypendiów i zasiłków szkolnych oraz zasiłku okresowego,
- nadania numerów PESEL i wykonania zdjęć osobom ubiegającym się o nadanie numeru PESEL,
- zapewnienia posiłku dla dzieci i młodzieży oraz pomocy psychologicznej,

- dostępu do usług publicznych, w tym kulturalnych, sportowych, rekreacyjnych i turystycznych realizowanych na rzecz obywateli Ukrainy,

- wydawania orzeczeń, legitymacji oraz kart parkingowych obywatelom Ukrainy wskazanym przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

Zostało założone specjalne konto bankowe pn. „Darowizny na zabezpieczenie pobytu uchodźców z Ukrainy”, na który do końca 2022 roku wpłynęły środki w wysokości 506 057 zł.

EDUKACJA I KULTURA

Wydział kultury

Miejskie instytucje kultury ramię w ramię z organizacjami pozarządowymi i osobami fizycznymi świadczyły pomoc w zakwaterowaniu osób i ich adaptacji. Realizowano działania dotyczące wsparcia w dostępie uchodźców do usług publicznych, w tym kulturalnych i sportowych w ramach dotacji celowej GZM przez miejskie jednostki organizacyjne. Wydarzenia kulturalne realizowane były w Bytomskim Centrum Kultury, Bytomskim Teatrze Tańca i Ruchu Rozbark i Pałacu w Miechowicach. Ideą tych wydarzeń była integracja mieszkańców Bytomia i gości z Ukrainy. Zajęcia przybierały różne formy min. warsztatów scenicznych – technicznych, warsztatów tanecznych, produkcji spektaklu teatralnego, kina plenerowego, koncertów dla dzieci i dorosłych czy też cyklu spotkań integrujących dla grup wielokulturowych w Pałacu w Miechowicach. W ramach wydarzeń sportowych organizowano integracyjne zajęcia na obiektach sportowych. Wśród uchodźców rozdysponowano bilety wstępu na kąpieliska, lodowisko. Chętni uczestniczyli również w zorganizowanych zajęciach na Hali na Skarpie, kompleksie sportowym „Moje boisko” Orlik 2012. Znakiem wyróżniającym w 2022 r. była organizacja w Bytomiu przez różne podmioty wielu wydarzeń kulturalnych i sportowych będących formą okazania solidarności z zaatakowaną Ukrainą, a także organizacja przez bytomskie instytucje kultury zajęć kulturalnych w języku ukraińskim.

BCK czynnie włączył się w pomoc udzielaną uchodźcom. Zorganizowano dwa koncerty, z których wpływ został przeznaczony na pomoc uchodźcom z Ukrainy. Na BECEKowej scenie w koncercie dla Ukrainy, swój autorskim program „Od nocy do nocy” zaprezentowała Joanna Aleksandrowicz. Podczas koncertu ze specjalną dedykacją dla Sióstr i Braci Ukraińskich wystąpiła Tetiana Kowalska, która od 3 lat mieszka w Polsce, a od 14 lat śpiewa, na Ukrainie występowała w domach kultury, swoim śpiewem umilała czas rodakom podczas obchodów świąt

narodowych oraz koncertów okolicznościowych. W BCKu na zaproszenie władz miasta, gościł także Żytomierski Akademicki Zespół Tańca „Słońce”, który wyruszył w trasę charytatywną po Europie z wolontariuszem misji wspierania Sił Zbrojnych Ukrainy. W 2022 r. szczególnego wymiaru nabrały miejskie obchody Roku Brunona Schulza, które oprócz waleorów popularyzacji dorobku tego wielkiego artysty były też okazją do zaprezentowania braterskiej solidarności z miastem partnerskim Drohobycz i walczącą Ukrainą

Dla przebywających w Bytomiu Ukraińców zorganizowano lekcje języka polskiego (16 zajęć), a także zapewniono miłe spędzanie wolnego czasu: weekendowe seanse filmów rodzinnych w języku ukraińskim (15 seansów) oraz warsztaty malarskie dla rodzin „Akwarelowe niedziele” (5 warsztatów).

Ponadto podjęto współpracę ze Stowarzyszeniem Liga Kobiet Nieobojętnych, przy organizacji zbiórki publicznej na rzecz uchodźców wojennych z Ukrainy, podczas odbywających się wydarzeń artystyczno-kulturalnych w siedzibie BCK (w terminie: 11.03-30.04.).

Również Młodzieżowe Domy Kultury aktywnie włączyły się w pomoc na rzecz obywateli Ukrainy, organizując koncerty wychowanków połączone ze zbiórką charytatywną na rzecz naszych sąsiadów z Ukrainy, a także organizując kiermasze, których fundusze zasilili zbiórkę na rzecz uchodźców.

Wydział Edukacji

W związku z konfliktem zbrojnym na Ukrainie po 24 lutego 2022 r. do bytomskich przedszkoli i szkół zostali przyjęci uczniowie – uchodźcy z Ukrainy.

W roku szkolnym 2021/2022 uruchomiono 21 oddziałów przygotowawczych w poniższych szkołach:

- Szkole Podstawowej nr 5 im. Poli Maciejowskiej przy al. Legionów 6; (2 oddziały klasy IV-VI i VII-VIII);
- Szkole Podstawowej nr 21 im. Józefa Lompy w Bytomiu (1 oddział kl. IV-VI),
- Szkole Podstawowej nr 28 im. Królowej Jadwigi w Bytomiu (3 oddziały kl. I-III, IV-VI, VII-VIII),
- Szkole Podstawowej nr 33 w Bytomiu (3 oddziały kl. I-III, IV-VI, VII-VIII),
- Szkole Podstawowej nr 36 przy ul. Siemiradzkiego 9 (1 oddział klasy I-III);
- Szkole Podstawowej nr 37 w Bytomiu (2 oddziały kl. IV-VI, VII-VIII),
- Szkoła Podstawowej nr 38 im. Jana III Sobieskiego w Bytomiu (1 oddział kl. I-III),
- Szkole Podstawowej nr 42 im. Ziemi Bytomskiej przy ul. Chorzowskiej 28h. (3 oddziały I-III, IV-VI, VII-VIII);
- Szkoła Podstawowa nr 45 w Bytomiu (3 oddziały kl. I-III, IV-VI, VII-VIII).

- Państwowej Szkole Budownictwa - Zespole Szkół przy ul. Powstańców Śląskich 10. (2 oddziały kl. I-II, kl. III-IV).

Liczba dzieci ukraińskich w bytomskich placówkach oświatowych była bardzo zmienna.

Od 1 września 2022 r. dzieci i młodzież ukraińska rozpoczęły naukę w oddziałach ogólnodostępnych, wyjątkiem jest jeden oddział przygotowawczy dla uczniów kl.I-III do którego uczęszcza 25 uczniów, który nadal funkcjonuje w Szkole Podstawowej nr 42 im. Ziemi Bytomskiej w Bytomiu.

Liczba dzieci ukraińskich w bytomskich placówkach oświatowych w roku szkolnym 2022/2023 przedstawiała się następująco:

Liczba dzieci ukraińskich w przedszkolach – 144;

Liczba dzieci ukraińskich w szkołach podstawowych – 339;

Liczba dzieci ukraińskich w szkołach ponadpodstawowych – 71.

Ze względu na toczący się konflikt zbrojny na terenie Ukrainy, w Bytomiu przy

ul. Wrocławskiej 120 utworzono oddział Kijowskiego Uniwersytetu Medycznego dla studentów z całego świata, ok. 200 studentów. Studenci uczą się na kierunkach: medycyna, stomatologia i farmacja. Kolejnym projektem Kijowskiego Uniwersytetu Medycznego było utworzenie domu studenta w budynku dawnej Szkoły Podstawowej nr 21 przy ul. Raclawickiej 17 w Karbiu. Wydzierżawiono budynek, a następnie zaadaptowano na potrzeby studentów. Łącznie może tam zamieszkać ponad 160 studentów. Oprócz tego zorganizowano bazę dydaktyczną z miejscami do samodzielnej nauki.

POMOC SPOŁECZNA

Wydział Polityki Społecznej

Działania w zakresie pomocy uchodźcom z Ukrainy:

- Dom Pomocy Społecznej „Wędrowiec” przygotował w pełni wyposażonych 30 miejsc doraźnego zakwaterowania dla ludności uchodźczej. Oprócz pomieszczeń pełniących rolę pokoi, przygotowano również podręczną kuchnię, która została wyposażona w niezbędne urządzenia gospodarstwa domowego w tym w sprzęt AGD (własny jednostki oraz otrzymany z darów). Poza pomocą materialną personel Domu wykazał się ogromnym zaangażowaniem, pomagając obywatelom Ukrainy w wypełnianiu dokumentów, szukaniu zatrudnienia, mieszkania czy przy załatwianiu spraw związanych z przyjęciem dzieci do szkoły oraz organizowaniu wizyt lekarskich.

W celu integracji mieszkanki Domu z przebywającymi na terenie jednostki obywatelami Ukrainy organizowano wspólne imprezy oraz wyjazdy. Święta obchodzono w tradycyjny sposób i terminie przewi-

dzanym dla obu wyznań: katolickiego i prawosławnego. Dzięki temu wszyscy mieszkańcy DPSu oraz pracownicy mogli poznać wzajemnie swoje zwyczaje. Z uwagi na możliwość zatrudniania obywateli Ukrainy w ramach robót publicznych w Domu zatrudnienie znalazły 2 osoby na stanowisku pokojowa, na czas określony od 01.06.2022 r. do 31.10.2022 r. - W okresie od 6 marca do 6 kwietnia 2022 na terenie Domu Pomocy Społecznej „Kombatant” schronienie znalazło 9 osób, uchodźców z Ukrainy. Wydzielone zostały trzy pomieszczenia mieszkalne wyposażone w łóżka, szafki, stoliki, krzesła, z pełnym węzłem sanitarnym. Podczas pobytu w Domu uchodźcy zostali zapoznani z topografią jednostki, dzielnicy i centrum miasta, przedstawiono zasady działania komunikacji miejskiej. Osobom przebywającym w jednostce zapewniono wyżywienie, a w pierwszej fazie pobytu zakupiono im podstawowe środki czystości. Podjęto również współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy i zatrudniono jedną osobę o statusie uchodźcy w ramach robót publicznych.

- Dom Pomocy Społecznej dla Dorosłych zorganizował zbiórkę rzeczy i żywności dla obywateli Ukrainy. W zbiórkę zaangażowani byli zarówno pracownicy jak i mieszkańcy Domu. Na portierni Domu stworzono punkt odbioru rzeczy dostarczanych przez ludzi z miasta. Pracownicy wraz z mieszkańcami segregowali dary, następnie dowozili je do tzw. Centrum Wolontariatu (lokal w Bytomiu).

- Bytomskie Centrum Wsparcia w okresie od 23.05.2022 do 06.11.2022 zatrudniło w ramach robót publicznych sześcioro obywateli Ukrainy. Przy współpracy z firmą ELPAX zorganizowano dla tych osób kurs „Nauki fachowej języka polskiego w elementami medycznymi”.

- Na przełomie marca i kwietnia 2022 r. Centrum Integracji Społecznej w Bytomiu we współpracy z Urzędem Miejskim w Bytomiu przygotowało i dostarczyło 2352 ciepłe posiłki dla uchodźców z Ukrainy. Ponadto uczestnicy zajęć z pracowni remontowo-porządkowej/porządkowej byli zaangażowani w prace związane z przygotowaniem pomieszczeń niezbędnych do przeprowadzenia zbiórki darów dla uchodźców.

- Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom wsparło obywateli Ukrainy profesjonalną pomocą psychologiczną.

- Żłobek Miejski nr 1 w Bytomiu brał czynny udział w pomocy uchodźcom koordynując działalność mini marketu z pomocą żywnościową, znajdującego się w Bytomskim Ośrodku Edukacji przy ul. Żeromskiego 42. Dodatkowo pracownicy kuchni gotowali z produktów z darów posiłki dla uchodźców przebywających w wybranych punktach na terenie

miasta. Przeprowadzono również zbiórkę żywności oraz pomagano w przyjmowaniu i rozwózce darów dostarczanych z zagranicy.

MOPR

W 2022 r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Bytomiu udzielał świadczeń z zakresu pomocy społecznej (w ramach zadań własnych gminy i zleconych z zakresu administracji rządowej) obywatelom Ukrainy na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. W ramach zadań własnych gminy, MOPR udzielił 18 518 świadczeń na takie formy pomocy, jak: zasiłki okresowe, celowe, posiłki, usługi opiekuńcze. Łącznie na zadania własne wydatkowano kwotę 164 749,10 zł,

w tym środki z Funduszu Pomocy na realizację zadań w kwocie 164 255,65 zł. Najwięcej świadczeń udzielono na zapewnienie posiłku dla dzieci i młodzieży, w tym w formie posiłku udzielono 18 337 świadczeń oraz w formie zasiłku celowego na całodzienne wyżywienie w przedszkolu – 128 świadczeń. Nie udzielono świadczeń w formie zasiłku stałego oraz opłacenia składki na ubezpieczenie zdrowotne. Ze środków administracji rządowej na zadania zlecone gminie udzielono 1 świadczenia na sprawienie pogrzebu w kwocie 2 700 zł.

Dział Świadczeń Rodzinnych realizował zadania w zakresie ustalania uprawnień do świadczeń rodzinnych. Na podstawie 700 złożonych wniosków przyznano następujące świadczenia:

Tabela 14: Wypłata świadczeń

	Ilość wypłaconych świadczeń	Łączna kwota w złotych świadczeń
Zasiłki rodzinne	3 604	421 216,60
Dodatki do zasiłku rodzinnego:		
Urodzenie dziecka	7	7 000,00
Opieka nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	0	0
Samotne wychowywanie dziecka	34	6 562,00
Kształcenie i rehabilitacja dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia	0	0
Kształcenie i rehabilitacja dziecka niepełnosprawnego po 5 roku życia	0	0
Rozpoczęcie roku szkolnego	5	500
Podjęcie przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania (na pokrycie kosztów związanych z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły)	0	0
Podjęcie przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania (na pokrycie kosztów związanych z dojazdem z miejsca zamieszkania z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły)	0	0
Wychowywanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	280	26 600,00
Zasiłek pielęgnacyjny	41	8 849,64
Świadczenia pielęgnacyjne	12	25 428,00
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	6	6 000,00
Świadczenie rodzicielskie	126	119 307,80
Razem	4 115	621 464,04

W ramach zadań zleconych gminie, MOPR w Bytomiu w 2022 r. udzielił 3170 jednorazowych świadczeń pieniężnych dla obywateli Ukrainy w wysokości 300 zł na osobę, przeznaczonych na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, w łącznej wysokości 951 000,00 zł.

ZATRUDNIENIE

Powiatowy Urząd Pracy

Z utworzonego na potrzeby obywateli Ukrainy punktu informacyjnego – skorzystała następująca liczba osób wg stanu na dzień 31.12.2022 r.

1.	Liczba ofert pracy dla obywateli Ukrainy	33
2.	Liczba osób – obywateli Ukrainy, które skorzystały z pomocy Punktu Informacyjnego	637
3.	Liczba osób - obywateli Ukrainy zarejestrowanych w Urzędzie Pracy	118
4.	Liczba powiadomień o powierzeniu wykonywania pracy obywatelom Ukrainy	680
5.	Liczba oświadczeń o zatrudnieniu cudzoziemców – obywateli Ukrainy	196

Liczba obywateli Ukrainy, którzy zarejestrowali się po 24.02.2022 roku – 512 osób, z czego do dnia 31.12.2022 roku:

- 235 osób podjęło pracę,
- 2 osoby podjęły pozarolniczą działalność gospodarczą,
- 2 osoby podjęły naukę w systemie dziennym,
- 160 osób podjęło szkolenie z zakresu nauki j. polskiego,
- 24 osoby podjęły szkolenia branżowe z nauką j. polskiego,

- 10 osób podjęło szkolenie w ramach projektu pn. „Wsparcie cudzoziemców poprzez PSZ Województwa Śląskiego”,
- 6 osób podjęło szkolenia indywidualne – branżowe,
- 25 osób skorzystało z usług poradnictwa zawodowego,
- 100 osób wyrejestrowało się na własny wniosek,
- 8 osobom anulowano rejestrację,
- 31 osób zostało wyrejestrowanych z tytułu nie zgłoszenia się w wyznaczonym terminie,
- 4 osoby przeniosły akta do innego PUP,
- 1 osoba została wyrejestrowana z tytułu zmiany miejsca zamieszkania,
- 7 osób zostało wyrejestrowanych z tytułu przerwania szkolenia,

- 1 osoba została wyrejestrowana z tytułu przerwania stażu,
- 1 osoba została wyrejestrowana z tytułu podleganie na podstawie odrębnych przepisów obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników (art.2 ust.1 pkt 2 lit. I),
- 1 osoba została wyrejestrowana z tytułu odmowy przyjęcia propozycji stażu,
- 1 osoba została wyrejestrowana z tytułu odmowy przyjęcia propozycji pracy,
- 11 osób podjęło staż.

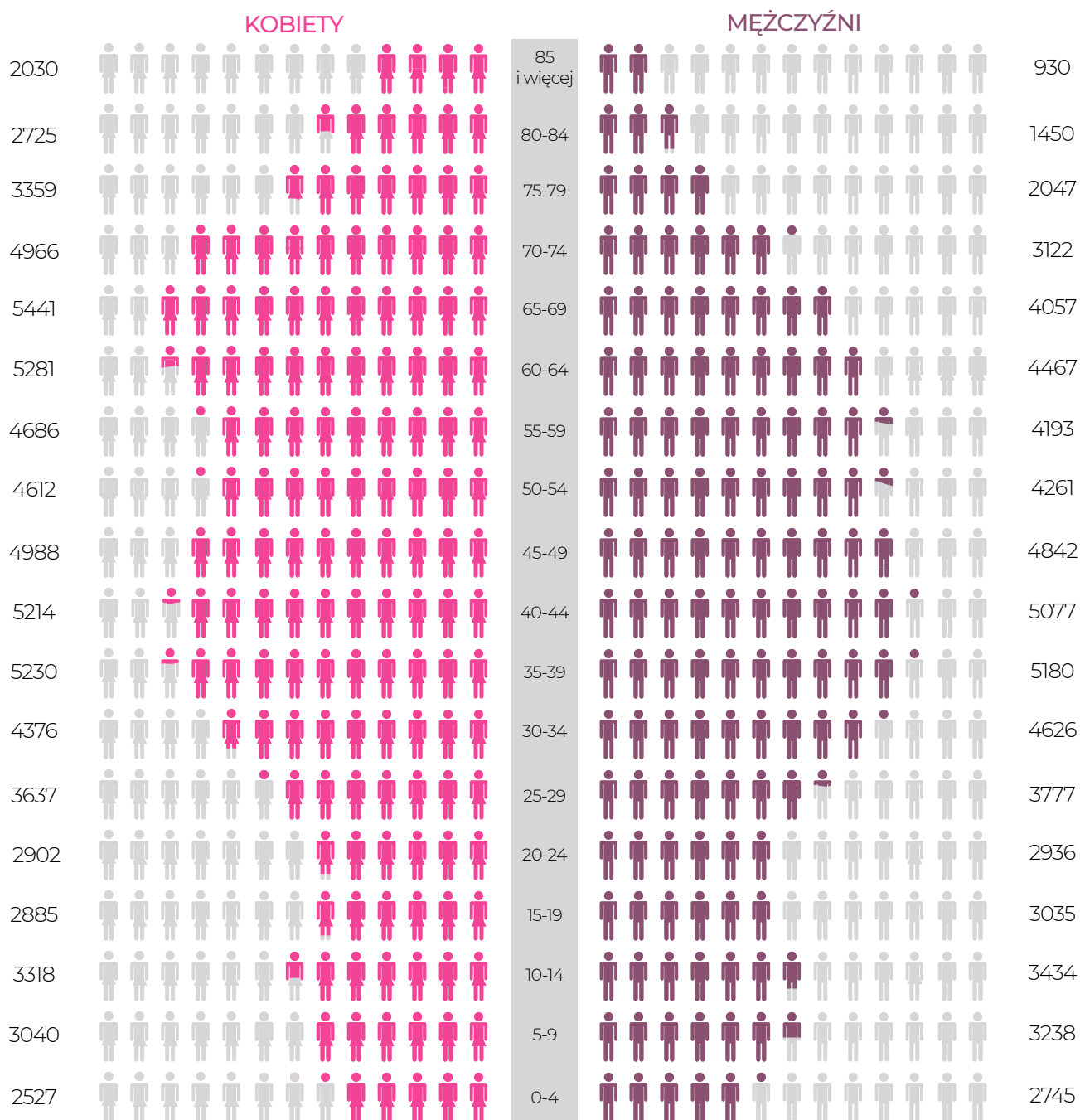
3. SPOŁECZNOŚĆ

3.1 DEMOGRAFIA

Zgodnie z rejestrem mieszkańców gminy Bytom, w Bytomiu na dzień 31.12.2022 r. zameldowanych na pobyt stały było 134 694 osoby, w tym 71 277 osób tj. 52,9% ogółu mieszkańców stanowiły kobiety. Rok

2022 był kolejnym, w którym w Bytomiu występowało zjawisko depopulacji. W porównaniu z rokiem 2021 liczba mieszkańców spadła o 2 896 osób.

Infografika 4: Piramida płci i wieku mieszkańców Bytomia na 31.12.2022 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Tabela 15: Struktura mieszkańców Bytomia według grup ekonomicznych w latach 2021-2022

Grupy ekonomiczne mieszkańców	Płeć	31.12.2021 r.		31.12.2022 r.	
		Liczba	%	Liczba	%
Ogółem	Kobiety	72 676	52,8	71 277	52,9
	Mężczyźni	64 914	47,2	63 417	47,1
	RAZEM	137 590	100	134 694	100
Wiek przedprodukcyjny	Kobiety (0-17 lat)	11 042	8,0	10 697	7,9
	Mężczyźni (0-17 lat)	11 630	8,4	11 319	8,4
	RAZEM	22 672	16,4	22 016	16,3
Wiek produkcyjny	Kobiety (18-59 lat)	37 661	27,4	36 718	27,2
	Mężczyźni (18-64 lata)	41 781	30,4	40 492	30,1
	RAZEM	79 442	57,8	77 210	57,3
Wiek poprodukcyjny	Kobiety (60 i więcej lat)	23 973	17,4	23 862	17,7
	Mężczyźni (65 i więcej lat)	11 503	8,4	11 606	8,6
	RAZEM	35 476	25,8	35 468	26,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Spraw Obywatelskich UM w Bytomiu.

Wybrane wskaźniki demograficzne dotyczące mieszkańców Bytomia kształtowały się następująco:

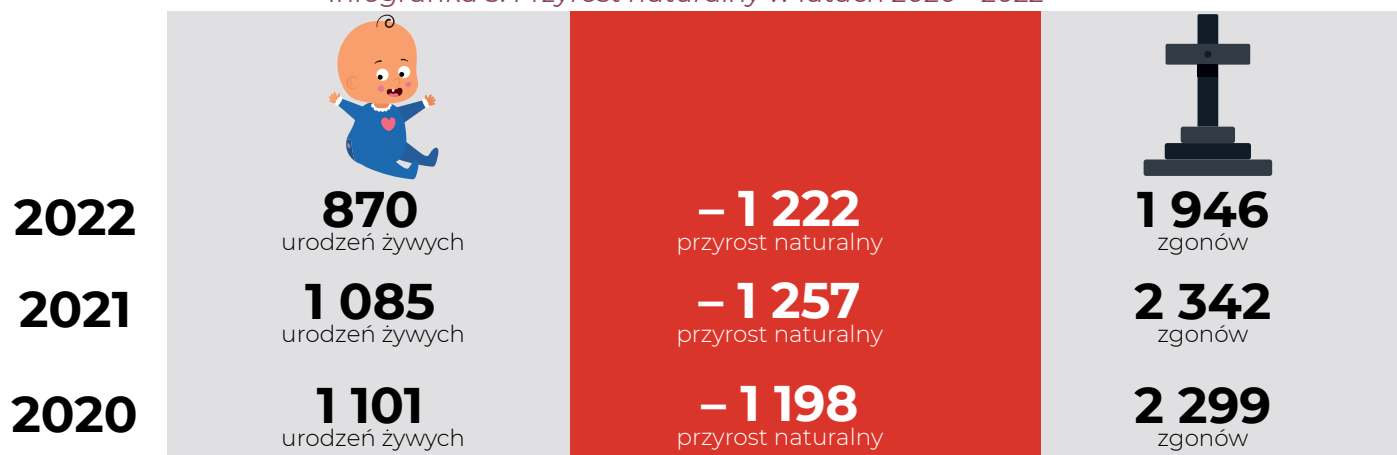
- na 100 mężczyzn przypadło 112 kobiet;
- na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadło 29 osób w wieku przedprodukcyjnym i 46 osób w wie-

ku poprodukcyjnym;

- wskaźnik starości demograficznej wynosił 26%;
- średni wskaźnik gęstości zaludnienia wynosił 1981 osób na 1 km² powierzchni miasta.

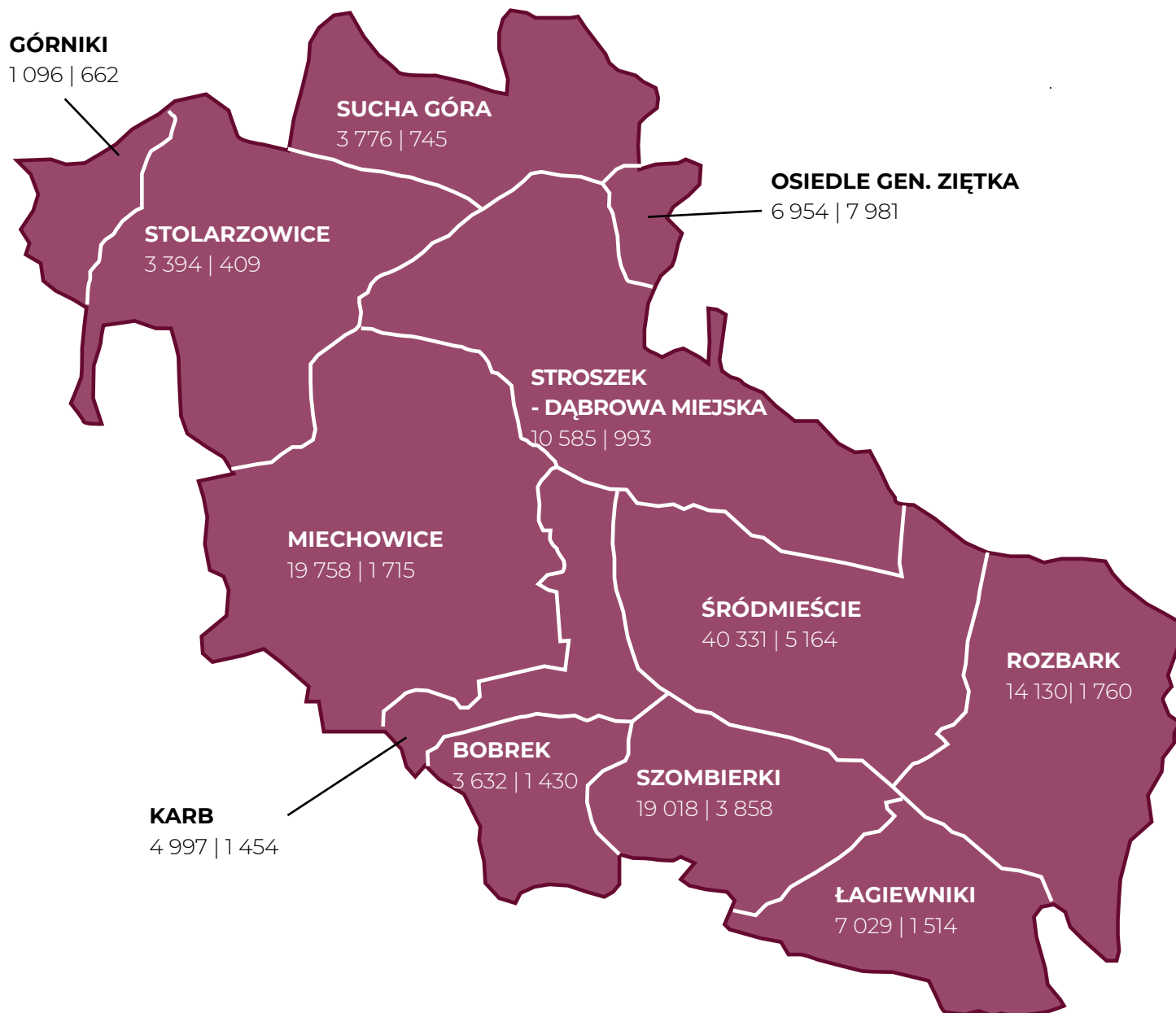
Ruch naturalny ludności w części dotyczącej urodzeń i zgonów przedstawia infografika 5.

Infografika 5: Przyrost naturalny w latach 2020 - 2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Mapa 2: Gęstość zaludnienia w ujęciu dzielnicowym

SPOSÓB PREZENTACJI DANYCH:

OBSZAR MIASTA

Liczba mieszkańców | Gęstość zaludnienia (liczba osób na 1 km²)

RAZEM

134 694 | 1 939

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego w Bytomiu

3.2 OŚWIATA I WYCHOWANIE

Na sieć placówek oświatowych w Bytomiu składają się placówki publiczne prowadzone przez gminę i powiat to jest przedszkola, szkoły podstawowe, szkoły ponadpodstawowe, placówki wychowania pozaszkolnego oraz placówki publiczne i niepubliczne (w tym szkoły wyższe) prowadzone przez inne osoby prawne i osoby fizyczne.

Zmiany w bytomskiej sieci szkół w 2022 roku - uchwały podjęte przez Radę Miejską w Bytomiu dotyczące likwidacji i organizacji szkół i placówek.

Po podjęciu we wrześniu 2021 r. uchwał w sprawie zamiaru likwidacji Szkoły Policealnej nr 4 w Bytomiu w Zespole Szkół Technicznych w Bytomiu oraz Szkoły Policealnej nr 6 w Bytomiu w Zespole Szkół Administracyjno-Ekonomicznych i Ogólnokształcących w Bytomiu i po uzyskaniu pozytywnej opinii Kuratora Oświaty, Rada Miejska podjęła uchwały właściwe:

- uchwała Rady Miejskiej nr LIII/723/22 z dnia 24 stycznia 2022 r. uchwała w sprawie likwidacji z dniem 31.08.2022 r. Szkoły Policealnej nr 4 w Bytomiu w Zespole Szkół Technicznych w Bytomiu;

- uchwała Rady Miejskiej nr LIII/724/22 z dnia 24 stycznia 2022 r. w sprawie likwidacji z dniem 31.08.2022 r. Szkoły Policealnej nr 6 w Bytomiu w Zespole Szkół Administracyjno-Ekonomicznych i Ogólnokształcących w Bytomiu;

Ponadto w roku szkolnym 2021/2022 Rada Miejska w Bytomiu podjęła następujące uchwały dotyczące organizacji edukacji i wychowania na terenie Bytomia:

- uchwała Rady Miejskiej nr LIII/725/22 z dnia 24 stycznia 2022 r. w sprawie określenia zasad wsparcia edukacji uzdolnionych uczniów, pobierających naukę na terenie Miasta Bytomia;

- uchwała Rady Miejskiej nr LIV/734/22 z dnia 28 lutego 2022 r. w sprawie wystąpienia z wnioskiem o zezwolenie na utworzenie oddziałów przygotowania wojskowego w X Liceum Ogólnokształcącym im. Powstańców Śląskich w Bytomiu w Państwowych Szkołach Budownictwa – Zespole Szkół w Bytomiu;

- uchwała Rady Miejskiej nr LXIII/835/22 z dnia 25.07.2022 r. zmieniająca uchwałę nr X/137/11 Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli niewymienionych w art. 42 ust. 3 ustawy Karta Nauczyciela, nauczycieli prowadzących kształcenie w formie zaocznej oraz zasad zaliczania

do wymiaru godzin poszczególnych zajęć prowadzonych w formie zaocznej, nauczycieli realizujących w ramach stosunku pracy obowiązki określone dla stanowisk o różnym tygodniowym obowiązkowym wymiarze godzin oraz zasad rozliczania tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli, dla których ustalony plan zajęć jest różny w poszczególnych okresach roku szkolnego zatrudnionych w szkołach i placówkach, dla których organem prowadzącym jest Miasto Bytom.

- uchwała Rady Miejskiej nr LXXI/897/22 z dnia 28.11.2022 r. w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji z budżetu miasta Bytomia dla niepublicznych przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego, szkół i placówek prowadzonych przez osoby prawne i fizyczne na terenie miasta Bytomia oraz trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania.

- uchwała Rady Miejskiej nr LXXII/919/22 z dnia 19.12.2022 r. zmieniająca uchwałę nr XLIII/575/09 Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie ustalenia regulaminu wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach prowadzonych przez Miasto Bytom.

Wychowanie przedszkolne

Infografika 6: Wychowanie przedszkolne na terenie Bytomia

W 2021 r. na terenie Bytomia działało

41 przedszkoli,

w tym 208 oddziałów,
do których zapisanych zostało łącznie

4 529 dzieci.

Źródło: dane Wydziału Edukacji Urzędu Miejskiego w Bytomiu

W kilku bytomskich przedszkolach funkcjonowały specjalistyczne oddziały dla dzieci wymagających kształcenia specjalnego, co wynika ze specjalnej i integracyjnej specyfiki ich działania, w szczególności:

- w Przedszkolu Miejskim nr 8 Integracyjnym wszyst-

- kie oddziały miały charakter integracyjny tj. sześć oddziałów,
- w Przedszkolu Miejskim nr 63 z Oddziałami Integracyjnymi kształcenie integracyjne prowadziły cztery oddziały,
 - w Przedszkolu Miejskim nr 21 funkcjonował jeden oddział integracyjny,
 - w Przedszkolu Miejskim nr 4 funkcjonował jeden oddział specjalny.

Dla dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego prowadzone były indywidualne i grupowe zajęcia rewalidacyjne z zakresu oligofrenopedagogiki, surdopedagogiki, tyflopädagogiki, logopedii, psychologii, terapii pedagogicznej, rehabilitacji itp., z wykorzystaniem specjalistycznej bazy dydaktycznej i terapeutycznego sprzętu. Dodatkowo Przedszkole Miejskie Integracyjne nr 8 oraz Przedszkole Miejskie nr 63 im. Janusza Korczaka z Oddziałami Integracyjnymi realizowały zadanie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka, które mają na celu pobudzanie do psychoruchowego i społecznego rozwoju dziecka od chwili wykrycia niepełnosprawności do podjęcia nauki w szkole. Powołane przez dyrektorów ww. przedszkoli zespoły specjalistów realizowały pracę indywidualnie z dzieckiem zgodnie z zaleceniami wynikającymi z opinii wydanej przez Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną.

W wyniku rekrutacji i ze względu na zapotrzebowanie społeczne, na miarę możliwości organizacyjno-lokalowych, niektóre przedszkola miejskie prowadziły dodatkowe oddziały przedszkolne poza ich siedzibą, w szczególności dla dzieci 6-letnich, które realizowały roczne obowiązkowe przygotowanie przedszkolne tj.:

- Przedszkole Miejskie nr 5 – 1 oddział w Szkole Podstawowej nr 5 im. Poli Maciejowskiej,
- Przedszkole Miejskie nr 16 – 2 oddziały w Szkole Podstawowej nr 9 im. Marii Konopnickiej,
- Przedszkole Miejskie nr 20 – 3 oddziały w Szkole Podstawowej nr 6 im. Grzegorza Gerwazego Gorczyckiego,
- Przedszkole Miejskie nr 25 „Słoneczny Zakątek” – 1 oddział w budynku Spółdzielni Mieszkaniowej „Centrum”,

- Przedszkole Miejskie nr 39 „Zielony Zakątek” – 3 oddziały w Szkole Podstawowej nr 45, 8 oraz Przedszkole Miejskie nr 63 im. Janusza Korczaka z Oddziałami Integracyjnymi realizowały zadanie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka, które mają na celu pobudzanie do psychoruchowego i społecznego rozwoju dziecka od chwili wykrycia niepełnosprawności do podjęcia nauki w szkole. Powołane przez dyrektorów ww. przedszkoli zespoły specjalistów realizowały pracę indywidualnie z dzieckiem zgodnie z zaleceniami wynikającymi z opinii wydanej przez Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną.

W wyniku rekrutacji i ze względu na zapotrzebowanie społeczne, na miarę możliwości organizacyjno-lokalowych, niektóre przedszkola miejskie prowadziły dodatkowe oddziały przedszkolne poza ich siedzibą, w szczególności dla dzieci 6-letnich, które realizowały roczne obowiązkowe przygotowanie przedszkolne tj.:

- Przedszkole Miejskie nr 5 – 1 oddział w Szkole Podstawowej nr 5 im. Poli Maciejowskiej;
- Przedszkole Miejskie nr 16 – 2 oddziały w Szkole Podstawowej nr 9 im. Marii Konopnickiej;
- Przedszkole Miejskie nr 20 – 3 oddziały w Szkole Podstawowej nr 6 im. Grzegorza Gerwazego Gorczyckiego;
- Przedszkole Miejskie nr 25 „Słoneczny Zakątek” – 1 oddział w budynku Spółdzielni Mieszkaniowej „Centrum”;
- Przedszkole Miejskie nr 39 „Zielony Zakątek” – 3 oddziały w Szkole Podstawowej nr 45.

Szkoły

Na terenie Bytomia w roku szkolnym 2022/2023 funkcjonowały 54 szkoły z 787 oddziałami, 7 zespołów szkół publicznych, z tego 6 zespołów szkół zawodowych i 1 zespół szkół specjalnych.

Typy i liczbę bytomskich szkół publicznych prowadzonych przez gminę i powiat Bytom oraz liczbę uczniów i absolwentów w roku szkolnym 2022/2023 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 16: Typy i liczba bytomskich szkół publicznych, prowadzonych przez gminę i powiat Bytom, liczba uczniów i absolwentów, w roku szkolnym 2022/2023

Wyszczególnienie	Liczba szkół	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba uczniów/oddział	Liczba absolwentów	Liczba uczniów klas pierwszych
Szkoły podstawowe razem, w tym:	28	550	10 481	19	1 663	1 304
- samodzielne	24	455	9 571	21	1 505	1 214
- mistrzostwa sportowego	1	24	528	22	116	63
- specjalne	3	71	382	5	42	27

Licea ogólnokształcące razem, w tym:	6	75	2 125	28	432	756
- samodzielne	3	50	1 483	30	326	492
- mistrzostwa sportowego	1	10	212	21	41	67
- w zespołach szkół zawodowych	2	15	430	29	65	197
Szkoły ponadpodstawowe zawodowe razem, w tym:	15	144	3 444	24	717	1 193
- technikum	7	95	2 565	27	420	763
- branżowe szkoły I stopnia	6	29	729	25	249	355
- branżowe szkoły I stopnia specjalne	1	19	128	7	48	53
- branżowe szkoły II stopnia z oddziałami specjalnymi	1	1	22	22	0	22
szkoła specjalna przysposabiająca do pracy:	1	7	45	6	6	6
Szkoły policealne:	1	9	241	247	46	154
CENTRUM KSZTAŁCENIA USTAWICZNEGO dla dorosłych (kształcenie w systemie wieczorowym i zaocznym), w tym:	3	2	63	32	20	0
- szkoła podstawowa dla dorosłych	1	0	0		0	0
- liceum ogólnokształcące dla dorosłych	1	2	63	32	15	0
- szkoła policealna	1	0	0		5	0
RAZEM	54	787	16 399	21	2 884	3 413

* dane według stanu na 30 września 2022 roku w programie SIO Źródło: dane Wydziału Edukacji Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Tabela 17: Zespoły szkół publicznych w roku szkolnym 2022/2023

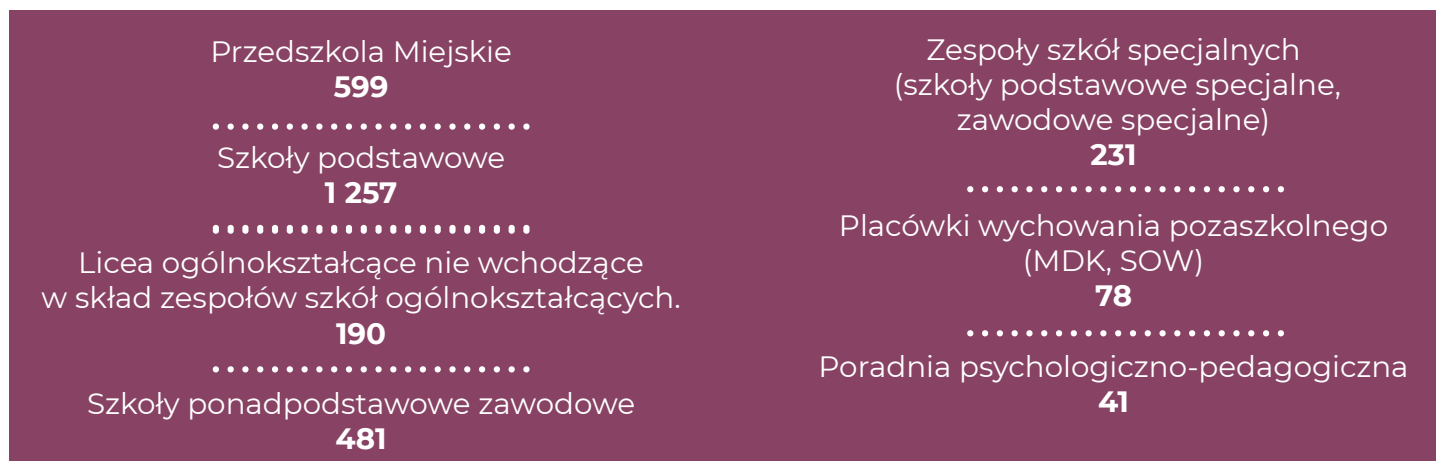
Wyszczególnienie	Liczba zespołów szkół
Zespoły szkół zawodowych	6
Zespoły szkół specjalnych	1

* dane według stanu na 30 września 2022 roku w programie SIO.
Źródło: dane Wydziału Edukacji Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Kadra pedagogiczna w bytomskich szkołach publicznych i placówkach oświatowych
W bytomskich szkołach publicznych i placówkach oświatowych w 2022 roku zatrudnionych było 2877

pracowników pedagogicznych. Ich zatrudnienie w poszczególnych rodzajach placówek prezentuje infografika 7.

Infografika 7: Liczba pracowników pedagogicznych w jednostkach i placówkach oświatowych

Źródło: dane Wydziału Edukacji Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Działania opiekuńczo – wychowawcze i pomocowe dla uczniów

Działania opiekuńcze, wychowawcze oraz w zakresie dożywiania uczniów prowadziło 28 świetlic szkolnych w bytomskich szkołach podstawowych.

nr 2 przy ul. ks. J. Popiełuszki 9. Celem ich działań było prowadzenie zajęć wspierających rozwój dzieci i młodzieży, kształtowanie i udoskonalanie umiejętności spędzania czasu wolnego, pogłębianie wiedzy oraz rozwijanie zainteresowań twórczych m.in.

Tabela 18: Uczniowie objęci opieką w świetlicach bytomskich szkół publicznych w latach 2017-2022

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba uczniów korzystających z różnych form opieki w świetlicach	3344	3719	3572	3211	3656	3812
Liczba uczniów korzystających ze stołówki szkolnej, w tym:	4519	4439	4578	3796	4277	4119
objętych dożywianiem bezpłatnym i refundowanym	969	838	929	516	474	473

Źródło: dane Wydziału Edukacji i Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Publiczne placówki wychowania pozaszkolnego

W 2022 r. kontynuowały działalność dwie bytomskie publiczne placówki wychowania pozaszkolnego tj.: Młodzieżowy Dom Kultury nr 1 przy ul. Powstańców Warszawskich 12 oraz Młodzieżowy Dom Kultury

Tabela 19: Działalność bytomskich placówek wychowania pozaszkolnego w roku 2022

	MDK1	MDK2	Ogółem
Liczba działów	3	3	6
Liczba pracowni	19	10	29
Liczba kół i zespołów	101	82	183
Liczba uczestników zajęć stałych	1 886	1 498	3 384
Tygodniowa liczba godzin zajęć dydaktyczno-wychowawczych	542	389	931
Liczba imprez	44	72	116
Liczba uczestników imprez	8 990	5 388	14 378

Źródło: dane Wydziału Edukacji Urzędu Miejskiego w Bytomiu

plastycznych, muzycznych, aktorskich, wokalnych, literackich, tanecznych, sportowych, naukowych itp. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom społeczności lokalnej, zajęcia prowadzone były w siedzibie ww. placówek, na terenie bytomskich jednostek oświatowych oraz w udostępnionych przez różne instytucje pomieszczeniach.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna

Na terenie Bytomia funkcjonowała publiczna Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna, która realizowała działalność statutową placówki w zakresie:

- diagnozowania dzieci i młodzieży w kierunku określenia indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych,
- udzielania dzieciom i młodzieży oraz rodzicom bezpośredniej pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- wspomagania przedszkoli, szkół i placówek w ramach realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

W ramach ww. działań poradnia organizowała m.in.:

- Zajęcia oraz warsztaty profilaktyczne i psychoedukacyjne skierowane do dzieci i uczniów m.in.: „Dobre słowo na powrót do szkoły”, „Stres - wyrażanie emocji towarzyszących powrotowi do szkoły”, „Świadome macierzyństwo”, „Przeciwdziałanie agresji i przemocy międzyrówieśniczej”, „Dobra komunikacja w grupie”, „Agresja i tolerancja w środowisku szkolnym”, „Emocje i nastroje”, „Motywacja – jak ją wzbudzić wśród uczniów”, „Agresja i emocje – jak radzić sobie w obliczu kryzysu”, „Czy warto pomagać – warsztaty o pomocy” itp.;

- Warsztaty szkoleniowe dla nauczycieli m.in.: „Model wsparcia ucznia z problemami społeczno- emocjonalnymi”, „Jak wspierać emocjonalnie ucznia”, „Jak rozmawiać z małolatami? ”, „Dziecko w sytuacji kryzysu w pandemii”, „Cyberprzemoc – higiena cyfrowa podczas edukacji szkolnej” itp.;

- Spotkania szkoleniowe dla rodziców m.in.: „Dobra szkoła przetrwania - czyli jak dobrze zorganizować życie z dzieckiem w każdym wieku”, „Techniki uczenia się”, „Jak wspierać dziecko w budowaniu pozytywnej samooceny i wiary we własne możliwości? ”, „Moje dziecko ma 18 lat - dylematy i trudności osób wkraczających w dorosłe życie”, „Trudne emocje małego dziecka - jak je wspierać?”, „Znaczenie nowoczesnej technologii w rozwoju mowy dziecka”, „Jak wspierać dziecko w wyborze szkoły i zawodu? ”, „Jak przetrwać burze i kryzysy rodzinne? ”, „Jak zmotywować dziecko do nauki”, „Agresja u dzieci i młodzieży”, „Zabawa ważna sprawa. Jak wspierać rozwój dziecka do 3 roku życia? ” itp.

Ponadto na mocy zawartego porozumienia pomiędzy Ministerstwem Edukacji Narodowej a Miastem Bytom poradnia realizowała dodatkowo zadania wiodącego ośrodka koordynacyjno-rehabilitacyjno-opiekuńczego, które wynikały z programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” oraz rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 5 września 2017 roku w sprawie szczegółowych zadań wiodących ośrodków koordynacyjno-rehabilitacyjno-opiekuńczych (Dz. U z 2017 r. poz. 1712). W ramach działań ośrodka poradnia oferowała dzieciom (od chwili wykrycia niepełnosprawności do czasu podjęcia nauki szkolnej) i ich rodzinom kompleksową pomoc psychologiczną, pedagogiczną, logopedyczną i terapeutyczną, w szczególności udzielała rodzicom specjalistycznej informacji dotyczącej problemów rozwojowych dziecka, wskazywała właściwe dla dziecka i jego rodziny formy kompleksowej i specjalistycznej pomocy, organizowała zajęcia w ramach wczesnego wspomagania rozwoju dziecka oraz koordynowała i monitorowała działania związane z udzielaniem pomocy dzieciom i ich rodzinom.

Nagrody prezydenta miasta Bytomia przyznawane wyróżniającym się uczniom

W 2022 r. do Urzędu Miejskiego wpłynęły 164 wnioski o przyznanie Nagrody Prezydenta Bytomia. Wyróżniono uczniów i absolwentów szkół podstawowych oraz szkół ponadpodstawowych, którzy wyróżniali się wybitnymi osiągnięciami sportowymi, aktywną działalnością w wolontariacie na terenie szkoły i miasta, wybitnymi osiągnięciami artystycznymi i językowymi oraz tytułami laureatów bądź finalistów konkursów organizowanych przez Śląskiego Kuratora Oświaty lub innych konkursów na szczeblu krajowym bądź wojewódzkim. Łącznie przyznano 120 nagród finansowych, których łączna wartość wyniosła 60 000,00 zł. Każdy laureat otrzymał nagrodę w wysokości 500 zł.

Wręczenie Nagród Prezydenta Bytomia dla dzieci i młodzieży odbyło się 19 września 2021 r. o godz. 16:00 po raz kolejny w Bytomskim Centrum Kultury. Na uroczystość zaproszeni byli laureaci nagrody, ich rodzice, władze miasta, przedstawiciele Kuratorium Oświaty, posłowie oraz dyrektorzy szkół. Część artystyczna została przygotowana przez wychowawców i młodzież z Młodzieżowego Domu Kultury nr 1.

Nagrody i odznaczenia dla nauczycieli

W roku 2022 z okazji Dnia Edukacji Narodowej Prezydent Miasta Bytomia wyróżnił swoją nagrodą 81 nauczycieli, którzy zanotowali znaczące rezultaty w kierowaniu i zarządzaniu placówkami oświatowymi oraz posiadali indywidualny dorobek w pracy pedagogicznej.

Edukacja osób dorosłych w publicznych placówkach oświatowych

Placówką ukierunkowaną na edukację osób dorosłych w Bytomiu jest Centrum Kształcenia Ustawicznego im. Wojciecha Korfanteo, w ramach którego działa Bytomski Uniwersytet Trzeciego Wieku (BUTW) prowadzący działalność edukacyjną, artystyczną i kulturalną oraz społeczną. W BUTW zapisanych jest 616 słuchaczy.

Zdjęcie 33: Uroczysta inauguracja roku akademickiego 2022/2023 Bytomskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku

Źródło: www.bytom.pl

Działalność edukacyjna Bytomskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku w 2022 roku obejmowała min.:

1. 5 cykli wykładów tematycznych. Każdy z podanych poniżej cykli składał się z kilku wykładów:

- „Dzieła mówią”,
- „O literaturze”,
- Historia duża i mała”,
- „Jak dbać o zdrowie”,
- „Sekrety zdrowia – czyli jak wrócić do tego co naturalne”;

2. Spotkanie poświęcone wynikami spisu powszechnego;

3. Lektoraty języków obcych:

- język angielski – 15 grup – 221 osób,
- język niemiecki – 5 grup – 67 osób,
- język rosyjski – 3 grupy – 43 osób,
- język hiszpański – 2 grupy – 32 osoby,
- język włoski – 3 grupy – 47 osób;

4. Zajęcia warsztatowe:

- warsztaty kulinarne – 3 grupy - 39 osób,
- warsztaty fotograficzne + komputerowa obróbka zdjęć – 2 grupy – 30 osób,
- warsztaty komputerowe (obsługa komputerów) – 3 grupy – 45 osób,
- warsztaty „Zdrowa skóra to skarb” – 2 grupy – 32 osoby,
- warsztaty rękodzieła artystycznego – 1 grupa – 20 osób,
- warsztaty teatralne – 1 grupa – 14 osób,
- warsztaty plastyczne – 4 grupy – 50 osób,
- warsztaty zdrowego żywienia seniorów – 3 grupy – 36 osób,
- warsztaty aktywności ruchowej – 3 grupy – 55 osób,

5. 9 wykładów otwartych - 4 w semestrze wiosennym roku szkolnego 2021/2022 i 5 w semestrze jesiennym roku szkolnego 2022/2023:

- 24.01.22 – dr hab. Michał Rusinek „Mroczny Eros czyli o pypciach na języku po raz czwarty”,
- 26.03.22 – Anna Bator „Płeć mózgu czyli jak żyć i komunikować się z płcią przeciwną”,
- 29.04.22 – dr hab. n. o zdrowiu Joanna Woźniak-Holecka „Edukacja żywieniowa”,
- 13.05.22 – prof. dr hab. Joachim Diec „Moskwa. Iluzja trzeciego Rzymu i jednego narodu imperialnego”,
- 8.09.22 – dr Ireneusz Szpara „Śląsk we współczesnej literaturze.”,
- 23.09.22 – Łukasz Kohut „Śląsk i Polska w Europie”,
- 30.09.22 – prokurator Aleksandra Antoniak-Dróżdż „Nowe metody oszustw. Niestandardowe kompetencje prokuratora”,
- 14.10.22 – dr Wojciech Dutka „Państwo Ustaszy w Chorwacji 1941-1945-geneza, istnienie i zbrodnie”,
- 4.11.22 – dr Łukasz Zimnoch „Śląskie księżniczki”.

Niepubliczne placówki oświatowe

W ewidencji szkół i placówek niepublicznych Miasta Bytomia pod koniec 2022 r. zarejestrowanych było 47 placówek oświatowych (nie licząc szkół wyższych).

Wykreślono z ewidencji 6 placówek:

- Przedszkole Społecznego Towarzystwa Oświatowego (tym samym nie działa Zespół Szkół Społecznych STO w Bytomiu),
 - Szkołę Policealną Centrum Edukacji „SZANSA”,
 - Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych Centrum Edukacji „SZANSA”,
 - Policealną Szkołę Zawodową nr 1,
 - Policealną Szkołę Medyczną ZDROW-MED,
 - Szkołę Policealną FUTURE,
- a zarejestrowano 2 nowe placówki niepubliczne:
- Branżową Szkołę I Stopnia COSINUS w Bytomiu,
 - Technikum dla Młodzieży COSINUS w Bytomiu.

Szkolnictwo artystyczne

Szkolnictwo artystyczne w Bytomiu wzbogaca miejską ofertę edukacyjną i kulturalną. Aktywność kadry pedagogicznej i uczniów tych szkół niezwykle pozytywnie wpływa, na jakość oferty edukacyjnej i życie kulturalne w mieście.

Wydział Teatru Tańca w Bytomiu Akademii Sztuk Teatralnych w Krakowie

Powstały ponad dekadę temu Wydział Teatru Tańca w Bytomiu Akademii Sztuk Teatralnych im. St. Wyspiańskiego w Krakowie kształci artystów w unikalnej specjalizacji - aktor teatru tańca. Program studiów zakłada interdyscyplinarną edukację w zakresie aktorstwa, tańca, teorii oraz historii teatru i tańca, antropologii, wiedzy o sztuce, filozofii, estetyki, muzyki, anatomii, biomechaniki, nowych mediów, improwizacji, reżyserii i kompozycji.

W 2022 roku Wydział prowadził program edukacyjny, którego efektem było powstanie spektaklu dyplomowego „Do jutra, do jutra!” w reżyserii Macieja Sajura. Spektakl w wykonaniu 13 studentów IV roku Wydziału Teatru Tańca w Bytomiu Akademii Sztuk Teatralnych im. St. Wyspiańskiego w Krakowie miał swoją premierę 12 marca 2022 roku na scenie Bytomskiego Teatru Tańca i Ruchu ROZBARK, prezentowany był również w formie online na 40 Festiwalu Szkół Teatralnych w Łodzi oraz na scenie Akademii Sztuk Teatralnych im. Stanisława Wyspiańskiego w Krakowie.

Ponadto, odbyły się dodatkowe eksploatacje spektakli dyplomowych, których premiery odbyły się w latach poprzednich. Zrealizowano łącznie 5 pokazów „Flying Fish” w choreografii Ferenc Fehéra, 9 pokazów „MOKOSZ” w choreografii Eryka Makohona, W murach Wydziału zaprezentowano spektakl

w wykonaniu i choreografii Agnieszki Bednarz-Tyran pt. „LIBERI” oraz indywidualny spektakl dyplomowy autorstwa studentki Natalii Pitry pt. „KOKOSZKA”. Poza tym, w roku 2022 odbył się plener artystyczny „NARCYZ, PRANIE, LYCRA, SIATKA Z KUBIKAMI” we współpracy z Uniwersytetem Artystycznym im. M. Abakanowicz w Poznaniu, XXS Eksperymentalna Scena Studencka w Bytomskim Teatrze Tańca i Ruchu ROZBARK (spektakle studenckie „KOKOSZKA”, „SUPERNOVA”, „SPLOT”), prezentacja projektu „I have a dream” Sylwii Hefczyńskiej-Lewandowskiej na Festiwalu Sztuki Wysokiej w Bytomiu.

Zdjęcie 34: Inauguracja roku akademickiego na Wydziale Teatru Tańca AST w Bytomiu

Źródło: www.bytom.pl

Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna Pierwszego i Drugiego stopnia imienia Fryderyka Chopina

(placówka artystyczna podlegająca Ministerstwu Kultury i Dziedzictwa Narodowego)

Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna I i II stopnia im. Fryderyka Chopina w Bytomiu znajduje się w najstarszym budynku szkolnym w Bytomiu przy ulicy Stanisława Moniuszki 17. Obecnie budynek szkoły wraz z aulą należy do najpiękniejszych w Bytomiu.

Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna w Bytomiu prowadzi naukę w zakresie przedmiotów ogólnokształcących i muzycznych. Szkoła poprzez realizację różnorodnych projektów muzycznych, daje wychowankom możliwość kontaktu z wybitnymi artystami i zespołami co przekłada się na kształtowanie artystycznej osobowości uczniów. W ramach szkoły muzycznej I stopnia uczeń uzyskuje podstawowe wykształcenie muzyczne. Nauczanie prowadzone jest w zakresie gry na instrumentach: fortepian, akordeon, klawesyn, skrzypce, altówka, wiolonczela, kontrabas, gitara, harfa, flet, fagot, klarnet obój, saksofon, trąbka, puzon, tuba, waltornia, perkusja, eufonium, tuba. Uczniowie grają w orkiestrze, w zespołach instrumentalnych, śpiewają w chórze, realizują przedmioty w ramach obowiązującej siatki godzin

dla muzycznych szkół artystycznych, dodatkowo mogą uczestniczyć w zajęciach rytmiczno-tanecznych, zajęciach z improwizacji fortepianowej czy dyrygowania. Po zakończeniu szkoły muzycznej I stopnia uczniowie zdają egzamin wstępny do szkoły muzycznej II stopnia i mogą kontynuować naukę gry na instrumencie lub podjąć kształcenie na wydziale wokalnym w klasie śpiewu solowego. Absolwenci przystępują następnie do egzaminu maturalnego, pozytywny wynik daje możliwość podjęcia studiów na wszystkich kierunkach.

W roku 2022 uczniowie bytomskiej szkoły muzycznej uczestniczyli, odnosząc sukcesy, w wielu konkursach muzycznych o zasięgu ogólnopolskim (Jastrzębie Zdrój, Wadowice, Kraków, Poznań, Kielce, Toruń, Leżajsk, Szczecin, Konin, Mielec, Bielsko-Biała, Płock, Sochaczew, Puławy). Laury zdobywali również na konkursach międzynarodowych (Londyn, Praga, Sarajewo, Ostrawa, Estonia, Rumunia, Austria, Włochy, Francja). Szkoła była organizatorem zajęć dla dzieci „Muzyczne Przedszkole” w ramach projektu finansowanego przez miasto Bytom (wiosna, jesień 2022), cyklicznych koncertów „Rodzinne spotkania z muzyką”, koncertu pt. „Bytom dla Bytomian” z okazji Światowego Zjazdu Bytomian, III Ogólnopolskiego Konkursu Puzonistów i Tubistów im. P. Waloszczyka. Ponadto podejmowała działania mające na celu wsparcie obywateli Ukrainy tj.: zbiórki, kiermasze, koncerty.

Ogólnokształcąca Szkoła Baletowa imienia Ludomira Różyckiego

(placówka artystyczna podlegająca Ministerstwu Kultury i Dziedzictwa Narodowego)

Rok szkolny 2021/2022 to rok obchodów jubileuszowych 75-lecia istnienia Szkoły założonej w 1946 r. Ogólnokształcąca Szkoła Baletowa im. Ludomira Różyckiego w Bytomiu jest jedną z pięciu tego typu szkół w Polsce.

Ogólnokształcąca Szkoła Baletowa prowadzi nauczanie w zakresie kształcenia ogólnego i baletowego. Czas trwania cyklu kształcenia wynosi dziewięć lat i obejmuje 5 lat szkoły podstawowej (od IV do VIII klasy) – odpowiadające klasom I, II, III, IV, V szkoły baletowej oraz 4 lata liceum ogólnokształcącego – odpowiadające klasom VI, VII, VIII, IX szkoły baletowej.

Spośród wielu aktywności podjętych w 2022 roku przez uczniów i pedagogów Ogólnokształcącej Szkoły Baletowej na szczególną uwagę zasługują ich sukcesy odniesione w następujących przedsięwzięciach:

- XII Międzynarodowy Konkurs Choreograficzny Uczniów Szkół Baletowych im. Bożeny Kociołkowskiej w Bytomiu,

- European Ballet Grand Prix w Wiedniu,
- XXII Ogólnopolskim Konkursie Tańca im. Wojciecha Wiesiołowskiego w Gdańsku.

Zdjęcie 35: Występ podczas Międzynarodowego Konkursu Choreograficznego Uczniów Szkół Baletowych im. Bożeny Kociołkowskiej w Bytomiu

Źródło: www.bytom.pl

Szkoła w roku 2022 była organizatorem Gali Baletowej z okazji Międzynarodowego Dnia Tańca, Koncertu jubileuszowego z okazji 75-lecie istnienia Szkoły, spektaklu „Wszechświat w skorupce orzecha”, kolejnej edycji projektu „Młody Duch Tańca”, VIII Ogólnopolskich Warsztatów dla Akompaniatorów Szkół Baletowych.

Szkolnictwo wyższe

Szkolnictwo wyższe w mieście jest jednym z najważniejszych sektorów życia społecznego, przyczynia się do zwiększenia zainteresowania miastem osób młodych rozpoczynających swoją karierę edukacyjną i zawodową.

Akademia Sztuk Teatralnych imienia Stanisława Wyspiańskiego w Krakowie Zamiejscowy Wydział Teatru Tańca w Bytomiu

(placówka publiczna działająca na terenie Bytomia od 2008 roku)

Na Wydziale Teatru Tańca prowadzone są czteroipółletnie studia stacjonarne na kierunku: Aktorstwo, specjalność: aktor teatru tańca. Na dzień 31 grudnia 2022 roku w Wydziale kształciło się 85 studentów.

Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach Wydział Nauk o Zdrowiu w Bytomiu

(placówka publiczna, działająca na terenie Bytomia od 2001 roku)

W ramach Wydziału prowadzone są studia:

- pierwszego i drugiego stopnia w systemie stacjonarnym i niestacjonarnym na kierunkach: Dietetyka

oraz Zdrowie publiczne,

- pierwszego i drugiego stopnia w systemie stacjonarnym na kierunku Zarządzanie ryzykiem zdrowotnym,

- pierwszego stopnia w systemie stacjonarnym i niestacjonarnym na kierunkach: Bezpieczeństwo i higiena pracy oraz Koordynator medyczny.

W Wydziale Nauk o Zdrowiu w Bytomiu na dzień 31 grudnia 2022 roku kształciło się 655 studentów i 14 doktorantów.

Szkolnictwo wyższe – konflikt zbrojny na terenie Ukrainy

Prywatna Placówka Szkolnictwa Wyższego - Kijowski Uniwersytet Medyczny oddział w Bytomiu (placówka zagraniczna, działająca na terenie Bytomia od 2022 roku)

Kijowski Uniwersytet Medyczny został założony w 1992 roku i jest pierwszą prywatną uczelnią medyczną w Ukrainie. Uczelnia jest uznanym liderem wśród prywatnych instytucji edukacyjnych w tym kraju. Ze względu na toczący się konflikt zbrojny na terenie Ukrainy utworzono oddział na terenie Polski w Bytomiu przy ul. Wrocławskiej 120 dla studentów z całego świata, ok. 200 studentów. Studenci uczą się na kierunkach: medycyna, stomatologia, farmacja.

Wybrane przedsięwzięcia inwestycyjne i remontowe przeprowadzone w placówkach oświatowych Termomodernizacja budynków placówek oświatowych w Bytomiu

Zadanie realizowane w formule partnerstwa publiczno-prywatnego na podstawie umowy zawartej w czerwcu 2014 roku, która przewiduje dwa etapy realizacji inwestycji. Pierwszy etap obejmujący roboty budowlane polegające na termomodernizacji 17 placówek oświatowych, zakończony został we wrześniu 2015 roku. Drugi etap obejmuje okres utrzymania budynków przez 15 lat w zakresie przewidzianym w umowie. Wobec powyższego wykonywane były czynności związane z realizacją postanowień umowy w poniższym zakresie:

- nadzór nad usuwaniem usterek i awarii zgłoszonych przez szkoły w zakresie wykonanych robót termomodernizacyjnych oraz nieosiągnięcia normatywnych temperatur,
- naliczanie kar umownych,
- wykonywanie przez Partnera Prywatnego, zgodnie z harmonogramem, przeglądów technicznych obiektów pod kątem sprawności technicznej i użytkowej elementów wykonanych i zamontowanych w zakresie termomodernizacji oraz przeglądów wskazanych w Prawie Budowlanym.

Ogółem wydatki inwestycyjne w 2022 roku wyniosły 3 281 127,98 złotych.

Finansowanie zadań oświatowych w zakresie zadań prowadzonych przez jednostki oświatowe i Wydział Edukacji

Rozliczenie środków finansowych oświaty za 2022 rok
Dochody ogółem: 239 669 376,14 w tym:

- dotacje z budżetu państwa, umowy i porozumienia, dotacja podręcznikowa, dochody własne, dofinansowanie z projektów unijnych: 27 533 178,14
- Fundusz Pomocy - zadania edukacyjne: 4 115 869,00

- część oświatowa subwencji ogólnej: 208 020 329,00

Wydatki ogółem (dział 801 i 854 klasyfikacji budżetowej): 394 221 263,04 w tym:

- oświata i wychowanie (dział 801): 372 880 387,61
- edukacyjna opieka wychowawcza (dział 854): 21 340 875,43

Różnica pozyskanych dochodów i poniesionych wydatków w roku 2022 wynosiła 154 551 886,90 zł, które miasto musiało ponieść w z własnych środków.

3.3 OCHRONA ZDROWIA

W 2022 r. dla mieszkańców Bytomia usługi medyczne świadczyły placówki lecznictwa zamkniętego oraz ambulatoryjnego.

Infografika 8: Placówki świadczące usługi medyczne

W ramach lecznictwa zamkniętego na terenie Bytomia funkcjonowały 3 szpitale:

- Szpital Specjalistyczny Nr 1 przy ul. Żeromskiego 7,
- Szpital Specjalistyczny Nr 2 przy ul. Batorego 15,
- Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 4 przy al. Legionów 10.

W ramach lecznictwa ambulatoryjnego usługi medyczne zapewniało:

**46 podmiotów prowadzących poradnie/gabinety podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej,
15 gabinetów i praktyk stomatologicznych.**

W mieście działało 46 aptek ogólnodostępnych, w tym 1 apteka działająca całą dobę.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Wydziału Polityki Społecznej Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Tabela 20: Wybrane dane dotyczące funkcjonowania bytomskich szpitali w latach 2016-2022

L.p.	Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2016 r.	Stan na 31.12.2017 r.	Stan na 31.12.2018 r.	Stan na 31.12.2019 r.	Stan na 31.12.2020 r.	Stan na 31.12.2021 r.	Stan na 31.12.2022 r.
1.	Liczba oddziałów szpitalnych	39	39	36	31	28	34	33
2.	Liczba oddziałów klinicznych	8	8	7	5	7	6	7
3.	Liczba łóżek szpitalnych ogółem	1 266	1261	1155	1196	1110	1038	852
4.	Łączna liczba przyjętych do szpitali pacjentów	68,0 tys.	61,2 tys.	61,3 tys.	78,4 tys.	50 tys.	60 tys.	36 tys.
5.	Średni czas pobytu pacjenta w szpitalu (w dniach):							
	- Szpital Specjalistyczny nr 1	6,7	6,9	9,5	9	10	9	9
	- Szpital Specjalistyczny nr 2	6,2	6,1	5,8	5,6	5,7	5	5
	- Wojewódzki Szpital Specjalistyczny nr 4	8,1	8,0	8,0	7,2	6,6	8	7
6.	Liczba pracowników medycznych:							
	- lekarzy medycyny	545	526	539	584	606	484	536
	- lekarzy dentyków	1	1	1	2	1	1	1
	- pielęgniarek	800	798	778	780	787	762	747
	- położnych	118		116	123	121	130	136

Liczba pracowników medycznych przypadających na 10 tys. mieszkańców:								
7.	- lekarze medycyny	36	35	37	41	43	35	40
	- lekarze dentyści	0	0	0	0	0	0	0
	- pielęgniarki	53	54	53	54	55	55	55
	- położne	8	8	8	8	8	9	10
8.	Ilość udzielonych porad specjalistycznych w poradniach przyszpitalnych ogółem:	255,8 tys.	254,3 tys.	329,6 tys.	264,4 tys.	181,2 tys.	196,2 tys.	351,5 tys.

Źródło: Opracowanie na podstawie danych bytomskich szpitali.

Infografika 9: Porady świadczone w poradniach ambulatoryjnej opieki specjalistycznej

W poradniach ambulatoryjnej opieki specjalistycznej udzielono

351,5 tys. porad

340,8 tys. dorosłym

10,7 tys. dzieciom

Z ogólnej liczby porad udzielonych dzieciom najczęściej dotyczyło **porad chirurgicznych (5,2 tys.), neurologicznych i leczenia padaczek (2,1 tys.), otolaryngologicznych (1,8 tys.).**

Spośród porad udzielanych dorosłym największa ich liczba, podobnie jak w latach poprzednich, obejmowała **porady chirurgiczne (26,2 tys.), kardiologiczne (15,2 tys.), urazowo-ortopedyczne (13,7 tys.) diabetologiczne (13,1 tys.).**

Źródło: opracowanie na podstawie informacji Wydziału Polityki Społecznej Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Tabela 21: Liczba osób hospitalizowanych z powodu chorób społecznych i cywilizacyjnych w latach 2016 - 2022

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2016 r.	Stan na 31.12.2017 r.	Stan na 31.12.2018 r.	Stan na 31.12.2019 r.	Stan na 31.12.2020 r.	Stan na 31.12.2021 r.	Stan na 31.12.2022 r.
Gruźlica	33	27	32	35	17	0	14
Cukrzyca	861	346	405	500	240	155	151
Nowotwory	5 793	4 370	7 565	4265	3880	3855	4474
Choroby układu krążenia	9 060	4 517	5 719	5365	3419	3768	4119
Nadciśnienie	1 279	161	179	317	118	135	410
Zawał	492	392	512	512	250	222	229
Choroby psychiczne i alkoholizm	664	577	579	638	723	692	803
Ogółem	18 182	10 390	14 991	11632	8647	8827	10200

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych bytomskich szpitali.

Liczba osób hospitalizowanych z powodu chorób społecznych i cywilizacyjnych w 2022 r. w odniesieniu do roku 2020 i 2021 wzrosła, jednak wzrost ten może wynikać ze wznowienia udzielania świadczeń szpitalnych wykonywanych planowo, które były wstrzymane z uwagi na stan epidemii Covid-19.

Zdrowie Publiczne

W 2022 r. Bytomski Ośrodek Promocji Zdrowia, w oparciu o cele operacyjne Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025, realizował zadania w zakresie:

1. Profilaktyki nadwagi i otyłości:

- edukacja na temat racjonalnego odżywiania skierowana do dzieci i młodzieży bytomskich szkół oraz członków ich rodzin („Tydzień Zdrowia”, „Dzień Zdrowia i Urody” oraz porady dietetyka);
- edukacja uczniów szkół ponadpodstawowych w zakresie profilaktyki karmienia piersią jako ważnego elementu prawidłowej masy ciała w życiu dorosłym;
- gimnastyka usprawniająca dla bytomian z nadwagą;
- „Warsztaty zdrowego żywienia seniorów” – wykłady na temat najczęstszych dolegliwości ze strony układu pokarmowego w wieku starszym połączone z zajęciami praktycznymi dotyczącymi przygotowania zdrowych posiłków;

2. Profilaktyki zdrowia psychicznego:

- edukacja z zakresu profilaktyki zdrowia psychicznego połączona ze szkoleniem z udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej dla uczniów bytomskich szkół podstawowych i ponadpodstawowych;
- szkolenia nauczycieli, pracowników administracji i obsługi w placówkach oświatowo-wychowawczych w zakresie wczesnego wykrywania symptomów zachowań samobójczych połączone ze szkoleniem z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej;

3. Profilaktyki uzależnień:

- edukacja z zakresu profilaktyki używania substancji psychoaktywnych (narkotyki, dopalacze) dla uczniów bytomskich szkół podstawowych i ponadpodstawowych;

4. Profilaktyki nowotworowej:

- organizacja debaty „Profilaktyka Zdrowia Mężczyzn” z ukierunkowaniem na profilaktykę raka jądra, w której wzięli udział uczniowie i słuchacze bytomskich szkół oraz studenci Kijowskiego Uniwersytetu Medycznego.

Ponadto, 31 grudnia 2022 r. zakończono realizację miejskiego projektu „3 Punkty – pomoc psycholo-

giczna dla mieszkańców Bytomia”, utworzonego przy współpracy Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Domu Pomocy Społecznej dla Dorosłych, Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Bytomiu oraz Bytomskiego Centrum Wsparcia w ramach wsparcia postpandemicznego (Covid-19) dla wszystkich mieszkańców Bytomia potrzebujących pomocy psychologicznej. W okresie trwania projektu ze wsparcia specjalistów skorzystało 106 osób.

Szpital Specjalistyczny nr 2 w Bytomiu realizował programy zdrowotne finansowane przez Narodowy Fundusz Zdrowia, tj.:

- „Program profilaktyki raka piersi” – w dwóch etapach: podstawowym i pogłębionej diagnostyki,
- „Program badań prenatalnych”,
- „Program profilaktyki raka szyjki macicy” – w trzech etapach: podstawowym, diagnostycznym oraz diagnostyki pogłębionej.

W ramach programu wieloletniego „Narodowa Strategia Onkologiczna” w zakresie specjalistycznej aparatury medycznej, Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 4 w Bytomiu zakupił sprzęt do diagnostyki nowotworów pęcherza moczowego – 10 cystoskopów giętkich dla oddziału urologii. Wartość inwestycji to 399 889,54 zł. Zakup został w całości sfinansowany ze środków Ministerstwa Zdrowia.

Zadania z zakresu zdrowia publicznego zgodne z Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Bytomiu na 2022 rok.

W zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień przeprowadzono postępowanie konkursowe na realizację przedmiotowych zadań, w wyniku którego przyznano dofinansowanie organizacjom pozarządowym i innym podmiotom niepublicznym, tj.: Bytomskiemu Stowarzyszeniu Rodzin Abstynenckich „Odrodzenie” w Bytomiu, Fundacji Diakonii im. Matki Ewy w Katowicach, Fundacji Jesteśmy dla Was w Katowicach, Parafii Rzymskokatolickiej św. Jana Nepomucena w Bytomiu, Stowarzyszeniu Absolwentów i Sympatyków I LO im. J. Smoleniaczy w Bytomiu Stowarzyszeniu Klub Abstynentów „Przyszłość” w Bytomiu, Stowarzyszeniu Pomocy Osobom Uzależnionym i Ich Rodzinom w Bytomiu, Zgromadzeniu Służebnic Najświętszego Serca Jezusa – Region Polska w Bytomiu, Związkowi Harcerstwa Polskiego Hufiec Bytom w Bytomiu. Jedna organizacja zwróciła dotację w całości. Łącznie dla ww. organizacji w 2022 r. przekazano kwotę 170 000 zł.

Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom w Bytomiu, realizujące zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz narkomanii w ramach swojej statutowej działalności:

- pracowało z osobami uzależnionymi, podczas sesji indywidualnych, grupowych, podczas konsultacji z osobami skierowanymi przez MKRPA w Bytomiu oraz klientami izby wytrzeźwień (ogółem skorzystało 508 osób);
- pracowało z członkami rodzin z problemem uzależnień podczas sesji indywidualnych i grupowych (ogółem skorzystało 216 osób);
- prowadziło warsztaty z tematyki uzależnień dla nauczycieli szkół (ogółem skorzystało 151 osób),
- prowadziło zajęcia warsztatowe w Bytomskim Centrum Kultury nt. uzależnień behawioralnych (skorzystało 20 osób);
- zorganizowało konferencję dla uczniów i nauczycieli bytomskich szkół propagującą wiedzę na temat HIV/AIDS pod nazwą „Ignorować, bać się, czy rozumieć? O skutecznej profilaktyce HIV/AIDS”, w której udział wzięło 61 osób;
- prowadziło zajęcia profilaktyczne o tematyce uzależnień dla uczniów szkół podstawowych i średnich (ogółem skorzystało 1785 osób);

- prowadziło punkty konsultacyjne, w których 90 osobom udzielono porad prawnych;
- uczestniczyło w spotkaniach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz grup roboczych;
- w ramach współpracy między instytucjami, prowadziło zajęcia dla uczestników Klubu Integracji Społecznej (20 osób) oraz dla uczestników Centrum Integracji Społecznej w Bytomiu (51 osób).

W ramach współpracy z Komendą Miejską Policji w Bytomiu realizowało program profilaktyczny dla uczniów bytomskich szkół (ogółem 38 spotkań).

Z usług Izby Wytrzeźwień, funkcjonującej w strukturze Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom w Bytomiu w 2022 r. skorzystało 4035 osób, w tym 3873 mieszkańców Bytomia.

Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom współpracowało ze Stowarzyszeniem IN VIA i objęło opieką oraz wsparciem psychologicznym dzieci i młodzież z obszaru Bytomia. Współpraca obejmowała najem pomieszczeń w ramach projektu Lepszy Start – grupy terapeutyczne dla dzieci i młodzieży, pomoc przy rekrutacji. Łącznie objęto wsparciem 31 uczestników.

3.4 STAN SANITARNY MIASTA I DZIAŁANIA POWIATOWEJ STACJI SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNEJ

Zadaniem Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest czuwanie nad bezpieczeństwem sanitarno-epidemiologicznym mieszkańców. Prowadzenie systematycznych badań oraz dokonywanie okresowych ocen stanu sanitarnego umożliwia monitorowanie sytuacji epidemiologicznej i sanitarnej oraz podejmowanie niezbędnych działań interwencyjnych. Ponadto, Inspekcja Sanitarna podejmuje działania mające na celu pobudzanie aktywności społecznej na rzecz własnego zdrowia, inicjowanie i wytyczanie kierunków przedsięwzięć zmierzających do zaznajomienia społeczeństwa z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia, popularyzowanie zasad higieny i racjonalnego odżywiania oraz zapobiegania chorobom zakaźnym.

Liczbę prowadzonych kontroli, wydanych decyzji i nałożonych mandatów w latach 2018-2022 przedstawia infografika 10.

W 2022 r. na terenie miasta czynnych było 6 pływalni opartych na wodzie wodociągowej (w tym 5 krytych i 1 odkryta).

W ramach kontroli urzędowych jakości wody w pływalniach, przeprowadzonych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu, pobrano i przebadano pod względem fizykochemicznym i bakteriologicznym 26 próbek wody. Ponadto, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu nadzorował prowadzenie przez zarządców obiektów, kontroli wewnętrznej jakości wody na pływalniach. W 2022 r. liczba raportowanych próbek wody wynosiła 238. W każdym przypadku stwierdzenia niespełnienia wymagań zarządcy obiektów podejmowali na bieżąco stosowne działania naprawcze.

W okresie 12 miesięcy 2022 r. nadzorem PPIS w Bytomiu objętych było 59 przedszkoli, w tym 13 niepublicznych. Skontrolowano 39 placówek przed-

Infografika 10: Kontrole przeprowadzone na terenie Bytomia przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w latach 2018-2022

Wyszczególnienie	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.
Liczba kontroli	2 390	2 132	1 239	1 382	2 005
Liczba wydanych decyzji ogółem, w tym:	556	465	595	583	357
- decyzje stwierdzające choroby zawodowe	53	0	25	7	16
Liczba nałożonych mandatów karnych	74	41	35	55	77

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Bytomiu

Łącznie na terenie miasta w ramach prowadzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu nadzoru bieżącego nad jakością wody do spożycia, pobrano i przebadano 53 próbki wody.

Ponadto, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu nadzorował prowadzenie przez podmioty odpowiedzialne za dostarczanie wody, kontroli wewnętrznej jakości wody przeznaczonej do spożycia. W 2022 r. liczba raportowanych próbek wody wynosiła 317.

Przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrycznych oraz zalecanych zakresów wartości stwierdzono w 13 próbkach wody. Ogółem wodę wodociągową dostarczaną odbiorcom na terenie miasta Bytomia oceniono jako przydatną do spożycia.

szkolnych. Dla 5 przedszkoli wydano 7 decyzji administracyjnych zmieniających termin wykonania zarządzeń decyzji wydanych w latach wcześniejszych. W 2022 roku 1 placówka wykonała w całości decyzję administracyjną wydaną w latach wcześniejszych. W roku sprawozdawczym nie wydano żadnej nowej decyzji administracyjnej nakazującej na w/w placówki.

W tym samym czasie pod nadzorem PPIS w Bytomiu były 53 szkoły, w tym 27 szkół podstawowych, 5 szkół policealnych i 12 zespołów szkół, 5 LO, 1 technikum, oraz 3 szkoły specjalne, w których przeprowadzono łącznie 40 kontroli. W wyniku kontroli wydano 2 decyzje administracyjne nakazujące. Na wnioski stron wydano 12 decyzji zmieniających termin wykonania zarządzeń.

W roku sprawozdawczym 1 placówka szkolna wykonała w całości decyzję wydaną w latach wcześniejszych.

W 2022 roku sprawowano nadzór sanitarny nad 4 szpitalami na terenie Bytomia. Wszystkie szpitale skontrolowano i łącznie przeprowadziła 7 kontroli, w tym 3 kontrole sanitarne kompleksowe oraz 4 kontrole sprawdzające. W trakcie przeprowadzonych kontroli nieprawidłowości stwierdzono w 2 szpitalach. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami nałożono 2 mandaty karne na łączną kwotę 900 zł. i wydano 2 decyzje nakazujące. Na wniosek stron PPIS w Bytomiu wydał 7 decyzji zmieniających termin wykonania zarządzeń ujętych w uprzednio wydanych decyzjach oraz 1 decyzję uchylającą. Stan sanitarno-higieniczny szpitali wymaga w dalszym ciągu poprawy poprzez bieżącą realizację obowiązków nałożonych w wydanych decyzjach oraz realizację opracowanych programów dostosowania.

W 2022 r. w szpitalach na terenie Bytomia wystąpiło 51 ognisk zakażeń szpitalnych, w tym w Szpitalu Specjalistycznym Nr 2 w Bytomiu – 14 ognisk, w SP ZOZ Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym Nr 4 – 29 ognisk, w Szpitalu Specjalistycznym Nr 1 – 6 ognisk, w Szpitalu i Ambulatorium z Izbą Chorych Aresztu Śledczego – 2 ogniska.

Na terenie miasta Bytomia przeprowadzono również 2 kontrole zapleczy szpitalnych w Szpitalu Aresztu Śledczego w Bytomiu przy ul. Wrocławskiej 4 oraz w Szpitalu Specjalistycznym nr 2 w Bytomiu przy ul. Batorego 15. Skontrolowane zaplecza szpitala oceniono jako dobre. Ponadto w 2022 roku PPIS w Bytomiu rozpatrzył 2 interwencje dotyczące szpitali.

Nadzorem Inspekcji Sanitarnej objęte były również zakłady branży spożywczej, zakłady materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością (1571). W 2022 r. przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu skontrolowali 877 zakładów ww. branży, w których przeprowadzono łącznie 1436 kontroli. Wydano łącznie 234 decyzji administracyjnych. W związku ze stwierdzeniem złego stanu sanitarno-technicznego, w 2022 r. PPIS w Bytomiu wydał 50 decyzji nakazujących. Za stwierdzone uchybienia w zakresie stanu sanitarno-higienicznego nałożono 68 mandatów karnych na łączną kwotę 13950 zł. Analizując wydane w 2022 r. dla zakładów żywnościowo - żywieniowych decyzje administracyjne stwierdzono, że stan sanitarno-techniczny ww. zakładów, w porównaniu do roku ubiegłego, uległ nieznacznemu pogorszeniu.

W ramach prowadzonego nadzoru nad warunka-

mi pracy na terenie miasta Bytom skontrolowano 48 zakładów, w których przeprowadzono 51 kontroli. W 7 zakładach stwierdzono nieprawidłowości. W celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości wydanych zostało 7 decyzji administracyjnych nakazujących. Na koniec 2022 r. w 5 zakładach pracy stwierdzono występowanie przekroczeń najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy tj.: hałas, pyły, mikroklimat gorący.

Ponadto w związku ze zgłoszonymi wnioskami o interwencję przeprowadzono 4 kontrole, które nie wykazały nieprawidłowości.

W ramach prowadzonego nadzoru nad chemikaliami i produktami kosmetycznymi przeprowadzono 29 kontroli i 15 wizytacji w obiektach wprowadzających do obrotu chemikalia, produkty biobójcze, detergenty, produkty kosmetyczne. Kontrole w 3 obiektach wykazały nieprawidłowości w zakresie produktów kosmetycznych, wobec czego wydano 3 decyzje nakazujące - 2 decyzje w sprawie usunięcia nieprawidłowego oznakowania, 1 decyzja w sprawie wycofania produktów kosmetycznych z obrotu w związku z niedozwoloną substancją w ich składzie oraz sprzedaż wyrobu po upływie minimalnej trwałości.

Ponadto w związku z podejrzeniem zatrucia u ludzi wywołanego spożyciem denaturatu skażonego alkoholem metylowym w stężeniach przekraczających obowiązującą normę przeprowadzono 13 kontroli i 63 wizytacji w obiektach handlowych tj.: sklepy i hurtownie. W ramach czynności kontrolnych pobrano 18 prób produktu o nazwie „denaturat” do badań laboratoryjnych na zawartości metanolu. Po przebadaniu w/w produktu wydano 7 decyzji nakazujących jego wycofanie z obrotu.

W ramach nadzoru nad środkami zastępczymi przeprowadzono 3 kontrole w związku z podejrzeniem wprowadzania do obrotu środków zastępczych. Kontrole dotyczyły produktów zawierających w swoim składzie substancję HHC-O. Wyniki kontroli wykazały, że w obrocie nie było produktów, będących środkami zastępczymi.

W trakcie trwania roku 2022 skontrolowano 183 zakłady użyteczności publicznej, w których łącznie przeprowadzono 192 kontrole sanitarne. Za stwierdzone uchybienia i nieprawidłowości nałożono 4 mandaty karne na łączną kwotę 600 zł. W przypadku złego stanu sanitarno-technicznego wydano 7 decyzji administracyjnych. W 2022 roku PPIS w Bytomiu rozpatrzył 54 interwencje (skargi mieszkańców) w zakresie złego stanu sanitarnego części wspólnych dla lokatorów budynków mieszkalnych i związanych z tym zalegających odpadów komunalnych, pojawieniem się gryzoni, insektów oraz

gołębi, a także zanieczyszczeń ptasimi odchodami strychów, parapetów, balkonów. Ponadto dużą grupę stanowiły również sprawy dotyczące uciążliwych lokatorów, którzy poprzez niewłaściwe użytkowanie lokali mieszkalnych stwarzali doskonałe warunki

do namnażania się insektów i gryzoni oraz powodowali uciążliwości zapachowe dla pozostałych lokatorów budynków mieszkalnych.

3.5 POMOC SPOŁECZNA

Świadczenia pomocy społecznej

Świadczenia z zakresu pomocy społecznej (w ramach zadań własnych gminy i zleconych z zakresu administracji rządowej oraz zadań powiatu - własnych i z zakresu administracji rządowej) realizował Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Bytomiu.

W 2022 r. w MOPR w Bytomiu pomocą społeczną zostało objętych 4 161 osób. Udzielono pomocy pieniężnej i niepieniężnej 2 790 rodzinom, liczącym łącznie 5 315 osób. Wydano 14 935 decyzji administracyjnych. Pomocy wyłącznie w postaci pracy socjalnej udzielono 720 rodzinom. W ramach zadań własnych gminy, MOPR udzielił 418 580 świadczeń na takie formy pomocy, jak: zasiłki stałe, okresowe, celowe, posiłki (w tym dożywianie dzieci w szkołach, pomoc w formie gorącego posiłku w barze oraz noclegowni), usługi opiekuńcze, umieszczenie w domach pomocy społecznej, pobyt i posiłek w dziennych do-

mach pomocy, pobyt w mieszkaniach chronionych oraz sprawianie pogrzebów. W ramach zadań własnych powiatu przyznano 31 świadczeń pieniężnych i niepieniężnych dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej. Ze środków administracji rządowej na zadania zlecone gminie udzielono 2 070 świadczeń na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, wynagrodzenie opiekuna za sprawowanie opieki.

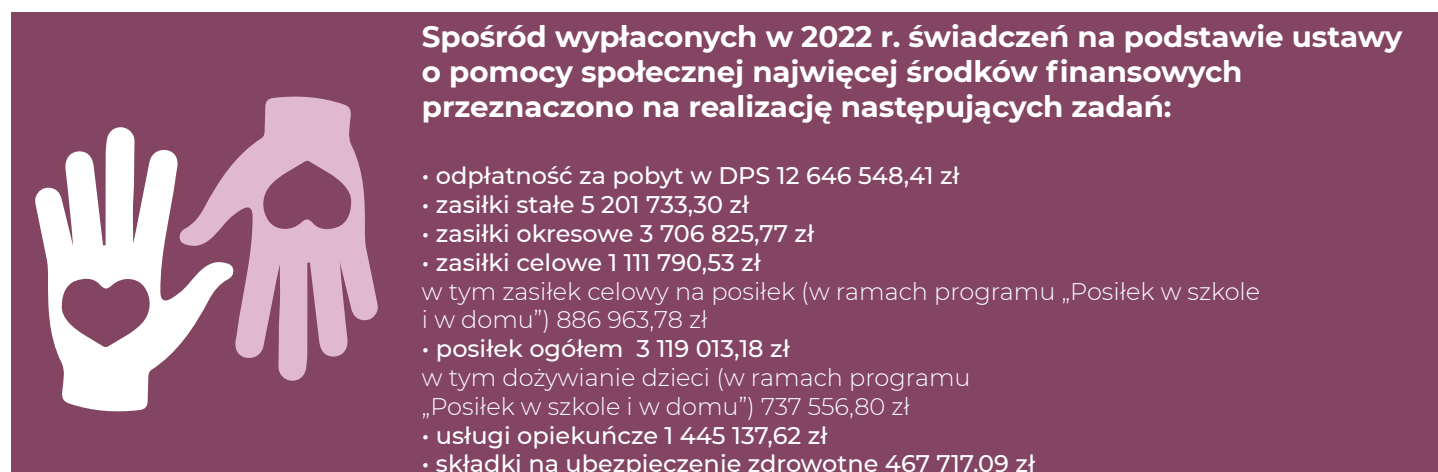
Ze środków administracji rządowej na zadania zlecone powiatu udzielono 6 świadczeń na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach.

Tabela 22: Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia oraz liczba wypłaconych świadczeń w ramach pomocy społecznej w latach 2017 – 2022

LP.	Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1.	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	8 366	6 280	5 383	5203	4 526	4 161
2.	Zadania własne gminy	739 944	601 333	517 622	421 845	414 881	418 580
	Liczba świadczeń						
	Zadania własne powiatu	8 665	8 026	7632	19	30	31
	Zadania zlecone gminie	4 564	4 540	4 278	2699	2324	2070
	Zadania zlecone powiatu	20	52	72	0	0	6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPR w Bytomiu.

Infografika 11: Wartość świadczeń wypłaconych w 2022 r.

Świadczenia rodzinne i alimentacyjne

W roku 2022 w Dziale Świadczeń Rodzinnych odnotowano wpływ 5 980 wniosków wraz z kompletem dokumentów, w tym:

- 638 wniosków o ustalenie prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka,
- 3 637 wniosków o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego,
- 1064 wnioski o ustalenie prawa do zasiłku pielęgnacyjnego,
- 251 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego,
- 28 wniosków o ustalenie prawa specjalnego zasiłku opiekuńczego,
- 352 wnioski o ustalenie prawa do świadczenia rodzicielskiego,
- 1 wniosek o ustalenie prawa do zasiłku dla opiekuna,
- 9 wniosków o ustalenie prawa do jednorazowego świadczenia wynikającego z ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

W roku 2022 w wyniku prowadzonych postępowań wydano łącznie 8 491 decyzji administracyjnych, w tym decyzje: ustalające uprawnienia do świadczeń; wydane w związku z nabyciem uprawnienia do dodatków do przyznanego już zasiłku rodzinnego; w związku ze zmianą sytuacji rodzinnej lub finansowej świadczeniobiorców; na podstawie ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz ustalające świadczenia nienależnie pobrane.

W Dziale Świadczeń Alimentacyjnych i Dochodzenia Należności od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r. odnotowano wpływ 1229 wniosków o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wydano 1172 decyzji administracyjnych, z czego:

- 1134 decyzje przyznające prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- 19 decyzji odmawiających prawo do świadczeń,
- 16 decyzji umarzających postępowanie w sprawie ustalenia prawa do świadczeń,
- w 59 sprawach pozostawiono wnioski bez rozpatrzenia.

Ponadto, wobec dłużników alimentacyjnych w roku 2022 podjęto 3386 czynności przewidzianych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, 189 z nich okazały się działaniami skutecznymi. Ponadto przeprowadzono 183 wywiady z dłużnikami alimentacyjnymi i odebrano tyleż samo oświadczeń majątkowych. Zgodnie z ustawą o udostępnianiu informacji gospodarczej, dłużnicy alimentacyjni zostali zgłoszeni do krajowych biur gospodarczych, tj. KRD, BIG SA, ERIF, KBIG SA, BIG INFORMATOR, KIDT BID SA. Na 31 grudnia 2022 roku liczba dłużników w w/w rejestrach wynosiła 3 186, z czego 2 966 stanowili dłużnicy funduszu alimentacyjnego (pozostała liczba dotyczy dłużników zaliczki alimentacyjnej).

W wyniku prowadzonych przez komorników sądowych postępowań egzekucyjnych w roku 2022 wyegzekwowano od dłużników alimentacyjnych 3 309 779,10 zł. Powyższa kwota została podzielona zgodnie z wymogami ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów zawartymi w art. 27.

Tabela 23: Świadczenia rodzinne wypłacone w Bytomiu w latach 2016-2022

Lp.	Wyszczególnienie		2017	2018	2019	2020	2021	2022
1.	Zasiłki rodzinne	Liczba świadczeń	100 897	104 940	98 492	80 500	69 154	58 796
		Kwota udzielonych świadczeń (w tys. zł)	11 591,4	11 933	11 221,1	9 238,40	7 938,5	6 761
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych	Liczba świadczeń	43 715	44 779	43 094	38 371	36 142	32 038
		Kwota udzielonych świadczeń (w tys. zł)	5 874,2	5 734	5 458,6	4 814,3	4 484,4	3 834
3.	Świadczenia opiekuńcze w tym zasiłek pielęgnacyjny oraz świadczenie pielęgnacyjne	Liczba świadczeń	58 684	57 063	57 682	57 023	57 699	57 414
		Kwota udzielonych świadczeń (w tys. zł)	17 628,2	18 150	20 863,4	24 190,1	26 654,2	28 678

4.	Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka	Liczba świadczeń	1 176	1024	894	719	627	495
		Kwota udzielonych świadczeń (w tys. zł)	1 176	1024	894	719	627	495
5.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	Liczba świadczeń	831	758	656	625	456	224
		Kwota udzielonych świadczeń (w tys. zł)	431,3	402,6	408,5	387,5	282	139
6.	Zasiłki dla opiekunów	Liczba świadczeń	428	339	249	173	122	74
		Kwota udzielonych świadczeń (w tys. zł)	221,7	181,3	153,6	106,7	75,6	46
7.	Fundusz alimentacyjny	Liczba świadczeń	28 374	25 288	22 303	19 957	18 265	16 785
		Kwota udzielonych świadczeń (w tys. zł)	11 340,4	10 127	9 073,1	8 193,4	7 534,8	6 880,1
8.	Świadczenie rodzicielskie	Liczba świadczeń	6950	6377	5979	5346	4 914	3 845
		Kwota udzielonych świadczeń (w tys. zł)	6 338,6	5768	5296,5	4888,2	4 375	3 470
9.	Świadczenie wychowawcze (500+)	Liczba świadczeń	170 290	140 011	223 981	289 596	287 413	118 083
		Kwota udzielonych świadczeń (w tys. zł)	84 809	80 737	111 528,8	144 020,0	142 964,2	58 835
10.	Razem (1+2+3+4+5+6+7+8+9)	Liczba świadczeń	411 345	380 579	431 027	492 310	474 792	287 754
		Kwota udzielonych świadczeń (w tys. zł)	139 410,8	134 056,9	155 824,5	196 557,60	194 936	109 138,10

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPR w Bytomiu

Ponadto w ramach Rządowej tarczy energetycznej w roku 2022 przyjęto 14 260 wniosków w tym:

- 11 757 o dodatek węglowy,
- 964 o dodatek dla gospodarstw domowych,

- 661 o dodatek elektryczny,
- 878 o zakup preferencyjny paliwa stałego dla gospodarstw domowych (z czego pozytywnie zweryfikowano 853).

Tabela 24: Świadczenia przyznane w roku 2022 w ramach Rządowej tarczy energetycznej.

	Ilość wypłaconych świadczeń	Łączna kwota w złotych świadczeń
Dodatek węglowy	10 639	31 917 000,00
Dodatek dla gospodarstw domowych	632	1 098 000,00
Dodatek elektryczny*	X	X
Zakup preferencyjnego paliwa stałego dla gospodarstw domowych	853	1 403 340,00

* wypłata dodatku elektrycznego była zrealizowana do 31 marca 2023 r.
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPR w Bytomiu

Pomoc materialna dla uczniów

Tabela 25: Pomoc materialna dla uczniów

Rok szkolny	Rodzaj świadczenia	Liczba złożonych wniosków	Liczba uczniów w wydanych decyzjach przyznających świadczenie	Ogółem liczba uczniów, którzy zrealizowali w 2022 r. przyznane świadczenie	Łączna kwota wypłaconych w 2022 r. świadczeń w zł
2022/2023	Stypendia szkolne	335	492	536	504 556,47
2021/2022	Stypendia szkolne	473	603		
2022	Zasiłki szkolne	22	30	30	18 600
Ogółem:				566	523 156,47

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPR w Bytomiu

Infografika 12: Świadczenie „Dobry Start”

	2018	2019	2020	2021	2022
DOBRY START 300 dla ucznia					
Liczba świadczeń	15 660	15 896	15 769	2	0
Kwota udzielonych świadczeń w tys. zł	4 697,8	4 767,7	4 728,6	0,6	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPR w Bytomiu

Dodatki mieszkaniowe

W okresie od 2013 do 2022 roku złożono łącznie 52 354 wnioski o przyznanie dodatków mieszkaniowych. Liczba złożonych wniosków począwszy od 2013 roku zmniejszała się i w 2022 roku wyniosła 3 831.

niowy zasób gminy w wysokości 1 507,64 tys. zł oraz pozostałym użytkownikom mieszkań w budynkach: spółdzielni, zakładowych, wspólnot mieszkaniowych, prywatnych oraz domów jednorodzinnych w łącznej wysokości 3 492,00 tys. zł.

Infografika 13: Świadczenia rodzinne wypłacone w Bytomiu w latach 2017-2022

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPR w Bytomiu

W 2022 roku na wypłatę dodatków mieszkaniowych wydatkowano kwotę 4 999,66 tys. Dodatki mieszkaniowe wypłacone zostały wnioskodawcom zajmującym lokale w budynkach stanowiących mieszka-

łączna kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych w latach 2013-2022 wyniosła 60 115,16 tys. zł, z tego 20 697,84 tys. zł to dodatki w mieszkaniowym zasobie gminy.

Tabela 26: Wysokość wypłaconych dodatków mieszkaniowych w latach 2017-2022

Lp.	Wyszczególnienie	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.
1.	Wysokość wypłaconych dodatków mieszkaniowych ogółem, w tym:	6 488,50 tys. zł	5 428,50 tys. zł	4 679,00 tys. zł	4 316,80 tys. zł	4 708,40 tys. zł	4 999,66 tys. zł
	- mieszkaniowy zasób gminy	2 389,60 tys. zł	1 888,40 tys. zł	1 530,60 tys. zł	1 367,4 tys. zł	1 503,30 tys. zł	1 507,64 tys. zł
2.	Średnia wysokość wypłaconego dodatku mieszkaniowego ogółem, w tym:	209 zł	204 zł	202 zł	212 zł	241,94 zł	242,83 zł
	- mieszkaniowy zasób gminy	191 zł	184 zł	179 zł	193 zł	228,57 zł	224,05 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPR w Bytomiu

Średnia wysokość wypłaconego dodatku wyniosła 242,83 zł.

Dodatek energetyczny

Od stycznia do grudnia 2022 r. podjętych zostało 47 decyzji administracyjnych (na podstawie złożonych wniosków w grudniu 2021 r.), w tym 40 przyznających dodatek energetyczny 2 odmawiających prawa do przedmiotowego świadczenia oraz 5 decyzji innych (decyzje umarzające i wygaszające).

W roku 2022 na podstawie ustawy Prawo energetyczne oraz Obwieszczenia Ministra Energii w sprawie wysokości dodatku energetycznego, na wypłatę dodatków energetycznych wydankowano kwotę 28 tys. zł.

W omawianym okresie z dodatku energetycznego skorzystało 614 gospodarstw domowych, w tym:

- 297 gospodarstw jednoosobowych;
- 264 gospodarstwa składające się z 2 do 4 osób;
- 53 gospodarstwa składające się z co najmniej 5 osób.

W związku z wejściem w życie, dnia 4 stycznia 2022 roku, ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym, wnioski o dodatek energetyczny złożone w okresie od wejścia w życie ustawy do dnia 31 grudnia 2022 roku pozostawiało się bez rozpoznania.

Tabela 27: Świadczenie dodatek osłonowy

Wyszczególnienie	2022 r.
Liczba świadczeń	15 874
Kwota wypłaconych świadczeń w tys. zł	7 077,89

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPR w Bytomiu

W ramach realizowanego programu „Dodatek osłonowy” przyznawane było i wypłacane świadczenie

mające na celu wsparcie rodzin zamieszkających na terenie gminy Bytom w ponoszeniu wydatków związanych z rosnącymi cenami energii elektrycznej, gazu i żywności. Dodatek osłonowy to jednorazowe świadczenie w przedziale kwotowym od 400,00 zł do 1 437,50 zł (w zależności od liczby osób w gospodarstwie i głównego źródła ogrzewania gospodarstwa domowego).

Placówki pomocy społecznej w Bytomiu

Na koniec 2022 r. w Bytomiu funkcjonowały następujące placówki pomocy społecznej:

- 4 domów pomocy społecznej, dysponujących 382 miejscami,
- Środowiskowy Dom Samopomocy „Integracja”, dysponujący 47 miejscami,
- Bytomskie Centrum Wsparcia realizujące zadania w formie:
 - schroniska dla bezdomnych, dysponującego 58 miejscami,
 - 3 dziennych domów pomocy, dysponujących 75 miejscami

Źródło: Dane Wydziału Polityki Społecznej Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Ponadto w 2022 roku w ramach działalności MOPR funkcjonowały Noclegownia i Ogrzewalnia.

Standardy panujące w Noclegowni/Ogrzewalni dla bezdomnych w czasie pandemii.

Ogrzewalnia jest pomieszczeniem dla maksymal-

nie 40 bezdomnych kobiet i mężczyzn wymagających tymczasowego schronienia, natomiast Noclegownia może zapewnić schronienie maksymalnie 100 osobom bezdomnym. Z osobami bezdomnymi bezpośrednio pracuje pracownik socjalny zatrudniony na terenie Noclegowni. Podstawą udzielenia schronienia

w Noclegowni były skierowania, wydane przez pracownika socjalnego. W 2022 roku udzielono schronienia 170 osobom bezdomnym, którym udzielono 21 010 świadczeń w formie noclegów, natomiast 86 osób skorzystało ze schronienia w Ogrzewalni, gdzie udzielono 2726 świadczeń

w formie schronienia. W okresie zimowym placówki są czynne w godzinach od 18.00 do 8.00 dnia następnego, jednak w razie spadku temperatur godziny funkcjonowania Noclegowni oraz Ogrzewalni mogą ulec zmianie, aż do pobytu całonocnego. Osoby korzystające ze schronienia mogą skorzystać z jednego gorącego posiłku dziennie, dowożonego w jednorazowych opakowaniach w ramach porozumienia z Centrum Integracji Społecznej w Bytomiu. W 2022 roku wydano 16 436 posiłków na łączną kwotę 202 162,80 zł. W 2022 roku, z uwagi na zagrożenie wirusem SARS-COV2, nadal kontynuowano pracę w zwiększonym reżimie sanitarnym, informowano osoby bezdomne o sposobach rozprzestrzeniania się wirusa. W roku 2022 nie odnotowano żadnego ogniska zakażeń wirusem SARS-COV2 w Noclegowni oraz Ogrzewalni.

Projekty współfinansowane przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego

• Kierunek – lepsze jutro

Kontynuowano projekt z zakresu aktywnej integracji rozpoczęty w styczniu 2021 r. i początkowo planowany do 31 grudnia 2022 r. dla grupy 167 osób będących odbiorcami świadczeń z pomocy społecznej. Pod koniec okresu realizacji uzyskano zgodę na wydłużenie projektu do 31 marca 2023 r. Uczestnikom oferowano różnorodne formy wsparcia, takie jak: praca socjalna, działania środowiskowe, doradztwo zawodowe, kursy zawodowe, staże, poradnictwo psychologiczne. Rekrutacja obejmowała cały obszar miasta. W 2022 r. w projekcie brało udział 150 osób (97 kobiet i 53 mężczyzn). Planowana łączna wartość projektu „Kierunek – lepsze jutro” w całym okresie realizacji to 3 596 978,60 zł, z czego dotacja UE ma wartość 3 057 431,81 zł (85%). W 2022 roku wydatkowano 1 917 655,95 zł, z czego dotacja UE wyniosła 1 679 701,09 zł. Zadanie było realizowane w ramach poddziałania 9.1.5 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020.

• Rewitalizacja z Klubem Integracji Społecznej edycja II

Projekt był realizowany przez pełne 3 lata (2020-2022) i był kontynuowany w 2022 r. zgodnie z harmonogramem. W założeniu był skierowany do 60 osób (skorzystały 62 osoby) z obszaru rewitalizacji, korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej. W 2020 r. rekrutacja objęła 40 osób, w 2021 r. uzupełniono rekrutację o 18 osób, zamknięcie rekrutacji nastąpiło w 2022 r. (4 osoby). Działania na rzecz poprawy sytuacji społecznej i zawodowej uczestników/uczestniczek oraz osób z ich otoczenia realizowali pracownicy socjalni (2 osoby) i trenerki/animatorki (2 osoby) w KIS przy ul. Powstańców Warszawskich 14. W 2022 roku realizowano kolejne formy wsparcia w celu poprawy funkcjonowania społecznego i zwiększenia szans na zatrudnienie wśród uczestników i uczestniczek projektu. Łączna wartość projektu „Rewitalizacja z Klubem Integracji Społecznej edycja II” w całym okresie realizacji wynosiła 2 077 965,19 zł, w tym dotacja UE i budżetu państwa to kwota 1 974 066,93 zł (95%). W 2022 r. wydatkowano 845 719,01 zł, z czego dotacja wyniosła 816 819,01 zł. Zadanie było realizowane w ramach poddziałania 9.1.3 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego – OSI.

• Centrum Wsparcia Rodziny edycja II

Okres realizacji drugiej edycji to 1 października 2021 r. – 30 kwietnia 2023 r. Realizację kontynuował Dział Pieczy Zastępczej i Asysty Rodzinnej, w którym sfinansowano 10 dodatkowych etatów asystentów rodziny i 7 etatów koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Wykonywali zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej na rzecz rodzin mieszkających na obszarze rewitalizacji lub powiązanych z tym obszarem. W 2022 r. zrekrutowano do projektu 75 nowych rodzin. Razem z rodzinami kontynuującymi udział, w 2022 r. w projekcie uczestniczyło 145 rodzin. Od września 2022 r. projekt jest realizowany przy ul. Piekarskiej 39, w wyremontowanym przez Bytomskie Mieszkania i wyposażonym ze środków unijnych budynku. Łączna wartość projektu „Centrum Wsparcia Rodziny edycja II” w całym okresie realizacji to 5 156 184,77 zł, z czego dotacja UE i budżetu państwa wyniosła 4 795 251,84 zł (93%). W 2022 roku wydatkowano 2 761 838,78 zł, z czego dotacja funduszy zewnętrznych wyniosła 2 603 362,48 zł. Zadanie było realizowane w ramach poddziałania 9.2.3 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego – OSI.

• Zero Ryzyka dla Pracownika – wspólny projekt MOPR i PUP w Bytomiu

Projekt skierowany był do pracowników dwóch jednostek miejskich w celu poprawy ich sytuacji zdrowotnej. Pierwotnie zakładano wsparcie dla 270 osób z MOPR i 70 osób z PUP, jednak liczebność grupy zwiększyła się w okresie realizacji projektu. W 2022 roku udział w projekcie rozpoczęło 19 osób, w tym 15 pracowników MOPR (14 kobiet i 1 mężczyzna) oraz 4 pracowników PUP (3 kobiety i 1 mężczyzna). Udział w projekcie kontynuowało 380 osób, w tym 302 pracowników MOPR (272 kobiety i 30 mężczyzn) i 78 pracowników PUP (74 kobiety i 4 mężczyzn). Łącznie w 2022 r. udział w projekcie wzięło 399 osób (363 kobiety i 36 mężczyzn). W 2022 roku kontynuowano rozpoczęte w latach poprzednich doposażanie stanowisk pracy w ergonomiczne sprzęty. W 2022 roku przeprowadzono również kolejne szkolenia dla pracowników, których zdrowie jest narażone na szkodliwe czynniki wynikające z charakteru pracy. Projekt realizowany był w okresie od 1 października 2020 r. do 31 maja 2022 r. W 2022 roku wydatkowano (tylko w ramach części MOPR) 66 529,35 zł, w tym z dotacji 59 745,82 zł. Łączna wartość całego projektu to 995 607,50 zł, z czego dofinansowanie ze środków zewnętrznych wynosiło 876 134,60 zł. Zadanie było realizowane w ramach poddziałania 8.3.2 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. Realizacja projektu została zakończona 31 maja 2022 r. Projekt został zaakceptowany i rozliczony przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego.

Pozafinansowe formy wsparcia

W 2022 r. zrealizowano pozafinansowe formy wsparcia:

- Program FEAD, polegający na pomocy żywnościowej. Realizacja Programu na terenie Bytomia odbywała się przy współpracy ze Śląskim Oddziałem Okręgowym PCK Katowice

- Oddział Rejonowy PCK Bytom (jako Organizacji Partnerskiej Regionalnej i jednocześnie Organizacji Partnerskiej Lokalnej). Osoby kierowane do pomocy przez pracowników socjalnych MOPR. W ramach Podprogramu 2021 r., który zakończył się w październiku

2022 r. spośród mieszkańców Bytomia do uzyskania pomocy skierowano 4000 osób, które spełniały warunki do jej przyznania. Żywność była wydawana w magazynie żywności znajdującym się w Bytomiu przy ulicy Łużyckiej 12a. W ramach Programu realizowane były również działania towarzyszące, których realizacja z powodu panującej pandemii była ograniczona.

- Samodzielne stanowisko, którego głównym zadaniem jest bezpłatna pomoc w znalezieniu pra-

cy osobom bezrobotnym. W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 roku w ramach ww. zadań: 334 osoby skorzystały z bezpłatnego indywidualnego poradnictwa z zakresu prawa pracy, cywilnego, rodzinnego i opiekuńczego. W ramach wsparcia zredagowano łącznie 93 pisma (pozwoty, wnioski, wezwania, skargi, odpowiedzi, odwołania, sprzeciwy, oświadczenia woli), 85 osób zostało objętych pomocą w celu aktywizacji zawodowej w procesie poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne. W ramach tego wsparcia 14 osób podjęło zatrudnienie, 8 osób rozpoczęło uczestnictwo w projektach oferujących szkolenia i kursy.

- Decyzją Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Bytomiu powołano od dnia 1 stycznia 2021 r. samodzielne stanowisko – Specjalisty Pracy Socjalnej d/s Interwencyjnego Udzielania Pomocy. Zadania to zdiagnozowanie problemu oraz bezzwłoczne wsparcie osób czy też rodzin w kryzysie, także koordynacja działań podczas interwencji. Telefon interwencyjny zapewnia ciągłość pracy ośrodka w godzinach popołudniowych i dniach świątecznych. W 2022 roku podjęto 70 interwencji w terenie.

Programy i projekty współfinansowane przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej

- Opieka wytchnieniowa w formie pobytu dziennego – 2022 (dotacja 146 880,00 zł).

Program realizowany był ze środków Funduszu Solidarnościowego. W dniu 1 marca 2022 r. została zawarta umowa pomiędzy Gminą Bytom, a Wojewodą Śląskim na sfinansowanie w/w zadania w roku 2022. Gmina Bytom otrzymała dotację na realizację Programu pn. „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2022”, który realizowany był w ramach środków Funduszu Solidarnościowego w łącznej wysokości 146 880 zł, w tym na realizację usług opieki wytchnieniowej 144 000,00 zł (środki przyznane zostały na wsparcie 15 osób, w tym 8 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz 7 dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności). Ostatecznie wsparciem w tej formie zostało objętych 14 opiekunów sprawujących opiekę nad osobami niepełnosprawnymi w tym 10 opiekunów sprawujących opiekę nad dorosłymi osobami niepełnosprawnymi legitymującymi się znacznym stopniem niepełnosprawności lub równoważnym oraz 4 opiekunów niepełnosprawnych dzieci. Przyznano łącznie 2 387,5 godziny usług opieki wytchnieniowej na łączną kwotę 76 400,00 zł. Głównym celem Programu było wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, lub osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz orzeczeniami równoważ-

nymi, w tym czasowe odciążenie od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki, zapewnienie czasu na odpoczynek i regenerację. W Bytomiu Program był realizowany w formie usług opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego w limicie 240 godzin.

• **Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2022** (dotacja 149 022,00 zł).

W 2022 r. MOPR przystąpił do realizacji programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej na realizację pn. „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej” – edycja 2022 – finansowanego ze środków Funduszu Solidarnościowego. Głównym celem Programu jest wprowadzenie usług asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym, której adresatami są dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka oraz osoby niepełnosprawne powyżej 16 roku życia posiadające orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności (lub orzeczenie równoważne). Tą formą wsparcia objętych zostało 12 osób niepełnosprawnych u których zrealizowano 2535 godzin usług asystenta.

• Program „Korpus Wspieraj Seniorów” 2022 (dotacja 379 657,00 zł).

Projekty MOPR ze środków Funduszu Przeciwalkoholowego

W 2022 roku realizowano dwa projekty z funduszu przeciwalkoholowego gminy:

- Projekt partnerski MOPR i Komendy Miejskiej Policji PRAWO OCHRONNYM PARASOLEM DZIECKA – przyjazne patrole, którego kolejne edycje są wdrażane od 2011 roku. W 2022 roku przyjazne patrole, złożone z pracownika socjalnego MOPR i funkcjonariusza policji, zrealizowały 132 dyżury, w trakcie których zmonitorowały 320 środowisk, w których w sumie 543 razy przeprowadzono monitoring lub interwencje (rodziny z problemem alkoholowym, patologiczne, niewydolne opiekuńczo i wychowawczo). W dni, kiedy nie odbywały się dyżury przyjaznych patroli realizowane były przez pracowników MOPR telefoniczne dyżury domowe. Dyżury prowadzone były w godzinach od 15.30 do 07.30 następnego dnia. W roku 2022 przeprowadzono 74 interwencje, w tym 50 interwencji zostało przeprowadzonych w trakcie pełnienia przez pracowników MOPR dyżuru domowego. W trakcie przeprowadzonych dyżurów 108 dzieci zostało przekazanych

pod opiekę najbliższej rodziny (krewnych), 17 dzieci zostało umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, pogotowiach rodzinnych bądź w rodzinach zastępczych. Przyjazny patrol przewiózł do szpitala na badania lekarskie, 15 dzieci, niektóre zostały hospitalizowane natomiast 21 osób dorosłych trafiło do izby wytrzeźwień. W 2022 r. na realizację projektu otrzymano dofinansowanie w wysokości 59 701,82 zł;

- LUDZIE ULICY – streetworking, realizowany na rzecz osób bezdomnych koczujących w miejscach niemieszkalnych. Głównym celem projektu było ograniczenie skali bezdomności „na ulicy”, w miejscach niemieszkalnych oraz przeciwdziałanie sytuacjom zagrażającym życiu i zdrowiu wśród osób bezdomnych pozostających poza systemem pomocy. W czasie realizacji projektu, tj od 1 października 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. streetworkerzy podjęli prace z osobami bezdomnymi 46 razy, osobom bezdomnym rozdano koce termiczne, ogrzewacze osobiste, gorące napoje i w razie potrzeby żywność. Na realizację projektu otrzymano dofinansowanie w wysokości 16 296,50 zł.

Działania podejmowane na rzecz osób starszych

• Program „Korpus Wspieraj Seniorów” na rok 2022
W 2022 r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Bytomiu przystąpił do kolejnej edycji rządowego programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2022 finansowanego w ramach Solidarnościowego Korpusu Wsparcia Seniorów. Realizacja Programu opierała się o dwa moduły:

- Moduł I – poprzez zapewnienie usługi wsparcia seniorom w wieku 65 lat i więcej,
- Moduł II – poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość”.

Udzielenie wsparcia nie było uzależnione od kryterium dochodowego. W ramach modułu pierwszego seniorzy w wieku 65 lat i więcej, którzy mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, po zgłoszeniu potrzeby wsparcia przez ogólnopolską infolinię lub bezpośrednio w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Bytomiu mogli uzyskać wsparcie w zakresie:

- wsparcia społecznego np. rozmowy, spacer, zakupy,
- ułatwienia dostępności do podstawowej lub specjalistycznej opieki zdrowotnej poprzez wsparcie w umawianiu wizyt lekarskich i dowozu na te wizyty, pomocy w zorganizowaniu transportu na szczepienia,
- wsparcie psychologiczne poprzez pomoc w czynnościach umożliwiających uzyskanie tego wsparcia,
- wsparcie w czynnościach dnia codziennego np. pomoc w wyprowadzeniu psa, dostarczanie zakupów, pomoc w realizacji recept i dostarczaniu leków i produktów medycznych.

Tą formą wsparcia objęto 30 seniorów, którym udzielono pomocy 324 razy.

W ramach modułu drugiego Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Bytomiu po rozeznaniu potrzeb bytomskich seniorów w zakresie wyposażenia ich w tzw. „opaskę bezpieczeństwa”, dokonano zakupu 120 takich opasek wraz z obsługą systemu, które następnie użyczono seniorom spełniającym kryteria do ich otrzymania.

• Śląska Koperta Życia

Od 2016 roku MOPR bierze udział w akcji Śląska Koperta Życia. Jest to karta, w której podaje się informacje dotyczące jej właściciela – dane osobowe, numer telefonu do bliskiej osoby, przebyte choroby, zażywane leki, wiodące schorzenia i uczulenia. Kartę wkłada się najczęściej do lodówki, na której umieszcza się naklejkę z nadrukiem „Koperta życia”. Umieszczenie koperty w miejscu widocznym i dostępnym umożliwia służbom medycznym, w razie wypadku lub zasląbnienia, a także policji, straży pożarnej, straży miejskiej, czy innym służbom, szybki dostęp do podstawowych informacji o seniorze. „Koperta życia” przyspiesza ratownikom medycznym dostęp do ważnych informacji medycznych mogących uratować życie, ułatwia pracę innym służbom oraz zwiększa poczucie bezpieczeństwa osób starszych.

• Program Bytomska Karta Seniora i Program Ogólnopolska Karta Seniora

W 2022 roku wydano 611 Bytomskich Kart Seniora (od początku realizacji programu wydano 11 960 kart). Zniżki dla seniorów oferuje 29 podmiotów.

W 2022 r. mieszkańcom Bytomia wydano 378 Ogólnopolskich Kart Seniora z zamieszczonym herbem miasta (edycja lokalna), a od początku realizacji programu przez Miasto Bytom, tj. od maja 2017 r., wydano łącznie 2 369 kart.

Działania na rzecz osób niepełnosprawnych

Z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dofinansowano:

- turnusy rehabilitacyjne dla 520 osób na łączną kwotę 727,64 tys. zł;
- zaopatrzenie 296 osób w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze na łączną kwotę 876,53 tys. zł;
- warsztaty terapii zajęciowej dla 155 uczestników na łączną kwotę 3 996,57 tys. zł;
- 88 umów w ramach likwidacji barier architektonicznych w komunikowaniu się i technicznych na łączną kwotę 538,98 tys. zł;
- 17 umów w zakresie sportu, kultury, rekreacji i turystyki na łączną kwotę 62,86 tys. zł.

Realizacja pilotażowego programu „Aktywny Samorząd”

W 2022 roku na realizację pilotażowego programu „Aktywny samorząd” MOPR w Bytomiu otrzymał 634 102,85 zł.

W ramach programu realizowano następujące zadania:

I. Moduł I - likwidacja barier utrudniających aktywnizację społeczną i zawodową:

1. Obszar A – likwidacja bariery transportowej:

- Zadanie 1 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności – z dysfunkcją narządu ruchu):
 - zawarto cztery umowy na kwotę 21 215,00 zł i zrealizowano dwie umowy na kwotę 8 415,00 zł,
 - planuje się zawarcie w 2023 r. jednej umowy na kwotę 10 000,00 zł i realizację dwóch umów zawartych w 2022 r. na kwotę 11 950,00 zł;
- Zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy (adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności – z dysfunkcją narządu ruchu):
 - zawarto dwie umowy na kwotę 4 087,50 zł i zrealizowano je w całości;
- Zadanie 3 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy (adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności – z dysfunkcją narządu słuchu w stopniu wymagającym korzystania z usług tłumacza języka migowego):
 - zawarto jedną umowę na kwotę 2 100,00 zł i zrealizowano ją w całości,
 - planuje się zawarcie w 2023 r. jednej umowy na kwotę 2 077,50 zł;

2. Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

- Zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności – z dysfunkcją narządu wzroku lub obu kończyn górnych):
 - zawarto 18 umów na kwotę 136 043,95 zł i zrealizowano je na kwotę 132 758,74 zł,
 - planuje się zawarcie w 2023 r. dwóch umów na kwotę 15 263,07 zł;
- Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania (adresowana do osób, którym udzielono pomocy w ramach obszaru B):

- zawarto dwie umowy na kwotę 4 000,00 zł i zrealizowano jedną umowę na kwotę 2 000,00 zł,
- planuje się zawarcie w 2023 r. jednej umowy na kwotę 2 000,00 zł i realizację umowy zawartej w 2022 r. na kwotę 2 000,00 zł;
- Zadanie 3 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności
 - z dysfunkcją narządu wzroku):
- zawarto jedną umowę na kwotę 7 500,00 zł i zrealizowano ją w całości,
- planuje się zawarcie w 2023 r. dwóch umów na kwotę 12 823,20 zł;
- Zadanie 4 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności
 - z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy):
- zawarto cztery umowy na kwotę 14 658,20 zł i zrealizowano je w całości,
- planuje się zawarcie w 2023 r. jednej umowy na kwotę 2 664,00 zł;
- Zadanie 5 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności):
- planuje się zawarcie w 2023 r. jednej umowy na kwotę 1 494,00 zł;

3. Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:

- Zadanie 1 – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności - z dysfunkcją uniemożliwiającą samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym):
- zawarto trzy umowy na kwotę 55 000,00 zł i zrealizowano jedną na kwotę 20 000,00 zł,
- planuje się w 2023 r. realizację dwóch umów zawartych w 2022 r. na kwotę 35 000,00 zł;
- Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności):

- zawarto trzy umowy na kwotę 3 969,99 zł i zrealizowano je w całości;
- Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości (adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności):
- zawarto pięć umów na kwotę 128 369,60 zł i zrealizowano jedną na kwotę 18 000,00 zł,
- planuje się w 2023 r. realizację czterech umów zawartych w 2022 r. na kwotę 110 369,60 zł;
- Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości (adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności):
- zawarto jedną umowę na kwotę 4 441,50 zł,
- planuje się zawarcie w 2023 r. jednej umowy na kwotę 5 400,00 zł i realizację jednej umowy zawartej w 2022 r. na kwotę 4 441,50 zł;
- Zadanie 5 – pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności – z dysfunkcją narządu ruchu powodującą problemy w samodzielnym przemieszczaniu się i posiadających zgodę lekarza specjalisty na użytkowanie przedmiotu dofinansowania):
- zawarto trzy umowy na kwotę 22 500,00 zł,
- planuje się zawarcie w 2023 r. jednej umowy na kwotę 4 237,50 zł i realizację trzech umów zawartych w 2022 r. na kwotę 22 500,00 zł;

4. Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej, tj. dziecka przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką (adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, które są przedstawicielem ustawowym lub opiekunem prawnym dziecka):

- zawarto cztery umowy na kwotę 9 860,00 zł i zrealizowano jedną na kwotę 841,50 zł,
- planuje się zawarcie w 2023 r. dwóch umów na kwotę 1 598,00 zł i realizację trzech umów zawartych w 2022 r. na kwotę 8 670,00 zł;

II. Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym (adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, pobierających naukę w szkole

wyższej lub szkole policealnej albo kolegium, a także do osób, które mają otwarty przewód doktorski poza studiami doktoranckimi):

- zawarto 34 umowy na kwotę 141 080,00 zł i zrealizowano 21 umów na kwotę 90 705,00 zł (w tym 20 w całości i jedną częściowo),
- planuje się zawarcie w 2023 r. trzech umów na kwotę 11 791,25 zł i realizację 14 umów zawartych w 2022 r. na kwotę 50 375,00 zł (w tym jednej częściowo zrealizowanej w 2022 r.).

Ogółem w ramach środków finansowych przyznanych na realizację pilotażowego programu „Aktywny samorząd” w 2022 roku zawarto 85 umów na łączną kwotę 554 825,74 zł. Zrealizowano 56 umów i wypłacono środki na kwotę 305 035,93 zł. Pozostałe środki finansowe przekazane miastu w ramach realizacji programu w 2022 roku winny być wydatkowane przed 15 kwietnia 2023 roku (zgodnie z zasadami programu). Zawarcie części umów w następnym, 2023 roku wynika z konieczności zagwarantowania dodatkowych środków finansowych i zawarcia aneksu do umowy dotyczącej realizacji programu. Wypłata niektórych świadczeń w roku następnym jest związana z terminami realizacji zadań, określonymi w umowach zawartych z beneficjentami programu. W przypadku Modułu II wypłata dodatków na pokrycie kosztów kształcenia możliwa jest dopiero po zakończeniu zimowego semestru, najczęściej w okresie od lutego do marca/kwietnia następnego roku kalendarzowego – dlatego wypłata świadczeń możliwa jest do kwietnia roku następującego po zakończeniu danego roku realizacji programu (do 15 kwietnia 2023 roku MOPR zobowiązany jest rozliczyć środki finansowe, przekazane przez PFRON na realizację programu w 2022 roku).

W pierwszym półroczu 2022 roku wypłacono również dofinansowania w ramach środków finansowych na realizację pilotażowego programu „Aktywny samorząd” za 2021 rok. Zrealizowano 29 umów na kwotę 189 205,46 zł. Łącznie w 2022 roku na realizację pilotażowego programu „Aktywny samorząd” w latach 2021 i 2022 wypłacono dofinansowania do 85 umów (w tym 29 z 2021 r. i 56 z 2022 r.) na łączną kwotę 494 241,39 zł.

Realizacja projektu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych „Samodzielność-Aktywność-Mobilność” (S-A-M!)

Projekt „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” (S-A-M!) dotyczy rehabilitacji społecznej, zawodowej i leczniczej osób ze szczególnymi potrzebami wynikającymi z niepełnosprawności.

W 2022 roku Państwowy Fundusz Rehabilitacji

Osób Niepełnosprawnych uruchomił w ramach ww. pakietu pomocowego realizację dwóch programów: „Samodzielność-Aktywność-Mobilność!” Mieszkanie dla absolwenta oraz „Samodzielność-Aktywność-Mobilność!” Dostępne mieszkanie.

• „Samodzielność-Aktywność-Mobilność!” Mieszkanie dla absolwenta

Program realizowany w latach 2022 – 2026, przy czym zawieranie umów z beneficjentami jest możliwe do 31 grudnia 2023 r. Beneficjentem może być osoba z niepełnosprawnością, która posiada orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, a w przypadku osób z niepełnosprawnością narządu słuchu, także w stopniu umiarkowanym (lub odpowiednio orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym albo umiarkowanym stopniu niepełnosprawności), posiadająca pełną zdolność do czynności prawnych. Beneficjent musi ponadto posiadać status absolwenta szkoły podstawowej, ponadpodstawowej (wszystkich typów szkół) lub szkoły wyższej, uzyskany w okresie 36 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku, być zatrudnionym lub poszukiwać zatrudnienia i jednocześnie nie mieć możliwości zamieszkania w miejscowości realizowania aktywności zawodowej. Dofinansowaniu podlegają opłaty związane w najmem na cele mieszkaniowe lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego. W dniu 3 sierpnia 2022 r. aktywowano nabór wniosków w systemie (tj. Systemie Obsługi Wsparcia finansowanego ze środków PFRON – platformie udostępnionej przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych). Termin do składania wniosków upływa 31 grudnia 2023 roku. W 2022 r. nie złożono żadnego wniosku w ramach tego programu.

• „Samodzielność-Aktywność-Mobilność!” Dostępne mieszkanie

Program realizowany w latach 2022 – 2025, przy czym zawieranie umów z beneficjentami jest możliwe do 31 grudnia 2024 r. Beneficjentem może być osoba z niepełnosprawnością, która w momencie składania wniosku nie ukończyła 65 roku życia i posiada orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu znacznym lub orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, z tytułu niepełnosprawności narządu ruchu uniemożliwiającej poruszanie się bez użycia wózka oraz dysponuje tytułem prawnym do lokalu na mocy prawa własności lub spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu. Istotne jest występowanie barier architektonicznych w mieszkaniu i/lub w budynku, uniemożliwiających samodzielne wyj-

ście na zewnątrz na poziom zero. W przypadku osoby małoletniej lub ubezwłasnowolnionej wniosek składa jej opiekun prawny, pod warunkiem wspólnego zamieszkiwania osoby z niepełnosprawnością i opiekuna prawnego. Dofinansowanie dotyczy dopłaty do zakupu mieszkania pozbawionego barier architektonicznych, znajdującego się w lokalizacji umożliwiającej samodzielne opuszczenie budynku, aż do poziomu zero przed budynkiem. W dniu 3 sierpnia 2022 r. aktywowano nabór wniosków w systemie SOW (tj. Systemie Obsługi Wsparcia finansowanego ze środków PFRON – platformie udostępnionej przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych). Termin do składania wniosków upływa 31 grudnia 2024 roku. W 2022 r. nie złożono żadnego wniosku w ramach tego programu.

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

W 2022 r. do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wpłynęło 348 formularzy „Niebieska Karta A”, w tym 111 sporządzone przez pracowników MOPR. Z Zespołów Interdyscyplinarnych odrębnych powiatów zostało przekazane dodatkowo 27 formularzy „Niebieska Karta”. Pracownicy socjalni Ośrodka Interwencji Kryzysowej, koordynując prace grup roboczych powołanych przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Bytomiu, prowadzili działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc tj. osób dotkniętych przemocą oraz osób stosujących przemoc. Członkami grup roboczych byli pracownicy socjalni, asystenci rodziny, funkcjonariusze policji, pedagodzy, psychologzy, kuratorzy sądowi, przedstawiciele ochrony zdrowia, specjaliści z Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom oraz członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W ramach podejmowanych działań członkowie grup roboczych m.in. diagnozowali sytuację rodziny, udzielali niezbędnej pomocy, zapewniali w razie konieczności bezpieczne schronienie osobom dotkniętym przemocą, zobowiązywali osoby stosujące przemoc do zaprzestania jej stosowania, składali wnioski o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego, motywowali do podjęcia właściwej terapii, kierowali osoby stosujące przemoc do programu korekcyjno-edukacyjnego, a także powiadamiali prokuraturę o podejrzeniu popełnienia przestępstwa oraz występowali do sądu w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie jest koordynatorem Bytomskiego Programu Profilaktycznego Promującego Prawidłowe Metody Wychowawcze na lata 2021 – 2024.

Program przyjęto uchwałą Rady Miejskiej w Bytomiu nr L/667/21 z dnia 25 października 2021r. Celem głównym Programu ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Bytomia oraz zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Wyznaczono cztery cele operacyjne:

- I. Intensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- II. Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
- III. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.
- IV. Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Działania podjęte w związku z wdrażaniem strategii rozwiązywania problemów społecznych Treść strategii opracowano w 2021 roku i przyjęto uchwałą nr L/666/21 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 25 października 2021 r., więc 2022 był pierwszym pełnym rokiem realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Bytomia na lata 2021-2026.

Zgodnie z zapisami dokumentu realizowano następujące cele strategiczne (CS):

- CS1. Równe szanse rozwoju mieszkańców.
- CS2. Dogodne warunki dla zakładania i rozwoju rodzin.
- CS3. Silna tożsamość społeczności lokalnej i zaangażowanie w rozwój miasta.
- CS4. Bytom miastem o pozytywnym wizerunku kreowanym przy współudziale mieszkańców.
- CS5. Sprawny, adaptujący się do potrzeb system pomocy społecznej.
- CS6. Współpraca międzysektorowa podnosząca skuteczność rozwiązywania i zapobiegania problemom społecznym.

Do kluczowych realizatorów Strategii należały: MOPR, PUP, CPU, CIS, DPS, BCW, ŚDS, Bytomskie Mieszkania, Policja i Straż Miejska oraz Wydziały UM: Polityki Społecznej, Edukacji, Kultury i Sportu, Komunikacji Medialnej i Promocji, Strategii, Funduszy Europejskich i Obsługi Inwestora, Zarządzania Kryzysowego, Biuro Organizacji Pozarządowych, Biuro Spraw Lokalowych. W treści dokumentu zaznaczono, że wdrażanie Strategii odbywać się będzie również w ramach innych polityk lokalnych, w tym w ramach Strategii Rozwoju Bytomia i Gminnego Programu Rewitalizacji. Podsumowanie działań wynikających ze Strategii jest opracowywane corocznie w postaci odrębnego raportu.

Inne zadania realizowane przez MOPR w Bytomiu

Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej

W ramach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej realizowane są zadania własne powiatu, w ramach których przyznano 8 637 świadczeń dla: rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka, na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz pomoc rzeczową na zagospodarowanie dla wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Ogółem w rodzinnej pieczy zastępczej w liczbie 263 rodzin przebywało 493 dzieci. Wypłacono m.in.

4 994 świadczenia na kwotę 3 289,02 tys. zł z tytułu pokrycia kosztów utrzymania dziecka

w rodzinie zastępczej. Z tytułu dodatku w wysokości świadczenia wychowawczego określonego

w przepisach o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci zrealizowano 1 782 świadczenia na kwotę 859,35 tys. zł.

W 2022 roku 155 dzieci zmieniło środowisko wychowawcze, w tym m.in.:

- 58 osób opuściło pieczę z uwagi na osiągnięcie pełnoletniości, w tym 40 z rodzinnej pieczy zastępczej i 18 z instytucjonalnej pieczy zastępczej;

- 45 dzieci powróciło do rodziny naturalnej, w tym 16 z rodzinnej pieczy zastępczej i 29 z instytucjonalnej pieczy zastępczej;

- 9 dzieci zostało umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej, w tym 6 z rodzinnej pieczy zastępczej i 3 z instytucjonalnej pieczy zastępczej;

- 17 dzieci zostało umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej, w tym 14 z rodzinnej pieczy zastępczej i 3 z instytucjonalnej pieczy zastępczej;

- 10 dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej zostało umieszczonych w rodzinie adopcyjnej;

- 16 dzieci z pieczy zastępczej opuściło rodzinną pieczę zastępczą na terenie Bytomia z innego powodu, m.in. rozwiązano rodzinę zastępczą, rodzina zmieniła miejsce zamieszkania, nastąpił zgon rodzica zastępczego, rodzina została ustanowiona na 6 miesięcy.

Bytomski program wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej na lata 2021 - 2023, został przyjęty uchwałą nr XXXVI/552/20 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 21 grudnia 2021 r. Program stanowi narzędzie polityki miasta na rzecz umacniania rodziny oraz rodzicielstwa zastępczego i jest odpowiedzią na realizację obowiązku gminy, wynikającego z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, dotyczącego wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, ale również obowiązku powiatu mającego za zadanie opracowanie programu dotyczącego rozwoju pieczy zastępczej. W jego zapisach programowych wyodrębniono dwie części:

- Gminny program wspierania rodziny

Program adresowany jest do bytomskich rodzin przeżywających trudności w pełnieniu ról społecznych, w szczególności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych.

Celem głównym programu jest wspieranie rodzin poprzez prowadzenie działań i tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych.

Cele operacyjne gminnego programu wspierania rodziny to:

- diagnozowanie i analiza środowisk rodzinnych poprzez pracę socjalną, polegającą

na rozpoznawaniu deficytów, w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, zaniedbań względem dzieci oraz ocenie sytuacji dziecka w rodzinie;

- zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz

rozwiązywanie już istniejących kryzysów w rodzinie;

- doskonalenie zawodowe osób zaangażowanych na rzecz wspierania rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.

- Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej

Adresatami programu są rodziny zastępcze, prowadzące rodzinne domy dziecka oraz kandydaci do prowadzenia ww. form pieczy zastępczej. Ponadto, program kierowany jest do usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej. Program jest również adresowany do pracowników instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz instytucji odpowiedzialnych za jej doskonalenie.

Celem głównym jest stworzenie optymalnego systemu pieczy zastępczej, natomiast cele operacyjne powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej to:

- poszerzanie i kontynuacja usług w zakresie rodzinnych form pieczy zastępczej, promowanie idei rodzicielstwa zastępczego;

- wspieranie w procesie usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków opuszczających pieczę zastępczą;

- wzmocnienie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Wydawanie decyzji osobom nieubezpieczonym w sprawie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej

W ramach zadań zleconych gminie do MOPR w Bytomiu w 2022 r. wpłynęło 549 wniosków

w sprawie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, zgodnie z art. 54 ustawy o świadczeniach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych. W oparciu o przeprowadzone postępowanie administracyjne wydano łącznie 548 decyzji,

w 323 przypadkach wydano decyzje potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej,

w 12 wydano decyzję odmowną, natomiast pozo-

stałe 213 decyzji to umorzenia postępowań, wygaszenie decyzji, w tym w 46 przypadkach przekazano wnioski według właściwości miejscowej do wydania decyzji.

Wydawanie decyzji osobom nieubezpieczonym w sprawie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej W ramach zadań zleconych gminie do MOPR w Bytomiu w 2022 r. wpłynęło 549 wniosków w sprawie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, zgodnie z art. 54 ustawy o świadczeniach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych. W oparciu o przeprowadzone postępowanie administracyjne wydano łącznie 548 decyzji, w 323 przypadkach wydano decyzje potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej, w 12 wydano decyzję odmowną, natomiast pozostałe 213 decyzji to umorzenia postępowań, wygaszenie decyzji, w tym w 46 przypadkach przekazano wnioski według właściwości miejscowej do wydania decyzji.

Tabela 28: Liczba decyzji osobom nieubezpieczonym w sprawie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej

Liczba wniosków złożonych w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni	Liczba decyzji wydanych w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni ogółem	w tym:		
		liczba decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej	liczba decyzji odmownych	liczba pozostałych decyzji
549	548	323	12	213

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPR w Bytomiu

Wypłacanie świadczeń pieniężnych przeznaczonych na częściowe pokrycie kosztów zagospodarowania i bieżącego utrzymania dla posiadaczy Karty Polaka osiedlających się w Rzeczypospolitej Polskiej

W ramach zadań zleconych powiatu MOPR w Bytomiu w 2022 r. udzielił 45 świadczeń pieniężnych dla 5 osób posiadających Kartę Polaka, w łącznej wysokości 46 200,00 zł.

Karta Dużej Rodziny

W 2014 r. na podstawie uchwały Rady Ministrów ustanowiono rządowy program dla rodzin wielodzietnych, którego celem jest podjęcie działań na rzecz rodzin wielodzietnych mających zapewnić im szczególne uprawnienia na podstawie Karty Dużej Rodziny. Realizacja zadań gminy związanych z przyznaniem Karty należy do zadań z zakresu administracji rządowej.

W 2022 roku do MOPR złożonych zostało 824 wnioski o przyznanie Karty Dużej Rodziny. Wydanych zostało 1 232 karty, z czego 740 kart wydanych zostało opiekunom, a 492 karty wydano dzieciom.

Klub Integracji Społecznej

Rok 2022 był czternastym rokiem działalności Klubu Integracji Społecznej (KIS). Obszary działalności KIS-u to m.in.:

•Prace społecznie użyteczne

W roku 2022 realizowano omawiane prace w 47 in-

stytucjach. W ramach programu Prace społecznie użyteczne na świadczenia wydatkowano 311 275,90 zł, z czego 60% zrefundował Powiatowy Urząd Pracy w Bytomiu (186 708,54 zł). Pozostałe środki - 40% świadczeń (124 567,36 zł) zostało wypłacone przez gminę. Dodatkowo gmina pokryła wydatki związane z dojazdem uczestników programu do miejsca wykonywania prac – 9 510,00 zł, a także koszty badań lekarskich uczestników programu w wysokości 1 910,00 zł.

Tabela 29: Ilość osób realizujących prace społecznie użyteczne w poszczególnych miesiącach 2022 roku (w okresie 20 stycznia do 6 grudnia)

Miesiące realizacji prac	styczeń	luty – listopad	grudzień
Ilość uczestników	50	100	50

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPR w Bytomiu

- Zajęcia szkoleniowo-edukacyjne z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej dla bezrobotnych mieszkańców Bytomia

W zajęciach uczestniczyło 197 osób – były to zajęcia indywidualne oraz grupowe. Zajęcia prowadzili specjaliści reintegracji zawodowej, pracownicy socjalni, psycholog oraz zaproszeni goście

– przedstawiciele: Powiatowego Urzędu Pracy w Bytomiu, Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom w Bytomiu, a także lekarz pediatra i dietetyk. Tematyka zajęć realizowanych w 2022 roku to między innymi: pokazanie korzyści wynikających z powrotu lub zaistnienia na rynku pracy, aspekty dotyczące komunikacji interpersonalnej, sposobów rozwiązywania konfliktów czy radzenia sobie ze stresem, przygotowanie do przeprowadzenia rozmowy kwalifikacyjnej z pracodawcą, przygotowanie przez uczestników swoich dokumentów aplikacyjnych a także zasady dotyczące dbałości o własne zdrowie i higienę osobistą. Ponadto uczestnicy KIS w ramach zajęć uspołeczniających mogli skorzystać z wyjść do kina, teatru czy uczestniczyć w zajęciach wyjazdowych w formie wycieczek. W zakresie zajęć profilaktyczno-edukacyjnych prowadzone były warsztaty ze specjalistą ds. uzależnień, dietetykiem i lekarzem pediatrą. Podczas zajęć rozwijających kreatywność uczestnicy uczyli się rękodzieła, szycia czy robienia stroików i ozdób świątecznych. Po raz pierwszy w roku 2022 dla uczestniczki KIS przeprowadzono naukę pisanie i czytania. W ramach aktywizacji zawodowej umożliwiono uczestnikom podniesienie kwalifikacji zawodowych poprzez szkolenia, a także staże zawodowe u wybranych pracodawców, czego wynikiem było zatrudnienie.

- Poradnictwo

Prowadzono poradnictwo zawodowe i socjalne. Można było skorzystać ze wsparcia specjalisty reintegracji zawodowej, pracownika socjalnego. W 2022 r. z poradnictwa zawodowego, socjalnego oraz działań szkoleniowych i edukacyjnych w formie warsztatowej oraz indywidualnej skorzystało łącznie 306 osób. Specjaliści reintegracji zawodowej oraz

pracownicy socjalni prowadzili rozmowy indywidualne, konsultacje oraz zajęcia grupowe z uczestnikami/uczestniczkami zajęć mające na celu zintensyfikowane wsparcie, udzielane przez specjalistów KIS, w procesie poszukiwania pracy.

Przedsięwzięcia inwestycyjne i remontowe przeprowadzone w placówkach pomocy społecznej

- Zadania inwestycyjne

Wykonano izolację fundamentów budynku głównego Domu Pomocy Społecznej dla Dorosłych w Bytomiu od ulicy Dworcowej, z odtworzeniem zieleni w ogródku od ulicy Dworcowej. W Bytomskim Centrum Wsparcia zakupiono zmywarkę oraz przeprowadzono modernizację budynków: przy Placu Szpitalnym 1 i przy ul. Orzegowskiej 20A; W Środowiskowym Domu Samopomocy „Integracja” przeprowadzono modernizację tarasu wraz z podjazdem celem przystosowania dla osób niepełnosprawnych.

- Zadania remontowe

Środki finansowe Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie przeznaczono na naprawę: sprzętu drukującego, komputerowego, systemu monitoringu wizyjnego, sprzętu gaśniczego, klimatyzatorów będących wyposażeniem serwerowni oraz pokoi biurowych, naprawę instalacji gazowej grzewczej, kotłów centralnego ogrzewania w podległych jednostkach, dokonano naprawy instalacji wodnej poprzez wymianę zaworów w pionach wodnych w jednym z obiektów, dokonano renowacji części poszycia dachowego oraz obróbki blacharskiej kominów wentylacyjnych w jednym z obiektów, wykonano naprawę rolety zewnętrznej antywłamaniowej drzwi wejściowych do budynku przy ul. Strzelców Bytomskich 21. Dokonano naprawy instalacji c.o. w Rodzinnych Domach Dziecka nr 2,5 przy ul. Powstańców Warszawskich 38/9 oraz przy ul. Wrocławskiej 11/7 polegającej na wymianie kotła c.o. wraz z wkładem kominowym oraz modernizacji instalacji elektrycznej w Rodzinnym Domu Dziecka nr 3 przy ul. Karola Miarki 18/7.

3.6 KULTURA

Kultura to ważny obszar aktywności miasta, który znacząco wpływa na jakość życia mieszkańców. Jest nie tylko istotnym elementem wizerunku miasta i odpowiedzią na potrzebę tworzenia i kontaktu ze sztuką, ale również narzędziem integracji i budowania wspólnej tożsamości lokalnej mieszkańców miasta oraz województwa. W rozwijanie szeroko rozumianej kultury w Bytomiu zaangażowanych

jest pięć instytucji samorządowych – trzy miejskie: Bytomskie Centrum Kultury, Bytomski Teatr Tańca i Ruchu „Rozbark”, Miejska Biblioteka Publiczna i dwie wojewódzkie: Opera Śląska i Muzeum Górnośląskie, a także wiele organizacji pozarządowych, podmiotów komercyjnych, grup nieformalnych, środowisk twórczych oraz osób indywidualnych.

BYTOMSKIE CENTRUM KULTURY (instytucja kultury Gminy Bytom)

W 2022 roku Bytomskie Centrum Kultury zorganizowało łącznie 541 wydarzeń, z udziałem 86 276 widzów, w tym:

- 36 koncertów z udziałem 27 565 osób,
- 18 spektakli teatralnych z udziałem 6 226 osób,
- 8 występów kabaretowych z udziałem 3 189 osób,
- 291 tytułowych pozycji filmowych (łączna liczba seansów filmowych: 1048) z udziałem 12 592 osób,
- 151 wydarzeń we współpracy z podmiotami zewnętrznymi (wynajmy i użyczenia) z udziałem 16 011 osób,
- 596 działań/wydarzeń edukacyjnych z udziałem 22 693 osób.

W 2022 roku Bytomskie Centrum Kultury zaprezentowało bogaty program kulturalny, który obejmował: seanse filmowe, spektakle teatralne, koncerty, występy kabaretowe, spotkania autorskie, spotkania ze sztuką, warsztaty i seanse dla rodzin ukraińskich. Prowadzono także stałe zajęcia dla dzieci i młodzieży (szkółka gitarowa, WeDo4.Robotyka, Warsztaty Pedagogiki Teatru, warsztaty artystyczne, warsztaty teatralne, Akademia Jedi) oraz dla dorosłych (yoga balance, warsztaty malarskie, zajęcia w ramach BAŚKI). W repertuarze znalazł się także flagowy projekt dla rodzin: Scena Familijna oraz nowość - warsztaty Drewniaki EKO-cudaki.

BCK we współpracy z Bytomską Spółdzielnią Mieszkaniową realizował w 2022 r. w ramach Budżetu Obywatelskiego, finansowanego z Gminy Bytom przedsięwzięcie: Bytomskie Projekcje Filmowe 2022. Był to cykl pokazów filmowych, odbywających się w dwóch Spółdzielczych Klubach Mieszkaniowych dwa razy w miesiącu. W ramach filmowego poran-

ka wyświetlane były animacje dla najmłodszych, wzbogacone o warsztaty edukacyjne. Widzów dorosłych zaproszono na popołudniową sjestę filmową, czyli produkcje filmowe światowej sławy reżyserów oraz spotkania Dyskusyjnego Klubu Filmowego. W ramach tego projektu zorganizowano 16 seansów filmowych oraz 16 warsztatów dla dzieci – liczba uczestników: 289 osób oraz 16 seansów filmowych oraz 16 spotkań dyskusyjnego klubu filmowego dla dorosłych – liczba uczestników: 113 osób.

W BCK zainicjowano nowy cykl: „Historia jednego obrazu”, do którego zaproszono miłośników sztuki, ciekawych odpowiedzi na pytania, co kryje się w obrazie. Pokazano złożoność twórczości, inspiracje, nawiązania zakodowane w pracach śląskich artystów – malarzy, grafików, fotografików.

W 2022 r. przypadło jubileuszowe wydanie XXXI Festiwalu Piosenki Poetyckiej „Kwiaty na kamieniach”. Na Konkurs nadesłano 48 filmów (soliści, zespoły) z całej Polski. Laureaci głównych nagród XXXI Festiwalu Piosenki Poetyckiej „Kwiaty na kamieniach”, zaprezentowali się na koncercie finałowym z towarzyszeniem koncertowej orkiestry dętej „Power of Winds” pod dyktando Klaudiusza Jani. W ramach festiwalu odbył się także koncert „3 Bardów”.

W 2022 r. BCK było organizatorem największego wydarzenia kulturalnego w Bytomiu – Dni Bytomia. W 2022 roku świętowaliśmy 3 dni - 24, 25 i 26 czerwca na pl. Jana III Sobieskiego. Program wydarzenia jak zwykle ułożyli sami bytomianie, którzy w internetowym głosowaniu wybrali artystów, których

Tabela 30: Liczba imprez i widzów w BCK w latach 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba imprez	309	510	346	541	1100
Liczba widzów	42 317	88 565	24 535	53 360	86 276

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Bytomiu

chcą usłyszeć podczas święta miasta. Mieszkańcy bawili się wspólnie z udziałem topowych wykonawców polskiej sceny muzycznej, takich jak m.in.: Long & Junior, C-BooL, Blue Cafe, O.S.T.R. i Patrycja Markowska. Jak zwykle na scenie nie zabrakło również lokalnych artystów – laureatów Przeglądu Zespołów Muzycznych „BYTOM LIVE MUSIC” 2020. Pierwszy dzień to zaproszenie do rodzinnego świętowania, prezentacja lokalnej twórczości oraz program adresowany do wspólnoty polsko-ukraińskiej „Ukraina Polsce-Polska Ukrainie”. Drugi dzień to propozycja muzyki rozrywkowej, natomiast dzień ostatni to występy topowych, popowo-rockowych wykonawców.

W 2022 r. przeprowadzono II edycję Bytomskiego Festiwalu Literackiego dla Dzieci i Młodzieży BECEK CZYTA. Do udziału w prawie 40 wydarzeniach zaproszono

najlepszych polskich pisarzy ilustratorów, fotografików, praktyków i specjalistów, a także XVI Bytomską Jesień Literacką, poświęconą Brunonowi Schulzowi.

W Pałacu w Miechowicach (filia BCK) w 2022 r. zorganizowano:

- warsztaty i działania edukacyjne dla dzieci i młodzieży (w tym oprowadzanie dla szkół oraz innych grup zorganizowanych) - 162 wydarzenia;
- dyskusje panelowe, odczyty, prelekcje, spotkania autorskie – 222;
- pokazy filmowe, performance, spektakle teatralne – 22;
- imprezy muzyczne – 16;
- wydarzenia plenerowe – 21.
- liczba odbiorców w siedzibie – 9624 osoby;
- liczba odbiorców w plenerze – 1903 osoby.

OPERA ŚLĄSKA instytucja kultury Samorządu Województwa Śląskiego

Tabela 31: Liczba spektakli i widzów w Operze Śląskiej w latach 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba spektakli	131	250	74	130	98
Liczba widzów	73 387	108 990	31 750	37 635	40 139

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Liczba widzów i spektakli w Operze Śląskiej w 2022 r. przedstawiała się następująco:

- ogółem liczba widzów: 40 139 (w tym w siedzibie - 8 671 osób, poza siedzibą – 31 468 osób, odbiorcy działań edukacyjnych- 7420 osób)
- liczba premier: 2,
- liczba imprez: 98 (w tym: w siedzibie - 43, poza siedzibą – 55)
- liczba warsztatów i spotkań edukacyjnych: 341;

W 2022 roku trwała realizacja projektu pn. „Przeprowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich oraz robót budowlanych w celu zwiększenia atrakcyjności Opery Śląskiej i ochrony jej dziedzictwa kulturowego”. Powstała koncepcja, a następnie projekt budowlany przebudowy sceny i zascenia Opery Śląskiej. Roboty budowlane rozpoczęły się w 2022 roku. Głównym celem projektu jest zachowanie i zabezpieczenie obiektu dziedzictwa kulturowego, a także poprawa jego atrakcyjności kulturalnej oraz stworzenie odpowiednich warunków do rozwoju i powstania nowej oferty kulturalnej Opery.

Przedmiotem projektu jest przeprowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich oraz robót budowlanych w celu zwiększenia atrakcyjności Opery Śląskiej i ochrony jej dziedzictwa kulturowego w zakresie mechaniki sceny dolnej, mechanizacji górnej, elektroakustyki, oświetlenia scenicznego, instalacji wewnętrznych oraz instalacji elektrycznej.

Zdjęcie 36: Opera Śląska

Źródło: www.bytom.pl

BYTOMSKI TEATR TAŃCA I RUCHU ROZBARK (instytucja kultury Gminy Bytom)

Tabela 32: Liczba spektakli i widzów w BTTiR Rozbark w latach 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba spektakli	66	69	42	77	94
Liczba widzów	7123	8246	3401	6737	7403

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Liczba widzów, spektakli i imprez BTTiR w 2022 r. przedstawiała się następująco:

- liczba spektakli w 2022 roku: 94 (w tym: 5 premier, 12 spektakli szkolnych),
- liczba widzów w 2022 roku: 7403 osoby (w tym 4838 osób w siedzibie, liczba widzów w kraju: 2280, liczba widzów za granicą: 285)
- liczba imprez edukacyjnych, warsztatów: 371
- liczba uczestników działań edukacyjnych: 11 120 osób.

W ramach Polskiej Sieci Tańca 2022 zespół Teatru Rozbark wystąpił na 4 scenach partnerskich: Kraków, Warszawa, Ełk i Sopot. Z kolei na scenie Teatru zaprezentowano 5 spektakli gościnnych.

Wykaz premier Bytomskiego Teatru Tańca i Ruchu ROZBARK w 2022 r.:

- Panny z przyszłości,
- Terytorium,
- Tribute to,
- Bestie,
- Dziadowisko.

Dyrektor BTTiR Rozbark Anna Piotrowska otrzymała ZŁOTĄ MASKĘ - Nagrodę Teatralną w Województwie Śląskim w kategorii CHOREOGRAFIA/ RUCH SCENICZNY za choreografię spektaklu „GEMINI tryptyk” oraz „Policzalni” w Bytomskim Teatrze Tańca i Ruchu Rozbark.

MUZEUM GÓRNOŚLĄSKIE (instytucja kultury Samorządu Województwa Śląskiego)

Tabela 33: Porównanie liczby wystaw i odwiedzających w Muzeum Górnośląskim w latach 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba wystaw	27	18	11	10	13
Odwiedzający	34 257	32 251	10 156	19 842	31 636

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Bytomiu

- liczba uczestników wystaw: 31 636 osób;
- łączna liczba uczestników działań edukacyjnych: 24 027 osób;
- imprezy inne: 7 365 osób;

Edukacja muzealna:

- Lekcji muzealnych: 311 dla 6 086 osób;
 - Warsztatów: 133 dla 2 150 osób;
- Ogółem działań edukacyjnych: 444 dla 8 236 osób;

W tym lekcje i warsztaty dla osób ze specjalnymi potrzebami i grup integracyjnych: 34 dla 517 osób

Działalność okołomuzealna stacjonarna i online:

- Wykłady: 44 dla 1 013 osób
 - Orowadzania kuratorskie: 84 dla 1 829 osób
 - Wykłady online: 13 dla 10 182 użytkowników
- Łącznie spotkań popularnonaukowych: 141 dla 13 024 osób

- Koncerty: 7 dla 165 osób
- Filmy: 4 dla 532 osób
- Imprezy inne (w tym Noc Muzeów): 6 dla 6 668 osób

Łącznie imprez, koncertów i projekcji filmowych: 17 dla 7 365 osób

- Wernisaże: 10 dla 1 154 osób

Wystawy w Muzeum Górnośląskim w Bytomiu w 2022 r:

- Przyroda Górnego Śląska. Lasy. Wody i mokradła, -
- Z życia ludu śląskiego XIX-XX wieku,
- Galeria Malarstwa Polskiego,
- Ślad pokoleń. Od synagogi do żydowskiego domu modlitwy,
- Stanisław Szukalski. Fotografista,
- Od Darwina do banku DNA. Przyroda w Muzeum,
- Sztuka zdobienia. Górnośląskie kroszonki,
- Szkło z kolekcji Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu,
- Kościół św. Ducha oczyma archeologa,
- Monachium 1972. Sport i sztuka. Plakat olimpijski ze zbiorów Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu,
- Schulz wg The Krasnals. By nikt nie porywał się na odgadywanie zamiarów boskich,
- Skarby śląskiej szafy,
- W betlejemskiej stajence. Betlejki i szopki dolnośląskie,

W 2022 r. Muzeum Górnośląskie w Bytomiu otrzymało dwa wyróżnienia w konkursie na Wydarzenie Muzealne Roku Sybilla 2021 organizowanym przez Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów za wystawę „Stanisław Szukalski i Szczep Szukalszczyków herbu „Rogate serce” oraz za projekt edukacyjny „Sztrykowane, heklowane, biglowane – skarby śląskiej szafy”.

MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA W BYTOMIU (instytucja kultury Gminy Bytom)

Stan liczbowy księgozbioru Miejskiej Biblioteki Publicznej w Bytomiu wyniósł na koniec roku 204 833 woluminy. W roku 2022 zakupiono 3 409 (plus

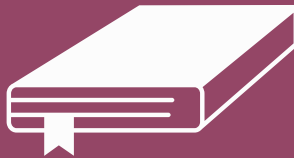
328 egz. książek mówionych) woluminów ze środków własnych instytucji, Gminy Bytom oraz dotacji Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego

w ramach programu „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa - zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych” Na zakupy książek przeznaczono w 2022 r. kwotę 86 025,04 zł + 328 egz. książek mówionych (audiobooków) za 5 897,96 zł; W wypożyczalniach zarejestrowano 10 566 czytelników, liczba wypożyczeń na 1 czytelnika wynosiła 16,6. W roku 2022 instytucja zorganizowała: 19 lekcji bibliotecznych, 36 spotkań bajkowych, 2 konkursy, 66 wystaw i prezentacji, 13 spotkań w okresie ferii zimowych i letnich wakacyjnych, 18 spotkań autorskich (prelekcji), 27 spotkań w ramach Dyskusyjnych Klubów Książki, a także 44 innych wydarzeń i spotkań.

W 2022 r. Miejska Biblioteka Publiczna w Bytomiu była beneficjentem projektu w ramach Bytomskiego Budżetu Obywatelskiego „Czytaj, ucz się i baw w bibliotece”. Bytomska księżnica wzbogaciła się dzięki temu o nowości wydawnicze zarówno papierowe, jak i audiobooki oraz sprzęt multimedialny dla Wypożyczalni Literatury dla Dzieci i Młodzieży (w tym: tablicę interaktywną z głośnikami i projekтором, tablety i zestawy Jimu Robot). Zakup nowych książek i audiobooków pozwolił mieszkańcom Bytomia – czytelnikom biblioteki na skorzystanie z większej liczby nowości wydawniczych. Wyposażenie multimedialne uatrakcyjniło ofertę biblioteki dla dzieci i młodzieży.

Tabela 34: Porównanie wybranych informacji danych dotyczących MBP w Bytomiu w latach 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba księgozbioru	228 171	220 031	220 455	208 537	204 833
Liczba czytelników	11 060	11 698	9 888	10 289	10 566
Procent liczby czytelników wobec ogółu mieszkańców	7,57%	8,01%	7,02%	7,48%	7,67%
Wskaźnik wypożyczeń na 100 mieszkańców Bytomia	152,57	191,17	121,07	132,61	130,60

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Bytomiu

GALERIE

Centrum Sztuki Współczesnej „KRONIKA”

(filia BCK)

Liczba widzów i uczestników wydarzeń w 2022 r. (w rozbiciu na imprezy własne oraz inne): 2925 osób w siedzibie, 156 osób poza siedzibą, w sumie 3081 uczestników wydarzeń

liczba imprez w 2022 r. (w rozbiciu na imprezy własne oraz inne), ze wskazaniem rodzaju aktywności (koncerty, spektakle, projekcje itp.):

- wystawy: 9;
- imprezy muzyczne: 2;
- dyskusje panelowe, odczyty, wykłady, prelekcje, spotkania, oprowadzania kuratorskie: 25;
- publikacje: 2;
- liczby imprez edukacyjnych, warsztatów w 2022 r.: 75 warsztatów;

Tabela 35: Liczba wystaw i odwiedzających w CSW „Kronika” w latach 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba wystaw	15	13	6	9	9
Odwiedzający	4147	3946	1646	2030	3081

kronika

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Bytomiu

- warsztaty i działania edukacyjne dla dorosłych: 30 warsztatów/zajęć.

GALERIE W BYTOMIU

- Centrum Sztuki Współczesnej Galeria „Kronika”,
- Galeria Stalowe Anioły,
- Galeria przy Fundacji Instytut Sztuki Młodej (ul. Jagiellońska 24),
- Galeria Motoryzacji i Techniki,
- Galeria „Pod Sztrychem” przy MDK nr 1,
- Śląska Galeria Sztuki & Studia ARTystycznych Realizacji,
- Galeria SPAP „PLASTYKA” - „KOLOR”,
- Galeria w FOYER OPERY ŚLĄSKIEJ,
- Galeria ROTUNDA w MBP,
- Galeria „Na Poziomie” w Centrum Handlowym „Agora” w Bytomiu,
- Galeria Art Blaut Academy Ewa Blaut,
- Galeria Sztuki Współczesnej SqArt Gallery.

Nowym podmiotem na bytomskiej scenie plastyki i sztuk wizualnych jest Fundacja Instytut Sztuki Młodej, która zorganizowała i przeprowadziła około 60

impresz kulturalnych. Na wernisażach, wystawach, kameralnych koncertach, wieczorkach muzyczno-poetyckich, poetyckich, sesjach fotograficznych, warsztatach nauki rysowania i malowania, rozmowach o sztuce i innych wydarzeniach o charakterze kulturalnym wzięło udział około 500 zainteresowanych tymi zdarzeniami.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi prowadzącymi działalność o charakterze kulturalnym
Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w ramach konkursów ofert na realizację zadań publicznych Miasta Bytomia w dziedzinie

kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego w 2022 r. dofinansowano 24 projekty kulturalne na kwotę 266 000 zł. W ramach art.19a tej ustawy tzw. „mały grant” w dziedzinie kultury dofinansowano 15 projektów na kwotę 53 500 zł.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi prowadzącymi działalność o charakterze turystyczno-krajoznawczym

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w ramach konkursu ofert na zadania publiczne z dziedziny turystyki dofinansowano 4 projekty na kwotę 45 000 zł.

Tabela 36: Porównanie kwot dotacji i projektów wspartych w ramach otwartych konkursów ofert w dziedzinie kultury w latach 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
kwota	167 250 zł	190 945 zł	243 000 zł (wydatkowano: 203 234 zł)	233 400 zł (wydatkowano: 210 676,56 zł)	266 000 zł
liczba projektów	23	23	20 (zrealizowano 16)	25 (zrealizowano 22)	25 (zrealizowano 24)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu UM w Bytomiu.

Tabela 37: Porównanie kwot dotacji i projektów wspartych w ramach tzw. „małych grantów” w dziedzinie kultury w latach 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
kwota	29 000 zł	34 350 zł	32 999 zł	30 500 zł	53 500 zł
liczba projektów	6	9	8	5	15

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu UM w Bytomiu.

Tabela 38: Porównanie kwot dotacji i projektów wspartych w ramach otwartych konkursów ofert w dziedzinie turystyki w latach 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
kwota	430 000 zł	165 000 zł	32 000 zł	36 000 zł	45 000 zł
liczba projektów	2	2	6	5	4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu UM w Bytomiu.

Tabela 39: Porównanie kwot dotacji i projektów wspartych w ramach „małych grantów” w dziedzinie turystyki w latach 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
kwota	5 000 zł	10 000 zł	0 zł	4 000 zł	1 500 zł
liczba projektów	1	1	0	1	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu UM w Bytomiu.

Uroczystości miejskie z okazji świąt i rocznic państwowych:

Zorganizowano miejskie obchody rocznic i świąt majowych, w ramach których:

- 2 maja 2022 r. z okazji Święta Flagi odbyło się wydarzenie okolicznościowe na Placu Jana III Sobieskiego w Bytomiu pn. Układamy flagę;
- 3 maja 2022 r. zorganizowano obchody Święta Konstytucji

tucji 3 Maja. W programie obchodów odbyła się msza św. w intencji Ojczyzny i Ziemi Śląskiej w kościele p.w. Świętej Trójcy oraz uroczyste złożenie kwiatów przed pomnikiem Wolności, z udziałem Orkiestry Wojskowej z Bytomia. Po zakończeniu części oficjalnej w Amfiteatrze i na Polanie Piknikowej w Parku Miejskim im. F. Kachla zorganizowano ogólnomiejską imprezę plenerową pn. Piknik Rodzinny – Majówka w Bytomiu. W programie imprezy odbył się: Rodzinny Bieg Konstytucji 3 Maja, Spotkanie o Patriotyzmie z Prezydentem Bytomia. Ponadto w ramach programu imprezy zorganizowano warsztaty twórcze kreatywne, wystawę interaktywną, tory przeszkód, gry przestrzenne, animacje dla najmłodszych, koncerty i występy artystyczne oraz smaczną przestrzeń wypoczynku - # białoczerwona.

- 11 listopada 2022 r. zorganizowano miejskie obchody Narodowego Święta Niepodległości. Część oficjalna obchodów odbyła się przed pomnikiem Wolności z udziałem wojskowej asysty honorowej 34. Śląskiego Dywizjonu Rakietowego OP w Bytomiu oraz Orkiestry Wojskowej z Bytomia. Uczestniczyło w niej ok. 200 osób.

Zdjęcie 37: Obchody Święta Konstytucji 3 Maja

Źródło: www.bytom.pl

Wykaz wybranych imprez kulturalno-rozrywkowych zorganizowanych w 2022 r. w Bytomiu przez

a) Wydział Kultury i Sportu:

- 3 lutego 2022 r. w Bytomskim Centrum Kultury zorganizowano we współpracy z Orkiestrą Wojskową z Bytomia wydarzenia z okazji jubileuszu 20-lecia Orkiestry, połączone z rozpoczęciem obchodów 100. rocznicy przyłączenia Śląska do Polski;
- podjęto z Muzeum Górnoląskim w Bytomiu współpracę przy organizacji wystawy pt.: Kościół św.

Ducha oczami archeologa dofinansowując niniejsze przedsięwzięcie;

- 1 czerwca 2022 r. w bezpośredniej współpracy z Operą Śląską oraz Szpitalem Specjalistycznym Nr 2 w Bytomiu – Oddziałem Klinicznym Pediatrii Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach, pod Honorowym patronatem Marszałka Województwa Śląskiego oraz pod Patronatem Prezydenta Bytomia zorganizowano w Amfiteatrze i Polanie Piknikowej w Parku Miejskim im. F. Kachla - ogólnomiejską imprezę plenerową pn. Parkowy Dzień Dziecka. W programie imprezy na scenie Amfiteatru Opera Śląska wystawiła operę „Flis” Stanisława Moniuszki, po zakończeniu której odbyły się występy artystyczne m.in. w wykonaniu uczniów Ogólnokształcącej Szkoły Baletowej, dzieci i młodzieży z Młodzieżowych Domu Kultury w Bytomiu. Równolegle na Polanie Piknikowej zorganizowano Miasteczko Zdrowia dla dzieci, w którym działały stanowiska profilaktyki prozdrowotnej, m.in.: konsultacje pediatry, dietetyka, alergologa oraz odbywały się zajęcia i zabawy warsztatowe: kalambury, quizy, gry w klasy na kołach sensorycznych, malowanie na macie wodnej, nauka oddychania RSA HRV Biofeedback. W programie imprezy odbyły się równocześnie dodatkowe atrakcje, m.in.: balet na trawie, warsztaty kreatywne, tory przeszkód, zabawy animacyjne i ruchowe, BECEKowe warsztaty, pokazy udzielania pierwszej pomocy, śląski plac zabaw dawniej i dziś, prezentacja sprzętu służb mundurowych, dmuchany zamek;
- podjęto z Bytomskim Centrum Kultury współpracę przy organizacji ogólnomiejskiej imprezy wakacyjnej pn.: Letnia Oferta Kulturalnych Atrakcji;
- skoordynowano i zestawiono kalendarz wakacyjnych wydarzeń w ramach akcji – Lato w mieście;
- skoordynowano i zestawiono kalendarz wydarzeń obchodów Roku Brunona Schulza;
- 21 grudnia 2022 r. we współpracy z Młodzieżowym Domem Kultury nr 1, Młodzieżowym Domem Kultury Nr 2, Hufcem ZHP w Bytomiu oraz Państwowymi Szkołami Budownictwa przygotowano oprawę artystyczną ogólnomiejskiej imprezy plenerowej pn. Bytomskie kolędowanie ze świątecznym barszczem. Zapewniono również kompleksowe przygotowanie produkcji technicznej dla potrzeb realizacji części artystycznej tego wydarzenia.

Tabela 40: Wybrane imprezy kulturalno-rozrywkowych, jakie miały miejsce w Bytomiu w roku 2022

organizator	Przedsięwzięcie kulturalne
UKS Karb przy MDK 2	XVII Międzynarodowy Festiwal Modelarski Bytom – 14-15 maja 2022
Parafia Rzymsko-Katolicka pw. Świętej Trójcy	Kulturalny Festyn Parafialny parafii pw. Św. Trójcy w Bytomiu
Stowarzyszenie na Rzecz Zabytków Fortyfikacji Pro Fortaliciu	Organizacja Widowiska Historycznego – Walki o Miechowice 1945

b) przez organizacje pozarządowe:

Stowarzyszenie Liga Kobiet Nie-obojętnych	Gala Bytomianki i Bytomianina Roku 2022
Wspólnota Amazonek Ostoja	Amazonki i kultura
Stowarzyszenie Artystów Bliski Wschód	Bytomski Kolektyw Śpiewaczy Przy wspólnym stole
Stowarzyszenie Wykonawców Animatorów a Twórców Górnego Śląska	Koncert warkoczem pleciony w stulecie przyłączenia Górnego Śląska do Polski
Klub Sportowy STS Czarni – Sucha Góra	Organizacja festynu rodzinnego Michałki 2022
Wolne Stowarzyszenie Zielonych Artystów	Przy byfju w galerii
Piękna Strona Miasta	Bytomski kwietnik. Taneczna polana
Towarzystwo Miłośników Lwowa i Kresów Południowo Wschodnich	Bytom i Kresy. Od przeszłości do współczesności
Stowarzyszenie Pasjonatów Woj-skowości – Kompania Bytom	XVII Zlot Pojazdów Militarnych w Bytomiu – Śląskie Manewry 2022
Parafia Ewangelicko- Augsburgska	Pałacowe spotkania z muzyką
Fundacja Śląskie Obrazy	Festiwal Sztuki Wysokiej
Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Śląska	Harckultura
Stowarzyszenie Górnicza Orkiestra Dęta Bytom im. Józefa Słodczyka	Koncert plenerowy – Miechowice pod muzycznymi gwiazdami w Parku Miechowicach na skwerku przy pałacu Tiele Wincklerów w Miechowicach
Bytomski Klub Samorządowy	Jesteśmy u podszewki
Fundacja Inkubator	Tu Teatr
Stowarzyszenie Gorczycki.pl	Koncert gwiazd w ramach 17. Międzynarodowego Festiwalu im. G.G. Gorczyckiego
Stowarzyszenie Górnośląskich Kolei Wąskotorowych	Industriada 2022 – Święto Szlaku Zabytków Techniki w Bytomiu
Rzymskokatolicka Parafia Św. Jacka	XVII Festiwal Ad Dei Gloriam
Fundacja W To Mi Graj	Baśniowa Szkoła Teatru – warsztaty kompetencji wraz z prezentacją spektaklu w Roku Marii Konopnickiej
Towarzystwo Miłośników Bytomia	Bytomskie Koncerty Organowe
Stowarzyszenie Absolwentów i Sympatyków I LO w Bytomiu SMOLENIACY	XXIV Ogólnopolski Konkurs Poetycki Młodych – Nadchodzące Pokolenie

Rok 2022 przebiegał pod znakiem miejskich obchodów Roku Brunona Schulza w Bytomiu. Program obchodów powstał przy współpracy Urzędu Miejskiego, Miejskiej Biblioteki Publicznej, Beceku, Teatru Rozbark, Muzeum Górnośląskiego, organizacji pozarządowych oraz Bytomskiego Klubu Samorządowego. Całoroczny program obejmował ponad 20 wydarzeń w naszym mieście, a same obchody odbywały się pod honorowym patronatem Prezydenta Miasta Bytomia Mariusza Wołosza, Mera Drohobycza Tarasa Kuczmy oraz Senator RP Haliny Biedy. W ramach obchodów w listopadzie przedstawiciele

Gminy Bytom, z udziałem naczelników Wydziału Kultury i Sportu oraz Strategii, Funduszy Europejskich i Obsługi Inwestora, a także senator Haliny Biedy wzięli udział w Drohobyczu w obchodach 80-tej rocznicy śmierci Brunona Schulza. Twórczość Brunona Schulza była też głównym motywem XVI edycji Bytomskiej Jesieni Literackiej, podczas której miłośnicy twórczości Schulza mogli wziąć udział między innymi w spotkaniu z prof. Stanisławem Sławomirem Nicieją, który opowiadał o Drohobyczu i jego powiązaniach z postacią pisarza. W Bytomskim Centrum Kultury gościnnie wystąpił Teatr

Lalki i Aktora „Kubuś” im. Stefana Karskiego z Kielc ze spektaklem „Sklepy cynamonowe”, a także młodzi, zdolni bytomianie związani z Teatrem Erato oraz zespołem tanecznym „Hallucinations”, który działa w Młodzieżowym Domu Kultury nr 1. Młodzi artyści zaprezentowali efekt warsztatów teatralnych w postaci współczesniejszej wersji „Sanatorium pod Klepsydrą” ramach Bytomskiej Jesieni Literackiej, po raz pierwszy przygotowano alternatywę dla nieco bardziej aktywnych miłośników literatury pięknej. Wraz z artystami teatru „Lufcik na Korbkę” bytomianie mogli wziąć udział w jesiennym spacerze „Ulica marzeń” i posłuchać opowieści inspirowanych działami Brunona Schulza, dotyczących miejscowości, historii i architektury miasta. W ramach obchodów w Teatrze Rozbark odbyła się premiera spektaklu „Bestie” w choreografii Anny Piotrowskiej, a w przestrzeni miejskiej między ulicą Rycerską a Korfańskiego w Bytomiu, na Skwerze Spotkania odbyła się uroczystość odsłonięcia muralu poświęconego artyście. W Muzeum Górnośląskim odbyła się niezwykła wystawa „Schulz wg The Krasnals. IGNORABIMUS. By nikt nie porywał się na odgadywanie zamiarów boskich”. W Teatrze Rozbark odbył się finał akcji miejskiej „Schulz. Performance malarsko-teatralny”.

Stypendia artystyczne

2022 r. był kontynuacją utworzonego w roku 2020 istotnego instrumentu wsparcia bytomskiego środowiska kulturalnego. W celu stworzenia warunków wsparcia dla twórców i artystów oraz inspirowania ich do podejmowania ważnych społecznie zadań z zakresu kultury Rada Miejska w Bytomiu przyjęła uchwałę w sprawie ustanowienia stypendiów dla osób zajmujących się twórczością artystyczną i upowszechnianiem kultury. W 2022 r. Prezydent Bytomia przyznał stypendia artystyczne 10 osobom, które realizowały swoje projekty artystyczne przez cały 2022 r.:

- Marcin Gros w dziedzinie: muzyka;
- Karolina Kruszewska w dziedzinie: wzornictwo;
- Martyna Kanios w dziedzinie: upowszechnianie kultury;
- Magdalena Goik w dziedzinie: literatura;
- Bartłomiej Jarosław Brede w dziedzinie: literatura;
- Jerzy Staszczuk w dziedzinie: sztuki wizualne;
- Aleksandra Herisz w dziedzinie: sztuki wizualne;
- Łukasz Szleszyński w dziedzinie: taniec;
- Klaudiusz Jania w dziedzinie: muzyka;
- Julia Lewandowska w dziedzinie: folklor i tradycja.

Nagrody i wyróżnienia przyznane przez prezydenta Bytomia w dziedzinie kultury w roku 2022

MEDAL MIASTA BYTOMIA

To forma honorowego uznania dla zasłużonych dla naszej wspólnoty osób i instytucji, których osiągnięcia w różnych dziedzinach życia, praca i sukces przekłada się na rozwój, dobry wizerunek i promocję naszego miasta. Medale Miasta Bytomia w 2022 r. otrzymali:

- w dziedzinie sportowej Andrzej Filipek: bytomski sportowiec, trener, działacz i sędzia bokserki, propagator boks i wychowawca pokoleń młodych bytomskich sportowców;
- w dziedzinie naukowej bp Jan Kopiec: związany z Bytomiem, z dzielnicami Szombierki oraz Bobrek gdzie mieszkał i uczęszczał do szkoły. Ksiądz, historyk, doktor habilitowany, profesor nauk teologicznych, w 1993 r. otrzymał sakrę biskupią;
- w dziedzinie kulturalnej Bogdan Kurowski: śpiewak operowy. Od 1984 r. jest solistą Opery Śląskiej, wyróżnia się maestrią wokalną, na scenach teatralnych i estradach wystąpił ponad 2600 razy w 200 premierach i 95 tytułach spektakli;
- w dziedzinie społecznej Mirosław Synowiec: starszy brygadier, inżynier, doświadczony funkcjonariusz staży pożarnej. W latach 2017-2020 Komendant Miejski Państwowej Straży Pożarnej w Bytomiu. Obecnie Zastępca Śląskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej;
- w dziedzinie społecznej Spółdzielnia Mieszkaniowa „MIECHOWICE”: działa od ponad 30 lat, w jej zasobach znajduje się ponad 5 tys. lokali mieszkalnych, które zamieszkuje 10 tys. mieszkańców Bytomia;
- w dziedzinie społecznej Zespół Szkół Technicznych w Bytomiu: największa szkoła techniczna w Bytomiu, jedna z najstarszych, rozpoznawana w regionie jako lider programów europejskich. Łączy kształcenie w zawodach tradycyjnych takich jak technik ekonomista czy geodeta z kształceniem w zawodach związanych z nowoczesnymi technologiami — informatyk, mechatronik, technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej.

Zdjęcie 38: Medal Miasta Bytom

Źródło: www.bytom.pl

MUZA - NAGRODA PREZYDENTA BYTOMIA W DZIEDZINIE KULTURY

Po raz 23 odbyła się uroczystość wręczenia Nagród Prezydenta Bytomia w dziedzinie kultury „Muza”. Muza jest formą uznania za twórczość artystyczną w danym roku lub za całokształt dokonań artystycznych. Przyznaje się ją w trzech kategoriach: osiągnięcia twórcze, upowszechnianie kultury oraz zarządzanie kulturą. W 2022 r. laureatami Muzy zostali:

- Michał Rejner - artysta, wywodzący się z obszaru streetartu, działający w obrębie sztuki współczesnej, twórca obrazów, rzeźb oraz instalacji;
- Paweł Murlik - reżyser oświetlenia, realizator obrazu i dźwięku, technik sceny;
- Jan Ballarin - solista operowy, profesor sztuk muzycznych, twórca niezapomnianych kreacji scenicznych, wykonawca muzyki oratoryjnej, znakomity tenor i uznany pedagog;
- Dariusz Albrycht - bytomianin, projektant - realizator oświetlenia i multimediiów, współtwórca scenografii.

Nagrody zostały wręczone 23 października 2022 r. w Bytomskim Centrum Kultury w części artystycznej wystąpiła Katarzyna Moś z zespołem, która zaprezentowała piosenki z najnowszej płyty „Kasia Moś Karin Stanek”. Wystąpiła także młodzież z MDK nr 2, wykonując piosenki z repertuaru Karin Stanek i Kasi Moś.

Zdjęcie 39: Uroczystość wręczenia „Muz”

Źródło: www.bytom.pl

WENA – NAGRODA PREZYDENTA BYTOMIA W DZIEDZINIE KULTURY (dla dzieci i młodzieży)

Przyznawane od 2007 roku nagrody WENA są wyrazem uznania dla młodych twórców mieszkających lub uczących się w Bytomiu. Projekt „WENA” ko-

ordynuje Wolne Stowarzyszenie Zielonych Artystów. W 2022 r. laureatami Weny zostali:

- Bartłomiej Koźniewski w kategorii muzyka klasyczna - perkusista, uczeń Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej I i II st. im. Fryderyka Chopina w Bytomiu;
- Jagoda Łydk (taniec) - uczennica Ogólnokształcącej Szkoły Baletowej im. Ludomira Różyckiego w Bytomiu;
- Zuzanna Madej (kategoria muzyka) - uczennica IV Liceum Ogólnokształcącego w Bytomiu, uczestniczka zajęć wokalnych Młodzieżowego Domu Kultury nr 2 w Bytomiu;
- Anna Spałek (teatr) - uczestniczka zajęć Teatru „ERATO” prowadzonego w Młodzieżowym Domu Kultury nr 1 w Bytomiu.

Zdjęcie 40: Uroczystość wręczenia „Wen”

Źródło: www.bytom.pl

Miejski Program Edukacji Kulturalnej „Pokłady Kultury”

2022 to kolejny rok funkcjonowania programu na rzecz edukacji kulturalnej- POKŁADY KULTURY realizowanego przez powołanego przez Prezydenta Miasta Pełnomocnika ds. edukacji kulturalnej i kulturowej.

Pokłady Kultury to unikalny w skali kraju program edukacyjno-kulturalny, który w swoim założeniu ma kreować i intensyfikować współpracę placówek oświatowych oraz instytucji kulturalnych. Celem Programu jest stworzenie miejskiego programu edukacji kulturalnej, opartego na systematycznym podnoszeniu kompetencji i budowaniu narzędzi umożliwiających czynne i krytyczne uczestnictwo w kulturze - w pierwszym etapie projektu nauczycielom, a w konsekwencji także ich uczniom.

Pełnomocnik ds. edukacji kulturalnej i kulturowej organizował lub brał udział w ponad 50 przedsięwzięciach służących realizacji Programu.

MŁODZIEŻOWE DOMY KULTURY:

Młodzieżowy Dom Kultury N 1 w Bytomiu

Liczba imprez kulturalnych, edukacyjnych i sportowych w 2022 r.	Liczba uczestników wydarzeń w 2022 r.
48	10 540 osób

W 2022 roku Młodzieżowy Dom Kultury nr 1 w Bytomiu organizował lub współorganizował 48 imprez. Uczestniczyło w nich 10 540 osób.

Najważniejsze imprezy zorganizowane przez MDK Nr 1 w Bytomiu to:

- **Obchody Światowego Dnia Ziemi.** W roku 2022 obchody Dnia Ziemi przebiegały pod hasłem „Zainwestuj w swoją planetę”. W ramach obchodów zorganizowano szereg warsztatów edukacyjnych dla dzieci i młodzieży oraz koncertów. W wydarzeniach tych wzięło udział 600 osób;
- **Koncert „Wielcy nieobecni”.** Koncert odbył się w Bytomskim Centrum Kultury. Orkiestra Power Of Winds wraz z solistami wykonała niezapomniane przeboje minionego wieku z repertuaru m.in. zespołu VOX, Andrzeja Zauchy, zespołu Dżem. Koncert cieszył się ogromnym zainteresowaniem, na widowni zgromadziło się 400 osób;
- **Koncert „Mamy siebie”** – Metropolitalne Święto Rodziny. Koncert odbył się w Bytomskim Centrum Kultury, przy współpracy z Młodzieżowym Domem Kultury nr 2 w Bytomiu, organizowany w ramach obchodów XV Metropolitalnego Święta Rodziny.

Młodzieżowy Dom Kultury nr 2 w Bytomiu

Liczba imprez kulturalnych, edukacyjnych i sportowych w 2022 r.	Liczba uczestników wydarzeń w 2022 r.
72	5 388 osób

Ważniejsze wydarzenia zorganizowane lub współorganizowane przez MDK nr 2 w 2022 r. to:

- Międzynarodowy Festiwal Modelarski BYTOM Impreza odbywa się w Hali Sportowej „Na Skarpie” przy ul. Frycza Modrzewskiego 5a w Bytomiu i jest na stałe zapisana w kalendarzu zawodów modelarskich w tej części Europy. Corocznie imprezę odwiedzają setki modelarzy z Czech, Słowacji, Niemiec, Węgier, Włoch, Austrii oraz szeregu miast naszego kraju;
- OGÓLNOPOLSKI TURNIEJ PUCHAR POLSKI OYAMA PFK - OYAMA TOP W dniach 3 i 4 grudnia 2022, w hali sportowej „Na Skarpie” w Bytomiu, odbył się OYAMA TOP Puchar Polski OYAMA PFK w Kumite. Wystartowało przeszło 260 zawodniczek i zawodników z 40 klubów;

Na scenie wystąpili wychowankowie pracowni muzycznych, tanecznych i teatralnych. Koncertu wysłuchało 600 osób;

- **Wojewódzki Festiwal Piosenki Żeglarskiej „Wiosenne Szantowisko”.** Celem konkursu było zaprezentowanie dorobku artystycznego dzieci i młodzieży reprezentujących placówki oświatowe województwa śląskiego, promowanie szant i piosenek żeglarskich, zapoznanie z tematyką marynistyczną oraz rozbudzanie zainteresowań w tej dziedzinie. W wydarzeniu udział wzięło 400 osób;
- **Piknik ekologiczny.** W trakcie pikniku organizowanego w parku miejskim w Bytomiu poruszane były tematy związane z recyklingiem, segregacją odpadów, zanieczyszczeniem środowiska i szeroko pojętą ekologią. Dzieci oraz młodzież aktywnie uczestniczyły w przygotowanych zajęciach plastycznych, rękodzielniczych i edukacyjnych. W pikniku wzięło udział 600 osób;
- **Spektakl „Sanatorium pod klepsydrą”** Spektakl oparty na zbiorze opowiadań Brunona Schulza odbył się w Bytomskim Centrum Kultury. Na scenie wystąpili młodzi aktorzy z pracowni teatralnej Danuty Szymczyk, która jednocześnie była reżyserką tego spektaklu. Spektakl obejrzało 400 osób;

cja działań integracyjnych. Do konkursu zgłoszono 252 prace z 112 placówek oświatowych województwa śląskiego;

- Zawody Oyama Karate o Puchar Prezesa Klubu „Goliat”;
- Wojewódzki Zajązkowy Turniej koszykówki dziewcząt i chłopców klas V;
- Indywidualne Mistrzostwa w Szachach chłopców i dziewcząt z okazji 11 listopada;
- W turnieju uczestniczą uczniowie szkół podstawo-

wych w dwu kategoriach: klas I-III oraz IV-VII. Celem konkursu jest popularyzowanie i upowszechnienie gry w szachy oraz uczczenie obchodów święta Odzyskania Niepodległości przez Polskę. Impreza włączona do miejskich obchodów święta;

- Wojewódzki Konkurs Wokalny „Motyw miłości w piosence obcojęzycznej” Impreza organizowana w Bytomski Centrum Kultury, w której biorą w udział utalentowani wokalnie młodzi soliści w dwóch kategoriach wiekowych.

3.7 OCHRONA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

Władza gminna, jako gospodarz terenu, nad którym sprawuje pieczę, realizuje zasady ochrony zabytków i dziedzictwa kulturowego zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Na Gminę spadają jednak również obowiązki właścicielskie, związane z opieką nad obiektami zabytkowymi, których jest posiadaczem. Gmina Bytom posiada prawo własności do dziewięciu obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków znajdujących się na jej terenie. Oprócz tego, gmina jest współwłaścicielem znacznej liczby kamienic miejskich w ramach wspólnot mieszkaniowych, posiadając w nich różnej wysokości udziały. Większa część z nich ujęta jest w gminnej ewidencji zabytków. Wobec tych obiektów władze Bytomia zobowiązane są do sprawowania opieki, polegającej w szczególności na zapewnieniu warunków do: naukowego badania i dokumentowania zabytku, prowadzenia prac konserwatorskich i robót budowlanych, zabezpieczenia i utrzymania zabytku oraz jego otoczenia w jak najlepszym stanie, korzystania z zabytku w sposób zapewniający

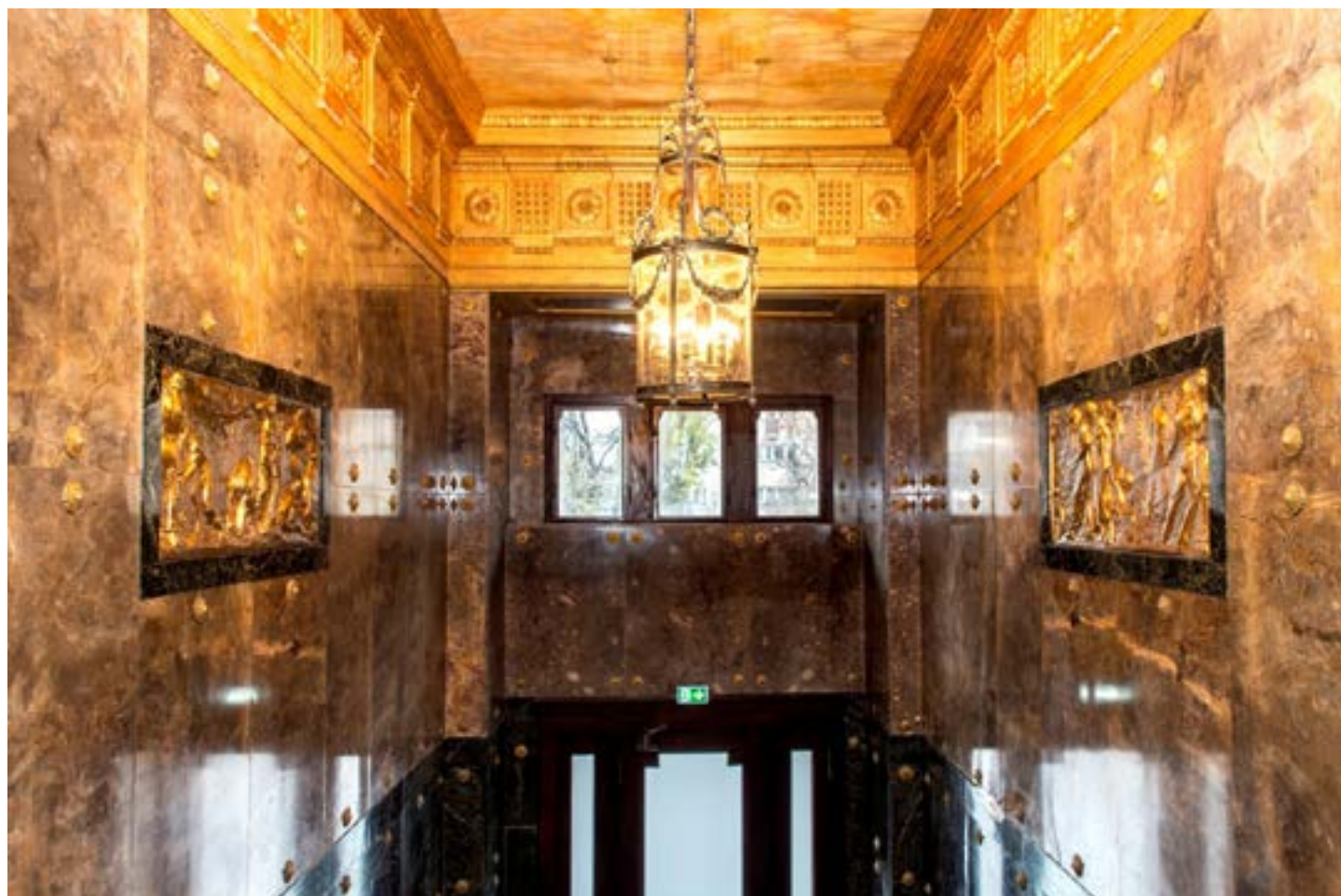
trwałe zachowanie jego wartości, popularyzowania i upowszechniania wiedzy o zabytku i jego znaczeniu dla kultury.

Obiekty rejestrowe stanowiące własność gminy Bytom charakteryzują się dużą różnorodnością. Są to zarówno zespoły komponowanej zieleni wraz z elementami architektonicznymi, jak i pojedyncze obiekty architektoniczne a także zespoły zabudowy o zróżnicowanej funkcji – od mieszkaniowej, poprzez publiczną, do przemysłowej. Wszystkie te obiekty odgrywały i nadal odgrywają istotną rolę w życiu dawnych i współczesnych mieszkańców miasta.

Następujące obiekty wpisane do rejestru zabytków stanowią własność gminy Bytom:

- Park krajobrazowy Fazaniec w Bytomiu-Szombierkach,
- Park Miejski im. F. Kachła,
- Park na Górze Gryca,
- IV LO im. Bolesława Chrobrego, Pl. Sikorskiego 1,
- Zakład Kąpielowy, ulica Parkowa 1,

Zdjęcie 41: Młodzieżowy Dom Kultury nr 1 ul. Powstańców Warszawskich 12

Źródło: www.bytom.pl

- Budynek Szpitala Specjalistycznego nr 1, ul. S. Żeromskiego 7,
- Kamienica mieszkalna, ob. siedziba MDK Nr 1, ul. Powstańców Warszawskich 12,
- Zespół osiedla robotniczego Kolonia Zgorzelec,
- Założenie pałacowo-parkowe Tiele-Wincklerów,
- Zespół zabudowy rejonu głównego dawnej kopalni Rozbark ul. Chorzowska 12,
- Budynek Urzędu Miejskiego w Bytomiu, ul. Parkowa 2,
- Budynek Urzędu Stanu Cywilnego, ul. S. Olejniczaka 22.

Bytom jest miastem najbardziej zasobnym w obiekty zabytkowe spośród miast Aglomeracji Górnośląskiej. Rejestr zabytków nieruchomości zawiera obecnie 87 wpisów. Ostatnim do tej pory obiektem objętym ochroną prawną na mocy wpisu do rejestru zabytków województwa śląskiego jest budynek Główny Muzeum Górnośląskiego, wraz z zewnętrznymi schodami oraz terenem całej działki ewidencyjnej nr 27 Plac Jana III Sobieskiego 2 (decyzja numer A/1097/2022 z dnia 6 grudnia 2022 r.).

Specyficzną kategorią wśród zabytków nieruchomości są stanowiska archeologiczne. Na terenie Bytomia odnotowanych zostało 71 stanowisk archeologicznych, w tym jedno z nich - grodzisko wczesnośredniowieczne położone na południe od dworca głównego w Bytomiu nad rzeką Bytomką oraz układ urbanistyczny dawnego miasta wpisane zostały do rejestru zabytków.

Podział funkcjonalny obiektów nieruchomości wpisanych do rejestru zabytków kształtuje się następująco:

- obiekty mieszkalne – 26,
- obiekty użyteczności publicznej – 12,
- bloki zabudowy, zespoły – 7,
- zieleń – 4,
- obiekty kultu religijnego – 12,
- cmentarze – 2,
- obiekty techniki – 10,

- archeologia – 1,
- pozostałe – 3.

Jeśli chodzi o stan rejestru zabytków ruchomych województwa śląskiego, czyli obiektów zabytkowego wystroju i wyposażenia wnętrz, liczba decyzji o wpisie do rejestru wynosi 39.

Gminna Bytom prowadzi również Gminą ewidencję zabytków która ma status instrumentu ochrony prawnej obiektów zabytkowych na danym terenie i stanowi podstawę do prowadzenia planowych działań konserwatorskich. Traktowana jest również jako główna wytyczna dla wszelkich prac związanych z zagospodarowaniem przestrzennym gminy. Przepisy Ustawy stanowią, że wójt (burmistrz, prezydent miasta) prowadzi gminną ewidencję zabytków w formie zbioru kart adresowych zabytków nieruchomości z terenu gminy. Zgodnie z zapisami, w gminnej ewidencji zabytków powinny być ujęte:

- zabytki nieruchome wpisane do rejestru zabytków;
- inne zabytki nieruchome znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji zabytków;
- inne zabytki nieruchome wyznaczone przez wójta w porozumieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

Gminna ewidencja zabytków ma charakter zbioru otwartego, co nakłada na władze gminne obowiązek jej okresowej aktualizacji. Jednak należy pamiętać, że jakiegokolwiek zmiany w ewidencji wymagają uzgodnienia z właściwym wojewódzkim konserwatorem zabytków.

Gminna Ewidencja Zabytków jako podstawowe narzędzie do rozpoznania zasobu i stanu zabytków nieruchomości, pełni istotną rolę w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz w kształtowaniu środowiska gminy. Otwarty charakter ewidencji powoduje, że liczba wprowadzonych do niej obiektów stale podlega zmianom. GEZ dla miasta Bytomia obejmuje obecnie 2323 obiekty zabytkowe.

3.8 SPORT I REKREACJA

Najistotniejszą działalność sportową w mieście prowadzi Ośrodek Sportu i Rekreacji w Bytomiu. OSiR Bytom, realizując misję wspierania sportu młodzieżowego, w roku 2022 współpracował w ramach Miejskiego Ośrodka Sportu Młodzieżowego z 29 bytomskimi klubami sportowymi. Zatrudniono 82 trenerów/instruktorów na umowę zlecenie, którzy świadczyli swoje usługi dla klubów. Z oferty 29 klubów korzystało miesięcznie 3120 dzieci z Bytomia i okolic oraz młodzież szkolna uczestnicząca w rywalizacji szkolnej organizowanej przez Miejski Szkolny Związek Sportowy.

Wykaz ważniejszych imprez sportowo-rekreacyjnych organizowanych lub współorganizowanych przez Ośrodek Sportu i Rekreacji w Bytomiu (w nawiasie liczba uczestników/widzów):

- VI Bytomski Bieg Pamięci Żołnierzy Niezłomnych

Zdjęcie 42: Bieg pamięci Żołnierzy Niezłomnych

Źródło: www.bytom.pl

- Park Kachla – współorganizator (około 500 osób);
- III Bieg Śląskiej Ligi Biegowej – Park Kachla – współorganizator – (około 250 osób);
- IV Bieg Śląskiej Ligi Biegowej – Park Kachla – współorganizator – (około 350 osób);
- Mistrzostwa Polski Juniorów w Hokeju – współorganizator – (około 150 osób);
- Finał BeCeK Śląska Liga Biegowa – współorganizator (około 200 osób);
- Mecz o III Miejsce MHL – współorganizator – (około 1200 osób);
- Finał Polskiej Ligi Hokeja Kobiet – współorganizator – (około 1400 osób);
- Otwarcie Rolkowiska przy ul. Pułaskiego (impreza inaugurująca nowy obiekt sportowy w naszym mieście) – organizator – (około 500 osób);
- Gala Boksu Zawodowego Tymex Boxing Night 21

„Śląskie uderzenie” – współorganizator – (około 800 osób);

- Mistrzostwa Bytomia Szkół w Pływaniu – basen, nagłośnienie, podium – (około 120 osób);

- Bieg Konstytucji 3 Maja – organizator – (około 200 osób);

- Silesia Cup – turniej karate – udostępnienie obiektu – (około 1300 osób);

- Bieg Sienickiego - współorganizator – (około 450 osób);

- Dzień Dziecka – współorganizator – (około 1500 osób);

- Parafiada 2022 – współorganizator – (około 250 osób);

- Lato w Mieście – współorganizator – (około 100 osób);

- Indywidualne Mistrzostwa Polski Juniorów w Boksie – współorganizator – (ok 700 osób);

- Zajęcia integracyjne dla dzieci na Torkaciku – organizator – (około 100 osób);

- Wyścigi Rowerowe na czas – współorganizator – (około 100 osób);

- Test Coopera (w ramach Europejskiego Tygodnia Sportu dla Wszystkich) – organizator – (192 osoby);

- PKO Bytomski Półmaraton (Największa impreza biegowa w Bytomiu i jedna z największych na południu Polski) – współorganizator – (około 1150 osób);

- Mecz Charytatywny HRAP – TVN 24 – współorganizator – (około 1200 osób);

V Bytomski Charytatywny Bieg Godności „Gonitwa” – współorganizator – (około 350 osób);

- rozpoczęcie akcji “Kilometry w wodzie 60+”, - organizator – (10 osób);

- Sztafetowe Biegi Przełajowe w Parku Kachla – współorganizator – (około 300 osób);

- XVI Międzynarodowy Memoriał Leszka Błażyńskiego – współorganizator – (około 300 osób);

- Wielki Otwarcie Wielofunkcyjnego Boiska Sportowego – współorganizator – (około 120 osób);

- Mistrzostwa Śląska Juniora w Hokeju – współorganizator – (około 150 osób);

- Śląska Liga OCR – współorganizator – (około 300 osób);

- Turniej Niepodległości o Puchar Prezydenta Miasta Bytom w Piłce Wodnej -współorganizator – (około 150 osób);

- Żaki Młodsze w natarciu w hokeju na lodzie – współorganizator - (około 150 osób);

- Mistrzostwa Śląska w biegach przełajowych – współorganizator – (około 1000 osób);

- 10 Bieg Świętych Mikołajów – współorganizator – (około 200 osób);
- Mistrzostwa Świata w Hokeju na Lodzie U20 Dywizji IB – współorganizator – (około 3000 osób);
- Program Aktywności Lokalnej w Bytomiu – Festyn sportowy kończący program PAL – organizator – (około 100 osób).

W sumie na imprezach, których organizatorem lub współorganizatorem był OSiR Bytom uczestniczyło: 18 660 osób.

Przeprowadzone inwestycje i remonty przez OSiR w Bytomiu w roku 2022

- Budowa rolkowiska w Bytomiu przy ul. Pułaskiego 71. Koszt 2 939 700,00 zł. brutto. Środki na ten cel pochodziły z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych.
- Rozbudowa systemu monitoringu o dwie kamery zewnętrzne obejmujące swym zasięgiem obiekt Rolkowiska przy ul. Pułaskiego 69. Koszt 5 166,00 zł. brutto;
- Wykonanie ogrodzenia zewnętrznego i piłkochwy-

- tów na stadionie LZS Rodło przy ul. Sportowej 8 – budżet obywatelski. Koszt 152 319,23 zł. brutto;
- Naprawa dachu budynku pływalni odkrytej przy ul. Wrocławskiej 31. Koszt 9 828,25 zł. brutto;
- Wymiana oświetlenia wewnętrznego hali basenu przy ul. Parkowej 1. Koszt 27 748,80 zł. brutto;
- Wymiana 29 opraw zewnętrznych na parkingu i drodze dojazdowej hali Skarpa przy ul. Modrzewskiego 5a. Koszt 24 636,90 zł. Brutto

Zdjęcie 43: Rolkowisko w Bytomiu

Źródło: www.bytom.pl

Infografika 16: Liczba obiektów sportowych i rekreacyjnych w roku 2022 (bez szkolnych obiektów sportowych)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Bytomiu

W roku 2022 w dalszym stopniu rozbudowywano miejską bazę infrastruktury sportowej które w istotny sposób przyczynią się do realizacji zadań Gminy w upowszechnianiu kultury fizycznej. W 2022 roku:

- Oddano do użytku mieszkańcom Bytomia nowoczesne rolkowisko (tor o nawierzchni betonowej ma szerokość 4 m i długość 230 m.) Wzdłuż toru do jazdy na rolkach znajduje się bieżnia dwutorowa z nawierzchnią tartanową o szerokości 1,25 m i długości 240 m. Centralnym punktem inwestycji jest boisko wielofunkcyjne o wymiarach 40 na 20 m o nawierzchni tartanowej, na którym można grać zarówno w piłkę nożną, jak i koszykówkę. Na obiekcie znajdują się również: plac freestyle oraz park do street workoutu. Rolkowisko jest oświetlone i ogrodzone. Na terenie obiektu znajdują się również ławki, stoły do gry w tenisa stołowego oraz gry w szachy i budynek sanitarno-gospodarczy z sanitariatami przystosowanymi dla osób niepełnosprawnych, wyposażonymi w przewijak dla niemowląt.

- Kontynuowano modernizację i rozbudowę zespołu boisk treningowych wraz z zapleczem socjalnym przy ul. Piłkarskiej i Olimpijskiej. Realizowana przy ul. Piłkarskiej inwestycja obejmuje budowę pełnowymiarowego boiska piłkarskiego, umożliwiającego rozgrywanie meczów, z udziałem ponad 2,2 tys. widzów oraz budowę trzykondygnacyjnego budynku, w którym znajdą się pomieszczenia szatniowe, izba pamięci Polonii, kawiarenka z tarasem dla rodziców kilkuset młodych adeptów piłki nożnej oraz miejsce dla nowo powołanej sekcji e-sportu. Budynek ma stać się również nowym domem drużyny seniorów. Obiekt będzie spełniał kryteria systemu licencyjnego PZPN oraz UEFA i będzie umożliwiać rozbudowę do spełnienia kryteriów rozgrywkowych dla I Ligi według PZPN, bez konieczności przyszłej ingerencji w podstawowe, zrealizowane już elementy konstrukcyjne, wykonane w ramach realizacji zadania. Realizowany etap inwestycji warty jest 30 mln 478 tys. zł.

Ważniejsze wydarzenia sportowe w Bytomiu w 2022 r.

- KLUB Sportowy „Skarpa” Bytom w 2022 r. realizował i zakończył projekt wpisany do GPR: „Uratowanie przed rozbiórką i rewitalizacja dawnej kopalni „Rozbark” wpisanej do rejestru zabytków nieruchomych województwa śląskiego poprzez utworzenie unikatowego w skali kraju centrum sportów wspinaczkowych i siłowych w Bytomiu przy ul. Chorzowskiej - Etap 2b (zakończono 28.02.2022r.) Przedmiotem projektu było zagospodarowanie terenów pokopalnianych wokół centrum sportów z przeznaczeniem na strefę aktywności fizycznej, wykonanie nawierzchni, montaż małej architektury, a także

zewnątrznych ścianek wspinaczkowych wraz zakupem podnośnika do ich obsługi.

- Nikolas Pawlik, zawodnik Bytomskiej Akademii Boksu zajął drugie miejsce w kategorii wagowej do 48 kilogramów podczas rozgrywanych w kwietniu 2022 r. Mistrzostw Europy Juniorów w Sofii.

- Hokeistki BS Polonia Bytom zdominowały sezon 2021/22 Polskiej Ligi Hokeja Kobiet i 19 marca 2022 r. wywalczyły Mistrzostwo Polski po raz siódmy z rzędu, a jedenasty w historii.

- W kwietniu 2022 r. dziewięć bytomskich zawodniczek wzięło udział w Mistrzostwa Świata w Hokeju na Lodzie Kobiet Dywizji IB, które odbyły się na lodowisku Jantor w Katowicach. Biało-Czerwone wygrały cztery z pięciu meczów i zajęły drugie miejsce w tym turnieju. W rozgrywkach znakomicie spisała się Karolina Późniewska, która była jedną z najlepszych zawodniczek MŚ. Liderka reprezentacji i Polonii Bytom zakończyła turniej z trzema bramkami i pięcioma asystami. Dobrze prezentowały się także Wiktoria Gogoc i Klaudia Chrapek, Patrycja Sfora, Ida Talanda, Olivia Tomczok, Wiktoria Dziwok, Alicja Wcisło i Patrycja Wójcik. W szerokiej kadrze biało-czerwonych były także Julia Bujak, Klaudia Kaleja i Alicja Mota.

- W dniu 22 kwietnia br. w Hali na Skarpie w Bytomiu odbyła się Gala Boksu Zawodowego Tymex Boxing Night 21 - Śląskie uderzenie.

- 30 kwietnia 2022 r. Klub Sportowy Rodło Górnik w Bytomiu – Stolarzowicach obchodził 100-lecie. Z tej okazji odbył się festyn oraz miały miejsce mecze piłkarskie pomiędzy Oldbojami Rodło Górnik a Schalke 04 oraz pomiędzy klubem Rodło Górnik a Orkanem Dąbrówka Wielka.

- W maju 2022 r. drużyna koszykówki Bytomski Sport Polonia Bytom uzyskała awans do Suzuki 1 Ligi Mężczyzn w sezonie 2022/2023, pokonując drużynę AZS AWF Mickiewicz-Romus 84:82. Tym samym stała się trzecim zespołem 2 Ligi Mężczyzn, co zapewniło bytomianom prawo do gry w Suzuki 1 Lidze.

- W okresie od 14 do 19 czerwca br. w Hali na Skarpie odbyły się 29. Indywidualne Mistrzostwa Polski Juniorów w boksie. Organizatorami imprezy byli: Polski Związek Bokserski, Miasto Bytom, Ośrodek Sportu i Rekreacji w Bytomiu oraz Bytomska Akademia Boks. Wydarzenie odbyło się pod patronatem Prezydenta Bytomia.

- Waterpoliści WTS Polonia Bytom po raz kolejny udowodnili, że należą do krajowej czołówki. Podczas odbywających się w Oświęcimiu finałów Mistrzostw Polski Juniorów Młodszych/U-15/ w ramach XXVIII Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży w sportach letnich Małopolska 2022, bytomscy waterpoliści 4 lipca 2022 r. wywalczyli złoty medal.

- Magdalena Fręch z Górnika Bytom i Daniel Michalski to zwycięzcy Esvelo 96. Narodowych Mistrzostw Polski Kobiet i Mężczyzn w tenisie ziemnym które w lipcu 2022 r. rozgrywane były w Bytomiu. Jedną z najważniejszych imprez tenisowych w Polsce przyciągnęła na korty Górnika Bytom przy ul. Tarnogórskiej czołowych polskich tenisistów. Zwycięzcy wyjechali z Bytomia nowoczesnymi mercedesami CLA 180 Coupe a w 2022 r. pula nagród turnieju po raz pierwszy przekroczyła sumę miliona złotych. To stawia bytomską imprezę na pierwszym miejscu w cyklu LOTOS PZT Polish Tour - Narodowy Puchar Polski.

- W dniu 3 września 2022 r. na obiekcie sportowym K.S. „Silesia” Miechowice odbył się festyn rekreacyjno – sportowy dla mieszkańców z okazji jubileuszu 110-lecia istnienia Klubu Sportowego „Silesia” Miechowice w Bytomiu.

- Ponad 1200 biegaczek i biegaczy wzięło udział 12 września 2022 r. w 13. PKO Bytomskim Maratonie, jednej z największych imprez biegowych na południu Polski. Na podium zameldował się jeden bytomianin. Najlepszy z mieszkańców naszego miasta uplasował się na trzeciej pozycji. Najszybciej na mecie głównego dystansu zameldował się, podobnie jak przed rokiem, Mateusz Mrówka. Zawodnik pokonał trasę półmaratonu w czasie 01:13:07. Drugi był Paweł Kosek, który uzyskał wynik 01:13:33, zaś trzecie miejsce zajął Adrian Romberg z MKS-MOSM Bytom z czasem 01:13:46. Wśród kobiet najlepsza była Beata Michałków z czasem 01:21:53. W pierwszej dziesiątce zameldowało się łącznie trzech bytomian.

- 24 września na Lodowisku im. Braci Nikodemowiczów w Bytomiu komplet widzów obserwował mecz Hokejowej Reprezentacji Artystów Polskich z Drużyną TVN24. Kibice zobaczyli widowiskowe gole i efektowne akcje. Dochód ze spotkania został przekazany na leczenie dziesięcioletniego Kubu Goniwiechy, który cierpi na chorobę Niemann-Picka. Podczas charytatywnego meczu w Bytomiu zagraли m.in. jeden z najwybitniejszych polskich hokeistów w historii Mariusz Czerkawski, wokalistka Ewelina Lisowska, generał Roman Polko, aktorka Julia Wróblewska, satyrycy Rafał Bryndał i Jacek Łopot, prezydent telewizyjny Robert Kanterreit. Mecz zakończył się wynikiem 8:5 dla Hokejowej Reprezentacji Artystów Polskich. W meczu Hokejowej Reprezentacji Artystów Polskich zagrał prezydent Bytomia Mariusz Wołosz.

- W dniach 8 i 9 października 2022 r. w Bytomiu, na Hali Sportowej „Na Skarpie” przy ul. Modrzewskiego 5a odbył się XVI Memoriał Leszka Błażyńskiego.

- Podczas rozgrywanych 20 i 21 października 2022 r. w Warszawie 66. Mistrzostw Polski Seniorek i Senio-

rów w Judo GKS „Czarni” Bytom zdobyli tytuł Drużynowego Mistrza Polski.

- Judoczka GKS „Czarni” Bytom, Beata Pacut- Kłoczko zdobyła brązowy medal podczas Mistrzostw Świata rozgrywanych w Taszkencie w październiku 2022 r.

- Zawodnik Klubu Karate Tradycyjnego MUKS przy ZOSS STO Bytom, Michał Sowa podczas XXVI Mistrzostw Europy w karate tradycyjnym rozgrywanych w dniach od 21 do 23 października 2022 roku we włoskim Rimini obronił tytuł mistrza Europy w fukugo (dwuboju) seniorów, a kolejne dwa złote krążki wywalczył w kata drużynowym i kumite drużynowym.

- W dniu 6 grudnia 2022 r. odbyło się otwarcie plenerowego lodowiska sztucznego w Parku im. F. Kachla w Bytomiu przy ul. Wrocławskiej podczas którego przeprowadzono pokaz umiejętności hokejowych i łyżwiarskich zawodników, zawodniczek i trenerów KH „Polonia”.

Zdjęcie 44: Judocy Czarnych Bytom

Źródło: www.bytom.pl

Stowarzyszenia kultury fizycznej oraz kluby sportowe w Bytomiu

Liczba podmiotów prowadzących działalność sportową w 2022 r. przedstawiała się następująco:

- Stowarzyszenia kultury fizycznej (rejestrów KRS): 54;
 - Stowarzyszenia kultury fizycznej, których statuty nie przewidują prowadzenia działalności gospodarczej: 28;
 - Uczniowskie Kluby Sportowe: 26;
- W sumie ich liczba wynosi: 108.

Wybrane informacje na temat współpracy z organizacjami pozarządowymi prowadzącymi działalność o charakterze sportowym

Współpraca z organizacjami – klubami i stowarzy-

szeniami sportowymi w Wydziale Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Bytomiu dotyczyła realizacji zadań publicznych (konkurs ofert) z zakresu kultury fizycznej oraz rozwoju sportu kwalifikowanego, a także tzw. małych grantów.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w ramach konkursu ofert na zadania publiczne z dziedziny upowszechniania kultury fizycznej przeznaczono 108 000 złotych. Prezydent przyznał dotacje na realizację 22 projektów. W ramach art.19a tej ustawy – tzw. mały grant w dziedzinie kultury fizycznej dofinansowano 6 podmio-

Nagroda Prezydenta Bytomia w dziedzinie sportu „Sportowy Laur Bytomia”

Nagrodę Prezydenta Bytomia w dziedzinie sportu „Sportowy Laur Bytomia” 15 lipca 2022 r. za wyniki w 2021 r. otrzymali:

- Beata Pacut – Kłoczko, zawodniczka GKS „Czarni” Bytom w kategorii „Sportsmenka senior”;
- Martyn Pawelski, zawodnik KS „Górniki” Bytom, w kategorii „Sportowiec/sportsmenka junior”;
- Zuzanna Mientus, zawodniczka KS „Skarpa” Bytom, w kategorii „Sportowiec/sportsmenka junior”;
- Robert Krawczyk, trener judo GKS „Czarni” Bytom;

Tabela 41: Porównanie kwot dotacji i projektów wspartych w ramach otwartych konkursów ofert w dziedzinie kultury fizycznej w latach 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
kwota	82 920 zł	106 600 zł	108 000 zł (wydatkowano: 68 780 zł)	101 300 zł (wydatkowano: 97 914,00 złotych)	108 000 zł (wydatkowano: 106 556,19 zł)
liczba projektów	12	20	18 (zrealizowano 12)	24	22 (zrealizowano: 21)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Tabela 42: Porównanie kwot dotacji i projektów wspartych w ramach tzw. „małych grantów” w dziedzinie kultury fizycznej w latach 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
kwota	17 000 zł	2 2037 zł	17 500 zł	23 687,34 zł	24 000 zł
liczba projektów	7	7	6	4	6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Bytomiu

tów na łączną kwotę 24 000 zł. W ramach ustawy o sporcie oraz na podstawie uchwały nr XVII/242/13 Rady Miejskiej w Bytomiu z 29 lipca 2013 r. w sprawie określenia warunków i trybu postępowania w sprawach o udzielenie dotacji klubom sportowym w zakresie rozwoju sportu w Gminie Bytom przyznano 23 dotacji celowych dla bytomskich klubów sportowych w kwocie 588 000 zł.

w kategorii „Trener”;

- Mariusz Puzio, trener hokeja Bytomski Sport Polonia Bytom, w kategorii „Trener”;
- Dobromir Bujak, prezes KS „Skarpa” Bytom w kategorii „Manager Sportu”;
- Firma Polskie Mięso i Wędliny Łukosz sp. z o.o. w kategorii „Mecenas sportu”.

Tabela 43: Porównanie kwot dotacji i projektów w ramach uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu nr XVII/242/13 w latach 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
kwota	1 038 000 zł	288 200 zł	899 253 zł	2 550 000 zł	588 000 zł
liczba projektów	19	19	20	21	23

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Stypendia sportowe

Zgodnie z uchwałą nr XXV/375/20 Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie szczegółowych zasad, trybu przyznawania i pozbawiania oraz rodzajów i wysokości stypendiów sportowych w 2022 r. przyznano 142 stypendia sportowe w łącznej kwocie 383 479,63 zł.

Sukcesy we Współzawodnictwie Sportowym Dzieci i Młodzieży

Bytom w 2022 r. awansował (22 miejsce na 972 gmin sklasyfikowanych) w krajowym zestawieniu Współzawodnictwa Sportowego Dzieci i Młodzieży prowadzonego przez Ministerstwo Sportu i Turystyki. W województwie śląskim Bytom znalazł się na trzecim miejscu.

Tabela 44: Porównanie kwot przeznaczonych na stypendia sportowe w latach 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
kwota	0 zł	298 107 zł	113 012 zł	294 062,55 zł	383 479,63 zł
liczba projektów	0	206	73	114	142

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Zdjęcie 45: Laureaci Sportowego Lauru Bytomia

Źródło: www.bytom.pl

3.9 BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Działania Komendy Miejskiej Policji

Według danych Komendy Miejskiej Policji w Bytomiu

wskaźniki statystyczne za rok 2022r. przedstawia poniższa tabela:

Tabela 45: Liczba odnotowanych przestępstw na terenie Bytomia w 2022r.

BYTOM	Wszczęte	Stwierdzone	Wykryte	% Wykrycia	Podejrzani	Nieletni
Ogółem przestępstw, w tym:	4226	6055	4901	80,5	1669	44
Razem kryminalne	3243	3301	2410	72,3	1308	23
Razem gospodarcze	577	2460	2205	89,6	101	1

Źródło: dane KMP w Bytomiu

miu w roku 2022 na terenie miasta odnotowano 6 055 przestępstw. Dominującą kategorię, tj. 54% stanowiły przestępstwa o charakterze kryminalnym. Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw ukształtował się na poziomie 80,5%. Podstawowe

Rok 2022 okazał się mniej niebezpieczny na drogach w porównaniu z rokiem poprzednim. Spadła zarówno liczba kolizji i wypadków, jak również liczba ich ofiar. Szczegółowe zestawienie przedstawia infografika 17.

Infografika 17: Liczba odnotowanych zdarzeń drogowych na terenie Bytomia w 2021 i 2022 r.

Wypadki 70

(Porównanie do roku 2021: -3)

Zabici 1

(Porównanie do roku 2021: -5)

Ranni 73

(Porównanie do roku 2021: -8)

Kolizje 1 481

(Porównanie do roku 2021: - 283)

Zatrzymani nietrzeźwi kierowcy 348

(Porównanie do roku 2021: +15)

Ilość pomiarów w Akcji „Trzeźwość” 106 986

(Porównanie do roku 2021: - 13 573)

Źródło: dane KMP w Bytomiu

W 2022 r. policjanci Pionu Prewencji ujawnili ogółem 19 705 wykroczeń, nałożyli 18 388 mandatów karnych i skierowali do Sądu Rejonowego w Bytomiu 1317 wniosków o ukaranie. Szczegółowe ich zestawienie przedstawiają poniższe tabele:

Tabela 46: Zestawienie liczbowe wniosków o ukaranie skierowanych do sądu rejonowego w roku 2022

Ogółem za wszystkie wykroczenia	1317
przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu	101
przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia	50
przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi na drogach	447
przeciwko obyczajności publicznej	58
przeciwko urządzeniom użytku publicznego	21
przeciwko przepisom o ochronie przyrody	2
przeciwko osobie	0
przeciwko mieniu	445
przeciwko przepisom ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	19
przeciwko innym przepisom	174

Źródło: dane KMP w Bytomiu

Tabela 47: Zestawienie liczbowe mandatów karnych wystawionych w roku 2022

Ogółem za wszystkie wykroczenia	18388
przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu	350
przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia	21
przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi ruchu drogowego	11145
przeciwko obyczajności publicznej	1343
przeciwko urządzeniom użytku publicznego	792
przeciwko przepisom o ochronie zwierząt	2
przeciwko przepisom o rybactwie śródlądowym	2
przeciwko osobie	0
przeciwko mieniu	870
przeciwko ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi	1981
przeciwko innym przepisom	1636

Źródło: dane KMP w Bytomiu

W 2022 r. kontynuowano współpracę z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w zakresie realizacji programu „Prawo ochronnym parasolem dziecka” – więcej szczegółów na ten temat można

znaleźć w rozdziale 3.5 Pomoc społeczna.

W 2022 r. policjanci Komendy Miejskiej Policji w Bytomiu zabezpieczyli ogółem 114 wydarzeń organizowanych na terenie Bytomia m.in. mecze piłki

nożnej, mecze hokeja na lodzie, mecze koszykówki oraz imprezy kulturalne.

Działania Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej

Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Bytomiu odnotowała 2772 zdarzenia (660 pożarów, 1913 miejscowych zagrożeń oraz 199 alarmów fałszywych) w tym 457 zdarzeń z udziałem druhow Ochootniczych Straży Pożarnych (OSP Górniki, OSP Sucha Góra, OSP Stolarzowice).

W odniesieniu do roku 2021 ogólna liczba zdarzeń jest trochę wyższa, nastąpił niewielki spadek liczby alarmów fałszywych oraz wzrost liczby miejscowych zagrożeń (dwukrotnie wzrosła liczba zdarzeń spowodowanych silnymi wiatrami). Liczba pożarów pozostaje na podobnym poziomie.

mowane były działania w celu ograniczenia liczby zdarzeń powstałych w wyniku użytkowania urządzeń grzewczo-kominowych oraz zatruc tlenkiem węgla (m.in. przekazywanie czujników tlenku węgla oraz ulotek informacyjnych w trakcie działań w budynkach mieszkalnych).

W 2022 przeprowadzono 4 ćwiczenia obiektowe dla wszystkich zmian służbowych oraz 2 ćwiczenia powiatowe (Zielona 2022, Cysterna 2022).

Oprócz powyższych prowadzone były ćwiczenia i szkolenia w ramach doskonalenia zawodowego funkcjonariuszy KM PSP w Bytomiu.

Od 12.10.2022 do 8.12.2022 na terenie miasta Byto-

Tabela 48: Zestawienie zdarzeń zagrażających bezpieczeństwu odnotowanych przez Komendę Miejską Państwowej Straży Pożarnej w Bytomiu

L.p.	Rodzaj zdarzenia oraz jego przyczyna	2021 r.	2022 r.
	Liczba zdarzeń ogółem, w tym:	2725	2772
1	Pożary, w tym:	644	660
	- nieostrożność osób dorosłych przy posługiwaniu się ogniem otwartym	182	138
	- wady urządzeń instalacji elektrycznej (bez urządzeń grzewczych	23	36
	- podpalenia (umyślne), w tym akty terroru	325	372
	- inne przyczyny	40	42
2	Miejscowe zagrożenia, w tym:	1854	1913
	- huragany, silne wiatry	173	366
	- gwałtowne opady atmosferyczne	93	127
	- uszkodzenia sieci i instalacji przesyłowych	26	2
	- wady konstrukcji budowlanych	50	45
	- niezachowanie zasad bezpieczeństwa ruchu środków transportu	144	135
	- nietypowe zachowania zwierząt	249	187
	- inne przyczyny	899	844
3	Alarmy fałszywe	227	199

Źródło: Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Bytomiu

W 2022 roku przeprowadzono 85 kontroli obiektów, wydano łącznie 87 opinii i decyzji oraz przeprowadzono 10 odbiorów. Rozpatrzono 9 wniosków mieszkańców.

W 2022 roku przeprowadzono w sumie 77 pogadek i pokazów, w tym także w formie on-line. Kontynuowano cykliczne spotkania prowadzone w ramach Bytomskiej Akademii Bezpieczeństwa przy WORD Bytom, gdzie strażacy z KM PSP w Bytomiu prowadzili zajęcia dla dzieci z bytomskich szkół. Zajęcia dotyczyły zagadnień z zakresu bezpieczeństwa pożarowego oraz pierwszej pomocy.

Wzorem lat ubiegłych prowadzona była również działalność edukacyjno-prewencyjna oraz podej-

nia przeprowadzono rozpoznanie i inwentaryzację: budowli ochronnych oraz zewidencjonowanych ukryć do doraźnego przygotowania na terenie miasta (ukrycia, schrony) - 267 obiektów, a także obiektów niezewidencjonowanych, które mogą zostać zakwalifikowane jako miejsca doraźnego schronienia - 781 obiektów.

Działania Straży Miejskiej

W okresie od stycznia do grudnia 2022 roku Straż Miejska przekazała Policji 15 spraw noszących znamiona przestępstw do dalszego prowadzenia, jak również ujęła i przekazała Policji 12 osób. Straż uczestniczyła także w wielu akcjach i programach na terenie miasta, np.:

- Bezpieczne Ferie 2022;
- Bezpieczne Wakacje 2022;
- Bezpieczny Pieszy;
- Bezpieczny, nie chroniony uczestnik ruchu;
- Zabezpieczenie przebiegu „Akcji Jodowej” z udziałem Państwowej Straży Pożarnej;
- Zabezpieczenie odpustów i festynów parafialnych;
- Zabezpieczenie imprez sportowych w tym XIII PKO Bytomskiego Półmaratonu;
- Zabezpieczenie imprez na terenie obiektów i przestrzeni otwartych zlokalizowanych w Parku Miejskim w tym seansów letniego kina plenerowego, zabawy „Parkobajtle”, „Pikniku Ekologicznego”, „Letniego parkogrania”, „Bytomskiego kwietnika” i innych.

W roku 2022 funkcjonariusze Straży Miejskiej w Bytomiu przeprowadzili 148 634 kontrole, ujawniając 5 766 uchybień. Udzielono 4 138 pouczeń, nałożono 4 786 mandatów karnych na łączną kwotę 593 850 zł oraz skierowano 419 wniosków o ukaranie do sądu. Liczba założonych urządzeń blokujących koła wyniosła 1 481. Ponadto przyjęto 7 869 skarg mieszkańców miasta.

We współpracy z Policją Straż Miejska uczestniczyła m.in. w następujących akcjach:

- Współdziałanie z Komendą Miejską Policji w patrołowaniu centrów handlowych pod kątem przestrzegania obostrzeń związanych z Covid – 19;
- Współdziałanie z funkcjonariuszami WRD Komendy Miejskiej Policji w akcji „Bezpieczny pieszy”;
- Bezpieczny cyklista;
- Bezpieczna Droga do Szkoły;
- Eko patrol;
- Masa krytyczna, miasto przyjazne rowerzystom;
- Wspólne kontrole zbiorników wodnych prowadzone w celu zapobiegania kąpieli w miejscach niedozwolonych oraz spożywania alkoholu nad wodą;
- Współdziałanie z Komendą Miejską Policji w Bytomiu w ramach zadań określonych w Krajowej Mapie Zagrożeń Bezpieczeństwa;
- Współdziałanie w kontrolach przestrzegania rozporządzeń w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii.

Realizując działania naprawcze określone między innymi w „Programie ochrony powietrza dla stref województwa Śląskiego”, Straż Miejska podejmowała w roku 2022 czynności w tym zakresie w ramach „Kontroli przestrzegania przepisów mających wpływ na jakość powietrza”, sprawdzając przestrzeganie zakazu spalania odpadów na otwartych przestrzeniach na terenie całego miasta poprzez przeprowadzenie 1528 kontroli, w trakcie których stwierdzono

54 uchybienia i zastosowano 14 pouczeń wobec osób dopuszczających się tego wykroczenia.

W ramach zwalczania nasilającego się zjawiska smogu strażnicy, sprzyjając ochronie

i czystości środowiska (w tym powietrza), kontynuowali wdrożone wcześniej procedury wykorzystujące ustawowe uprawnienia do prowadzenia działań z zastosowaniem analizy spalin emitowanych przez piece, kotły i kominki (głównie w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych i innych, użytkowanych przez podmioty gospodarcze). W rezultacie na ogólną liczbę 368 zgłoszeń o zadymieniu terenu przyjętych w roku 2022 potwierdzono to zjawisko w 6 przypadkach natomiast spośród 98 zgłoszeń o spalaniu odpadów kontrole potwierdziły ten fakt w 20 przypadkach. Na sprawców naruszenia przepisu art. 191 Ustawy o odpadach nałożono 26 mandatów karnych na łączną kwotę 8 800 zł. Na podkreślenie zasługuje fakt zastosowania sankcji karnych w stosunku do sprawców naruszenia art. 334 Prawo ochrony środowiska w zw. Z USWŚ nr V/36/1/2017 § 6 ust. 4 – 13 mandatów karnych na łączną kwotę 4 600 zł. – co uczyniono w efekcie uzyskania stosownych uprawnień umożliwiających strażnikom karanie osób stosujących niedozwolone paliwa stałe. W trakcie kompleksowych kontroli źródeł ogrzewania ujawniono konieczność wymiany 10 kotłów, których dalszą eksploatację zakwestionowano w oparciu o przepisy wymienionej wyżej uchwały. Wśród prowadzonych w tej materii działań należy odnotować wykorzystanie bezzałogowych aparatów latających (dronów) w celu wstępnego rozpoznawania składu spalin i typowania kontrolowanych kompleksowo obiektów w oparciu o taką analizę.

Na znaczącym poziomie pozostają osiągnięcia Straży Miejskiej w zakresie zwalczania nasilającego się procederu tworzenia dzikich wysypisk. W wyniku efektywnego wykorzystania systemu monitoringu wizyjnego „Las” (strażnicy korzystają z 5 kamer, których liczba sukcesywnie rosła od roku 2011 do 2018 oraz 1 drona nabytego w roku 2020) w roku 2022, egzekwując obowiązek porządkowania zanieczyszczonych terenów i przyczyniając się do poprawy czystości i estetyki przestrzeni publicznej w Bytomiu odnotowano 10 zdarzeń związanych z montażem i demontażem sprzętu oraz zarejestrowanych przypadków reakcji kamer z czego 2 zdarzenia potwierdziły zasadność alarmu wszczętego na skutek uruchomienia sprzętu przy próbie naruszeń obowiązującego porządku prawnego - sprawcy zarejestrowanych zdarzeń dokonujący nielegalnej wycinki drzew zostali przekazani do dyspozycji pracowników przedsiębiorstwa Lasy Państwowe.

Ogółem, egzekwując należyte wykonywanie obowiązków związanych z gospodarką odpadami,

za zanieczyszczanie środowiska w stopniu znacznym ukarano mandataми karnymi (na podstawie przepisu art. 145 Kodeksu Wykroczeń) 64 sprawców na łączną kwotę 24 100 zł.

Podkreślenia wymaga fakt ukarania osób, które dopuściły się naruszenia przepisów określonych w Ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Bytomia zaśmiecając miejsca dostępne dla publiczności. Sumarycznie nałożono 169 grzywnien w drodze mandatu karnego na łączną kwotę 34 600 zł. i udzielono 115 pouczeń. W całym roku 2022 roku strażnicy ujawnili 465 przypadków porzucania odpadów w sposób niezgodny z prawem.

Jednym z narzędzi zapobiegających nielegalnemu składowaniu nieczystości był w roku 2022 był system kamer „Sova” rejestrujący zdarzenia w wytypowanych miejscach zrzutu odpadów różnego pochodzenia. W rezultacie czynności podjętych w wyniku analizy materiałów z 36 kamer przekazanych do prowadzenia przez strażników Straży Miejskiej i (za pośrednictwem naszej jednostki) Policji w celu prowadzenia czynności zgodnie z kompetencjami odnotowano wpływ 38 zdarzeń w 13 różnych lokalizacjach. W wyniku podjętych interwencji nałożono jeden mandat karny na kwotę 500 zł. Sekcja oskarżycieli publicznych Straży Miejskiej prowadziła 1 postępowanie w sprawach o wykroczenia. W pozostałych przypadkach nie wszczęto postępowania wyjaśniającego z uwagi na brak podstaw faktycznych – reakcja kamer nie dotyczyła czynów zabronionych.

Eliminując zagrożenia powodowane pozostawionymi w niedozwolonych miejscach, lub niesprawnymi, uszkodzonymi i nie użytkowanymi pojazdami, w oparciu o przepisy Prawa o Ruchu Drogowym usunięto na parkingi strzeżone 35 samochodów osobowych.

Na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii oraz rozporządzeń zmieniających te akty prawne strażnicy egzekwowali przepisy nakładające określone obowiązki dotyczące zapobiegania i zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi. W wyniku podjętych interwencji skierowano 4 wnioski o ukaranie do Sądu Rejonowego, nałożono 100 mandatów karnych na łączną kwotę 17 200 zł i pouczone 101 osób naruszających nakaz zakrywania ust i nosa. Ponadto do Komendy Miejskiej Policji w Bytomiu przekazano 13 spraw do dalszego prowadzenia.

W nawiązaniu do spotkań Prezydenta Miasta Bytomia z mieszkańcami poszczególnych dzielnic (rejo-

nów) miasta, które odbyły się w roku 2022 strażnicy podejmowali działania zgodnie z kompetencjami prowadząc postępowania wyjaśniające w sprawach zgłoszonych uchybień i potwierdzonych nieprawidłowości dotyczących:

- zaśmiecania środowiska w znacznym stopniu;
- monitorowania różnych lokalizacji pod kątem występowania incydentów zakłócających porządek publiczny, w tym spożywania napojów alkoholowych, niszczenia mienia lub dewastacji miejscowej infrastruktury;
- prewencyjnego przeciwdziałania uciążliwościom rzutującym na poczucie bezpieczeństwa mieszkańców poszczególnych dzielnic (rejonów) miasta w odniesieniu do zdarzeń o charakterze chuligańskim, prowadzących do dewastacji drobnej infrastruktury osiedlowej i niszczenia elewacji budynków poprzez graffiti;
- uchybień w ruchu drogowym występujących na całym obszarze miasta ze szczególnym uwzględnieniem miejsc narażonych na nieprawidłowe parkowanie (w tym na miejscu dla osoby niepełnosprawnej), blokowanie chodnika, zatrzymywanie pojazdu na drodze tylko dla rowerów, zatrzymywanie pojazdów w obrębie skrzyżowania i nie stosowanie się do obowiązującego oznakowania;
- sprawności oświetlenia ulicznego;
- identyfikacji działek gruntu o nieustalonym statusie właścicielskim z uwagi na konieczność oczyszczenia tych nieruchomości z odpadów;
- problemu należytej segregacji odpadów;
- właściwego stanu terenów zielonych niszczonych kołami pojazdów.

Działania Wydziału Zarządzania Kryzysowego

W 2022 r. Wydział Zarządzania Kryzysowego koordynował liczne działania i współpracował z innymi komórkami urzędu, jednostkami organizacyjnymi oraz służbami, w zakresie pobytu obywateli Ukrainy w Bytomiu. Ponadto w Wydziale realizowane były inne liczne zadania, w tym m.in. w zakresie:

- bezpieczeństwa i porządku publicznego:
 - koordynowanie bieżącej współpracy Policji i Straży Miejskiej, zgodnie z porozumieniem zawartym pomiędzy Prezydentem Miasta, a Komendantem Miejskim Policji;
 - realizacja i koordynacja zadań wynikających z Miejskiego Programu Zapobiegania Przesłępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego na lata 2021 - 2023”;
 - koordynowanie zadań wynikających z Rządowego Programu Ograniczenia Przesłępczości i Aspołecznych Zachowań „Razem Bezpieczniej”;
 - obsługa i uczestnictwo w posiedzeniu Komisji Bezpieczeństwa i Porządku;

- uczestnictwo w posiedzeniach Komisji Prawa i Porządku Publicznego Rady Miejskiej;
- prowadzenie postępowania w zakresie zgromadzeń publicznych;
- prowadzenie postępowań odwoławczych dotyczących nałożenia kar porządkowych przez Straż Miejską;
- sporządzanie wystąpień do różnych instytucji w sprawach związanych z bezpieczeństwem i porządkiem publicznym;
- podejmowanie bieżących interwencji na składane przez mieszkańców osobiście lub telefonicznie zgłoszenia w sprawach dotyczących utrzymania bezpieczeństwa i porządku;
- spraw obronnych:
- sporządzenie planu kontroli problemowych zadań obronnych na 2023 r.;
- zaktualizowanie planu przygotowań podmiotów leczniczych i jednostek samorządu terytorialnego na potrzeby obronne państwa;
- opracowanie planu szkolenia obronnego na lata 2021-2023;
- przyjmowania i przekazywania sygnałów, komunikatów i informacji przez Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego;
- zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej:
- zmodernizowanie systemu wykrywania i alarmowania miasta (naprawiono 5 punktów alarmowych);
- Realizacja szeregu zadań w oparciu o wytyczne i plan działania Prezydenta-Szefa Obrony Cywilnej Miasta w zakresie zadań obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego miasta Bytomia na rok 2022.

Działania Komisji Bezpieczeństwa i Porządku

W 2022 r. odbyły się trzy posiedzenia plenarne Komisji Bezpieczeństwa i Porządku, podczas których omawiane były zagadnienia ujęte w zaakceptowanym przez wszystkich członków komisji harmonogramie na rok 2022.

Komisja Bezpieczeństwa i Porządku realizowała swoje ustawowe zadania wynikające z art. 38 pkt. 2a ustawy o samorządzie powiatowym, a w szczególności:

- zaopiniowała złożone za 2021 r. sprawozdania Komendy Miejskiej Policji, Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej, Straży Miejskiej oraz projekt budżetu miasta Bytomia na rok 2021 w zakresie realizacji zadań dotyczących porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej;
- przyjęła sprawozdanie z działalności Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej oraz informację z działalności Prokuratury Rejonowej w Bytomiu za rok 2021.

W trakcie odbywania się posiedzeń plenarnych Komisji Bezpieczeństwa i Porządku oprócz realizacji zadań ustawowych dokonano również oceny stanu przygotowań do akcji „Bezpieczne Ferie” i „Bezpieczne Wakacje”, a także omówiono działania „Bezpieczna droga do szkoły”.

Zgłaszane wnioski i uwagi członków komisji były przez Prezydenta miasta lub za pośrednictwem naczelnika Wydziału Zarządzania Kryzysowego, niezwłocznie przekazywane do realizacji właściwym służbom i inspekcjom oraz podległym komórkom i jednostkom organizacyjnym.

Monitoring wizyjny

System monitoringu wizyjnego miasta Bytomia na dzień 31.12.2022 r. składał się z 64 kamer. Centrum monitoringu zlokalizowane jest w wydzielonym pomieszczeniu budynku Komendy Miejskiej Policji przy ul. Powstańców Warszawskich 74.

3.10 ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

W ewidencji Urzędu Miejskiego w Bytomiu na koniec 2022 roku figurowało 441 organizacji pozarządowych. Zaewidencjonowano 24 nowe podmioty.

alizację zadań publicznych skierowanych do mieszkańców Bytomia oraz organizacji pozarządowych działających na terenie miasta, realizowanych w ra-

Tabela 49: Liczba fundacji i stowarzyszeń w Bytomiu

Wyszczególnienie	Ogółem	Fundacje	Stowarzyszenia zwykłe	Stowarzyszenia rejestrowe w tym:			
				inne	kultury fizycznej	kultury fizycznej-nieprowadzące działalności gospodarczej	UKS
Zarejestrowane organizacje	441	75	42	216	54	28	26
Organizacje zarejestrowane w 2021 r.	24	9	7	6	2	0	0

Źródło: baza Informacji Biura Organizacji Pozarządowych Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Współpraca samorządu z organizacjami pozarządowymi jest jednym z czynników działania na rzecz społeczności bytomskiej, a jej harmonijna współpraca jest jednym z elementów efektywnego i sprawnego zarządzania miastem oraz wykorzystywania inicjatyw środowisk lokalnych. Kształtowaniem partnerskich relacji współpracy pomiędzy Urzędem, a organizacjami pozarządowymi - w celu realizacji ich zadań statutowych - zajmowało się Biuro Organizacji Pozarządowych.

W ubiegłym roku Biuro Organizacji Pozarządowych wykonało m.in. następujące zadania:

1) Monitoring realizacji umowy w zakresie wspierania funkcjonowania organizacji pozarządowych oraz rozwój lokalnego społeczeństwa obywatelskiego poprzez prowadzenie Centrum Organizacji Pozarządowych, wsparcie działań doradczych i szkoleniowych oraz wybór Operatora Konkursu na mikrodotacje w ramach funduszu regrantowego - zadanie publiczne pod tytułem: „lokal w Bytomiu: miejsce aktywacji 3. Sektora:

- prorowadzenie Centrum Organizacji Pozarządowych oraz wsparcie działań doradczych i szkoleniowych w pomieszczeniach przy pl. Jana III Sobieskiego 3 w Bytomiu;
- przeprowadzono konkurs, w ramach którego przyznano mikrodotacje na 22 projekty, złożone przez organizacje pozarządowe i grupy nieformalne, na łączną kwotę 80 000,00 zł.

2) Przeprowadzono procedurę konkursową na re-

mach programów finansowanych ze środków pochodzących spoza budżetu miasta, w części dotyczącej tzw. wkładu własnego.

3) Wspierano organizacje pozarządowe poprzez poradnictwo i pomoc techniczną, w szczególności poprzez pomoc w przygotowaniu i wypełnianiu dokumentów wymaganych do rejestracji, dokumentacji konkursowych.

4) Stworzono broszurę promującą przekazanie 1% podatku na bytomskie stowarzyszenia i fundacje, które posiadają status OPP oraz przeprowadzono akcję promującą.

5) Aktualizowano wyszukiwarkę organizacji pozarządowych mających siedzibę w Bytomiu. Wyszukiwarka znajduje się pod adresem www.bytom.pl/dla-mieszkanca/bytomskie-organizacje-pozarządowe.

6) Administrowano stronami internetowymi: www.bytom.pl/dla-mieszkanca/zaangazuj-sie, www.konsultacje.bytom.pl, www.bytom.engo.org.pl przeznaczone przede wszystkim dla bytomskich organizacji pozarządowych.

7) Bieżąco informowano organizacje drogą e-mailową o trwających konkursach ofert i wydarzeniach dla organizacji.

8) Opracowano zarządzenia Prezydenta Bytomia w sprawie powołania komisji konkursowych do otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych Miasta Bytomia.

9) Przeprowadzano 17 procedur konkursowych do otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych Miasta Bytomia.

10) Współpracowano z Bytomską Radą Działalności Pożytku Publicznego, organizowano posiedzenia, udzielano pomocy w obsłudze administracyjno-biurowej.

11) Opracowano sprawozdanie z realizacji Programu współpracy miasta Bytomia z organizacjami pozarządowymi za rok 2021, które przedłożone zostało Radzie Miejskiej 26 maja 2022 r. oraz opublikowane w BIP (zgodnie z art. 5a ust. 3 Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie).

12) Zorganizowano 30 maja 2022 r. wraz z Bytomską Radą Działalności Pożytku Publicznego spotkanie Prezydenta Bytomia z przedstawicielami organizacji pozarządowych. Spotkanie odbyło się przy pl. Jana III Sobieskiego 3. Rozwój i promocja trzeciego sektora w mieście, a także integracja i aktywizacja organizacji pozarządowych to tylko część tematów, które towarzyszyły spotkaniu. Podczas spotkania przedstawiona została nowa Bytomska Rada Działalności Pożytku Publicznego, rozmawiano o bieżących problemach, a także poruszono temat organizacji Dni NGO.

13) Opracowano i konsultowano dokument: „Program współpracy miasta Bytomia z organizacjami pozarządowymi na rok 2023”. Prace nad programem poprzedzone były publicznym zaproszeniem wszystkich przedstawicieli organizacji pozarządowych do aktywnego włączenia się w proces tworzenia ww. dokumentu. Uchwała została przyjęta przez Radę Miejską 28 listopada 2022 r.

14) Wprowadzono i obsługiwano elektroniczny generator wniosków „eNGO” wspomagający obsługę konkursów ofert.

15) Przygotowano coroczne „Sprawozdanie z realizacji programu współpracy miasta Bytomia z organizacjami pozarządowymi za dany rok”. Znajdują się tam m.in. dane o formach współpracy, środkach finansowych przekazywanych organizacjom, zespołach doradczych, w skład których wchodził przedstawiciele NGO.

16) Utworzono wraz z Lokalem w Bytomiu – Bytomskie Centrum Wolontariatu, w którym na wsparcie mogli liczyć uchodźcy zza wschodniej granicy, a także Ukraińcy mieszkający w Bytomiu. Od 26 lutego do zadań Centrum należało m.in. zbieranie informacji oraz deklaracji pomocy dla uchodźców oraz mieszkańców Ukrainy, przyjmowanie i wydawanie darów. Pomoc wszelaka dla osób, które znalazły schronienie w Bytomiu – rzeczowa, informacyjna, dot. Schronienia, możliwości ubiegania się o zasiłki, oferty pracy, wspieranie koordynatorów miejskich baz noclegowych, wyposażanie tych baz i przygotowanie na przyjęcie uchodźców. W Centrum pomagało kilkadziesiąt wolontariuszy zaangażowanych w pomoc uchodźcom.

Centrum koordynowało i przygotowywało 5 transportów z pomocą dla miast partnerskich Drohobycza i Żytomierza.

W 2022 r., w gmachu Miejskiej Biblioteki Publicznej przy Placu Sobieskiego 3 - podobnie jak w latach ubiegłych – działało Centrum Organizacji Pozarządowych, miejsce aktywizacji i integracji pod nazwą lokal w Bytomiu. W wyniku przeprowadzonego konkursu ofert, operatorami lokalu w 2022 roku zostały dwie bytomskie organizacje pozarządowe: Stowarzyszenie Manuffaktura i Fundacja Inkubator Teatralny. Lokal dedykowany był organizacjom pozarządowym, grupom formalnym, nieformalnym oraz niezrzeszonym społecznikom działającym w Bytomiu. Stanowił przestrzeń, w tym również wirtualną, do spotkań, nawiązywania relacji, wymiany myśli i rozwoju ich działalności. Funkcjonowanie lokalu w Bytomiu oparte jest o ścisłą współpracę z miastem. Zadanie dotyczące prowadzenia Centrum Organizacji Pozarządowych jest finansowane ze środków Gminy Bytom.

Podsumowanie działalności lokalu w Bytomiu w nowej formule odsłony Festiwalu Organizacji Pozarządowych, a także przybliżenie warsztatów i szkoleń dla osób działających w trzecim sektorze - to tylko część tematów Forum NGO Bytom, które odbyło się 5 grudnia 2022 r. w lokalu przy pl. Sobieskiego. Oprócz podsumowania kolejnego roku działalności lokalu, społecznicy omówili też nowe zasady aplikowania w konkursach miejskich. Od nowego 2023 wnioski są przyjmowane tylko i wyłącznie w formie elektronicznej.

Fajer w Bytomiu, czyli święto społeczników.

10 września 2022 roku, podczas święta społeczników bytomskie organizacje pozarządowe zaprezentowały swój bogaty program. W Lokalu w Bytomiu oraz w Zespole Szkół Mechaniczno-Elektronicznych swoje stanowiska wystawiło 40 organizacji. Przy okazji zorganizowane były m.in. pokazy, warsztaty, gry oraz zabawy. W programie Festiwalu Organizacji Pozarządowych znalazł się m.in. familijny spektakl „Latający cyrk Pana Peddro”, koncerty Studia Piosenki „60-tka” i Chorus Sancti Gregorius, pokazy dżudo, gimnastyki artystycznej i tańca, jak również pokaz ognia. Z kolei w Lokalu w Bytomiu uczestnicy festiwalu dyskutowali w sprawach dotyczących m.in. inicjatyw oddolnych mieszkańców, partycypacji młodzieży na różnych szczeblach samorządu, dostępności gór dla osób z niepełnosprawnościami, czy akcji „Adopcja serca”, będącą szansą dla dzieci z Afryki.

Przez cały czas trwania wydarzenia dzieci mogły

wziąć udział w śląskich grach i zabawach, w warsztatach animacyjnych, zajęciach gimnastycznych czy warsztatach kreatywnych. Odbyły się też warsztaty mozaikowe, pokazy pszczelarskie, animacje prowadzone przez harcerzy, warsztaty sutaszu i rękodzieła artystycznego. Nie lada gratką była prezentacja pojazdów zabytkowych, którą przygotował Bytomski Klub Pojazdów Zabytkowych. Chętni mogli zobaczyć pokazy sprzętu górniczego, a nurkowie pokazali niezbędne wyposażenie nurka. Filateliści pochwaliли się swoimi kolekcjami znaczków, a członkowie Stowarzyszenia Stolarzowickich Gospodyń zaprezentowali zdolności kulinarne. Impreza była idealną okazją do zapoznania się z ofertą bytomskich organizacji pozarządowych.

Zdjęcie 46: Fajer w Bytomiu

Źródło: www.bytom.pl

W 2022 r. wspierano organizację „Bytomskiego Anioła Wolontariatu”. Jest to cykliczna impreza organizowana z okazji Międzynarodowego Dnia Wolontariusza oraz Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych. Dla przedstawicieli bytomskiego sektora organizacji pozarządowych, jest to szczególny czas kiedy ich praca zostaje podsumowana i doceniona. 12 grudnia w Bytomskim Centrum Kultury podczas gali statuetkami Aniołów Wolontariatu uhonorowano Annę Dziąsko oraz Fundację Petralana. Anna Dziąsko została wyróżniona za długoletnią pracę na rzecz osób z niepełnosprawnością intelektualną, a Fundacja Petralana za wsparcie osób ubogich, w kryzysie bezdomności, osób starszych i osamotnionych, uchodźców oraz osób zmagających się z ciężkimi chorobami.

Kapituła nagrody Anioła Wolontariatu postanowiła uhonorować specjalnym wyróżnieniem osoby szczególnie zaangażowane w pomoc na rzecz uchodźców z Ukrainy. Anielskie Skrzydła trafiły do bytomian, którzy od pierwszych dni konfliktu zbrojnego w Ukrainie zaangażowani byli w organizację pomocy dla uchodźców w centrum wolonta-

riatu działającym w lokalu w Bytomiu. Wyróżnienie otrzymały również osoby, które prowadziły sklep z żywnością dla uchodźców, organizowały miejsca noclegowe, magazyn z odzieżą, transport z pomocą humanitarną na Ukrainę oraz akcję szycia pościeli dla uchodźców a nawet... siatek maskujących dla ukraińskich żołnierzy. Nagroda trafiła też m.in. do harcerzy, strażaków-ochotników oraz osób, które dbały o organizację edukacji i czasu wolnego dla dzieci z Ukrainy, które przed konfliktem zbrojnym schroniły się w Bytomiu. Łącznie Anielskie Skrzydła trafiły do 58 osób.

Zdjęcie 47: Anielskie Skrzydła

Źródło: www.bytom.pl

Z przedsięwzięć zrealizowanych w 2022 roku na szczególną uwagę zasługuje działalność prowadzona przez organizację:

PIĘKNA STRONA MIASTA

I. Ważniejsze przedsięwzięcia realizowane przez PSM w 2022 r.:

1. BYTOMSKI KWIETNIK. TANECZNA POLANA

Data: 11 czerwca 2022 r.

Po raz czwarty PMS zorganizowała imprezę pod nazwą Bytomski Kwietnik. Wydarzenie przyciągnęło liczne grono uczestników - mieszkańców Bytomia i okolic, którzy spędzili czas w atrakcyjnej przestrzeni jaką jest Park Miejski im. F. Kachla.

W roku 2022 tematem przewodnim był taniec w różnych jego formach. Uczestnicy mieli okazję podziwiać występy taneczne oraz wziąć udział w przeróżnych warsztatach. „Bytomski Kwietnik. Taneczna Polana” łącząc kulturę, sztukę i przyrodę zintegrował społeczność bytomską, artystów oraz tancerzy, tworząc przestrzeń wymiany kulturalnej uwrażliwiającej lokalną społeczność – zwłaszcza dzieci i młodzież – na działania artystyczne.

W ramach Bytomskiego Kwietnika odbyły się:

- warsztaty plastyczne;
- warsztaty taneczne;
- warsztaty prozdrowotne;

- pokazy na scenie, prezentacje;
- spektakl taneczny;
- performance taneczno-malarski;
- wydarzenie w przestrzeni internetowej.

W ramach Bytomskiego Kwietnika odbyła się też cykliczna wymiana roślin (w terminach: 27.05, 11.06, 29.07, 26.08, 30.09 Klub Sezam Bytomskiej Spółdzielni Mieszkaniowej). Głównym celem było stworzenie miłośnikom zieleni okazji do wymienienia się roślinami, ale także spotkań, rozmów oraz wymiany doświadczeń w pielęgnacji roślin. Wymiana roślin cieszyła się dużym zainteresowaniem mieszkańców.

Zdjęcie 48: Bytomski Kwietnik

Źródło: Stowarzyszenie Piękna Strona Miasta

2. POSĄSIADKUJMY

Data: 08 maja 2022 r.

Wydarzenie było skierowane do nowych mieszkańek Bytomia. Wojna w Ukrainie sprawiła, że nasza lokalna społeczność w krótkim czasie wzbogaciła się o znaczną liczbę mieszkańców - a tak naprawdę głównie mieszanek, naszych nowych sąsiadek i koleżanek. Zaprosiłyśmy je do Lokalu w Bytomiu, który przez kilka tygodni był centrum wolontariatu. Celem spotkania było poznanie się bliżej, przedstawienie naszych działań i zaproszenie do brania udziału w naszych imprezach.

3. WIZYTA SZWAJCARSKICH FEMINISTEK

Data: 17 września 2022 r.

PSM gościła 16 osobową grupę absolwentek i studentek fakultetu feministycznego FEM w Szwajcarii. Panie przebywały na Śląsku w ramach wizyty studyjnej, a w Bytomiu były goszczone przez przedstawicielki PSM. Podczas wizyty w naszym mieście była okazja do spaceru po mieście, zwiedzania galerii Kronika (wystawa „Matkość”) oraz do rozmów przy kawie w Lokalu.

Zdjęcie 49: Wizyta Szwajcarskich Feministek

Źródło: Stowarzyszenie Piękna Strona Miasta

4. METROPOLITALNE ŁĄKI KWIETNE

Data: 24 października 2022 r.

Udział w programie Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii, którego celem jest wsparcie dla mieszkańców, którzy chcą wzbogacać różnorodność biologiczną w najbliższym otoczeniu. To również naturalny i skuteczny sposób na łagodzenie skutków suszy i obniżenie temperatury otoczenia w okresie letnim. Stowarzyszenie PSM wskazało teren w obrębie Stroszka (rejon między ul. Długą a ul. Strzelców Bytomskich – skwer przy sklepie Lidl) pod przekształcenie trawnika na łąkę kwietną.

W ramach programu przeprowadzone zostały:

- warsztaty teoretyczne na temat korzyści zakładania łąk kwietnych w przestrzeni miejskiej
- warsztaty praktyczne przygotowywania terenu pod uprawę łąk kwietnych dla 20 osób (otwarte dla mieszkańców i pracowników MZDiM).

Dalsze utrzymanie łąk kwietnych przejął Miejski Zarząd Dróg i Mostów, jako podmiot utrzymujący zieleń w mieście.

5. SPOTKANIA PRZYRODNICZE

Data: 20 sierpnia 2022 r. oraz 04 września 2022 r.

W związku z otwarciem Parku Kieszonkowego przy ul. Katowickiej w Bytomiu PSM zorganizowała warsztaty przyrodnicze oraz warsztaty plastyczne. Warsztaty przyrodnicze (prowadząca: Urszula Mazurowska) miały na celu zwrócenie uwagi na rolę przyrody w życiu miasta oraz interakcję między przyrodą a człowiekiem. Prace wykonane przez uczestników warsztatów zostały umieszczone w przestrzeni parku kieszonkowego, gdzie mogli je zobaczyć również postronni użytkownicy przestrzeni.

Warsztaty plastyczne (prowadząca: Magdalena Wośłowska) zachęciły całe rodziny do aktywnego i twórczego spędzania czasu poprzez zdobywanie umiejętności malowania akwarelą. Prace powstałe podczas warsztatów były efektem wcześniejszej obserwacji przyrody.

6. ZDROWO FRELKA/ ZDROWA BYTOMIANKA

Data: 21 września 2022 r.

Spotkanie na temat profilaktyki zdrowotnej zorganizowane we współpracy z senator Haliną Biedą i Bytomską Wspólnotą Amazonek w Teatrze Rozbark. Spotkanie było skierowane do mieszkank naszego miasta i miało na celu podniesienie świadomości zdrowotnej.

7. FAJER! ŚWIĘTO BYTOMSKICH ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH

Data: 16 września 2022 r.

W ramach święta bytomskich organizacji pozarządowych PSM zorganizowała strefę relaksu, warsztaty kreatywne (malowanie patyków), wymianę roślin oraz wymianę książek.

Wspólnota Amazonek „Ostoja”

Stowarzyszenie wspiera kobiety przed, w trakcie i po leczeniu raka piersi. Pomaga przejść rehabilitację, wrócić do sprawności oraz aktywnego życia. Realizuje program w zakresie profilaktyki raka piersi, która obejmuje:

- wzajemne wsparcie,
- podtrzymywanie sprawności fizycznej kobiet po leczeniu raka piersi przez gimnastykę, rehabilitację i masaż,
- podtrzymywanie sprawności psychicznej przez psychoterapię indywidualną zespołową,
- prowadzenie spotkań edukacyjnych i szkoleń w zakresie profilaktyki raka piersi,
- prowadzenie sekcji ochotniczek; rozmowa ochotniczek z nowymi osobami przed lub po operacji, udzielanie informacji nowym amazonkom oraz ich rodzinie.

Realizacja projektów:

- Program rehabilitacji i wsparcia kobiet chorych na raka piersi oraz profilaktyka nowotworów piersi”- termin realizacji 01.08.2022 r. do 31.12.2022 r.;
- „Sprawne Amazonki” współfinansowanego przez Wydział Kultury i Sportu UM Bytom - termin realizacji – 01.03.2022 r. – 31.12.2022 r.;
- „Amazonki i Kultura” współfinansowanego przez Wydział Kultury i Sportu UM Bytom- termin realizacji – 15.02.2022 r. do 31.12.2022 r.

Spotkania:

- Integracja - w środy 14 -17 w siedzibie stowarzyszenia;
- Rehabilitacja - ćwiczenia i masaże w siedzibie stowarzyszenia odbywały się w środę 14 -17;
- Warsztaty z psychologiem - w czwartki 9 - 12, dwa razy w miesiącu;
- Warsztat „Zdrowie kobiety” – 07.09.2022 r. Spotkanie z członkami „Studia piosenki 60-tka” (Uniwersytet III wieku) – 27.04.2022 r.

- Zajęcia z arteterapii - zajęcia kreatywne.

Akcje profilaktyczne, edukacyjne - mające na celu propagowanie znaczenia wczesnego wykrywania raka piersi:

- Zajęcia dla uczennic szkół średnich;
- Dzień Matki i Dziecka – festyn w bytomskim parku Kachla - stoisko informacyjne - profilaktyka raka piersi;
- „Zdrowo Frelka”- teatr Rozbark w Bytomiu - mini wykład i stoisko - warsztat nauki o samobadaniu piersi;
- Profilaktyka raka piersi;
- Dni NGO - stoisko i warsztat - profilaktyka raka piersi - samobadanie piersi;
- Dzień Otwarty w Stowarzyszeniu zorganizowany dla kobiet z naszego miasta - badane przez lekarza onkologa i nauka samobadania piersi przez wolontariuszki ze stowarzyszenia;
- Profilaktyka w bytomskiej Przychodni Sanivitas - bezpłatne badania USG piersi dla mieszkank Bytomia, porady lekarzy specjalistów, nauka badania piersi przez wolontariuszki ze stowarzyszenia.

Wolontariat:

- W czasie całego 2022 roku czynny był telefon zaufania;
- Dzielenie się doświadczeniem - rozmowa ochotniczek z nowymi osobami w siedzibie stowarzyszenia, przed lub po operacji, po wyjściu ze szpitala lub w trakcie leczenia chemią bądź radioterapią;
- Prowadzenie zajęć i działań edukacyjno informacyjnych w zakresie profilaktyki raka piersi.

3.10.1 Bytomska Rada Seniorów

Bytomską Radę Seniorów powołano w 2014 r. w celu zapewnienia seniorom wpływu na sprawy dotyczące społeczności lokalnej, włączając ich w działania, pozwalające zaspokoić ich potrzeby i rozwiązywać istotne problemy. Głównym celem Bytomskiej Rady Seniorów jest pomoc osobom starszym poprzez reprezentowanie ich interesów wobec Rady Miejskiej i Prezydenta Miasta Bytomia. Rada jest organem konsultacyjnym, doradczym i inicjatywnym.

Do zadań Rady należy w szczególności:

- współpraca z Radą Miejską i Prezydentem w zakresie rozwiązywania istotnych problemów i rozpatrywania potrzeb seniorów;
- przedstawianie propozycji w zakresie ustalania priorytetowych zadań oraz inicjowanie działań na rzecz seniorów;
- monitorowanie potrzeb seniorów zamieszkałych na terenie Bytomia;
- wydawanie opinii i formułowanie wniosków, służą-

cych rozwijaniu działalności na rzecz seniorów;

- opiniowanie i doradztwo przy tworzeniu dokumentów strategicznych dot. seniorów;
- inicjowanie działań mających na celu upowszechnienie współpracy Gminy Bytom ze środowiskiem seniorów;
- informowanie społeczności miasta o kierunkach działalności podejmowanych przez Gminę Bytom i organizacje pozarządowe na rzecz środowiska bytomskich seniorów.

Przedstawiciele Bytomskiej Rady Seniorów w 2022 roku reprezentowali bytomskich seniorów na licznych konwentach, konferencjach - w tym na konferencji pn. „Dialog dla zdrowia - polityka zdrowotna samorządów województwa śląskiego względem seniorów” w Mikołowie oraz uroczystościach państwowych takich jak m.in. obchody Święta Niepodległości pod pomnikiem Wolności przy ul. Piłsudskiego w Bytomiu.

Zdjęcie 50: Konferencja „Dialog dla zdrowia”

Źródło: Fanpage Bytomska Rada Seniorów

Zdjęcie 51: Obchody Święta Niepodległości

Źródło: Fanpage Bytomska Rada Seniorów

W ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi Rada zrealizowała zadanie pn. „SENIORALIA 2022 – Poznajmy się” związane bezpośrednio

z Ogólnopolskim Dniem Seniora obchodzonym 14 listopada. Bytomska Rada Seniorów skutecznie aktywizowała seniorów poprzez organizację otwartych warsztatów edukacyjnych pn. „Bezpieczny Senior”, w ramach których seniorzy mogli poznać sposoby manipulacji oszustów w celu wyłudzenia pieniędzy metodą na wnuczka/policjanta, jak również nauczyć się rozpoznawania symptomów odurzenia narkotykowego wśród najbliższych. Ponadto bytomscy seniorzy mogli wysłuchać wykładów na temat jak przygotować się do wizyty u lekarza, jak opiekować się osobą niesamodzielną w domu oraz jak udzielić pierwszej pomocy seniorowi. Organizowane przez Radę spotkania wzmocniły więzi społeczne, umożliwiły nawiązywanie nowych kontaktów, jak również przyczyniły się do zwiększenia aktywności społecznej oraz bezpieczeństwa ludzi starszych.

Zdjęcie 52: Warsztaty „Bezpieczny Senior”

Źródło: Fanpage Bytomska Rada Seniorów

Bytomska Rada Seniorów uczestniczyła w formie wolontariatu w projekcie „Bytomski Telefon Seniora” prowadzonym przez Centrum Doradztwa Strategicznego w Krakowie w ramach projektu „Halo Aktywni 60+”;

Zdjęcie 53: „Bytomski Telefon Seniora”

Źródło: www.bytom.pl

Brali również udział w Festiwalu Organizacji Pozarządowych FAJER gdzie dzielili się swoją wiedzą z mieszkańcami Bytomia.

Zdjęcie 54: Festiwal Organizacji Pozarządowych „Fajer”

Źródło: www.bytom.pl

3.10.2 Bytomska Rada Działalności Pożytku Publicznego

Bytomska Rada Działalności Pożytku Publicznego III kadencji powołana została zarządzeniem nr 503/22 Prezydenta Bytomia z dnia 8 grudnia 2021 r. oraz późniejszym zarządzeniem zmieniającym nr 370/22 Prezydenta Bytomia z dnia 14 września 2022 r.

W jej skład wchodzi przedstawiciele prezydenta, rady miejskiej i organizacji pozarządowych (stowarzyszeń, fundacji, klubów sportowych), których działalność jest bardzo zróżnicowana. Powołanie Rady było kolejnym krokiem w kierunku lepszej współpracy miasta z trzecim sektorem.

Zgodnie z art. 41i ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie do zadań Rady należy w szczególności:

- opiniowanie projektów strategii rozwoju odpowiednio powiatów lub gmin;
- opiniowanie projektów uchwał i aktów prawa miejscowego dotyczących sfery zadań publicznych, o której mowa w art. 4 ww. uchwały, oraz współpracy z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ww. uchwały, w tym programów współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ww. uchwały;
- wyrażanie opinii w sprawach dotyczących funkcjonowania organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ww. uchwały;
- udzielanie pomocy i wyrażanie opinii w przypadku sporów między organami administracji publicznej a organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ww. uchwały;
- wyrażanie opinii w sprawach dotyczących zadań

publicznych, w tym zlecenia tych zadań do realizacji przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ww. uchwały, oraz w sprawach rekomendowanych standardów realizacji zadań publicznych.

Kadencja Bytomskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego trwa trzy lata. Rada w 2022 r. odbyła siedem spotkań oraz dwa mniej formalne spotkania (spotkanie z NGO 20.06 oraz podczas Fajera 10.09). Najważniejsze zadania Rady w minionym roku: organizacja razem z lokalem w Bytomiu Festiwalu Organizacji Pozarządowych - Fajer w Bytomiu oraz opracowanie rekomendacji dla Wydziału Kultury i Sportu dot. konkursu ofert. Ponadto członkowie Rady uczestniczyli w konsultowaniu Programu współpracy miasta Bytomia z organizacjami pozarządowymi na 2023 rok oraz brali udział w komisjach konkursowych dotyczących zlecenia organizacjom realizacji zadań publicznych.

3.10.3 Bytomski Budżet Obywatelski

Szczególną formą konsultacji społecznych jest budżet obywatelski, w ramach którego mieszkańcy w bezpośrednim głosowaniu decydują corocznie o części wydatków budżetu gminy. Zadania wybrane w ramach budżetu obywatelskiego zostają uwzględnione w uchwale budżetowej gminy.

W 2022 r. odbyła się kolejna edycja Bytomskiego Budżetu Obywatelskiego. Mieszkańcy ponownie mogli zdecydować na co przeznaczyć część miejskich pieniędzy. W związku z tym zostały opracowane i przeprowadzone procedury Bytomskiego Budżetu Obywatelskiego w celu wyłonienia projektów, które realizowane będą w 2023 roku.

Infografika 18: Bytomski Budżet Obywatelski

#BO_Bytom

Bytomski Budżet Obywatelski

Na realizację Bytomskiego Budżetu Obywatelskiego przeznaczono kwotę ponad **5,9 mln zł.**

Łącznie bytomianie zgłosili **46 projektów**. Po ich zweryfikowaniu pod głosowanie poddane zostały **43 projekty**.

Mieszkańcy głosując w formie elektronicznej, za pośrednictwem platformy bo.bytom.pl, zadecydowali, że zrealizowanych zostanie aż **11 inicjatyw**, z tego:

- 1 projekt z puli od 500 tys. zł do 2 mln zł;
- 10 projektów z puli poniżej 500 tys. zł.

Źródło: Biuro Organizacji Pozarządowych Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Realizacji Bytomskiego Budżetu Obywatelskiego #BO_Bytom towarzyszyła wieloetapowa kampania zachęcająca do składania projektów w budżecie partycypacyjnym i głosowania w nim. Efektem tych działań było oddanie ponad 30 tysięcy głosów przez Bytomian na wybrane projekty.

Chętnie popierane były projekty inwestycyjne, dotyczące m.in. placów zabaw, infrastruktury sportowej, zieleni miejskiej, miejsc parkingowych, remontów dróg i chodników, a także zadania o charakterze społecznym czy edukacyjnym.

Zwycięskie projekty z puli od 500 tys. zł do 2 mln zł Bytomski Jarmark Staroci – projekt zakłada przeniesienie Bytomskiego Jarmarku Staroci na teren byłego basenu otwartego w Szombierkach przy ul. Frycza-Modrzewskiego. Szacunkowy koszt – 1 999 000 zł.

Zwycięskie projekty z puli poniżej 500 tys. zł

- Artystyczna Przystań Młodych - realizacja warsztatów artystycznych dla dzieci i młodzieży. W ramach projektu planowane są trzy formy aktywności artystycznej 1 - Przedstawienia teatralne i koncerty muzyczne 2 - Warsztaty teatralne, muzyczne plastyczne, kulinarne, fotograficzne oraz taneczne - będą miały za zadanie pogłębiać umiejętności artystyczne w ww. dziedzinach sztuki, ale też inspirować i pokazywać różne ścieżki rozwoju artystycznej kariery. 3 - Jednodniowy festiwal artystyczny (aleja przy ul. Alojzjanów i Staffa lub plac przy Spółdzielczym Klubie Sezam, ul. Chorzowska 57b oraz plac przy Spółdzielczym Klubie Relaks, ul. Zabrzeńska 78), który będzie prezentacją dorobku kulturalnego dzieci i młodzieży przez szerszą publicznością oraz widowiskową promocją Miasta Bytom.

- Przedszkolaczek na tropie zdrowego żywienia - projekt będzie realizowany w 9 przedszkolach miejskich: tj.: 2; 4; 8; 18; 30; 25, 52, 53, 59. Przedszkola miejskie zostałyby wyposażone w sprzęt gastronomiczny służący do prowadzenia zajęć z zakresu edukacji zdrowotnej.

- Bytom Aktywne Miasto - projekt polega na modernizacji auli w budynku Szkoły Podstawowej nr 33, dzięki czemu bez konieczności wchodzenia na pozostałe obiekty szkoły, będzie można prowadzić zajęcia sportowe dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych.

- Bajeczne place zabaw dla małych bytomian - projekt dotyczy modernizacji i rozbudowy istniejących placów zabaw dla dzieci przedszkolnych, z następujących bytomskich przedszkoli: Przedszkole Miejskie nr 21 „Niezapominajka”, Przedszkole Miejskie nr 5, Przedszkole Miejskie nr 31, Przedszkole Miejskie nr 54 i Przedszkole Miejskie nr 29.

- Plac Zabaw, Rekreacja i Bezpieczeństwo w Suchej Górze - Projekt zakłada budowę na terenie stadionu sportowego placu zabaw o powierzchni 200 m²., zakup i montaż trybuny dla kibiców na ok. 50 miejsc, zakup i montaż bramek do piłki nożnej oraz piłkochwyłów, zakup sprzętu dla OSP Sucha Góra.

- Miasteczko Ruchu Drogowego „Rowerowy Zakątek” - Projekt zakłada budowę miasteczka na terenie SP 45. Będzie to pierwsza taka forma architektury w naszej okolicy. Centralnym punktem będzie rondo, pojawi się układ skrzyżowań i ulic z sygnalizacją świetlną, ze znakami drogowymi. Pojawi się również mini przejazd kolejowy i parking - wyposażony w stojaki na rowery. Przewidujemy również postawienie ławek, tablic informacyjnych z zasadami ruchu drogowego i kosze na śmieci.

- Razem dla Stolarzowic i Górniki - projekt zakłada realizację 7 zadań: adaptacja pomieszczeń na stołówkę szkolną w Szkole Podstawowej nr 43, usunięcie starego ogrodzenia przy Szkole Podstawowej nr 47, wykonanie siłowni zewnętrznej na obiekcie LKS TEMPO Stolarzowice, zakup i montaż ogrodzenia wokół obiektu sportowego LZS RODŁO Górniki, zakup pralnicy oraz suszarki bębnowej do konserwacji i impregnacji ubrań specjalnych typu Nomex dla OSP Górniki, budowa blaszanego pomieszczenia (wiaty, garażu) do przechowywania sprzętu ratowniczego i gospodarczego dla OSP Górniki, zakup odzieży specjalistycznej dla OSP Stolarzowice.

- Plac zabaw na terenie Szkoły Podstawowej Mistrzostwa Sportowego - plac zabaw dla dzieci w wieku wczesnoszkolnym przy ul. Tarnogórskiej.

- DŻOŃCIO PARK- Strefa Rekreacji Dla Psów i Ich Właścicieli - stworzenie strefy rekreacji zarówno dla psów jak i ich właścicieli, miejsca aktywizacji oraz integracji sąsiedzkiej w pobliżu ulicy Juliana Tuwima.

- Bytom Miastem Karate - projekt zakłada organizację wydarzenia złożonego z 5 części, m.in.: - otwartego treningu (warsztatów) karate dla osób niećwiczących - konkursu z nagrodami dla osób, które ukończą warsztaty (mini-zawodów) - gier i zabaw dla dzieci w trakcie trwania. Wydarzenie będzie promować zdrowy tryb życia i aktywność fizyczną w szczególności poprzez uprawianie karate tradycyjnego.

3.10.4 Partycypacja społeczna i konsultacje z mieszkańcami

Konsultacje aktów prawa miejscowego

Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie nakłada na jednostki samorządu terytorialnego obowiązek konsultowania z organizacjami pozarządowymi lub z radami pożytku publicznego projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej organiza-

cji (art. 5, ust 5). W 2014 roku Rada Miejska w Bytomiu podjęła uchwałę nr XXIX/395/14 z dnia 24 marca 2014 roku w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania z radą działalności pożytku publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji z późn. zm.

Powyższa uchwała była jednym z elementów współpracy przy projekcie „Aktywny Bytom” Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej wspólnie z Urzędem Miejskim w 2013 roku. Głównym celem projektu było zwiększenie o 35% wiedzy i umiejętności w zakresie prowadzenia konsultacji społecznych z zastosowaniem aktywnych narzędzi i technik i wdrożenie platformy e-konsultacje. Realizacja działań projektowych zwiększyła aktywne uczestnictwo podmio-

tów społecznych w realizowanych przez miasto działaniach. W ramach projektu powołano zespół, w skład którego weszli przedstawiciele Urzędu oraz organizacji pozarządowych, który wspólnie z ekspertami wypracował standardy i zasady przeprowadzania konsultacji z organizacjami pozarządowymi aktów prawa miejscowego. W uchwale uszczegółowiono sposób informowania o wszczęciu procedury konsultacyjnej oraz wprowadzono fakultatywne formy przeprowadzania konsultacji. Ponadto, w ramach ww. projektu wdrożono od 2014 roku platformę konsultacji www.konsultacje.bytom.pl, na której umieszczane są wszystkie konsultowane projekty aktów prawa miejscowego.

W 2022 w Bytomiu na podstawie ww. uchwały przeprowadzono konsultacje aktów prawa miejscowego:

Tabela 50: Konsultacje aktów prawa miejscowego przeprowadzone w roku 2022

Nazwa konsultacji:	data
Konsultacje projektu uchwały - zmiana w Statucie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Bytomiu - dodatek elektryczny	2022-11-25
projekt uchwały zmieniającej uchwałę nr XLIII/575/09 Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie ustalenia regulaminu wynagradzania nauczycieli	2022-11-18
Konsultacje w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji z budżetu miasta Bytomia dla niepublicznych placówek oświatowych	2022-11-07
konsultacje w sprawie ustalenia stawki za 1 kilometr przebiegu pojazdu w zakresie refundacji kosztów przewozu uczniów niepełnosprawnych	2022-10-28
Ustalenie wysokości opłaty za pobyt w izbie wytrzeźwień	2022-10-28
Projekt uchwały zmieniającej uchwałę nr XXVIII/417/20 Rady Miejskiej w Bytomiu - zm. odpłatności za pobyt w mieszkaniach chronionych.	2022-10-28
Konsultacje projektu uchwały - zmiana w Statucie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Bytomiu - dodatek dla gospodarstw domowych	2022-10-21
Konsultacje projektu uchwały w sprawie przyjęcia Statutu Miasta Bytomia	2022-10-07
Informacja o wszczęciu procedury konsultacyjnej projektu uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie przyjęcia „Programu współpracy miasta Bytomia z organizacjami pozarządowymi na rok 2023”	2022-10-04
Konsultacje projektu uchwały - zmiana w Statucie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Bytomiu - dodatek węglowy	2022-09-02
Projekt uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu zmieniającej uchwałę w sprawie określenia rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych	2022-08-26
Projekt uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie nadania Statutu SP ZOZ Szpitalowi Specjalistycznemu Nr 1 w Bytomiu	2022-08-26
Konsultacje „Program współpracy miasta Bytomia z organizacjami pozarządowymi na rok 2023”	2022-08-22
konsultacje projektu uchwały w sprawie przyjęcia Statutu Miasta Bytomia	2022-07-27
Projekt uchwały w sprawie określenia tygodniowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli nie wymienionych w art. 42 ust. 3 ustawy KN	2022-07-01
Konsultacje w sprawie ustalenia średniej ceny paliwa w zakresie refundacji kosztów przewozu uczniów niepełnosprawnych w roku szkolnym 2022/2023	2022-06-10

Konsultacje projektu uchwały-zmiany w Statucie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Bytomiu - pomoc obywatelom Ukrainy	2022-04-29
konsultacje projektu uchwały zmieniającej uchwałę nr XLV/629/21 Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie powołania Młodzieżowej Rady Miejskiej w Bytomiu	2022-04-05
Uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie określenia rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych	2022-02-26
Konsultacje projektu uchwały - upoważnienie dyrektora MOPR w Bytomiu do załatwiania indywidualnych spraw z zakresu administracji publicznej	2022-02-07
Informacja o wszczęciu procedury konsultacyjnej projektu uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie wprowadzenia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Bytom w 2022 roku.	2022-02-07
Informacja o konsultacjach projektu uchwały - zmiany w Statucie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Bytomiu	2022-01-28
Konsultacje projektu uchwały w sprawie ustalenia wysokości opłat za pobyt dziecka w Żłobku Miejskim Nr 1 w Bytomiu.	2022-01-28
Informacja o wszczęciu procedury konsultacyjnej projektu uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Bytomia (w zakresie zwierząt domowych i zwierząt gospodarskich).	2022-01-21
Konsultacje projektu uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie określenia zasad udzielania dotacji w ramach PONE dla Gminy Bytom	2022-01-05

Źródło: platforma konsultacji www.konsultacje.bytom.pl

3.10.5 Młodzieżowa Rada Miejska

W 2022 r. Młodzieżowa Rada Miejska odbyła 9 sesji, podejmując 21 uchwał.

Ponadto, w terminie 2-10 listopada 2022 r. młodzieżowi radni brali udział w projekcie obejmującym wyjazd do miasta partnerskiego Recklinghausen oraz zwiedzanie Bundestagu w Berlinie.

Do listopada 2022 r. funkcję przewodniczącego Młodzieżowej Rady Miejskiej pełniła pani Anna Skrzypczak, którą to funkcję w listopadzie objął pan Miko-

łaj Błach. W październiku 2022 r. nastąpiły zmiany wiceprzewodniczącego MRM [funkcję objął pan Bartosz Gula, zastępując dotychczasową wiceprzewodniczącą panią Agatę Nowotnik] oraz sekretarza MRM [pani Magdalena Ostrzyk zastąpiła dotychczasową sekretarz panią Magdalenę Nowak]. Uchwałą nr LVIII/726/22 Rady Miejskiej w Bytomiu powołano opiekuna Młodzieżowej Rady Miejskiej w osobie radnego Pawła Winiarskiego.

4. GOSPODARKA

4.1 PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ W MIEŚCIE

Na koniec 2022 r. w systemie REGON zarejestrowanych było 13 761 podmiotów gospodarki narodowej prowadzących działalność gospodarczą na terenie miasta Bytomia, w tym ok. 10,2 tys. osób fizycznych oraz ponad 3,6 tys. osób prawnych i jednostek niemających osobowości prawnej. W stosunku do roku 2021 liczba podmiotów gospodarczych ogółem

wzrosła o 0,17%. O 5,1% wzrosła liczba spółek handlowych, a wśród nich znaczący wzrost odnotowano w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością, tj. o 6,9% w porównaniu z rokiem ubiegłym. Zmniejszyła się liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą 0,5%.

Tabela 51: Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w Bytomiu w latach 2018-2022

Wyszczególnienie	Wg stanu na 31.12. 2018 r.	Wg stanu na 31.12. 2019 r.	Wg stanu na 31.12. 2020 r.	Wg stanu na 31.12. 2021 r.	Wg stanu na dzień 31.12. 2022 r.
Podmioty gospodarki narodowej, w tym:	16 378	16 155	16 349	16 553	16581
1. Przedsiębiorcy, z tego:	13 709	13 439	13 612	13 789	13761
a. Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, w tym m.in.:	3 347	3 392	3 433	3 523	3586
- przedsiębiorstwa państwowe	0	0	0	0	0
- spółdzielnie	24	24	21	21	21
- spółki handlowe, w tym m.in.:	1 324	1 394	1 462	1 557	1636
akcyjne	20	19	23	22	21
z udziałem kapitału zagranicznego	2	2	2	2	2
z ograniczoną odpowiedzialnością	1 086	1 145	1 213	1 309	1400
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	88	96	89	92	95
- spółki cywilne	1 664	1 656	1 646	1 645	1626
b. osoby fizyczne	10 362	10 047	10 179	10 266	10175
2. Wspólnoty mieszkaniowe, organizacje społeczne, partie polityczne, związki zawodowe, fundacje	2 669	2 716	2 737	2 764	2820

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu REGON Urzędu Statystycznego w Katowicach

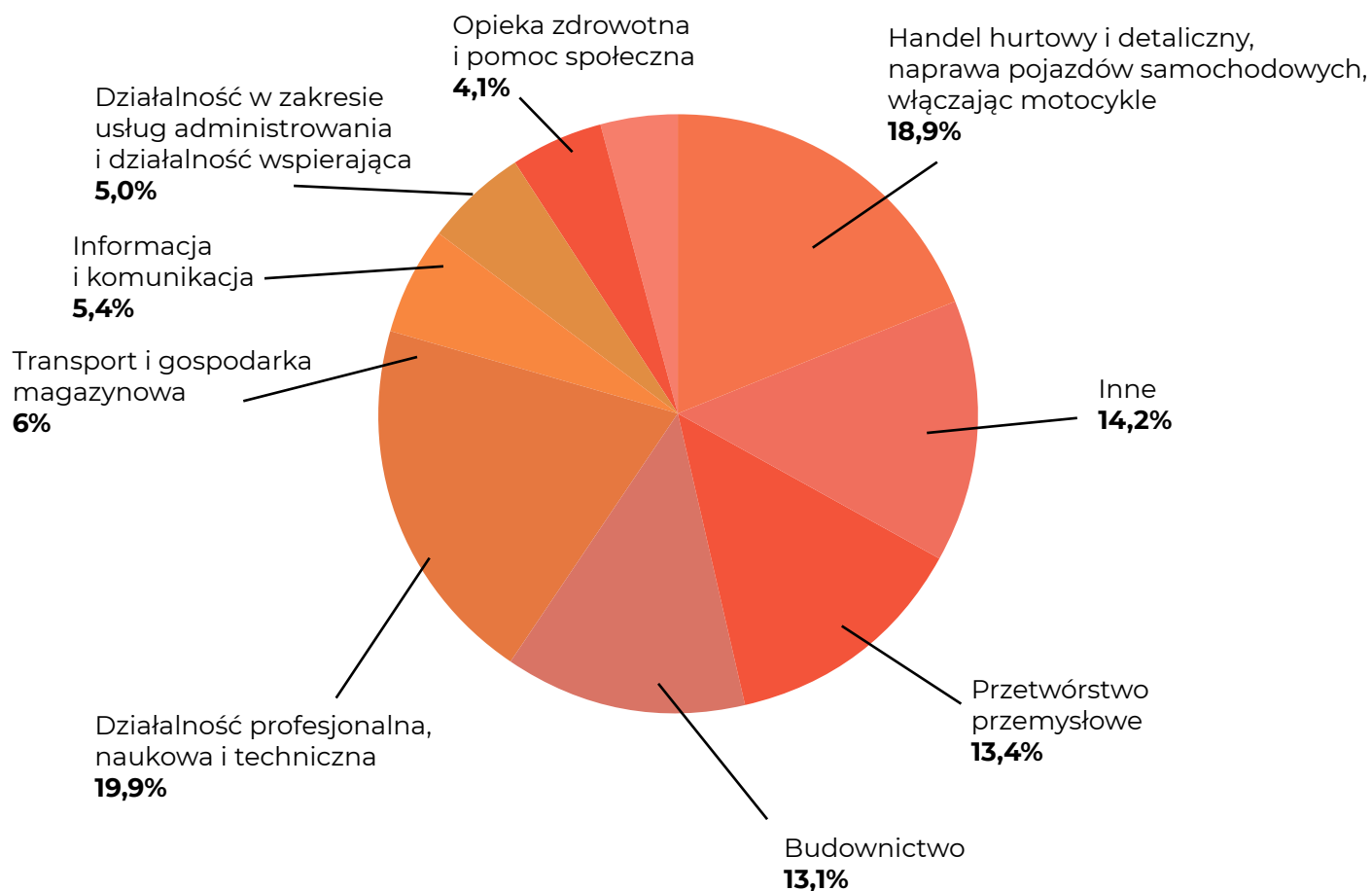
Spośród 13 761 przedsiębiorców zarejestrowanych w systemie REGON 86,4% to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą i spółki cywilne.

Wśród osób fizycznych najwięcej prowadziło działalność gospodarczą w sekcjach:

- handel i naprawy – 26,1%;

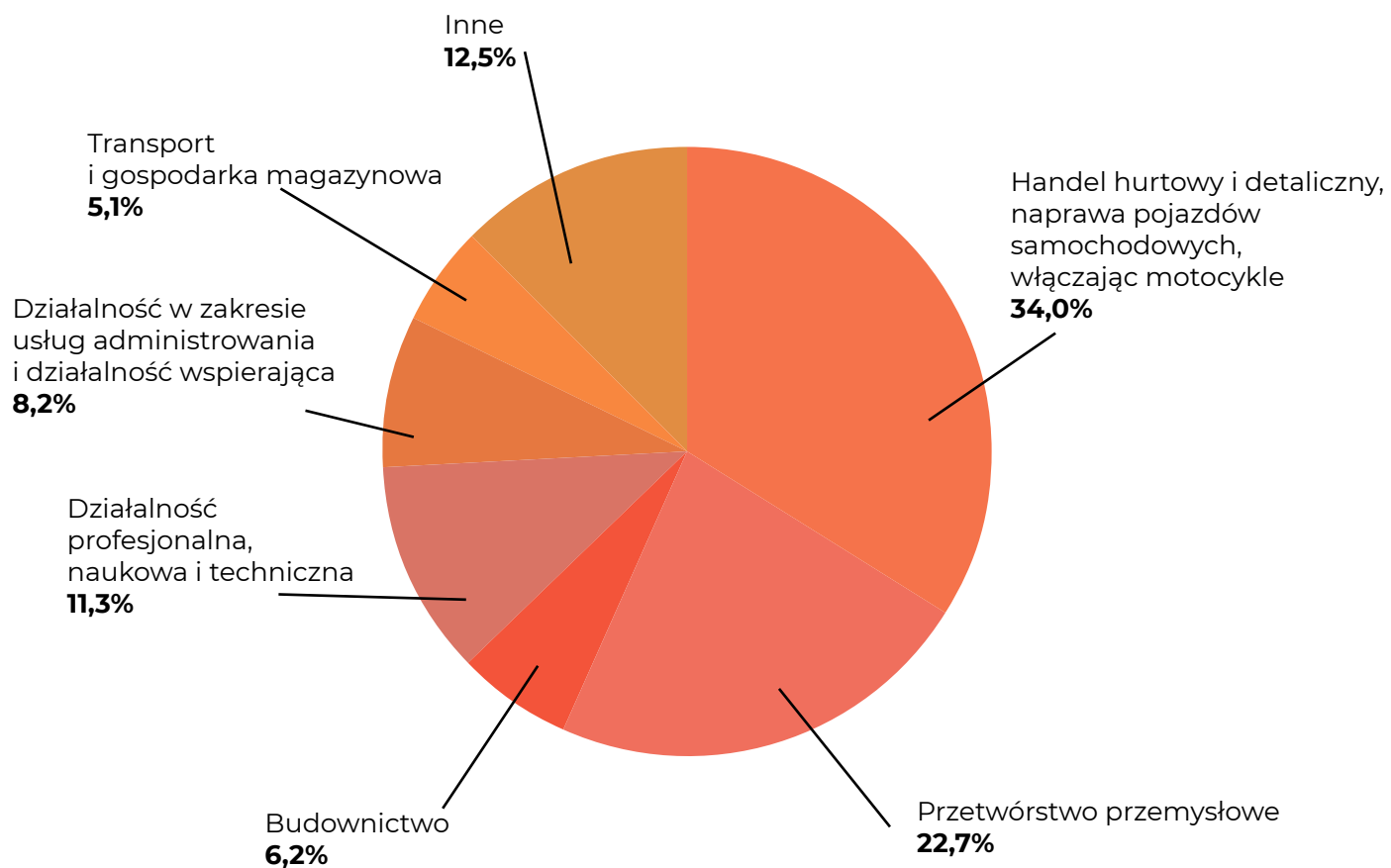
- budownictwo – 13,3%;
- działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – 13,2%;
- opieka zdrowotna i pomoc społeczna – 9,5%;
- przetwórstwo przemysłowe – 8,1%;
- transport i gospodarka magazynowa – 7,2%;
- pozostała działalność usługowa 5,8%.

Wykres 20: Struktura spółek z wyłącznym kapitałem krajowym według rodzaju prowadzonej działalności

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu REGON US Katowice

Wykres 21: Struktura spółek z udziałem kapitału zagranicznego według rodzaju prowadzonej działalności

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu REGON US Katowice

Analiza struktury podmiotów zarejestrowanych w systemie REGON dokonana według liczby zatrudnienia wykazuje dominujący udział podmiotów zatrudniających do 9 osób, które na koniec 2022 r. stanowiły 93% ogólnej liczby zarejestrowanych podmiotów. Pozostaje to w bezpośrednim związku z bardzo wysokim udziałem przedsiębiorstw osób fizycznych i spółek cywilnych w ogólnej zbiorowości zarejestrowanych podmiotów.

Tabela 52: Liczba przedsiębiorców z uwzględnieniem wielkości zatrudnienia w 2022 r.

Forma prawna		A 0-9	B 10-49	C 50-249	D 250-999	E pow. 999	Brak informacji o liczbie zatrudnionych
Ogółem, w tym:	13 761	12745	555	99	6	-	352
- osoby prawne i jednostki nie posiadające osobowości prawnej	3 586	2739	394	95	6	-	352
- osoby fizyczne	10 175	10 006	161	4	-	-	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu REGON US Katowice

4.1.1 Otoczenia biznesu

Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna

W 2012 r. uchwałą numer XXVI/396/12 Rada Miejska w Bytomiu wyraziła wolę włączenia w granice Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej (KSSE) prawie 18 hektarowego terenu po byłej KWK Powstańców Śląskich położonego przy ul. Hakuby. 31 maja 2014 r. teren o powierzchni 17,4 ha, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów został włączony do Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej Podstrefy Gliwickiej. 5 listopada 2015 r. miasto Bytom oddało do użytku potencjalnych inwestorów w pełni uzbrojony teren po KWK Powstańców Śląskich w Katowickiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej. Inwestycja kosztowała ponad 21 milionów zł. 5,5 mln zapewniło miasto, a reszta – 15,7 mln pochodzi z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach RPO WSL na lata 2007-2013. Łączna powierzchnia terenów inwestycyjnych objętych granicami KSSE przy ul. Hakuby wynosi 17,44 ha z czego ponad 9 ha zostało już sprzedanych. Nieruchomości te są bardzo dobrze skomunikowane, położone w pobliżu węzła A1, w samym sercu aglomeracji z dostępem do infrastruktury technicznej. Status specjalnej strefy ekonomicznej umożliwia korzystanie z pomocy publicznej w ramach Polskiej Strefy Inwestycji na okres do 15 lat. Korzyści wynikające z lokalizacji w Bytomiu dostrzegło już kilku przedsiębiorców, w tym belgijska firma EPCO Polska Sp. z o.o., producent paneli izolacyjnych oraz trzy polskie firmy z sektora MŚP: PHU Cora, producent oświetlenia, firma Domgos 2 Sp. z o.o., producent elementów ze stali m.in. dla branży electromobility oraz Dominopack Sp. z o.o., producent folii stretch i tulei tekturowych.

W 2022 roku kolejne przedsiębiorstwo zdecydowało się ulokować swój kapitał w KSSE przy ul. Ignatza Hakuby. Firma KoRo RIW Sp. z o.o. nabyła od miasta działkę o powierzchni ponad 8 000 tysięcy metrów kwadratowych. Spółka specjalizująca się w produkcji urządzeń mechanicznych i konstrukcji stalowych do dźwignic zainwestuje w mieście blisko 13 ml zł.

Zdjęcie 55: Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna, Podstrefa Gliwicka – ul. Ignatza Hakuby, Bytom

Źródło: www.bytom.pl

Bytomska Strefa Aktywności Gospodarczej

Uchwałą Rady Miejskiej w Bytomiu nr XV/201/13 z późn. zm., z dnia 27 maja 2013 r., została powołana Bytomska Strefa Aktywności Gospodarczej (BSAG). Na dzień 31 grudnia 2022 r. Bytomska Strefa Aktywności Gospodarczej obejmowała 2 obszary o łącznej powierzchni

51 455 m², w tym:

- Obszar II – powierzchnia 28 115 m² położony przy ulicy Hajdy
- Obszar III – powierzchnia 23 340 m² położony przy ulicy Łagiewnickiej i Kilara

Wydzierżawiona powierzchnia BSAG wynosiła łącznie 42 509 m², natomiast wolna powierzchnia do wydzierżawienia – 8 946 m². W obrębie strefy działało dwóch inwestorów.

Samorząd gospodarczy w mieście:

Podmioty reprezentujące samorząd gospodarczy na terenie Bytomia przedstawia infografika 19

a także innych jednostek organizacyjnych, które posiadają nieruchomości gruntowe, hale produkcyjno-magazynowe oraz budynki biurowe zlokalizo-

Infografika 19: Podmioty reprezentujące samorząd gospodarczy

**BIPH - Bytomska Izba
Przemysłowo – Handlowa**

**Cech Rzemiosł Różnych
i Przedsiębiorczości w Bytomiu**

**Regionalna Izba Gospodarcza
– Delegatura w Bytomiu**

4.1.2 Oferta inwestycyjna miasta

Gmina Bytom podejmuje szereg starań celem nakłonienia inwestorów do angażowania kapitału na terenie Bytomia. Realizowanie tego zadania jest konsekwencją polityki miasta, ukierunkowanej na pozyskanie nowych partnerów gospodarczych, jak również wspieranie istniejących w Bytomiu podmiotów.

Instrumentami realizującymi tą politykę są m.in.:

- wyspecjalizowana komórka organizacyjna, tj. Wydział Strategii, Funduszy Europejskich i Obsługi Inwestora - Referat Obsługi Inwestora i Przedsiębiorcy, zajmująca się obsługą Inwestorów. W 2022 r. Referat udzielił informacji 52 inwestorom poszukującym terenów pod swoje inwestycje lub przedsiębiorcom planującym poszerzenie działalności na terenie Bytomia.

- Portal dla Inwestora – aplikacja znajdująca się na www.bytom.pl, która zawiera informacje o Bytomiu, aktualności gospodarcze, a także informacje o przetargach na nieruchomości.

- Katalog Ofert Inwestycyjnych – w skład którego wchodzi nieruchomości gminne przeznaczone m.in. pod działalność produkcyjną i usługową, budownictwo mieszkaniowe, budowę hoteli. W skład katalogu ofert w 2022 roku wchodziło 16 nieruchomości gruntowych i zabudowanych o łącznej powierzchni 56,32 ha z czego nieruchomości gruntowe zajmowały 52,62 ha, a nieruchomości zabudowane zajmowały 3,7 ha oraz 24 kamienice lub udziały do zbycia.

- Bytomska Baza Nieruchomości - wirtualny katalog terenów należących do osób fizycznych, prawnych,

wane w granicach administracyjnych Gminy Bytom i zamierzają je sprzedawać, oddać w użytkowanie wieczyste lub wydzierżawić. W 2022 r. Bytomska Baza Nieruchomości zawierała 13 nieruchomości.

- „Przewodnik dla inwestora” – kompendium najważniejszych informacji o mieście przydatnych inwestorom.

Oferta inwestycyjna miasta w 2022 r. była proponowana, między innymi, poprzez:

- strony internetowe zajmujące się promocją terenów inwestycyjnych tj.:

- Portal miejski www.bytom.pl,
- Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego www.invest-in-silesia.pl,
- Polska Agencja Informacji i Handlu www.paih.gov.pl,
- Regionalne Centrum Obsługi Inwestora www.rcoi.pl,

- ścisłą współpracę z Katowicką Specjalną Strefą Ekonomiczną SA, Urzędem Marszałkowskim Województwa Śląskiego, a także Górnośląsko-Zagłębiowską Metropolią - przekazywanie oferty inwestorom za ich pośrednictwem;

- udział w wieloletnim projekcie Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii pn. „Metropolitalna Akademia Obsługi Inwestora i Promocji Przedsiębiorczości”;

- uczestnictwo w kilkuletnim programie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego

pt. „Standardy Obsługi Inwestora w Samorządzie”;

- dystrybucję oferty w wersji drukowanej oraz w wersji elektronicznej bezpośrednio zainteresowanym inwestorom.

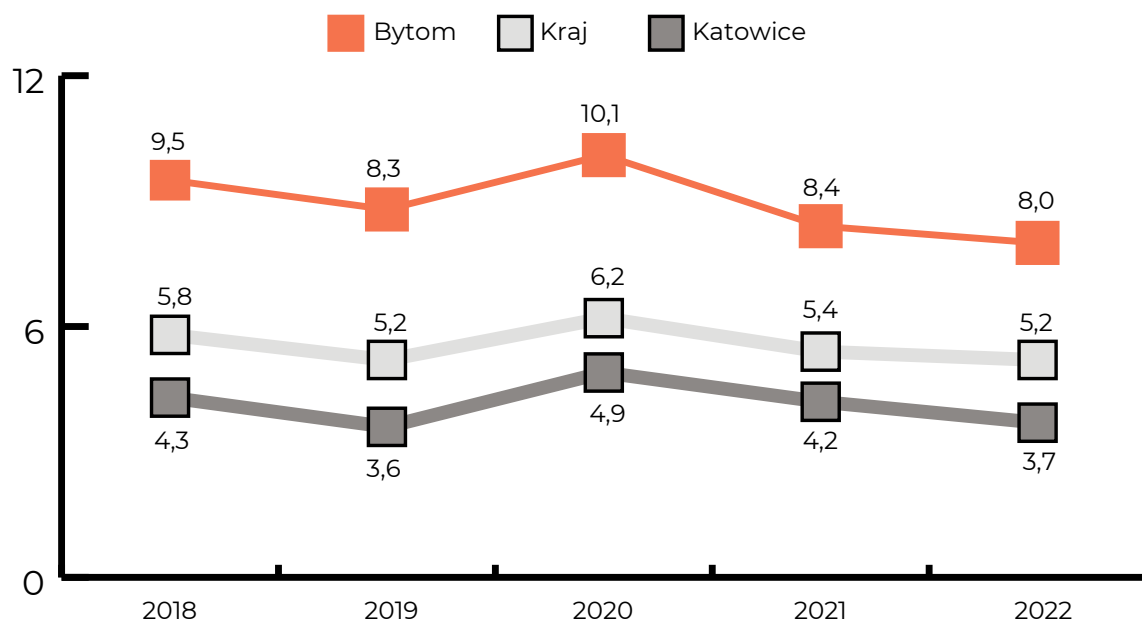
4.2 RYNEK PRACY

4.2.1. Bezrobocie

Zmiany stopy bezrobocia w Bytomiu w latach 2018-2022 (wg danych na 31 grudnia poszczególnych lat)

w odniesieniu do poziomu bezrobocia rejestrowanego w Województwie Śląskim i w skali kraju przedstawia wykres:

Wykres 22: Stopa bezrobocia w latach 2018-2022 (wg danych na dzień 31 grudnia poszczególnych lat)

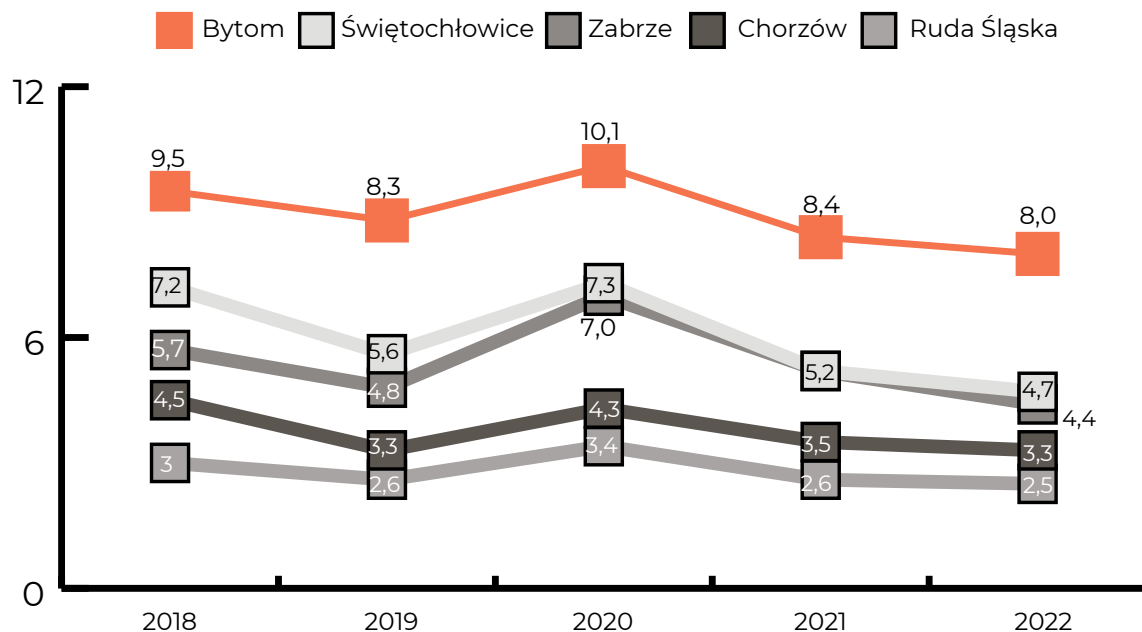

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Bytomiu

Zmiany stopy bezrobocia w Bytomiu w latach 2018-2022 (wg danych na 31 grudnia poszczególnych lat) w odniesieniu do wybranych sąsiadujących miast

o zbliżonym potencjale ludnościowym oraz podobnych problemach społeczno-ekonomicznych przedstawia wykres 21.

Wykres 23: Zmiany stopy bezrobocia w latach 2018-2022 (wg danych na dzień 31 grudnia poszczególnych lat)

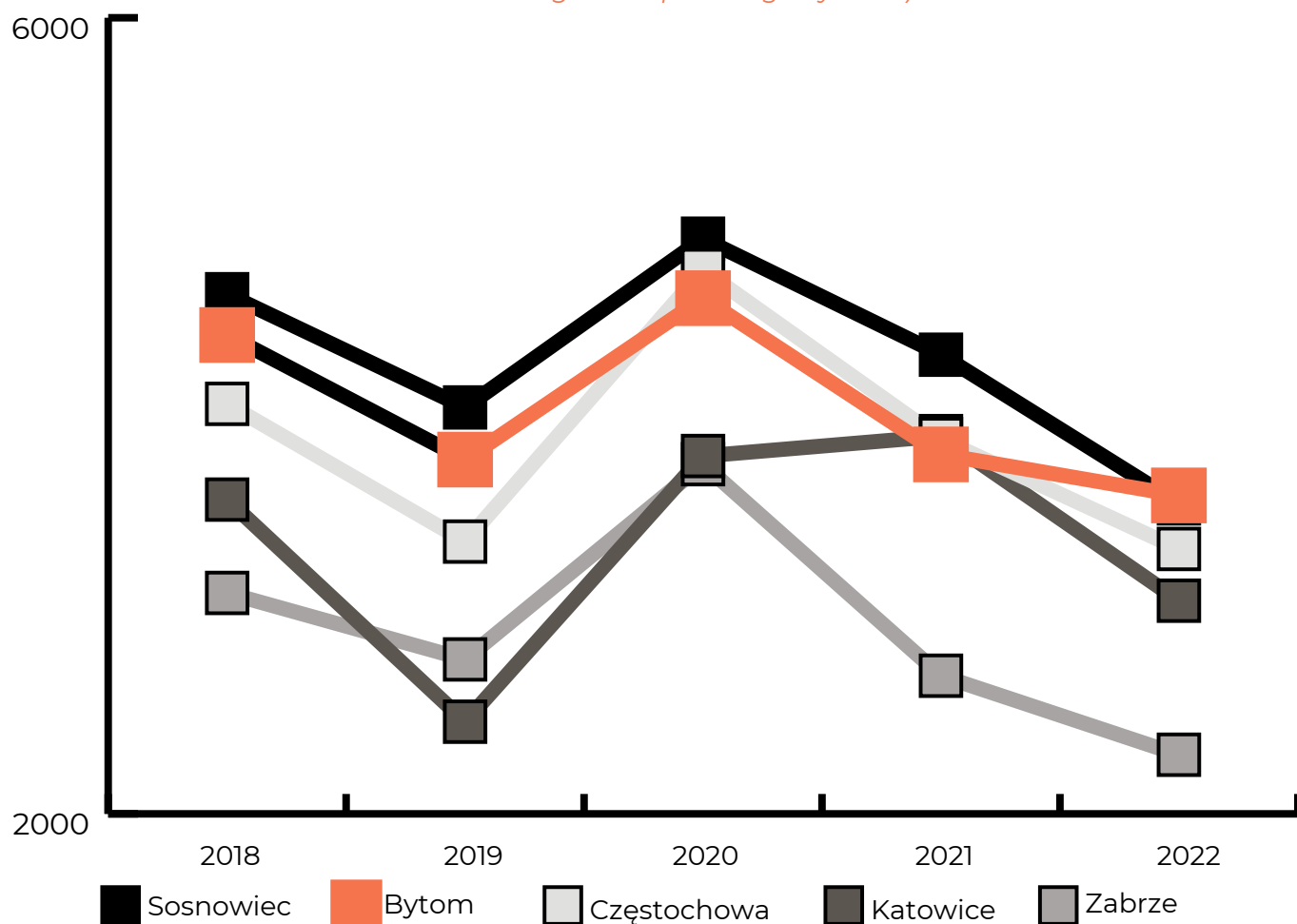

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Bytomiu

Zmiany liczby osób zarejestrowanych w latach 2018-2022 (wg danych na 31 grudnia poszczególnych lat)

w odniesieniu do miast o najwyższej liczbie bezrobotnych przedstawia wykres 22,

Wykres 24: Liczba osób zarejestrowanych w latach 2018-2022 (wg danych na dzień 31 grudnia poszczególnych lat)

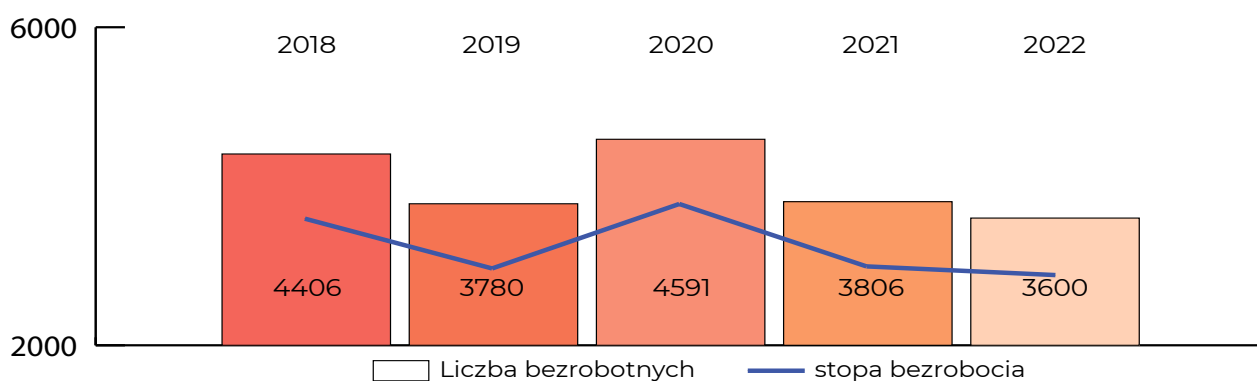
	2018	2019	2020	2021	2022
Bytom	4406	3780	4591	3806	3 600
Częstochowa	4060	3368	4730	3883	3 331
Sosnowiec	4611	4042	4890	4307	3 560
Katowice	3579	2463	3798	3898	3 071
Zabrze	3110	2776	3757	2694	2 297

Źródło: dane Powiatowego Urzędu Pracy w Bytomiu

Na koniec 2022 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bytomiu zarejestrowanych było 3 600 osób, tj. o 806 osób mniej niż w 2018 r. W stosunku do roku 2021 liczba ta zmalała o 206 osób. W latach 2018 –

2022 stopa bezrobocia zmniejszyła się o 1,5 punktu procentowego. W 2022 r. w stosunku do roku 2021 zmalała ona 0,4 punktu procentowego.

Wykres 25: Bezrobotni zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bytomiu oraz stopa bezrobocia wg stanu na dzień 31.12

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowy Urząd Pracy w Bytomiu

Tabela 53: Poziom i struktura bezrobocia rejestrowanego w Bytomiu

Wyszczególnienie	Stan na dzień 31.12.					Dynamika w%
	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2022/2018
Zarejestrowani bezrobotni, w tym:	4 406	3 780	4 591	3 806	3 600	81,7
kobiety	2 603	2 201	2 634	2 117	2 008	77,1
mężczyźni	1 803	1 579	1 957	1 689	1 592	88,3
zarejestrowani po raz pierwszy	506	468	607	437	452	89,3
zarejestrowani po raz kolejny	3 900	3 312	3 984	3 369	3 148	80,7
uprzednio pracujący	3 809	3 255	3 994	3 363	3 191	83,7
pozostający bez pracy ponad 12 miesięcy (długotrwale bezrobotne)	2 442	1 910	2 321	2 178	1 825	74,7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdań MRPiPS-01 z PUP Bytom

Liczba bezrobotnych rejestrujących się po raz pierwszy w okresie roku zmalała w stosunku do 2018 r. o 10,7%, Z ewidencji osób bezrobotnych wyłączonych zostało 6 012 osób, tj. o 31,7% mniej niż w 2018 r. Warto również zaznaczyć, że porównując rok 2022 do 2018, pierwszy raz pojawia się ujemna dynamika

ka wzrostu liczby osób rejestrujących pierwszy raz w urzędzie. Są to obywatele Ukrainy, którzy w ramach możliwości zapisanych ustawie z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, uzyskali prawo rejestracji się w urzędzie pracy.

Tabela 54: Bezrobotni nowo rejestrowani i wyłączeni z ewidencji PUP

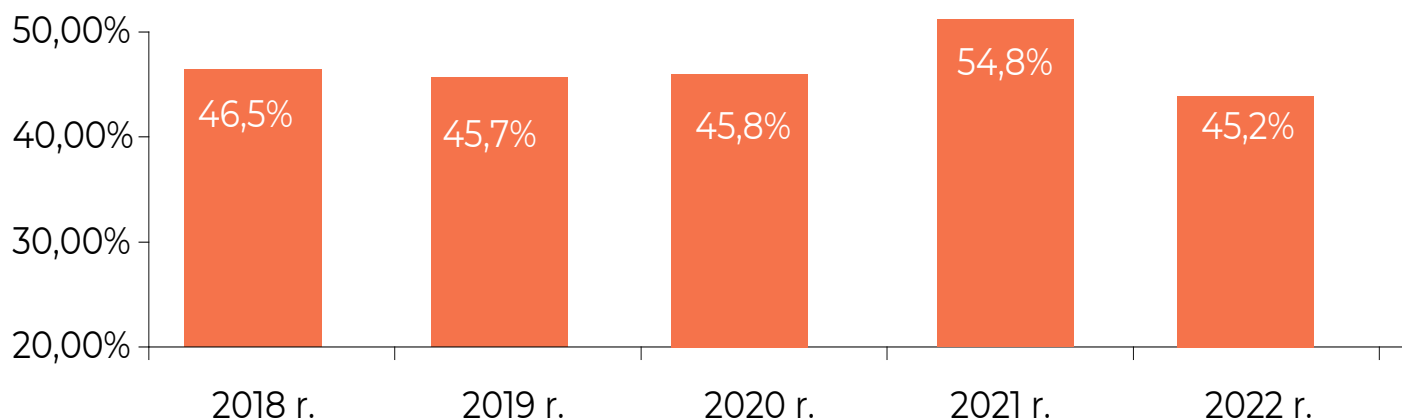
Wyszczególnienie	Razem w okresie roku:					Dynamika w%
	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2022/2018
Bezrobotni rejestrujący się, w tym:	7 732	7 015	6 531	5 682	5 814	75,2
- po raz pierwszy	1083	1088	1121	973	1 271	-17,3
- po raz kolejny	6649	5927	5410	4709	4 543	68,3
Bezrobotni wyłączeni z ewidencji, w tym z powodu:	8799	7663	5680	6466	6 012	68,3
- podjęcia pracy	3600	3206	2995	3119	2 630	73,0
- rozpoczęcia szkolenia lub stażu	1173	893	344	570	681	58,0
- niepotwierdzenia gotowości do pracy	2316	1939	1192	1495	1 439	62,1
- z innych powodów	1710	1625	1157	1054	970	56,7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdań MRPiPS-01 z PUP Bytom

W 2022 r. PUP w Bytomiu odnotował informacje od 3 zakładów pracy o zamiarze dokonania zwolnień grupowych z przyczyn nie dotyczących pracow-

ników. W sumie we wskazanym okresie zamierzano zwolnić 28 osób z terenu Bytomia.

Wykres 24: Średnioroczny współczynnik płynności rynku pracy

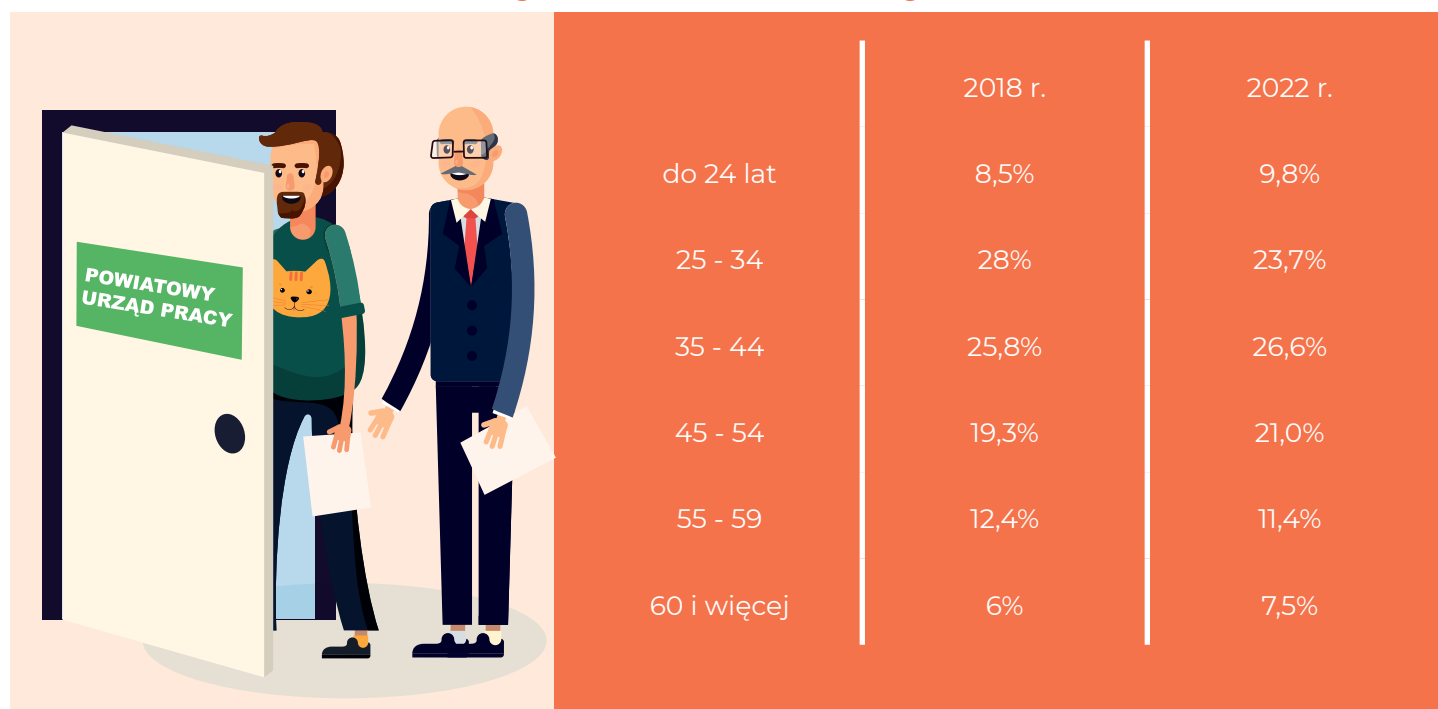

Źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdań MRPiPS-01 z PUP Bytom

Średnioroczny współczynnik płynności rynku pracy, liczony jako procentowy stosunek liczby bezrobotnych podejmujących pracę do liczby nowo rejestrowanych bezrobotnych, będący ważnym miernikiem szans osób bezrobotnych na uzyskanie zatrudnie-

nia, w 2022 r. wyniósł 45,2% i zmniejszył się w stosunku do 2021 r. o 9,6 punktów procentowych. W porównaniu do 2018 roku uległ on także zmniejszeniu o 1,3 punktu procentowego.

Infografika 20: Bezrobotni według wieku

Źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdań MRPiPS-01 z Powiatowego Urzędu Pracy w Bytomiu

Strukturę wiekową zbiorowości bezrobotnych przedstawia infografika 20. Porównując rok 2018 i 2022, można zauważyć, iż w strukturze bytomskich bezrobotnych w kategorii wieku zwiększył się udział bezrobotnych w przedziale wiekowym 60 lat i więcej o 1,5 punktu procentowego, w przedziale od 45 do 54 lat o 1,7 punktu procentowego, w przedzia-

le od 35 do 45 lat o 0,8 punktu procentowego oraz w przedziale wiekowym do 24 lat – o 1,8 punktu procentowego. W przedziale od 25 do 34 lat nastąpił spadek o 4,3 punktu procentowego. Największą grupę bezrobotnych w 2022 roku stanowiły osoby reprezentujące przedział wiekowy od 35 do 44 lat.

Infografika 21: Bezrobotni według wykształcenia

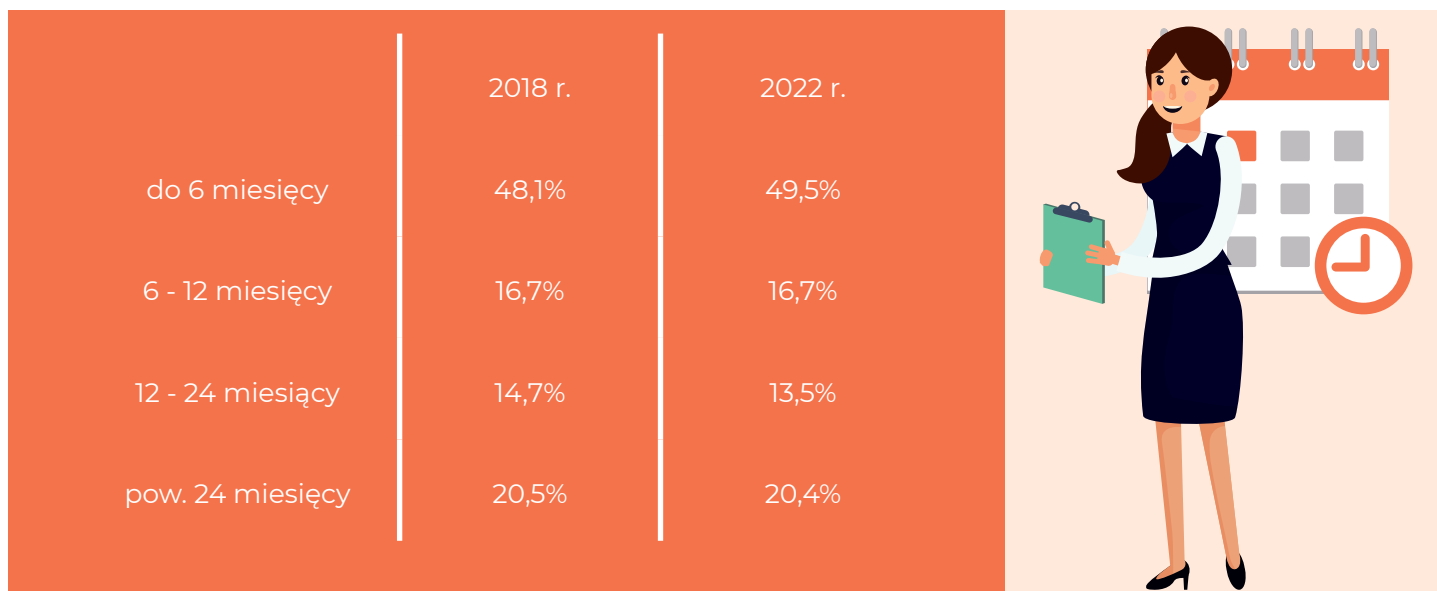

Opracowanie własne na podstawie Sprawozdań MRPiPS-01 z PUP Bytom za 2018 i 2022 rok.

W 2022 r., podobnie jak w roku 2018, najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej. Udział tych osób w okresie 5 lat zmalał o 1,5 punktu procento-

wego. Drugą pod względem wielkości udziału grupę stanowili bezrobotni z wykształceniem zasadniczym zawodowym, których udział zmalał z 26,4% w 2018 r. do 24,1% w roku 2022.

Infografika 22: Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdań MRPiP-01 z PUP Bytom za 2018 i 2022 rok.

Udział osób pozostających bez pracy do 6 miesięcy zwiększył się z 48,1% w 2018 r. do 49,5% w 2022 r. Udział osób długotrwale bezrobotnych, pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy zmalał nieznacznie z 20,5% w 2018 r. do 20,4% w roku 2022. Największą

grupę bezrobotnych reprezentują osoby, pozostające bez pracy do 6 miesięcy.

W 2022 r. do PUP w Bytomiu zgłoszonych zostało 4 937 ofert pracy.

Infografika 23: Barometr zawodów

Zgodnie z „Barometrem zawodów” zapotrzebowanie na pracowników w 2022 r. będzie w następujących zawodach:

Cukiernik | Fryzjerzy | **Kelnerzy i barmani** | Kucharze | Piekarze | **Blacharze i lakiernicy samochodowi**
 Brukarz | Cieśle i stolarze budowlani | **Dekarze i blacharze budowlani** | Elektrycy, elektromechanicy
 i elektromonterzy | Kierowcy autobusów | **Kierowcy samochodów ciężarowych**
i ciągników siodłowych | Kosmetyczki | Krawcy i pracownicy produkcji odzieży | **Kucharze**
 Magazynierzy | Mechanicy pojazdów samochodowych | **Monterzy instalacji budowlanych** | Murarze
 i tynkarze | **Nauczyciele praktycznej nauki zawodu** | **Nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących**
 Nauczyciele przedmiotów zawodowych | Opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej
Pielęgniarki i położne | **Pomoce kuchenne** | Pracownicy ds. rachunkowości i księgowości
 Pracownicy robót wykończeniowych w budownictwie | **Pracownicy służb mundurowych**
 Psycholodzy i psychoterapeuci | Robotnicy budowlani | **Robotnicy obróbki drewna i stolarze**
 Samodzielni księgowi | Ślusarze | **Spawacze** | **Sprzedawcy i kasjerzy** | Tapicerzy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Bytomiu

Natomiast nadwyżka nie wystąpiła w trakcie badania.

Tabela 55: Zawody najczęściej występujące w ofertach pracy

31.12.2018 r.			31.12.2022 r.		
nazwa zawodu		liczba ofert pracy	nazwa zawodu		liczba ofert pracy
Lp.	razem, w tym m.in.:	7 612	Lp.	razem, w tym m.in.:	4 937
1	Technik prac biurowych	417	1	Pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	2154
2	Pomocniczy robotnik budowlany	313	2	Pracownik utrzymania czystości (sprzątaczką)	295
3	Robotnik gospodarczy	282	3	Pracownik przygotowujący posiłki typu fast food	222
4	Kierowca ciągnika siodłowego	224	4	Robotnik gospodarczy	170
5	Sprzątaczką biurową	204	5	Technik prac biurowych*	164
6	Sprzedawca	176	6	Sprzedawca*	112
7	Operator maszyn i urządzeń do obróbki plastycznej	170	7	Operator zautomatyzowanej linii produkcyjnej	104
8	Magazynier	162	8	Pomocniczy robotnik budowlany	96
9	Pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	158	9	Opiekun osoby starszej*	64
10	Pakowacz ręczny	124	10	Sortowacz surowców wtórnych	61

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania z działalności PUP w Bytomiu za 2018 r. i 2022 r.

Realizacja zadań Powiatowego Urzędu Pracy w Bytomiu

Powiatowy Urząd Pracy w Bytomiu realizował kilkanaście zadań mających na celu zmniejszenie bezrobocia oraz aktywizację zawodową osób bezrobotnych. Zadania te były finansowane z Funduszu Pracy, Europejskiego Funduszu Pracy i Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w oparciu o Ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r.

o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, ponadto w 2022 roku w związku z wejściem w życie Ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, Powiatowy Urząd Pracy inicjował i organizował instrumenty i usługi rynku pracy dla obywateli Ukrainy.

Powiatowy Urząd Pracy w Bytomiu w 2022 r. wydał środki w kwocie 13 864 355,56 zł.

Tabela 56: Zestawienie wydatkowanych środków w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bytomiu w latach 2021 - 2022

Lp.	Źródła finansowania	2021 r.			2022 r.		
		Limit	Wykonanie		Limit	Wykonanie	
1.	Fundusz Pracy	4 760 405,28	3 792 887,86	80%	7 067 024,83	6 221 927,98	88%
2.	Krajowy Fundusz Szkoleniowy	861 000,00	852 010,78	99%	758 630,70	734 347,60	97%
3.	Europejski Fundusz Społeczny „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Bytomiu” POWR	3 793 046,40	3 479 599,54	92%	3 184 414,75	2 759 803,78	87%
4.	Europejski Fundusz Społeczny „Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bytomiu RPO WSL	2 920 850,00	2 830 700,86	97%	3 050 153,71	2 516 804,04	83%
5.	Bytomska Tarcza dla Młodych	249 530,00	9 249,49	3,7%	198 470,00	97 646,04	49%
6.	NHZ – Nowe Horyzonty Zawodowe	61 235,20	21 974,32	36%	106 031,00	30 445,94	28%
7.	PFRON	87 000,00	75 618,47	87%	78 821,00	78 692,81	99%
8.	Europejski Fundusz Społeczny 7.1.3 OSI ETAP II	1 525 767,11	1 102 259,76	72%	2 381 194,00	1 405 426,12	59%
9.	Razem możemy więcej	-	-	-	43 333,22	19 261,25	44%
RAZEM		14 258 833,99	23 946 070,32	85%	16 868 073,21	13 864 355,56	82%
Efektywność zatrudnieniowa		86,11% *			60,53%**		

* wskaźnik zaktualizowany w kwietniu 2022 r.

** wskaźnik będzie aktualizowany w kwietniu 2023 r.

Źródło: Opracowanie własne PUP

Różnymi formami wsparcia, łącznie objęto 2 069 osób bezrobotnych w tym 315 obywateli Ukrainy. Urząd Pracy w 2022 r. realizował:

- prace interwencyjne, to forma w ramach której, osoby bezrobotne otrzymały umowę o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy na okres 9 miesięcy – 145 osób (w tym 23 obywateli Ukrainy) zostało objętych tą formą wsparcia, wydano 561 875,61 zł;
- roboty publiczne w ramach których, skierowane osoby bezrobotne otrzymują zatrudnienie na okres do 6 miesięcy na umowę o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy 203 osoby (w tym 73 obywateli Ukrainy), zostały objęte tą formą, wydano 2 452 744,76 zł;
- refundacje kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy - osoba bezrobotna otrzymuje umowę o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy na okres 25 miesięcy. Urząd Pracy wsparł utworzenie 58 stanowisk (w tym 4 obywateli Ukrainy), Urząd wydatkował 1 206 336,51 zł;
- staże zawodowe trwają od 3 do 6 miesięcy, bądź od 3 do 12 miesięcy dla osób do 30 roku życia. Ze staży skorzystało 441 osób (w tym 11 obywateli Ukrainy), wydano 2 903 978,46 zł;
- refundacja kosztów dojazdu – Urząd zrefundował koszty dojazdu 29 uczestnikom stażu na kwotę 10 972,13 zł;
- dofinansowanie kosztów zatrudnienia w domu pomocy społecznej lub jednostce organizacyjnej wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej (art. 57a) - w 2022 r. został wprowadzony nowy instrument, w ramach którego Starosta zwraca podmiotowi prowadzącemu dom pomocy społecznej, jednostce organizacyjnej wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, zatrudniającym skierowanych bezrobotnych lub poszukujących pracy w domu pomocy społecznej albo jednostce organizacyjnej WRiPZ, przez okres do 12 miesięcy, część albo całość kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne w wysokości uprzednio uzgodnionej w umowie, nieprzekraczającej jednak kwoty ustalonej jako iloczyn liczby zatrudnionych w miesiącu w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy oraz wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę. Z tej formy skorzystało 8 osób, wydatkowano 17 658,65 zł;
- dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej - osoba bezrobotna otrzymuje środki na stworzenie dla siebie stanowiska pracy, działalność gospodarczą należy prowadzić przez okres minimum 12 mie-

sięcy, z tej formy skorzystało 137 osób, wydano 4 359 112,88 zł;

- bon zasiedleniowy - dzięki tej formie Urząd Pracy ma możliwość wsparcia osoby, które nie ukończyły 30 roku życia i mają możliwość podjęcia zatrudnienia poza miejscem zamieszkania. Bon na zasiedlenie został udzielony 7 osobom na kwotę 77 000,00 zł;
- bon na zatrudnienie stanowi dla pracodawcy gwarancję refundacji części kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne w związku z zatrudnieniem osoby bezrobotnej przez okres 12 miesięcy. Przyznano bony 3 osobom bezrobotnym. Łącznie na ten cel wydatkowano 23 348,99 zł;
- prace społecznie użyteczne - jest to forma, która jest skierowana do osób, które są również klientami MOPR-u i nie mają prawa do zasiłku. Osoby wykonują pracę przez 10 godzin w tygodniu. Objęto 138 osób, wydano kwotę w wysokości 186 708,54 zł;
- szkolenia - Urząd Pracy realizował szkolenia grupowe i indywidualne, objęto 448 osób (w tym 200 obywateli Ukrainy), wydano 882 059,27 zł;
- kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawców - jest realizowane ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego. Realizowano szkolenia grupowe i indywidualne dla 311 osób, wydano 734 347,60 zł;
- finansowanie kosztów studiów podyplomowych - skorzystało 30 osób na kwotę 156 848,47 zł;
- zatrudnienie wspierane - to forma pomocy dla osób, które zakończyły uczestnictwo w Centrum Integracji Społecznej, podjęły zatrudnienie u pracodawcy, skorzystało 6 osób. Urząd wydatkował 27 569,08 zł;
- refundację kosztów opieki nad dzieckiem - dla osób skierowanych na staż lub szkolenie, skorzystały 42 osoby (w tym 4 obywateli Ukrainy), na kwotę 39 342,31 zł;
- zwrot kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu PFRON - 1 osoba, kwota wydatkowana 3 885,60 zł;
- usługi wspierające (badania lekarskie osób kierowanych do pracy, na szkolenie) dla 47 osób - kwota wydatkowana 1 412,00 zł;
- programy specjalne - to narzędzie wsparcia dla osób, którym najtrudniej znaleźć pracę. Programy realizowane są po zaopiniowaniu przez Powiatową Radę Rynku Pracy. W 2022 r. udział w programach kontynuowało 10 osób, a rozpoczęło 5. Wydatkowano 131 428,91 zł.

Projekty finansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego

Tabela 57: Projekty finansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego

Tytuł projektu	Beneficjent/realizator	Stan przygotowania	Kwota dofinansowania
Rewitalizacja społeczna bezrobotnych mieszkańców Bytomia poprzez aktywizację zawodową - etap II	Powiatowy Urząd Pracy	Projekt w trakcie realizacji do 30.06.2023 r.	4 710 218,99 zł
Bytomska Tarcza dla Młodych	Powiatowy Urząd Pracy	Projekt w trakcie realizacji do 30.06.2023 r.	440 800,38 zł
NHZ – Nowe horyzonty zawodowe	Powiatowy Urząd Pracy/ RECON Consulting Sp. z o.o.	Projekt w trakcie realizacji do 31.03.2023 r.	1 417 520,35 zł (wartość całkowita) 168 578,84 zł (wartość dla PUP)

Źródło: Opracowanie własne PUP

Tabela 58: Stan realizacji projektów nieinwestycyjnych miejskich w ramach OSI dla Poddziałania 8.2.3 Wsparcie dla przedsiębiorców i ich pracowników w zakresie rozwoju przedsiębiorstwa – konkurs

Tytuł projektu	Beneficjent/realizator	Stan przygotowania
Podmiotowy System Finansowania dla Przedsiębiorstw OSI	Dr Piotr Kurnicki Spółka Komandytowa Centrum Szkoleniowo - Doradcze	Projekt w trakcie realizacji do 31.08.2023

Źródło: Opracowanie własne PUP

4.2.2. Współpraca z Powiatową Radą Rynku Pracy

Powiatowa Rada Rynku Pracy w Bytomiu jest organem opiniodawczo-doradczym Prezydenta Miasta w sprawach polityki rynku pracy. Rada działa na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tj. Dz. U. z 2022 r., poz. 690 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie rad zatrudnienia z dnia 14 maja 2014 r. (Dz. U. z 2014 r. poz. 630). Techniczną obsługę Powiatowej Rady Rynku Pracy w Bytomiu zapewnia Powiatowy Urząd Pracy w Bytomiu.

Do zakresu działania Powiatowej Rady Rynku Pracy w Bytomiu należy w szczególności:

- inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do pełnego i produktywnego zatrudnienia w powiecie;
- ocena racjonalności gospodarki środkami Funduszu Pracy;
- opiniowanie kryteriów podziału środków Funduszu Pracy dla samorządu powiatu na finansowanie programów dotyczących promocji zatrudnienia i finansowanie innych fakultatywnych zadań oraz

opiniowanie opracowanych przez powiatowy urząd pracy propozycji przeznaczenia środków Funduszu Pracy będących w dyspozycji samorządu powiatu i sprawozdań z ich wykorzystania;

- składanie wniosków i wydawanie opinii w sprawach dotyczących kierunków kształcenia, w tym opinii o zasadności kształcenia w danym zawodzie zgodnie z potrzebami rynku pracy, szkolenia zawodowego oraz zatrudnienia w powiecie;
- opiniowanie planu pracy oraz ocenianie okresowych sprawozdań z działalności powiatowego urzędu pracy.

Ponadto, Powiatowa Rada Rynku Pracy w Bytomiu opiniuje celowość realizacji programów specjalnych, biorąc pod uwagę liczbę osób objętych programem i kryteria doboru tych osób, zakładane rezultaty programu oraz koszty jego realizacji.

Powiatowa Rada Rynku Pracy w Bytomiu, na nową kadencję, została powołana Zarządzeniem nr 34/21 Prezydenta Bytomia z dnia 27.01.2021 r.

W 2022 r. odbyły się trzy posiedzenia Powiatowej Rady Rynku Pracy w Bytomiu, tj. w dniu 26 kwietnia

2022 r., 14 września 2022 r. oraz 16 grudnia 2022 r.

Rada dokonała pozytywnej oceny sprawozdania z działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Bytomiu w roku 2021.

Rada podjęła w 2022 r. łącznie 20 uchwał, w tym 11 w trybie obiegowym działając na podstawie Uchwały nr 13 Powiatowej Rady Rynku Pracy w Bytomiu z dnia 23.02.2017 r.

Podjęte uchwały dotyczyły wydania opinii w sprawie:

- zmian w przeznaczeniu środków Funduszu Pracy w 2022 r. pozostających w dyspozycji Powiatowego Urzędu Pracy w Bytomiu;
- Programów Specjalnych planowanych do realizacji w 2022 r. pn.: „Mama w pracy” oraz Teren Tańca

- program tworzenia rynku pracy dla zawodowych tancerzy - edycja II”;
- wniosków o odstąpienie żądania zwrotu nienależnie pobranych świadczeń z Funduszu Pracy;
- zmian w Planie Szkoleń dla osób bezrobotnych w 2022 r.;
- Programu Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy na lata 2022 – 2026.

Członkowie Rady na bieżąco zapoznawali się z aktualną sytuacją na lokalnym rynku pracy, ze szczególnym uwzględnieniem działań Powiatowego Urzędu Pracy w Bytomiu podjętych na rzecz uchodźców z Ukrainy, którzy zarejestrowali się jako osoby bezrobotne w tut. Urzędzie.

4.3 INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I USŁUGI KOMUNALNE

4.3.1 Gospodarka wodno-kanalizacyjna

Zadania związane z obsługą infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie miasta realizowane są przez Bytomskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. (BPK Sp. z o.o.), której właścicielem w 100% jest gmina Bytom. Zadania spółki obejmują zaopatrzenie miasta w wodę i sprzedaż wody odbiorcom, odbiór i oczyszczanie ścieków oraz eksploatację: sieci wodociągowo-kanalizacyjnej, oczyszczalni ścieków i obiektów infrastruktury wodno-kanalizacyjnej.

W ramach działań spółki prowadzone są także prace remontowe, modernizacje sieci oraz inwestycje w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.

Producentem i hurtowym dostawcą wody przeznaczonej do spożycia jest Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów SA w Katowicach. Woda transportowana jest siecią rurociągów magistralnych do sieciowych zbiorników wyrównawczych. Na koniec 2022 r. długość sieci wodociągowej wynosiła 455 818,79 mb.

Tabela 59: Wybrane dane dotyczące gospodarki wodociągowej w Bytomiu w latach 2017-2022

Wyszczególnienie	Jednostka miary	Stan na:					
		2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.
Długość sieci wodociągowej, w tym:	km	463,1	435,5	442,8	447,0	453,31	455,8
- sieci magistralnej	km	12,6	8,6	8,6	8,6	8,6	8,6
- sieci rozdzielczej	km	336,9	314,1	321,2	325,0	330,1	332,8
- podłączeń	km	113,5	112,8	113,1	113,4	114,1	114,4
Sprzedaż wody, w tym:	tys. m³	5 728,99	5 810,19	5 894,45	5 938,69	5 875,25	5 758,13
- dla gospodarstw domowych	tys. m ³	4 678,31	4 689,29	4 685,13	4 805,13	4 651,19	4 485,60
- dla pozostałych odbiorców	tys. m ³	1 050,67	1 120,89	1 209,31	1 133,56	1 224,06	1 272,53
Zużycie wody na 1 mieszkańca	m³/rok	31,8	32,04	32,63	34,13	33,8	33,3
Liczba awarii sieci wodociągowej	ilość	228	251	190	170	206	160

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BPK Sp. z o.o. w Bytomiu

W stosunku do roku 2021 odnotowano niewielki spadek ilości sprzedanej wody (o około 2%), który spowodowany był mniejszym zużyciem wody przez gospodarstwa domowe, podczas gdy wielkość sprzedaży dla pozostałych odbiorców wzrosła.

Przeciętne zużycie wody przez gospodarstwa domowe w 2022 r. wyniosło 33,3 m³ na 1 mieszkańca. W 2022 r. odnotowano 160 awarii sieci wodociągowej, tj. o 46 mniej niż w 2021 r. Awarie w szczególności spowodowane były pęknięciami, załamaniem oraz rozszczelnieniami sieci powstałymi w wyniku szkód górniczych, korozją materiału lub uszkodzeniami powstałymi podczas prowadzenia robót ziemnych.

System sieci kanalizacyjnej miasta obejmuje sieci: sanitarną, deszczową, ogólnospławną oraz podłączenia do budynków. Długość sieci kanalizacyjnej eksploatowanej przez BPK Sp. z o.o. w 2022 r. wynosiła 437 404,26 mb. Różnica pomiędzy latami 2020/2022 wynika z faktu przekazania większości sieci kanalizacji deszczowej eksploatowanej dotychczas przez spółkę - Gminie Bytom.

W imieniu Gminy siecią to obecnie zarządza Miejski Zarząd Dróg i Mostów w Bytomiu.

Wybrane dane dotyczące gospodarki ściekowej w Bytomiu przedstawia tabela 60.

Tabela 60: Wybrane dane dotyczące gospodarki ściekowej w Bytomiu w latach 2017-2022

Wyszczególnienie	Jednostka miary	Stan na:					
		2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.
Długość sieci kanalizacyjnej, w tym:	km	615,8	626,4	630,9	634,1	435,6	437,4
- sanitarnej	km	341,9	347,4	351,1	353,9	356,6	357,9
- deszczowej	km	192,8	199,7	200,3	203,6	3,8	3,8
- ogólnospławnej	km	79,3	79,3	79,5	76,7	79,0	79,5
Długość połączeń	km	88,9	89,9	90,0	90,0	83,7	83,0
Liczba oczyszczalni ścieków*	obiekt	3	3	3	3	3	3
Przepustowość oczyszczalni	m ³ /d	51 500	45 500	45 500	45 500	45 500	45 500
Ścieki odprowadzone miejską siecią kanalizacyjną, w tym:	tys. m³	5 580,11	5 626,4	5 591,7	5 661,65	5 533,31	5 366,7
- z gospodarstw domowych	tys. m ³	4 594,77	4 598,23	4 590,29	4 718,14	4 614,93	4 442,53
- od pozostałych odbiorców	tys. m ³	985,34	1 028,15	1 001,37	943,51	918,39	924,19
Liczba awarii sieci kanalizacyjnej	ilość	92**	78	58	61	56	48

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BPK Sp. z o.o. w Bytomiu

W 2022 r. miejska sieć kanalizacyjna odprowadziła łącznie 5 366 721,84 m³ ścieków bytowych i przemysłowych. Odnotowano 48 awarii sieci kanalizacyjnej oraz 299 zapchania. Awarie spowodowane były głównie przeciwnospadkami powstałymi w wyniku szkód górniczych, stanem technicznym sieci, kra-

dieżami włazów żeliwnych lub wprowadzaniem do kanalizacji m.in. odpadów stałych.

Miejski system oczyszczania ścieków obejmuje 3 oczyszczalnie mechaniczno-biologiczne eksploatowane przez Bytomskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o.

Tabela 61: Oczyszczalnie ścieków w Bytomiu

Nazwa oczyszczalni	Typ	Przepustowość projektowa [m ³ /dobę]	Napływ rzeczywisty [m ³ /dobę]	Ścieki oczyszczone w 2021 r. [m ³]
Centralna	Mechaniczno – biologiczna z podwyższonym usuwaniem związków biogenych	30 000	19 824	7 235 819
Miechowice	Mechaniczno – biologiczna z podwyższonym usuwaniem związków biogenych	12 000	3 917	1 429 763
Bobrek	Mechaniczno - biologiczna	3 500	886	323 400

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BPK Sp. z o.o. w Bytomiu

łącznie w 2022 r. oczyszczonych zostało 8 988 982 m³ ścieków komunalnych, z tego blisko 80% w oczyszczalni „Centralna”.

Prowadzone przez BPK Sp. z o.o. zadania inwestycyjne i remontowe zostały omówione w rozdziale 4.5.3 Wybrane informacje na temat działalności spółek miejskich.

Infrastruktura sieci kanalizacji deszczowej
Zadania związane z utrzymaniem i obsługą syste-

mu kanalizacji deszczowej na terenie miasta, od 1 stycznia 2021 roku realizowane są przez Miejski Zarząd Dróg i Mostów. Infrastruktura kanalizacyjna do końca 2020 roku zarządzana była przez Bytomskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. Na mocy umowy sprzedaży zorganizowane Części Przedsiębiorstwa majątek sieci kanalizacji deszczowej o wartości 121 697 270,00 zł. został nabyty przez Gminę Bytom i przekazany jednostce miejskiej. Na przejęty majątek sieci kanalizacji składają się:
- 203,6 km sieci kanalizacji deszczowej,

- 6933 szt. studni deszczowych,
- 46 szt. komór deszczowych (urządzeń podczyszczających),
- 6 przepompowni wód deszczowych.

Zadania jednostki w zakresie utrzymywania systemu odprowadzania wód opadowych i roztopowych z powierzchni terenu miasta obejmują utrzymywanie w sprawności technicznej sieci i urządzeń kanalizacji i deszczowej, wpustów ulicznych oraz utrzymywanie rowów i wylotów kanałów odwadniających. Aktualną wielkość urządzeń sieci kanalizacyjnej przedstawia poniższa tabela.

Tabela 62: Wybrane dane dot. utrzymania infrastruktury służącej do odprowadzania wód opadowych i roztopowych

WYSZCZEGÓLNIENIE	JEDNOSTKA MIARY	STAN NA ROK 2020	STAN NA ROK 2021	STAN NA ROK 2022
Dł. Sieci kanalizacji deszczowej	KM	203,6	203,6	203,688
Liczba przepompowni	SZT.	6	12	12
Ilość wpustów deszczowych	SZT.	6037	6038	6044
Ilość urządzeń podczyszczających	SZT.	46	46	46

Źródło: dane MZDiM w Bytomiu

W celu poprawy funkcjonowania infrastruktury sieci kanalizacji deszczowej na terenie Bytomia w 2022 roku przeprowadzono remonty urządzeń i obiektów o łącznej wartości 581,8 tys. zł.

4.3.2. Gospodarka odpadami komunalnymi i oczyszczanie miasta

W 2022 roku prowadzone było odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych, w ramach którego realizowano następujące zadania:

- zgodnie z podpisaną umową na odbiór odpadów komunalnych obowiązującą od stycznia 2021 roku prowadzono w Bytomiu 5-pojemnikowy system zbierania odpadów bezpośrednio z nieruchomości z podziałem na: niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne, papier, szkło, łącznie zbierane frakcje odpadów: metalu, tworzyw sztucznych i odpadów opakowaniowych wielomateriałowych, bioodpady;
- prowadzono działania mające na celu stałe informowanie mieszkańców o nowych zasadach systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w mieście, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych. W czerwcu zorganizowano piknik ekologiczny skierowany do najmłodszych mieszkańców Bytomia – przedszkolaków oraz uczniów szkół podstawowych. Podczas pikniku odbyły się warsztaty ekologiczne, w czasie których przeprowadzony był szereg zajęć edukacyjno-kreatywnych takich jak: wykonanie z surowców

wtórnych doniczek, pojemników na zioła, papieru czerpanego, toreb ze zużytych koszulek bawełnianych, eco-mozaiki z pozostałości poremontowych i resztek kafli, domowy kompostownik, zdobienie ekologicznych worków szkolnych, omówione zostały zasady prawidłowej segregacji odpadów oraz wykonane własne butony z wkomponowanym hasłem „Bytom segreguje”. Przy specjalnym stanowisku odbyły się warsztaty trash art, na których uczestnicy stworzyli wyjątkową sztukę z elektrycznych śmieci oraz mogli zobaczyć szachy – planszę oraz figury wytworzone z recyklingu, ul z recyklingu, filmy

edukacyjne, a także wzięli udział w eko konkursach z nagrodami. Atrakcją pikniku był również pokaz działania nowoczesnej śmieciarki przygotowany przez współpracującą z naszym miastem firmę;

- na terenie składowiska odpadów komunalnych przy Al. Jana Pawła II funkcjonował jak co roku PSZOK, do którego mieszkańcy mogli bezpłatnie oddawać powstałe w gospodarstwach domowych odpady. Do punktu oddano m.in.: zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny (18,905 Mg), zużyte opony (50,93 Mg), łącznie zbierane frakcje odpadów papieru, metali, tworzyw sztucznych, szkła i opakowań wielomateriałowych (31,32 Mg), urządzenia zawierające freony (6,888 Mg), odpady wielkogabarytowe (368,08 Mg), odpady budowlane i rozbiórkowe (722,06 Mg), odpady zielone (36,34 Mg);
- w 29 aptekach prowadzono zbiórkę odpadów niebezpiecznych w postaci przeterminowanych leków, w trakcie której odebrano 4,348 Mg odpadów;
- prowadzono odbieranie z nieruchomości zamieszkałych odpadów wielkogabarytowych (2908,10 Mg) oraz budowlanych i rozbiórkowych (3233,69 Mg) – na żądanie właścicieli;
- z nieruchomości zamieszkałych odebrano łącznie 52329,888 Mg odpadów komunalnych, które zostały przekazane do instalacji do przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych (instalacje MBP), instalacji do przetwarzania odpadów zielonych i innych bioodpadów oraz sortowni odpadów komunalnych. Instalacje te zlokalizowane są poza terenem miasta Bytomia;

- w Wydziale Komunalnym Urzędu Miejskiego w Bytomiu, mieszkańcy mogli m.in. uzyskać informacje dotyczące gospodarki odpadami w mieście, zamówić kontener na odpady i uzyskać pomoc w wypełnieniu deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi;

- bytomianie mogli również wrzucać zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny do czerwonych kontenerów ustawionych w 17 punktach w różnych częściach miasta. Bezpłatne, łatwe i bezpieczne dla środowiska pozbywanie się elektrośmieci jest możliwe dzięki porozumieniu podpisanemu przez miasto Bytom z MB RECYCLING Sp. z o.o. Łącznie zebrano 58,878 Mg odpadów;

- mieszkańcy Bytomia mogli w dalszym ciągu korzystać z aplikacji EcoHarmonogram, która ma pomagać mieszkańcom prawidłowo segregować odpady komunalne. Aplikacja dostarcza też informacji o terminach wywozu poszczególnych frakcji odpadów, o działalności Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, usytuowaniu pojemników na elektrośmieci oraz o jakości powietrza. Aplikację można bezpłatnie pobrać bezpośrednio ze sklepu: App Store, Google Play, Windows Store.

W Bytomiu wysokość stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynosi 30,00 zł/miesiąc i jest obecnie jedną z najniższych stawek

zujące w miastach ościennych:

Podkreślić należy, że zakres usług w ramach ponoszonej przez mieszkańców opłaty w poszczególnych miastach jest różny, jednakże Bytom posiada jeden z najszerzych zakresów.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r. koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy wyniosły 41 516 615,33 zł (wydatki). Wpływy w 2022 roku wynosiły 40 990 893,72 zł w tym:

- 40 863 301,86 zł - wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw,
- 87 210,53 zł - wpływy z tytułu grzywien i innych kar pieniężnych od osób prawnych i innych jednostek administracyjnych,
- 38 436,46 zł - wpływy z odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat.

W związku z tym w 2022 roku nie było nadwyżki, a niedobór w wysokości 525 721,61 zł.

W przypadku właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy koszty związane z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych, ponoszone były przez przedsiębiorców.

Tabela 63: Wysokości stawek opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi aktualnie obowiązujące w miastach ościennych:

Lp.	Miasto	Wysokość stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalny	Wysokość stawki opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalny
1.	Chorzów	34,90 zł/miesiąc	69,80 zł/miesiąc
2.	Zabrze*	33,00 zł/miesiąc	66,00 zł/miesiąc
3.	Ruda Śląska	37,00 zł/miesiąc	74,00 zł/miesiąc
4.	Radzionków	39,00 zł/miesiąc	78,00 zł/miesiąc
5.	Tarnowskie Góry	33,00 zł/miesiąc	66,00 zł/miesiąc
6.	Siemianowice Śląskie	36,95 zł/miesiąc	110,85 zł/miesiąc

*stawka obowiązuje od 1 kwietnia 2023 r.

w okolicy. Wysokości stawek opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi aktualnie obowiązujące

Informacja na temat ilości odpadów odbieranych na terenie Bytomia pokazują poniższe tabele:

Tabela 64: Łączna ilość odpadów komunalnych odebranych w mieście Bytomiu z terenu nieruchomości zamieszkałych w latach 2018 – 2022:

Lp.	Kod odpadu	Rodzaj odpadu komunalnego	Ilość w 2018 r. [Mg]	Ilość w 2019 r. [Mg]	Ilość w 2020 r. [Mg]	Ilość w 2021 r. [Mg]	Ilość w 2021 r. [Mg]
1.	15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	648,870	1878,98	1849,48	1598,332	1519,29
2.	15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	2443,520	1964,53	1831,43	549,16	856,06
3.	15 01 04	Opakowania z metali	5,023	245,29	19,60	0	0
4.	15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	4195,32	6386,90	245,08	447,75	236,96
5.	15 01 07	Opakowania ze szkła	2105,977	5782,04	1567,65	1167,42	970,6
6.	17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	2114,260	2962,75	3460,17	1416,04	1293,86
7.	17 01 02	Gruz ceglany	0	0	0	0,38	3,3
8.	17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	229,990	2476,047	0	2100,04	1936,53
9.	17 02 03	Tworzywa sztuczne	0	0	0,40	0	0
10.	17 06 04	Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03	0	0	0	0,46	0
11.	17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	3264,520	0	0	0	0
12.	20 01 01	Papier i tektura	0	0	0	1469,70	1409,58
13.	20 01 02	Szkło	0	0	0	1549,38	1512,72
14.	20 01 08	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	0	0	0	0	0
15.	20 01 39	Tworzywa sztuczne	0	0	4,00	2057,31	2053,48
16.	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	1343,46	1744,09	4351,88	6040,81	5595,15
17.	20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	22912,38	29931,78	35341,62	33347,22	32029,91
18.	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	1856,377	3437,189	3031,24	3451,80	2908,10
19.	20 03 99	Odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach	0	0	0	0	0
		Razem:	41119,697	56809,596	51702,99	55195,8	52329,888

Źródło: dane Wydziału Komunalnego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Tabela 65: Ilość przeterminowanych leków odebranych z aptek zlokalizowanych na terenie Bytomia w latach 2017 – 2021

Lp.	Kod odpadu	Rodzaj odpadu komunalnego	Ilość w 2018 r. [Mg]	Ilość w 2019 r. [Mg]	Ilość w 2020 r. [Mg]	Ilość w 2021 r. [Mg]	Ilość w 2022 r. [Mg]
1.	20 01 32	Przeterminowane leki	3,142	1,192	1,415	4,37	4,348

Źródło: dane Wydziału Komunalnego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Tabela 66: Ilość odpadów zebranych w stałym punkcie selektywnego zbierania odpadów komunalnych zlokalizowanym w Bytomiu przy Al. Jana Pawła II 10 w latach 2018 – 2022

Lp.	Kod odpadu	Rodzaj odpadu komunalnego	Ilość w 2018 r. [Mg]	Ilość w 2019 r. [Mg]	Ilość w 2020 r. [Mg]	Ilość w 2021 r. [Mg]	Ilość w 2022 r. [Mg]
1.	15 01 01	Opakowania papieru	0	0,92	11,45	9,02	9,44
2.	15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	0	26,70	17,06	0	0
3.	15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	50,14	3,78	0	8,96	11,54
4.	15 01 07	Opakowania ze szkła	0	0	0	6,76	10,34
5.	15 01 10*	Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone (np. środkami ochrony roślin I i II klasy toksyczności - bardzo toksyczne i toksyczne)	0	0	0	0	0,92
6.	17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	9,92	192,78	178,93	67,14	92,78
7.	17 01 02	Gruz ceglany	0	0	0	0	0
8.	17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	268,940	38,76	0	414,26	560,54
9.	17 04 05	Żelazo i stal	0	0	0	0	0
10.	17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	0	0	0	0	68,74
11.	20 01 01	Papier i tektura	0	0	0	1,28	0
12.	20 01 13	Rozpuszczalniki	0	0	0	0,674	0
13.	20 01 21*	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0	0,02	0	0	0,12
14.	20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	0,735	0,638	2,619	5,71	6,888
15.	20 01 27*	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice zawierające substancje niebezpieczne	0	0	0	0,18	0
16.	20 01 28	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice inne niż wymienione w 20 01 27	0	0,02	1,085	0	0
17.	20 01 29*	Detergenty zawierające substancje niebezpieczne	0	0	0	4,13	6,432
18.	20 01 30	Detergenty inne niż wymienione w 20 01 29	0	0,02	0	0	0

19.	20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0	0	0,575	0,218	0,135
20.	20 01 33*	Baterie i akumulatory łącznie z bateriami i akumulatorami wymienionymi w 16 06 01, 16 06 02 lub 16 06 03 oraz niesortowane baterie i akumulatory zawierające te baterie	0	0	0,012	0,027	0
21.	20 01 34	Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	0	0	0,145	0,054	0,026
22.	20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki (!)	2,412	1,673	6,011	6,978	8,94
23.	20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	2,453	1,287	9,447	11,182	9,965
24.	20 01 39	Tworzywa sztuczne	0	0	0	0	0
25.	20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	0	0	0	0,017	0
26.	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	20,08	36,52	38,26	34,460	36,34
27.	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	70,563	36,619	32,78	271,8	368,08
Razem:			425,243	339,737	298,374	842,85	1 191,226

Źródło: dane Wydziału Komunalnego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Informacja nt. funkcjonowania składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Bytomiu przy al. Jana Pawła II nr 10

Od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. przyjęto następujące rodzaje i ilości odpadów.

Tabela 67: Rodzaje i ilości odpadów przyjętych na składowisko w Bytomiu.

Lp.	Kod odpadu	Nazwa odpadu	Ilość [Mg]
1	17 01 01	Odpady betonowe oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	1 361,02
2	17 01 02	Gruz ceglany	-
3	17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	3 272,60
4	17 05 04	Gleba i ziemia, w tym kamienie, inne niż wymienione w 17 05 03	1 206,80
5	17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	5 011,84
6	19 05 03	Kompost nieodpowiadający wymaganiom	8 136,98
7	19 05 99	Inne nie wymienione odpady	2 562,40
8	19 12 09	Minerały (np. piasek, kamienie)	5 262,40
9	19 12 12	Inne odpady (..) komunalne z mechanicznej obróbki odpadów	20 754,46
10	20 03 06	Odpady ze studzienek kanalizacyjnych	1 061,02
11	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	959,90
		razem:	49 589,42

Źródło: dane BPK Sp. z o.o.

4.3.3 Utrzymanie czystości, terenów zieleni oraz obiektów komunalnych

Utrzymanie czystości, terenów zieleni oraz obiektów komunalnych na terenach miejskich należy do zadań Miejskiego Zarządu Dróg i Mostów w Bytomiu. W ramach bieżącego prowadzenia zadań statutowych związanych z oczyszczaniem dróg, chodników, zieleńców, utrzymaniem obiektów komunalnych: fontann, placów zabaw, szaleatów miejskich i przejść podziemnych nadzorowane były prace związane z:

- oczyszczaniem ulic na powierzchni ok. 2 149 991,70 m²;
- oczyszczaniem chodników (w tym, przystanków komunikacyjnych, prześwitów, kładek, przejść podziemnych, ścieżek parkowych i alejek nieutwardzonych) na powierzchni ok. 525 172,05 m²;
- oczyszczaniem terenów zieleni (trawniki, place zabaw, pasy zieleni przydrożnej, podwórka, rabaty) na powierzchni ok. 3 463 429,30 m². Łączny koszt utrzymania czystości wyniósł 14 344 719,06 zł;
- utrzymaniem 5 szaleatów miejskich, 11 fontann, 76 placów zabaw, 3 psich wybiegów, 14 boisk, 13 siłowni plenerowych. Łączny koszt utrzymania szaleatów wyniósł 646 902,94 zł;
- utworzeniem łąk kwietnych ok. 16 801,83 m². Koszt utworzenia łąk to 12 247,00 zł;
- koszeniu terenów zieleni na powierzchni ok. 2 795 986,12 m²;
- pielęgnacją ok. 92 003,77 m² krzewów i rabat, różanek. Łączny koszt utrzymania zieleni wyniósł 2 276 283,77 zł;
- likwidacją dzikich wysypisk (zlikwidowano około 38 nielegalnych składowisk odpadów) – koszt likwidacji dzikich wysypisk wyniósł 248 610,23 zł;

- dekoracją świąteczną miasta. Koszt dekoracji wyniósł 477 415,22 zł;
- rewaloryzacją zabytkowych parków;
- realizacją inwestycji komunalnych;
- realizacją inwestycji w ramach inicjatyw lokalnych;
- pozyskiwaniem środków zewnętrznych na realizację zadań statutowych;
- prowadzeniem działań związanych z edukacją ekologiczną;
- organizowaniem i współorganizowaniem imprez dla mieszkańców oraz zabezpieczaniem i obsługą imprez miejskich.

Wszystkie prowadzone działania, Miejski Zarząd Dróg i Mostów w Bytomiu realizował ze środków budżetowych przekazanych przez gminę. W roku 2022 realizowano zadania związane z „Letnim i zimowym utrzymaniem czystości pasa drogowego oraz konserwacją zieleni w pasie drogowym na terenie miasta Bytomia”. Wykonywanie zadań w pasie drogowym realizowane było przez firmy:

- Zakład Usług Drogowych i Komunalnych „Dromar” Marian Kaliściak,
 - Zakład Usługowy Konserwacja Terenów Zielonych Jacek Wieczorek,
 - przez Zaplecze Techniczne MZDiM.
- Zadania związane z „Letnim i zimowym utrzymaniem czystości i konserwacją zieleni poza pasem drogowym na terenie miasta Bytomia” wykonywane były przez firmy:
- Zakład Usług Drogowych i Komunalnych „Dromar” Marian Kaliściak,
 - Zakład Usługowy Konserwacja Terenów Zielonych Jacek Wieczorek,
 - na mocy porozumienia z CIS,
 - przez Zaplecze Techniczne MZDiM.

Zdjęcie 56: Iluminacje świąteczne w Bytomiu

4.3.4. Ciepłownictwo

Głównym producentem energii ciepłej w mieście jest Fortum Silesia SA, natomiast zadania w zakresie dostarczenia energii ciepłej dla celów grzewczych oraz ciepłej wody użytkowej w obszarze Bytomia, wykonuje Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. (PEC Sp. z o.o.).

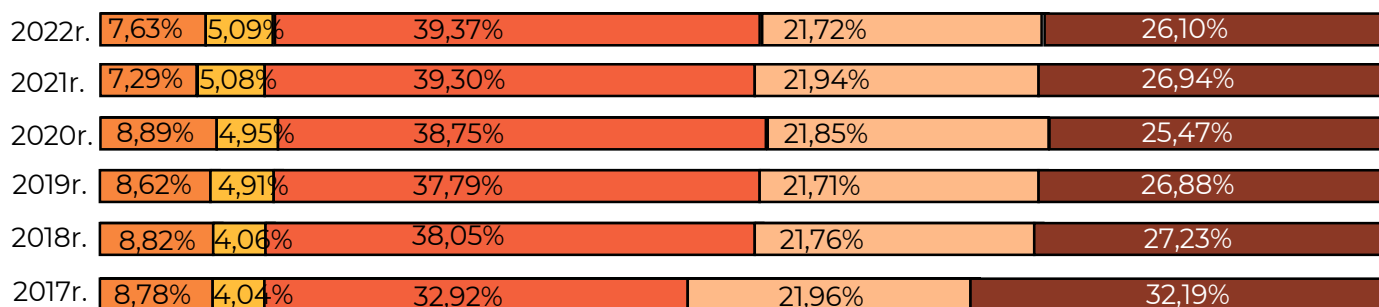
W 2022 roku Spółka zarządzała siecią ciepłą o długości 143,6 km, z tego sieć ciepłownicza stanowiła 113,0 km, a zewnętrzna instalacja odbiorcza 30,6 km. W stosunku do roku 2021 długość sieci ciepłej wzrosła o 1,7 km.

Tabela 68: Podstawowe dane dotyczące infrastruktury ciepłej PEC Sp. z o.o. w latach 2017-2022

Wyszczególnienie	Jednostka miary	Stan na:					
		2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022r.
Długość sieci ciepłej, w tym:	km	122,5	125,6	128,5	138,8	144,2	143,6
- sieć ciepłownicza	km	83,3	91,0	98,1	107,7	111,3	113,0
- zewnętrzna instalacja odbiorcza	km	39,2	34,6	30,4	31,1	32,9	30,6
Liczba kotłowni ogółem, w tym:	ilość	3	3	1	-	-	-
- kotłownie lokalne	ilość	2	2	1	-	-	-
- kotłownie zdalaczynne	ilość	1	1	-	-	-	-
Wielkość produkcji energii ciepłej z własnych źródeł ciepła ogółem, w tym:	GJ	2 123	1412	252	-	-	-
- z kotłowni lokalnych	GJ	795	700	252	-	-	-
- z kotłowni zdalaczynnych	GJ	1328	712	-	-	-	-
Liczba węzłów ciepłych ogółem, w tym:	ilość	619	726	806	890	929	951
- grupowe węzły ciepłe (własne)	ilość	60	56	53	56	56	55
- indywidualne węzły ciepłe (własne)	ilość	458	571	655	724	764	789

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej Sp z o.o. w Bytomiu

Wykres 27: Struktura odbiorców PEC Sp. z o.o. według zamówionej mocy ciepłej w latach 2017-2022

■ szkolnictwo ■ służba zdrowia ■ podmioty gospodarcze
 ■ budownictwo komunalne ■ spółdzielnie mieszkaniowe □ odbiorcy prywatni*

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej Sp z o.o. w Bytomiu

W 2022 roku wielkość zamówionej przez odbiorców mocy ciepłej uległa zmniejszeniu w stosunku do 2021 roku z 215,690 MW do 213,030 MW. Największymi odbiorcami ciepła były podmioty gospodar-

cze. Łączna powierzchnia lokali centralnie ogrzewanych wynosiła 2 565,3 tys. m², natomiast łączna powierzchnia lokali objętych dostawą ciepłej wody użytkowej – 1 067,4 tys. m².

Inwestycje i remonty

W ramach inwestycji dofinansowanych z Funduszu Spójności służących ograniczeniu niskiej emisji oraz poprawie efektywności działania systemu ciepłowniczego w 2022 roku wykonano prace o wartości: 4 239 000 zł netto.

Zakres inwestycji wykonany w 2022 roku w ramach zadań dofinansowanych oraz zgłoszonych do dofinansowania z Funduszu Spójności obejmował budowę/przebudowę sieci ciepłowniczych: ok. 0,471 km, budowę/przebudowę zewnętrznych instalacji instalacji odbiorczych ok. 0,746 km, budowę nowych węzłów - 4 szt., w tym w ramach projektu:

- Modernizacji systemu ciepłowniczego wraz z likwidacją niskiej emisji na terenie miasta Bytom w latach 2019-2023:

- budowa sieci ciepłowniczych i zewnętrznych instalacji odbiorczych – ok. 1,131 km
- budowa nowych węzłów cieplnych – 3 szt.

- Likwidacja niskiej emisji na terenie miasta Bytom w latach 2020-2021:

- Budowa sieci ciepłowniczych – ok. 0,086 km
- budowa nowych węzłów cieplnych – 1 szt.

Wszystkie projekty są współfinansowane przez Unię Europejską ze środków POIiŚ 2014-2020 w ramach działania 1.7.2 Efektywna dystrybucja ciepła i chłodu w województwie śląskim.

W 2022 roku zawarto z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach aneks do projektu: Modernizacja gospodarki ciepłej dla gmin: Bytom i Radzionków 2015-2020. Umowa została zawarta w dniu 30.05.2017 roku, aneks nr 5 z dnia 31.08.2022 roku.

W 2022 roku złożono w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach wniosek dotyczący aktualizacji zakresu rzeczowego projektu: Likwidacja niskiej emisji na terenie miasta Bytom w latach 2020-2021 - wniosek z dnia 20.12.2022 roku.

Pozostałe inwestycje wykonane w 2022 roku, w tym niektóre zadania dofinansowane z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, obejmowały budowę sieci ciepłowniczego na terenie miasta Bytomia: ok. 1,194 km, oraz budowę nowych węzłów na terenie miasta Bytomia - 14 szt. W ramach zadań modernizacyjnych infrastruktury ciepłowniczego przebudowano 0,245 km sieci ciepłowniczego oraz zabudowano 3 nowe węzły ciepłownicze. W 2022 roku w ramach przeprowadzonych prac re-

montowych, wyremontowano łącznie 0,273 km sieci ciepłowniczego, przeprowadzono remont 3 komór ciepłowniczych w zakresie wymiany armatury odcinającej oraz 1 komory w zakresie prac uszczelniająco-konserwujących strop i ściany komory. Dodatkowo przeprowadzono remont 5 obiektów w zakresie prac uszczelniająco-konserwujących dachu, a także remont 18 pomieszczeń węzłów cieplnych. Prace obejmowały m.in. remont stolarki okiennej, malowania ścian wewnętrznych i sufitu, remont instalacji odwodnienia pomieszczeń, a także wymianę drzwi. Poza tym wykonano pomiary stanu izolacji termicznej rurociągów preizolowanych na terenie Centrum Bytomia, Stroszka, Osiedlu Ziętka, i Radzionkowa, a miejsca gdzie występowały zawilgocenia rurociągów – zawilgocenia usunięto.

Wszystkie zrealizowane prace remontowe miały na celu poprawę stanu technicznego sieci ciepłowniczego, węzłów cieplnych oraz obiektów budowlanych. Dzięki temu dla odbiorców ciepła systemowego zmniejsza się ryzyko wystąpienia awarii, a mieszkańcy z pewnością zauważą poprawę estetyki obiektów PEC Sp. z o.o. w Bytomiu.

Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. nie posiada kotłowni lokalnych.

4.3.5 Gazownictwo

Przesyłowe sieci gazowe wysokiego ciśnienia na terenie miasta obsługiwane są przez Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM SA, natomiast dystrybucyjną sieć gazową obsługuje Polska Spółka Gazownictwa sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Zabrze. Kluczowym zadaniem Spółki jest niezawodny i bezpieczny transport paliw gazowych siecią dystrybucyjną na terenie całego kraju bezpośrednio do odbiorców końcowych oraz sieci innych operatorów lokalnych. Spółka świadczy usługę transportu paliwa gazowego na bazie umów zawartych z przedsiębiorstwami zajmującymi się sprzedażą paliwa gazowego. Do zadań PSG należy prowadzenie ruchu sieciowego, rozbudowa, konserwacja oraz remonty sieci i urządzeń, dokonywanie pomiarów jakości i ilości transportowanego gazu.

W 2022 r. sieć gazowa wraz z przyłączami w Bytomiu osiągnęła długość 417,6 km, to jest o 9,2 km więcej niż w roku poprzednim. Szczegółowe dane dotyczące infrastruktury gazowej na terenie miasta w latach 2018-2022 prezentuje tabela 69.

Tabela 69: Infrastruktura gazowa w latach 2018 – 2022

Lp.	Wybrane Informacje	2018r.	2019r.	2020r.	2021r.	2022r.
1.	Ogółem sieć gazowa z przyłączami (m)	378 821	394 420	407 611	408 407	417 564
1.	Sieć wysokiego ciśnienia bez przyłączy (m)	2 476	2 476	2 490	2490	2490
2.	Sieć podwyższonego średniego ciśnienia bez przyłączy (m)	2 893	2 893	2 893	2893	2893
3.	Sieć średniego ciśnienia bez przyłączy (m)	113 602	115 938	118 250	120 360	126 688
4.	Sieć niskiego ciśnienia bez przyłączy (m)	174 723	184 522	191 230	189 958	191 396
5.	Przyłącza gazowe (m)	85 127	88 591	92 748	92 706	94 097
	w tym:					-
	• pś/c (m)	29	29	29	29	29
	• ś/c (m)	28 653	29 323	30 344	30 910	31 776
6.	• n/c (m)	56 445	59 239	62 375	61 767	62 292
	Przyłącza gazowe (szt.)	7 362	7 731	8 168	8 214	8 359
	w tym do budynków mieszkalnych (szt.)	7 117	7 452	7 852	7 891	8 018
7.	Stacje gazowe I °	5	5	5	4	4
8.	Stacje gazowe II °	15	15	14	13	13
9.	Stopień gazyfikacji gminy [%]:	74,22	76,91	85,75	79,73	77,85

Źródło: Dane z Polskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Zabrze

Ww. sieć gazowa jest w dobrym stanie technicznym. Gazociągi są systematycznie kontrolowane pod względem bezpieczeństwa i na bieżąco są usuwane awarie. Całodobowe pogotowie gazowe czuwa nad bezpieczeństwem oraz nad ciągłością dostawy

paliwa gazowego. Sieci gazowe, których stan techniczny budzi wątpliwości są na bieżąco remontowane lub wymieniane w miarę pozyskiwania środków finansowych.

Tabela 70: Podział odbiorców na grupy taryfowe

Taryfa	2018		2019		2020		2021		2022	
	ilość gazu w tys.m3	ilość instalacji	ilość gazu w tys.m3	ilość instalacji	ilość gazu w tys.m3	ilość instalacji	ilość gazu w tys.m3	ilość instalacji	ilość gazu w tys.m3	ilość instalacji
W-1.1	4 500,43	37 194	4 214,23	37 048	4 159,20	36 952	4 265,00	36 199	3 584,42	35 883
W-1.2	3,98	42	5,92	43	6,3	48	8,031	56	7,08	74
W-2.1	7 112,40	11 035	6 868,40	11 548	7 136,00	12 082	8 278,51	11 853	7 104,45	11 957
W-2.2	10,05	13	9,9	21	16,8	23	16,11	43	28,59	47
W-3.6	6 423,53	3 510	6 061,67	3 252	6 053,00	3 227	7 393,67	4 257	7 316,19	4 200
W-3.9	158,04	80	150,03	86	156,9	82	173,48	87	164,03	88
W-4	1 360,35	124	1 200,13	110	1 114,80	103	1 188,93	105	1 059,37	103
W-5.1	2 658,83	95	2 556,67	101	2 473,80	103	3 020,28	105	2 647,24	101
W-6.1	1 309,79	8	1 176,95	9	1 117,90	9	1 189,27	8	838,94	8
W-7A.1	756,03	1	-	-	-	-	-	-	-	-
RAZEM	24 293,42	52 102	22 243,89	52 219	22 234,7	52 629	25 533,28	52 713	22 750,3	52 461

Źródło: Dane z Polskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Zabrze

Grupy taryfowe

Grupy taryfowe W1, W2 i W3 dotyczą domów jedno-rodzinnych i lokali mieszkalnych. Zużycie gazu w tych grupach taryfowych w 2022 r. wyniosło 18 204,76 tys. m³, co stanowiło ok. 80% całego odnotowanego zużycia.

4.3.6 Drogi publiczne i komunikacja

Siecią dróg publicznych oraz drogami wewnętrznymi, stanowiącymi własność gminy, powiatu, województwa lub Skarbu Państwa nieoddanymi we władanie innym podmiotom, placami i ciągami pieszymi w granicach miasta Bytomia, z wyjątkiem autostrad i dróg ekspresowych, zarządza jednostka budżetowa Miejski Zarząd Dróg i Mostów w Bytomiu.

Bytom jest ważnym węzłem logistycznym z uwagi na przebiegające przez miasto drogi krajowe:

- DK nr 11 relacji: Kołobrzeg – Koszalin – Piła – Poznań – Ostrów Wlkp. – Kluczbork – Lubliniec – Bytom;
- DK nr 78 relacji: Chałupki – Wodzisław Śl. – Rybnik – Gliwice – Bytom – Katowice – Pyrzowice – Siewierz – Zawiercie – Chmielnik;

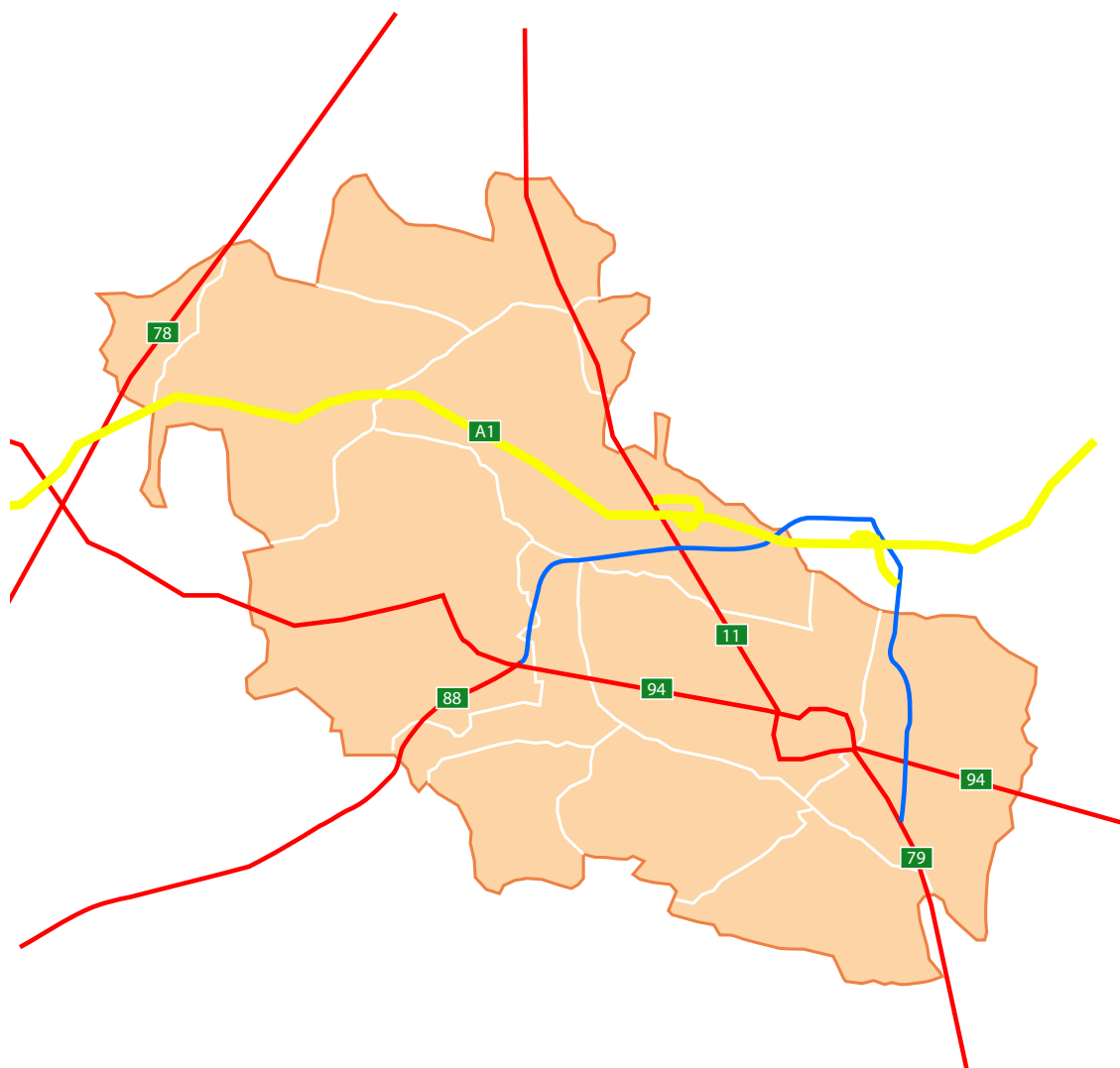
- DK nr 79 relacji: Warszawa – Sandomierz – Kraków – Katowice – Bytom;
- DK nr 88 relacji: Strzelce Opolskie – Gliwice – Bytom;
- DK nr 94 relacji: Legnica – Wrocław – Opole – Bytom – Sosnowiec – Olkusz – Kraków.

Dodatkowe połączenia zapewniają drogi wojewódzkie nr 911 oraz 925. Przez Bytom przebiega również autostrada A-1 (jej węzeł znajduje się przy ul. Strzelców Bytomskich) oraz obwodnica bytomska (Al. Jana Nowaka Jeziorańskiego), która pozwala na skrócenie przejazdu przez miasto.

Sieć drogową w utrzymaniu Gminy Bytom stanowią drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe, gminne i wewnętrzne. Długość dróg znajdujących się w granicach miasta wynosiła 295 km, w tym:

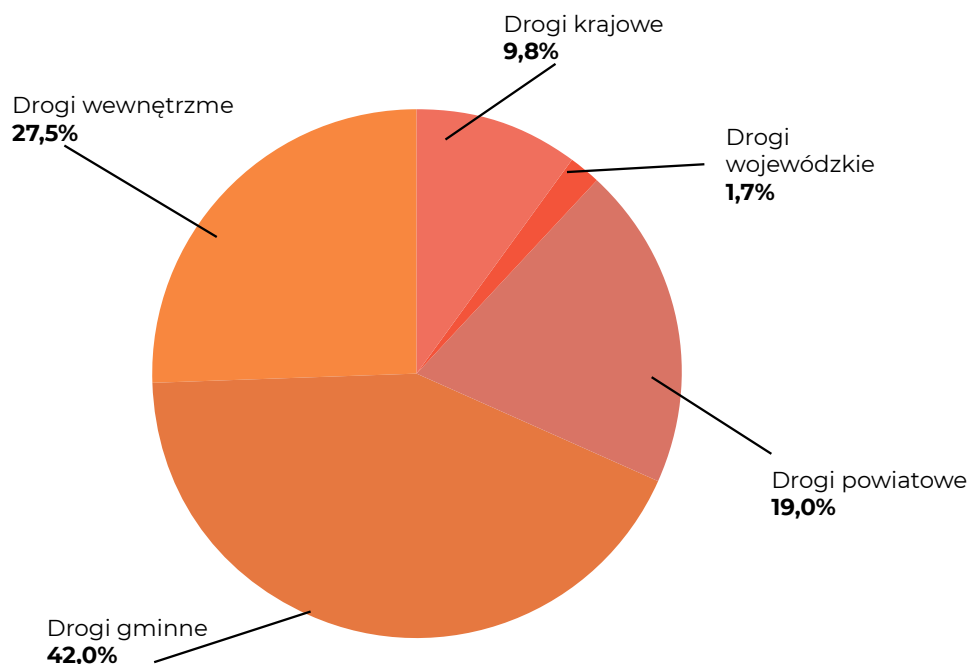
- krajowe – 29 km,
- wojewódzkie – 5 km,
- powiatowe – 56 km,
- gminne – 125 km,
- drogi wewnętrzne gminy – 80 km.

Mapa 3: Układ drogowy Bytomia

Źródło: Wydział Komunalny Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Wykres 28: Struktura dróg w Bytomiu

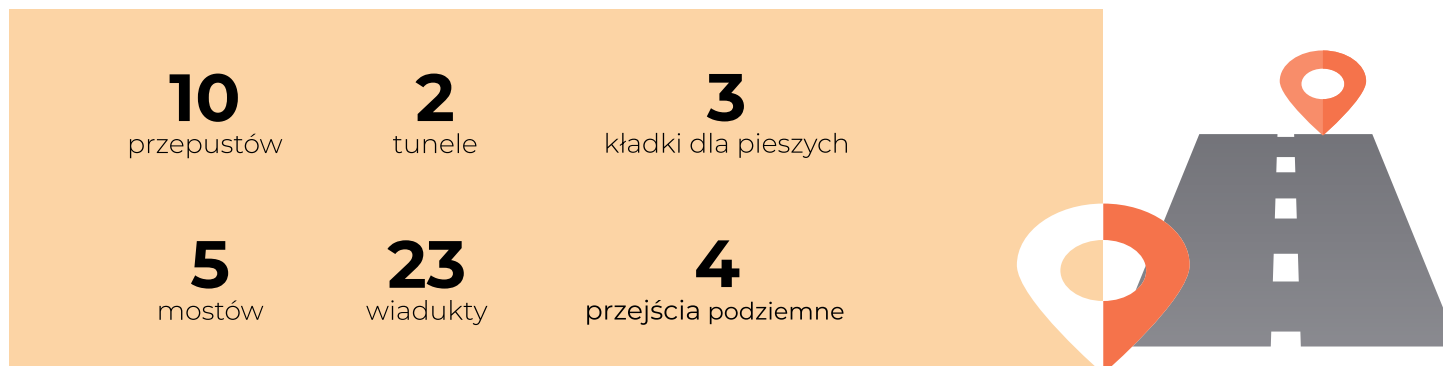

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MZDiM w Bytomiu

W porównaniu z rokiem 2021 długość dróg gminnych wzrosła o 1 km, natomiast dróg wewnętrznych spadła o 1 km, co związane było zaliczeniem dróg wewnętrznych do kategorii dróg gminnych.

ok. 7,41 miliona złotych, natomiast w 2021 roku na inwestycje drogowe wydatkowanych zostało łącznie 11,28 miliona złotych (zgodnie z wydatkami w dziale 600 – Transport i łączność).

Infografika 23: Infrastruktura drogowa w Bytomiu

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MZDiM w Bytomiu

Ważniejsze inwestycje w zakresie dróg

Ważniejsze inwestycje w zakresie dróg obejmowały:

- Dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych ciągu komunikacyjnego ze Śródmieścia do dzielnicy Rozbark wraz z przebudową chodników;
- Przebudowę ul. Węglowej - etap I;
- Przebudowa ulic Nawrota i Smolenia;
- Przebudowa ul. Strzelców Bytomskich II od ul. Szymały do mini ronda;
- Budowa drogi dojazdowej na działce nr 6684/450 w celu skomunikowania terenów przemysłowych z ul. Siemianowicką;
- Przebudowa ul. Górnośląskiej.

Na powyższe inwestycje wydatkowano kwotę

Zdjęcie 57: Przebudowa ulic Nawrota i Smolenia

Źródło: www.bytom.pl

Energooszczędne oświetlenie w całym mieście
Zgodnie z umową zawartą w dniu 26.06.2021r pomiędzy Gminą Bytom, a firmą TAURON Nowe Technologie SA., w mieście wymienionych zostało 7628 opraw sodowych na energooszczędne wykonane w technologii LED. Wszystkie oprawy, posiadają identyczne obudowy dla zachowania spójności architektonicznej. Natomiast, ze względu na chęć osiągnięcia jak najlepszych efektów świetlnych projektanci systemu zastosowali kilka typów optyki rozsyłu oraz mocy opraw. Całość pozwoliła na redukcję kosztów z tytułu zużycia energii elektrycznej o około 70%. Wszystkie oprawy emitują światło „dzienne” - neutralne, o temperaturze barwowej w przedziale 3800-4000K, zachowując wysoki stopień oddawania barw. Wymiana ponad 7,6 tysięcy opraw należących do Grupy Tauron generuje kolejne oszczędności zużycia energii elektrycznej.

Przebudowa i doświetlenie przejść dla pieszych
Zadanie było zrealizowane w ramach 4 zadań inwestycyjnych i pozwoliło na poprawę bezpieczeństwa dla pieszych z uwzględnieniem wytycznych Ministra Infrastruktury dla prawidłowego oświetlenia przejść dla pieszych, rekomendowanych wszystkim zarządom dróg i ulic. Działaniem objęto następujące obiekty:

- ulicę Witczaka – rejon skrzyżowania z ul. Ułańską oraz z ul. Tramwajarzy;
- ulicę Powstańców Śląskich – rejon skrzyżowania z ul. Chełmońskiego;
- ulicę Konstytucji – rejon skrzyżowania z ul. Worpie;
- ulicę Konstytucji – rejon skrzyżowania z ul. Popiełuszki;

Głównym wykonawcą był Zakład robót drogowych Orfin Sp. k. z Radzionkowa.

Strefa płatnego parkowania

Na terenie miasta funkcjonowała Strefa Płatnego Parkowania, za którą odpowiedzialny był Miejski Zarząd Dróg i Mostów z siedzibą w Bytomiu. Opłatę za parkowanie uiszcza się w parkometrze bądź za pomocą telefonu komórkowego w strefie oznaczonej znakiem D-44, D-45, D-18 „strefa parkowania”. Zgodnie z uchwałą nr XLIV/607/21 Rady Miejskiej miasta Bytomia z dnia 21 czerwca 2021 roku, ustalono następujące stawki za postój w strefie płatnego parkowania:

- za pierwszą godzinę - 2,50 zł;
 - za drugą godzinę - 3,00 zł;
 - za trzecią godzinę - 3,60 zł;
 - za czwartą godzinę i każdą kolejną - 2,50 złotych
- Parkowanie pojazdów samochodowych w SPP jest płatne w dni robocze (od poniedziałku do piątku)

w godzinach od 9.00 do 17.00 z wyjątkiem parkingu pod Urzędem Miejskim, na którym opłaty są pobierane w dni robocze w poniedziałki w godzinach od 8.00 do 17.30, a od wtorku do piątku od 8.00 do 15.00. Ponadto wprowadzona została zerowa opłata dla klientów Urzędu Miejskiego na parkingu przy ulicy Parkowej pod Urzędem Miejskim, przez pierwszą godzinę parkowania, oraz wszystkich kierowców korzystających z SPP o ile postój nie przekracza 20 min. Warunkiem skorzystania z zerowej opłaty jest pobranie biletu zerowego w parkomacie, z zastrzeżeniem, że bilet zerowy na dany numer rejestracyjny można otrzymać tylko raz dziennie. Od 01.07.2021 r Strefa Płatnego Parkowania została rozszerzona o ulice: Batorego, Chrzanowskiego (na odcinku od ulicy Wyczółkowskiego do ulicy Wrocławskiej), ulicy Matejki (na odcinku od ulicy Szkolnej do Katowickiej), Sokoła (na odcinku od ulicy Korfantego do ulicy J.Matejki). Obsługa SPP realizowana była przy pomocy 97 parkomatów dostarczonych przez Wykonawcę, wyłonionego w ramach ogłoszonego przez MZDiM przetargu. Opłatę za postój można było wnieść przy użyciu kart VISA/MASTERCARD oraz za pomocą systemu BLiK. Od dnia 01.07.2022 uruchomiono piątego operatora płatności mobilnych M-PAY, uruchomiono również możliwość uiszczenia opłaty dodatkowej w parkomacie.

Ewidencja pojazdów rejestrowanych w Bytomiu
Ewidencję pojazdów rejestrowanych w Bytomiu przedstawia poniższa infografika:

Infografika 24: Ilość samochodów zarejestrowanych na terenie Bytomia

Według stanu na koniec 2022 r., na terenie miasta zarejestrowanych było **109 994** pojazdów, w tym **87 674** samochodów osobowych. Liczba zarejestrowanych pojazdów w 2022 r. wynosiła **9 262**, z czego **7 635** to samochody osobowe, natomiast wyrejestrowano **2 175** pojazdów. Zgłoszono zbycie **5 136** pojazdów. Na terenie miasta funkcjonowało **15** stacji kontroli pojazdów

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Komunikacji Urzędu Miejskiego w Bytomiu

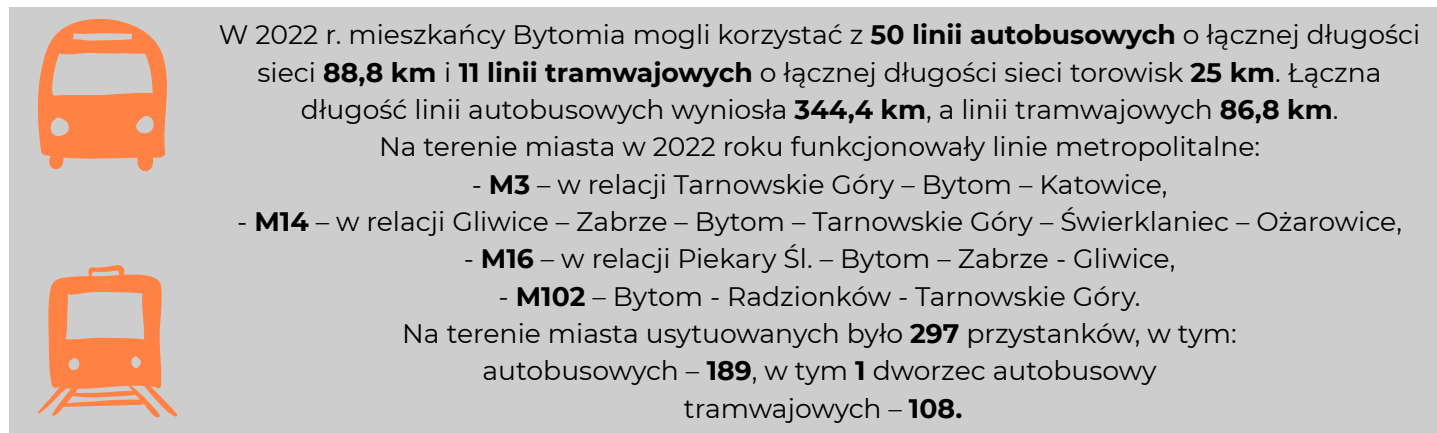
4.3.7 Transport publiczny

Organizatorem komunikacji zbiorowej jest Zarząd Transportu Metropolitalnego z siedzibą w Katowicach. Komunikację tramwajową na terenie całej aglomeracji realizują Tramwaje Śląskie SA. W 2022 roku na terenie gminy Bytom wykonano łączną (komunikacja tramwajowa i autobusowa) pracę przewozową w ilości 5 533 724 wzkm.

czenia z takimi miastami jak Gliwice, Przemyśl, Częstochowa, Katowice, Kraków, Oświęcim, Lubliniec, Tarnów, Rzeszów, Poznań, Szczecin oraz Tarnowskie Góry.

W 2022 roku rozpoczęła się przebudowa dworca kolejowego w Bytomiu, której inwestorem jest PKP PLK w ramach realizacji zadania pn. „Prace na linii kolejowej CE-65 na odcinku Chorzów Batory – Tar-

Infografika 25: Linie autobusowe i tramwajowe na terenie Bytomia

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Wydziału Komunalnego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

W związku z prowadzonymi inwestycjami w infrastrukturę (głównie tramwajową) część przystanków i linii komunikacyjnych była okresowo wyłączona z użytkowania.

Zgodnie z uchwałą nr LIII/651/17 w sprawie ustalenia stawek opłat za korzystanie przez operatorów i przewoźników z przystanków komunikacyjnych i dworca autobusowego, których właścicielem lub zarządzającym jest gmina Bytom, pobierane są opłaty za korzystanie z przystanków komunikacyjnych.

nowskie Góry – Karsznice – Inowrocław – Bydgoszcz – Maksymilianowo”, zadanie LOT A - Prace na linii kolejowej 131 na odcinku Chorzów Batory (km 5,900) – Nakło Śląskie (km 29,000). W związku z powyższym została uruchomiona komunikacja zastępcza dla zawieszonych połączeń kolejowych.

Gmina Bytom w grudniu 2022 roku podpisała umowę ze spółką PKP PLK na opracowanie Studium Projektowo-Technicznego oraz realizację robót budowlanych w ramach pozyskanego przez Górnol-

Tabela 71: Dane na temat linii tramwajowych, autobusowych oraz przystanków na terenie Bytomia

	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.
Komunikacja autobusowa	47	39	40	50	50	50
-ponadlokalna	brak danych	33	34	43	43	43
-lokalna	brak danych	6	6	7	7	7
Komunikacja tramwajowa	9	10	10	8	11	11
-ponadlokalna	brak danych	8	8	6	8	8
-lokalna	brak danych	2	2	2	2	2
Przystanki	279	297	297	297	297	297

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Wydziału Komunalnego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Transport Kolejowy

Transport kolejowy jest realizowany przez spółkę Koleje Śląskie Sp. z o.o. Wspólne działania gminy Bytom z Górnolślasko-Zagłębiowską Metropolią przyczyniły się do uruchomienia połączenia w relacji Bytom-Gliwice po wyremontowanej linii kolejowej nr 132. Ponadto sieć kolejowa zapewnia stałe połą-

sko Zagłębiowską Metropolię dofinansowania z programu „Kolej Plus” w związku z realizacją inwestycji pn. „Prace na liniach kolejowych nr 189 i 132 oraz budowa nowej łącznicy Kuźnica - Bytom Bobrek Wsch. w celu stworzenia nowego połączenia Ruda Chebzie - Bytom, w tym budowa nowych p.o. Ruda Orzegów i Bytom ul. Zabrzeńska.”. Budowa nowej

łącznicy przyczyni się do usprawnienia istniejących już połączeń kolejowych. Na budowie nowej linii kolejowej najczęściej zyskają mieszkańcy Bytomia-Bobrza i Bytomia-, którzy będą mogli bezpośrednio dojechać do Zabrza, Katowic, ale również Gliwic. W ramach zadania inwestycyjnego mają powstać bowiem nowe przystanki osobowe Ruda Orzegów i Bytom ul. Zabrzańska. Tym samym zwiększy się oferta przewozowa w ramach Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii.

Inni przewoźnicy

Stałe połączenia lotnicze krajowe i zagraniczne, a także połączenia czarterowe umożliwia znajdujący się w odległości ok. 20 km od Bytomia Międzynarodowy Port Lotniczy „Katowice” w Pyrzowicach. Port lotniczy Katowice Airport oferuje szeroki wybór połączeń lotniczych z Polski do Europy. Lotnisko obsługuje zarówno regularne połączenia pasażerskie,

jak i loty cargo oraz czarterowe. Te ostatnie realizowane są z kilkudziesięcioma popularnymi w kraju touroperatorami. Pasażerowie mają do wyboru loty z Polski do kilkudziesięciu destynacji w Europie Zachodniej i Środkowo-Wschodniej, w tym do największych europejskich miast i stolic. Połączenia lotnicze obsługiwane są przez pięciu przewoźników – niemieckie linie Lufthansa i Germanwings, węgierski Wizz Air, irlandzki Ryanair oraz rodzime Polskie Linie Lotnicze LOT.

Komunikację dalekobieżną krajową, realizuje kilku prywatnych przewoźników obsługujących regularne linie autobusowych, które zapewniają bezpośrednie połączenia z miastami, takimi jak m.in.: Krosno, Polańczyk. Przy centrum handlowym Plejada znajduje się autobusowy przystanek komunikacji międzynarodowej.

4.4 INWESTYCJE

4.4.1 Inwestycje miasta

W roku 2022 r. na terenie miasta realizowane były zadania mające na celu poprawę stanu infrastruktury technicznej, w tym m.in.:

Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów:

Zadania własne Gminy:

1. Budowa budynku Przedszkola Miejskiego nr 58 w Bytomiu (zadanie dofinansowane z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych - RFIL)

W ramach zadania opracowano dokumentację projektowo-kosztorysową. Projekt zakłada budowę nowego budynku przedszkola z oddziałem żłobkowym wraz z zagospodarowaniem terenu i parkingiem, infrastrukturą techniczną (przyłącza), z uwzględnieniem terenu rekreacyjnego dla całego terenu przedszkola, a także rozbiórka istniejącego budynku przedszkola. Opracowano Program Funkcjonalno-Użytkowy. Wybrano wykonawcę robót w systemie „projektuj wybuduj”, a także podpisano umowę z inwestorem zastępczym. Zaakceptowano projekt koncepcyjny budowy przedszkola i uzyskano pozwolenie na budowę. Roboty budowlane w toku.

Planowany termin zakończenia zadania: II kwartał 2023 r.

Kwota zaplanowana w budżecie: 13 500 000,00 zł.

2. Termomodernizacja budynku Przedszkola Miejskiego nr 10 w Bytomiu przy ul. Strzelców Bytomskich 152 w Bytomiu

Projekt dofinansowany z RPO WSL na lata 2014-2020, oś Priorytetowa IV Efektywność Energetyczna, odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna, Działania 4.3. Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej Poddziałanie 4.3.1. Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej - ZIT.

Na potrzeby realizacji projektu wykonana została dokumentacja projektowo-kosztorysowa i audyt energetyczny. W ramach projektu przeprowadzono kapitalny remont wszystkich dachów budynków przedszkola wraz z montażem okien dachowych, wymieniono instalację odgromową, oprawy oświetleniowe na energooszczędne, stolarkę okienną i drzwiową. Wykonano izolację pionową ścian piwnic oraz docieplenie ścian zewnętrznych. Pomalowano pomieszczenia - po pracach termomodernizacyjnych. Dokonano regulacji centralnego ogrzewania

z wymianą grzejników, a także usprawniono wentylację grawitacyjną i mechaniczną. Cel główny projektu to poprawa efektywności energetycznej budynków. Zadanie zrealizowano i zakończono.

Wartość projektu: 2 424.082,07 zł, w tym: Gmina Bytom: 463 597,90 zł; RPO WSL: 1 960 484,17 zł

Zdjęcie 58: Termomodernizacja budynku Przedszkola Miejskiego nr 10

Źródło: www.bytom.pl

3. Modernizacja dachu Szkoły Podstawowej nr 6 w Bytomiu.

Zakres przeprowadzonych prac obejmował między innymi: wymianę zniszczonych elementów konstrukcji dachu, ułożenie nowej izolacji termicznej, ułożenie nowego pokrycia z dachówki, wykonanie nowych obróbek blacharskich dachu. Zadanie zrealizowano i zakończono.

Wartość zadania: 270 968,98 zł.

4. Naprawa dachu sali widowiskowo-sportowej przy SP 43 w Bytomiu przy ul. Suchogórskiej 98.

Zakres prowadzonych prac obejmuje między innymi: uszczelnienie całego pokrycia dachu masą uszczelniającą metodą natryskową, demontaż i ponowny montaż instalacji odgromowej z wykonaniem niezbędnych pomiarów, czyszczenie powierzchni oraz usunięcie zabrudzeń, gruntowanie, izolację połączeń, przepustów i okapów. Zadanie zrealizowano i zakończono.

Wartość zadania: 149 000,00 zł

5. Modernizacja płyty boiska przy SP 21 (zadanie w całości sfinansowane z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych – RFIL)

W ramach zadania wykonano roboty porządkowe i przygotowawcze na boisku. Istniejąca uszkodzona

nawierzchnia poliuretanowa została naprawiona, a ubytki uzupełniono. Wykonano nową nawierzchnię boiska z trawy syntetycznej z zasypką piaskową. Zamontowano sprzęt sportowy oraz naniesiono linie pól gier na nowej nawierzchni boiska. Na ogrodzeniu umieszczono tablicę informacyjną. Zadanie zrealizowano i zakończono.

Wartość zadania: 199 260,00 zł

Zdjęcie 59: Modernizacja płyty boiska przy SP 21

Źródło: www.bytom.pl

6. Modernizacja budynku dawnego Gimnazjum w Bytomiu przy ul. Stolarzowickiej wraz z salą gimnastyczną, adaptacja i przystosowanie obiektu do nowych celów kulturalnych

Zadanie w całości dofinansowane z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych.

W ramach zadania dokonano wymiany grzejników wraz z armaturą, przetarto i uzupełniono tynki ścian sali gimnastycznej oraz klatki schodowej budynku głównego. Wyługowano lamperie po czym wykonano tynki dekoracyjne na korytarzu, pomalowano ściany i sufity klatki schodowej oraz sali gimnastycznej. Skuto stare płytki podłogowe w piwnicy i położono nowe. Naprawiono a także uszczelniono pokrycie dachowe budynku głównego oraz sali gimnastycznej. Wykonano impregnację wraz z odgrzybianiem elementów drewnianych więźby dachowej.

Zadanie zrealizowano i zakończono.

Wartość zadania: 314 537,98 zł.

7. Termomodernizacja sali gimnastycznej Szkoły Podstawowej nr 3 w Bytomiu przy Placu Klasztornym w Bytomiu.

RPO WSL na lata 2014-2020, oś Priorytetowa IV Efektywność Energetyczna, odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna, Działania 4.3. Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej Poddziałanie 4.3.1. Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej- ZIT. Zawarto umowę na dofinansowanie z RPO WSL. Zawarto umowę na dofinansowanie

z Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii. Przedmiotem projektu jest poprawa efektywności energetycznej budynku sali gimnastycznej Szkoły Podstawowej nr 3 w Bytomiu obejmująca zakres wynikający z opracowanego audytu energetycznego, w szczególności: roboty ociepleniowe dachu, ścian przyziemia, posadzek i ścian zewnętrznych, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, odtworzenie/wymiana instalacji odgromowej, naprawę izolacji ścian i poprawę ich izolacyjności cieplnej, malowanie pomieszczeń po pracach termomodernizacyjnych, wymianę instalacji c.o., modernizację elementów wentylacji grawitacyjnej i mechanicznej, wymianę opraw oświetleniowych. W dwukrotnie ogłoszonych postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego na wyłonienie wykonawcy robót złożone oferty przewyższały środki jakie Zamawiający zamierzał przeznaczyć na ten cel, w związku z czym przeprowadzono negocjacje ceny i podpisano umowę z wykonawcą robót.

Roboty w toku.

Planowany termin zakończenia całego zadania: I kwartał 2023 r.

Wartość projektu: 1 120 322,61 zł.

8. Modernizacja energetyczna budynku użyteczności publicznej w Bytomiu ul. Parkowa 2 - budynek Rady Miejskiej

Zadanie realizowane w ramach projektu RPO WSL na lata 2014-2020; oś priorytetowa IV. Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej dla poddziałania: 4.3.1. efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej – ZIT. Przedmiotem projektu jest poprawa efektywności energetycznej budynku Rady Miejskiej w Bytomiu przy ul. Parkowej 2 obejmująca zakres wynikający z opracowanego audytu energetycznego. Sporządzono dokumentację techniczną. Złożono wniosek o dofinansowanie RPO WSL, projekt uzyskał dofinansowanie - podpisano umowę na dofinansowanie zadania. W wyniku ogłoszonych postępowań o zamówienie publiczne podpisano umowy z wykonawcą robót oraz na nadzór inwestorski. Roboty w toku.

Planowany termin zakończenia: II kwartał 2023 r.

Wartość projektu: 2 018 223,00 zł.

9. Modernizacja energetyczna budynku użyteczności publicznej w Bytomiu ul. Olejniczaka 22 - Urząd Stanu Cywilnego

Zadanie realizowane w ramach projektu RPO WSL na lata 2014-2020; oś priorytetowa IV. Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej dla pod-

działania: 4.3.1. efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej – ZIT. Projekt uzyskał dofinansowanie. Przedmiotem projektu była poprawa efektywności energetycznej budynku Urzędu Stanu Cywilnego w Bytomiu przy ul. Olejniczaka 22 obejmująca zakres wynikający z opracowanego audytu energetycznego. W ramach zadania sporządzono dokumentację techniczną oraz zaktualizowano dokumentację projektową. Uzyskano pozwolenie konserwatorskie i pozwolenie na budowę. Zrealizowane prace obejmowały wymianę instalacji centralnego ogrzewania oraz oświetlenia na energooszczędne. Przeprowadzono renowację okien polegającą m.in. na przywróceniu stolarcze okiennej pierwotnej - jasnej kolorystyki. Odrestaurowano istniejące okna skrzynkowe oraz wymieniono wkłady szybowe skrzydeł wewnętrznych na wkłady szybowe zespolone.

Zadanie zrealizowano i zakończono.

Wartość zadania: 819 201,00 zł.

10. Naprawa dachu sali gimnastycznej GKS Rozbark Zakres prac prowadzonych w systemie „projektuj-buduj”, obejmuje rozebranie starej i wykonanie nowej konstrukcji dachu, wykonanie pokrycia dachu z papy, wykonanie obróbek blacharskich, zamontowanie nowych rynien i rur spustowych, a także wentylację grawitacyjną i instalację odgromową. Zadanie realizowane na przełomie roku 2022/2023.

Planowany termin zakończenia zadania: I kwartał 2023 r.

Wartość zadania: 369 000,00 zł

Zadania własne Powiatu:

1. Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 2 przy ul. Arki Bożka 21 w Bytomiu Przedmiotem projektu jest poprawa efektywności energetycznej budynku Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 2 obejmująca zakres wynikający z opracowanego audytu energetycznego, w szczególności: roboty ociepleniowe stropodachów, ścian fundamentowych i ścian zewnętrznych z daszkami, ogniomurami, oraz robotami towarzyszącymi, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej zewnętrznej na energooszczędną, modernizację instalacji c.o. Opracowano dokumentację projektowo-kosztorysową. Projekt został zgłoszony do Rządowego Funduszu Polski Ład i uzyskał dofinansowanie. W postępowaniach o zamówienie publiczne wybrano wykonawcę i podpisano umowę na roboty budowlane oraz wybrano wykonawcę i podpisano umowę na pełnienie funkcji inwestora zastępczego. Roboty w toku.

Planowany termin zakończenia: II kw. 2023 r.

Wartość projektu: 5 026 170,25 zł

BUDŻET OBYWATELSKI 2021:

1. Budowa boiska wielofunkcyjnego przy Branżowej Szkole I Stopnia nr 8 Specjalnej

Dla uczniów uczęszczających do Branżowej Szkoły nr 8 i mieszkańców powstało boisko wielofunkcyjne o wymiarach 40x20 m. pozwalające na uprawianie dyscyplin zespołowych: piłki nożnej, koszykówki, siatkówki W ramach zadania wykonano drenaż, kanalizację, elektrykę, przłożono wodociąg, wykonano podbudowę dolną i górną oraz nawierzchnię. Boisko wyposażono w urządzenia sportowe i piłkochwyty. Położono chodniki z obrzeżami i zamontowano elementy małej architektury.

Zadanie zrealizowano i zakończono.

Wartość zadania: 626.738,15 zł

BUDŻET OBYWATELSKI 2022:

1. „Miasteczko sportowe” na terenie Szkoły Podstawowej nr 44 w Bytomiu przy ul. Grota Roweckiego 6 W ramach projektu wybudowano wielofunkcyjny obszar do gier zespołowych z nawierzchnią bezpieczną dla dzieci młodszych (klas 1-5), umożliwiającą bezpieczną grę w piłkę ręczną, koszykówkę, a także badmintona i ringo. Obszar uzupełniono o 2 bramki do piłki nożnej, piłki ręcznej, 2 kosze do koszykówki oraz małą architekturę, tj. ławki i kosz na śmieci.

Zadanie zrealizowano i zakończono.

Koszt: 324 043,50 zł.

Zdjęcie 60: „Miasteczko sportowe” na terenie Szkoły Podstawowej nr 44

Źródło: www.bytom.pl

2. Razem dla Stolarzowic i Górnika

W ramach projektu przy Szkole Podstawowej nr 47 wybudowano plac zabaw z nawierzchnią bezpieczną-poliuretanową. Zamontowano urządzenia zabawowe. Obszar uzupełniono o małą architekturę - kosz na śmieci i ławkę. Wykonano ogrodzenie i zamontowano oświetlenie – dwie lampy solarne – koszt: 179 580,00 zł.

Dodatkowo w ramach zadania zakupiono i zamontowano dwa monitory interaktywne 75 cali dla Szkoły Podstawowej nr 43 – koszt 18 400,00 zł.

Zadanie zrealizowano i zakończono.

Wartość zadania: 219 580, 00 zł.

3. Projekt pokoleniowy dla Knajfeldu

Przedmiotem projektu była budowa ogólnodostępnego kompleksu sportowo – rekreacyjnego na terenie Szkoły Podstawowej nr 36, składającego się z: boiska do siatkówki o nawierzchni poliuretanowej, miejsca rekreacji dla seniorów – budowa siłowni na świeżym powietrzu oraz rozbudowanego placu zabaw dla najmłodszych.

Zadanie zrealizowano i zakończono.

Wartość zadania: 447.720,00 zł.

Zdjęcie 61: Projekt pokoleniowy dla Knajfeldu

Źródło: www.bytom.pl

4. Kolej nieco większych prędkości, cz.2 – remont toru kolei wąskotorowej w rejonie ulic Lazarówka i Polnej

W ramach zadania przeprowadzono rozbiórkę toru kolejowego, wykonano roboty ziemne, tj.: korytowanie starej podsypki (poniżej dolnej krawędzi podkładu 0,15 m) wraz ze ścięciem ławy torowiska, ułożono tor kolejowy na nowych podkładach, wykonano nawierzchnię na przejeździe kolejowo-drogowym zlokalizowanym przy przejeździe na ul. Lazarówka.

Zadanie zrealizowano i zakończono.

Wartość zadania: 499 000,00 zł.

5. Extreme Park Grizzly

W ramach projektu na terenie SP 33 przy ul. Matki Ewy 9 w Miechowicach powstały strefy aktywności fizycznej dla przedszkolaków, dzieci i młodzieży oraz dorosłych.

W pierwszej strefie - przedszkolnej i wczesnoszkolnej dla dzieci w wieku 6+ powstał zestaw treningowo-zabawowy składający się z: równoważni, ściany wspinaczkowej z opon, bujaka, huśtawki, płotków do przeskoku, liny, sieci pajęczej, niskiego domku

z lin, drabinek poziomych, mostku tybetańskiego, a także zjeżdżalni i piaskownicy.

W strefie drugiej wykonano bezpieczną nawierzchnię piaskową z gumowymi obrzeżami, na której ustawiono klatkę OCR, czyli urządzenie o specjalnej konstrukcji w formie klatki, pozwalające na wykonywanie treningu z wykorzystaniem ciężaru własnego ciała dla osób w każdym wieku.

W ostatniej, trzeciej strefie w ramach Extreme Park Grizzly powstała tzw. strefa spokojna zawierająca: 3 stoły do gry w szachy z podłożem wykonanym z kostki betonowej 6 cm na podbudowie wraz z obrzeżami betonowymi, 3 stanowiska dla psów (wodopój poręcz do przywiązania smyczy), boisko do gry w bule o wymiarach 15 m na 4 m.

Dodatkowo obiekt wyposażono w elementy małej architektury: ławki z oparciem, ławki bez oparcia oraz kosze na śmieci.

Zadanie zrealizowano i zakończono.

Wartość zadania: 375 000,00 zł

Zdjęcie 62: Extreme Park Grizzly

Źródło: www.bytom.pl

6. Wielofunkcyjne boisko sportowe przy SPS2 w Bytomiu

W ramach projektu wykonano przebudowę istniejącego boiska do piłki nożnej na boisko wielofunkcyjne do gry w piłkę nożną i koszykówkę o nawierzchni poliuretanowej i wymiarach 50 x 25m wraz ze sprzętem sportowym oraz infrastrukturą towarzyszącą tj. piłkochwytyami o wysokości 6 m, słupkami do zawieszania siatki, koszami do koszykówki i bramkami do piłki nożnej. Dodatkowo planowane jest oświetlenie boiska i terenu oraz wykonanie ogrodzenie. Poza ścisłym terenem boiska zamontowano 2 stoły do gry w szachy/warcaby, jeden stół do gry w ping – ponga, kosze na śmieci (2 szt.), ławki bez oparc (6szt.) oraz tablicę informacyjną.

Zadanie zrealizowano i zakończono.

Wartość zadania: 1 126 000,00 zł

Miejski Zarząd Dróg i Mostów w Bytomiu:

Tabela 72: Zadania inwestycyjne realizowane przez Miejski Zarząd Dróg i Mostów w Bytomiu:

Zadanie Inwestycyjne	Wykonanie rzeczowo-finansowe w 2022 r.	Opis
Bytomska Centralna Trasa Północ-Południe BCT-NS jako nowy ciąg drogi wojewódzkiej.	1 483 142,01	Trwa postępowanie odszkodowawcze za przejęte w ramach ZRID nieruchomości. Wypłacono część odszkodowań w ramach wydanych decyzji odszkodowawczych.
Przebudowa ulicy Piekarskiej w związku z planowaną przez Tramwaje Śląskie SA przebudową torowiska tramwajowego.	1 439 825,00	Umowa z Wykonawcą została podpisana w dniu 02.02.2022r. Trwa etap projektowania. Termin rozpoczęcia robót planowany jest na III kwartał 2022r. W dniu 14 czerwca 2022 r. została podpisana umowa o dofinansowanie w ramach Rządowego Programu Rozwoju Dróg. Trwa rzeczowa realizacja zadania na odcinkach A, B, F, G, J, K, L.
Rewitalizacja ul. Dworcowej w Bytomiu.	12 108 411,00	Trwa rzeczowa realizacja zadania. Z uwagi na podmioty trzecie i opóźnienia nie leżące po stronie Wykonawcy, wydłużono termin zakończenia robót do 10 maja 2023 roku.
Rewitalizacja ul. Zaulek w Bytomiu.	1 306 499,60	W ramach zadania przebudowano ulicę Zaulek oraz dziedziniec. Wykonano oświetlenie oraz zamontowano monitoring. Zamontowano elementy małej architektury: ławki, wiata śmietnikowa, kosze na śmieci, donice wraz z nasadzeniami, bramy wejściowe.
Przebudowa ulicy Węglowej - I etap	1 850 000,00	Przebudowano drogę na odcinku ok. 500m, wykonano chodniki oraz drogę rowerową, zamontowano oświetlenie uliczne, wdrożono docelową organizację ruchu, wydzielono miejsca postojowe, wykonano regulację urządzeń oraz wykonano trawniki.
Zielona strefa ulicy Katowickiej w Bytomiu.	665 965,67	W ramach zadania wykonano: małą architekturę nawierzchnie, schody terenowe, zieleń, monitoring i oświetlenie. Inwestycja została zrealizowana przy pomocy dotacji z Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii w ramach Metropolitalnego Funduszu Solidarności w wysokości 370 000 zł.
Stworzenie przyjemnych i bezpiecznych przestrzeni dla mieszkańców Bytomia - etap II.	4 035 322,81	Podpisane zostały 4 umowy z wykonawcami (na 4 z 5 części zamówienia). W dniu 20 maja 2022 r. Zamawiający powtórzył postępowanie na nierozstrzygnięty zakres rzeczowy Projektu (część II postępowania). Postępowanie unieważniono ze względu, że wybrany w przetargu Wykonawca, odstąpił od zawarcia umowy w sprawie przedmiotowego zamówienia. W październiku powtórzono zamówienie, jednak z uwagi na błędy projektowe w zakresie teletechniki przetarg unieważniono. Zostanie powtórzony niezwłocznie po uzupełnieniu dokumentacji przez projektanta w zakresie występującej w niej błędów. Realizacja projektu została wydłużona z IZ RPO WSL na lata 2014-2020 do 30 września 2023 roku.

Rewitalizacja podobszaru 13 w Bytomiu - okolice ulicy Mickiewicza.	1 474 520,19	Trwa rzeczowa realizacja zadania. Z uwagi na błędy projektowe w zakresie kolizji pali-sad z systemem korzeniowym drzew, MZDiM zwróci się do projektanta o wyjaśnienie i przeprojektowanie. Jednocześnie Wyko-nawca zwrócił się z pismem o wydłużenie terminu realizacji umowy - o czas naprawy dokumentacji ze strony projektanta.
Przebudowa ulic Nawrota i Smolenia	2 596 344,08	W ramach inwestycji przebudowano ul. Nawrota i Smolenia na odc. Ok. 912 mb, od skrzyżowania z ul. Woźniaka do ul. Korfan-tego. Wykonano nową nawierzchnię jezdni, przebudowano chodniki, wprowadzono do-celową organizację ruchu, wykonano trawni-ki oraz nowe nasadzenia drzew, wydzielono miejsca parkingowe oraz wykonano regula-cję urządzeń.

4.4.2. Zasoby mieszkaniowe w mieście

Zasoby mieszkaniowe Bytomia obejmują budynki komunalne, spółdzielcze, będące własnością osób prawnych i fizycznych oraz wspólnoty mieszkaniowe. Z uwagi na brak aktualnych danych dot. budynków spółdzielczych, osób prawnych oraz fizycznych poniżej zostały opisane jedynie budynki komunalne

oraz wspólnot mieszkaniowych zarządzanych przez ZBM - TBS Sp. z o.o.

W tabeli nr.zaprezentowano dane dot. komunalnych zasobów mieszkaniowych oraz wspólnot mieszkaniowych za lata 2017-2022.

Tabela 73: Zasoby mieszkaniowe w Bytomiu

Wyszczególnienie	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022r.
Lokale mieszkalne:	73 469	73 559	73 627	*	*	*
Lokale mieszkalne gminne	12 156	11 855	11 501	11 338	10 831	10 445
we wspólnotach mieszkaniowych będących w zarządzie Zakładu Budynków Miejskich Sp. z o.o.	12 813	12 725	11 760	11 673	11 506	11 550
Powierzchnia użytkowa mieszkań (w tys. m²):	4 034,2	4 043,6	4 051,3	*	*	*
komunalnych	619,3	603,7	584,8	575,3	546,3	526,4
wspólnoty mieszkaniowe będące w zarządzie Zakładu Budynków Miejskich Sp. z o.o.	646,8	632,7	623,8	607	616,9	634,86
Przeciętna powierzchnia użytkowa w m²:	x	x	x	x	x	x
1 mieszkania	54,9	50,9	50,8	50,7	50,4	50,4
*na 1 osobę	24,0	25,1	25,7	27,2	27,7	28,3
Przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie	2,29	2,03	1,98	1,87	1,82	1,78
Budynki mieszkalne oddane do użytkowania (nowo wybudowane) ogółem, w tym **:	66	52	51	*	*	*
wielorodzinne**	1	1	1	*	*	*
jednorodzinne**	65	51	50	*	*	*

* dane nie zostały opublikowane w Roczniku Statystycznym

** na podstawie danych opublikowanych w Roczniku Statystycznym w roku 2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Bytomskich Mieszkań, ZBM – TBS Sp. z o.o. oraz danych z Roczników Statystycznych.

Infografika 26: Zasoby mieszkaniowe Bytomia

Zgodnie z danymi opublikowanymi w Roczniku Statystycznym 2021 Bytom dysponował potencjałem mieszkaniowym liczącym **74 157** mieszkań o łącznej powierzchni użytkowej **4114,5 tys. m²**.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Rocznika Statystycznego

Komunalne zasoby mieszkaniowe

Zasób komunalny miasta jest zarządzany przez jednostkę budżetową Bytomskie Mieszkania. W 2022 r. zasób obejmował 627 budynków (bez Wspólnot Mieszkaniowych). W komunalnym zasobie Bytomia na dzień 31.12.2022 r. znajdowało się

ogółem 10 445 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni użytkowej 526,4 tys. m², w tym m.in.:

- 1 901 (18,20%) wolnostanów,
 - 355 (3,40%) lokali objętych najmem socjalnym.
- W skład zasobu wchodziły także 1 402 lokale użytkowe o łącznej powierzchni 98,5 tys. m².

Tabela 74: Komunalne zasoby mieszkaniowe w Bytomiu w latach 2017-2022

Wyszczególnienie	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.
Liczba budynków mieszkalnych	727	711	685	670	640	627
Liczba lokali mieszkalnych, ogółem, w tym m.in.:	12 156	11 855	11 501	11 338	10 831	10 445
- wolnostany	1 583	1 738	1 800	1 904	1 861	1 901
- lokale socjalne	331	303	286	307	378	355
- lokale o czynszu wolnym	30	0	26	25	20	19
Powierzchnia użytkowa mieszkań (w tys. m²)	619,3	603,7	584,8	575,3	546,3	526,4
Liczba lokali użytkowych	1 715	1 655	1 611	1 532	1 446	1 402
Powierzchnia lokali użytkowych (w tys. m²)	118,9	115,0	112,6	107,2	101,7	98,50

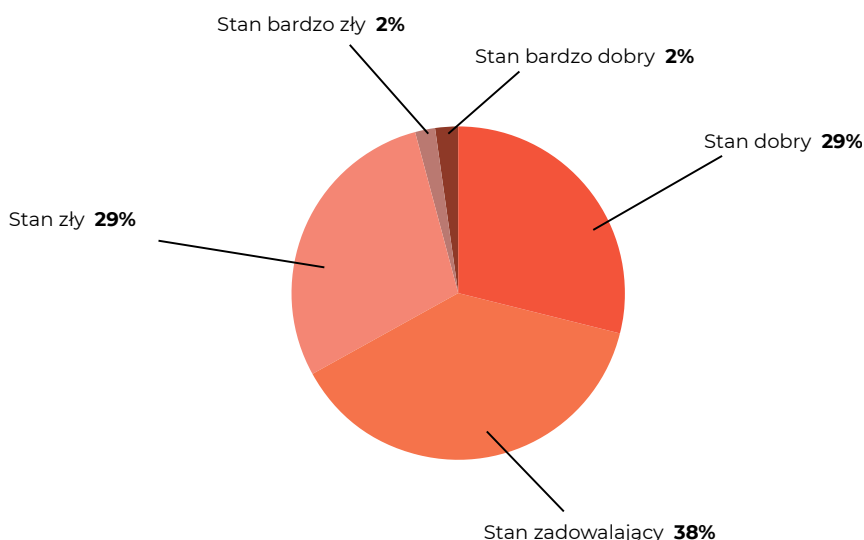
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Bytomskich Mieszkań

Stan techniczny mieszkań komunalnych określony został w 69% jako zadowalający, dobry lub bardzo dobry, natomiast w 31% jako zły i bardzo zły. Strukturę budynków mieszkalnych według stanu technicznego przedstawia poniższy wykres.

Stopień wyposażenia zasobów mieszkaniowych w podstawowe instalacje i urządzenia sanitarne przedstawiał się następująco:

- 93,59% mieszkań posiadało instalację wodociągową,
- 64,38% mieszkań posiadało WC,

Wykres 29: Struktura budynków mieszkalnych według stanu technicznego

Źródło: opracowano na podstawie danych z Bytomskich Mieszkań

- 59,55% mieszkań posiadało łazienki,
- 21,15% mieszkań posiadało centralne ogrzewanie,
- 1,63% centralnie dostarczaną ciepłą wodę użytkową.

W 2022 r. zasady gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy regulowała uchwała nr XXV/367/20 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 24 lutego 2020 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy Bytom. W zakresie lokali użytkowych zasady najmu i dzierżawy lokali użytkowych w roku 2022 regulowała uchwała nr XV/181/07 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 28 sierpnia 2007 r. w sprawie: zasad gospodarowania lokalami użytkowymi (z późn. zm.).

W 2022 r. Bytomskie Mieszkania, w imieniu gminy Bytom, w zakresie pomocy Ukrainie złożyły, w ra-

mach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, wniosek do projektu pn. „Lokale o charakterze socjalnym dedykowane obywatelom Ukrainy”.

Na realizację projektu w roku 2022 r. wytypowano 20 lokali mieszkalnych z zasobu mieszkaniowego gminy Bytom.

W poniższych tabelach przedstawiono dane liczbowe w zakresie:

- zawartych przez Bytomskie Mieszkania umów na lokale mieszkalne,
- przyznanych lokali mieszkalnych,
- liczby osób oczekujących na lokale,
- kosztów odszkodowań za niedostarczenie lokali o najmie socjalnym lub tymczasowych pomieszczeń.

Tabela 75: Liczba zawartych umów w latach 2017-2022

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Zawarte umowy na lokale mieszkalne, w tym:	185	215	477	374	539	490
- lokale mieszkalne do zasiedlenia za zapłatą czynszu za lokale mieszkalne	26	19	246	216*	260*	299*
- lokale do remontu kapitalnego na koszt przyszłego najemcy	102	19	200	110	164	155
- lokale socjalne	32	54	25	74	109	30
- przydzielone na podstawie §27, §28, §29 uchwały**	25	26	6	5	6	6

*w tym: umowy najmu po wykonanym remoncie przez przyszłego najemcę -144 szt.,
umowy najmu zawarte na czas nieoznaczony - 35 szt.,
umowy najmu zawarte na podstawie art. 691 k.c. - 35 szt.,
umowy najmu zawarte w wyniku zamiany lokali - 23 szt.,
regulacje stanu prawnego lokalu - 62 szt.
Źródło: dane Bytomskich Mieszkań

Tabela 76: Przyznane lokale mieszkalne w latach 2017-2022

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Przydzielone lokale mieszkalne, w tym:	193	232	277	217	354	395
lokale mieszkalne do zasiedlenia za zapłatą czynszu za lokale mieszkalne	26	19	14	70	47*	9*
lokale do remontu kapitalnego na koszt przyszłego najemcy	102	116	200	110	164	155
lokale o najmie socjalnym	40	65	7	57	137	52
przydzielone na podstawie §27, §28, §29 poprzednio obowiązującej uchwały uchwała nr XV/205/13 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 27 maja 2013 r.	25	32	6	5	6	6

*w tym: z tytułu wykwaterowania -4 szt.,
z pieczy zastępczej - 4 szt.,
z tytułu uczestnictwa w projektach z zakresu aktywizacji społeczno-zawodowej - 1
Źródło: dane Bytomskich Mieszkań

Tabela 77: Liczba wolnych lokali mieszkalnych zgłoszonych do Bytomskich Mieszkań w latach 2017-2022

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba wolnych lokali mieszkalnych zgłoszonych do Bytomskich Mieszkań, w tym:	373	359	385	406	377	449
lokali do zasiedlenia	56	45	33	157	70	54
lokali wymagających przeprowadzenia remontu:	317	314	352	249	307	395
- przeznaczono do sprzedaży	72	39	31	53	36	85
- przeznaczono na wykaz lokali do remontu na koszt własny przyszłego najemcy	116	117	214	153	208	167

Źródło: dane Bytomskich Mieszkań

Tabela 78: Liczba osób oczekujących na lokale mieszkalne i o najmie socjalnym w latach 2017-2022

Liczba osób oczekujących na lokale mieszkalne i o najmie socjalnym, w tym:	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba osób oczekujących na lokale o czynszu za lokale mieszkalne zgodnie z obowiązującymi listami	96	125	167	198	180	223
Liczba osób oczekujących na lokale o najmie socjalnym zgodnie z obowiązującymi listami	1089	1040	83	1059	1029	1000
Liczba osób oczekujących na lokale do remontu na koszt przyszłego najemcy	2138	1913	2009	1729	1441	1745

Źródło: dane Bytomskich Mieszkań

Tabela 79: Wykaz wypłaconych na rzecz wierzycieli odszkodowań za niedostarczenie lokali socjalnych lub tymczasowych pomieszczeń w latach 2014-2022

Rok	Należność główna	Kwota odsetek	Koszty sądowe	RAZEM
2014	2 531 448,42 zł	107 643,26 zł	59 608,43 zł	2 698 700,11 zł
2015	1 472 165,67 zł	246 221,43 zł	26 636,05 zł	1 745 023,15 zł
2016	227 531,99 zł	10 787,27 zł	9 453,85 zł	247 773,11 zł
2017	84 606,31 zł	342,78 zł	7 730,90 zł	92 679,99 zł
2018	105 462,72 zł	2 007,38 zł	12 427,34 zł	119 897,44 zł
2019	1 806 747,32 zł	208 585,16 zł	10 313,49 zł	2 025 645,97 zł
2020	94 017,74 zł	9 546,17 zł	11 069,45 zł	114 633,03 zł
2021	282 976,38 zł	50 163,21 zł	45 434,12 zł	378 573,71 zł
2022	644 603,76 zł	146 916,69 zł	121 189,63 zł	912 710,71 zł

Źródło: dane Bytomskich Mieszkań

Zadania inwestycyjne realizowane przez Bytomskie Mieszkania:

Projekt: „Rewitalizacja podobszarów 10, 11, 12, 13 – Bytom Śródmieście, Rozbark”

Przedmiotem projektu jest remont 7 budynków mieszkalnych wielorodzinnych w Bytomiu położonych przy ul.: Piłsudskiego 34-36, Piłsudskiego 38, Piłsudskiego 40, Piłsudskiego 42, Piłsudskiego 44, Piłsudskiego 50, Kwietniewskiego 23. Planowany jest remont części wspólnych budynków oraz przeniesienie sanitariatów do lokali zamieszkałych. Ponadto wyburzenie budynków oficyn i zabudowań gospodarczych wraz z zagospodarowaniem terenów po wyburzeniach oraz zagospodarowanie przestrzeni miejskich przy ul.: Piłsudskiego 15, Żeromskiego 32, Żeromskiego 34-36, Żeromskiego 38, Piekarska 27, Piekarska 43, Piekarska 45, Piłsudskiego 40, Piłsudskiego 42, Siemianowicka 16, Siemianowicka 18, Katowicka 11, Katowicka 13, Katowicka 60, Katowicka 34, Piłsudskiego 34-36, 38-40, 42, 44, 50, Kwietniewskiego 23. Wartość projektu: 38 316 104,14 zł. Dofinansowanie: 35 072 515,96 zł, w tym: współfinansowanie UE: 31 380 672,15 zł. Dofinansowanie pozyskane z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. Okres rzeczowej realizacji: X.2018 r. - IX. 2023r. Planowany termin zakończenia robót: III kwartał 2023 r.

Projekt: „Rewitalizacja podobszaru 19 – Bytom za- bytkowe osiedle Kolonia Zgorzelec”

Przedmiotem projektu jest remont 14 budynków wielorodzinnych obecnie wyłączonych z użytkowania zlokalizowanych przy ul. Kolonia Zgorzelec 7, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 24, 25, 27, 28, 31, 32, 35. Planowany jest remont części wspólnych budynków. W budynku przy ul. Kolonia Zgorzelec powstanie Punkt Aktywności Lokalnej. Ponadto zagospodarowanie terenu osiedla wraz z wyposażeniem go w odpowiednią infrastruk-

turę towarzyszącą budownictwu mieszkaniowemu. Wartość projektu: 29 284 759,73 zł. Dofinansowanie: 24 524 067,50 zł, w tym: współfinansowanie UE: 21 942 586,71 zł. Dofinansowanie pozyskane z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. Okres rzeczowej realizacji: I.2019 r. - IX.2023 r. Planowany termin zakończenia robót: III kwartał 2023 r.

Projekt: „Utworzenie Centrum Usług Społecznych oraz lokali socjalnych, wspomaganych i chronionych w Bytomiu (Śródmieście i Rozbark) ”

Przedmiotem projektu jest utworzenie Centrum Usług Społecznych przy ul. Piekarskiej 39 - cały budynek przeznaczony jest do realizacji projektu współfinansowanego z EFS w ramach RPO WSL przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie. Ponadto utworzenie 31 lokali socjalnych i 2 wspomaganych w budynkach, które zostaną wyremontowane w całości, tj. części wspólne budynków i lokale mieszkalne wraz z zagospodarowaniem otoczenia budynków zlokalizowanych przy ul. Siemianowickiej 29, Witczaka 7 oficyna, Żeromskiego 3 oficyna, Kochanowskiego 15. Również utworzenie 36 pojedynczych lokali przeznaczonych na najem socjalny (obecnie lokale są pustostanami) w następujących lokalizacjach: ul. Alojzjanów 1/12, Alojzjanów 10/4, Alojzjanów 21/8, Alojzjanów 26/12, Alojzjanów 31/7, Brzezińska 35/18, Brzezińska 35/22, Brzezińska 35/7, Brzezińska 6/5, Brzezińska 9/14, Brzezińska 9/3a, Chełmońskiego 17/8, Fałata 5a/1, Kochanowskiego 21/1, Miarki 7/1, Orląt Lwowskich 4/8, Piekarska 27/2a, Piekarska 32/4a, Piekarska 73/10, Piekarska 73/2, Piekarska 73/7, Piłsudskiego 82/23, Powstańców Śląskich 3/7, Reymonta 10/10, Reymonta 10/8, Rostka 11/10, Rostka 12/5, Siemianowicka 16/1, Smolenia 1/12, Smolenia 33/5, Smolenia 6/6, Witczaka 20/13, Alojzjanów 31/4, Witczaka 7/8, Witczaka 82/10, Żeromskiego 5/17. Wartość projektu: 20 485 502,20 zł. Dofinan-

Zdjęcia 63-64: Kolonia Zgorzelec 16 przed i po remoncie

Źródło: archiwum Bytomskich Mieszkań

Zdjęcia 65-66: Budynek przy ul. Kochanowskiego 15 przed i po remoncie

Źródło: archiwum Bytomskich Mieszkań

sowanie: 19 051 260,08 zł, w tym: współfinansowanie UE: 17 045 882,30 zł. Dofinansowanie pozyskane z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. Okres rzeczowej realizacji: I.2019 r. - IX.2023 r. Planowany termin zakończenia robót: III kwartał 2023 r.

Projekt: „Termomodernizacja oraz zmiana systemów ogrzewania nieruchomości zlokalizowanych w Śródmieściu Bytomia”

Przedmiotem projektu jest kompleksowa termomodernizacja 21 budynków komunalnych, poprzez poprawę izolacyjności przegród budowlanych, a także wymianę okien i drzwi zewnętrznych na wyroby o lepszej izolacyjności, wymianę/modernizację źródeł ciepła nieefektywnych ekologicznie wraz z pozostałymi elementami systemu grzewczego na źródła/systemy grzewcze wykorzystujące paliwo gazowe. Lista budynków: ul. Katowicka 49, 51, 53, 59, 60, ul. Korfantego 7, 9, 11, ul. Matejki 39, 46, ul. Starmiejska 2, 3, ul. Żeromskiego 6, 14, ul. Kochanowskiego 17, ul. Witczaka 37, 83, 85, ul. Miętkiewicza 5, 7, ul. Józefczaka 15. Wartość projektu 31 002 120,34 zł.

Dofinansowanie 26351 802,29 zł, w tym: współfinansowanie UE: 18 629 482,00 zł. Dofinansowanie pozyskane z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. Okres rzeczowej realizacji: IX. 2018 r. – IX. 2023 r. Planowany termin zakończenia robót: III kwartał 2023 r.

Projekt: „Likwidacja niskiej emisji oraz termomodernizacja budynków stanowiących własność Gminy Bytom”

Przedmiotem projektu modernizacja energetyczna 5 budynków mieszkalnych położonych w Bytomiu przy ul: Konstytucji 118, Murarskiej 17, Piekarskiej 40, Rostka 12, Placu Wolskiego 7. Projekt obejmuje modernizację systemu c.o., wymianę okien w mieszkaniach i na klatce schodowej, drzwi wejściowych, docieplenie ścian zewnętrznych, stropodachów oraz modernizację oświetlenia. Wartość projektu 4 247 298,99 zł. Dofinansowanie 2 426 514,98 zł. Dofinansowanie pozyskane z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Okres rzeczowej realizacji: 2019 r.- II.2023 r. Planowany termin zakończenia robót: II kwartał 2023 r.

Zdjęcia 67-68: Budynek przy ul. Murarskiej 17 przed i po termomodernizacji

Źródło: archiwum Bytomskich Mieszkań

Projekt: Rozwój mieszkalnictwa socjalnego w Bytomiu – podobszar 8”

Przedmiotem projektu jest utworzenie 54 lokali o najmie socjalnym w tym: 4 w budynku przy ul. Zabrzeńskiej 126, 7 w budynku przy ul. Olszewskiego 11, 40 pojedynczych lokali w innych budynkach tj.: ul. Czajkowskiego 3/1, 2, 3, 5/7, 7/9, 10, 11/7, 11, 13/3, 4, 15/5, 10, 17/7, ul. Jochymczyka 1/6, 5/10, 9/7, 11/1, 7, 12/4, 10, ul. Olszewskiego 4/10, 1/9, 2/1, 3/1, 10, 6/10, 11, 10/3, 12/6, 16/7, 18/1, ul. Stalmacha 4/7, 5/8, ul. Żwirowa 4/2, 8, 5/3, 4, 6/8, 7/8, 9/8. Wartość projektu 9 637 500,00 zł. Dofinansowanie: 9 038 749,99 zł, w tym współfinansowanie UE: 9 038 749,99 zł. Dofinansowanie pozyskane z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. Okres rzeczowej realizacji: IV kw. 2020 r. III kw. 2023 r. Pla-

nowany termin zakończenia robót: III kwartał 2023 r.

Wspólnoty mieszkaniowe

ZBM – TBS Sp. z o.o. na dzień 31.12.2022 r. zarządza 907 wspólnotami mieszkaniowymi, w tym 905 wspólnotami mieszkaniowymi z terenu miasta Bytomia. W budynkach wspólnot znajdowało się 11 550 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni użytkowej 634,86 tys. m² oraz 705 lokali użytkowych o powierzchni 54,06 tys.m², w tym:

- 7762 lokali własnościowych,
- 3788 lokali gminnych.

Wszystkie wolnostany występujące w zarządzanych budynkach wspólnot są własnością gminy.

Tabela 80: Wspólnoty mieszkaniowe zarządzane przez ZBM S.p z o.o oraz ZBM-TBS S.p. z o.o w latach 2017-2022

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba zarządzanych wspólnot mieszkaniowych	931	922	915	915	905	905
Liczba lokali mieszkalnych ogółem w tym m.in.	12 813	12 725	11 760	11 673	11 506	11 550
- lokale własnościowe	7 390	7 836	7 868	7 772	7 852	7 762
- lokale gminne	5 423	4 889	3 892	3 901	3 654	3 788
- pustostany	0	452*	276	67	289	243
Powierzchnia użytkowa mieszkań (w tys. m ²)	646,8	632,7	623,8	607	616,9	634,86
Liczba lokali użytkowych	781	795	704	718	710	705
Powierzchnia lokali użytkowych (w tys. m ²)	64,3	57,6	53,4	55,8	54,9	54,06

*liczba wszystkich pustostanów w budynkach Wspólnot Mieszkaniowych, zarządzanych przez różne podmioty

Źródło: Dane na podstawie informacji z Administracji ZBM -TBS Sp. z o.o.

Infografika 27: Struktura wiekowa budynków wspólnot mieszkaniowych na dzień 31.12.2022 r.

Wybudowane:

- przed rokiem 1918 - **24,86%**
- w latach 1918 do 1945 - **41,32%**
- w latach 1946 do 1959 - **18,45%**
- w latach 1960 do 1980 - **12,36%**
- w latach 1981 do 2020 - **3,57%**

Źródło: informacji otrzymane z poszczególnych Administracji ZBM – TBS Sp. z o.o.

Tabela 81: Struktura budynków wspólnot mieszkaniowych na dzień 31.12.2022 r. wg stanu technicznego

Wyszczególnienie	Ilość budynków (% udziału)
Stan bardzo dobry	45 (4,97%)
Stan dobry	601 (66,42%)
Stan zadowalający	253 (27,95%)
Stan zły	6 (0,66%)
Stan bardzo zły	-

Źródło: dane z Administracji ZBM -TBS Sp. z o.o. w Bytomiu

Tabela 82: Stopień wyposażenia technicznego lokali mieszkalnych we wspólnotach mieszkaniowych (w%)

Rodzaj wyposażenia	Liczba lokali (% udziału)
Ciepła woda	1 823 (15,78%)
Centralne ogrzewanie	3 618 (31,33%)
Łazienka	11 097 (96,08%)
Wc	6 319 (54,71%)
Gaz sieciowy	10 842 (93,87%)
Instalacja wod-kan	11 550 (100%)

Źródło: dane z Administracji ZBM -TBS Sp. z o.o. w Bytomiu

Zasoby własne ZBM - TBS Sp. z o.o.

ZBM - TBS Sp. z o.o. na dzień 31.12.2022 r. posiadał łącznie 295 lokali, w tym 249 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni użytkowej 13,05 tys. m² oraz 46 lokali użytkowych (w tym całe budynki przy ul. Kolejowej 2A, ul. Orzegowskiej 68A, ul. Alojzjanów 4, ul. Matejki 20A) o łącznej powierzchni użytkowej 8,66 tys. m². Zasoby Spółki rozmieszczone są zarówno w budynkach będących własnością Spółki (100% udziału), jak i w budynkach Wspólnot Mieszkaniowych.

Na zasób mieszkaniowy, którym dysponuje ZBM -TBS Sp. z o.o. składa się:

- 18 lokali mieszkalnych, 2 lokale użytkowe i 12 garaży w 2 budynkach Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Nowej 74, 76, 78;
- 1 budynek przy ul. Nowej 94, w którym znajduje się 20 lokali mieszkalnych;
- 1 budynek przy ul. Francuskiej 70bc, w którym znajdują się 42 lokale mieszkalne;
- 1 budynek przy ul. Hutniczej 4, w którym znajduje się 14 lokali mieszkalnych oraz 1 lokal użytkowy;
- 1 budynek przy ul. Karpackiej 4, w którym znajduje się 39 lokali mieszkalnych;
- 1 budynek przy ul. Karpackiej 6, 6a, w którym znajdują się 24 lokale mieszkalne;
- 20 lokali mieszkalnych w budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Karpackiej 8, 8a, 8b;
- 3 lokale mieszkalne i 6 lokali użytkowych w budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy Rynku 19, budynek objęty ochroną konserwatorską;
- 1 budynek przy Rynku 20, w którym znajduje się 11 lokali mieszkalnych i 8 lokali użytkowych, budynek objęty ochroną konserwatorską;
- 1 lokal mieszkalny i 3 lokale użytkowe w budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy Rynku 21, budynek objęty ochroną konserwatorską;
- 3 lokale mieszkalne i 7 lokali użytkowych w budyn-

- ku Wspólnoty Mieszkaniowej przy Rynku 26-Krawieckiej 1, budynek objęty ochroną konserwatorską;
- 7 lokali mieszkalnych w budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Katowickiej 58;
- 1 lokal mieszkalny w budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Karola Miarki 13;
- 1 lokal mieszkalny i 1 lokal użytkowy w budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Karola Miarki 21;
- 1 lokal mieszkalny w budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Piłsudskiego 25;
- 3 lokale mieszkalne i 2 lokale użytkowe w budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Jainty 18;
- 5 lokali mieszkalnych w budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Popiełuszki 7-7c;
- 20 lokali mieszkalnych w budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Cybisa 6, 6a, 6b, 8, 8a, 8b;
- 2 lokale mieszkalne w budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Siemianowickiej 66-68;
- 1 lokal mieszkalny w budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Siemianowickiej 70;
- 3 lokale mieszkalne w budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Siemianowickiej 76;
- 1 lokal mieszkalny w budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Siemianowickiej 77-91;
- 5 lokali mieszkalnych w budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Chełmońskiego 20, 22 Grottera 14;
- 2 lokale mieszkalne w budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Gwareckiej 24ab;
- 1 lokal mieszkalny w budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Woźniaka 59;

Poniżej przedstawiono przykładowe zdjęcia budynków zarządzanych przez ZBM-TBS sp. z o.o., w których przeprowadzono remont elewacji.

Zdjęcie 69-70: Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Batorego 9 przed i po remoncie.

Źródło: zasoby ZBM – TBS Sp. z o.o.

Zdjęcie 71-72: Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Batorego 9 przed i po remoncie.

Źródło: zasoby ZBM – TBS Sp. z o.o.

4.4.3. Gospodarka nieruchomościami

Sprzedaż i oddanie w użytkowanie wieczyste nieruchomości

Nieruchomości stanowiące własność gminy lub Skarbu Państwa są sprzedawane lub oddawane w użytkowanie wieczyste w drodze przetargu lub w trybie bezprzetargowym. Przetargi na zbycie nieruchomości przeprowadzane są w oparciu o przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania

przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości. Zastosowanie trybu bezprzetargowego następuje w przypadkach określonych w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, w tym m.in. przy zbywaniu nieruchomości na rzecz osoby, której przysługuje pierwszeństwo w jej nabyciu lub sprzedaż następuje na rzecz użytkownika wieczystego nieruchomości.

Tabela 83: Sprzedaż nieruchomości stanowiących własność gminy Bytom w latach 2020-2022

Wyszczególnienie	2020 r.		2021 r.		2022 r.	
	Ilość	Łączna wartość sprzedaży (w tys. zł)	Ilość	Łączna wartość sprzedaży (w tys. zł)	Ilość	Łączna wartość sprzedaży (w tys. zł)
Nieruchomości ogółem, w tym:	396	12 941,9	482	22 903,2	426	25 227,5
nieruchomości lokalowe	306	5 843,4	386	9 257,8	323	6 976,7
nieruchomości zabudowane	14	1 771,3	22	4 887,0	14	3 866,5
garaże	8	109,7	9	182,4	13	295,7
nieruchomości gruntowe	63	6 073,8	68	5 217,5	76	14 088,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Wydziału Obrotu Nieruchomościami UM Bytom

W roku 2022 zbyto 426 nieruchomości stanowiących własność Gminy Bytom na łączną kwotę 25.227,57 tys. zł oraz 6 nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa na łączną kwotę 12.567,66 tys. zł.

Nieruchomości nabyte do gminnego zasobu nieruchomości

W 2022 r. do gminnego zasobu nieruchomości nabyto prawo własności lub użytkowania wieczystego 46 działek położonych na terenie miasta o łącznej powierzchni 245 133 m² za kwotę 2 862,13 tys. zł, oraz udziały w 5 działkach gruntu o łącznej powierzchni 241 m² za kwotę 34,30 tys. zł. Kontrahentami były zarówno osoby fizyczne, jak i prawne, a zakup nieruchomości do zasobu gminy związany był przede wszystkim z regulacjami stanu terenowo-prawnego nieruchomości, przeznaczeniem na cele publiczne w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego miasta lub nabyciem ich pod realizację konkretnej inwestycji.

4.4.4. Inne inwestycje w mieście

Na terenie Bytomia w okresie od stycznia do grudnia 2022 roku wydano łącznie 110 decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, w tym m.in. decyzji dotyczących:

- budowy samodzielnych budynków mieszkalnych jednorodzinnych przy ulicach: Adamka, Bażantowej, Boya-Żeleńskiego, Gombrowicza, Kadłubka, Nadziei, Sportowej, Strzelców Bytomskich, Siemianowickiej, Wyszyńskiego, Wyzwolenia, Zgrzebnioka;
- budowy zespołów budynków jednorodzinnych przy ulicach: Bażantowej, Boya-Żeleńskiego, Gombrowicza, Małachowskiego;
- budowy budynków mieszkalnych wielorodzinnych

przy ulicy Chorzowskiej;

- budowy budynków handlowo-usługowych przy ulicach: Narutowicza, Podhalańskiej, Żołnierskiej,
- budowy budynków magazynowych przy ulicach: Brzezińskiej, Francuskiej;
- budowy garaży przy ulicach: Adamka, Kopalnianej, Małachowskiego, Szymkowiaka, Wyszyńskiego;
- budowy budynków przemysłowych przy ulicy Elektrownia;
- budowy elektrowni fotowoltaicznej przy ul. Kamieńskiej;
- realizacji infrastruktury technicznej:
- dróg i parkingów przy ulicy Bażantowej,
- sieci uzbrojenia terenu przy ulicach: Bażantowej, Niemcewicz.

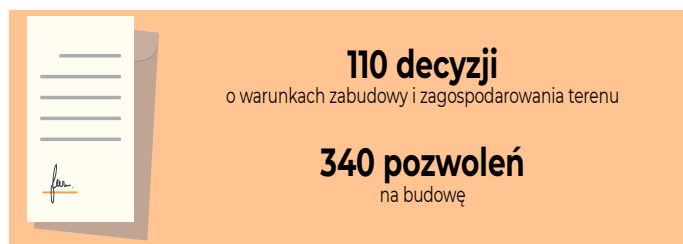
Ponadto, w 2022 roku wydano 340 decyzji o pozwoleniu na budowę (dla 473 obiektów), w tym m.in. decyzji dotyczących:

- budowy samodzielnych budynków mieszkalnych jednorodzinnych przy ulicach: Bażantowej, Boya-Żeleńskiego, Cegielnianej, Chmielewskiej, Długiej, Drobczyka, Fredry, Golfowej, Gombrowicza, Granicznej, Kaczmarczyków, Kadłubka, Koksowej, Łabędziej, Musioła, Nickla, Odrzańskiej, Olchowej, Podleśnej, Powstańców, Rotkitnickiej, Siemianowickiej, Strzelców Bytomskich, Tęczowej, Trampisza, Wiejskiej, Wyszyńskiego, Zgrzebnioka, Żołnierskiej;
- budowy zespołów budynków jednorodzinnych przy ulicach: Cegielnianej, Łabędziej, Małachowskiego, Piastów Śląskich, Tęczowej, Srebrnej;
- budowy budynków mieszkalnych wielorodzinnych o trzech i więcej mieszkaniach przy ulicach: Andersa, Chorzowskiej, Hlonda, Krzyżowej, Tarnogórskiej;
- budowy budynków handlowo-usługowych przy ulicach: Hajdy, Stolarzowskiej, Żołnierskiej;

- budowy budynków biurowych przy ulicach Glinki;
- budowy cmentarza i parkingu przy ul. Warszawskiej;
- budowy przedszkola przy ul. Nowej 66;
- budowy obiektu sportowego przy ul. Piłkarskiej;
- budowy garaży przy ulicach: Chorzowskiej, Stolarzowskiej, Strzelców Bytomskich, Wyszyńskiego;
- budowy budynków przemysłowych i magazynowych przy ulicach: Bernardyńskiej, Celnej, Elektrownia, Francuskiej, Hajdy, Hakuby, Racjonalizatorów, Szyby Rycerskie, Siemianowickiej, Składowej, Strzelców Bytomskich, Węglowej, Zabrzeńskiej;
- realizacji sieci uzbrojenia terenu:
- sieci wodociągowej przy ulicach: 9-go Maja, Cegielnianej, Francuskiej, Kilara, Koksowej, Musioła, Nickła, Olimpijskiej, Reptowskiej, Tuwima, Węglowej, Woźniaka;
- sieci kanalizacyjnej przy ulicach: Cegielnianej, Kilara, Koksowej, Małachowskiego, Nickła, Olimpijskiej, Północnej, Węglowej;

- sieci gazowej przy ulicach: Młodzieżowej, Strzelców Bytomskich, Wrocławskiej;
- sieci energetycznej przy ulicach: Elektrownia, Fredry, Golfowej, Hakuby, Tęczowej;
- sieci ciepłej przy ulicach: Francuskiej, Musialika, Palińskiego, św. Cyryla i Metodego, Staromiejskiej,
- budowy dróg i parkingów przy ulicach: Harcerskiej, Węglowej, Żołnierskiej.

Infografika 29. Decyzje i pozwolenia dotyczące budowy obiektów wydane w Bytomiu w 2022r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Wydziału Architektury Urzędu Miejskiego w Bytomiu

4.5 MIENIE KOMUNALNE

Wartość majątku komunalnego określona została w oparciu o:

- ewidencje księgowe prowadzone przez gminne i powiatowe jednostki organizacyjne,
- bilanse spółek prawa handlowego oraz innych podmiotów, w których Gmina posiada udziały i akcje.

Wartość księgowa majątku komunalnego netto według stanu na dzień 31.12.2022 roku wynosiła:

- majątku gminnego wraz z wartością akcji i udziałów Gminy w spółkach prawa handlowego 2 351 623 527 zł
- majątku powiatowego 198 302 099 zł

Struktura wartościowa majątku komunalnego w użytkowaniu jednostek gminnych według stanu na dzień 31.12.2022 r.

Jednostki budżetowe:

- majątek trwały netto gminnych jednostek budżetowych	1 563 093 251 zł
- wyposażenie i księgozbiory	65 289 893 zł
- majątek obrotowy	313 251 563 zł

Instytucje kultury:

- majątek trwały netto	13 649 921 zł
- wyposażenie i księgozbiory	5 897 956 zł
- majątek obrotowy	379 733 zł

Struktura wartościowa majątku komunalnego w użytkowaniu powiatowych jednostek według stanu na dzień 31.12.2022 r.

- majątek trwały netto	143 026 950 zł
- wyposażenie i księgozbiory	35 990 891 zł
- majątek obrotowy	19 284 258 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Biura Nadzoru Właścicielskiego

Tabela 78: Dochody z tytułu wykonywania prawa własności lub użytkowania wieczystego

GMINA		POWIAT	
Wykonanie 31.12.2022 r.	Plan 2023 r. po zmianach	Wykonanie 31.12.2022 r.	Plan 2023 r. po zmianach
85 108 172	91 894 820	24 177 342	10 626 460

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Biura Nadzoru Właścicielskiego

Ograniczone prawa rzeczowe

1) Stan hipotek (tj. ograniczonych praw rzeczowych) ustanowionych tytułem zabezpieczenia należności podatkowych wynosi: 41 789 737,00 zł, w tym:

- stan zastawów skarbowych ustanowionych tytułem zabezpieczenia należności podatkowych należnych Gminie Bytom wynosi: 88 926,58 zł.
- stan należności podatkowych zhipotekowanych wynosi: 19 172 465,64 zł.

2) Stan hipotek (tj. ograniczonych praw rzeczowych) ustanowionych tytułem zabezpieczenia należności

dochodów niepodatkowych wynosi: 2 555 578,60 zł, w tym:

- stan zaległości niepodatkowych zhipotekowanych wynosi: 318 722,23 zł.

3) Dochody uzyskane z tytułu wykonywania praw własności i innych praw majątkowych wynosiły: 49 731 561,40 zł.

4) Stan środków pieniężnych na rachunkach bankowych w zakresie należności podatkowych i niepodatkowych wynosił 0,89 zł.

Prognoza majątku na dzień 31.12.2023 roku**A. Pozyskiwanie mienia w procesie inwestycyjnym****Wartość gminnych inwestycji na dzień 31.12.2023 r. wyniesie ogółem: 21 070 555,65 zł**

- RFIL – Budowa budynku Przedszkola Miejskiego nr 58 w Bytomiu	12 602 675,04 zł
- Poprawa infrastruktury technicznej na stadionie LKS TEMPO Stolarzowice	50 000,00 zł
- Teraz Karb – etap II	113 315,00 zł
- Modernizacja dachu Sali gimnastycznej GKS Rozbark przy ul. Tuwima 43 w Bytomiu	369 000,00 zł
- BO – Bytomski Jarmark Staroci	1 999 000,00 zł
- BO – Bytom Aktywne Miasto	499 000,00 zł
- BO – Bajeczne place zabaw dla małych bytomian	498 000,00 zł
- BO – Miasteczko Ruchu Drogowego „Rowerowy zakątek”	400 000,00 zł
- BO – Plac zabaw na terenie Szkoły Podstawowej Mistrzostwa Sportowego	350 000,00 zł
- RFIL – Modernizacja kotłowni w Szkole Podstawowej nr 38	73 345,00 zł
- BO – Razem dla Stolarzowic i Górnika	154 000,00 zł
- Termomodernizacja budynku sali gimnastycznej Szkoły Podstawowej nr 3 w Bytomiu przy pl. Klasztornym	1 796 900,00 zł
- Modernizacja energetyczna budynku użyteczności publicznej w Bytomiu ul. Parkowa 2 – budynek Rady Miejskiej	2 165 320,61 zł

Wartość powiatowych inwestycji na dzień 31.12.2023 r. wyniesie: 4 628 000,00 zł

- Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 2 przy ul. Arki Bożka 21 w Bytomiu	4 628 000,00 zł
---	-----------------

B. przyjmowanie mienia od zewnętrznych inwestorów i podmiotów

Kierunki działań w zakresie majątku miasta założone na dzień 31.12.2023 r. mają na celu powiększanie zasobów majątkowych, właściwe gospodarowanie nimi i osiągnięcie określonych pożytków poprzez:

- wytwarzanie mienia w procesach inwestycyjnych i jego właściwe zagospodarowanie;
- dalsze zagospodarowanie zasobów gruntów miejskich poprzez oddawanie ich w wieczyste użytkowanie, zarząd lub sprzedaż w celu zwiększania dochodów Gminy;
- racjonalną gospodarkę mieniem w jednostkach organizacyjnych i gminnych spółkach prawa handlowego,
- zabezpieczanie majątku przed dekapitalizacją poprzez przeznaczanie odpowiednich środków finansowych na odtworzenie majątku oraz jego remonty;
- pozyskiwanie środków zewnętrznych (głównie z funduszy zewnętrznych) na modernizacje i remonty.

4.5.2 Udziały kapitałowe miasta w spółkach prawa handlowego i innych podmiotach

Na dzień 31.12.2022 r. Gmina Bytom posiadała akcje

i udziały w 10 spółkach prawa handlowego, których łączna wartość księgowa na ten dzień wynosiła: 395 056 694,33 zł i była wyższa od stanu na koniec 2021 r. o kwotę: 12 031 419,00 zł.

W porównaniu do stanu na koniec 2021 r. uległa zmianie wartość nominalna udziałów w:

- spółce Bytomski Sport Polonia Bytom Sp. z o.o.: w podwyższonym kapitale zakładowym spółki Gmina Bytom objęła 86 900 nowych, równych i niepodzielnych udziałów o wartości po 100,00 zł każdy i łącznej wartości nominalnej 8 690 000,00 zł, które Gmina Bytom pokryła w całości gotówką (wkład pieniężny),
- spółce ZBM – Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.: w podwyższonym kapitale zakładowym spółki Gmina Bytom objęła 3 341 nowych, równych i niepodzielnych udziałów o wartości nominalnej po 1 000,00 zł każdy udział, tj. o łącznej wartości nominalnej nowoutworzonych udziałów 3 341 000,00 zł, które Gmina Bytom pokryła w całości wkładem niepieniężnym (aportem).

Zestawienie udziałów gminy i ich wartości w poszczególnych podmiotach, przedstawia tabela 84.

Tabela 84: Udziały kapitałowe miasta w spółkach prawa handlowego i innych podmiotach

Nazwa jednostki	Udziały/akcje/głosy		w tym udziały/akcje/ głosy jednostki samo- rządu terytorialnego		Uwagi
	Ilość	Kwota (zł)	Ilość	Kwota (zł)	
Bytomskie Przedsiębiorstwo Komunalne Spółka z o.o.	460 810	230 405 000,00 zł	460 810	230 405 000,00 zł	gmina Bytom 100%; wartość księgowa udziałów na dzień 31.12.2022 r. wynosi 235.407.119,15 zł; różnica pomiędzy wartością księgową a nominalną w kwocie 5.002.119,15 zł z tyt. tzw agio wpływa na kapitał zapasowy Spółki.
ZBM - Towarzystwo Budownictwa Społecznego Bytom Spółka z o.o.	54 815	54 815 000,00 zł	54 815	54 815 000,00 zł	gmina Bytom 100%; wartość księgowa udziałów na dzień 31.12.2022 r. wynosi 54.815.691,85 zł; różnica pomiędzy wartością księgową a nominalną w kwocie 691,85 zł stanowi tzw agio i wpływa na kapitał zapasowy Spółki.
Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Spółka z o.o.	69 377	34 688 500,00 zł	52 764	26 382 000,00 zł	udział gminy Bytom w kapitale zakładowym 76,05%; wartość księgowa udziałów na dzień 31.12.2022 r. wynosi 26.383.546,00 zł; różnica pomiędzy wartością księgową a nominalną w kwocie 1.546,00 zł z tyt. tzw. agio wpływa na kapitał zapasowy Spółki.
Bytomska Agencja Rozwoju Inwestycji Spółka z o.o. w likwidacji	7 124	7 124 000,00 zł	7 124	7 124 000,00 zł	gmina Bytom 100%; wartość księgowa udziałów na dzień 31.12.2022 r. wynosi 7.124.970,00 zł; różnica pomiędzy wartością księgową a nominalną w kwocie 970,00 zł z tyt. tzw. agio wpływa na kapitał zapasowy Spółki.
Bytomski Sport Polonia Bytom Spółka z o.o.	523 737	52 373 700,00 zł	523 737	52 373 700,00 zł	udział gminy Bytom w kapitale zakładowym 100%; wartość księgowa udziałów na dzień 31.12.2022 r. wynosi 52.373.857,00 zł; różnica pomiędzy wartością księgową a nominalną w kwocie 157,00 zł z tyt. tzw agio wpływa na kapitał zapasowy Spółki..
Górnośląskie Towarzystwo Lotnicze SA	1 370 693	137 069 300,00 zł	2.000	200 000,00 zł	udział gminy Bytom w kapitale zakładowym 0,146%
Fundusz Górnośląski SA	13 156 732	131 567 320,00 zł	234 600	2 346 000,00 zł	udział gminy Bytom w kapitale zakładowym 1,783%

Przedsiębiorstwo Robót Inżynierskich PRInż -1 Spółka z o.o.	352 726	35 272 600,00 zł	1 078	107 800,00 zł	udział gminy Bytom w kapitale zakładowym 0,306%
Tramwaje Śląskie SA	14 988 531	149 885 310,00 zł	1 429 771	14 297 710,00 zł	udział gminy Bytom w kapitale zakładowym 9,54%; wartość księgowa akcji na dzień 31.12.2022 r. wynosiła 14.297.710,33 zł; różnica pomiędzy wartością księgową z tyt. tzw. agio w kwocie 0,33 zł wpływa na kapitał zapasowy Spółki
Klub Sportowy „Polonia” Bytom SA	1 632 711	16 327 110,00 zł	200 000	2 000 000,00 zł	udział gminy Bytom w kapitale zakładowym 12,25%
Bytomsko-Radzionkowska Spółdzielnia Socjalna	2	20 000,00 zł	1	10 000,00	udział Gminy Bytom: 50%

* Wybrane informacje na temat działalności spółek miejskich znajdują się w rozdziale 4.5.3.

Źródło: opracowania własne na podstawie danych z Wydziału Nadzoru Właścicielskiego oraz Wydział Strategii, Funduszy Europejskich i Obsługi Inwestora.

4.5.3. Wybrane informacje na temat działalności spółek miejskich

Bytomskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. W roku 2022 BPK poniosło ogółem wydatki związane z remontami w wysokości 3 652,7 tys. zł (dane przedbilansowe), w tym:

- wydatki na remont infrastruktury wodociągowej wyniosły 1 244,7 tys. zł,
- wydatki na remont infrastruktury kanalizacyjnej wyniosły 571,4 tys. zł,
- wydatki na remont przepompowni ścieków wyniosły 182,2 tys. zł,
- wydatki na remont oczyszczalni ścieków wyniosły 1 150,8 tys. zł,
- wydatki na remont składowiska odpadów wyniosły 56,2 tys. zł.
- wydatki na remont samochodów wyniosły 294,7 tys. zł.

W roku 2022 BPK poniosło nakłady inwestycyjne w wysokości 17 539,6 tys. zł (dane przedbilansowe), w tym:

- nakłady inwestycyjne na urządzenia wodociągowe 4 866,4 tys. zł:

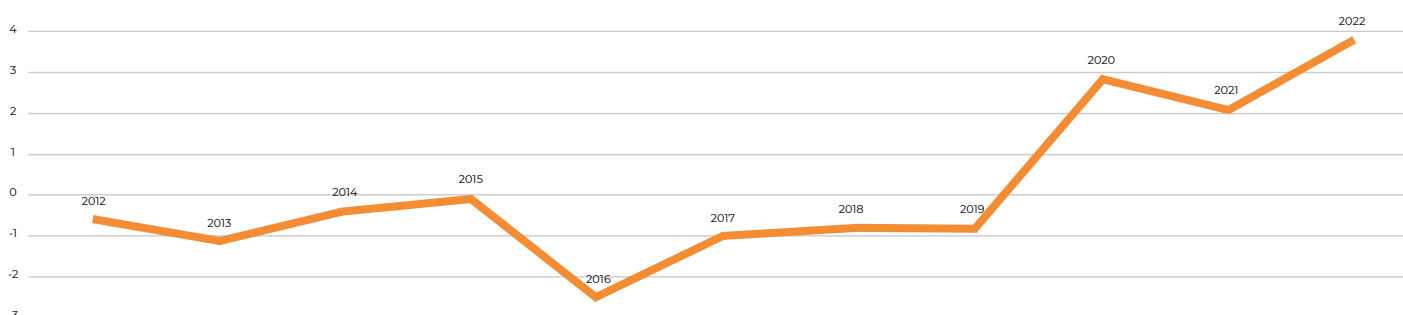
- nakłady inwestycyjne na urządzenia kanalizacyjne 10 050,9 tys. zł:

Wartości wykupu sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w roku 2022 przedstawia poniższe zestawienie:

Wyszczególnienie	Jednostka	2022 r.	
		Plan	Wykonanie
wykup sieci wodociągowej	tys. zł	576,6	313,1
wykup sieci kanalizacyjnej	tys. zł	774,1	497,9
Razem	tys. zł	1 350,7	811,0

2022 r. zakończył się dla składowiska odpadów prowadzonego przez Bytomskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. rekordowym wynikiem finansowym. Zysk z działalności składowiska wyniósł ponad 3 mln 845 tys. zł. Środki te zasiliły budżet gminnej spółki, która przeznaczyła je na statutową działalność. Wynik finansowy składowiska odpadów w poszczególnych latach przedstawia wykres.

Wykres 30: Wynik finansowy składowiska BPK w milionach złotych.

ZBM – Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.

Na dzień 31.12.2022 r. ZBM-TBS sp. z o.o. zarządzał 907 wspólnotami mieszkaniowymi, w tym 905 wspólnotami mieszkaniowymi z terenu miasta Bytomia. W Bytomiu w budynkach wspólnot znajdowało się 11.550 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni użytkowej 634,86 tys. m² oraz 705 lokali użytkowych o powierzchni 54,06 tys. m² w tym:

- 7 762 lokale własnościowe,
- 3 788 lokale gminne.

ZBM-Towarzystwo Budownictwa Społecznego Spółka z o.o. na dzień 31.12.2022 r. posiadał łącznie 295 lokali, w tym 249 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni użytkowej 13,05 tys. m² oraz 46 lokali użytkowych (w tym całe budynki Kolejowa 2A, Orzegowska 68A, Alojzjanów 4, Matejki 20A) o łącznej powierzchni użytkowej 8,66 tys. m². Zasoby Spółki rozmieszczone są zarówno w budynkach będących własnością (100% udziału) Spółki, jak i w budynkach Wspólnot Mieszkaniowych.

Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.

Mieszkańcy Bytomia w roku 2022 uiszczali opłaty za ciepło wg taryf dla ciepła: Fortum Silesia SA oraz Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Bytomiu. Fortum Silesia SA wprowadziło w roku 2022: 1. z dniem 1 lipca 2022 roku nową taryfę dla ciepła zatwierdzoną decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki Nr OKA.4210.28.2022.AZa z dnia 19 maja 2022 roku. Taryfa obowiązuje odbiorców grupy A, dla których wytwórcą ciepła jest Fortum Silesia SA Dla odbiorców grupy B, dla których wytwórcą ciepła jest PEC Sp. z o.o. w Bytomiu ceny ciepła nie uległy zmianie. Zmiana cen i stawek opłat za zatwierdzona w taryfie Fortum Silesia SA kształtowała się na poziomie: ogólnie ok. +33% w stosunku do poprzedniej taryfy, w tym:

- cena za zamówioną moc cieplną +33,8%,
- cena ciepła +37,0%,
- cena nośnika ciepła +10,6%,
- stawka opłaty stałej za usługę przesyłową +10,9%,
- stawka opłaty zmiennej za usługę przesyłową +6,8%.

Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Bytomiu wprowadziło w roku 2022:

1. z dniem 1 lutego 2022 roku zmianę taryfy dotyczącą odbiorców zasilanych z Ciepłowni Radzionków grupy taryfowe B1, B2, B3. Średni wzrost taryfy wynosił: +4,23%.

Zmiana taryfy dla ciepła zatwierdzona została decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki Nr OKA.4210.110.2021.RZ dnia 30.12.2021 roku.

2. z dniem 1 września 2022 roku zmianę taryfy dotyczącą odbiorców zasilanych z Ciepłowni Radzion-

ków grupy taryfowe B1, B2, B3. Średni wzrost taryfy wynosił: +25,42%.

Zmiana taryfy dla ciepła zatwierdzona została decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki Nr OKA.4210.81.2022.RZ z dnia 21.07.2022 roku.

3. z dniem 1 grudnia 2022 roku nową taryfę dla ciepła dotyczącą odbiorców zasilanych z Ciepłowni Radzionków (grupy taryfowe B1, B2, B3) oraz odbiorców Bytomia zasilanych z Fortum Silesia SA i sieci przesyłowych PEC Sp. z o.o. (grupy taryfowe A1, A2, A3, A4). Średni wzrost cen i stawek opłat za usługi przesyłowe ciepła zawartych w taryfie wynosił: +9,57%.

Nowa taryfa zatwierdzona została decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki

Nr OKA.4210.101.2022.KTW z dnia 07.11.2022 roku.

Średni wzrost cen i stawek opłat za usługi przesyłowe ciepła zawartych w taryfie wynosił:

- grupy taryfowe A1, A2, A3, A4 +9,34%. Taryfa wytwórcy ciepła Fortum Silesia SA pozostała bez zmian. W związku z powyższym w rachunku ciągnionym z cenami wytwórcy ciepła opłaty ogółem w grupach A wzrosły o +2,29%.
- grupy taryfowe B1, B2, B3 +9,81%.

Bytomska Agencja Rozwoju Inwestycji Sp. z o.o.

Uchwałą Rady Miasta nr XIII/16/2019 z dnia 24 maja 2019 roku podjęto decyzję o rozwiązaniu przez likwidację Bytomskiej Agencji Rozwoju Inwestycji Sp. z o.o.

Okres pandemii Covid-19 znacząco wpłynął na proces likwidacyjny Spółki, spowolnił rozliczenie i zamknięcie projektów finansowych ze środków unijnych, jak również opóźnił zamknięcie spraw sądowych. Spółka w roku 2022 podejmowała szereg działań zmierzających do przyspieszenia terminów spraw sądowych, jak również monitorowała w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Katowicach rozliczenia i zamknięcia projektów realizowanych z Unii Europejskiej.

Bytomski Sport Polonia Bytom Sp. z o.o.

W 2022 roku spółka kontynuowała realizację zadania inwestycyjnego p.n. „Modernizacja i rozbudowa zespołu boisk treningowych wraz z zapleczem socjalnym przy ul. Olimpijskiej i ul. Piłkarskiej w Bytomiu – Etap II, realizowana przy jednoczesnej transformacji terenów pogórnich.” Inwestycja przewiduje budowę boiska treningowego, stanowiącego bazę treningową członków Akademii Piłkarskiej Polonii Bytom oraz uczniów Szkół Mistrzostwa Sportowego. Inwestycja docelowo obejmie budowę pełnowymiarowego boiska piłkarskiego o nawierzchni sztucznej, umożliwiającego rozgrywanie meczów z udziałem 2,2 tys. widzów oraz

budowę trzykondygnacyjnego budynku, na który będą się składać pomieszczenia szatniowe, administracyjne oraz E-sport, siłownia, sklep, muzeum oraz kawiarnia. Realizowana inwestycja umożliwi również rozgrywanie krajowych meczów w ramach rozgrywek klubowych PZPN zgodnie z obowiązującymi systemami licencyjnymi dla klubów II ligi, a obiekt sportowy jest tak zaprojektowany, aby była możliwa jego późniejsza rozbudowa.

W I kwartale 2022 roku decyzją nr 32/2022 z dnia 02.02.2022 r. Prezydent Miasta Bytom wydał pozwolenie na budowę. Decyzja stała się ostateczna z dniem 03.02.2022 r. Po akceptacji Projektu Technicznego dnia 25.02.2022 r. zgłoszone zostało w Powiatowym Inspektoracie Nadzoru Budowlanego rozpoczęcie robót na terenie budowy. Generalny Wykonawca Tamex Obiekty Sportowe SA rozpoczął realizację Fazy II - wykonawczej. W pierwszym kroku zorganizowany został plac budowy w tym m.in. wytyczenie geodezyjne obrysu terenu budowy, wykonanie tymczasowego ogrodzenia budowy, umiejscowienie kontenerów zaplecza socjalno-sanitarnego z podłączeniem do sieci elektrycznej. Następnie podjęte zostały roboty przygotowawcze, zabezpieczające teren w zakresie niwelacji terenu. W marcu wystartowały roboty ziemne polegające na zdjęciu humusu w miejscach, gdzie stwierdzono jego występowanie i jego zmagazynowanie poza granicami terenu inwestycji. Korytowanie i równanie terenu w celu przygotowania właściwego projektowo poziomu dla wykonania podbudów nośnych dla elementów (boisko, trybuny, drogi, chodniki) przewidzianych zagospodarowaniem docelowym. W tym celu przeniesiono ok. 8 tys. m³ gruntu z części południowo zachodniej terenu inwestycji w rejon północny, którego pierwotny poziom ukształtowany jest znacznie niżej i wymaga podniesienia.

W II kwartale 2022 roku kontynuowana była realizacja Fazy II - wykonawczej. W kwietniu wykonano kolejną część makro niwelacji terenu w celu przygotowania właściwego poziomu posadowienia obiektów. Przygotowany został wykop pod płytę fundamentową budynku zaplecza sportowego o wymiarach 12,80 x 103,34 m. Grunt pod fundament budynku został wymieniony celem zapewnienia wymaganych parametrów. Powierzchnia pod budynek została przygotowana pod ułożenie warstwy chudego betonu. Budowę sieci uzbrojenia terenu rozpoczęto od najgłębiej zaprojektowanych sieci kanalizacji deszczowych i sanitarnej. W obrębie inwestycji przewidziano oddzielenie kanalizacji deszczowej „czystej” z dachów budynków i terenów zielonych, która będzie mogła być ponownie wykorzystana oraz kanalizacji „zaolejonej”

z chodników, dróg i parkingów. Rozpoczęto zbrojenie fundamentów masztów oświetleniowych. W maju poziom wykonanych nasypów został zbliżony do docelowego ukształtowania terenu. Pod budynek zaplecza sportowego została ułożona warstwa podkładowa z betonu. Zaczęto zbrojenie płyty fundamentowej w części zachodniej z jednoczesnym wykonaniem elementów instalacji sanitarnych oraz elektrycznych. Wykonano 3 z 4 fundamentów stopowych masztów oświetleniowych. Zbiorniki retencyjne wód opadowych zostały zabudowane pod ziemią. W czerwcu została wykonana płyta fundamentowa budynku zaplecza sportowego. Wykonano żelbetowe elementy konstrukcyjne kondygnacji parteru tj. ściany, słupki, belki wraz z szybem windowym.

W III kwartale 2022 roku w związku z galopującą inflacją oraz wzrostem cen materiałów budowlanych i elementów konstrukcyjnych wprowadzono zmiany w harmonogramie płatności. 1 sierpnia 2022 roku bytomscy radni podjęli uchwałę w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej budżetu miasta, przesuwając kwotę 1,1 mln zł z roku 2023 na rok 2022 celem uregulowania faktur za wykonane już roboty budowlane, które przewidziane były w przyszłym roku. W lipcu ukończono montaż kompletnych masztów oświetleniowych o wysokości 36 metrów wraz z okablowaniem oraz oprawami oświetlenia murawy. Łączna moc opraw świetlnych na każdym maszcie to ok. 15 kW. Wykonano konstrukcję parteru oraz pierwszej kondygnacji z jednoczesną realizacją elementów instalacji sanitarnej. W sierpniu zakończono wykonywanie żelbetowych elementów konstrukcyjnych pierwszego piętra oraz zamontowano płyty stropowe. Zaczęto prace nad trzecią kondygnacją. Ukończono prace związane z kanalizacją deszczową oraz kanalizacją teletechniczną wzdłuż boiska do piłki nożnej oraz ciągu pieszo jezdni. Na płycie boiska usypano dolną warstwę podbudowy mineralnej, do której wykorzystano ok. 3750 ton kruszywa. We wrześniu ukończono żelbetowe elementy konstrukcyjne wszystkich trzech kondygnacji, klatki schodowe oraz stropy. Ogłoszono osiągnięcie stanu surowego otwartego budynku zaplecza socjalnego. Wykonano górną warstwę podbudowy mineralnej boiska piłkarskiego. Na teren budowy dostarczono trawę syntetyczną wraz z jej elementami składowymi (mata podkładowa oraz granulat EPDM). Prowadzono prace przy instalacji zraszania i odwadniania murawy płyty boiska, a także prace przy zewnętrznych instalacjach elektrycznych i teletechnicznych wraz z zabudowaniem stacji transformatorowej. W IV kwartale 2022 roku - w październiku, niedługo po ogłoszeniu przez Generalnego Wykonawcę

Tamex Obiekty Sportowe SA zakończenia stanu surowego otwartego budynku zaplecza przystąpiło do prac nad boiskiem piłkarskim. Ukończono wszystkie warstwy podbudowy łącznie z ostatnią podsypką pod nawierzchnię syntetyczną i rozpoczęto prace nad układaniem sztucznej murawy boiska piłkarskiego. Całkowita powierzchnia nawierzchni syntetycznej wynosi ponad 8500 metrów kwadratowych, a pole gry ma wymiary 105x68 m. Użyta trawa posiada certyfikat FIFA Quality Concept, gwarantujący najwyższą jakość oraz zgodność z wymaganiami PZPN. W dalszym ciągu kontynuowane są prace w zakresie branży sanitarnej związane z zewnętrznymi instalacjami wody, kanalizacji, odwodnienia i zraszania murawy. W listopadzie prace związane z układaniem murawy zostały zakończone wraz z wykonaniem głównych linii pola gry oraz częściowym zasypaniem piaskiem kwarcowym i granulatem ułożonej nawierzchni. Na dachu budynku wykonano warstwy izolacji cieplnej oraz przeciwwodnej. Rozpoczęto ziemne roboty przygotowawcze pod posadowienie trybuny, drogi oraz pasaże pieszo-jezdne. Przed końcem roku w grudniu, mimo intensywnych opadów śniegu oraz świątecznej przerwy roboty na budowie realizowane były zgodnie z przyjętym harmonogramem. Rozpoczęto montaż paneli elewacyjnych. W pierwszej kolejności realizowana jest obudowa kondygnacji parteru bez zabudowania ślusarki okiennej. Docelowo na całość budynku złożą się 585 sztuk płyt elewacyjnych warstwowych o szerokości jednego metra.

Bytomsko-Radzionkowska Spółdzielnia Socjalna
Gmina Bytom posiadała w 2022 roku 1 udział o wartości 10 000,00 zł w Bytomsko-Radzionkowskiej Spółdzielni Socjalnej. Jednocześnie Gmina Bytom przestała być członkiem Bytomsko-Radzionkowskiej Spółdzielni Socjalnej z dniem 1 września 2019 r. Zgodnie z zapisami §28 Statutu Bytomsko-Radzionkowskiej Spółdzielni Socjalnej „Po ustaniu członkostwa, udziały byłego członka wypłaca się na podstawie zatwierdzonego sprawozdania finansowego za rok, w którym członek przestał należeć do Spółdzielni, w całości i jednorazowo, w terminie 30 dni od daty zatwierdzenia tego sprawozdania”. Należy stwierdzić, że ww. procedura nie może zostać wdrożona ze względu na fakt, iż z dniem 16 sierpnia 2019 r. Zarząd Spółdzielni złożył rezygnację, a nowy nie został powołany, co pozostawiło Bytomsko-Radzionkowską Spółdzielnię Socjalną bez reprezentacji ale również spowodowało, że sprawozdania finansowe nie zostały przygotowane ani zatwierdzone, a tym samym udział nie został dotychczas wypłacony. Ponadto Sąd Rejonowy w Katowicach w roku 2021 wszczął, a następnie umorzył postępowanie w sprawie wykreślenia Bytomsko-Radzionkowskiej Spółdzielni Socjalnej z Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego. Biorąc powyższe pod uwagę, status prawny i faktyczny Bytomsko-Radzionkowskiej Spółdzielni Socjalnej w 2022 roku nie uległ zmianie.

5. ŚRODOWISKO

5.1 UWARUNKOWANIA ŚRODOWISKOWE

5.1.1 Morfologia terenu i warunki geologiczne

Teren Bytomia, zgodnie z podziałem Polski na jednostki fizyczno-geograficzne J. Kondrackiego, należy do prowincji – Wyżyny Śląsko-Krakowskiej, w skład której wchodzi Wyżyna Śląska. Do Wyżyny Śląskiej natomiast należą mezoregiony, tj. Wyżyna Katowicka oraz Garb Tarnogórski. W skutek wielu czynników w formie przemysłu i zabudowy rzeźba straciła swój pierwotny charakter. Naturalne formy terenu uległy znacznemu przekształceniu, a obok nich powstały nowe wyrobiska, zwałowiska, niecki osiadań oraz sztuczne nasypy i wały. W podłożu dominują utwory triasowe (najstarszy okres ery mezozoicznej) w postaci dolnotriasowych piaskowców, mułowców, dolomitów, margli (skał osadowych) i wapieni, a także środkowotriasowych wapieni oraz dolomitów epigenetycznych (wytworzonych na wskutek dolomityzacji wapieni przez krążących w nich wód, zawierających magnez). W nakładzie występują utwory młodsze, nierozpuszczalne w wodzie pozostałości tzw. eluwia glin zwałowych, a doliny rzeczne wypełniają mułki, piaski i żwir rzeczne.

5.1.2 Warunki glebowe

Bytom charakteryzuje się bardzo dużym zróżnicowaniem ukształtowania gleby. Można wyróżnić tu następujące typy:

- rędziny – gleby na ogół żyzne, jednak z powodu trudności w ich uprawianiu zakwalifikowane są do klasy bonitacyjnej IIIb, IV,
- zdegradowane rędziny klasy V,
- brunatne – mało żyzne, utworzone pod wpływem lasów liściastych lub mieszanych z różnych skał macierzystych zasobnych w wapń i gleby bielcowe charakteryzujące się bardzo kwaśnym odczynem oraz małą zawartością próchnicy, o klasie IVb i V,
- zabagnione i bagienne z wysokim poziomem wody gruntowej V i VI klasy botanicznej,
- antropogeniczne – związane są z terenami przemysłowymi, zabudową mieszkaniową oraz sąsiedztwem dróg.

5.1.3 Warunki hydrologiczne

Biorąc pod uwagę podział hydrograficzny kraju, Bytom położony jest w zlewniach dwóch największych rzek – w strefie wododziałowej Odry i Wisły, w obrębie regionów wodnych Górnej i Środkowej Odry, oraz Małej Wisły. Znaczna część powierzchni miasta, nieco ponad 60%, zlokalizowana jest w obrębie regionu wodnego Górnej Odry, około 40% – w obrębie regionu wodnego Małej Wisły, natomiast region Środkowej Odry obejmuje niewielki obszar, zlokalizowany na północy Bytomia, graniczący z Tarnowskimi Górami. Do dorzecza Odry należy rzeka Bytomka z głównymi dopływami – Rowem Granicznym, Rowem Miechowickim oraz Potokiem Rokitnickim, natomiast do dorzecza Wisły – rzeka Szalejka wraz z dopływami.

Cieki, w głównej mierze przepływają przez tereny miejskie, silnie zurbanizowane i uprzemysłowione. Wody zasilane są głównie wodami kopalnianymi, ściekami komunalnymi, zrzutem z oczyszczalni ścieków, oczyszczonych ścieków komunalnych, przemysłowymi oraz wodami opadowymi, charakteryzującymi się wysokim stopniem zanieczyszczenia. Poza wodami płynącymi, na terenie miasta znajdują się liczne zbiorniki powierzchniowe – naturalne oraz sztuczne, powstałe w wyniku działalności człowieka lub wskutek osiadań terenu związanych z prowadzeniem eksploatacji górniczej. Obecnie zalewiska powstałe wskutek osiadań, pełnią funkcję zbiorników retencyjnych, magazynujących nadmiar wód gruntowych oraz wód pochodzących ze spływów powierzchniowych.

Zgodnie z Planem gospodarowania wodami i Hydrograficzną Mapą Polski, teren Bytomia znajduje się w obrębie sześciu Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP).

JCWP położone są odpowiednio w obrębie regionów wodnych: Górnej Odry – JCWP Bytomka, Środkowej Odry – Stoła od źródła do Kanara, oraz Małej Wisły – Szarlejka, Rów Michałkowicki, Brynica od zbiornika Kozłowa Góra do ujścia, oraz Rawa.

Zgodnie z informacją Państwowej Służby Hydrologicznej, teren Bytomia należy do czterech Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd), w tym:

- JCWPd 110, obejmująca niewielki obszar północnej części miasta, w rejonie dzielnicy Sucha Góra, w regionie wodnym Środkowej Odry,
- JCWPd 111, obejmująca północną-wschodnią część Bytomia, na terenie dorzecza Wisły, w obrębie regionu wodnego Górnej Odry. Z uwagi na długoletnią działalność górniczą, reżim hydrogeologiczny na terenie miasta jest zaburzony, a zwierciadło wody obniżone w stosunku do naturalnego, z uwagi na utratę kontaktu hydraulicznego wód podziemnych z wodami powierzchniowymi płynącymi,
- JCWPd 128, obejmująca nieznaczny obszar położony w północno-zachodniej części miasta, w regionie wodnym Górnej Odry,
- JCWPd 129, jednolita część wody podziemnej przeważająca na terenie Bytomia, obejmująca południowo-zachodnią część miasta w granicach dorzecza Odry, w regionie wodnym Górnej Odry.

Zbiorniki wód podziemnych

W obrębie miasta występują dwa Główne Zbiorniki Wód Podziemnych: GZWP (329) Bytom, którego granica przebiega wzdłuż początku Lasu Miechowskiego w Miechowicach i Dąbrowy Miejskiej w kierunku północnym, oraz GZWP (330) Gliwice, obejmujący północną część miasta, w tym dzielnice Stolarzowice- Górniki oraz Bytom – Sucha Góra.

Infografika 30: Rzeki przepływające przez Bytom

Rzeki przepływające przez Bytom

Całkowita długość rzeki Bytomki wynosi ok. 20,0 km, z czego 7,0 km znajduje się w granicach administracyjnych miasta Bytomia.

Całkowita długość rzeki Szarlejki, wynosi ok. 13,0 km, z czego ok. 5,0 km znajduje się na terenie miasta Bytomia.

Źródło: dane Wydziału Inżynierii Środowiska Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Cieki, w głównej mierze przepływają przez tereny miejskie, silnie zurbanizowane i uprzemysłowione. Wody zasilane są głównie wodami kopalnianymi, ściekami komunalnymi, zrzutem z oczyszczalni ścieków, oczyszczonych ścieków komunalnych, przemysłowymi oraz wodami opadowymi, charak-

teryzującymi się wysokim stopniem zanieczyszczenia. Poza wodami płynącymi, na terenie miasta znajdują się liczne zbiorniki powierzchniowe – naturalne oraz sztuczne, powstałe w wyniku działalności człowieka lub wskutek osiadań terenu związanych z prowadzeniem eksploatacji górniczej. Obecnie zalewiska powstałe wskutek osiadań, pełnią funkcję zbiorników retencyjnych, magazynujących nadmiar wód gruntowych oraz wód pochodzących ze spływów powierzchniowych.

Zgodnie z Planem gospodarowania wodami i Hydrograficzną Mapą Polski, teren Bytomia znajduje się w obrębie sześciu Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP):

- Górnej Odry – JCWP Bytomka;
- Środkowej Odry – Stoła od źródła do Kanara;
- Małej Wisły – Szarlejka;
- Rów Michałkowicki;
- Brynica od zbiornika Kozłowa Góra do ujścia;
- Rawa.

W przypadku wód podziemnych teren Bytomia należy do czterech Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd), w tym:

- JCWPd 110, obejmująca niewielki obszar północnej części miasta, w rejonie dzielnicy Sucha Góra, w regionie wodnym Środkowej Odry;
- JCWPd 111, obejmująca północną-wschodnią część Bytomia, na terenie dorzecza Wisły, w obrębie regionu wodnego Górnej Odry. Z uwagi na długoletnią działalność górniczą, reżim hydrogeologiczny na terenie miasta jest zaburzony, a zwierciadło wody obniżone w stosunku do naturalnego, z uwagi na utratę kontaktu hydraulicznego wód podziemnych z wodami powierzchniowymi płynącymi;
- JCWPd 128, obejmująca nieznaczny obszar położony w północno-zachodniej części miasta, w regionie wodnym Górnej Odry;
- JCWPd 129, jednolita część wody podziemnej przeważająca na terenie Bytomia, obejmująca południowo-zachodnią część miasta w granicach dorzecza Odry, w regionie wodnym Górnej Odry.

W obrębie miasta występują dwa Główne Zbiorniki Wód Podziemnych:

- GZWP (329) Bytom, którego granica przebiega wzdłuż początku Lasu Miechowskiego w Miechowicach i Dąbrowy Miejskiej w kierunku północnym;
- GZWP (330) Gliwice, obejmujący północną część miasta, w tym dzielnice Stolarzowice - Górniki oraz Bytom – Sucha Góra.

5.1.4 Warunki klimatyczne

Bytom zaliczany jest do śląsko-krakowskiej dziel-

nicy klimatycznej, której cechą jest przewaga oceanicznych mas powietrza nad kontynentalnymi, a bliskość Bramy Morawskiej przyczynia się do niewielkiego wpływu mas powietrza zwrotnikowego. Leży w obrębie typu klimatów podgórskich nizin i kotlin krainy górnośląskiej.

gospodarowania wodami podziemnymi w Tarnowskich Górach”. Rezerwat został utworzony w celu ochrony lasu bukowego i obejmuje obszar o powierzchni 92,29 ha. Położony jest na pograniczu Bytomia i Tarnowskich Gór. Zbudowany jest z trzech typów buczyn – ciepłolubnej buczyny

Infografika 31: Warunki klimatyczne w Bytomiu

Średnia roczna ilość opadów w 2022 r. kształtowała się pomiędzy **650 - 700 mm**. Średnia roczna temperatura powietrza wyniosła **+9,0 – 10,0°C**, tj. o jeden stopień więcej w porównaniu do roku ubiegłego. Najwyższe temperatury powietrza przypadły na lipiec, gdzie średnia temperatura wynosiła pomiędzy **+19 – 20 °C**, a najniższe wystąpiły w styczniu, o wysokości średniej **0 – +1°C**.

Źródło: dane Wydziału Inżynierii Środowiska Urzędu Miejskiego w Bytomiu

5.1.5 Szata roślinna i fauna

Wśród terenów zielonych na obszarze Bytomia przeważają kompleksy leśne, stanowiące ok. 20% powierzchni miasta. Drzewostan stanowi głównie sosna i świerk z domieszką buka i innych drzew liściastych. Na terenie miasta zachowało się kilka cennych przyrodniczo obszarów wyróżniających się dużą bioróżnorodnością, które opisane są w podrozdziale 5.1.6.

Różnorodność świata zwierzęcego, podobnie jak w przypadku flory, skupia się na obszarach chronionych. Na terenie rezerwatu Segiet oraz w Podziemiach Tarnogórsko-Bytomskich wytworzyły się dogodne warunki dla zimowiska nietoperzy. Poza tym w skład gatunkowy fauny wchodzi: chronione chrząszcze, trzmiele, kilka gatunków motyli, płazy, gady i ptaki, a także ssaki w tym m.in.: lis, dzik i sarna.

Bardzo dużą bioróżnorodnością charakteryzuje się także obszar Żabich Dołów. Stwierdzono tutaj występowanie łącznie ok. 130 gatunków ptaków, kilkuset gatunków owadów, 9 gatunków płazów, a także kilkanaście gatunków ssaków, takich jak: jeże, krety, ryjówki aksamitne, nietoperze, zające, piżmaki, karczowniki, myszy, szczury wędrownie, nornice, lisy pospolite, kuny domowe, tchórze zwyczajne i łasice.

5.1.6 Obszary cenne przyrodniczo

Do najcenniejszych obszarów przyrodniczych na terenie naszego miasta, ze względów naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych należą:

- Rezerwat Przyrody Segiet - stanowi fragment krajobrazu pogórnego Srebrnej Góry i jest jednym z obiektów wpisanych w 2017 r. na listę światowego dziedzictwa UNESCO pod nazwą „Kopalnia rud ołowiu, srebra i cynku wraz z systemem

storczykowej, kwaśnej buczyny niżowej oraz buczyny karpackiej. Poza 15 gatunkami drzew, na terenie rezerwatu występuje ponad 100 gatunków krzewów, roślin zielonych mszaków; Wokół rezerwatu wyznaczona jest otulina o powierzchni 142,14 ha.

Zdjęcie 73: Rezerwat Segiet

Źródło: www.bytom.pl

- Zespół przyrodniczo- krajobrazowy „Żabie Doły” – zespół obejmuje obszary o powierzchni 44,57 ha położone w granicach administracyjnych Bytomia oraz obszary o pow. 173,09 ha położone w granicach administracyjnych Chorzowa. Zespół tworzy kompleks nieużytków, stawów oraz gruntów rolnych stanowiących miejsca gniazdowania nielicznych w skali województwa śląskiego ptaków. Na terenie zespołu zarejestrowano kilkaset gatunków roślin naczyniowych, w tym chronionych oraz występowanie ssaków reprezentowanych przez gatunki owadożerne, drapieżne i gryzonie;
- Zespół przyrodniczo- krajobrazowy Suchogórski Labirynt Skalny- o powierzchni 20,6 ha leży na pograniczu Bytomia i Tarnowskich Gór, w rejonie ulic:

Wodczaka, Prywatnej i Obrońców Westerplatte. Celem ochrony niniejszego zespołu jest zachowanie fragmentu krajobrazu, który powstał na skutek działalności człowieka jak i naturalnej sukcesji przyrodniczej;

Zdjęcie 74: Szata przyrodnicza w Suchogórskim Labiryncie Skalnym

Źródło: www.bytom.pl

Zespół przyrodniczo – krajobrazowy Miechowicka Ostoja Leśna – obszar lasu o powierzchni około 305,60 ha, położony w północno-zachodniej części Bytomia, którego zasięg wyznaczają: od północy – ul. Stolarzowicka, od południa – ul. ks. Jana Frenzla, od wschodu – granice zabudowy osiedla Miechowice, od zachodu – granica miasta Bytomia i Zabrze oraz fragment koryta Potoku Rokitnickiego;

- **Stanowisko dokumentacyjne przyrody nieożywionej Kamieniołom Blachówka** – celem ochrony obiektu jest zachowanie fauny i flory na terenach dawnych wyrobisk dolomitu, gdzie obowiązują szczególne przepisy z zakresu ochrony przyrody. Od 2017 roku stanowisko dokumentacyjne znajduje się na liście światowego dziedzictwa UNESCO. Na uwagę zasługują wyloty sztolni, w których gnieździ się 8 gatunków nietoperzy. Ogromnym zagrożeniem dla podziemi i przebywających w niej nietoperzy jest rozwijająca się w ostatnich latach niekontrolowana penetracja podziemi, mimo zabezpieczenia wylotów sztolni metalowymi kratami.

- **Użytek ekologiczny Verona** o powierzchni 14,45 ha, stanowiący obszar po byłej kopalni rud galmanu „Verona”, na którym znajdują się tereny leśne wraz z polaną śródleśną z formami wypukłymi (kopce, wydmy) z licznie występującymi rzadkimi gatunkami roślin, ściśle związanymi z prowadzoną dawniej działalnością wydobywczą rud cynkowo-ołowio- wych, formami wklęsłymi (doły, zagłębienia terenu wypełnione wodą, dawne zbiorniki i wyrobiska) oraz dolinką potoku, podlegający pod leśnictwo Stola-

rzowice – Nadleśnictwo Brynek.

Uchwałą NR LIII/711/22 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 24 stycznia 2022 r. uznano obszar położony w Gminie Bytom pod nazwą „Verona” za użytek ekologiczny.

Zdjęcie 75: Verona

Źródło: www.bytom.pl

Na terenie Bytomia znajdują się również parki spacerowo-wypoczynkowe, w tym m.in.:

- **Park Miejski imienia Franciszka Kachla** w Śródmieściu – założony w około 1840 r. na terenach dawnych wyrobisk górniczych, zajmujący powierzchnię 43 ha;

- **Park Fazaniec w Szombierkach** – założony w drugiej połowie XIX wieku jako park prywatny na terenach o bardzo specyficznej rzeźbie, wykorzystujący istniejący las grądowy z niewielką domieszką dębów, zajmujący powierzchnię 18,1 ha;

- **Park Amendy w Łagiewnikach** – na którego terenie znajduje się duży staw.

Zdjęcie 76: Park Amendy

Źródło: www.bytom.pl

Parki zajmują obszar o łącznej powierzchni 97 ha (ok. 1.4% powierzchni miasta), z czego parki: Miejski, Fazaniec i Ludowy objęte są ochroną Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Ze względu na szczególne ukształtowanie ekosystemów, parki

te wyróżniają się dużymi wartościami przyrodniczymi oraz bogactwem gatunków.

- **Park Ludowy w Miechowicach** – zajmujący powierzchnię 13,95 ha, założony na początku XIX wieku jako park pałacowy. W latach 1840-1850 ogród pałacowy połączono z przylegającym do niego lasem;
- **Park Mickiewicza w Rozbarku** – założony na początku XX wieku, wykorzystując naturalny las, a także ukształtowanie terenu, położony w Rozbarku przy dolinie rzeki Bytomki;
- **Park Grota w Suchej Górze** – założony siłami mieszkańców na wyrobiskach rud na powierzchni około 2 ha;

5.1.7 Obszar NATURA 2000

Na terenie Bytomia występuje Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie, który stanowi jeden z największych systemów podziemnych na świecie obejmujący 5 sztolni odwadniających oraz liczne szyby i odsłonięcia w kamieniołomach. Powierzchnia tego terenu

wynosi 3 490,8 ha i graniczy z obszarem Rezerwatu Przyrody Segiet oraz stanowiskiem dokumentacyjnym przyrody nieożywionej Kamieniołom Blachówka. Położony jest w obrębie następujących gmin: Bytom, Tarnowskie Góry, Radzionków i Zbrostawice. Podziemia tworzą wyrobiska po eksploatacji kruszców metali ciężkich, które powstały w czasie od XII do XX wieku i obejmują ponad 300 kilometrów chodników oraz liczne komory i wybierki. Obszar „Podziemia Tarnogórsko – Bytomskie” stanowi jedno z największych w Europie oraz drugie, co do wielkości w Polsce, zimowisko nietoperzy, które liczy kilkanaście tysięcy osobników. Obiekt zasiedlany jest przez nietoperze również w okresie letnim. Poza ssakami podziemia zasiedlają między innymi: pajęczaki, skoczogonki, dżdżownice, muchówki i chrząszcze. Przedstawicielami flory są mszaki i paprocie, które występują w strefach przyotworowych podziemi. Wewnątrz podziemi występują formy naciekowe: stalaktyty, stalagmity, stalagnaty, perły jaskiniowe i inne.

5.2 DZIAŁANIA NA RZECZ OCHRONY ŚRODOWISKA I STAN OGÓLNY ŚRODOWISKA NATURALNEGO W BYTOMIU

5.2.1 Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego

Na terenie Bytomia brak jest stanowiska pomiarowego. Stacją pomiarową reprezentatywną dla obszaru miasta jest stanowisko zlokalizowane w Zabrze przy ulicy Marii Curie-Skłodowskiej 34. Monitoring jakości powietrza w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ) koordynowany i prowadzony jest zgodnie z ustawą z dnia 10 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (<https://powietrze.gios.gov.pl/>).

Komunikaty o jakości powietrza publikowane są na stronie internetowej www.bytom.pl w zakładce Dla Mieszkańca – Środowisko – Jakość powietrza.

Na terenie miasta działa lokalny monitoring powietrza. Sieć czujników pomiarowych zamontowanych na przedszkolach i szkołach oraz tzw. ekosłupki (34 sztuki) wizualizuje sytuację aerosanitarną i wskazuje, gdzie problem zanieczyszczeń jest największy i gdzie należy zintensyfikować działania związane z likwidacją kotłów węglowych poprzez np. podłączenie do sieci ciepłowniczej.

Na terenie Bytomia są zainstalowane czujniki, które sygnalizują jakość powietrza.

W ramach sieci pomiarowej dokonywany jest pomiar stężenia pyłów zawieszonych PM_{2,5} i PM₁₀. Wyniki pomiarów dostępne są na stronie PEC Sp. z o.o. pod adresem <https://www.pec.bytom.pl> w Aktualnościach w zakładce Alarm smogowy oraz rozpowszechniane są poprzez portal społecznościowy Facebook – Bytomski Alarm Smogowy.

Ponadto Urząd Miejski w Bytomiu jest w posiadaniu drona, wyposażonego w mobilne laboratorium pomiarowe, które bada skład dymu wydobywającego się z kominów. W wyniku przeprowadzonego pomiaru powietrza możliwe jest określenie poziomu związków gazowych to jest: chlorowodór, cyjanowodór, formaldehyd oraz lotne związki organiczne, czyli substancji charakterystycznych dla spalania odpadów. Pomiarów można dokonywać zarówno z ziemi, jak i na wysokości. W 2022 roku skontrolowano ok. 215 posesji, gdzie występowała znaczna emisja dymu z komina. Podczas przelotów zaznaczane są na mapie miejsca, w których dron wykrył nieprawidłowości, a następnie są one sprawdzane przez Straż Miejską. W 2022 roku zespół składający

się z pracowników Wydziału Inżynierii Środowiska oraz funkcjonariuszy Straży Miejskiej w sezonach grzewczych prowadził kontrole na terenie miasta dotyczące źródeł ciepła i źródeł spalania paliw.

5.2.2 Pola elektromagnetyczne

W ramach monitoringu środowiska GIOŚ dokonuje pomiaru pól elektromagnetycznych w trybie realizacji czynności ustawowych Programu Państwowego Monitoringu Środowiska. W 2022 roku monitoring pól elektromagnetycznych prowadzony był zgodnie z nowym rozporządzeniem (Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku). Punkty pomiarowe, w których wykonuje się okresowe badania poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, wyznacza się dla każdego województwa w ramach państwowego monitoringu środowiska dla stałej sieci monitoringu oraz dla monitoringu badawczego (<https://www.gios.gov.pl/pl/stan-srodowiska/monitoring-pol-elektromagnetycznych>). Ponadto na bieżąco są analizowane oraz rejestrowane aktualizacje stacji bazowych telefonii komórkowych zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo Ochrony Środowiska.

5.2.3 Zanieczyszczenie wód

Jakość wód, przede wszystkim tych przeznaczonych do zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia, ma istotny wpływ zarówno na zdrowie społeczeństwa, jak i prawidłowe funkcjonowanie ekosystemów. Największe zagrożenia dla gospodarki wodnej w województwie śląskim stanowią m.in.: eksploatacja sieci wodociągowej, przemysł, odprowadzanie ścieków nieoczyszczanych, a także zanieczyszczenia pochodzące z obszarów rolniczych, stawów rybnych czy składowisk odpadów.

Na terenie Bytomia brak jest urządzeń kontrolno-pomiarowych służących określeniu jakości wód powierzchniowych i podziemnych znajdujących się w granicach administracyjnych miasta.

W celu oceny jakości wód zarówno powierzchniowych jak i podziemnych na terenie Bytomia należy posiłkować się pośrednio oceną wynikającą z badań z przeprowadzonego monitoringu jednolitych części wód w punktach kontrolno-pomiarowych zlokalizowanych w miastach sąsiadujących.

Z uwagi na obecny stan jakościowy oraz ilościowy wód występujących na terenie Bytomia, gmina nie posiada własnych ujęć wód powierzchniowych i podziemnych służących zaopatrzeniu ludności w wodę przeznaczoną do spożycia. Do występujących na terenie Bytomia ujęć wód, zaliczyć można studnie ujmujące wody podziemne – głównie wody pochodzące z odwodnienia wyrobisk górniczych, wykorzystywane na indywidualne potrzeby zakładów.

Gospodarka wodno-ściekowa

Dla osiągnięcia i utrzymania dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych, zgodnie z polityką Ramowej Dyrektywy Wodnej, przyjęte zostały m.in. plany gospodarowania wodami na obszarze poszczególnych dorzeczy, których głównym celem jest analiza znaczących oddziaływań antropogenicznych oraz ocena ich wpływu na stan wód. Jedną z form działań podejmowanych przez Gminę w ramach ochrony wód i gospodarki wodno-ściekowej w roku 2022 r. była kontynuacja prowadzonej ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków, celem umożliwienia monitoringu ilości odprowadzanych ścieków pochodzących z indywidualnych systemów oczyszczania. Przedmiotowa ewidencja pozwala także na bieżącą kontrolę przestrzegania przepisów z zakresu ochrony środowiska przez jej użytkowników.

Jednocześnie, na terenie gminy współtworzona jest wraz z miastem Radzionków, tzw. Aglomeracja Bytom, integralna część Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK), opracowanego na potrzeby spełnienia wymogów określonych w Dyrektywie Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 r., dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych.

Głównym celem programu jest ograniczanie zrzutów niedostatecznie oczyszczanych ścieków, a w konsekwencji ochronę środowiska wodnego. Program zawiera wykaz inwestycji w zakresie budowy, rozbudowy i modernizacji systemów kanalizacyjnych oraz oczyszczalni ścieków komunalnych, a także terminy ich realizacji, niezbędnych do wykonania dla osiągnięcia standardów jakości odprowadzanych ścieków do środowiska.

Na podstawie zawartego we wrześniu 2021 r. porozumienia międzygminnego dotyczącego współdziałania Gminy Bytom oraz Gminy Radzionków przy realizacji zadania polegającego na wykonaniu przeglądu Aglomeracji Bytom, przyjętego uchwałą nr XLII/581/21 Rady Miejskiej w Bytomiu, oraz spełniając obowiązek określony ustawą – Prawo wodne,

w 2021 r. dokonano przeglądu utworzonej Aglomeracji. Przeprowadzona weryfikacja wykazała aktualny stopień skanalizowania Aglomeracji wynoszący 99,36%, natomiast po zrealizowaniu planowanych inwestycji związanych z budową sieci kanalizacji sanitarnej w latach 2020-2027 i podłączeniu mieszkańców, stopień skanalizowania terenów wchodzący w skład aglomeracji wzrośnie do 99,6%. Zgodnie z Dyrektywą Rady 91/271/EWG poziom skanalizowania aglomeracji nie może być mniejszy niż 98 proc. Mając na uwadze powyższe aglomeracja Bytom spełnia ww. wymogi. Na podstawie ww. działań, uchwałą nr XLV/620/21 Rada Miejska w Bytomiu zatwierdziła obszar i granice Aglomeracji Bytom. Zgodnie z art. 92 ustawy Prawo wodne obowiązkiem prezydenta miasta jest dokonanie przeglądu aglomeracji co dwa lata, w związku tym kolejny przegląd aglomeracji przypadnie w 2023 roku.

W celu przystosowania oraz wzmocnienia miasta do zmieniających się warunków klimatycznych, w tym mogących mieć wpływ na gospodarowanie wodami (np. powodzie, susze), w ramach Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA 2020), na terenie Bytomia realizowany jest „Plan Adaptacji Miasta Bytom do zmian klimatu do roku 2030” przyjęty uchwałą XVI/205/19 Rady Miejskiej w Bytomiu. Dokument dostępny jest na stronie internetowej:

<https://www.bytom.pl/dla-mieszkanca/programy-w-zakresie-ochrony-srodowiska>

5.2.4 Zanieczyszczenie gleb

Gleby występujące na obszarze Bytomia są w większości zanieczyszczone i zdegradowane. Nadal uznaje się, że na terenie Bytomia występują gleby naturalne – zmienione w mniejszym lub większym stopniu w wyniku antropogenicznej działalności człowieka oraz gleby o pogłębionym poziomie próchnicznym czy ulepszonej strukturze.

W roku 2022 nie stwierdzono, aby stan gleb na terenie Bytomia, w stosunku do lat ubiegłych uległ zmianie. Obecność zanieczyszczeń w glebie wynika zarówno z lokalizacji na terenie Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego, jak i historycznego rozwoju Bytomia (rozwój przemysłu hutniczego, wydobywczego i przeróbczego). Istotne znaczenie ma również wysoka naturalna zawartość metali w glebie oraz przebieg przez miasto głównych tras tranzytowych sprzyjających intensyfikacji zanieczyszczeń gleby w rejonach bezpośrednio do nich przyległych.

5.2.5 Ochrona powietrza

Program ochrony powietrza

Bytom, jako jedno z czternastu miast tworzących Aglomerację Górnośląską, objęty jest „Programem ochrony powietrza dla województwa śląskiego”, przyjętym uchwałą numer VI/21/12/2020 Sejmiku Województwa Śląskiego z 22 czerwca 2020 roku, który zastąpił dotychczasowy „Program ochrony powietrza dla terenu województwa śląskiego mający na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu oraz pułapu stężenia ekspozycji”.

Nadrzędnym celem Programu ochrony powietrza jest wskazanie działań naprawczych, których realizacja doprowadzi do poprawy stanu jakości powietrza, co w konsekwencji spowoduje ograniczenie niekorzystnego wpływu zanieczyszczeń powietrza na zdrowie i życie mieszkańców województwa śląskiego.

W roku 2022, w dalszym ciągu kontynuowane były zadania naprawcze, wskazane w wyżej wymienionym dokumencie oraz mające na celu poprawę stanu jakości powietrza atmosferycznego, w tym między innymi:

- ograniczenie emisji ze źródeł spalania paliw o małej mocy (do 1 MW);
- ograniczenie emisji ze źródeł komunikacyjnych;
- ograniczenie emisji ze źródeł punktowych;
- prowadzenie spójnej polityki planowania przestrzennego;
- prowadzenie działań wspomagających (informowanie o stanie jakości powietrza, edukacja eko-

-logiczna, działania kontrolne, termomodernizacja obiektów podłączonych do sieci ciepłowniczej), wdrożenie i zarządzanie realizacją programu ochrony powietrza;

- prowadzenie innych działań wspomagających, przewidzianych do warunkowej realizacji.

W ramach działań z zakresu ochrony powietrza i zdrowia mieszkańców gminy, dnia 21 marca 2022 roku ogłoszony został nabór wniosków na dofinansowanie do wymiany źródeł ciepła oraz montaż ogniw fotowoltaicznych w budynkach jednorodzinnych oraz w lokalach

i budynkach wielorodzinnych, realizowany w ramach Programu Ograniczenia Niskiej Emisji dla Gminy Bytom (PONE) – etap na 2022 rok. Umowa pożyczki z przeznaczeniem na dofinansowanie powyższego zadania została podpisana 10 marca 2022 roku z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach, a jej realizacja trwała od 1 stycznia 2022 roku do 30 listopada 2022 roku.

Dodatkowo w ramach działań z zakresu ochrony powietrza i zdrowia mieszkańców, w dniu 27 maja 2021 roku Gmina Bytom zawarła Porozumienie z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach, ustalające zasady promocji oraz realizacji na terenie Bytomia programu „Czyste Powietrze”, w tym wsparcia i obsługi wnioskodawców programu w procesie składania wniosków o podstawowy, podwyższony oraz

Infografika 32: Realizacja PONE dla Gminy Bytom w 2022 r.

W ramach realizowanego Programu Ograniczenia Niskiej Emisji podpisano łącznie 195 umów z mieszkańcami Bytomia w tym:

- 4 umowy na wymianę nieefektywnego źródła ciepła na kocioł węglowy min. 5 klasy w domach jednorodzinnych,
- 31 umów na wymianę nieefektywnego źródła ciepła na kocioł gazowy w domach jednorodzinnych,
- 28 umów na montaż instalacji fotowoltaicznej w domach jednorodzinnych,
- 11 umów na wymianę nieefektywnego źródła ciepła na kocioł na biomasę w domach jednorodzinnych,
- 3 umowy na wykonanie instalacji centralnego ogrzewania w przypadku podłączenia lokali do miejskiej sieci ciepłowniczej,
- 94 umowy na wymianę nieefektywnego źródła ciepła na kocioł gazowy w lokalach mieszkalnych,
- 3 umowy na montaż ogrzewania elektrycznego w lokalach mieszkalnych,
- 11 umów na montaż pompy ciepła do C.O. i C.W.U.

Łączny koszt zadania na dzień 31 grudnia 2022 r. wyniósł 1 456 926,39 złotych.

Źródło: Dane Wydziału Inżynierii Środowiska Urzędu Miejskiego w Bytomiu

najwyższy poziom dofinansowania, a także w procesie uzyskiwania i rozliczania dofinansowania. Porozumienie zostało zawarte na czas realizacji programu, tj. na lata 2020 – 2029. W ramach podpisanego porozumienia w 2022 roku przygotowano i przekazano 79 wniosków o dofinansowanie: w tym 68 wniosków o podstawowy poziom dofinansowania (wariant I), 4 wnioski poziom podwyższony (wariant II) i 7 wniosków najwyższy (wariant III) wraz z dołączonym zaświadczeniem wskazującym przeciętny miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego Wnioskodawcy oraz rodzaj tego gospodarstwa (jednoosobowe albo wieloosobowe) wydanym przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Bytomiu. Dodatkowo udzielono wsparcia dla 50 Wnioskodawców w sprawie przygotowania wniosku o płatność.

Uchwała antysmogowa

Na terenie gminy Bytom w okresie grzewczym prowadzone są kontrole z użyciem bezzałogowego statku powietrznego, polegające na podejmowaniu interwencji w przypadku wykrycia nadmiernego zadymienia, pochodzącego z zabudowy mieszkaniowej, związanego ze spalaniem odpadów lub użytkowaniem źródeł ciepła wymagających wymiany na nowe zgodnie z tzw. uchwałą antysmogową. W 2022 r. skontrolowano ponad 200 punktów adresowych głównie zabudowy jednorodzinnej.

Dodatkowo w 2022 roku siedmiu pracowników Urzędu Miejskiego uczestniczyło w Dronowej Szkole Prototypowania zorganizowanej przez Górnośląsko-Zagłębiowską Metropolię. Celem Dronowej Szkoły Prototypowania była budowa kompetencji urzędniczych w obszarach wykorzystania Bezzałogowych Statków Powietrznych, profesjonalizacji działań samorządu poprzez upowszechnianie wiedzy teoretycznej, ale i też nabywaniu przez pracowników samorządowych konkretnych, praktycznych umiejętności.

Centralna Ewidencja Emisyjności Budynków (CEEB) W związku z obowiązującą od 1 stycznia 2021 r. nowelizacją ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów, której rezultatem jest stworzenie Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków, w roku 2022 kontynuowano inwentaryzację źródeł ciepła m.in. poprzez ich ewidencjonowanie w Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków. Sama ewidencja została utworzona przez Główny Urząd Nadzoru Budowlanego, a zobowiązani do raportowania są przede wszystkim właściciele i zarządcy nieruchomości. Deklaracje składane są w formie elektronicznej bez-

pośrednio do bazy GUNB lub papierowej w Urzędzie Miejskim.

Do zadań samorządów gminnych należy m.in.:

- wprowadzanie danych do CEEB;
- przeprowadzanie akcji informacyjnej i promocyjnej skierowanej do właścicieli i zarządców nieruchomości w zakresie raportowania do CEEB;
- zorganizowanie systemu zbierania deklaracji o emisyjności budynków;
- weryfikacja danych wprowadzonych do CEEB poprzez kontrole nieruchomości;
- wpisywanie do CEEB wyników przeprowadzonych kontroli, zarówno w sprawie weryfikacji danych z deklaracji, jak i wszelkich innych kontroli przeprowadzonych na podstawie przepisów prawa;
- nakładanie kar na właścicieli i zarządców nieruchomości, którzy nie zrealizują obowiązku raportowania do bazy, w oparciu o Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia;
- sprawozdawczość i analiza danych zawartych w CEEB w celu opracowania i wdrożenia skutecznych działań na rzecz poprawy jakości powietrza (np. programów ograniczenia niskiej emisji).

Do 31 grudnia 2022 r. pracownicy Urzędu Miejskiego w Bytomiu wprowadzili ok. 18 000 deklaracji do systemu CEEB.

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej oraz Założenia do Planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe

W roku 2022 w dalszym ciągu obowiązywały dokumenty pn. „Aktualizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Bytom” oraz „Aktualizacja założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną oraz paliwa gazowe dla Gminy Bytom”, przyjęte uchwałami Rady Miejskiej w Bytomiu w 2021 r.

Pierwszy z dokumentów wyznacza kierunki działań na szczeblu lokalnym, w zakresie zwiększenia efektywności energetycznej, redukcji emisji gazów cieplarnianych oraz wzrostu udziału energii ze źródeł odnawialnych, a konieczność jego sporządzenia wynika z zobowiązań, jakie Polska podjęła w ramach porozumień międzynarodowych w zakresie ograniczania niskiej emisji.

Drugi natomiast, jest konkluzją zmian, jakie nastąpiły w ostatnich latach, zarówno bezpośrednio w sferze gospodarki energetycznej miasta (m.in. zmiany formalno-prawne, własnościowe, organizacyjne przedsiębiorstw energetycznych), a także zmian dotyczących kierunków rozwoju i zagospodarowania przestrzennego, stanu zaopatrzenia miasta w nośniki energii, oceny bezpieczeństwa zaopatrzenia w kontekście perspektywy zaostrzenia wymagań

środowiskowych oraz wskazania niezbędnych kierunków działań dla zapewnienia szeroko rozumianego bezpieczeństwa energetycznego.

5.2.6 Ochrona przed hałasem

Obowiązek wykonania strategicznej mapy hałasu miasta Bytomia wynika z art. 118 pkt. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 roku (POŚ), którą to mapę wykonuje się i aktualizuje co 5 lat dla miast o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy. Strategiczna mapa hałasu zgodnie z art. 118 pkt.1 (POŚ) stanowi źródło danych wykorzystywanych do:

- informowania społeczeństwa o zagrożeniach środowiska hałasem;
- opracowania danych dla państwowego monitoringu środowiska;
- tworzenia i aktualizacji programów ochrony środowiska przed hałasem;
- planowania strategicznego;
- planowania i zagospodarowania przestrzennego.

5.2.7 Ochrona przyrody i ochrona zwierząt

Strategiczne mapy hałasu (SMH), zawierają odrębne mapy dotyczące źródeł hałasu drogowego, szynowego (kolejowego i tramwajowego) oraz miejsc prowadzenia działalności przemysłowej. SMH wykonuje się w oparciu o dane dotyczące poprzedniego roku kalendarzowego oraz są zamieszczane na stronie internetowej miasta.

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska do dnia 30 czerwca 2022 roku Prezydent Bytomia sporządził strategiczną Mapę Hałasu dla miasta Bytomia. Następnie co 5 lat zarządzający drogą, linią kolejową lub lotniskiem oraz prezydent miasta o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy przygotowuje strategiczne mapy hałasu i przekazuje je Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska oraz właściwemu marszałkowi województwa.

Działania na rzecz ochrony środowiska przed hałasem podejmowane są również w procesie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, określającej środowiskowe uwarunkowania realiza-

Zdjęcie 77: Strategiczne mapy hałasu (SMH)

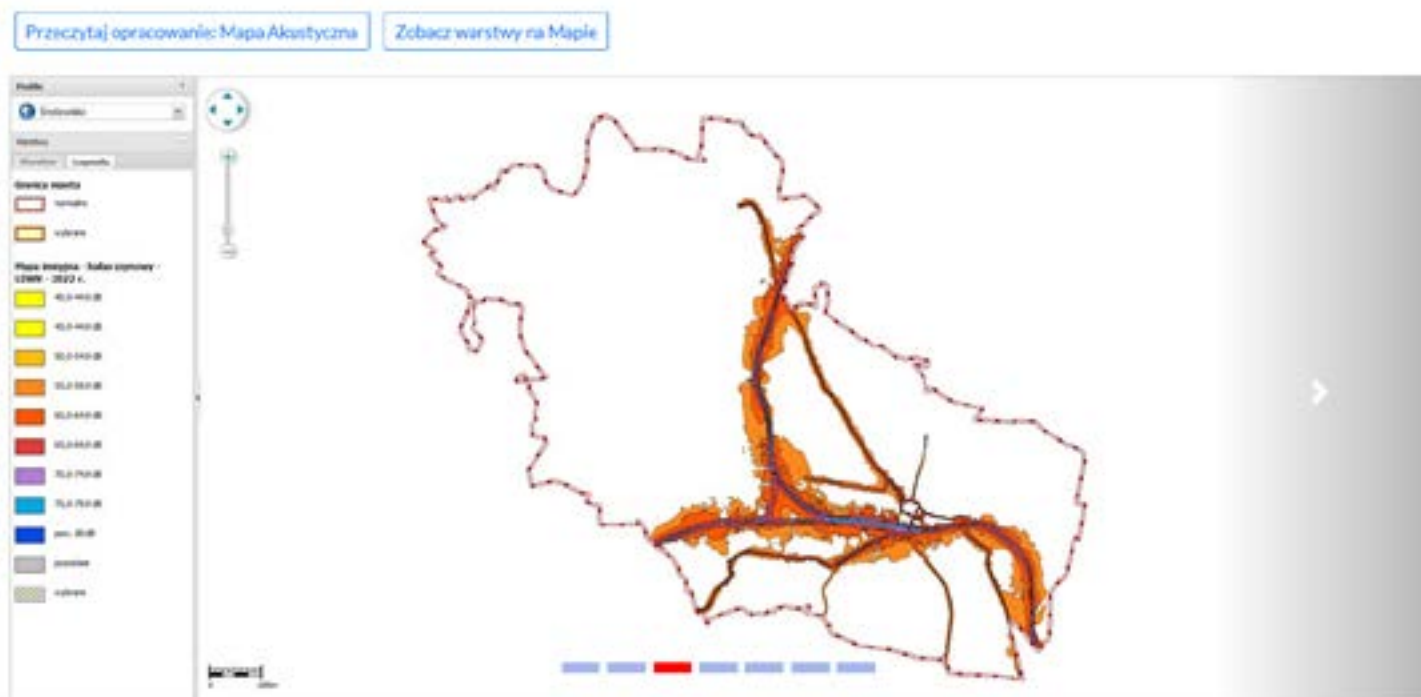
STRATEGICZNA MAPA HAŁASU

Obowiązek wykonania strategicznej mapy hałasu miasta Bytomia wynika z art. 118 pkt. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 roku (POŚ), którą to mapę wykonuje się i aktualizuje co 5 lat dla miast o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy.

Strategiczna mapa hałasu zgodnie z art. 118 pkt.1 (POŚ) stanowi źródło danych wykorzystywanych do:

- 1) informowania społeczeństwa o zagrożeniach środowiska hałasem;
- 2) opracowania danych dla państwowego monitoringu środowiska;
- 3) tworzenia i aktualizacji programów ochrony środowiska przed hałasem;
- 4) planowania strategicznego;
- 5) planowania i zagospodarowania przestrzennego.

Strategiczne mapy hałasu, zawierają odrębne mapy dotyczące źródeł hałasu drogowego, szynowego (kolejowego i tramwajowego) oraz miejsc prowadzenia działalności przemysłowej. SMH wykonuje się w oparciu o dane dotyczące poprzedniego roku kalendarzowego oraz są zamieszczane na stronach internetowych

Źródło: <https://i-biip.um.bytom.pl>

-cji przedsięwzięcia. Podmioty planujące realizację przedsięwzięcia występujące o wydanie wyżej wymienionej decyzji, są zobowiązane do przedstawienia działań mających na celu wyeliminowanie lub w znacznym stopniu ograniczenie uciążliwości związanych z oddziaływaniem hałasu na otoczenie, w tym zdrowie ludzi, zarówno na etapie budowy, jak i eksploatacji przedsięwzięcia.

Realizacja przedsięwzięć nie może powodować przekroczenia dopuszczalnych poziomów dźwięku na najbliższych terenach podlegających ochronie akustycznej określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

5.2.8 Edukacja ekologiczna

Realizacja działań edukacyjnych ma na celu podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców Bytomia oraz popularyzację zachowań pozostających w zgodzie z kierunkami wyznaczonymi w ochronie środowiska. Zakres zadania obejmuje między innymi: realizację warsztatów ekologicznych, konkursów ekologicznych, organizowanie konferencji i spotkań dotyczących ochrony środowiska. Gmina Bytom podejmuje koncepcję kształcenia i wychowywania społeczeństwa w duchu poszanowania środowiska przyrodniczego poprzez prowadzenie kampanii społecznych oraz innych działań pokazujących, jak chronić środowisko.

W 2022 r. w ramach realizacji zadań z zakresu edukacji ekologicznej:

- sfinansowano zakup lekarstw dla pszczoł Śląskiego Związku Pszczelarzy - Oddział Tarnowskie Góry i Oddział Nakło Śląskie oraz Stowarzyszenia Bytomskich Pszczelarzy dla bytomian zrzeszonych w tych kołach,
- przeprowadzono akcję sprzątania w ramach Światowego Dnia Ziemi w dniach 22-24 kwietnia 2022 roku w której udział wzięło 602 osoby. Uprzątnięto odpady w parkach, skwerach i osiedlach.
- 10 maja 2022 roku odbyły się pierwsze warsztaty dla mieszkańców Bytomia w Pasiece Miejskiej w Miechowicach. Pasieka Miejska w Miechowicach to projekt, którego celem jest propagowanie pszczelarstwa oraz ochrona pszczoł i innych owadów zapylających, jako gatunków o wyjątkowym znaczeniu dla środowiska i człowieka. Praktyczna szkoła pszczelarstwa prowadzona była przez Stowarzyszenie Bytomskich Pszczelarzy w ramach realizacji zadania publicznego.
- podpisano umowę z Towarzystwem Miłośników Przyrody IWA na realizację zadania publicznego pn.: „Poznajemy i chronimy nietoperze żyjące w Bytomiu”. Stowarzyszenie wykonało w 30 drewnianych

schronów dla nietoperzy w Parku Miejskim im. Kachla i Ludowym w Miechowicach. W czerwcu 2022 roku przeprowadzono warsztaty z udziałem młodzieży szkolnej demonstrujące metody stosowane w badaniach i ochronie nietoperzy. Łącznie w warsztatach wzięło udział ok. 50 osób. Uczestnikom rozdano materiały edukacyjne dotyczące nietoperzy woj. Śląskiego i konurbacji katowickiej.

W ramach realizacji zadania przygotowano artykuł pt. Nietoperze Bytomia, który został przeznaczony do publikacji na stronie internetowej, w mediach społecznościowych oraz

w Wydawnictwach Urzędu Miejskiego w Bytomiu.

- we współpracy z Becekiem zorganizowano warsztaty pn. Drewniaki eko-Cudaki.

Dzieci z rodzicami zbudowały domki, które stanowią schronienie dla pożytecznych owadów, takich jak: murarki i pszczoły. Dodatkowo dzieci nauczyły się szlifować i łączyć drewno, zabezpieczając je odpowiednimi lakierami przed niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi. Uczestnicy warsztatów otrzymali wykonane domki, celem posadowienia ich w ogrodach lub na terenach szkół.

- w trzeci weekend września tj. 16 - 18.09.2022 roku zorganizowano Akcję Sprzątanie Świata. W akcji Sprzątania świata wzięło udział 75 bytomskich placówek oświatowych: 38 przedszkoli, 22 szkół podstawowych, 11 szkół ponadpodstawowych, 4 szkoły specjalne. W akcji wzięło udział 7691 osób. Dzieci oraz młodzież posprzątały tereny na terenie Bytomia: tereny wokół placówek oświatowych, Park Miejski im. Franciszka Kachla, Zespół Przyrodniczo - Krajobrazowy Żabie Doły, Plac Akademicki, Plac Słowiański, Park Amendy w Łagiewnikach., Las Miechowski, las od ul. Narutowicza do restauracji „Pod Dębem”, Park Szynol, Aleja Parku Fazaniec. W dniach 16-18 września 2022 roku odbyła się akcja pn. Sprzątanie świata, w której udział wzięły dzieci i młodzież z bytomskich placówek oświatowych. Zorganizowano przejazd młodzieży koleją wąskotorową, podczas którego sprzątnięto tereny wzdłuż trasy przejazdu.

- zakończono 1 etap akcji „Bytom jest Eko” organizowanej w roku szkolnym 2021/2022 dla bytomskich placówek oświatowych, której celem było zbieranie makulatury, plastikowych butelek PET i baterii. Zwycięzcy akcji zostali otrzymali nagrody w postaci oczyszczaczy powietrza. We wrześniu 2022 roku Urząd Miejski rozpoczął realizację kolejnej akcji „Bytom jest Eko” w roku szkolnym 2022/2023 tj.: od 1 września 2022 roku do 23 czerwca 2023 roku.

- ogłoszono konkurs pn.: „Ekologiczny stroik świąteczny”. Celem konkursu było stworzenie okazji do indywidualnej działalności artystycznej oraz wymiany wiedzy na temat zanikającego zwyczaju własnoręcznego robienia stroików bożonarodze-

niowych. W konkursie wzięło udział 23 dzieci. Wyłoniono 3 laureatów w dwóch kategoriach (uczniowie Szkoły Podstawowej I-III oraz uczniowie klas IV – VIII). Zwycięzcy zostali uhonorowani nagrodami w postaci bonów podarunkowych i książek.

Zdjęcie 78: Konkurs „Ekologiczny stroik świąteczny”

Źródło: www.bytom.pl

- zakupiono kukurydzę na potrzeby Koła Łowieckiego „Diana” Bytom (w ilości 3,7 tony) oraz Koła Łowieckiego „Orzeł” Tarnowskie Góry (w ilości 2,74 tony) przeznaczonej na pasy zaporowe, w celu zatrzymania dzikiej zwierzyny,

5.2.9 Gospodarka odpadami (odpady przemysłowe)

W 2022 roku przedmiotem działań w zakresie gospodarki odpadami było prowadzenie nadzoru nad działalnością podmiotów, które zajmują się zbieraniem lub przetwarzaniem odpadów, nad działalnością wytwórców odpadów oraz działania prowadzone w kierunku eliminacji zagrożeń związanych z odpadami.

W 2022 roku wydane zostało 1 pozwolenie na wytwarzanie odpadów dla podmiotu, którego przedmiotem działalności są konstrukcje stalowe, 1 pozwolenie zostało zmienione w zakresie terminu obowiązywania, a 1 pozwolenie wygasło w związku z upływem terminu obowiązywania.

Ponadto w 2022 roku Prezydent Miasta Bytomia wydał 2 decyzje odmawiające udzielenia zezwoleń na gospodarowanie odpadami, 2 decyzje zmieniające obowiązujące zezwolenia, 1 postępowanie zostało zawieszone z uwagi na konieczność uzyskania

decyzji środowiskowej dla zamierzonego przedsięwzięcia, 1 zezwolenie na przetwarzanie odpadów zostało wydane jako organ zastępczy, wskazany przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach, toczą się 2 postępowania w sprawie wydania zezwoleń na zbieranie odpadów w miejscach kontynuowania działalności, są to miejsca, gdzie kontynuowana jest dotychczasowa działalność.

Przeprowadzono 3 kontrole podmiotów zbierających odpady metali, kontrole nie wykazały nieprawidłowości w gospodarowaniu odpadami.

Kontynuowano działania, których celem była eliminacja lub ograniczenie nielegalnego deponowania odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych. W 2022 roku do Referatu Gospodarki Odpadami wpłynęło 65 zgłoszeń dotyczących zanieczyszczonych terenów, z czego:

- 5 pochodziło ze Straży Miejskiej,
- 12 pochodziło z Komisariatów Policji,
- 16 dokonanych zostało przez Radnych Rady Miejskiej w Bytomiu,
- 2 zgłoszenia złożono przy pomocy portalu GIOŚ umożliwiającego zgłoszenie interwencji,
- pozostałe zgłoszenia pochodziły od mieszkańców.

Usuwaniem zanieczyszczeń z terenów, którymi władza Gmina Bytom oraz usuwaniem dzikich wysypisk, zajmuje się Miejski Zarząd Dróg i Mostów w Bytomiu i tam kierowane są informacje o konieczności usunięcia odpadów z miejsc, gdzie zostały porzucone. W miarę posiadanych środków finansowych MZDiM w Bytomiu zleca oczyszczanie takich miejsc. W związku z nielegalnym gromadzeniem odpadów na terenach będących w posiadaniu osób fizycznych i prawnych, wszczętych zostało 17 postępowań w celu wydania nakazu usunięcia odpadów z miejsca nieprzeznaczonego do ich składowania bądź magazynowania, z czego 7 zakończono wydaniem decyzji nakazujących. Łącznie w wyniku pracy Referatu Gospodarki Odpadami oczyszczonych zostało 38 terenów, w tym m.in. przeprowadzono zamówienie publiczne w wyniku, którego usunięto blisko 100 opon porzuconych przy ul. Musialika. Podejmowane w 2022 r. działania mające na celu ograniczenie ilości dzikich wysypisk na terenie miasta Bytomia, doprowadziły do usunięcia łącznie 526 ton odpadów,

Infografika 33: Przedsiębiorcy prowadzący działalność polegającą na gospodarowaniu odpadami w Bytomiu

Na terenie miasta Bytomia w 2022 roku

pozwolenia na wytwarzanie odpadów posiadały 23 podmioty gospodarcze, zezwolenia na zbieranie odpadów posiadało 24 przedsiębiorców, zezwolenia na przetwarzanie odpadów posiadało 15 przedsiębiorców oraz 1 podmiot - na zbieranie i przetwarzanie odpadów.

Źródło: dane Wydziału Inżynierii Środowiska Urzędu Miejskiego w Bytomiu

a tym samym zlikwidowania 67 dzikich wysypisk odpadów.

W celu przymuszenia wykonania obowiązku usunięcia odpadów miejsc nieprzeznaczonych do ich magazynowania bądź składowania, na zobowiązanych zostały nałożone 3 grzywny, z czego

1 grzywna została umorzona ze względu na realizację obowiązku wskazanego w nakazie usunięcia odpadów. Ponadto, w wyniku interwencji Referatu Gospodarki Odpadami na podmiot działający bez wymaganego zezwolenia nałożona została przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska administracyjna kara pieniężna.

Sukcesem było skuteczne usunięcie odpadów niebezpiecznych, które zdeponowane były nielegalnie na terenie przy ul. Szyby Rycerskie, zrealizowane przy udziale środków pozyskanych z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach. Usunięto i przekazano do zagospodarowania zgodnego z przepisami prawa 565,8 ton odpadów, a łączny koszt wyniósł 3 770 000 zł.

W 2022 roku przeprowadzono kontrolę stanu tablic informujących o zakazie wyrzucania śmieci w miejscach do tego nieprzeznaczonych. Kontrola wykazała brak 8 tablic. Obecnie na terenie miasta jest 31 tablic zakazujących wyrzucania śmieci zamontowanych przez gminę w miejscach szczególnie narażonych na zanieczyszczanie.

Dodatkowo w 2022 r. na terenie Bytomia zostały zainstalowane kolejne kamery mające na celu rejestrację zdarzeń związanych z nielegalnym deponowaniem odpadów. Obecnie Gmina posiada 11 kamer stacjonarnych oraz 2 mobilne, monitorujące zdarzenia związane z nielegalnym zrzutem odpadów.

Za pomocą kamer Predator w roku sprawozdawczym zarejestrowano 38 zdarzeń dotyczących nielegalnego zrztu odpadów różnego pochodzenia w 13 różnych lokalizacjach.

Dzięki prowadzonemu monitoringowi znacząco spadła liczba nielegalnego deponowania odpadów.

Działania te prowadzone są przez Gminę we współpracy ze Strażą Miejską w Bytomiu

5.2.10 Poprawa efektywności energetycznej

W związku z niestabilną sytuacją na rynku paliw i energii Gmina Bytom podjęła działania związane z możliwością racjonalnego wykorzystania istniejących naturalnych zasobów energetycznych.

W 2022 r. w porozumieniu z Przedsiębiorstwem Energetyki Ciepłej Sp. z o.o., Bytomskim Przedsiębiorstwem Komunalnym Sp. z o.o. oraz Katowicką Specjalną Strefą Ekonomiczną SA stworzono tzw. klaster energii pn. „Klaster Innowacji Energetycznych w Bytomiu”, którego celem jest rozwój energetyki rozproszonej na terenie Bytomia, służący poprawie lokalnego bezpieczeństwa energetycznego przy jednoczesnej poprawie jakości środowiska naturalnego oraz ograniczeniu emisji zanieczyszczeń do powietrza.

Pojęcie „klaster energii” wprowadzony został ustawą o odnawialnych źródłach energii i stanowi cywilne porozumienie lokalnie działających podmiotów dotyczące wytwarzania i równoważenia zapotrzebowania, dystrybucji lub obrotu energią ze źródeł odnawialnych lub innych źródeł lub paliw, w ramach sieci dystrybucyjnej o napięciu znamionowym niższym niż 110 kV.

W ramach podpisanego porozumienia opracowany został dokument strategiczny działania Klastera z perspektywą do roku 2040, określający kierunki rozwoju zgodnie z oczekiwaniami obecnych i potencjalnych członków oraz przygotowano plan operacyjny zawierający informacje o działaniach planowanych do realizacji w poszczególnych perspektywach czasowych.

Ponadto rozpoczęto procedurę uzyskiwania niezbędnych dokumentów na potrzeby realizacji przez Gminę inwestycji związanych z budową farm fotowoltaicznych m.in. w rejonie ul. Kędzierzyńskiej oraz ul. Magdaleny.

Przedsięwzięcie planowane do realizacji przy ul. Magdaleny jest m.in. rozwiązaniem zabezpieczającym przedmiotowy obszar przed dalszym zanieczyszczeniem terenu odpadami.

5.3 EKSPLOATACJA GÓRNICZA

5.3.1 Zakłady górnicze prowadzące działalność na terenie Bytomia

W 2022 roku na terenie miasta funkcjonowały następujące zakłady górnicze:

- Węglkoks Kraj Sp. z o.o./ Węglkoks Kraj SA KWK Bobrek – Piekary

W dniu 1 marca 2022 r. nastąpiło przekształcenie spółki Węglkoks Kraj Spółka

z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Piekarach Śląskich w spółkę Węglkoks Kraj Spółka Akcyjna z siedzibą w Piekarach Śląskich, która jest następcą prawnym Węglkoks Kraj

Sp. z o.o. w Piekarach Śląskich.

Węglkoks Kraj SA KWK Bobrek-Piekary prowadzi działalność górniczą w oparciu o przyznane koncesje:

a. nr 38/99 z dnia 01 września 1999r. na wydobywanie węgla kamiennego ze złoża „Bytom III” objętego obszarem górniczym „Bytom III – ZG”, udzielonej na okres 27 lat,

b. nr 1/2013 z dnia 07 marca 2013r., zmienioną dnia 08 czerwca 2020 r. na wydobywanie węgla kamiennego ze złoża „Bobrek-Miechowice 1” objętego obszarem górniczym „Bobrek-Miechowice 1”, obowiązującą do 31 grudnia 2050 r.

Węglkoks Kraj SA KWK Bobrek-Piekary prowadzi ruch zakładu górniczego zgodnie

z zatwierdzonym w dniu 22 grudnia 2020r. przez Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego w Gliwicach planem ruchu dla Węglkoksu Kraj Sp. z o.o. Kopalnia Węgla Kamiennego Bobrek – Piekary na okres od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2023 r. i późniejszymi dodatkami w liczbie 26.

- Zakład Górniczy Eko - Plus Sp. z o.o.

Zakład Górniczy Eko-Plus Sp. z o.o. prowadzi eksploatację ze złoża „Bytom I-1” w oparciu o koncesję Nr 2/2015 na wydobywanie węgla kamiennego, ważną do 31 grudnia 2043 r.

Z.G. Eko-Plus Sp. z o.o. w Bytomiu prowadził ruch zakładu górniczego na podstawie planu ruchu zatwierdzonego 30 grudnia 2019 r. decyzją Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego w Gliwicach na okres od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2022 r. Przedmiotowy plan ruchu został negatywnie zaopiniowany przez Prezydenta Bytomia postanowieniem z dnia 2 grudnia 2019 r., m.in. z uwagi na fakt, iż działania kopalni mogą naruszać zapisy miejsco-

wych planów zagospodarowania przestrzennego w zakresie ochrony torowiska kolejki wąskotorowej - obiektu ujętego w gminnej ewidencji zabytków, a także ze względu na sprawę ochrony obiektów kubaturowych położonych przy ul. Przy Kopalni oraz przy ul. Celnej w zasięgu wpływów planowanej eksploatacji.

W październiku 2022r. Zakład Górniczy Eko-Plus Sp. z o.o. zwrócił się do Prezydenta Miasta Bytomia o zaopiniowanie Planu Ruchu na lata 2023 – 2025. Prezydent zaopiniował negatywnie przedłożony Plan Ruchu Zakładu Górniczego Eko-Plus Spółka z o.o. na okres od 1.01.2023 r. do 31.12.2025 r. z uwagi na potencjalne obniżenia i deformacje terenu, mogące naruszać zapisy miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego m.in. w zakresie ochrony torowiska kolejki wąskotorowej - obiektu ujętego w gminnej ewidencji zabytków. Ponadto, może negatywnie wpływać na istniejącą infrastrukturę drogową, kolejową i inżynierską. Plan ruchu został zatwierdzony przez Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego w Katowicach w dniu 28 grudnia 2022 r.

- Zakład Górniczy Siltech Sp. z o.o.

W dniu 8 listopada 2019r. Zakład Górniczy Siltech Sp. z o.o. uzyskał koncesję nr 6/2019 na wydobywanie węgla kamiennego ze złoża „Bobrek-Miechowice 2”, objętego obszarem górniczym Bobrek-Miechowice II, leżącego na terenie Gminy Bytom ważną do dnia 31 grudnia 2023 r.

Obecnie Zakład Górniczy Siltech Sp. z o.o. prowadzi ruch zakładu górniczego na podstawie zatwierdzonego 16 grudnia 2020 r. decyzją Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego w Gliwicach planu ruchu na okres od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2023 r. Przedmiotowy plan ruchu został negatywnie zaopiniowany przez Prezydenta Miasta Bytomia z uwagi na poddanie wpływom eksploatacji górniczej magistrali ciepłowniczej. Ze względu na jej kategorię odporności (niższą niż kategoria przewidywanych wpływów), istnieje możliwość uszkodzenia magistrali, co spowodować mogłoby znaczne perturbacje w systemie ogrzewania południowej części miasta. Do niniejszego planu ruchu zostały sporządzone 8 dodatków.

- Spółka Restrukturyzacji Kopalń Spółka Akcyjna w Bytomiu:

a. Kopalnia Węgla Kamiennego Centrum (w likwidacji)

W 2022 roku Oddział prowadził likwidację zakładu górniczego na podstawie zatwierdzonego przez Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego w Gliwicach w grudniu 2021r. planu ruchu likwidowanego podziemnego zakładu górniczego na lata 2022 – 2023 z późniejszymi dodatkami w liczbie 2 oraz na podstawie zatwierdzonego przez Ministra Aktywów Państwowych „Programu likwidacji podziemnego zakładu górniczego Kopalnia Węgla Kamiennego Centrum na lata 2015 – 2023”.

Decyzją Ministra Środowiska z dnia 31 maja 2017 r. została wygaszona koncesja

nr 6/2008 z dnia 10 kwietnia 2008r. na wydobywanie węgla kamiennego ze złoża „Centrum” objętego obszarem górniczym Bytom–Centrum I. Jednocześnie dla SRK SA w Bytomiu Oddział w Bytomiu KWK Centrum z siedzibą w Bytomiu została określona przestrzeń górnicza w górotworze w „Umowie o ustanowieniu użytkowania górniczego nr 1518/OS/2017 z dnia 19 maja 2017 r. w sprawie ustanowienia prawa użytkowania górniczego wyrobisk Spółki Restrukturyzacji Kopalń Spółka Akcyjna w Bytomiu Oddział w Bytomiu Kopalnia Węgla Kamiennego Centrum z siedzibą w Bytomiu wyłączonych z eksploatacji górniczej i niezbędnych do utrzymania systemu odwadniania likwidowanej części zakładu górniczego dla zapewnienia bezpieczeństwa ich utrzymania oraz bezpieczeństwa sąsiedniego czynnego zakładu górniczego przed zagrożeniem wodnym”, do której wprowadzono aneks nr 1 z dnia 28 sierpnia 2019 r. zmieniający zakres przestrzeni użytkowania górniczego.

b. Centralny Zakład Odwadniania Kopalń w Czeladzi CZOK prowadził odwadnianie górotworu w Pompowni Stacjonarnej Szombierki

na podstawie zatwierdzonego w grudniu 2020 r. przez Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego w Katowicach planu ruchu SRK SA w Bytomiu Oddział Centralny Zakład Odwadniania Kopalń w Czeladzi na okres od dnia 1 stycznia 2021r. do 31 grudnia 2026 r.

Po przejściu w grudniu 2020 r. przez SRK SA w Bytomiu Centralnej Pompowni Bolko Spółka z o.o. Dyrektor Okręgowego Urzędu Górniczego w Gliwicach zatwierdził w grudniu 2020 r. plan ruchu Centralnej Pompowni Bolko Sp. z o.o. w Bytomiu na lata 2021 - 2026. Pompownia Bolko została włączona w struktury SRK SA CZOK od 01 stycznia 2021 r. CZOK prowadzi prace dokumentacyjne i badawcze w celu przekształcenia pompowni z pompowni stacjonarnej podziemnej na pompownię głębinową. CZOK na bieżąco informuje Gminę Bytom o postępach prac związanych z tą inwestycją.

CZOK prowadzi również odwadnianie poprzez Pompownię Stacjonarną Chorzów będącą częścią Pompowni Stacjonarnej Siemianowice, której zasięg odwadniania i oddziaływania poprzez zrzut do Rowu Granicznego wód z tych pompowni obejmuje Gminę Bytom.

c. Zakład Kopalnie Węgla Kamiennego w całkowitej likwidacji w Dąbrowie Górniczej

Zakład prowadzi m.in. sprawy związane z usuwaniem szkód górniczych na obiektach budowlanych, odwadnianiem niecek bezodpływowych i rekultywacją zdegradowanych terenów wyrządzonych ruchem zlikwidowanych zakładów górniczych: „Bobrek – Miechowice”, „Centrum - Szombierki”, „Powstańców Śląskich”, „Rozbark” bez konieczności posiadania planów ruchu.

W posiadanych planach ruchu czynne zakłady górnicze zobowiązały się do zapobiegania i ograniczania szkód poprzez prowadzenie profilaktyki zarówno górniczej jak i budowlanej. Nadzorem konstrukcyjno – budowlanym objęto obiekty o kategorii niższej bądź równej projektowanym wpływom eksploatacji górniczej. W celu umożliwienia bezpiecznego przejścia przez obiekty wpływów projektowanej eksploatacji górniczej realizowano prace naprawcze i zabezpieczające oraz rozbiórkowe. W przypadku ujawnienia się poważnych uszkodzeń w tym w obiektach liniowych tj. sieciach wodociągowo – kanalizacyjnych, gazowych, obiektach inżynierijno – drogowych kopalnie usuwały je w trybie awaryjnym.

W roku 2022 kontynuowane były prace Zespołu Porozumiewawczego nr 20 (w formie zdalnej) i nr 21 (w formie stacjonarnej), narady koordynowane przez Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego w Gliwicach i Katowicach, dla okresowej oceny wpływów eksploatacji górniczej na powierzchnię terenu jak również realizacji napraw szkód górniczych w granicach Gminy Bytom z udziałem Prezydenta Miasta Bytomia oraz przedstawicieli Wyższego Urzędu Górniczego - Departamentu Ochrony Środowiska i Gospodarki Złożem w Katowicach, Spółki Restrukturyzacji Kopalń SA oraz przedstawicieli zakładów górniczych prowadzących roboty związane z ruchem zakładów górniczych w granicach Gminy Bytom.

W 2022 roku w siedzibie Węgłokoks Kraj SA KWK Bobrek – Piekary odbyło się spotkanie 13-go Zespołu Konsultacyjnego w celu oceny wpływów eksploatacji górniczej prowadzonej przez Węgłokoks Kraj SA KWK Bobrek – Piekary na powierzchnię terenu.

Ponadto, o możliwość eksploatacji pod terenami Gminy Bytom ubiegała się prywatna firma górnicza CARBO VENECO Sp. z o.o. spółka komandytowa.

Spółka CARBO VENECO Sp. z o.o. spółka koman-

dytowa starała się o uzyskanie koncesji na wydobycie węgla kamiennego pod ścisłym centrum Bytomia, w filarze ochronnym dla śródmieścia miasta Bytomia. Gmina złożyła protest w sprawie przyznania możliwości eksploataowania węgla do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, do Głównego Geologa Kraju oraz do Ministra Klimatu i Środowiska. Niezależnie od powyższego, na zlecenie Gminy Główny Instytut Górnictwa w Katowicach wykonał opracowanie pt.: „Program ochrony śródmieścia Bytomia na podstawie oceny stanu zabudowy oraz warunków górniczo-geologicznych”. Opracowanie to posłużyło do takich zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, aby uczynić jakąkolwiek eksploatację pod centrum Bytomia niemożliwą. Na podstawie uzyskanych informacji z Ministerstwa Klimatu

i Środowiska - Departament Geologii i Koncesji Geologicznych przedstawił Ministrowi Klimatu i Środowiska negatywne stanowisko w tym temacie i rozważana jest interwencja poprzez Ministerstwo Aktywów Państwowych celem zablokowania tego przedsięwzięcia. Starania firmy CARBO VENECO Sp. z o.o. spółka komandytowa stały się bezprzedmiotowe z racji tego, że KWK Centrum w procesie prowadzonej likwidacji w 2022 roku zlikwidowała szyb Witczak poprzez zasypanie rury szybowej wraz z towarzyszącą infrastrukturą górniczą. Pozostałe obiekty terenu peryferyjnego szyb Witczak KWK Centrum zostaną przejęte przez Gminę Bytom do zagospodarowania.

Równocześnie o możliwość eksploatacji pod terenami Gminy Bytom ubiegała się prywatna firma górnicza Przedsiębiorstwo Usług Górniczych Greenway Sp. z o.o. Przedsiębiorstwo Usług Górniczych Greenway Sp. z o.o. zamierza eksploatować pod obszarem Gminy Chorzów z negatywnym wpływem eksploatacji na teren Gminy Bytom. Oddziaływanie negatywne dotyczy m.in. takich obiektów jak zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Żabie Doły”, Rów Graniczny i rzekę Bytomkę. Protest w sprawie tej eksploatacji skierowano do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Decyzją Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 01 lutego 2021r. uchylono zaskarżoną decyzję w całości i sprawa została przekazana do ponownego rozpatrzenia. W 2022 roku sprawa nie została ostatecznie rozstrzygnięta.

5.3.2 Wpływ i skutki eksploatacji górniczej – ujęcie dzielnicowe

Śródmieście

Spółka Restrukturyzacji Kopalń Spółka Akcyjna w Bytomiu Oddział w Bytomiu Kopalnia Węgla Kamiennego Centrum z siedzibą w Bytomiu nie pro-

wadzi eksploatacji od jej zakończenia 28 kwietnia 2015 r. przez Kompanię Węglową SA

W 2018 roku stwierdzono wygaśnięcie obniżeń, o czym Oddział poinformował Gminę Bytom w piśmie z dnia 12 marca 2018r. Znak: SRK/KWKC/TMG/261/124/18. Od 2018 roku kopalnia nie prowadziła i nie będzie prowadziła pomiarów obniżeń i deformacji na terenie miasta Bytomia.

W październiku 2020 roku kopalnia przekazała do Urzędu Miejskiego w Bytomiu „Dokumentację określającą kategoryzację przydatności terenu do zabudowy po zakończeniu działalności górniczej dla SRK SA Oddział KWK Centrum” opracowana przez GIG w Katowicach. Cytowana dokumentacja zawiera wszystkie informacje dotyczące wpływów i skutków eksploatacji górniczej prowadzonej w przeszłości oraz zagrożenia jakie mogą wynikać po zakończeniu eksploatacji na teren Gminy Bytom. Dokumentacja obejmuje teren górniczy Bytom – Centrum I z wyłączeniem terenu będącego pod wpływami sąsiednich czynnych zakładów górniczych.

Prowadzona likwidacja KWK „Centrum” nie wpływa negatywnie na obiekty i urządzenia znajdujące się na powierzchni terenu górniczego. W przypadku wystąpienia negatywnego oddziaływania na środowisko związanego z emisją hałasu lub zanieczyszczeniem powietrza Spółka Restrukturyzacji Kopalń SA w Bytomiu Oddział KWK „Centrum” z siedzibą w Bytomiu zobowiązana jest do podjęcia niezbędnych czynności ograniczających to oddziaływanie. W okresie obowiązywania planu ruchu były prowadzone prace rekultywacyjne na terenie zakładu górniczego po przeprowadzonej likwidacji infrastruktury przemysłowej.

W 2022 roku prowadzono likwidację zbędnej infrastruktury górniczej na terenie peryferyjnym szyb Witczak. Po zlikwidowaniu poprzez zasypanie szybu Witczak oraz szybu Komunikacyjny zostały wyburzone zbędne obiekty budowlane. Pozostałe obiekty budowlane wraz z terenem szybu Witczak zostaną przejęte przez Gminę Bytom w celu zagospodarowania. Obiektami do przejęcia są m.in. wieża szybowa szybu Witczak wraz z budynkiem nadszybia i budynkiem maszyny wyciągowej oraz rozdzielnią główną, budynek wentylatorów głównych z dyfuzorami, powierzchniowy otwarty zbiornik wody podszadkowej, mosty samowyladowcze piasku i kamienia oraz budynek administracyjno-gospodarczy.

Karb

W rejonie filara ochronnego dzielnicy Karb w 2022 roku prowadzono eksploatację górniczą ścianą 2a w pokładzie 504 w.d. której wpływy swoim zasięgiem obejmowały północną część filara ochronne-

go dzielnicy Karb.

W rejonie dzielnicy Karb miasta Bytomia wartości obniżeń terenu pomierzone w okresie od września 2021 r. do września 2022 r. kształtowały się następująco:

- rejon bud. Kościoła pw. Dobrego Pasterza 0,01 m,
- skrzyżowanie ul. Konstytucji z ul. Miechowicką od 0,06 m do 0,10 m,
- ul. Falista od 0,10 m do 0,30 m,
- ul. Młodzieżowa od 0,24 m do 0,78 m,
- ul. Św. Marka od 1,00 m do 1,29 m,
- ul. Orkana od 0,26 m do 0,52 m,
- ul. Kołtąta od 0,18 m do 0,25 m,
- ul. Krańcowa od 0,40 m do 0,52 m,
- ul. Raławicka od 0,30 m do 0,58 m,
- ul. Św. Tomasza od 1,07 m do 1,29 m,
- ul. Braci Śniadeckich od 0,04 m do 0,08 m.

Miechowice

Eksploatacja ściany 15 w pokładzie 509 w.g. rozpoczęta w kwietniu 2021 r. prowadzona była na południe od filara ochronnego dzielnicy Miechowice w rejonie al. Jana Nowaka-Jeziorańskiego i została zakończona lutym 2022 r. Dodatkowo na południowo-zachód od rejonu „fińskich domków”, w rejonie po byłej kopalni Miechowice, kopalnia prowadziła eksploatację ściany 9 w pokładzie 504, która skończyła swój bieg na przełomie 2022 i 2023 roku.

W rejonie dzielnicy Miechowice wartości obniżeń pomierzone w okresie od października 2021 r. do listopada 2022 r. kształtowały się następująco:

- ul. Generała Andersa od 0,06 m do 0,11 m,
- ul. Wolnego od 0,03 m do 0,06 m,
- ul. Warszawska/ ul. Ogrodowa od 0,05 m do 0,21 m,
- ul. Księdza Jana Frenzla od 0,00 m do 0,05 m,
- ul. Karbowska od 0,05 m do 0,08 m,
- ul. Elsnera od 0,00 m do 0,03 m,
- ul. Pogodna od 0,09 m do 0,12 m,
- ul. Lipowa od 0,00 m do 0,01 m,
- ul. Zamkowa od 0,08 m do 0,11 m,
- ul. Dzierżonia od 0,01 m do 0,80 m,
- ul. Racjonalizatorów od 0,01 m do 0,77 m,
- Al. Jana Nowaka-Jeziorańskiego od 0,03 do 0,37 m.

Monitoring wpływów eksploatacji górniczej w kopalni Bobrek – Piekary prowadzony był zgodnie z zatwierdzonym przez Kierownika Ruchu Zakładu Górniczego „Harmonogramem obserwacji geodezyjnych dla określenia deformacji powierzchni terenu górniczego „Bytom III – ZG” i „Bobrek-Miechowice 1” na lata 2021 - 2023”. Pomiarów geodezyjnych prowadzone są w okresach półrocznych (cykl wiosenny i cykl jesienny). Pomierzone wielkości deformacji terenu nie przekroczyły wartości prognozowanych w bieżącym planie ruchu kopalni. Nie stwierdzono występowania deformacji nieciągłych

w nowych rejonach w wyniku prowadzonych robót górniczych.

Obiekty o szczególnym znaczeniu lub obiekty użyteczności publicznej, w okresie ujawniania się wpływów eksploatacji, są monitorowane ze zwiększoną częstotliwością. Do obiektów tych należy m.in. kościół p.w. Świętego Krzyża w Bytomiu-Miechowicach. Na budynku kościoła, który w 2021 roku znajdował się w zasięgu wpływów od prowadzonej eksploatacji ścianą 6 w pokładzie 504, zaobserwowano w okresie od października 2021r. do października 2022 r. obniżenia w zakresie od 0,07 m do 0,11 m. Obiekty znajdujące się w zasięgu wpływów eksploatacji górniczej objęte były bieżącym nadzorem budowlanym, który prowadzony jest przez pracowników Instytutu Techniki Budowlanej w Katowicach przy współpracy pracowników Głównego Instytutu Górniczego w Katowicach. Z prowadzonego nadzoru wykonywane były w okresach kwartalnych sprawozdania techniczne, na podstawie których prowadzone są na bieżąco doraźne prace naprawcze i zabezpieczające.

Zakład Górniczy SILTECH sp. z o.o. w 2022 r. zakończył eksploatację w pokładzie 509 w rejonie EC Fortum oraz kontynuował eksploatację w pokładzie 507 w rejonie Szybu Południowego. Eksploatacja prowadzona była systemem chodnikowym z podszadką samozestalającą

Obserwacje deformacji terenu prowadzi się na liniach obserwacyjnych zastabilizowanych na terenie górniczym Bobrek – Miechowice II (teren Gminy Bytom). Maksymalne pomierzone obniżenie nie przekroczyło 23 cm.

Dąbrowa Miejska

W 2022 roku ZG EKO – PLUS Sp. z o.o. prowadziła eksploatację w OG „Bytom VII”

w rejonie filara ochronnego szlaku PKP Tarnowskie Góry – Bytom oraz filara ochronnego Autostrady A-1 w pokładach 507, 509 i 510 chodnikami wydobywczymi, wentylacyjnymi, technologicznymi, odstawczymi oraz wodnymi na głębokości średniej 550m. Zbędne wyrobiska górnicze były likwidowane przez ich podsadzanie podsadzką hydrauliczną.

W okresie od października 2021 r. do listopada 2022 r. maksymalne obniżenie na liniach obserwacyjnych wyniosły:

- Linia nr 1 - 195 mm,
- Linia nr 2 - 195 mm,
- Linia nr 3 - 125 mm,
- Linia nr 5 - 155 mm,
- Linia nr 6 - 171 mm.

Maksymalne obniżenia na szlaku PKP w tym okresie wyniosły 330 mm w km 22/4.

5.3.3 Zadania związane z usuwaniem szkód górniczych

Na terenie Gminy Bytom w 2022 roku kwoty zrealizowanych przez Węgłokoks Kraj SA KWK „Bobrek - Piekary” napraw szkód górniczych kształtowały się następująco:

- 13 515,3 tys. zł – koszt zadań poniesionych przez Węgłokoks Kraj S. A.,
- 319,1 tys. zł – koszt zadań poniesionych przez SRK S. A. KWK „Bobrek-Piekary” prowadziła między innymi prace likwidujące szkody górnicze obejmujące:
 - bieżące finansowanie odwadniania niecek bezodpływowych i przepompowni ścieków,
 - finansowanie cyklicznego awaryjnego odpompowania zbiorników bezodpływowych w obrębie budynków mieszkalnych przy Placu Słonecznym 2, ul. Wolnego 2a, 2b i ul. Alberta 14 oraz awaryjnego udrażniania ciągu kanalizacyjnego w ul. Pogodnej 10, 12, 13,
 - finansowanie awaryjnego odpompowywania terenu po ponadnormatywnych opadach w rejonie budynków mieszkalnych przy ul. Falistej 3,5,7,
 - usuwanie awarii ciągów komunikacyjnych – nawierzchnia dróg i chodników w dzielnicy Karb i Miechowice oraz infrastruktury towarzyszącej – m.in. al. Jana Nowaka-Jeziorańskiego,
 - wykonanie napraw w trybie awaryjnym obiektów liniowych PKP – remont linii kolejowej nr 131 Chorzów Batory – Tczew w rejonie stacji kolejowej Bytom – Karb,
 - wykonanie napraw szkód górniczych w infrastrukturze kolejki wąskotorowej,
 - odszkodowanie zabudowy gospodarczej przy ul. Pogodnej 13 z wykonaną rozbiórką,
 - odszkodowanie budynków mieszkalnych położonych przy: ul. Andersa 38, ul. Bluszczowej 5, ul. Bończyka 16, ul. Pogodnej 5, ul. Konstytucji 124-126, ul. Bończyka 14 (kwota bezsporna) przeznaczonych do rozbiórki,
 - odszkodowanie budynku stacji diagnostycznej położonej przy ul. Frenzla 11przeznaczonej do rozbiórki,
 - odszkodowanie budynków mieszkalnych położonych przy: ul. Elsnera 5, ul. Olchowej 17, ul. Frenzla 79 i ul. Zamkowej 3 bez konieczności przeprowadzenia robót rozbiórkowych,
 - roboty remontowe usunięcia uszkodzeń budynku głównego i pawilonu mieszkalnego DPS „Wędrowiec” przy ul. Frenzla 204 oraz obiektów kubaturowych i przynależnej im infrastruktury położonych przy: ul. Andersa 26, Andersa 34, ul. Elsnera 12, ul. Frenzla 2, Placu Słonecznym 6 i 7, ul. Pogodnej 12, ul. Pogodnej 13, ul. Warszawskiej 14,16 i ul. Wolnego 1 i 3,
 - wykonanie przez Poszkodowanego naprawy szkód w obiektach Parafii p.w. Św. Rodziny przy ul. Konstytucji 24 (wypłata raty po zakończeniu robót zgodnie z zawartą ugodą),
- wypłata odszkodowań remontowych dla wykonania znacznych robót remontowych usunięcia szkód górniczych właścicielom obiektów: ul. Wolnego 1 (rektyfikacja bryły budynku), ul. Alberta 13 (ogrodzenie + szambo ekologiczne), ul. Reptowska 10, ul. Reptowska 11,
- zwrot kosztów wbudowania zbiorników bezodpływowych przy Placu Słonecznym 2,
- w trakcie prowadzenia robót niwelacja terenu ogródków działkowych ROD „Jutrzenka” przy ul. Miechowskiej,
- procedowanie wykonania zabezpieczeń elementów stropów wewnętrznych i wytypowanych elementów zewnętrznych kościoła p.w. Św. Krzyża,
- bieżąca kontynuacja zadania naprawy szkód po wstrząsach wysokoenergetycznych,
- kontynuacja postępowania w sprawie naprawy reaktorów biologicznych „BIOMIX” przy ul. Łaszczyka – etap opinii i ekspertyz dotyczących ustalenia formy oraz kosztów naprawy reaktorów,
- kontynuacja napraw awaryjnych: budynków, dróg, chodników, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Ponadto wykonywanych jest wiele innych drobniejszych napraw budynków realizowanych we własnym zakresie przez Poszkodowanych oraz na zlecenie Spółki. Naprawiane uszkodzenia nie zagrażają bezpieczeństwu obiektów. Zakres prac remontowych budynków obejmuje głównie przemurowania spękanych ścian i stropów, uszkodzonych nadproży okiennych i drzwiowych, zarysowanych tynków, zwichrowanej stolarki okiennej i drzwiowej, przemurowanie uszkodzonych przewodów kominowych, itp. W nielicznych wykonywane są poziomowania posadzek, naprawy wewnętrznych instalacji wodociągowo-kanalizacyjnych. Ponadto wokół obiektów dokonuje się napraw podjazdów i chodników.

tucji 24 (wypłata raty po zakończeniu robót zgodnie z zawartą ugodą),

- wypłata odszkodowań remontowych dla wykonania znacznych robót remontowych usunięcia szkód górniczych właścicielom obiektów: ul. Wolnego 1 (rektyfikacja bryły budynku), ul. Alberta 13 (ogrodzenie + szambo ekologiczne), ul. Reptowska 10, ul. Reptowska 11,
 - zwrot kosztów wbudowania zbiorników bezodpływowych przy Placu Słonecznym 2,
 - w trakcie prowadzenia robót niwelacja terenu ogródków działkowych ROD „Jutrzenka” przy ul. Miechowskiej,
 - procedowanie wykonania zabezpieczeń elementów stropów wewnętrznych i wytypowanych elementów zewnętrznych kościoła p.w. Św. Krzyża,
 - bieżąca kontynuacja zadania naprawy szkód po wstrząsach wysokoenergetycznych,
 - kontynuacja postępowania w sprawie naprawy reaktorów biologicznych „BIOMIX” przy ul. Łaszczyka – etap opinii i ekspertyz dotyczących ustalenia formy oraz kosztów naprawy reaktorów,
 - kontynuacja napraw awaryjnych: budynków, dróg, chodników, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Ponadto wykonywanych jest wiele innych drobniejszych napraw budynków realizowanych we własnym zakresie przez Poszkodowanych oraz na zlecenie Spółki. Naprawiane uszkodzenia nie zagrażają bezpieczeństwu obiektów. Zakres prac remontowych budynków obejmuje głównie przemurowania spękanych ścian i stropów, uszkodzonych nadproży okiennych i drzwiowych, zarysowanych tynków, zwichrowanej stolarki okiennej i drzwiowej, przemurowanie uszkodzonych przewodów kominowych, itp. W nielicznych wykonywane są poziomowania posadzek, naprawy wewnętrznych instalacji wodociągowo-kanalizacyjnych. Ponadto wokół obiektów dokonuje się napraw podjazdów i chodników.
- Niezależnie od powyższego kopalnia posiada zawarte ugody z gestorami sieci uzbrojenia podziemnego i umowy z wykonawcami, w ramach których wykonywane są prace naprawcze związane z usuwaniem ewentualnych awarii, jak i naprawy realizowane w normalnym trybie. W ramach prac związanych z zastosowaniem profilaktyki budowlanej na zlecenie Spółki prowadzony jest specjalistyczny nadzór i obserwacje obiektów budowlanych wykonywany przez specjalistów Instytutu Techniki Budowlanej oraz Głównego Instytutu Górnictwa.
- W 2022 r. zgodnie z zaleceniami Komisji ds. Ochrony Powierzchni przy Wyższym Urzędzie Górniczym w Katowicach kontynuowano nadzory i obserwacje budowlane obiektów o niskiej odporności na wpływ eksploatacji górniczej. Monitoringiem tym objęto 121 obiektów budowlanych:

- 97 w dzielnicy Miechowice (w tym 5 o specjalnym przeznaczeniu),
- 24 w dzielnicy Karb (w tym 1 o specjalnym przeznaczeniu).

Po zakończeniu obowiązującej umowy, tj. od września 2022 r. procedowano postępowanie wyłonienia specjalistycznej jednostki dla prowadzenia nadzorów i obserwacji wytypowanych 86 obiektów budowlanych o niskiej odporności na wpływy bieżącej eksploatacji, która będzie obowiązywała z początkiem 2023 r.

Zgodnie z zaleceniami z prowadzonego monitoringu, w trybie awaryjnym wykonywane są doraźne prace zabezpieczające i naprawy. Ponadto, pracownicy kopalni prowadzą niezależne obserwacje i przeglądy zabudowy znajdującej się w zasięgu oddziaływania prowadzonej eksploatacji górniczej zgodnie z ustaleniami zawartymi w planie ruchu i zarządzeniach Dyrektora.

Na przestrzeni 2022 r. do Spółki wpłynęło 96 wniosków w sprawie roszczeń o uznanie szkód górniczych z czego 8 jako niezasadne zostało oddalonych. Na podstawie dokonanych oględzin, opracowanych dokumentacji projektowo-kosztorysowych, kosztorysowych oraz analiz techniczno-ekonomicznych planowana jest w roku bieżącym naprawa szkód górniczych, która w Planie Techniczno-Ekonomicznym dla 158 zadań przewiduje nakłady w wysokości 25 138 100,00 zł.

Węgłokoks Kraj S. A. KWK „Bobrek - Piekary” w ramach ugody z Gminą Bytom współfinansował odwadnianie prowadzone na terenie niecki bezodpływowej Staw 24 „Brandka” i zalewiska Ws-47 „Bączek”.

Zadaniem związanym z gospodarką wodno – ściekową na terenie Gminy Bytom był zwrot przez SRK SA na rzecz Bytomskiego Przedsiębiorstwa Komunalnego Sp. z o.o. w Bytomiu kosztów utrzymania i eksploatacji przepompowni ścieków przy ul. Piłsudskiego, ul. Przelotowej, ul. Łanowej, ul. Technicznej i ul. Falistej. W 2022 r. zwrócono na rzecz BPK Sp. z o.o. łącznie kwotę w wysokości 374.727 zł, w tym za utrzymanie przepompowni w IV kw. 2021 r. - 79.731 zł i za 3 kwartały 2022 r. - 294.996 zł. Zgodnie z warunkami trójstronnej ugody zawartej pomiędzy SRK SA, Węgłokoks Kraj SA i Gminą Bytom oraz zawartego do niej aneksu koszty za IV kw. 2022r., zostaną zwrócone do końca kwietnia 2023 r..

Procentowy udział SRK SA w zwrocie kosztów utrzymania i eksploatacji przepompowni ścieków przedstawia się następująco: przepompownie wód opadowych i ścieków komunalnych zlokalizowanych w Bytomiu przy ul. Technicznej (75,4%), ul. Piłsudskiego (100%), ul. Łanowej (72,4%), ul. Przelotowej (77,9%) i ul. Falistej (52,3%).

W zakresie naprawy szkód w obiektach budowlanych, część napraw prowadziła samodzielnie SRK SA, a w części współpracowała z Węgłokoks Kraj SA. Realizacja zadań po KWK Bobrek była prowadzona w oparciu o zawarte Porozumienie w sprawie odpowiedzialności, postępowania i ponoszenia kosztów napraw szkód wyrządzonych ruchem zakładu górniczego KWK Bobrek oraz w oparciu o aneks do ww. Porozumienia.

W 2022 r. SRK SA Oddział KWKCL poniósł wydatki wynikające ze zobowiązań

po Kompanii Węglowej SA dotyczące KWK Bobrek, w tym prowadzonych przez:

1. Węgłokoks Kraj SA:

a) obiekty prywatne:

- budynki mieszkalne - 2 zadania w trakcie realizacji w wysokości - 641.209 zł.

(SRK SA jest płatnikiem w zakresie realizacji w/w zadań).

2. SRK SA – 9 zadań:

a) obiekty gminne (3 zadania):

- budynek mieszkalny, wielorodzinny ul. Braci Śniadeckich 4, 6, 8, 10 w wysokości – 145.479 zł,

- budynek mieszkalny, wielorodzinny ul. Braci Śniadeckich 2 w wysokości – 16.780 zł,

- zwrot kosztów awaryjnej naprawy w budynku przepompowni ścieków ul. Przelotowa, ul. Księdza Jana Frenzla, ul. Chroboka w wysokości – 22.695 zł

b) pozostałe obiekty (1 zadanie):

- budynki mieszkalne prywatne – 1 zadanie w wysokości – 208.288 zł.

c) sprawy sądowe – 5 zadań na kwotę 18.806.731 zł.

Spółka Restrukturyzacji Kopalń Spółka Akcyjna Kopalnia Węgla Kamiennego Centrum

w zakresie usuwania szkód wywołanych ruchem zakładu górniczego w 2022 r. zakończyła realizację 8 zadań związanych z naprawą szkód górniczych w budynkach mieszkaniowych,

w budynku przedszkola miejskiego oraz garażu. Kontynuowane są na bieżąco zadania związane z odwadnianiem niecek bezodpływowych na terenie miasta Bytom. Ponadto w przypadku siedmiu obiektów toczą się postępowania sądowe.

Zakład Górniczy Eko-Plus Sp. z o.o. w 2022 r. odnotował trzy zgłoszenia szkody górniczej wywołanej ruchem zakładu górniczego. Dwie szkody na szlaku PKP i jedna szkoda na szlaku kolei wąskotorowej. Szkody zostały usunięte w trybie awaryjnym za łączną kwotę 126 815,00 złotych netto.

Zakład Górniczy Siltech Sp. z o.o. w 2022 r. nie odnotował zgłoszenia szkody górniczej wywołanej ruchem zakładu górniczego jak również nie usuwał w 2022 roku szkód górniczych wywołanych ruchem zakładu górniczego.

Odwadnianie niecek bezodpływowych

Gmina Bytom cały czas boryka się z zaszłościami, spowodowanymi wpływami eksploatacji górniczej, prowadzonej od XIX wieku na jej obszarze. Jednym z długofalowych skutków deformacji powierzchni, spowodowanych działalnością górniczą, było powstanie niecek bezodpływowych, wymagających systematycznego odwadniania.

W rezultacie uzgodnień, zawieranych z podmiotami górniczymi, w kompetencjach Gminy Bytom leży odwadnianie zlewni składającej się ze Stawu 24 „Brandka” i napełniającego się zbiornika Ws-47 „Bączek”. W zależności od ilości opadów atmosferycznych, zasilających ww. zbiorniki, niezbędne jest co roku kilkukrotne odpompowywanie wody z tego zbiornika. Należy dodać, że koszty odpompowywania wody w proporcji 50/50 pokrywał Węgłokoks Kraj SA KWK „Bobrek-Piekary”, jako sprawca szkody wraz z Gminą Bytom.

Miejski Zarząd Dróg i Mostów z siedzibą w Bytomiu w celu określenia praw i obowiązków stron związanych z odbiorem wód opadowych z niecki bezodpływowej Staw 24/ Ws-47 oraz ustalenia warunków na jakich odbiór tych wód będzie się odbywał, zawarł umowy w lutym 2022 roku oraz w listopadzie 2022 r. ze Spółką Restrukturyzacji Kopalń SA. Zgodnie z nimi przedsiębiorstwo górnicze zapewniało w 2022 r. odbiór odpompowanych wód z w/w zbiorników za pośrednictwem zarządzanej przez SRK SA przepompowni Karb II zlokalizowanej przy ul. Celnej. Zgodnie z powyższymi umowami w 2022 roku przeprowadzono 3 cykle pompowania, w trakcie których przepompowano łącznie 214 tys. m³ wody z zalewiska Ws-47 „Bączek”. Łączny koszt za rzut wody do przepompowni Karb II wynosił 343.804,00 zł. Łączne koszty za paliwo, serwisy i przeglądy techniczne oraz sanitariaty to 89.397,36 zł. W związku z likwidacją szkody górniczej polegającej na odprowadzaniu wód z niecki Staw 24/ Ws-47 Węgłokoks Kraj SA zgodnie z ugodą z dnia 9 października 2019 r. w wyniku odpompowania wód z niecki bezodpływowej Staw 24/ Ws-47 zwrócił Gminie Bytom kwotę 295.551,25 zł.

W 2022 r. SRK SA Oddział w Dąbrowie Górniczej Kopalnie Węgla Kamiennego w Całkowitej Likwidacji prowadził odwadnianie niecek bezodpływowych na terenie Gminy Bytom, gdzie w celu odwadniania obsługiwane są przepompownie: Karb II, Dworska, Staw 32, Zachodnia, Północna, Zielona, ROD Kościuszkowski, ROD Łan.

W oparciu o ugodę wraz z aneksem nr 1, zawartą pomiędzy SRK SA a Gminą Bytom zadanie związane z odwadnianiem niecek bezodpływowych jest nadal realizowane. Prace prowadzone są w celu utrzymania bezpiecznego poziomu wód w rzępiach, rowach

i zbiornikach. Spółka zabezpieczyła kadrę osobową i techniczną, dostęp do mediów (energii elektrycznej, wody, odprowadzania ścieków, łączności telefonicznej), infrastruktury służącej odwadnianiu i sprzęt ciężki (w przypadku zaistnienia awarii na tej infrastrukturze).

Zgodnie z warunkami ugody Spółka ponosiła w całości koszty utrzymania w/w przepompowni, które dzielone były na dwa Oddziały Spółki tj.:

- Oddział Kopalnie Węgla Kamiennego w Całkowitej Likwidacji odpowiadał w całości

za pokrycie kosztów utrzymania przepompowni: Zachodnia, Dworska, Staw 32 oraz Karb II.

- Oddział KWK Centrum odpowiadał w całości za pokrycie kosztów utrzymania przepompowni Północna – Zielona oraz ROD „ościszkowski” i ROD Łan.

W lipcu 2021r. z firmą HaskoningDHV Polska Sp. z o.o. została zawarta umowa dotycząca aktualizacji projektu technicznego zadania w sprawie modernizacji systemu odwadniania zalewisk bezodpływowych w granicach administracyjnych miasta Bytomia w rejonach: Dworska ogródki, Staw 32, Staw 39, Staw 29, Staw 102b, ROD Łan. Termin realizacji zadania wynosił do 18 miesięcy od daty zawarcia umowy. Aktualizacja rozwiązań projektowych modernizacji systemu odprowadzania wód ze zlewni Dworska, ma na celu weryfikację udziałów podmiotów uczestniczących w kosztach systemu odwadniania zalewisk bezodpływowych, uporządkowanie stosunków wodnych na głównych kierunkach spływu wód powierzchniowych, w szczególności wykonanie systemu rowów melioracyjnych i rurociągów kanalizacji deszczowej, współpracujących z modernizowanymi zbiornikami retencyjnymi oraz przepompowniami przetłaczającymi ujęte wody opadowe i roztopowe ze zlewni do rzeki Szarlejki. W grudniu 2022 r., Wykonawca złożył wniosek dotyczący przedłużenia terminu wykonania Etapu I przedmiotu umowy tj. aktualizacji projektu technicznego, określonego z 18 miesięcy do 27 miesięcy tj. do września 2023 r.

Ponadto Spółka na mocy zawartego „Porozumienia” z Gminą Bytom i corocznie zawieranych umów zobowiązała się w latach 2019-2022 na okresowe przyjmowanie do przepompowni Karb II wód opadowych z zalewiska Ws-47 zlokalizowanego na terenie Gminy. Ilość przyjmowanych wód uzależniona była od warunków atmosferycznych. W 2022 roku przyjęto 214 tys.m³ tych wód.

Łączny koszt utrzymania przepompowni w 2022 roku wyniósł 2.364.029 zł, w tym: udział w kosztach Oddziału KWKCL wynosił 1.150.960 zł i Oddziału KWK Centrum wynosił 1.213.069 zł.

Rekultywacja zdegradowanych terenów

Obowiązek naprawy szkody na terenie pola leśnego F1 został określony w decyzji Prezydenta Miasta Bytomia zobowiązującej Spółkę Restrukturyzacji Kopalń SA do naprawy szkody poprzez rekultywację terenu. W listopadzie 2022 r. SRK SA w wyniku przeprowadzonego przetargu podpisała umowę na wykonanie zadania pn.: „Rekultywacja zdegradowanych terenów leśnych – Pole F1 w Bytomiu – Miechowicach dla Spółki Restrukturyzacji Kopalń SA Oddział Kopalnie Węgla Kamiennego w Całkowitej Likwidacji” z firmą Barosz - Gwimet Sp. z o.o. W ramach rekultywacji wykonane będzie ukształtowanie wierzchowiny hałdy wraz z utworzeniem warstwy ziemi urodzajnej, wykonanie leśnych dróg tłuczniowych, umożliwiających dojazd do pielęgnacji zieleni oraz rekultywację biologiczną, obejmującą prace mające na celu przekształcenie właściwości fizycznych i biologicznych gruntów, umożliwiające odtworzenie na powierzchni wierzchowiny szaty roślinnej poprzez nasadzenia. Termin zakończenia zadania ustalono na 66 miesięcy od daty zawarcia umowy.

W październiku 2021 r. została podpisana umowa na wykonanie zadania pn.: Roboty budowlane w ramach zadania: Rekultywacja 7 osadników byłej Kopalni Centrum dla SRK SA w Bytomiu, Oddział w Dąbrowie Górniczej KWKCL z firmą PKZ Radpol z Katowic. W ramach umowy Wykonawca przeprowadził kompleksowe nasadzenie 8 925 sztuk drzew, a także wykonał zabiegi pielęgnacyjne nowo posadzonych sadzonek, obejmujące m.in. pielenie chwastów, wymianę uschniętych lub silnie uszkodzonych drzew, zasilanie nawozami mineralnymi, zabezpieczenie sadzonek na okres wiosenny oraz zimowy, koszenie traw i naprawę ogrodzenia.

W zakresie rekultywacji zwałowiska odpadów tzw. Stawu nr 7 w Bytomiu, ze względu na skorzystanie przez Prezydenta Miasta Bytomia z prawa pierwokupu, procedowana jest kwestia dotycząca wygaszenia decyzji w sprawie obowiązku rekultywacji zwałowiska odpadów przy stawie nr 7 w Bytomiu. Jednocześnie do Urzędu Miejskiego w Bytomiu,

Spółka Restrukturyzacji Kopalń SA przedłożyła koncepcję zagospodarowania terenu zwałowiska odpadów tzw. Staw 7 w Bytomiu. Projekt ze względu na skomplikowaną sytuację terenowo-prawną, został rozbudowany o trzy warianty rozwiązań technicznych, umożliwiających realizację zadania. Przewiduje on niwelację terenu z nachyleniem z północy w kierunku południa, przygotowanie podłoża pod jego zatrawienie oraz pozostawienie istniejącej drogi technologicznej.

Modernizacja systemu odwadniania Niecki Montometu realizowana była na mocy zawartej w marcu 2015 r. trójstronnej ugody tzw. „modernizacyjnej”, której przedmiotem było opracowanie dokumentacji technicznej, a następnie wykonawstwo nowego systemu odwadniania w oparciu o pozyskane środki z NFOŚiGW w Warszawie.

Przedsięwzięcie podzielone było na dwa etapy:

- Etap I – w granicach miasta Piekary Śląskie – decyzją z dnia 12 lipca 2018 r., Wojewoda Śląski zatwierdził projekt budowlany i udzielił pozwolenia na budowę.
- Etap II – w granicach miasta Bytom – w dniu 17 września 2019 r., Spółka uzyskała decyzję o pozwoleniu na budowę.

We wrześniu 2020 r. została podpisana umowa na wykonanie robót budowlanych – „Budowa systemu odwodnieniowego niecki bezodpływowej tzw. Niecki Montometu w Piekarach Śląskich i Bytomiu obejmującego budowę rowu oraz mnichów spustowych na terenie miasta Bytom”. Termin realizacji 18 miesięcy od daty podpisania umowy. Wykonawcą robót była Firma RPM SA z Lublińca. W marcu 2022 r. podpisano końcowy protokół odbioru wykonanych robót na terenie miasta Bytomia.

Na podstawie umowy z kwietnia 2022 r., zrealizowano zadanie pod nazwą: „Dokumentacja uzupełniająca do projektu budowlanego – Przebudowa (modernizacja) systemu odwadniania niecki bezodpływowej Kościuszko”, które realizowane było przez firmę Meritum Projekt Marek Myrcik z Katowic, i zostało zakończone protokołem zdawczo-odbiorczym w październiku 2022 r.

5.4 ZIDENTYFIKOWANE PROBLEMY DOTYCZĄCE ŚRODOWISKA

Zidentyfikowane problemy dotyczące środowiska - odpady

W 2022 r. zidentyfikowane problemy dotyczące środowiska w zakresie odpadów dotyczyły:

1) odpadów na terenie przy ul. Łokietka 10, które częściowo pozostały na tym terenie po cofnięciu zezwolenia na zbieranie odpadów, a częściowo zostały nielegalnie porzucone. Właścicielom terenu zostały wydane nakazy usunięcia odpadów oraz grzywny w celu przymuszenia wykonania obowiązku; posiadacz odpadów pozostałych po działalności gospodarczej jest z mocy prawa zobowiązanych do ich usunięcia;

2) zapożarowanej hałdy odpadów pogórnicznych zlokalizowanej na granicy miast Bytomia i Radzionkowa w pobliżu rzeki Szarlejki – w 2022 roku trwały wstępne konsultacje rynkowe z podmiotami posiadającymi doświadczenie w rozwiązywaniu tego typu problemów, które mogłyby być równocześnie wykonawcami robót. Prowadzono również rozmowy z przedstawicielami gminy Radzionków z uwagi na to iż problem dotyczy obu gmin. Odbyto 6 takich spotkań, w trakcie których omawiane były: zagadnienia dotyczące możliwości i sposobów rozwiązania problemu, sprawy związane z przepisami prawa, w tym prawa zamówień publicznych, własności terenów itd. Jednak przede wszystkim działania gminy skoncentrowane były na konieczności wykonania zabezpieczenia rurociągu tłocznego ścieków przed skutkami pożaru hałdy;

3) odpadów porzuconych na terenie przy ul. Krzyżowej - właściciel nieruchomości otrzymał nakaz usunięcia odpadów z miejsca nieprzeznaczonego do ich magazynowania bądź składowania, odpady nie zostały dotychczas usunięte, jednak są zabezpieczone przed odciekami do środowiska. W czerwcu 2022 roku na terenie rozpoczęto prowadzenie działalności gospodarczej, polegającej na produkcji paliwa z biomasy pochodzenia rolnego. Działalność była monitorowana przez służby gminne. We wrześniu 2022 roku działalność została zakończona;

Wskazać należy, że o ile w 2022 roku nie stwierdzono porzucania, zakopywania czy innego pozbywa-

nia się odpadów niebezpiecznych lub innych po-produkcyjnych, to nadal istotnym problemem jest zanieczyszczanie terenów odpadami pochodzenia komunalnego. Pomimo możliwości oddania odpadów do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych przy al. Jana Pawła II 10, w środowisku znajdowane są stare meble, elementy wyposażenia domów, folie, odpady poremontowe. Mieszkańcy zgłaszają problem miejsc zanieczyszczonych butelkami i opakowaniami, a oczyszczanie takich miejsc niestety nie gwarantuje, że śmieci nie pojawią się tam ponownie.

Zidentyfikowanym problemem pozostaje teren przy ul. Strzelców Bytomskich/ul. Magdaleny, gdzie ujawnione zostały nielegalnie zdeponowane odpady pochodzenia komunalnego. Ze względu na trudną sytuację finansową gminy, jak również z uwagi na rozmiar i specyfikę zagrożenia, jakie mogą powodować te odpady, podjęta została decyzja o przygotowaniu projektu zabezpieczenia terenu przed wypłukiwaniem zanieczyszczeń i ich migracji w środowisku poprzez przykrycie warstwą szczelnego materiału oraz o wykorzystaniu terenu na lokalizację farmy fotowoltaicznej. W 2022 r. rozpoczęto przygotowanie dokumentacji technicznej w tym zakresie.

Zadania realizowane z funduszu COVID-19

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw (Dz. U. z 2022 r. poz. 1967 z późn. zm.) Gmina Bytom prowadziła działania związane z przyznawaniem dodatku dla podmiotów wrażliwych, tj. podmiotów systemu oświaty, podmiotów prowadzących żłobek lub klub dziecięcy, podmiotów prowadzących działalność kulturalną, jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, kościołów i innych związków wyznaniowych, podmiotów udzielających świadczenia opieki zdrowotnej, placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekłe chorym lub osobom w podeszłym wieku, ochotniczych straży pożarnych, z tytułu poniesienia kosztów zakupu węgla kamiennego, brykietu lub peletu zawierających co najmniej 85% węgla kamiennego, peletu drzewnego albo innego rodzaju biomasy, gazu skroplonego LPG albo oleju opałowego, wykorzystywanych na cele ogrzewania,

w związku z wykonywaniem przez te podmioty ich podstawowej działalności.

Do końca 2022 r. Gmina przyznała 16 dodatków dla podmiotów wrażliwych, w tym m.in. szkołom, przedszkolom, domom pomocy społecznej, kościołom oraz ochotniczej straży pożarnej, z tytułu poniesionych kosztów zakupu węgla kamiennego,

brykietu drzewnego oraz oleju opałowego, wykorzystywanych na cele ogrzewania, w łącznej kwocie 311 074,70 zł.

Środki finansowe na realizację przedmiotowego zadania pochodziły z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19.

INDEKS MATERIAŁÓW GRAFICZNYCH

Spis tabel

- 11 Tabela 1: Zestawienie poddziałań, w których miasto mogło ubiegać się o dotacje dla OSI wraz z przyznaną alokacją (w euro i zł)
- 12 Tabela 2: Zestawienie projektów OSI EFRR z I i II naboru wraz ze stanem realizacji na koniec 2022 r.
- 15 Tabela 3: Stan realizacji projektów OSI EFRR na koniec 2022 r.
- 18 Tabela 4: Wartość kosztów całkowitych i dofinansowania dla zakończonych projektów inwestycyjnych OSI Bytom
- 22 Tabela 5: Stan wdrażania ZIT Subregionu Centralnego według stanu na koniec 2022 r.
- 31 Tabela 6: Zestawienie dochodów i przychodów budżetu miasta według rodzaju zadań (w mln zł)
- 32 Tabela 7: Struktura dochodów w podziale na dochody bieżące oraz majątkowe, uzyskanych w 2022 roku
- 35 Tabela 8: Zestawienie wydatków i rozchodów budżetu miasta według rodzaju zadań (w mln zł)
- 35 Tabela 9: Struktura wydatków budżetu miasta wg działów klasyfikacji budżetowej (w złotych)
- 38 Tabela 10: Liczba projektów dofinansowanych ze środków unijnych w 2022 r. w rozbięciu na źródła finansowania
- 38 Tabela 11: Zestawienie projektów dofinansowanych ze środków unijnych w 2022 r.
- 43 Tabela 12: Zestawienie projektów dofinansowanych ze środków unijnych w latach wcześniejszych, których realizacja trwała w 2022 r.
- 51 Tabela 13: Zestawienie projektów dofinansowanych z innych niż unijne źródeł zewnętrznych w 2022 r.
- 83 Tabela 14: Wypłata świadczeń
- 86 Tabela 15: Struktura mieszkańców Bytomia według grup ekonomicznych w latach 2021-2022
- 89 Tabela 16: Typy i liczba bytomskich szkół publicznych, prowadzonych przez gminę i powiat Bytom, liczba uczniów i absolwentów, w roku szkolnym 2022/2023
- 90 Tabela 17: Zespoły szkół publicznych w roku szkolnym 2022/2023
- 91 Tabela 18: Uczniowie objęci opieką w świetlicach bytomskich szkół publicznych w latach 2017-2022
- 91 Tabela 19: Działalność bytomskich placówek wychowania pozaszkolnego w roku 2022
- 97 Tabela 20: Wybrane dane dotyczące funkcjonowania bytomskich szpitali w latach 2016-2022
- 98 Tabela 21: Liczba osób hospitalizowanych z powodu chorób społecznych i cywilizacyjnych w latach 2016 - 2022
- 104 Tabela 22: Liczba osób, którym przyznano decyzję świadczenia oraz liczba wypłaconych świadczeń w ramach pomocy społecznej w latach 2017 – 2022
- 105 Tabela 23: Świadczenia rodzinne wypłacone w Bytomiu w latach 2016-2022
- 107 Tabela 24: Świadczenia przyznane w roku 2022 w ramach Rządowej tarczy energetycznej.
- 107 Tabela 25: Pomoc materialna dla uczniów
- 108 Tabela 26: Wysokość wypłaconych dodatków mieszkaniowych w latach 2017-2022
- 108 Tabela 27: Świadczenie dodatków osłonowych
- 117 Tabela 29: Ilość osób realizujących prace społecznie użyteczne w poszczególnych miesiącach 2022 roku (w okresie 20 stycznia do 6 grudnia)
- 117 Tabela 28: Liczba decyzji osobom nieubezpieczonym w sprawie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej
- 119 Tabela 30: Liczba imprez i widzów w BCK w latach 2018-2022

120	Tabela 31: Liczba spektakli i widzów w Operze Śląskiej w latach 2018-2022
120	Tabela 32: Liczba spektakli i widzów w BTTiR Rozbark w latach 2018-2022
121	Tabela 33: Porównanie liczby wystaw i odwiedzających w Muzeum Górnośląskim w latach 2018-2022
122	Tabela 34: Porównanie wybranych informacji danych dotyczących MBP w Bytomiu w latach 2018-2022
122	Tabela 35: Liczba wystaw i odwiedzających w CSW „Kronika” w latach 2018-2022
123	Tabela 36: Porównanie kwot dotacji i projektów wspartych w ramach otwartych konkursów ofert w dziedzinie kultury w latach 2018-2022
123	Tabela 38: Porównanie kwot dotacji i projektów wspartych w ramach otwartych konkursów ofert w dziedzinie turystyki w latach 2018-2022
123	Tabela 37: Porównanie kwot dotacji i projektów wspartych w ramach tzw. „małych grantów” w dziedzinie kultury w latach 2018-2022
123	Tabela 39: Porównanie kwot dotacji i projektów wspartych w ramach „małych grantów” w dziedzinie turystyki w latach 2018-2022
124	Tabela 40: Wybrane imprezy kulturalno-rozrywkowych, jakie miały miejsce w Bytomiu w roku 2022
136	Tabela 41: Porównanie kwot dotacji i projektów wspartych w ramach otwartych konkursów ofert w dziedzinie kultury fizycznej w latach 2018-2022
136	Tabela 42: Porównanie kwot dotacji i projektów wspartych w ramach tzw. „małych grantów” w dziedzinie kultury fizycznej w latach 2018-2022
136	Tabela 43: Porównanie kwot dotacji i projektów w ramach uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu nr XVII/242/13 w latach 2018-2022
137	Tabela 44: Porównanie kwot przeznaczonych na stypendia sportowe w latach 2018-2022
138	Tabela 45: Liczba odnotowanych przestępstw na terenie Bytomia w 2022r.
139	Tabela 46: Zestawienie liczbowe wniosków o ukaranie skierowanych do sądu rejonowego w roku 2022
139	Tabela 47: Zestawienie liczbowe mandatów karnych wystawionych w roku 2022
140	Tabela 48: Zestawienie zdarzeń zagrażających bezpieczeństwu odnotowanych przez Komendę Miejską Państwowej Straży Pożarnej w Bytomiu
144	Tabela 49: Liczba fundacji i stowarzyszeń w Bytomiu
152	Tabela 50: Konsultacje aktów prawa miejscowego przeprowadzone w roku 2022
154	Tabela 51: Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w Bytomiu w latach 2018-2022
156	Tabela 52: Liczba przedsiębiorców z uwzględnieniem wielkości zatrudnienia w 2022 r.
160	Tabela 53: Poziom i struktura bezrobocia rejestrowanego w Bytomiu
160	Tabela 54: Bezrobotni nowo rejestrowani i wyłączani z ewidencji PUP
163	Tabela 55: Zawody najczęściej występujące w ofertach pracy
164	Tabela 56: Zestawienie wydatkowanych środków w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bytomiu w latach 2021 - 2022
166	Tabela 57: Projekty finansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego
166	Tabela 58: Stan realizacji projektów nieinwestycyjnych miejskich w ramach OSI dla Poddziałania 8.2.3 Wsparcie dla przedsiębiorców i ich pracowników w zakresie rozwoju przedsiębiorstwa – konkurs
168	Tabela 59: Wybrane dane dotyczące gospodarki wodociągowej w Bytomiu w latach 2017-2022
169	Tabela 60: Wybrane dane dotyczące gospodarki ściekowej w Bytomiu w latach 2017-2022
169	Tabela 61: Oczyszczalnie ścieków w Bytomiu
170	Tabela 62: Wybrane dane dot. utrzymania infrastruktury służącej do odprowadzania wód opadowych i roztopowych
171	Tabela 63: Wysokości stawek opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi aktualnie obowiązujące w miastach ościennych:
172	Tabela 64: Łączna ilość odpadów komunalnych odebranych w mieście Bytomiu z terenu nieruchomości zamieszkałych w latach 2018 – 2022:
173	Tabela 66: Ilość odpadów zebranych w stałym punkcie selektywnego zbierania odpadów komunalnych zlokalizowanym w Bytomiu przy Al. Jana Pawła II 10 w latach 2018 – 2022

173	Tabela 65: Ilość przeterminowanych leków odebranych z aptek zlokalizowanych na terenie Bytomia w latach 2017 – 2021
174	Tabela 67: Rodzaje i ilości odpadów przyjetych na składowisko w Bytomiu.
176	Tabela 68: Podstawowe dane dotyczące infrastruktury ciepłej PEC Sp. z o.o. w latach 2017-2022
178	Tabela 69: Infrastruktura gazowa w latach 2018 – 2022
178	Tabela 70: Podział odbiorców na grupy taryfowe
182	Tabela 71: Dane na temat linii tramwajowych, autobusowych oraz przystanków na terenie Bytomia
188	Tabela 72: Zadania inwestycyjne realizowane przez Miejski Zarząd Dróg i Mostów w Bytomiu:
189	Tabela 73: Zasoby mieszkaniowe w Bytomiu
190	Tabela 74: Komunalne zasoby mieszkaniowe w Bytomiu w latach 2017-2022
191	Tabela 75: Liczba zawartych umów w latach 2017-2022
191	Tabela 76: Przyznane lokale mieszkalne w latach 2017-2022
192	Tabela 77: Liczba wolnych lokali mieszkalnych zgłoszonych do Bytomskich Mieszkań w latach 2017-2022
192	Tabela 78: Liczba osób oczekujących na lokale mieszkalne i o najmie socjalnym w latach 2017-2022
192	Tabela 79: Wykaz wypłaconych na rzecz wierzycieli odszkodowań za niedostarczenie lokali socjalnych lub tymczasowych pomieszczeń w latach 2014-2022
195	Tabela 80: Wspólnoty mieszkaniowe zarządzane przez ZBM S.p z o.o oraz ZBM-TBS S.p. z o.o w latach 2017-2022
195	Tabela 81: Struktura budynków wspólnot mieszkaniowych na dzień 31.12.2022 r. wg stanu technicznego
196	Tabela 82: Stopień wyposażenia technicznego lokali mieszkalnych we wspólnotach mieszkaniowych (w%)
198	Tabela 83: Sprzedaż nieruchomości stanowiących własność gminy Bytom w latach 2020-2022
202	Tabela 84: Udziały kapitałowe miasta w spółkach prawa handlowego i innych podmiotach

Spis map

5	Mapa 1: Mapa Bytomia z podziałem na dzielnice
87	Mapa 2: Gęstość zaludnienia w ujęciu dzielnicowym
179	Mapa 3: Układ drogowy Bytomia

Spis infografik

5	Infografika 1: PStruktura i powierzchnia gruntów według sposobu użytkowania
85	Infografika 4: Piramida płci i wieku mieszkańców Bytomia na 31.12.2022 r.
86	Infografika 5: Przyrost naturalny w latach 2020 - 2022
88	Infografika 6: Wychowanie przedszkolne na terenie Bytomia
91	Infografika 7: Liczba pracowników pedagogicznych w jednostkach i placówkach oświatowych
97	Infografika 8: Placówki świadczące usługi medyczne
98	Infografika 9: Porady świadczone w poradniach ambulatoryjnej opieki specjalistycznej
101	Infografika 10: Kontrole przeprowadzone na terenie Bytomia przez Powiatową Stację Sanitarно-Epidemiologiczną w latach 2018–2022
104	Infografika 11: Wartość świadczeń wypłaconych w 2022 r.
107	Infografika 12: Świadczenie „Dobry Start”
107	Infografika 13: Świadczenia rodzinne wypłacone w Bytomiu w latach 2017-2022
133	Infografika 16: Liczba obiektów sportowych i rekreacyjnych w roku 2022 (bez szkolnych obiektów sportowych)
138	Infografika 17: Liczba odnotowanych zdarzeń drogowych na terenie Bytomia w 2021 i 2022 r.
150	Infografika 18: Bytomski Budżet Obywatelski
161	Infografika 20: Bezrobotni według wieku
162	Infografika 21: Bezrobotni według wykształcenia

162	Infografika 22: Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy
163	Infografika 23: Barometr zawodów
181	Infografika 24: Ilość samochodów zarejestrowanych na terenie Bytomia
182	Infografika 25: Linie autobusowe i tramwajowe na terenie Bytomia
190	Infografika 26: Zasoby mieszkaniowe Bytomia
195	Infografika 27: Struktura wiekowa budynków wspólnot mieszkaniowych na dzień 31.12.2022 r.
199	Infografika 29: Decyzje i pozwolenia dotyczące budowy obiektów wydane w Bytomiu w 2022r.
208	Infografika 30: Rzeki przepływające przez Bytom
209	Infografika 31: Warunki klimatyczne w Bytomiu
214	Infografika 32: Realizacja PONE dla Gminy Bytom w 2022 r.
218	Infografika 33: Przedsiębiorcy prowadzący działalność polegającą na gospodarowaniu odpadami w Bytomiu

Spis zdjęć

16	Zdjęcia 1-6: Efekty prac przy Kamienicach w Śródmieściu Bytomia
17	Zdjęcia 7-10: Zagospodarowanie przestrzeni w ulicy Zaulek
17	Zdjęcia 11-12: Efekty prac na Kolonii Zgorzelec
22	Zdjęcia 13-14: Wymienione okna w budynku Urzędu Stanu Cywilnego
23	Zdjęcia 15-18: Budynki Przedszkola Miejskiego nr 10 po termomodernizacji
23	Zdjęcie 19: Plakat promujący projekt
24	Zdjęcia 21-23: Impreza sportowo-integracyjna prowadzona w ramach projektu Program Aktywności Lokalnej w Gminie Bytom
24	Zdjęcie 20: Plakat promujący projekt
28	Zdjęcie 25: i.Wniosek
29	Zdjęcie 26: System WIIP - narzędzia edycji topologicznej
69	Zdjęcie 27-30: Centrum Sportów Wspinaczkowych i Siłowych na Rozbarku, Skwer Spotkania, Centrum Usług Społecznych, Rolkowisko przy ul. Pułaskiego
74	Zdjęcie 31: Spotkanie prezydenta z mieszkańcami
75	Zdjęcie 32: okładka informatora „Rynek 7”
92	Zdjęcie 33: Uroczysta inauguracja roku akademickiego 2022/2023 Bytomskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku
94	Zdjęcie 34: Inauguracja roku akademickiego na Wydziale Teatru Tańca AST w Bytomiu
95	Zdjęcie 35: Występ podczas Międzynarodowego Konkursu Choreograficznego Uczniów Szkół Baletowych im. Bożeny Kociołkowskiej w Bytomiu
120	Zdjęcie 36: Opera Śląska
124	Zdjęcie 37: Obchody Święta Konstytucji 3 Maja
126	Zdjęcie 38: Medal Miasta Bytom
127	Zdjęcie 39: Uroczystość wręczenia „Muz”
127	Zdjęcie 40: Uroczystość wręczenia „Wen”
130	Zdjęcie 41: Młodzieżowy Dom Kultury nr 1 ul. Powstańców Warszawskich 12
132	Zdjęcie 42: Bieg pamięci Żołnierzy Niezłomnych
133	Zdjęcie 43: Rolkowisko w Bytomiu
137	Zdjęcie 45: Laureaci Sportowego Lauru Bytomia
146	Zdjęcie 46: Fajer w Bytomiu
146	Zdjęcie 47: Anielskie Skrzydła
147	Zdjęcie 48: Bytomski Kwietnik
147	Zdjęcie 49: Wizyta Szwajcarskich Feministek

149	Zdjęcie 50: Konferencja „Dialog dla zdrowia”
149	Zdjęcie 51: Obchody Święta Niepodległości
149	Zdjęcie 52: Warsztaty „Bezpieczny Senior”
149	Zdjęcie 53: „Bytomski Telefon Seniora”
150	Zdjęcie 54: Festiwal Organizacji Pozarządowych „Fajer”
156	Zdjęcie 55: Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna, Podstrefa Gliwicka – ul. Ignatza Hakuby, Bytom
175	Zdjęcie 56: Iluminacje świąteczne w Bytomiu
180	Zdjęcie 57: Przebudowa ulic Nawrota i Smolenia
184	Zdjęcie 58: Termomodernizacja budynku Przedszkola Miejskiego nr 10
185	Zdjęcie 59: Modernizacja płyty boiska przy SP 21
186	Zdjęcie 60: „Miasteczko sportowe” na terenie Szkoły Podstawowej nr 44
187	Zdjęcie 61: Projekt pokoleniowy dla Knajfeldu
187	Zdjęcie 62: Extreme Park Grizzly
193	Zdjęcia 63-64: Kolonia Zgorzelec 16 przed i po remoncie
194	Zdjęcia 65-66: Budynek przy ul. Kochanowskiego 15 przed i po remoncie
194	Zdjęcia 67-68: Budynek przy ul. Murarskiej 17 przed i po termomodernizacji
197	Zdjęcie 69-70: Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Batorego 9 przed i po remoncie.
197	Zdjęcie 71-72: Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Batorego 9 przed i po remoncie.
209	Zdjęcie 73: Rezerwat Segiet
210	Zdjęcie 74: Szata przyrodnicza w Suchogórskim Labiryncie Skalnym
210	Zdjęcie 75: Verona
210	Zdjęcie 76: Park Amendy
216	Zdjęcie 77: Strategiczne mapy hałasu (SMH)
218	Zdjęcie 78: Konkurs „Ekologiczny stroik świąteczny”

Spis wykresów

28	Wykresy 1 i 2: Pokrycie miasta miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego na dzień 31 grudnia 2021 r.
30	Wykres 3: Kształtowanie się dochodów i wydatków miasta w latach 2018-2022
30	Wykres 4: Kształtowanie się dochodów i przychodów miasta w latach 2017-2022
31	Wykres 5: Dochody w przeliczeniu na jednego mieszkańca
33	Wykres 6: Udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych w latach 2016-2022
33	Wykres 7: Udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych w latach 2016-2022
34	Wykres 8: Kształtowanie się wydatków i rozchodów miasta w latach 2017-2021
34	Wykres 9: Wydatki w przeliczeniu na 1-go mieszkańca (w zł)
36	Wykres 10: Wykonanie wydatków budżetowych miasta na 1-go mieszkańca Bytomia (w zł) według działów klasyfikacji budżetowej
36	Wykres 11: Wydatki na zadania i zakupy inwestycyjne w latach 2018 – 2022
37	Wykres 13: Wynik finansowy budżetu miasta w latach 2018-2022
37	Wykres 12: Struktura wydatków majątkowych budżetu miasta według wybranych działów klasyfikacji budżetowej
70	Wykres 14: Terminowość wydawania decyzji w 2022 r. – zadania własne i zlecone
70	Wykres 15: Decyzje, do których wniesiono środki odwoławcze w 2022 r. – zadania własne i zlecone
71	Wykres 16: Postanowienia, do których wniesiono zażalenie w 2022 r. – zadania własne i zlecone
71	Wykres 17: Liczba decyzji wydanych w terminie w latach 2019-2022
71	Wykres 18: Liczba decyzji zaskarżonych w latach 2019-2022

72	Wykres 19: Liczba decyzji, w których termin został przedłużony w latach 2019-2022
155	Wykres 20: Struktura spółek z wyłącznym kapitałem krajowym według rodzaju prowadzonej działalności
155	Wykres 21: Struktura spółek z udziałem kapitału zagranicznego według rodzaju prowadzonej działalności
158	Wykres 22: Stopa bezrobocia w latach 2018-2022 (wg danych na dzień 31 grudnia poszczególnych lat)
158	Wykres 23: Zmiany stopy bezrobocia w latach 2018-2022 (wg danych na dzień 31 grudnia poszczególnych lat)
159	Wykres 24: Liczba osób zarejestrowanych w latach 2018-2022 (wg danych na dzień 31 grudnia poszczególnych lat)
159	Wykres 25: Bezrobotni zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bytomiu oraz stopa bezrobocia wg stanu na dzień 31.12
161	Wykres 24: Średnioroczny współczynnik płynności rynku pracy
176	Wykres 27: Struktura odbiorców PEC Sp. z o.o. według zamówionej mocy cieplnej w latach 2017-2022
180	Wykres 28: Struktura dróg w Bytomiu
190	Wykres 29: Struktura budynków mieszkalnych według stanu technicznego
203	Wykres 30: Wynik finansowy składowiska BPK w milionach złotych.